RATKO MLADIĆ

OD GENERALA DO HAŠKOG OPTUŽENIKA

IZDAVAČ
BIRN

Ratko Mladić: Od generala do haškog optuženika

Sveobuhvatna zbirka arhivskih izveštaja i stručnih analiza koji prate slučaj bivšeg ratnog komandanta bosanskih Srba Ratka Mladića, od njegovog bekstva, do njegovog hapšenja, a kasnije i suđenja u Hagu zbog genocida, ratnih zločina i zločina protiv čovečnosti počinjenih tokom rata u Bosni i Hercegovini.

Projekat Balkanske istraživačke mreže.

Uvod

Ratka Mladića, načelnika generalštaba Vojske Republike Srpske tokom sukoba u bivšoj Jugoslaviji, mnogi smatraju jednim od ključnih ljudi odgovornih za najstrašnije zločine počinjene u BiH od 1992. do 1995. godine.

Mladiću se za neke od ovih zločina sudilo pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju. Nakon 16 godina provedenih u bekstvu i još šest u sudnici, prvostepena presuda bivšem ratnom komandantu biće izrečena 22. novembra.

Uhapšen je u maju 2011. godine u Srbiji i izručen je Hagu kako bi se suočio sa optužbama za genocid počinjen nad više od 7.000 Bošnjaka, muškaraca i dečaka iz Srebrenice, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u nekoliko drugih opština navodno dostigao nivo genocida, terorisanje stanovništva opkoljenog Sarajeva i uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Prema optužnici, on je koristio vojnu snagu za sprovođenje udruženog zločinačkog poduhvata na čelu sa političkim rukovodstvom bosanskih Srba i nekadašnjim predsednikom Radovanom Karadžićem, u cilju stvaranja države sa srpskom dominacijom.

Mladić, koji danas ima 74 godine, negirao je da je počinio genocid, ratne zločine i zločine protiv čovečnosti.

BIRN prati ovaj slučaj još od vremena kada se Mladić nalazio u bekstvu.

Rezultat toga je više od 500 izveštaja, analiza i istraživanja.

Uoči prvostepene presude, odlučili smo da sve naše izveštaje sa saslušanja pretočimo u ovu e-knjigu i da našu bogatu arhivu učinimo dostupnom svima koji su zainteresovani za slučaj Ratka Mladića i razvoj tranzicione pravde na Balkanu.

Marija Ristić

18. OKTOBAR 2017.

Presuda Ratku Mladiću 22. novembra

Prvostepena presuda bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću, optuženom za genocid i progon širokih razmjera počinjenih tokom rata u Bosni i Hercegovini, biće izrečena slijedećeg mjeseca.

Ratko Mladić u sudnici. Foto: ICTY

Haški tribunal je u srijedu donio odluku da će 22. novembra biti izrečena prvostepena presuda bivšem komandantu VRS Ratku Mladiću.

Mladić je optužen za genocid u Srebrenici 1995. i u još šest bh. općina 1992. godine, progon nesrpskog stanovništva širom BiH, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Uhapšen je 2011. nakon više od deset godina bjekstva, a postupak je započeo u junu iste godine.

U završnim riječima haški tužioci su zahtijevali da Mladić bude osuđen na doživotnu kaznu zatvora, dok je Odbrana zatražila oslobađajuću presudu.

Njegovi advokati su nedavno najavili da će uskoro zatražiti da Mladić bude privremeno pušten na liječenje u Srbiju, budući da su od vlasti u Beogradu dobili garancije da će se vratiti u haški pritvor.

Mladić (74) je u pritvoru imao nekoliko ozbiljnih zdravstvenih problema. Preživeo je dva moždana udara i jedan infarkt.

Njegovi advokati kažu da se njegovo stanje pogoršalo u maju ove godine i da je uslijed rizika od novog moždanog udara ili infarkta neophodno bolničko liječenje.

U martu je Odbrana tražila da Mladić bude pušten na privremenu slobodu u Rusiju, ali je sudsko vijeće odbilo taj zahtjev, zbog uvjerenja sudija da nije sigurno da bi se Mladić vratio u pritvor.

Žalba na presudu Vojislavu Šešelju 13. decembra

U srijedu je takođe saopćeno da će pred Mehanizmom za međunarodne tribunale 13. decembra biti iznesena žalba na oslobađajuću presudu Vojislavu Šešelj, optuženom za zločine u BiH, Hrvatskoj i Vojvodini.

Haško će tužilaštvo imati sat vremena da iznese žalbu, nakon čega će Odbrana imati isti period da odgovori.

Šešelj je već najavio da neće prisustvovati žalbi, a Mehanizam mu je imenovao pravnog zastupnika.

Većinom glasova, Haški tribunal je 31. marta prošle godine oslobodio Šešelja krivice za zločine počinjene nad nesrbima u Hrvatskoj, Vojvodini i BiH.

Tužilaštvo je žalbom zatražilo da oslobađajuća presuda bude poništena i da Šešelj bude proglašen krivim i osuđen na 28 godina zatvora.

11. OKTOBAR 2017.

Mladićevi advokati zahtijevaju medicinsku dokumentaciju, prijete tužbom

Advokati bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića uputili su zahtjev da im se dostavi sveobuhvatan medicinski dosije o liječenju optuženog u pritvoru u Haagu, navodeći da je njegov život u opasnosti zbog "nemara".

DENIS DZIDIĆ

Odbrana Ratka Mladića uputila je u srijedu sudu UN-a za ratne zločine u Haagu novi zahtjev da joj se hitno dostavi sveobuhvatan medicinski dosije o liječenju bivšeg komandanta VRS, prijeteći da će podnijeti tužbu za nepoštivanje suda ukoliko se to ne učini.

"Postalo je jasno da je medicinsko osoblje pritvorske jedinice nespremno ili nesposobno da pruži zdravstvenu njegu potrebnu da se zaštiti i očuva život pritvorenika poput Mladića. Potrebna je hitna reakcija", navodi se u podnesku.

Advokati su naveli da se medicinsko osoblje ponaša "nemarno".

Mladić je u pritvoru imao nekoliko ozbiljnih zdravstvenih problema. Preživeo je dva moždana udara i jedan infarkt.

U junu 2013. godine, Mladić se u sudnici zahvalio Tribunalu i njegovom medicinskom osoblju što su mu "spasili život" i "izvukli ga iz groba".

Međutim, njegovi advokati kažu da se njegovo stanje dodatno pogoršalo u maju ove godine i da je uslijed rizika od novog moždanog udara ili infarkta, neophodno bolničko liječenje.

U martu je Odbrana tražila da Mladić bude pušten na privremenu slobodu u Rusiju, tvrdeći da je u Haagu liječen na neadekvatan način.

Sudsko vijeće je odbilo taj zahtjev, navodeći da Mladić ima pravilan tretman u Haagu.

Glavni razlog za odbijanje bilo je uvjerenje sudija da nije sigurno da bi se Mladić vratio sa privremene slobodu, uprkos garancijama ruskih vlasti, budući da je prije hapšenja 16 godina bio u bjekstvu.

Branioci su, ovih dana, nagovijestili da će uskoro zatražiti da Mladić bude pušten na liječenje u Srbiju, budući da su od vlasti u Beogradu zatražili i dobili državnu garanciju za privremeno oslobađanje.

Advokati Branko Lukić i Dragan Ivetić naveli su u podnesku Haškom sudu da Tribunalov sekretarijat i pritvorska jedinica "odbijaju da sarađuju s Odbranom".

Prema Mladićevim advokatima, Ured registrara "lažno" navodi da je Odbrana prvi put tražila sve nalaze krajem augusta.

Kako navode branioci, to je urađeno još u januaru ove godine.

Sekretarijat Tribunala saopštio je prošle sedmice da je, nasuprot tvrdnjama Odbrane, optuženom dostavio cjelokupnu medicinsku dokumentaciju o Mladićevoj bolesti i liječenju kojem je podvrgnut u sudskom pritvoru i bolnicama u Haagu.

Mladićevi advokati su u novom podnesku naveli da je ovo "neistina".

"Odbrana nije dobila nikakve zdravstvene dokumente od juna do oktobra ove godine, iako su na to imali pravo", navodi se u podnesku advokata Lukića i Ivetića.

Mladić u pritvoru očekuje presudu po optužnici za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Odbrana i tužilaštvo su izneli svoje završne reči u decembru prošle godine.

Presuda se očekuje u novembru.

05. OKTOBAR 2017.

Porodice nastradalih gardista traže detalje o istrazi

Na godišnjicu smrti dvojice gardista nastradalih u kasarni u Beogradu, u kojoj se navodno krio haški optuženik Ratko Mladić, njihove porodice zatražile su od zvaničnika informaciju o napretku istrage.

Dragan Jakovljević i Dražen Milovanović.

MAJA ŽIVANOVIĆ

Janko Jakovljević i Petar Milovanović, očevi ubijenih gardista Dragana Jakovljevića i Dražena Milovanovića, izjavili su u četvrtak, na obeležavanju 13. godišnjice od njihove smrti u Beogradu, da žele susret sa predsednikom Aleksandrom Vučićem i premijerkom Anom Brnabić, od kojih očekuju informacije o napretku istrage.

“Vučić nam je obećao da će krenuti sa mrtve tačke. Međutim, evo, godina dana prođe, a mi još uvek ne znamo šta se radi u tužilaštvu“, rekao je Janko Jakovljević, Draganov otac, za medije.

Petar Milovanović je istakao da Vučić i Brnabić na sastanku treba da objasne “da li će se nešto raditi ili neće”.

Predrag Savić, jedan od advokata porodica ubijenih gardista, istakao je kako je na sastanku u decembru prošle godine predsednik Vučić, tada premijer, rekao porodicama da su parafinske rukavice bile podmetnute.

Savić je dodao kako im je Vučić rekao da je “to učinjeno u vojnoj istrazi, a da je to ispričao jedan oficir”.

“Mi smo poverovali premijeru i očekivali smo da će nešto brže da se desi nakon toga, da će tužilaštvo podneti krivičnu prijavu protiv N.N. lica za ubistvo”, naveo je Savić za N1.

Advokati porodica su u četvrtak rekli da specijalna komisija za razmatranje slučaja formirana u decembru 2016. godine do sada nije održala nijedan sastanak.

Osvrćući se na godišnjicu smrti dvojice gardista, predsednik Vučić je rekao da je komisija radila “pod velikim političkim pritiskom”, ali nije iznosio dalja objašnjenja.

Ipak, dodao je kako sada mogu “potpuno slobodno da rade i da imaju punu podršku da dođu do zaključaka koji su tačni i precizni”, javila je agencija Beta.

Jakovljević i Milovanović ubijeni su 5. oktobra 2004. godine, dok su bili na straži u kasarni na Topčideru.

Nakon ubistva vojnika, vojska i vojni sud pokrenuli su istragu, prema kojoj je jedan vojnik ubio drugog i nakon toga počinio samoubistvo.

Međutim, druga istraga, koju su zahtevale porodice gardista, otkrila je da je dvojicu gardista ubila treća osoba.

Nakon ove nezavisne istrage porodice su tvrdile da su dobile nezvaničnu potvrdu da su vojnici ubijeni zato što se bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS) Ratko Mladić, u to vreme haški begunac, krio u kasarni.

U oktobru 2014. godine, kada je već bio u pritvoru, Mladiću je postavljeno pitanje o njegovoj eventualnoj umešanosti u ubistvo dvojice vojnika, ali je on negirao da se u to vreme krio u kasarni.

Ustavni sud je u februaru 2013. godine presudio da je država porodicama dvojice gardista uskratila pravo na pravično suđenje, jer se osam godina vodi istraga o ovom slučaju, a nije podignuta nikakva optužnica.

Zbog ovoga je svaka porodica dobila po 5.000 evra odštete.

Godišnjicu smrti obeležila je i nevladina organizacija Žene u crnom, koja je na Topčideru u četvrtak organizovala komemorativni skup u ćutanju.

03. OKTOBAR 2017.

Srbija dala garancije za puštanje Ratka Mladića na privremenu slobodu

Vlasti u Beogradu saopštile su da garantuju da će se Ratko Mladić vratiti u Haški tribunal ukoliko bude pušten na privremenu slobodu radi lečenja u Srbiji.

FILIP RUDIĆ

Ministarstvo pravde Srbije saopštilo je u ponedeljak da je Vlada ponudila garancije Haškom tribunalu za puštanje bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske Ratka Mladića, kome se sudi za genocid i ratne zločine, na privremenu slobodu radi lečenja.

Podsetimo, Mladićev zahtev u maju ove godine da ga puste na privremenu slobodu radi lečenja u Rusiji je odbijen.

Haški tužioci su naveli da postoji rizik da će pobeći pre izricanja presude.

Mladićevi advokati i porodica su 5. septembra zvanično podneli zahtev Vladi Srbije da pruži garancije Haškom tribunalu kako bi mogli da zatraže privremeno puštanje na slobodu bivšeg komandanta VRS iz zdravstvenih razloga.

Mladić je u pritvoru imao nekoliko ozbiljnih zdravstvenih problema. Preživeo je dva moždana udara i jedan infarkt. Njegovi advokati kažu da se njegovo stanje dodatno pogoršalo u maju ove godine.

Oni će sada, nakon dobivenih garancija Srbije, podneti zahtev za privremeno oslobađanje i čekati odluku suda.

Mladić je uhapšen 2011. godine u selu Lazarevo, kod Zrenjanina, na severu Srbije, nakon 16 godina provedenih u bekstvu.

U Haškom tribunalu mu se sudi za genocid u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u nekoliko drugih opština dostigao nivo genocida, za terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Odbrana i tužilaštvo su izneli svoje završne reči u decembru prošle godine.

Presuda se očekuje u novembru.

06. SEPTEMBAR 2017.

Mladić traži od Srbije garancije za njegovo puštanje na privremenu slobodu

Odbrana bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića zatražila je od vlasti u Beogradu da pruži garancije Haškom tribunalu da će se Mladić vratiti u pritvor ukoliko bude pušten na privremenu slobodu radi lečenja.

FILIP RUDIĆ

Advokati i porodica Ratka Mladića, kome se sudi za genocid i ratne zločine, u utorak su zvanično predali zahtev Vladi Srbije da pruži garancije Haškom tribunalu za puštanje generala Mladića na privremenu slobodu radi lečenja.

"Očekujemo da će vlada dati garancije za oko deset dana, a potom ćemo zajedno sa garancijama i medicinskom dokumentacijom uputiti novi zahtev Tribunalu (za Mladićevo oslobađanje)", rekao je za BIRN Miodrag Stojanović, jedan od Mladićevih advokata.

Mladić je u pritvoru imao nekoliko ozbiljnih zdravstvenih problema. Preživeo je dva moždana udara i jedan infarkt. Njegovi advokati kažu da se njegovo stanje dodatno pogoršalo u maju ove godine.

Vlada Srbije mora dati garancije da će se Mladić vratiti u pritvor kako bi njegov zahtev za privremeno puštanje na slobodu bio odobren.

Stojanović je dodao da ne vidi razlog zašto bi zahtev uz garancije Vlade Srbije bio odbijen, s obzirom da su saslušanja u sudskom procesu koji se vodi protiv Mladića završena.

Međutim, dodao je da je skeptičan u pogledu mogućnosti oslobađanja njegovog klijenta.

Ministarka pravde Nela Kuburović u sredu je izjavila da je Ministarstvo pravde već pokrenulo neophodnu proceduru kako bi Vlada mogla odlučivati o zahtevu za pružanje garancija za privremeno puštanje Mladića.

Poslanik opozicije i predsednik Lige socijaldemokrata Vojvodine Nenad Čanak pozvao je srpsku vladu da ne upućuje zahtev za puštanje Mladića.

"Bilo kakva garancija za privremeno puštanje na slobodu Ratka Mladića, koju bi dale vlasti Srbije, predstavljala bi nedobronameran gest, koji bi naneo veliku štetu međunarodnoj poziciji Srbije i uveliko narušio odnose naše i susednih država", izjavio je Čanak u nedelju, prenosi Beta.

Podsetimo, u maju ove godine, Mladićev zahtev da ga puste na privremenu slobodu radi lečenja u Rusiji je odbijen. Haški tužioci su naveli da postoji rizik da će pobeći pre izricanja presude.

Nemanja Stjepanović iz Fonda za humanitarno pravo sa sedištem u Beogradu izjavio je za BIRN da će Mladićev zahtev za puštanje na privremenu slobodu, čak i uz garancije srpskih vlasti, verovatno ponovo biti odbijen.

"Mnogo toga je protiv njega, pre svega tu je činjenica da se on godinama krio i da nije otišao u Hag dobrovoljno. U ovakvim slučajevima Tribunal obično ne odobrava privremeno puštanje na slobodu", potencira Stjepanović.

On takođe navodi da o Mladiću brine medicinsko osoblje suda UN-a i klinike Bronovo u Holandiji, gde se leči i holandska kraljevska porodica.

"Dobija najbolju moguću medicinsku negu koju nema nijedan običnan građanin Holandije", ističe Stjepanović.

Mladić je uhapšen 2011. godine u selu Lazarevo, kod Zrenjanina, na severu Srbije, nakon 16 godina provedenih u bekstvu.

U Haškom tribunalu mu se sudi zbog genocida u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u nekoliko drugih opština dostigao nivo genocida, za terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Odbrana i tužilaštvo su izneli svoje završne reči u decembru prošle godine.

Presuda se očekuje u novembru.

14. JUL 2017.

Mladiću i Karadžiću 10.000 eura od Vlade RS-a

Vlasti Republike Srpske (RS) dodijelit će ove godine 10.000 eura finansijske podrške Ratku Mladiću i Radovanu Karadžiću, kojima se sudi u Haškom tribunalu.

ADMIR MUSLIMOVIĆ

Vlada RS-a dodijelit će jednokratnu pomoć u iznosu od 20.000 konvertibilnih maraka (10.220 eura) bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću i ratnom predsjedniku RS-a Radovanu Karadžiću, saopćeno je u petak iz Biroa Vlade RS-a za odnose s javnošću.

Prvostepena presuda Mladiću, kojem se u Haškom tribunalu sudi za genocid i ratne zločine u BiH, trebala bi biti izrečena u novembru ove godine, a Karadžić je osuđen u martu prošle godine i njegov je slučaj sada u žalbenom postupku. Obojica su negirali optužbe.

Novac će biti isplaćen na osnovu pravilnika koji će, uz saglasnost ministra pravde, donijeti Republički centar za istraživanje rata, ratnih zločina i traženje nestalih lica, saopćeno je iz Biroa Vlade RS-a za odnose s javnošću.

Ovo nije prvi put da Vlada RS-a daje finansijsku podršku optuženicima, kaže Hajra Ćatić, predsjednica Udruženja "Žene Srebrenice", koja izražava nezadovoljstvo zbog ove najave vlasti RS-a.

"Nije to ništa novo. Vlada RS-a odavno pomaže i porodice zločinaca i njih same", kaže Ćatić za BIRN.

Prošle je godine Vlada RS-a dala 20.460 eura podrške Mladiću, Karadžiću, bivšem ministru unutrašnjih poslova RS-a Mići Stanišiću i bivšem načelniku Centra službi bezbjednosti (CSB) u Banjaluci Stojanu Župljaninu.

Mladićev advokat Miodrag Stojanović rekao je da je novac namijenjen isključivo optuženima za kantinu, telefon, odjeću, odnosno za njihove osnovne potrebe.

Prema istraživanju koje je BIRN sproveo 2013., do decembra mjeseca te godine, bivše jugoslovenske države su potrošile 40 miliona eura javnih sredstava za podršku optuženicima za ratne zločine kojima se sudi u Haškom tribunalu.

Vlada RS-a je 2013., kao pomoć optuženima za ratne zločine u Haškom tribunalu, izdvojila više od milion maraka. Novac je uplaćen i porodicama srpskih optuženika preko fonda "Pomoć", no javno nije objelodanjeno koliko je sredstava skupljeno i kako su ona potrošena.

Dvije zemlje koje su izdvojile najviše javnih sredstava na optužene pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) jesu Hrvatska, koja je na trojicu optuženih potrošila više od 28 miliona evra, i Makedonija, koja je potrošila, kako se procjenjuje, 9,5 miliona samo na dvojicu ljudi.

U BiH je potrošeno ukupno 640.000 eura na pomoć optuženima, ali se čitav iznos zapravo odnosi na pomoć Republike Srpske okrivljenim Srbima.

Novac je uplaćen i porodicama srpskih optuženika preko fonda "Pomoć", iako javno nije obelodanjeno koliko je sredstava sakupljeno i kako su ona potrošena.

Kako je u to vrijeme za BIRN izjavio glavni tužilac Haškog tribunala Serge Brammertz, finansijska pomoć optuženima za ratne zločine nije protivzakonita.

Kako je istakao, "na suverenim državama je da odluče kako će trošiti svoj novac".

On, međutim, ističe da mnoge žrtve ratova u bivšoj Jugoslaviji, koje često imaju velikih problema da dobiju odštetu od svojih država pogođenih krizom, često osjećaju nepravdu.

06. JUL 2017.

U Banjoj Luci najavljen skup podrške Ratku Mladiću

U Banjoj Luci će se na 22. godišnjicu masakra u Srebrenici održati skup podrške vojnom komandantu Vojske Republike Srpske, sa koga će biti upućen zahtev da se prestane s "lažima" o genocidu.

GORAN OBRADOVIĆ

Paralelno sa komemoracijom u čast žrtvama genocida u Srebrenici, 11. jula će se u Banjoj Luci održati skup pod nazivom "Podrška generalu Ratku Mladiću – stop lažima o Srebrenici".

Skup organizuje udruženje "Srpski sabor Zavetnici", koje je izrazilo želju da tog dana obilježe oslobađanje Srebrenice koje su izvele snage bosanskih Srba na čelu sa Mladićem.

"Hoćemo da iznesemo istinu o Srebrenici i stradanju srpskih žrtava prije ulaska Vojske Republike Srpske i generala Mladića. Osim toga, ukazaćemo i na manipulaciju brojem žrtava u Srebrenici", rekao je Srđan Vukojević, jedan od organizatora ovog skupa.

Vukojević kaže kako je Srebrenica postala "politički projekat koji godinama unazad služi kao instrument za stalni pritisak na Banjaluku, sa ciljem da se Srbima nametne kolektivna krivica".

Kako je istakao, očekuje se da na skupu bude prisutno oko 300 ljudi.

Portparolka policijske uprave u Banjoj Luci Marija Markanović rekla je da je zahtjev za održavanje skupa u centru grada 11. jula odobren.

Više od 70 žrtava genocida izvršenog u julu 1995. godine, kada je ubijeno preko 7.000 muškaraca i dječaka, a više od 40.000 žena, djece i starijih ljudi protjerano, biće ukopano tokom ovogodišnje komemoracije 11. jula.

Ratku Mladiću se u Hagu sudi zbog genocida i drugih zločina u Bosni i Hercegovini, a prvostepena presuda se očekuje u novembru.

Do sada su Haški tribunal i Državni sud BiH za genocid i druge zločine u Srebrenici osudili ukupno 43 osobe na otprilike 600 godina zatvora, a izrečene su i tri doživotne kazne zatvora.

24. MAJ 2017.

Moguć poziv građanima Srbije na protest podrške Mladiću

Advokati Ratka Mladića najavili su mogućnost da pozovu građane Srbije da izađu na proteste kako bi podržali njihov zahtev za privremeno oslobađanje ratnog komandanta bosanskih Srba.

Advokati Mladića na pres-konferenciji u Beogradu. Foto: Medija centar

FILIP RUDIĆ

Advokati Mladića na pres-konferenciji u Beogradu. Foto: Medija centar

Odbrana Ratka Mladića najavila je mogućnost da pozove građane Srbije da izađu na proteste kako bi podržali njihov zahtev za privremeno oslobađanje nekadašnjeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) zbog lečenja u Rusiji.

Mladićev advokat Branko Lukić istakao je u sredu: "Podneli smo žalbu i organizovanje protesta je jedini budući korak, jer nemamo drugog izbora. Moramo i dalje imati zakoniti pristup Tribunalu, ali ako bude potrebno, nadamo se da ćemo moći da izvedemo ljude na ulice."

Kako je dodao, protesti će pokazati da Mladić ima podršku naroda, ali nije precizirao da li će najpre sačekati na odluku suda po njihovoj žalbi na odbijanje zahteva za oslobađanje.

Lukić je naglasio kako Mladićeva odbrana pokušava da utiče na odluku suda putem "diplomatskih kanala", ali detalje nije želeo da otkrije.

Advokati su istakli da je Maldićev život i pored tretmana u pritvoru "svakodnevno" u opasnosti.

Lukić je kazao da je sudski proces protiv Mladića završen i da nema proceduralnih razloga da ne bude pušten na lečenje u Rusiju uz garanciju da će se vratiti, koju je potpisao predsednik Vladimir Putin.

"Tribunal je prihvatio garanciju UNMIK-a kada je oslobodio Ramuša Haradinaja, koji čak nije ni bio bolestan", zaključio je on.

U svom podnesku Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), Mladićeva odbrana je zatražila da bivši komandant VRS bude pušten na slobodu "uz bilo kakve uslove koje Žalbeno veće oceni potrebnim".

Mladić je optužen za genocid počinjen u Srebrenici, za progon Muslimana i Hrvata koji je u šest opština imao razmere genocida, za terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem i za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje mu je počelo 2012. godine, a od maja 2011. nalazi se u pritvoru. Presuda Mladiću očekuje se krajem godine.

23. MAJ 2017.

Mladić se žalio na odluku Tribunala da odbije njegov zahtjev za privremeno oslobađanje

Odbrana bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića uputila je žalbu na odluku Haškog tribunala kojom je odbijen njegov zahtjev za privremeno puštanje na liječenje u Rusiju.

DŽANA BRKANIĆ

Mladićevi advokati su u podnesku zatražili da bivši komandant Glavnog štaba VRS-a bude pušten na slobodu "uz bilo kakve uslove koje Žalbeno vijeće ocijeni potrebnim".

Odbrana je istakla da su, odlukom kojom je odbijen Mladićev zahtjev za puštanje na slobodu u Rusiju, narušena prava njihovog klijenta.

"Odbrana smatra da Sudsko vijeće nije pravilno djelovalo te je donijelo pogrešne zaključke o činjeničnom stanju, koji su nepravedni prema optuženom", navodi se u žalbi Mladićevih advokata.

Odbrana, između ostalog, navodi i da Vijeće nije obrazložilo svoju odluku za odbijanje njihovog zahtjeva.

Mladićeva odbrana je u martu zatražila da Sud pusti „bosanskog kasapina" na liječenje u Rusiju, jer bi u suprotnom "moglo biti prekasno". Haško tužilaštvo je nakon toga uputilo odgovor, istaknuvši da bi nakon puštanja na slobodu Mladić mogao pobjeći i da je njegovo zdravstveno stanje stabilno.

Mladić je, kao komandant VRS-a, optužen za genocid počinjen u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata koji je u šest općina imao razmjere genocida, za terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje mu je počelo 2012. godine, a od maja 2011. nalazi se u pritvoru.

Presuda Mladiću očekuje se krajem godine.

17. MAJ 2017.

Rusija kritikovala odluku Haškog tribunala o Mladićevom lečenju

Moskva je saopštila da je "iznenađena" odbijanjem Haškog tribunala da privremeno oslobodi bivšeg lidera bosanskih Srba Ratka Mladića i dozvoli mu da, zbog zdravstvenih razloga, otputuje u Rusiju.

FILIP RUDIĆ

Rusko ministarstvo spoljnih poslova kritikovalo je odluku Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) da odbije zahtev za privremeno oslobađanje bivšeg ratnog komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića, kako bi mogao da se leči u Rusiji.

"Odbijanje da se Srbin Mladić prebaci na medicinski tretman je ilustrativno za hašku pravdu. Prethodno je Tribunal odobravao privremeno puštanje na slobodu osuđenika zbog mnogo manje ozbiljnih razloga", saopšteno je iz Ministarstva, prenosi agencija TASS.

Zbog toga, smatra Moskva, odluka Tribunala i njihovi argumenti mogu "da izazovu samo zbunjenost".

Haški tribunal je odbio da oslobodi Mladića, kome se sudi za ratne zločine počinjene tokom rata u Bosni i Hercegovini 1992–1995, jer smatra da on ima adekvatan medicinski tretman u pritvoru.

Mladić je pre hapšenja i izručenja Hagu 2011. godine pretrpeo dva moždana udara.

Mladićeva odbrana je prošlog meseca zatražila da optuženi bude pušten na privremeno lečenje u Rusiju.

Kako se navodi u njihovom podnesku, zdravstveno stanje 74-godišnjeg Mladića je "komplikovano i potencijalno životno ugroženo", te je hospitalizacija njihovog klijenta neophodna kako bi se "ublažile posledice šest godina pritvora".

Advokati su priložili mišljenja trojice doktora, koji su naveli da se Mladiću ne omogućuje adekvatan tretman u pritvorskoj jedinici i da ovi propusti dovode do "ozbiljnog pogoršanja zdravstvene situacije".

Oni su naglasili da je Rusija spremna da garantuje da će se on vratiti na poziv Tribunala.

Tužioci Peter McCloskey i Alan Tieger su se usprotivili ovom zahtevu zbog, kako su naveli, činjenice da je Mladić bio begunac 16 godina i da postoji značajan rizik da će odbiti da se vrati pred Tribunal ukoliko bude pušten.

"Njegova duga istorija kao begunca od pravde i ozbiljnost optužbi protiv njega predstavljaju povećan rizik da pobegne pre presude", stoji u odgovoru tužilaca.

McCloskey i Tieger su također naveli da Mladić u haškom pritvoru dobija redovnu i adekvatnu zdravstvenu negu.

Mladić je uhapšen 2011. godine u selu Lazarevo kod Zrenjanina, nakon 16 godina provedenih u bekstvu.

Mladić je, kao komandant VRS-a, optužen za genocid počinjen u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata koji je u šest opština imao razmere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Završne reči Odbrane i Tužilaštva iznesene su u decembru prošle godine.

Presuda se očekuje u novembru.

21. APRIL 2017.

Sud odbio zahtev da se Mladić pojavi kao svedok

Zahtev da bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS) Ratko Mladić svedoči u postupku koji se vodi na osnovu žalbe uložene protiv oslobađanja desetorice optuženih za pomaganje u njegovom skrivanju dok je bio u bekstvu, nije prihvaćen.

VANJA ĐURIĆ

Apelacioni sud u Beogradu odbio je u petak zahtev odbrane da se Mladić pozove kao svedok koji bi mogao da predoči dokaze u prilog optuženih za pomaganje u njegovom skrivanju dok je između 2002. i 2006. godine bio u bekstvu zbog optužbi za ratne zločine.

"Ovo nije zvanično predloženo pred današnje ročište, pa zbog toga odbijamo zahtev", rekao je sudija Omer Hadžiomerović.

Branilac Goran Petronijević tvrdi da svedočenje Mladića može pomoći u oslobađanju optuženih.

"On (Mladić) najbolje zna da li ga je neko skrivao i ko", rekao je Petronijević sudu.

Stanko Ristić, Ljiljana Vasković, Borislav Ivanović, Predrag Ristić, Saša Badnjar, Ratko Vučetić, Tatjana Vasković Janjušević, Bojan Vasković, Marko Lugonja i Blagoje Govedarica, u maju 2016. godine oslobođeni su optužbi za pomaganje u skrivanju Mladića.

Oni su optuženi da su pomagali Mladiću u različitim vremenskim periodima između 2002. i 2006. godine, iako su znali da je Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKS) izdao nalog za njegovo hapšenje.

Oslobođeni su jer je sud utvrdio da je nastupila zastarelost krivičnog gonjenja.

U prethodnim fazama ovog slučaja, svi optuženi, osim Marka Lugonje, nekadašnjeg visokog vojnog zvaničnika VRS, negirali su da su pomagali Mladiću.

Optuženi Stanko Ristić izjavio je u petak pred sudom: „Ja sam nevin." Ostali su takođe negirali krivicu.

Apelacioni sud sada treba da razmotri presudu.

U optužnici je kao glavni organizator skrivanja bio naznačen oficir VRS Jovo Đogo, ali je on tokom suđenja preminuo.

Mladić je uhapšen 2011. godine u selu Lazarevo kod Zrenjanina, nakon 16 godina provedenih u bekstvu.

Pred Haškim tribunalom sudi mu se za genocid u Srebrenici, za proterivanje Bošnjaka i Hrvata kroz BiH, koje je dostiglo nivo genocida u nekoliko opština u BiH, za terorisanje građana Sarajeva i za uzimanje mirovnih vojnika UN za taoce.

U decembru prošle godine, pred Tribunalom su završne reči izneli i Tužilaštvo i odbrana.

Izricanje presude Mladiću planirano je u novembru.

03. APRIL 2017.

Haški tužioci se protive Mladićevom zahtjevu za puštanje na slobodu

Tužioci suda UN-a u Hagu protive se zahtjevu bivšeg vojnog komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića za privremeno oslobađanje zbog liječenja, tvrdeći da je njegovo zdravstveno stanje stabilno i da bi on mogao pobjeći.

DENIS DŽIDIĆ

Haško tužilaštvo je u ponedjeljak poslalo dopis sudijama Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), u kojem se protive zahtjevu da Mladić bude pušten iz pritvora, kako bi mogao otputovati u Rusiju na liječenje zbog „potencijalno životno ugroženog zdravstvenog stanja“, uz obrazloženje da je ova Mladićeva tvrdnja neosnovana.

Kako se navodi u odgovoru tužilaca Petera McCloskeyja i Alana Tiegera, činjenica da je Mladić bio bjegunac 16 godina prije svog hapšenja “predstavlja značajan rizik da će odbiti da se vrati pred Tribunal ukoliko bude pušten”.

“Njegova duga historija kao bjegunca od pravde i ozbiljnost optužbi protiv njega predstavljaju povećan rizik da pobjegne prije presude”, stoji u odgovoru tužilaca.

McCloskey i Tieger su također naveli da Mladić u haškom pritvoru dobiva redovnu i adekvatnu zdravstvenu njegu.

“Tvrdnja odbrane o progresivnom padu zdravstvenog stanja optuženog pod nadzorom medicinskog tima koji se brine o njemu već godinama nije potkrijepljena nalazima. Zapravo, on je doživeo ozbiljnu zdravstvenu degradaciju u vrijeme dok je bio bjegunac, pa je optuženi u MKSJ stigao već teško bolestan“, kažu tužioci.

“Medicinski tretman koji je uslijedio, kako je sam eksplicitno priznao, spasio mu je život“, dodaju oni.

Mladićeva Odbrana je prošlog mjeseca zatražila da optuženi bude pušten na privremeno liječenje u Rusiju.

Kako se navodi u njihovom podnesku, zdravstveno stanje 74-godišnjeg Mladića je "komplikovano i potencijalno životno ugroženo", te je hospitalizacija njihovog klijenta neophodna kako bi se "ublažile posljedice šest godina pritvora".

Advokati su priložili mišljenja trojice doktora, koji su naveli da se Mladiću ne omogućuje adekvatan tretman u pritvorskoj jedinici, te da ovi propusti dovode do "ozbiljnog pogoršanja zdravstvene situacije".

"Ovi novi simptomi ukazuju na mogućnost novog moždanog ili srčanog udara, koji može dovesti do smrti", naveli su njegovi advokati.

Kako su naglasili, Rusija je spremna dati garancije da će se on vratiti na poziv sudija.

Mladić je, kao komandant VRS-a, optužen za genocid počinjen u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata koji je u šest opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Završne riječi Odbrane i Tužilaštva iznesene su u decembru prošle godine.

Presuda se očekuje u novembru.

21. MART 2017.

Mladić želi na liječenje u Rusiju

Bivši komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) Ratko Mladić zatražio je da bude pušten na privremenu slobodu iz Haškog pritvora kako bi otišao na liječenje u Rusiju, jer je njegovo zdravstveno stanje „potencijalno životno ugroženo“.

DENIS DŽIDIĆ

Advokati Ratka Mladića su u utorak zatražili od Sudskog vijeća Haškog tribunala da Mladića pusti na privremenu slobodu kako bi bio hospitaliziran u Rusiji.

Kako se navodi u njihovom podnesku, zdravstveno stanje 74-godišnjeg Mladića je "komplikovano i potencijalno životno ugroženo", te je hospitalizacija njihovog klijenta potrebna kako bi se "ublažile posljedice šest godina pritvora".

"U skladu s više medicinskih nalaza koje prilažemo, jasno je da je Mladićevo zdravlje narušeno hroničnim i novim prijetnjama, koje se pogoršavaju što duže on boravi u pritvorskom okruženju", stoji u podnesku.

Advokati su priložili mišljenja trojice doktora, koji su naveli da se Mladiću ne omogućuje adekvatan tretman u pritvorskoj jedinici, te da ovi propusti dovode do "ozbiljnog pogoršanja zdravstvene situacije".

Mladić u pritvoru ima ozbiljnih zdravstvenih problema, koji su se početkom ovog mjeseca pogoršali, naglašavaju njegovi advokati.

"Ovi novi simptomi su znakovi koji alarmiraju na mogućnost novog moždanog ili srčanog udara, koji može dovesti do smrti", navodi se u podnesku.

Mladić je optužen za genocid počinjen u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata koji je u šest opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem i uzimanjem pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Završne riječi Odbrane i Tužilaštva prezentovane su u decembru prošle godine.

Presuda se očekuje u novembru.

15. DECEMBAR 2016.

Završna izlaganja na suđenju Ratku Mladiću

Advokati Odbrane i Tužilaštva dali su svoje završne komentare na suđenju bivšem ratnom komandantu Vojske Republike Srpske (VRS), koji je optužen za genocid i druge zločine. Sudije su okončale postupak i sada slijedi period razmatranja njihove presude.

Ratko Mladić i njegov advokat Dejan Ivetic u sudnici.

RADOŠA MILUTINOVIĆ

Odbrana i Tužilaštvo su u četvrtak, na suđenju Ratku Mladiću pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu, iznijeli svoje završne komentare, nakon čega je postupak okončan. Trojica sudija u ovom predmetu trebali bi početi s razmatranjem presude, koja se očekuje u novembru iduće godine.

Na ročištu održanom u četvrtak Odbrana i Tužilaštvo su pokušali pobiti tvrdnje iznesene u završnim riječima na suđenju 74-godišnjem bivšem generalu VRS, koje je trajalo četiri godine.

Odbrana Ratka Mladića ponovo je pozvala sudije Haškog tribunala da Mladića oslobode po svih 11 tačaka optužnice, odbacujući tvrdnju tužilaca da su dokazali krivicu.

Tužilaštvo je, s druge strane, tvrdilo da su argumenti Odbrane zasnovani na pogrešnom i obmanjujućem tumačenju ili zanemarivanju dokaza. Tužioci su za Mladića zatražili kaznu doživotnog zatvora.

Mladić je optužen za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice 1995. godine, za progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je u šest opština 1992. poprimio razmjere genocida, za terorisanje stanovnika Sarajeva tokom 44-mesječne opsade glavnog grada BiH, kao i za uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Tužilaštvo: Mladićeva odbrana “izvrće stvarnost“

“Dokazi van svake sumnje pokazuju Mladićevu krivicu”, rekao je tužilac Alan Tieger pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu u četvrtak, posljednjeg dana završnih riječi, odgovarajući na argumente Odbrane.

Argumenti Odbrane, kako je kazao tužilac, zasnovani su na pogrešnom i obmanjujućem tumačenju ili zanemarivanju dokaza.

“Mladić nije bio super čovjek, kako Odbrana tvrdi da mi sugerišemo, nego samo čovjek koji je imao dovoljno snage da kroz Bosnu prođe kao kroz sir i koji je te snage iskoristio da počini zločine i uništi zajednicu”, rekao je tužilac Tieger.

Tieger je kao “neosnovanu” odbacio tvrdnju branilaca da se Mladiću sudi “samo zato što je Srbin”.

Prema riječima Tiegera, Mladićeva odbrana je pokušala svaliti krivicu na predsjednika Republike Srpske (RS) i vrhovnog komandanta VRS Radovana Karadžića.

U stvari, Karadžić i Mladić bili su “ključni partneri“ u sva četiri udružena zločinačka poduhvata (navedena u optužnici)”, rekao je on.

“Zajedno su radili na strateškom cilju, razdvajanju Srba od Muslimana i Hrvata i složili se da je to istorijska šansa da se stvori srpska država sa što manje unutrašnjih neprijatelja, kao i oko sredstava kojim će to postići”, naglasio je Tieger.

On je podsjetio na riječi svjedoka Odbrane, oficira VRS Luke Dragičevića, da su Srbi “jači, bolji, ljepši i pametniji od Muslimana”.

Kao dokaz da je VRS pod Mladićevom komandom etnički čistila opštine širom BiH, zastupnik optužbe naveo je riječi samog generala Mladića da “nema Muslimana u Bratuncu” i da je to “u potpunosti srpski grad”.

Kao dokaz za Mladićevu "genocidnu namjeru" da uništi Muslimane u Srebrenici, tužilac je citirao njegova izjavu da je "došlo vrijeme da se osvetimo Turcima na ovom prostoru".

Tiger je odbacio i pokušaj branilaca da krivicu za zločine u opštinama i logorima za nesrbe prebace na policiju RS.

Ponovio je da su VRS i policija "zajedno držali logore i sprovodili etničko čišćenje".

Tvrdnju Odbrane da je Armija BiH pucala na svoj narod u Sarajevu kako bi za to mogla okriviti Srbe, Tiger je nazvao "insinuacijom koja izvrće stvarnost".

On je negirao i navode branilaca da je to potvrdio i komandant UNPROFOR-a Michael Rose.

"Rose je rekao da je znao za takve navode u medijima, ali ne da li su oni osnovani."

Tiger je pobijao i tvrdnje Odbrane da je VRS samo "legitimno uzvraćala vatru" koja je na nju otvarana iz grada.

"Naprotiv, cijeli grad je bio na meti bjesomučnog granatiranja i snajperisanja", istakao je on.

Odgovarajući na tezu Odbrane da ne postoji pismeno naređenje Mladića da svi muslimanski zarobljenici iz Srebrenice budu pobijeni, tužilac je naglasio da dokazi ukazuju na "usmenu" Mladićevu naredbu.

On je negirao i tvrdnju Odbrane da žene, djeca i starci nisu protjerani iz Srebrenice, nego su "dobronamjerno premješteni".

Citirao je, pritom, oficira holandskog UNPROFOR-a koji je posvjedočio da je stanovništvo moglo birati između "spore smrti" i odlaska.

Odbrana: Tužioci UN-a pogrešno interpretirali činjenice

"U svim aspektima ovog predmeta, tužioci nisu uspjeli da dokažu krivičnu odgovornost generala Mladića", rekao je, na kraju završne riječi, Mladićev branilac Dragan Ivetić, koji je pokušao pobiti tvrdnje Tužilaštva.

Ivetić je negirao tvrdnju optužbe da su Mladić i njegov vrhovni komandant Radovan Karadžić "bili ključni partneri" u udruženom zločinačkom poduhvatu, čiji je cilj bilo stvaranje nove srpske države trajnim i nasilnim uklanjanjem Muslimana i Hrvata sa velikog dijela teritorije BiH.

"Kako su to mogli biti kad odnosi među njima ponekad nisu bili dobri... I kako su mogli da sarađuju u udruženom zločinačkom poduhvatu kad nisu imali iste stavove", upitao je Ivetić.

Komentarišući to što je kao dokaz za progon nesrba Tužilaštvo priložilo Mladićevo naređenje za "čišćenje Podrinja", zastupnik Odbrane je tvrdio da se to odnosilo "na legitimnu vojnu operaciju čišćenja terena kojoj tužioci daju zlonamjerno značenje".

"Mora se praviti razlika između upotrebe tog termina u vojnim dokumentima i prisilnog premještanja", ukazao je Ivetić.

Na riječi tužioca da je Mladić sa svojom vojskom mogao kroz Bosnu proći kao "kroz sir", branilac je rekao da su akcije VRS bile odbrambene, a ne agresivne.

"Mladić je sa vojskom mogao da presiječe Bosnu, ali to nije učinio, već se branio od napada Armije BiH", dodao je Ivetić.

Ivetić je Sarajevo nazvao "školskim primjerom branjenog grada koji je postao legitimna meta zato što je ABiH smjestila svoje kapacitete među civile i koristila ih kao živi štit".

VRS je, nasuprot tome, "pažljivo birala mete da ne bi ugrozila civile", naglasio je on.

Na optužbe da je VRS rušila džamije u Foči, Mladićev branilac je tvrdio, pozivajući se na svjedoke, da su one korištene u vojne svrhe.

"Kada za događaj postoji alternativno objašnjenje, morate presuditi u korist optuženog... general Mladić ne može biti krivično odgovoran za to", naglasio je Ivetić.

Govoreći o optužbi za genocid u Srebrenici u julu 1995., branilac je tvrdio da tužioci "ne znaju kada se dogodio sastanak" Mladića sa saradnicima "na kojem je, kako tvrde, odlučeno da se ubijaju muslimanski zarobljenici.

"Tužioci priznaju da prije tog sastanka nije bilo udruženog zločinačkog poduhvata za ubijanje. Kako se nešto može van razumne sumnje dokazati, kad optužba kaže da ne zna", upitao je Ivetić.

Odbrana je nastojala da Mladića ogradi od naređenja kojim je u septembru 1995. odobrio da pet tona goriva bude upotrebljeno za inžinjerijske radove u okolini Zvornika, odnosno, po tvrdnji tužilaca, za premještanje masovnih grobnica u namjeri da se prikrije zločin u Srebrenici.

Opovrgavajući tvrdnje da je Mladić znao šta je u tom dokumentu, Ivetić je rekao da su se "drugi mogli poslužiti njegovim potpisom čak i ako on za sadržaj nije znao".

Za izbijanje rata, Mladićeva odbrana je ponovo optužila predsjednika Predsedništva BiH Aliju Izetbegovića, govoreći da je "pozivao na džihad".

15. DECEMBAR 2016.

Mladićeva odbrana "izvrće stvarnost", tvrdi Tužilaštvo

Tužioci su na suđenju Ratku Mladiću odbacili završne riječi Odbrane, tvrdeći da su dokazi pokazali da je bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS) kriv za genocid i druge zločine.

RADOŠA MILUTINOVIĆ

"Dokazi van svake sumnje pokazuju Mladićevu krivicu", rekao je tužilac Alan Tieger pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu u četvrtak, posljednjeg dana završnih riječi, odgovarajući na argumente Odbrane.

Argumenti Odbrane, kako je kazao tužilac, zasnovani su na pogrešnom i obmanjujućem tumačenju ili zanemarivanju dokaza.

"Mladić nije bio super čovjek, kako Odbrana tvrdi da mi sugerišemo, nego samo čovjek koji je imao dovoljno snage da kroz Bosnu prođe kao kroz sir i koji je te snage iskoristio da počini zločine i uništi zajednicu", rekao je tužilac Tieger.

Mladić je optužen za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice 1995. godine, za progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je u šest opština 1992. poprimio razmjere genocida, za terorisanje stanovnika Sarajeva tokom 44-mesječne opsade glavnog grada BiH, kao i za uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Tužioci su zatražili kaznu doživotnog zatvora za Mladića, a Odbrana njegovo oslobađanje.

Tieger je kao "neosnovanu" odbacio tvrdnju branilaca da se Mladiću sudi "samo zato što je Srbin".

Prema riječima Tiegera, Mladićeva odbrana je pokušala svaliti krivicu na predsjednika Republike Srpske (RS) i vrhovnog komandanta VRS Radovana Karadžića.

U stvari, Karadžić i Mladić bili su "ključni partneri" u sva četiri udružena zločinačka poduhvata (navedena u optužnici)", rekao je on.

"Zajedno su radili na strateškom cilju, razdvajanju Srba od Muslimana i Hrvata i složili se da je to istorijska šansa da se stvori srpska država sa što manje unutrašnjih neprijatelja, kao i oko sredstava kojim će to postići", naglasio je Tiger.

On je podsjetio na riječi svjedoka Odbrane, oficira VRS Luke Dragičevića, da su Srbi "jači, bolji, ljepši i pametniji od Muslimana".

Kao dokaz da je VRS pod Mladićevom komandom etnički čistila opštine širom BiH, zastupnik optužbe naveo je riječi samog generala Mladića da "nema Muslimana u Bratuncu" i da je to "u potpunosti srpski grad".

Kao dokaz za Mladićevu "genocidnu namjeru" da uništi Muslimane u Srebrenici, tužilac je citirao njegova izjavu da je "došlo vrijeme da se osvetimo Turcima na ovom prostoru".

Tiger je odbacio i pokušaj branilaca da krivicu za zločine u opštinama i logorima za nesrbe prebace na policiju RS.

Ponovio je da su VRS i policija "zajedno držali logore i sprovodili etničko čišćenje".

Tvrdnju Odbrane da je Armija BiH pucala na svoj narod u Sarajevu kako bi za to mogla okriviti Srbe, Tiger je nazvao "insinuacijom koja izvrće stvarnost".

On je negirao i navode branilaca da je to potvrdio i komandant UNPROFOR-a Michael Rose.

"Rose je rekao da je znao za takve navode u medijima, ali ne da li su oni osnovani."

Tiger je pobijao i tvrdnje Odbrane da je VRS samo "legitimno uzvraćala vatru" koja je na nju otvarana iz grada.

"Naprotiv, cijeli grad je bio na meti bjesomučnog granatiranja i snajperisanja", istakao je on.

Odgovarajući na tezu Odbrane da ne postoji pismeno naređenje Mladića da svi muslimanski zarobljenici iz Srebrenice budu pobijeni, tužilac je naglasio da dokazi ukazuju na "usmenu" Mladićevu naredbu.

On je negirao i tvrdnju Odbrane da žene, djeca i starci nisu protjerani iz Srebrenice, nego su "dobronamjerno premješteni".

Citirao je, pritom, oficira holandskog UNPROFOR-a koji je posvjedočio da je stanovništvo moglo birati između "spore smrti" i odlaska.

U nastavku zasijedanja Mladićeva odbrana uzvratiće na argumente tužilaca.

Presuda se očekuje u novembru 2017.

13. DECEMBAR 2016.

Odbrana zatražila oslobađanje Mladića

Poslednjeg dana iznošenja završnih reči na suđenju Ratku Mladiću u Hagu, odbrana je zatražila od suda UN da ratni komandant Vojske Republike Srpske (VRS) bude oslobođen optužbi za ratne zločine i genocide.

RADOŠA MILUTINOVIĆ

Mladićev advokat Dejan Ivetić je poslednjeg dana iznošenja završnih reči na suđenju Mladiću u Hagu rekao sudu da je “jedina poštena i pravedna odluka oslobađajuća odluka, zbog činjenice da Tužilaštvo nije uspelo da ispuni svoju obavezu i dokaže njegovu odgovornost”.

Mladić je optužen za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice 1995. godine, za progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je u nekoliko opština 1992. poprimio razmere genocida, za terorisanje stanovnika Sarajeva tokom 44-mesečne opsade glavnog grada BiH, kao i za uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Ivetić je svoje konačne zaključke usmerio na optužbe za genocid u Srebrenici, tvrdeći da se Mladić ne može smatrati odgovornim za egzekuciju više od 7.000 Bošnjaka nakon što su snage bosanskih Srba zauzele ovu enklavu.

“Odbrana ne spori da su neki muškarci i dečaci u Srebrenici tragično ubijeni iz lične osvete, ali ova ubistva nemaju veze sa bilo kojim komandantom niti sa Mladićevom namerom”, rekao je on.

Ivetić je naglasio da se prava istina o Srebrenici nikad neće saznati, ali da počinitelji zločina nisu delovali pod Mladićevom komandom, već su to bili “osvetnici”.

Tužioci su, s druge strane, zatražili kaznu doživotnog zatvora za Mladića.

Na početku današnjeg izlaganja odbrana je odbacila optužbe da su trupe Ratka Mladića terorisale građane Sarajeva tokom opsade grada od 1992. do 1995.

Ivetić je rekao da su tvrdnje da je VRS vršila teror fabrikovale bošnjačke vlasti kako bi pridobile međunarodne simpatije.

On je citirao deo izveštaja UNPROFOR-a u kojem se kaže da je "granatiranje značajno smanjeno... ali da vlasti nastavljaju da stvaraju mit o tome kako je grad bombardovan".

Taj mit, kako je rekao Ivetić, bio je toliko važan da je muslimanska strana "granatirala i snajperisala sopstveni narod", kazao je Ivetić.

Suprotno optužbama, VRS je "pazila da ne napada civile", tvrdio je Mladićev branilac.

On je rekao da je Armija Bosne i Hercegovine (ABiH) imala obavezu da "odvoji civile od vojnih objekata", ali da to nije učinila, već je, naprotiv, civilima zabranjivala da napuste grad, dodao je on.

Ivetić nije negirao da je na Sarajevo "ispaljen veliki broj granata", ali je naglasio da je VRS proporcionalno odgovarala na napade ABiH kojima je bila izložena iz Sarajeva.

"Glavni vojni cilj bila je potpuna obustava sukoba u Sarajevu", rekao je on.

Odbrana je takođe tvrdila da je jedinog preživelog svedoka koga je Haško tužilaštvo izvelo tokom suđenja, Fadilu Tarčina, teško ranila granata koju su ispalile snage Alije Izetbegovića, a ne vojska pod komandom Mladića.

"Tužilaštvo radi kao da prikriva zločine Izetbegovićevih snaga", ocenio je Ivetić.

Branilac je Izetbegovića okrivio za izbijanje rata u Sarajevu, podsećajući na njegove reči da je "spreman da žrtvuje mir za suverenu BiH".

Izetbegovićeve snage, kako je kazao Ivetić, koristile su prisustvo civila u gradu da zaštite sebe, krijući svoje komande u prodavnicama i poštama, smeštajući radionice za oružje u stambenim zgradama i podrumima, obučavajući regrute u osnovnim školama.

Ivetić je rekao da nije bilo udruženog zločinačkog poduhvata čiji je cilj bio terorisanje stanovnika grada.

Tvrdnju optužbe da je Mladić civilima u Sarajevu uskraćivao humanitarnu pomoć, vodu, struju i gas odbrana je nazvala „teorijom zavere“.

U četvrtak će Mladićeva odbrana i haški tužioci imati priliku da komentarišu završne reči druge strane.

Prvostepena presuda se očekuje u novembru 2017. godine.

13. DECEMBAR 2016.

VRS nije terorisala Sarajevo, tvrdi Mladićeva odbrana

Tokom iznošenja završnih reči na suđenju Ratku Mladiću, odbrana je izjavila da je tvrdnja da su snage bosanskih Srba pod njegovom komandom nasumično granatirale Sarajevo, a civile gađale snajperskom vatrom – mit.

RADOŠA MILUTINOVIĆ

Poslednjeg dana iznošenja završnih reči na suđenju ratnom komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u Hagu u utorak, odbrana je odbacila optužbu da su trupe Ratka Mladića terorisale građane Sarajeva tokom opsade grada od 1992. do 1995.

Mladićev advokat Dejan Ivetić rekao je da su tvrdnje da je VRS vršila teror fabrikovale bošnjačke vlasti kako bi pridobile međunarodne simpatije.

On je citirao deo izveštaja UNPROFOR-a u kojem se kaže da je "granatiranje značajno smanjeno... ali da vlasti nastavljaju da stvaraju mit o tome kako je grad bombardovan".

Taj mit, kako je rekao Ivetić, bio je toliko važan da je muslimanska strana "granatirala i snajperisala sopstveni narod", kazao je Ivetić.

Suprotno optužbama, VRS je "pazila da ne napada civile", tvrdio je Mladićev branilac.

On je rekao da je Armija Bosne i Hercegovine (ABiH) imala obavezu da "odvoji civile od vojnih objekata", ali da to nije učinila, već je, naprotiv, civilima zabranjivala da napuste grad, dodao je on.

Ivetić nije negirao da je na Sarajevo "ispaljen veliki broj granata", ali je naglasio da je VRS proporcionalno odgovarala na napade ABiH kojima je bila izložena iz Sarajeva.

"Glavni vojni cilj bila je potpuna obustava sukoba u Sarajevu", rekao je on.

Mladić je optužen za terorisanje stanovnika Sarajeva tokom 44-mesečne opsade glavnog grada BiH, za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice 1995. godine, za progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je u

nekoliko opština 1992. poprimio razmere genocida, kao i za uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Odbrana je takođe tvrdila da je jedinog preživelog svedoka koga je Haško tužilaštvo izvelo tokom suđenja, Fadilu Tarčina, teško ranila granata koju su ispalile snage Alije Izetbegovića, a ne vojska pod komandom Mladića.

"Tužilaštvo radi kao da prikriva zločine Izetbegovićevih snaga", ocenio je Ivetić.

Branilac je Izetbegovića okrivio za izbijanje rata u Sarajevu, podsećajući na njegove reči da je "spreman da žrtvuje mir za suverenu BiH".

Izetbegovićeve snage, kako je kazao Ivetić, koristile su prisustvo civila u gradu da zaštite sebe, krijući svoje komande u prodavnicama i poštama, smeštajući radionice za oružje u stambenim zgradama i podrumima, obučavajući regrute u osnovnim školama.

Ivetić je rekao da nije bilo udruženog zločinačkog poduhvata čiji je cilj bio terorisanje stanovnika grada.

Tvrdnju optužbe da je Mladić civilima u Sarajevu uskraćivao humanitarnu pomoć, vodu, struju i gas odbrana je nazvala „teorijom zavere".

Mladićeva odbrana nastavlja sa iznošenjem završnih reči.

12. DECEMBAR 2016.

Odbrana Mladića tvrdi da tužilaštvo "nije dokazalo" genocid iz 1992. godine

Tokom završnih riječi na suđenju Ratku Mladiću odbrana je rekla da haški tužioci nisu dokazali da su snage bivšeg ratnog komandanta Vojske Republike Srpske počinile genocid u šest bosanskohercegovačkih opština 1992. godine.

Ratko Mladić i njegov advokat Dejan Ivetic u sudnici.

RADOŠA MILUTINOVIĆ

Mladićev advokat Dejan Ivetić rekao je u ponedjeljak pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u Hagu da tužioci nisu dokazali da je postojao koordinirani plan za izvršenje genocida u šest opština kao ni da je komandant VRS odgovoran za progon i etničko čišćenje u ovim opštinama.

Ivetić je za počinjene zločine okrivio policijske snage bosanskih Srba i lokalne vlasti, nad kojima Mladić nije imao kontrolu.

"General Mladić ne može odgovarati za djela civilnih vlasti", naglasio je Ivetić.

Sedamdesetčetvorogodišnji Mladić je optužen za progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je 1992. godine poprimio razmjere

genocida u šest opština – Prijedor, Foča, Ključ, Sanski Most, Kotor Varoš i Vlasenica.

Njemu se takođe sudi za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice 1995. godine, za terorisanje stanovnika Sarajeva tokom opsade glavnog grada BiH, te za uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Kako bi potkrijepio tvrdnje da nije postojala genocidna namjera da se Bošnjaci i Hrvati kao etničke grupe unište, Ivetić je naveo da je nesrpsko stanovništvo opštine Srbac ostalo da živi u ovoj opštini do kraja rata.

On je takođe naglasio da su 10 odsto pripadnika VRS na kraju rata činili Bošnjaci i Hrvati.

“Da li su oni činili genocid nad samim sobom i svojim porodicama? To nije logično, kao što ni tvrdnje Tužilaštva nisu logične, te zato morate osloboditi generala Mladića”, rekao je Ivetić sudijama.

Po Ivetiću, general Mladić je, naprotiv, “apsolutno zagovarao mirno rješenje” i “činio sve da ne dođe do porasta nasilja”.

“Ubistva su bila neplanirani incidenti, koje genera Mladić nije odobrio, niti osmislio“, rekao je njegov branilac.

On je tvrdio i da nesrpsko stanovništvo nije odlazilo zato što ih je gonila VRS, već su “ljudi odabrali da odu“ zbog rata i nestašice potrepština.

Čak i ako je VRS pomjerala stanovništvo iz ratnih zona, to je činila „privremeno“, u skladu sa Ženevskim konvencijama, dodao je on.

“Dokazi ne potvrđuju da je lokalno stanovništvo u rukama VRS nasilno protjerivano”, kazao je Ivetić.

Što se tiče zločina počinjenih u Prijedoru 1992., koje je Tužilaštvo opisalo kao primjer genocida, Ivetić je rekao da su bošnjačke paravojne grupe izazvale rat u ovoj opštini.

VRS je sprovodila “legitimne akcije” razoružavanja ovih paravojnih formacija, iako su neki Srbi “pretjerano reagovali iz straha da se ne ponovi genocid nad njima kao u Drugom svjetskom ratu, a ne zbog nekakvog plana Ratka Mladića”, rekao je Ivetić.

Dodao je da su zatočeničke centre u kojima su počinjeni zločini nad bošnjačkim i hrvatskim zarobljenicima formirali MUP RS-a i krizni štabovi lokalnih vlasti, a ne vojska pod Mladićevom komandom.

Ivetić je rekao da general Mladić nije dobijao izvještaje o zločinima nad civilima, već samo o "legitimnim akcijama protiv paravojski".

Ivetić je istakao da nisu dokazane ni optužbe da je VRS pokopala oko 500 civila ubijenih tokom ofanzive u prijedorskom regionu, u rudniku Tomašica.

„Prema dokazima, tijela nije pokopala VRS, već MUP, čiji su pripadnici nosili slične uniforme", kazao je Ivetić.

Odbrana će iznošenje završnih riječi završiti u utorak, a zatim će obje strane 15. decembra imati priliku da komentarišu završne riječi druge strane.

Presuda se očekuje iduće godine.

09. DECEMBAR 2016.

Odbrana tvrdi: Mladić "nije naredio masakre u Srebrenici"

U završnoj riječi na suđenju Ratku Mladiću, advokati ratnog komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) kazali su da on nikada nije naredio masovna ubistva u Srebrenici i da je slučaj koji se vodi protiv njega pristrastan.

ELEANOR ROSE

Pred Haškim tribunalom je u petak započelo iznošenje završne riječi Odbrane Ratka Mladića, tokom koje su njegovi advokati izjavili da su "nesretna ubistva" Bošnjaka iz Srebrenice djela "lične osvete", nad kojima komandant VRS nije imao kontrolu.

I vezi s optužbama za genocid u Srberenici, kada su snage bosanskih Srba u julu 1995. izvršile masakar nad više od 7.000 muškaraca i dječaka bošnjačke nacionalnosti, Mladićev advokat Branko Lukić je kazao da nema dokaza da je Mladić naredio ubistva.

"Što se tiče nesretnih ubistava koja su se dogodila u Srebrenici, Odbrana ne poriče da su neke osobe žrtve oportunističkih i nekontrolisanih djela iz lične osvete nekih pripadnika MUP-a, mještana pa čak i odmetnutih pripadnika bezbjednosti VRS-a", rekao je Lukić.

"Ova ubistva nije naredio general Mladić, ona su počinjena u direktnoj suprotnosti sa naredbama generala Mladića, koga je više osoba u nekoliko navrata snimilo dok je govorio da će svi ratni zarobljenici biti razmijenjeni", dodao je on.

Nisu svi ubijeni Bošnjaci iz Srebrenice bili civili, rekao je Lukić, naglasivši da su 70 odsto ekshumiranih iz masovnih grobnica bili registrovani vojnici Armije BiH.

Tužilaštvo nije ponudilo dovoljno dokaza koji bi podržali optužbe za genocid, dodao je Mladićev drugi branilac, Dejan Ivetić. On je napomenuo da ova optužba obuhvata namjeru da se počine djela usmjerena ka uništenju grupe, u cjelini ili djelimično.

Ivetić je rekao da bilo kakav dokaz koji se suprotstavlja optužbi za genocid, pruža dovoljno razumne sumnje za oslobađanje.

Mladić je uvijek insistirao da VRS poštuje Ženevske konvencije kao i zakone i običaje ratovanja, kazao je Ivetić.

Mladić je optužen za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice 1995. godine, za progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je u nekoliko opština 1992. poprimio razmjere genocida, za terorisanje stanovnika Sarajeva tokom 44-mjesečne opsade glavnog grada BiH i za uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Odbrana je tvrdila da Mladić, uprkos stvorenoj slici o njemu kao "Balkanskom krvniku", nije bio čudovište, te da je pokušao usaditi osjećaj "discipline, časti i hrabrosti" kod svojih vojnika.

VRS je bila daleko od agresora koji je vršio etničko čišćenje, ona je vodila odbrambeni rat protiv prijetnje islamske fundamentalističke "ratne mašinerije", na čijem je čelu bio bošnjački ratni predsjednik Alija Izetbegović, rekao je Lukić.

On je emitovao snimak na kojem Izetbegović obilazi jedinicu mudžahedina koji su u BiH došli kako bi podržali njegovu ratnu vladu u borbi protiv snaga bosanskih Srba pod Mladićevom komandom.

Lukić je potom prikazao snimak na kojem se vide, kako je rekao, pripadnici iste jedinice kako odrubljuju glave srpskim borcima.

Na jezivom snimku mudžahedin nogom stoji na odrubljenoj glavi borca.

Lukić je Izetbegovićeve snage uporedio sa ISIS-om, i istakao da je VRS bila malobrojnija i loše pripremljena – "neorganizovana vojska".

Lukić je naveo da je Izetbegović "došao na vlast zagovarajući islamski fundamentalizam" i nadmoć muslimana nad Srbima.

Kad bi se prihvatio argument optužbe – da je Mladić bio ključna karika komandnog aparata koji je genocidom pokušao stvoriti etnički čistu srpsku državu – to bi značilo da se vjeruje da su Srbi djelovali u vakuumu, rekla je Odbrana, navodeći da je zapravo došlo do mobilizacije bosanskih vladinih snaga i da su bosanske Srbe napadale razne vojske, među kojima su mudžahedini, Armija BiH i hrvatske snage.

Optuženi je, prema Lukiću, imao pristrasno suđenje, tokom kojeg je Tužilaštvo dokazivalo da je on odgovoran za zločine nad kojima nije imao nikakvu kontrolu i da mu se sudilo samo zato "što je general Mladić".

"Nesrpska javnost je već osudila našeg klijenta", rekao je Lukić, tvrdeći da je suđenje bilo prejudicirano i da su tužioci nastojali prikazati Mladića kao odgovornog "za sve zločine koje je bilo koji Srbin nekada počinio".

Tužilaštvo, rekao je Lukić, nastojalo je prikazati Mladića kao "superčovjeka … koji je znao i kontrolisao sve … i svakoga" u Bosni u to vrijeme.

Što se tiče optužbi o terorisanju građana Sarajeva, Odbrana tvrdi da su srpskim snagama "nadređeni konstantno govorili da drže vatru", dok je ABiH koristila građane kao živi štit, smještajući vojnike u civilne objekte iz kojih su oni pucali na srpske snage oko grada, rekao je Lukić.

U vezi s optužbama o etničkom čišćenju određenih opština od strane Mladićevih snaga, rekao je da su civili svojom voljom napuštali ove opštine zbog nedostatka posla, hrane i drugih potrepština.

Odbrana će nastaviti s izlaganjem završnih riječi u ponedjeljak i utorak, a obje strane će 15. decembra imati priliku da komentarišu završne riječi druge strane.

Presuda se očekuje iduće godine.

07. DECEMBAR 2016.

Tužioci UN-a traže doživotnu kaznu zatvora za Ratka Mladića

Tužioci Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) pozvali su sudije suda UN-a da ratnog komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića osude na kaznu doživotnog zatvora za genocid i druge ratne zločine.

BIRN

Tužioci su u srijedu, u zaključku svojih završnih riječi pred Haškim tribunalom, izjavili da Mladić treba biti osuđen na doživotni zatvor za genocid i druge zločine počinjene tokom rata u Bosni i Hercegovini 1992–1995.

"Došlo je vrijeme da Ratko Mladić odgovara za svaku svoju žrtvu i sve zajednice koje je uništio. Izreći bilo koju drugu kaznu osim najstrože – doživotne kazne – bilo bi ... uvreda za žrtve i protivno pravdi", rekao je tužilac Alan Tieger.

"Niko ne može ni zamisliti dubinu patnje za koju je Mladić odgovoran", dodao je on.

Tužilac je Mladića nazvao "gospodarom života i smrti" tokom rata u BiH, a u prilog tome naveo je riječi koje je Mladić u ljeto 1995. uputio Bošnjacima evakuisanim iz Žepe: "Poklanjam vam vaše živote."

Prethodno je tužilac Peter McCloskey rekao da je Mladić igrao ključnu ulogu u planiranju i izvršenju genocida u Srebrenici, u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je cilj bio "ubiti sve vojno sposobne muslimanske muškarce" u Srebrenici i protjerati žene, djecu i starce.

Mladićevu "genocidnu namjeru" u Srebrenici tužioci su dokazivali njegovom izjavom da je "došao trenutak da se poslije bune protiv dahija Turcima osvetimo na ovim prostorima", koju je dao na dan pada enklave u ruke VRS, 11. jula 1995. godine.

Prema tužiocu, Mladićeva genocidna namjera je očigledna i u njegovoj poruci srebreničkim Bošnjacima da mogu "opstati ili nestati", koju im je uputio dan kasnije.

“Tokom šest dana nakon ovih zloslutnih komentara, Mladićeve trupe zarobile su i ubile više od 7.000 muslimanskih muškaraca i dječaka”, naglasio je McCloskey.

Kako je istakao, sudeći prema brojnim dokazima, Mladić i njemu potčinjeni oficiri imali su ključnu ulogu u planiranju i izvršenju tih ubistava.

Tužitelj je kao “apsurdnu”odbacio tvrdnju Odbrane da su zločine u Srebrenici počinile neidentifikovane “paravojske” i “osvetnici”, zajedno sa bezbjednosnim oficirima VRS nad kojima Mladić nije imao kontrolu.

On je rekao da je prisilno uklanjanje Bošnjaka iz Srebrenice bio cilj koji su politički i vojni lideri RS proklamovali još 1992. godine.

McCloskey je citirao direktivu kojom u martu 1995. godine predsjednik RS Radovan Karadžić naređuje Mladićevim snagama da “dobro osmišljenim dejstvima” u Srebrenici “stvore nepodnošljive uslove potpune nesigurnosti, bez nade u dalji opstanak i život stanovništva”.

Mladić je optužen za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice 1995. godine, za progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je u nekoliko opština 1992. poprimio razmjere genocida, za terorisanje stanovnika Sarajeva tokom 44-mjesečne opsade glavnog grada BiH i za uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Sedamdesetčetvorogodišnji Mladić izjavio je da je nevin po optužbama.

Odbrana će iznijeti svoje završne riječi između 9. i 13. decembra.

Presuda se očekuje 2017. godine.

07. DECEMBAR 2016.

Ratko Mladić “tokom opsade terorisao Sarajevo”, izjavili tužioci

U nastavku iznošenja završnih riječi na suđenju Ratku Mladiću, tužioci su izjavili da je tokom suđenja dokazano da je ratni komandant Vojske Republike Srpske terorisao Sarajevo kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada.

RADOŠA MILUTINOVIĆ

U srijedu, trećeg i posljednjeg dana iznošenja završnih riječi, tužilac Adam Weber je pred Haškim tribunalom rekao da je VRS, kojom je komandovao Mladić, tokom tri i po ratne godine otvarala na Sarajevo neselektivnu artiljerijsku vatru i gađala civile iz snajpera.

Kao dokaz da je Mladić naređivao i odobravao te napade, tužilac je u sudnici pustio snimak presretnutog razgovora iz maja 1992., u kojem Mladić naređuje artiljerijsku vatru na naselja Velešići i Pofalići “jer tamo nema mnogo Srba”.

“Da im pamet razvučemo njihovu, da ne mogu da spavaju”, čuje se na snimku Mladić.

Ovo je, po zastupniku Optužbe, dokaz da je cilj granatiranja bilo “širenje terora” među stanovništvom glavnog grada BiH.

Civile u Sarajevu, VRS je, kako je kazao Weber, tokom cijelog rata podvrgavala “masivnom bombardovanju koje je prekrivalo cijeli grad” ili sporadičnom granatiranju, u zavisnosti od Mladićeve odluke.

Dodao je da je Mladić, zajedno sa Radovanom Karadžićem, napade na grad koristio kao sredstvo pritiska na vlasti u Sarajevu i međunarodnu zajednicu.

“Nijedan dio grada nije bio pošteđen...Gađane su bolnice, ljudi na pogrebima, u redovima za vodu i hranu...Nisu pošteđene bile ni džamije”, rekao je Weber.

Dokazujući da su snajperi VRS, u isto vrijeme, ciljali civile u Sarajevu, zastupnik Optužbe se pozvao na podatak UNICEF-a iz 1994. da je “na 40 odsto djece u Sarajevu bila otvorena direktna snajperska vatra”.

Na tvrdnju Odbrane da je Mladić zabranio "ofanzivnu vatru" i "napade na civile", tužilac je, prikazujući naređenja, ukazao da je general naznačio "bez mog odobrenja".

"To nije isto što i zabrana", ocjenio je Weber.

Kao dokaz za Mladićev odnos prema civilima, Weber je citirao njegove riječi sa snimka prikazanog u sudnici: "Uvijek kad dođem do Sarajeva, ja ubijem nekog u prolazu".

Odbacujući tvrdnju Odbrane da Mladić "nije dao naređenja da civili budu snajperisani", zastupnik Optužbe je podsjetio da je sam Mladić 1995. priznao komandantu UNPROFOR-a Rupertu Smithu da su snajperski napadi pojačani.

Tvrdnju Odbrane da je VRS "samo reagovala" na napade Armije BiH (ABiH) iz Sarajeva, tužilac je nazvao "lažnom".

Weber je rekao i da je tvrdnja Odbrane da je ABiH počinila većinu napada na civile u Sarajevu "bez osnova, odnosno zasnovana na nepostojećim dokazima".

Nalaz balističkog vještaka Odbrane Zorice Subotić da su dvije eksplozije na pijaci Markale izazvale podmetnute mine, tužilac je odbacio kao "teoriju zavjere".

"Ona je sve to izmislila", naglasio je tužilac.

Weber je rekao da Odbrana nastoji Mladića prikazati kao "herojskog spasioca" civila, tvrdnjom da je obezbijedio "dobrobit" stanovništva.

"Ništa ne može biti dalje od istine", ocijenio je Weber.

Po tužiocu, Mladić je, naprotiv, iscrpljenim civilima u Sarajevu uskraćivao humanitarnu pomoć, struju, vodu i gas, koje je "koristio kao sredstvo" za ostvarenje svojih ciljeva.

"Tvrdnja Odbrane da Mladić nije dao naređenje za uskraćivanje pomoći je bizarna. Mladić je kontrolisao i ograničavao pomoć i osnovne potrepštine", kazao je Weber.

Tužilac je to dokazivao citatom iz Mladićevog naređenja: "Odmah prekinite dovod vode, struje i gasa za muslimanski dio Sarajeva".

Nasuprot tvrdnji Odbrane da je civilima u Sarajevu "uvijek bila dozvoljena sloboda kretanja" i da nisu bili "nikada blokirani", Weber je naglasio da se Mladić "ponosio blokadom Sarajeva".

“VRS je blokirala sve puteve iz grada i pucala na civile koji su pokušavali da ga napuste”, rekao je tužilac.

Mladić je optužen za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice 1995. godine, za progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je u nekoliko opština 1992. poprimio razmjere genocida, za terorisanje stanovnika Sarajeva tokom 44-mjesečne opsade glavnog grada BiH i za uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Sedamdesetčetvorogodišnji Mladić izjavio je da je nevin po optužbama.

Odbrana će iznijeti svoje završne riječi između 9. i 13. decembra.

Obje strane će 15. decembra imati priliku da komentarišu završne riječi druge strane.

Suđenje je počelo u maju 2012. godine, a presuda se očekuje 2017. godine.

06. DECEMBAR 2016.

Tužilaštvo u Hagu: Ratko Mladić je "hvalio etničko čišćenje"

Drugog dana iznošenja završnih riječi na suđenju Ratku Mladiću, tužioci Haškog tribunala rekli su da je ratni komandant Vojske Republike Srpske (VRS) hvalio i unapređivao oficire koji su učestvovali u etničkom čišćenju i ubistvima.

RADOŠA MILUTINOVIĆ

Tužilac Arthur Traldi je pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u utorak kazao da su tvrdnje Odbrane da je Ratko Mladić tokom rata štitio nesrpsko stanovništvo u BiH i da je kažnjavao počinitelje zločina – netačne.

Traldi je naglasio da su dokazi iznošeni tokom četiri i pol godine dugog suđenja Mladiću pokazali upravo suprotno – da komandant VRS nije kažnjavao, već unapređivao podređene koji su bili odgovorni za etničko čišćenje i ubistva.

Tužilac je naveo primjer Rajka Kušića, komandanta Rogatičke brigade, koga je Mladić unaprijedio uprkos zločinima koje su njegovi vojnici počinili u opštini Rogatica.

Dodao je da je komandant koji je službenim dopisom od Kušića tražio da "zaustavi masakr" smijenjen sa dužnosti.

Traldi je istakao da je Mladić hvalio Kušića, koji je nastavio činiti zločine na području Rogatice sve do 1995. godine.

U sudnici je pustio snimak na kome Mladić kaže: "Svaka čast, Kušiću", nazvavši ga "zaslužnim oficirom".

Mladić optužen za genocid 1992. godine

U nastavku iznošenja završnih riječi u utorak, haški tužioci su naveli da je Ratko Mladić odgovoran za kampanju etničkog čišćenja i genocida koju su sprovele snage bosanskih Srba pod njegovom komandom 1992. godine, kao i za genocid u Srebrenici 1995. godine.

Tužilac Arthur Traldi rekao je sudu da je tokom samo jedne nedjelje u julu 1992. godine Vojska Republike Srpske (VRS) "brutalnom silom" napadala i razarala naselja u Prijedoru, ubijajući na stotine nesrba, a većinu stanovništva protjerivala ili nezakonito zatvarala u logore Omarska, Keraterm i Trnopolje.

Traldi je precizirao da su muslimanski i hrvatski muškarci prebijani, neki i do smrti, a žene i djevojke silovane. Uslovi u prenatrpanim logorima bili su "neljudski", rekao je tužilac.

On se takođe usprotivio tvrdnjama Mladićeve odbrane da su civilne vlasti i policija krivi za zločine u logorima, predstavljajući dokaze da su vojnici dovodili zatvorenike u logore i da su ih oni čuvali.

Dodao je da je tokom jedne sedmice u Prijedoru ubijeno 1.500 ljudi, a njihova tijela bačena u masovnu grobnicu u rudniku Tomašica.

Traldi je odbacio Mladićeve tvrdnje da VRS nije pokopala posmrtne ostatke žrtava u Tomašici, te iznio dokaze da je u te svrhe korištena vojna mehanizacija.

Tužilac Alan Tieger je naglasio i da su "zločini i genocid bili neophodno sredstvo za trajno uklanjanje neželjenih nesrba sa teritorija koje su srpski lideri željeli za sebe".

On je rekao da dokazi dovode do zaključka da su Mladić i drugi učesnici udruženog zločinačkog poduhvata imali genocidnu namjeru da unište Bošnjake i Hrvate u Prijedoru.

"Nesumnjiva je Mladićeva namjera da uništi nesrpske zajednice, a takva namjera se zove genocid", zaključio je Tieger.

"Da bi se u VRS-u napredovalo, bilo je neophodno biti uspješan etnički čistač", rekao je Traldi.

Kao dokaz da je Mladić znao za zločine i da je naredio da se oni prikriju, Traldi je naveo bilješku iz generalovog ratnog dnevnika da se informacije o masovnoj grobnici u rudniku Tomašica kod Prijedora moraju učiniti nedostupnim.

"Mladić je hvalio uspješnu kampanju entičkog čišćenja, a nije kažnjavao počinioce", kazao je tužilac.

Traldi je takođe odbacio kao "bezuba i kozmetička" Mladićeva naređenja o poštovanju međunarodnih ratnih propisa i Ženevskih konvencija.

Tužilac je kazao da "niko nije bio kažnjen, ni kada su počinioci priznali, a oružje i tijela žrtava bili dostupni... zato što su vojnici radili ono što je trebalo da rade – da etnički očiste teritorije".

Odgovarajući na tvrdnje Mladićeve odbrane da je 3.000 nesrba tokom rata ostalo da živi u opštini Sanski Most, tužilac je rekao da ih je prije sukoba u ovoj opštini živjelo 28.000.

Traldi je kao potvrdu naveo dokumente vlasti bosanskih Srba u kojima se pominje "neophodnost uklanjanja nesrba".

"Ti ljudi protjerivani su užasnim zločinima, masovnim hapšenjima, masakrima, uništavanjem sela", rekao je tužilac, navodeći kao primjer ubistvo 29 žena i djece u selu Hrustovo kod Sanskog Mosta, u maju 1992. godine.

Mladić je optužen za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice 1995. godine, progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je navodno dostigao razmjere genocida u nekoliko drugih opština, terorisanje stanovništva Sarajeva tokom 44-mjesečne opsade i uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

U masakru u Srebrenici snage bosanskih Srba su ubile više od 7.000 muslimanskih muškaraca i dječaka, dok je oko 10.000 ljudi poginulo tokom opsade Sarajeva uslijed snajperske vatre, granatiranja ili pod drugim okolnostima.

Sedamdeset četvorogodišnji Mladić izjavio je da je nevin po optužbama.

Tužilaštvo će izlaganje svojih završnih riječi privesti kraju u srijedu, a Odbrana će ih iznositi od 9. do 13. decembra.

Obje strane će 15. decembra imati priliku da komentarišu završne riječi druge strane.

Suđenje je počelo u maju 2012. godine, a presuda se očekuje 2017. godine.

05. DECEMBAR 2016.

Tužioci UN-a: Mladić je bio ključna figura u zločinima u BiH

Prvog dana izlaganja završnih riječi na suđenju Ratku Mladiću, tužioci su rekli da je ratni komandant Vojske Republike Srpske (VRS) odigrao ključnu ulogu u brutalnom planu za 'čišćenje' teritorije BiH od nesrpskog stanovništva.

ELEANOR ROSE

Tužioci su u ponedjeljak pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) počeli s iznošenjem svojih završnih riječi na suđenju Ratku Mladiću, tvrdeći da je bivši komandant VRS imao čvrstu komandu nad snagama koje su tokom rata 1992–1995. izvršile genocid.

Dok su Mladićevi advokati tvrdili da je on bio relativno marginalan igrač i da nije uvijek imao kontrolu nad snagama bosanskih Srba koje su vodile kampanju etničkog čišćenja u dijelovima BiH, tužilac Alan Tieger je rekao da je ovo "besmisleno" i da su dokazi pokazali "apsurdnost uloge (Mladića) kao sekundarne figure".

Kako bi pobio tvrdnje Odbrane da je Mladić bio zaštitnik bosanskih Muslimana, Tieger je pokazao video-snimak Mladića na sastanku sa ostalim generalima na kome se, kako je Tieger rekao, njegovo "dominantno prisustvo" može osjetiti dok upućuje prijetnju bošnjačkim predstavnicima: "Možete ili opstati ili nestati."

Pred sudom je takođe prikazan snimak na kome Mladić razgovara sa Srbinom iz Kanade 1994. godine, kome kaže: "Kad god dođem u Sarajevo, ja nekog usput ubijem."

Na snimku, Mladić kaže da je došlo vrijeme za osvetu "Turcima" hvaleći se kako su njihova sela "uništena".

Ove riječi, rekao je Tieger, demonstriraju Mladićev "ponos i zadovoljstvo" kampanjom etničkog čišćenja koju su sprovodile snage pod njegovom komandom, kao i njegov "prezir prema žrtvama".

Koristeći izjave zvaničnika VRS, kojom je komandovao Mladić, kao i osoblja UN-a, Tieger je kazao da je komandni lanac jasan i da je Mladić imao "visok nivo vlasti i znao za aktivnosti njegovih snaga".

Optužba tvrdi da je ključni cilj visokih zvaničnika bosanskih Srba, uključujući Karadžića i Mladića – a to je formiranje etnički čiste srpske države – već bio postavljen kada je 1992. godine počeo rat.

Oni su zatim nastojali da etničkim čišćenjem promijene "činjenično stanje" etničkog sastava teritorija koje su željeli kontrolisati kako bi se izvršio pritisak u pregovorima s bosanskom vladom, rekao je Tieger.

Pod prijetnjom vojne sile, gdje je Mladić bio glavni igrač, od bosanske je vlade traženo ili da se saglasi ili da se suoči "s autoputem pakla i patnje", dodao je on.

Mladić, koji je bio na čelu VRS od maja 1992. godine, optužen je za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice 1995. godine, progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je navodno dostigao razmjere genocida u nekoliko drugih opština, terorisanje stanovništva Sarajeva tokom 44-mjesečne opsade i uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

U masakru u Srebrenici snage bosanskih Srba su ubile više od 7.000 muslimanskih muškaraca i dječaka, dok je oko 10.000 ljudi poginulo tokom opsade Sarajeva uslijed snajperske vatre, granatiranja ili pod drugim okolnostima.

Sedamdeset četvorogodišnji Mladić izjavio je da je nevin po optužbama.

Tužilaštvo će izlaganje svojih završnih riječi privesti kraju u srijedu, a Odbrana će ih iznositi od 9. do 13. decembra.

Obje strane će 15. decembra imati priliku da komentarišu završne riječi druge strane.

Suđenje je počelo u maju 2012. godine, a presuda se očekuje 2017. godine.

05. DECEMBAR 2016.

Iznošenje završnih riječi na suđenju Ratku Mladiću

Počinje iznošenje završnih riječi u predmetu protiv ratnog komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića, čime se suđenje po optužnici za genocid i ratne zločine nakon četiri i po godine privodi kraju.

Ratko Mladić u sudnici. Foto: ICTY

ELEANOR ROSE

Na suđenju Ratku Mladiću pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u Hagu, Tužilaštvo će sumirati svoje argumente od ponedjeljka do srijede, dok će odbrana svoje završne riječi iznijeti od 9. do 13. decembra.

Obje strane će 15. decembra imati priliku da komentarišu završne riječi druge strane.

Sedamdeset i četvorogodišnji ratni komandant VRS optužen je za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice izvršen 1995. godine, za progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je navodno poprimio razmjere genocida u nekoliko drugih opština, za terorisanje stanovništva Sarajeva tokom opsade grada, kao i za uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a kao taoce.

Tokom suđenja dolazilo je do zastoja zbog lošeg zdravstvenog stanja bivšeg komandanta, koji tvrdi da je nevin, kao i zbog brojnih pokušaja odbrane da odloži postupak.

Njegovi advokati su u nekoliko navrata tražili da se iznošenje završnih riječi odgodi do proljeća iduće godine.

Tako se u julu, u pokušaju da prolongira postupak, odbrana žalila na "sistematsku pristrasnost" Haškog tribunala, tvrdeći da su dvojica sudija, Alphons Orie i Cristoph Flugge, kao i predsjednik suda Carmel Agius, već prethodno donijeli zaključak o Mladićevoj krivici, i da je zbog toga pravično suđenje onemogućeno.

Kao primjer za svoju tvrdnju naveli su presude koje je prethodno izrekao Haški tribunal u slučajevima koji se odnose na Srebrenicu i Sarajevo, a u kojima su bili uključeni Agius, Ori i Flugge.

Njihov pokušaj nije bio uspješan. Agius je u septembru izjavio da neće razmatrati zahtjev, te da nema "nijedne neriješene žalbe (od odbrane Mladića) u vezi s navodnom pristrasnošću".

Mladića mnogi smatraju za ključnu figuru u pokušajima srpskih snaga da tokom rata od 1992. do 1995. godine očiste BiH od Bošnjaka i Hrvata i stvore etnički čistu državu.

Rođen u Božinovićima u istočnoj Bosni 1942. godine, Mladić je bio oficir u Jugoslovenskoj narodnoj armiji (JNA). Početkom 1990-ih je nekoliko puta unaprijeđen, a general postaje početkom rata u BiH, maja 1992. godine.

Ratni komandant VRS optužen je 1994. godine, ali zahvaljujući svom velikom uticaju, uspješno izbjegava hapšenja sve do 2011. godine, kada se Srbija našla pod međunarodnim pritiskom da ga preda ili da se suoči s posljedicama u okviru nastojanja ove zemlja da postane članica EU.

Uhapšen je u selu Lazarevu kod Zrenjanina u sjevernoj Srbiji nakon 16 godina provedenih u bijegu. Njegovo je suđenje počelo u maju 2012. godine.

30. NOVEMBAR 2016.

Slijedeće sedmice počinje iznošenje završnih riječi na suđenju Mladiću

Tužilaštvo će 5. decembra, na suđenju bivšem komandantu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću, optuženom za ratne zločine i genocid, početi sa iznošenjem završne riječi.

Četiri i pol godine nakon početka suđenja Mladiću, tužilaštvo i odbrana će sumirati svoje argumente početkom naredne sedmice, saopštio je u srijedu Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ).

Odlukom Haškog suda, tužioci će završnu riječ iznijeti od 5. do 7. decembra, a Odbrana od 9. do 13. decembra.

Obje strane, kako je navedeno u odluci, 15. decembra će imati vrijeme da se osvrnu na završnu riječ suprotne strane.

Na ovu odluku postoji mogućnost žalbe. Mladićeva odbrana je više puta zatražila odlaganje završnih riječi do proljeća naredne godine.

Mladić je optužen za genocid u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u nekoliko drugih opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Mladić je uhapšen u Srbiji 2011., nakon 16 godina bjekstva. Suđenje mu je počelo u maju 2012. godine.

15. SEPTEMBAR 2016.

Slučaj Mladić: Tribunal odbio razmatrati navode o pristrasnosti

Haški tribunal odbio je razmatrati podnesak Odbrane bivšeg ratnog komandanta Ratka Mladića u kojem je zatražena obustava postupka zbog "sistemske pristrasnosti" ovog suda.

JUSTICE REPORT

Predsjednik Haškog tribunala Carmel Agius izjavio je u srijedu da neće razmatrati zahtjev jer Mladićevi advokati nisu naveli "zakonsku osnovu" za obustavu postupka.

Agius je dodao da nema "nijedne neriješene žalbe (od odbrane Mladića) u vezi s navodnom pristrasnošću".

Odbrana Mladića je sredinom jula ove godine zatražila obustavu postupka protiv bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) pred Haškim tribunalom zbog "sistemske pristrasnosti".

Odbrana je zatražila da se suđenje prekine i da se oformi radna grupa Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija koja bi u roku od tri mjeseca sačinila izvještaj o tome da li su Mladićeva prava na pošteno suđenje i prezumpciju nevinosti prekršena.

Odbrana je navela da su članovi Raspravnog vijeća Alphons Orie i Christoph Flugge, kao i sam Agius, prethodno donijeli zaključke o krivici Mladića, čime su onemogućili pošteno suđenje.

Mladićevi advokati su istakli primjer ranijih presuda Haškog tribunala u vezi sa Srebrenicom i Sarajevom, u kojima su bili uključeni Agius, Orie i Fligge.

U presudama o Srebrenici Mladić je imenovan kao član udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je cilj bio likvidirati vojno sposobne muškarce Bošnjake.

Odbrana je negodovala zbog činjenice da je Theodor Meron, predsjednik Mehanizma za međunarodne sudove, koji će voditi žalbeni postupak u Mladićevom slučaju, izjavio da je bivši general kriv.

Mladićevi advokati tvrde da je Meron rekao da "Tribunal neće smatrati svoj rad završenim sve dok Karadžić i Mladić ne budu izvedeni pred lice pravde".

"Jasno je da ne postoji prezumpcija nevinosti za optuženog pred ovim tribunalom. Osim poništenja postupka, jedino moguće rješenje jeste trajna obustava postupka zbog ozbiljnih kršenja ljudskih prava", navodi se u podnesku advokata.

Mladić je optužen za genocid u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u nekoliko opština imao razmjere genocida, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Završne riječi su zakazane za decembar ove godine.

20. JUL 2016.

Ratko Mladić traži obustavu "pristrasnog" suđenja

Advokati bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića traže da njegovo suđenje bude obustavljeno i da dvojica sudija budu izuzeta zbog "sistematske pristrasnosti" suda UN-a u Haagu.

DENIS DŽIDIĆ

Advokati Mladića su u srijedu zatražili obustavu suđenja u kome mu se sudi za genocid i ratne zločine, kao i izuzeće sudija Alphonsa Oriea i Cristopha Flugge, te imenovanje novih nepristrasnih sudija na njihovo mjesto.

Oni su zatražili formiranje posebne radne grupe Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija (UN), koja će u roku od tri mjeseca napraviti izvještaj o tome da li su Mladićeva prava na pošteno suđenje i prezumpciju nevinosti prekršena.

"Suština ovog problema je što su sudije Orie i Flugge donijeli značajne zaključke o njemu. To ugrožava njihovu mogućnost da budu nepristrasni", potenciraju advokati.

Oni navode da su Orie i Flugge, kao i sam predsjednik Haaškog tribunala Carmel Agius, prethodno donijeli zaključke o krivici Mladića, što onemogućuje pošteno suđenje.

Mladićevi advokati su kao primjer naveli ranije presude Haaškog tribunala u vezi sa Srebrenicom i Sarajevom, u kojima su bili uključeni Agius, Orie i Fligge.

U presudama o Srebrenici Mladić je imenovan kao član udruženog zločinačkog poduhvata, s ciljem ubijanja vojno sposobnih muškaraca Bošnjaka.

Odbrana je negodovala zbog činjenice da je Theodor Meron, predsjednik Mehanizma za međunarodne sudove, koji će voditi žalbeni postupak u Mladićevom slučaju, izjavio da je bivši general kriv.

Mladićevi advokati tvrde da je Meron rekao da "Tribunal neće smatrati svoj rad završenim sve dok Karadžić i Mladić ne budu izvedeni pred lice pravde".

"Jasno je da ne postoji prezumpcija nevinosti za optuženog pred ovim tribunalom. Osim poništenja postupka, jedino moguće rješenje jeste trajna obustava postupka zbog ozbiljnih kršenja ljudskih prava", navodi se u podnesku advokata.

Mladić je optužen za genocid u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u nekoliko opština imao razmjere genocida, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Također u srijedu, Haški tribunal je odlučio da nema dovoljno dokaza da je član Odbrane Radovana Karadžića, Goran Petronijević, kriv za nepoštivanje suda zbog davanja povjerljivih informacija medijima.

Petronijević je medijima otkrio da je Karadžić podnio zahtjev za privremeno puštanje iz pritvora, ali je Haški sud obrazložio da advokat nije znao da je ovaj zahtjev zaveden kao povjerljiv.

16. JUN 2016.

Slučaj Mladić: Tužioci pobijali tvrdnje svjedoka o Markalama

Na suđenju Ratku Mladiću, tužioci su pobijali tvrdnju svjedoka odbrane Andreja Demurenka da Vojska Republike Srpske (VRS) nije mogla ispaliti minobacačku granatu koja je na pijaci Markale 1995. ubila na desetine građana Sarajeva.

JUSTICE REPORT

Ruski pukovnik Demurenko, koji je tada bio načelnik štaba UNPROFOR-a u sektoru Sarajevo, rekao je da VRS nije mogla ispaliti minobacačku granatu koja je na pijaci Markale, u ljeto 1995, ubila i ranila na desetine građana Sarajeva.

Posvjedočio je da je, sa svojim timom, obišao sve lokacije oko Sarajeva pod kontrolom VRS, u pravcu iz kojeg je po istrazi UNPROFOR-a doletjela granata, i da nigdje nije pronašao tragove dejstva minobacača. Ti položaji, po Demurenku, bili su neprikladni za minobacače.

U unakrsnom ispitivanju, tužilac Alan Tieger tvrdio je da je Demurenko pogrešno razumio pravac doleta granate, koji su utvrdili UNPROFOR-ovi francuski stručnjaci, zbog različitih mjernih jedinica.

Svjedok je, međutim, uzvratio da to "nije bilo bitno" i da se služio pravcem doleta granate koji su na karti ucrtali upravo francuski istražitelji, ispitujući sve moguće položaje minobacača.

Tužilac Tieger je tvrdio i da je Demurenko iz tehničkih razloga istražio samo uže, a ne šire područje mogućih minobacačkih položaja.

Ruski pukovnik uzvratio je da je i to "nebitno", ponavljajući da je istražio sve položaje na pravcu doleta granate koji je utvrdio francuski UNPROFOR.

Zastupnik optužbe dokazivao je da Demurenko nije u obzir uzeo sve tipove minobacačkih granata koje su mogle biti ispaljene na Markale i da je, s toga, zanemario da je napad mogao doći sa 12 lokacija, a ne sa šest, koje je on, kako tvrdi, obišao.

Po tužiocu, razlika u udaljenosti tih položaja i onih koje je Demurenko ispitao iznosi i do kilometar i po.

"Tablice gađanja to jasno pokazuju, ali to ne mijenja ništa na stvari, zato što smo mi obišli sva mjesta mogućeg ispaljenja na liniji doleta koja je bila dugačka šest kilometara od mjesta udara", odgovorio je Demurenko, tvrdeći da je ta udaljenost krajnji domet minobacača.

Svjedok je precizirao da je, sa svojim istražiteljima, pošao od mjesta eksplozije ka brdima oko Sarajeva, u pravcu iz kojeg je, po UNPROFOR-u, doletjela granata, i ispitao sve moguće lokacije oruđa.

Na pitanje sudija da li je na položajima Armije Bosne i Hercegovine (ABiH) na toj liniji vidio minobacačke položaje, Demurenko je odgovorio odrječno.

Kao cilj svoje istrage, ruski oficir naveo je "odbacivanje laži" da su "srpski agresori" ispalili granatu na Markale.

Upitan od sudija da li to znači da je unapred znao da srpske snage nisu bile odgovorne, Demurenko je odgovorio: "Naravno da ne. Da smo na teritoriji VRS našli vatreni položaj, ja bih to otvoreno rekao".

Tužilac Tiger će unakrsno ispitivanje Demurenka nastaviti sutra.

Mladić, ratni komandant VRS, optužen je za terorisanje stanovništva Sarajeva artiljerijskim i snajperskim napadima, od 1992. do 1995. godine.

Prema optužnici, granatu koja je 28. avgusta 1995. na ulici ispred Markala ubila je 43, a ranila 75 osoba, ispalila je VRS sa položaja oko grada.

General Mladić optužen je i za genocid u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida.

13. JUN 2016.

Slučaj Mladić: Počinje svjedočenje posljednje grupe svjedoka

Suđenje Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom biće nastavljeno poslije više od mjesec dana pauze zbog teškoća koje je Odbrana imala sa dovođenjem svjedoka.

JUSTICE REPORT

Iskaz bi do kraja ove radne nedjelje trebalo da daju posljednji svjedoci Mladićeve Odbrane, kako je u govoru pred Savjetom bezbjednosti Ujedinjenih nacija (UN) minule sedmice najavio glavni tužilac Serge Brammertz.

Brammertz je rekao da bi dokazni postupak Odbrane trebalo da bude okončan krajem ove nedjelje i da bi sudije mogle na jesen saslušati završne riječi tužilaca i branilaca.

Među njima je ruski oficir, pukovnik Andrej Demurenko, koji je 1995. godine bio odgovorno lice u sjedištu zaštitnih snaga UN-a (UNPROFOR) u Sarajevu.

Demurenko, koji je takođe bio svjedok odbrane na suđenju lideru bosanskih Srba Radovanu Karadžiću, izjavio je da Vojska Republike Srpske (VRS) nije mogla ispaliti projektil koji je ubio 43 i ranio 75 ljudi na pijaci Markale u Sarajevu u avgustu 1995. godine.

Prema navodima tužilaštva, VRS, kojom je komandovao Mladić, odgovorna je za napad.

Bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS) optužen je za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Mladić je uhapšen 2011. u Beogradu, nakon 16 godina provedenih u bjekstvu. Njegovo suđenje je počelo 2012. i do sada je nekoliko puta prekidano zbog lošeg zdravstvenog stanja Mladića.

Prvostepena presuda generalu Mladiću, kako je pred Savjetom bezbjednosti UN-a najavio predsjednik Haškog tribunala Carmel Agius, trebala bi biti izrečena do novembra 2017.

18. MAJ 2016.

Srbija oslobodila desetoro optuženih za skrivanje Ratka Mladića

Srbijanski sud oslobodio je desetoro optuženih za pomaganje nekadašnjem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću dok je bio u bijegu tokom 2000-ih, kako bi izbjegao hapšenje po optužnici za ratne zločine.

JUSTICE REPORT

Ivana Ramić, portparolka Prvog osnovnog suda u Beogradu, potvrdila je za BIRN da je optužnica odbijena zbog "nastupanja apsolutne zastarjelosti krivičnog gonjenja".

Presudom su oslobođeni Stanko Ristić, Ljiljana Vasković, Borislav Ivanović, Predrag Ristić, Saša Badnjar, Ratko Vučetić, Tatjana Vasković-Janjušević, Bojan Vasković, Marko Lugonja i Blagoje Govedarica.

Njima se sudilo po optužbama da su, u različitim periodima od 2002. do 2006. godine, pomagali Mladiću da ne bude otkriven, iako su znali da je Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY) izdao nalog za njegovo hapšenje.

"Na današnju presudu Tužilaštvo ima pravo da uloži žalbu", rekla je Ramić.

Kao glavni organizator jataka, u optužnici je ranije bio označen oficir VRS Jovo Đogo, ali je on u toku procesa preminuo.

Mladić je uhapšen 2011. godine u selu Lazarevu kod Zrenjanina u sjevernoj Srbiji, nakon 16 godina bijega.

Njemu se u Haškom tribunalu sudi za genocid počinjen 1992. u sedam bh. opština, kao i za genocid u Srebrenici počinjen 1995. godine, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

26. APRIL 2016.

Svjedokinja iznijela primjedbe na nalaze o ekshumacijama u Tomašici

Svjedočeći za Odbranu bivšeg vojnog komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića, vještakinja je nastojala osporiti da su ekshumirane žrtve iz masovne grobnice u rudniku Tomašica kod Prijedora pogubljene od strane srpskih snaga.

JUSTICE REPORT

Vještakinja za demografiju Svetlana Radovanović izjavila je u utorak pred Haškim tribunalom da je u izvještaju ekspertice za demografiju Tužilaštva trebala, osim egzekucije, postojati i mogućnost da su žrtve koje su ekshumirane u Tomašici mogle poginuti i u borbama.

Radovanović je ustvrdila da je ekspertica za demografiju Tužilaštva Ewa Tabeau, koja je konstatovala da su sve žrtve umrle nasilnom smrću, morala ostaviti mogućnost da su neke stradale u borbi, na osnovu datuma stradanja, kada su vođene i borbe.

"Ovako se insinuira da su sve smrti nastale egzekucijom ili uslijed etničkog čišćenja... A činjenica je da nisu sve smrti nastale pod tim okolnostima, jer je bilo podataka i o borbama", naglasila je Radovanović.

Radovanović je tvrdila da ni ekspert Haškog tužilaštva za sudsku medicinu John Clark nije isključio mogućnost da su neke od žrtava iz Tomašice stradale u borbi.

Tabeau je, kako je ocijenila Radovanović, na kraju svoje ekspertize neprimjereno zaključila da su žrtve iz Tomašice nastradale pod brutalnim okolnostima i tokom kampanje etničkog čišćenja, a da prethodno to nijednom nije spomenula u svom izvještaju.

Iz grobnice Tomašica i sekundarne grobnice Jakarina kosa, po podacima Međunarodne komisije za nestala lica, ekshumirano je oko 600 tijela. Oni su, kako se tvrdi, ubijeni od strane snaga bosanskih Srba pod komandom Mladića.

Mladiću se sudi za genocid počinjen 1992. u sedam bh. opština – među kojima je i Prijedor – kao i za genocid u Srebrenici počinjen 1995, za terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Radovanović će svjedočenje nastaviti u četvrtak.

25. APRIL 2016.

Britanski obavještajci „nikada nisu obećali" da će pomoći u oslobađanju Mladića

Svjedok odbrane izjavio je pred Haškim tribunalom da je 1995. godine pokušao da ubijedi Ratka Mladića da se preda, negirajući da mu je obećao da će mu britanski obavještajci pomoći da izbjegne krivično gonjenje.

JUSTICE REPORT

Tokom unakrsnog ispitivanja u Haškom tribunalu u ponedjeljak, vještak Odbrane Zoran Stanković rekao je da je u jesen 1995. godine pozivao optuženog da se preda Tribunalu, negirajući da mu je nudio da mu britanski obavještajci "skinu" optužnicu.

Stankoviću su haški tužioci prikazali snimak na kojem se čuje kako Mladiću prenosi da su britanski obavještajci zainteresovani da "stanu iza njega", da su "izuzetno moćni" i da mogu da "skinu optužnicu".

Objašnjavajući da je znao da Mladić snima razgovor, Stanković je rekao da je bio svjestan da se optužnica ne može povući prije suđenja.

"Ja sam zapravo pozivao Mladića da se preda Tribunalu", kazao je on.

Iako je na snimku rekao da se u Londonu sastao sa "šefom engleskog obavještajnog odjeljenja", Stanković je na suđenju kazao da ovo nije bilo baš tačno.

On se, kako je rekao, u stanu novinarke Nore Belof, koja mu je rekla da je prije nego što je postala novinarka špijunirala za britansku obavještajnu službu tokom Drugog svjetskog rata u Moskvi, razgovarao sa nepoznatim muškarcima o Mladiću i optužnici.

"Mladić je tada već bio nepovjerljiv prema svima, i ja sam znao da me snima čim je rekao da govorim glasnije", rekao je Stanković.

"Ja sam samo prenio poruku, bio sam kurir. On je donosio odluke sam", izjavio je Stanković.

Snimljeni razgovor je vođen u oktobru 1995. u Banjoj Luci, kada je Mladić već bio optužen pred Haškim sudom. Kasete sa audio-snimcima i Mladiće-

vi ratni zapisi zaplijenjeni su tokom pretresa njegovog stana u Beogradu 2008. godine.

Nakon što je Tužilaštvo ukazalo da smatra da on nije pouzdan svjedok zbog prijateljskih odnosa s Mladićem, Stanković je tvrdio da to što je 1993. obducirao tijelo generalove kćeri Ane, koja je počinila samoubistvo, ne znači i da je bio njegov blizak prijatelj.

"Mogu da kažem da sam za njega i ljude slične njemu koji su izgubili djecu, a koju sam ja obdukovao, bio spreman da se 24 sata odazovem na poziv", rekao je on.

"Molim se Bogu da nikoga ne vezuje takvo prijateljstvo", naglasio je Stanković.

Nakon ove izjave Mladić je u sudnici maramicom brisao oči.

On je, međutim, ustvrdio da blizak odnos s Mladićem nije uticao na njegovu objektivnost pri analizi obdukcionih nalaza na suđenju.

Stanković je prošle sedmice vještaku osporavao izvještaje haških tužilaca o rezultatima obdukcije tijela ekshumiranih iz masovne grobnice u rudniku Tomašica kod Prijedora, te grobnica oko Srebrenice.

Ratku Mladiću se sudi za genocid počinjen 1992. u sedam bh. opština – među kojima je i Prijedor – kao i za genocide u Srebrenici 1995, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u utorak.

20. APRIL 2016.

Mladićev svjedok osporavao uzrok smrti srebreničkih žrtava

Svjedočeći u odbranu bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića pred Haaškim tribunalom, patolog Zoran Stanković je rekao da uzrok smrti bošnjačkih žrtava ekshumiranih iz masovnih grobnica nije nužno ubistvo iz vatrenog oružja.

JUSTICE REPORT

Vještak Odbrane za sudsku medicinu Zoran Stanković u srijedu je osporavao zaključke patologa koji su obducirali tijela iz masovnih grobnica povezanih sa padom Srebrenice u julu 1995. godine. Stanković je osporio zaključke obducenata kazavši da oni nisu mogli sa potpunom sigurnošću utvrditi uzrok smrti zato što nije bilo dovoljno mekog tkiva na većini pronađenih tijela i ostataka.

Kod takvih posmrtnih ostataka, po Stankoviću, ne može se utvrditi da li su povrede nastale za života žrtve ili kada je ona već bila ubijena.

“Mogu se izložiti samo pretpostavke o uzroku smrti, ali se ne može govoriti sa sigurnošću. U obdukcionom zapisniku može se navesti da su određene povrede mogle dovesti do smrti”, rekao je Stanković.

Na pitanje predsjedavajućeg sudije Alphonsa Oriea da li bi patolog koji pronađe rupu od metka u lobanji žrtve mogao da zaključi da je to uzrok smrti, Stanković je odgovorio potvrdno, ali uz rezervu. Kazao je da je u svojoj praksi naišao na slučajeve kada je žrtvama u glavu pucano pošto su već bile mrtve.

Mladiću, bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS), sudi se za genocid u Srebrenici, u kome je ubijeno više od 7.000 Bošnjaka.

Optužen je i za genocid u još sedam bh. opština, kao i za progon nesrpskog stanovništva, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Patolozima čije je nalaze Haaško tužilaštvo uvelo u dokaze, vještak Odbrane je zamjerio i što su postavljali “dijagnozu” da li su rane bile ustrijelne ili nanijete eksplozivom, a da te rane u zapisnicima nisu podrobno opisali.

“Dijagnoza bez opisa povreda tokom obdukcije je neprihvatljiva. Ja nemam pravo da osporavam taj nalaz, ali on se ne može provjeriti bez opisa povreda”, rekao je Stanković.

On je dozvolio da je “smrt tih osoba mogla da nastupi u različitim vremenskim periodima”, tokom “više nedjelja i mjeseci”, na osnovu činjenice da su tijela ekshumirana iz iste grobnice bila u različitim fazama raspadanja.

Većinu svojih primjedbi Stanković je utemeljio na izvještaju sudskog patologa Dušana Dunjića, koji je u oktobru prošle godine umro u Haagu, neposredno prije svjedočenja u korist Mladićeve Odbrane.

19. APRIL 2016.

Mladićev svjedok tvrdi da je izvještaj o Tomašici nepouzdan

Svjedočeći u odbranu bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića, patolog Zoran Stanković je rekao da su žrtve ekshumirane iz masovne grobnice Tomašica kod Prijedora možda poginule u borbi.

JUSTICE REPORT

Vještak Odbrane za sudsku medicinu Zoran Stanković zatražio je na suđenju Mladiću da se uradi novo vještačenje o tijelima iz masovne grobnice Tomašica kod Prijedora, zbog izvjesnih neslaganja koje je uočio u nalazima patologa Haškog tužilaštva.

Stanković je naveo desetak primjera u kojima su se razlikovali nalazi patologa Haškog tužilaštva Johna Clarka i bosanskih obducenata.

"Potrebno je usaglašavanje ili novo vještačenje", naglasio je Stanković.

John Clark je na suđenju Mladiću prošle godine posvjedočio da su iz Tomašice 2013. godine ekshumirana 293 tijela obučena "u svakodnevnu odjeću", bez uniformi, i da je velika većina imala rane nanesene vatrenim oružjem.

Haško tužilaštvo dokazuje da su u primarnoj grobnici Tomašica i sekundarnoj na lokaciji Jakarina kosa bili pokopani Bošnjaci koje je VRS ubila 1992. godine.

Veliki broj pogodaka u glavu i grudni koš kod ubijenih, prema Stankoviću, sugeriše mogućnost da su oni ubijeni u borbi.

"To je uobičajeni nalaz kada je borba ili egzekucija u pitanju", rekao je on.

Za pogotke u tjeme ili leđa kazao je da je moguće da su nastali u strijeljanju ili u "borbenom okruženju".

Ratku Mladiću se sudi za genocid počinjen u sedam bh. opština – među kojima je i Prijedor. Optužen je i za genocid nad Bošnjacima u Srebrenici, progon nesrpskog stanovništva, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Clarkov nalaz da su sve žrtve bile u civilnoj odjeći, Stanković je prokomentarisao riječima: "Na osnovu odjeće ne može se utvrditi da li je neko borac ili ne... U julu 1992. Armija BiH još nije imala uniforme."

Stanković će nastaviti sa iznošenjem nalaza u srijedu.

18. APRIL 2016.

Odbrana Mladića osporava nalaze o Tomašici

Vještak patolog Odbrane bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića osporavao je izvještaj haških tužilaca o rezultatima obdukcije tijela ekshumiranih iz masovne grobnice u rudniku Tomašica kod Prijedora.

JUSTICE REPORT

U nastavku suđenja Mladiću nakon višesedmične pauze, u ponedjeljak je vještak patolog Zoran Stanković osporio utemeljenost izvještaja eksperta Tužilaštva za sudsku medicinu, koji je prethodno svjedočio o rezultatima obdukcije tijela ekshumiranih iz Tomašice.

John Clark je na suđenju Mladiću u julu 2015. posvjedočio da su iz Tomašice 2013. godine ekshumirana 293 tijela obučena "u svakodnevnu odjeću", bez uniformi, i da je velika većina imala rane nanesene vatrenim oružjem.

Ne ulazeći u suštinu nalaza Optužbe, Stanković ih je nastojao osporiti iz proceduralnih razloga, ukazujući da Clark, po sopstvenom svjedočenju, zvanično nije bio dio tima za ekshumaciju i obdukciju.

Stanković je naglasio da po pravilima sudskomedicinske struke to nije moguće.

"Ne mogu da shvatim da neko kaže da mu je uloga bila nezvanična... Ona je morala biti određena", rekao je on.

"Ovako ispada da je svako sa ulice mogao to da radi... Sa sudskomedicinskog stanovišta, to je neprihvatljivo", ocijenio je vještak Odbrane.

Stanković je kao nepropisno označio i to što Clark, kako je i sam rekao, ekshumaciji nije prisustvovao od početka, kao i to što je svoj izvještaj sačinio na osnovu "nezvaničnih razgovora" sa patolozima iz BiH, koji su obavljali obdukcije.

Ratku Mladiću se sudi za genocid počinjen u sedam bh. opština – među kojima je i Prijedor. Optužen je i za genocide nad Bošnjacima u Srebrenici, progon nesrpskog stanovništva, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Haško tužilaštvo dokazuje da su u primarnoj grobnici Tomašica i sekundarnoj na lokaciji Jakarina kosa bili pokopani Bošnjaci koje je VRS ubila 1992. godine.

Mladićev branilac Dragan Ivetić pročitao je Clarkov iskaz da je "imao malo uticaja da mijenja stvari", zato što nije bio dovoljno umiješan u posao.

"Ja ne mogu da vjerujem da je on to rekao. Ako jeste, bilo bi najbolje da povuče izvještaj i da mi vidimo izvještaj bosanskih patologa... Poslije ovakve izjave, njegov izvještaj je neupotrebljiv za sudski postupak", prokomentarisao je Stanković.

Kao ozbiljan nedostatak sudskomedicinske istrage o Tomašici, Stanković je naveo i "neusklađenost" zapisnika sa obdukcija koje su sačinili bosanski patolozi sa Clarkovim izvještajem "u devet ili deset slučajeva o zatečenom stanju", kazao je Stanković.

Suđenje se nastavlja u utorak, 19. aprila.

11. MART 2016.

Problemi sa svjedocima skratili vrijeme odbrani Mladića za pripremu završne reči

Problemi sa dovođenjem svjedoka skratili su vrijeme koje je odbrani bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića potrebno za pripremu završne riječi pred Haškim tribunalom.

DENIS DŽIDIĆ

Mladićev branilac Miodrag Stojanović kazao je za BIRN u petak da je u protekla tri mjeseca održano samo par ročišta u postupku pred Haškim tribunalom zbog objektivnih problema sa svjedocima.

U Haškom tribunalu su BIRN-u kazali kako su svjesni da je došlo do zastoja u Mladićevom postupku, te da je zbog toga predsjedavajući sudija Alphons Orie zatražio od Odbrane da radi na pripremi završnih riječi.

"Vijeće neće odobriti dugačak period nakon kraja dokaznih postupaka za pripremu završne riječi, posebno jer su strane u postupku imale priliku da pripreme svoj završni podnesak tokom suđenja", kazao je Orie.

Međutim, kako je rekao Stojanović, Odbrana je blizu rješenja ovih problema, te namjerava završiti dokazni postupak saslušanjem preostalih svjedoka i vještaka u dvije sedmice, od 18. do 30. aprila.

Neki od preostalih svjedoka su bivši vojni promatrači s područja Sarajeva i Krajine, koji i dalje rade u snagama NATO-a, rekao je Stojanović.

"Mi smo za njih morali dobiti dozvole od NATO-a, koje su potrajale, i zbog toga je njihovo saslušanje planirano za sedmicu od 18. aprila", pojasnio je on.

Do zastoja je, kazao je Stojanović, došlo i zato što je krajem oktobra prošle godine, prije svjedočenja u Haagu, preminuo ekspert sudske medicine Dušan Dunjić.

Kako je on istakao, bilo je potrebno osigurati adekvatnu zamjenu.

“Vještak Zoran Stanković je konačno pregledao obimnu analizu koju je pripremio gospodin Dunjić i pristao je da brani ovu analizu pred Sudom, tako da smo riješili i taj problem”, rekao je on.

Prema riječima advokata, Odbrana će vještaka Stankovića ispitivati i o dodatnim dokazima Haškog tužilaštva koji se tiču grobnice Tomašica, a o tome će nalaz i mišljenje iznijeti i demograf Svetlana Radovanović, čime bi trebao biti okončan dokazni postupak.

Mladić je optužen za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam bosanskohercegovačkih općina, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

02. MART 2016.

Svjedok: Nije utvrđeno ko je ispalio granatu na Markale

Šef vojnih posmatrača UN-a koji je istraživao granatiranje sarajevske pijace Markale 1995. godine, kada su poginula 43 civila, rekao je da se nije moglo utvrditi ko je ispalio granatu.

JUSTICE REPORT

U nastavku suđenja Ratku Mladiću u Hagu, svjedok Odbrane Per Oien potvrdio je da istraga vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija (UN) nije mogla utvrditi ko je 28. avgusta 1995. godine ispalio granatu koja je na sarajevskoj pijaci Markale ubila 43 osobe, a ranila 75.

Prema optužnici, minobacačku granatu na Markale ispalila je Vojska Republike Srpske (VRS), kojom je komandovao Mladić. Njemu se na teret stavlja i terorisanje građana Sarajeva granatiranjem i snajperisanjem.

Norveški major Oien bio je šef vojnih posmatrača UN-a koji su sproveli istragu o toj eksploziji, a on je lično bio na Markalama dvadesetak minuta poslije detonacije.

Dok ga je ispitivao Mladićev branilac Dragan Ivetić, Oien je posvjedočio da istraga nije mogla utvrditi koja je od zaraćenih strana ispalila projektil.

"I Vojska Republike Srpske i Armija BiH imale su položaje u pravcu iz kojeg je granata doletjela na Markale, ali istražitelji nisu mogli utvrditi sa kojeg je mjesta tačno ispaljena", izjavio je Oien.

Prema njegovim riječima, izvijestili su o činjenicama koje su zatekli na terenu i onom što su vidjeli.

"Ništa to ne može promijeniti", kazao je svjedok.

Branilac Ivetić predočio je potom Oienu svjedočenje holandskog generala Corneliusa Nicolaia, nekadašnjeg načelnika štaba UNPROFOR-a u Sarajevu, da mu je "glavni vojni posmatrač UN-a" rekao da je granata doletjela sa srpske strane.

Oien je negirao da je on to kazao Nicolaiu.

Na pitanje da li je imao informacije da je Armija BiH (ABiH) "granatirala sopstveni narod", što je kao mogućnost pomenuo i general Nicolai, Oien je odgovorio: "Koliko se sjećam, sumnjali smo da ABiH puca na Sarajevo."

Ogradio se, međutim, da nije siguran da li su te sumnje bile potkrijepljene činjenicama.

Dokazujući da je VRS napadala civile, tužilac Weber je citirao prijetnju jednog oficira da će, zbog pogibije svog vojnika, otvarati vatru "na sve što se kreće, uključujući žene i djecu".

Oien je na to kazao da "nije čuo takvo naređenje".

Mladić je optužen i za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida, i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

04. FEBRUAR 2016.

Načelniku policije "nepoznati zločini podređenih"

Svjedočeći u odbrani ratnog komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića, bivši načelnik policije iz Banjaluke rekao je da 1992. nije znao da je odred specijalne policije pod njegovom komandom ubijao Bošnjake i Hrvate.

JUSTICE REPORT

Mile Matijević, koji je s proljeća 1992. bio načelnik policije u Centru službi bezbjednosti u Banjaluci, rekao je pred sudom UN-a u srijedu da nije znao za zločine koje je u to vrijeme počinio odred specijalne policije u Bosanskom Novom, Kotor Varoši i Prijedoru.

"Nije mi to poznato", rekao je svjedok odgovarajući na pitanje tužioca Haškog tribunala Arthura Traldija.

Matijević je potvrdio da su neki od članova odreda bili i kriminalci koji su preuzeti iz paravojne formacije Srpske odbrambene snage.

On je naznačio da "lica sklona kriminalu mogu činiti krivična djela", dodajući, međutim, da ne može potvrditi da li se ovo dogodilo ili ne.

Tužilac mu je predočio dokumente policije RS-a koji ukazuju da je Simo Drljača, policijski načelnik u Prijedoru, od 1993. do 1994. godine tri puta unaprijeđen. Drljača je inače bio pod komandom Matijevića.

Traldi je sugerisao da su unapređenja došla nakon što je Drljačina policija 21. avgusta 1992. strijeljala 200 zarobljenika bošnjačke nacionalnosti na Korićanskim stijenama na planini Vlašić i njihova tijela bacila u provaliju.

Matijević je odgovorio da je njegov regionalni policijski centar odmah saznao za neke zločine, ali da se za druge uopće nije znalo, naglasivši da "ne može komentarisati odluke" o unapređenju Drljače.

Na pitanje zastupnika Optužbe da li je znao da je prijedorska policija strijeljala Bošnjake na Korićanskim stijenama, svjedok je odgovorio: "Bio sam upoznat, ali ne u detalje."

Optužnica Mladića tereti za progon nesrpskog stanovništva širom BiH, koji je u šest općina, uključujući Prijedor i Kotor Varoš, imao razmjere genocida.

On je optužen i za genocid nad Bošnjacima iz Srebrenice, teroriziranje stanovnika Sarajeva i uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Svjedok Matijević negirao je da je znao za zločine počinjene nad Bošnjacima u logoru Omarska kod Prijedora, gdje su prema optužnici policajci ispitivali zarobljenike.

"Čuo sam da ima bezbjednosnih problema, ali nisam išao tamo", kazao je Matijević.

Međutim, kasnije, tokom unakrsnog ispitivanja, izjavio je da se "znalo da je bilo zločina" i da "postoje indicije" da su zarobljenici ubijani.

Matijević je odbacio tvrdnju da je bio umiješan u prikrivanje masovne grobnice u rudniku Tomašica kod Prijedora, iz koje je 2013. i 2014. ekshumirano više od 500 tijela. Tužilac Traldi prethodno je iz ratne bilježnice generala Mladića citirao zapis iz maja 1993. u kojem se navode riječi jednog oficira VRS-a da je i Matijević bio umiješan u prikrivanje grobnice.

"Ja u vezi sa tim ne znam ništa. Apsolutno sam čiste savjesti, nemam nikakvog saznanja ni učešća", rekao je svjedok.

Zbog problema koje Mladićeva Odbrana ima sa dovođenjem posljednjih svjedoka, iznošenja dokaza pred Tribunalom neće biti do kraja februara, saopštio je na kraju zasjedanja predsjedavajući sudija Alphons Orie.

02. FEBRUAR 2016.

Haški tužioci osporavali svjedočenje Mladićevog vještaka

Na suđenju Ratku Mladiću tužioci su pokušali osporiti tvrdnje vještaka koji je svjedočio da je hiljade Bošnjaka ubijeno u borbama, dok su bježali iz Srebrenice, a ne u masakrima.

JUSTICE REPORT

Dušan Pavlović, vještak Mladićeve odbrane, ponovio je svoj stav da je "najmanje 4.000-5.000" boraca Armije BiH i civila poginulo pri proboju obruča Vojske Republike Srpske (VRS) oko Srebrenice u julu 1995. godine i pored tvrdnje Tužilaštva da je njegovo svjedočenje bazirano na netačnim podacima.

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužilac je ukazao na, kako je rekao, činjenične greške u Pavlovićevom izvještaju, tvrdeći da on nije precizno citirao izjave očevidaca o nestanku ili ubistvima bošnjačkih muškaraca koji su pokušali da probiju obruč VRS i da stignu na bezbjednu teritoriju na području Tuzle, nakon pada Srebrenice.

Pavlović je rekao da je hiljade Bošnjaka ubijeno "tokom borbenih aktivnosti pri pokušaju da probiju" srpske linije.

Ali tužilac je citirao izjave svjedoka koji su rekli da su snage bosanskih Srba zarobile Bošnjake i da su oni "umrli kao žrtve masovnih pogubljenja".

Pavlović je naglasio da je znao za te izjave prilikom pripreme svog izvještaja, ali da je pretpostavio da su one lažne.

Kada je tužilac istakao da je njegova pretpostavka bila pogrešna, Pavlović je odgovorio da "ne može reći da je 100 posto pogrešna".

"Ako su istražne radnje suda završene i ako je utvrđeno da su umrli na taj način, ja neću to uopšte negirati", rekao je Pavlović.

Bivšem komandantu VRS-a Mladiću sudi se za genocid nad Bošnjacima u Srebrenici. On je optužen i za progon nesrpskog stanovništva širom zemlje, za terorisanje stanovnika Sarajeva i uzimanje pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u srijedu.

18. DECEMBAR 2015.

Masakr u Srebrenici "lažiran"

Vještak koji je svjedočio u odbrani Ratka Mladića, izjavio je da su stotine Bošnjaka iz Srebrenice koji su poginuli u zasjedama postavljenim od strane Vojske Republike Srpske (VRS), lažno predstavljeni kao žrtve masakra.

JUSTICE REPORT

Vještak Dušan Pavlović, na suđenju Mladića optuženom za ratne zločine u Hagu rekao je u četvrtak da su stotina Bošnjaka navodne žrtve masakra snaga bosanskih Srba zapravo ubijeni iz zasjede i u borbama kada su pokušali da pobegnu iz Srebrenice.

"Tijela su sakupljana i zakopavana u grobnice odmah poslije borbi", kazao je Pavlović.

On je tvrdio da Armije BiH ima izvještaje o stotinama tijela koja su ostala nakon zasjeda VRS.

"Postavlja se pitanje gdje su ostala tijela? U pitanju su hiljade tijela... Neka od tih asaniranih tijela očigledno su sahranjena u masovne grobnice", rekao je Pavlović.

Pavlović je u srijedu svjedočio da je stotine ili možda tisuće civila i vojnika bošnjačke nacionalnosti ubijeno u zasjedi na putu između Konjević Polja i Nove Kasabe kada se kolona muškaraca iz Srebrenice pokušala probiti kroz srpske linije i domoći sigurnosti Tuzle.

Mladićev advokat Branko Lukić predočio je izjavu bivšeg poručnika Armije BiH Nuriza Selimovića, jednog od preživjelih iz kolone.

"Cijenim da smo imali najmanje 4.000 do 5.000 gubitaka vojno sposobnih ljudi", citirao je Selimovićevu izjavu Lukić.

Pavlović je rekao da se Selimović u tom izvještaju poziva i na švedskog diplomatu Carla Bildta, koji je u vrijeme srebreničke krize bio mirovni izaslanik Evropske unije u BiH.

Bildt je napisao da je "vjerovatno više od 4.000 ljudi izgubilo svoje živote u brutalnim zasjedama... dok je kolona pokušavala da se domogne sigurnosti".

Predsjedavajući sudija Alphons Orie pitao je zatim vještaka da li isti stepen vjerodostojnosti pridaje i Biltovoj konstataciji da je "u seriji masakra, Mladić pripremio strijeljanje najmanje 3.000 ljudi, koji su ostali" iza kolone.

Pavlović je odgovorio da se u njegovom stručnom izvještaju pripremljenom za sud nije bavio sudbinom tih ljudi, već samo osobama u koloni koja se probijala prema Tuzli.

Mladić, nekadašnji komandant VRS-a, optužen je za genocid počinjen nad oko 7.000 muslimanskih Srebreničana.

Prema optužnici, kolona od oko 15.000 muškaraca, od kojih je trećina bila naoružana, krenula je 12. jula 1995. godine u proboj iz Srebrenice, koja je pala u ruke VRS. Tokom narednih dana VRS je koloni postavljala zasjede.

Njemu se također sudi i za teroriziranje građana Sarajeva za vrijeme opsade grada, progon nesrpskog stanovništva širom zemlje i uzimanje pripadnika UN-a za taoce.

Nakon sezonske pauze, suđenje će se nastaviti 1. februara.

17. DECEMBAR 2015.

Mladićev svjedok: Srebreničke žrtave ubijene iz zasjede

Vještak Odbrane Ratka Mladića rekao je da su hiljade Muslimana iz Srebrenice ubijene iz zasjede od strane Vojske Republike Srpske, a ne u organiziranim masakrima.

JUSTICE REPORT

Vještak Dušan Pavlović izjavio je u srijedu tokom suđenja Mladiću u Haškom tribunalu, da je tokom noći između 12. i 13. jula 1995., dok je kolona iz Srebrenice prelazila regionalni put, vatrom VRS-a ubijeno oko 700 boraca Armije BiH (ABiH) i civila.

Pavlović je kazao da je u proboju kolone poginulo od 2.000 do 3.000 muškaraca.

Oni su – po izjavama očevidaca – stradali u zasjedama VRS-a, ali i u međusobnim borbama ili samoubistvima, rekao je Pavlović.

Mladićev branilac Branko Lukić u sudnici je citirao nekoliko izjava koje su preživjeli iz kolone dali organima ABiH nakon što su stigli u Tuzlu.

Prema dokumentu Ministarstva odbrane BiH, očevici su, poslije artiljerijskog napada VRS-a na kolonu koja je prelazila put Konjević Polje – Nova Kasaba, "vidjeli oko 1.000 ubijenih kraj samog asfalta", rekao je Lukić.

Po drugom očevicu, citiranom u istom dokumentu, pripadnici srpskih snaga su "iz tenka ispaljivali granate na kolonu i ubili oko 500 Bošnjaka", dodao je on.

Pavlović je komentarisao te izjave i naglasio da je, procjenjujući da je pri prelasku puta bilo ubijeno "najmanje 700" ljudi iz kolone, primijenio "konzervativni pristup".

"Izabrao sam njihove najmanje procjene", kazao je svjedok.

Mladić, nekadašnji komandant VRS-a, optužen je za genocid nad oko 7.000 muslimanskih Srebreničana.

Prema optužnici, kolona od oko 15.000 muškaraca, od kojih je trećina bila naoružana, krenula je 12. jula 1995. godine u proboj iz Srebrenice, a tokom narednih dana VRS joj je postavljala zasjede.

Sudi mu se i za granatiranje i snajperske napade na Sarajevo, progone koji su 1992. godine poprimili razmjere genocida i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Na početku ročišta u srijedu, tužioci su unakrsno ispitivali bivšeg pripadnika obezbjeđenja Alije Izetbegovića koji je u utorak posvjedočio da su Izetbegović i bivši reisul-ulema Mustafa Cerić u zimu 1994. godine organizovali napad na sarajevsku pijacu Markale.

Veći dio unakrsnog ispitivanja protekao je iza zatvorenih vrata, zbog zaštite identiteta svjedoka GRM-116.

Međutim, u otvorenom dijelu zasjedanja, svjedok je, na pitanje tužioca, potvrdio da je u jedinici "Biseri", koja je obezbjeđivala Izetbegovića, bilo i Srba, kao i među članovima tadašnjeg Predsjedništva BiH.

Suđenje se nastavlja.

16. DECEMBAR 2015.

Mladićev svjedok: Bošnjaci odgovorni za napad na Markalama

Na suđenju Ratku Mladiću optuženom za ratne zločine, zaštićeni svjedok je naveo da je smrtonosni napad na sarajevskoj pijaci Markale 1994. izvršen od strane Armije BiH, a ne od strane srpskih snaga.

JUSTICE REPORT

Zaštićeni svjedok GRM-116, koji je u utorak svjedočio u Mladićevu odbranu pred Haškim tribunalom, rekao je da je napad na pijaci, u kojem je u februaru 1994. godine ubijeno 66 civila, bio odobren od strane tadašnjeg bosanskog predsjednika Alije Izetbegovića.

Svjedok je izjavio da je, kao pripadnik specijalne jedinice "Biseri", od 1992. do 1994. godine bio na obezbjeđenju Predsjedništva BiH.

On je dodao da je u to vrijeme mogao čuti šta su predsjednik Izetbegović i drugi zvaničnici govorili na sastancima .

Prema riječima svjedoka, glavni cilj Izetbegovića bio je da osigura intervenciju Zapada na strani Muslimana "izazivanjem masovne patnje" u Sarajevu i Srebrenici.

Naglasio je da je Izetbegović bio pod jakim uticajem lidera Islamske zajednice Mustafe Cerića. Po svjedoku, reis Cerić je "brzo ubijedio" Izetbegovića da je "to ispravno" i da se "žrtve moraju podnijeti".

Govoreći o napadu na Markale, GRM-116 je posvjedočio da je "ta ideja potekla od Cerića, a sproveli su je generali Sefer Halilović i Mustafa Hajrulahović zvani Talijan.

"Bio sam prisutan kada je Alija to odobrio", rekao je on.

Na sljedećem sastanku, kako je rekao svjedok, Halilović je izvijestio da "prvi pokušaj nije uspio" jer je "granata pala na krov blizu Markala".

"Alija im je rekao: 'Pokušajte ponovo.' Oni su otišli i uskoro smo čuli šta je bilo s Markalama", izjavio je GRM-116.

Izetbegović, koji je umro 2003. godine, izjavio je nakon napada da je to bio "crni i strašni dan za građane Bosne i Hercegovine".

Mladić je, kao komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), optužen za terorisanje građana Sarajeva, kroz kampanju snajperskih i artiljerijskih napada.

Prema optužnici, granata koja je 5. februara 1994. ubila 66 građana na Markalama je bila ispaljena sa položaja VRS-a.

Mladić je optužen i za genocid počinjen u Srebrenici i još nekoliko opština, progon nesrpskog stanovništva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u srijedu, s unakrsnim ispitivanjem zaštićenog svjedoka.

08. DECEMBAR 2015.

Dodik: Potezi Srba iznuđeni kao reakcija

Na suđenju Ratku Mladiču, Tužilaštvo Haškog tribunala osporavalo je tvrdnje predsjednika Republike Srpske (RS) Milorad Dodik, da progon Muslimana i Hrvata nije bio strateški cilj Srba.

JUSTICE REPORT

Tokom unakrsnog ispitivanja u Haškom tribunalu tužilac Alan Tieger pitao je Dodika, da li je VRS sprovodila strateške ratne ciljeve koje je u maju 1992. proklamovala Skupština, a među kojima je prvi i sveobuhvatni bio razdvajanje Srba od Muslimana i Hrvata.

"Vojska Republike Srpske (VRS) u okvirima predviđenim zakonom sprovodila je odluke vlasti i Skupštine", kazao je Dodik.

On je, ipak, tvrdio da je „prvenstveni cilj bio odbrana stanovništva od muslimanske, a kasnije od muslimansko-hrvatske agresije".

Mladić, komandant VRS-a optužen je za progon muslimanskog i hrvatskog stanovništva širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida.

Dodik, sadašnji predsjednik Republike Srpske (RS), tokom rata u BiH bio je nezavisni poslanik u Skupštini RS-a.

Upitan da li je ikada na skupštinskim zasjedanjima čuo "makar i nagoveštaj" zagovaranja progona nesrpskog stanovništva, Dodik je je odgovorio da je "bilo priče o oružanim dejstvima", ali da "nisam to slušao kao priču o etničkom čišćenju i progonu".

Na podsjećanje da je jedan poslanik, u maju 1992.godine, ukazao na neophodnost "osvajanja" mjesta u kojima su Srbi bili manjina, poput Brčkog, Dodik je kazao da se "ne sjeća" toga.

Naglasio je da je Brčko bio "važna komunikacijska tačka i legitiman vojni cilj, ali ne sa stavnovišta etničkog čišćenja".

Predočenu izjavu poslanika, s jeseni 1992., o "Muslimanima i Hrvatima koje smo protjerali", Dodik je prokomentarisao riječima da se "ne sjeća ko je taj gospodin, a kamoli šta je pričao".

Na sličan način, Dodik je reagovao i nakon što je tužilac Tieger citirao riječi jednog skupštinskog govornik da "mi želimo etnički čistu državu" i da, stoga, "mora biti premještanja i ponovnog naseljavanja" stanovništva.

"Ne znam ko je ovaj čovek, mislim da nije ni bio poslanik, a ne znam ni da li sam ja bio na toj skupštini", rekao je svjedok.

Skupštinskim izjavama predsjednika RS Radovana Karadžića, tužilac Tieger dokazivao je da su srpski lideri unaprijed imali plan za stvaranje vlastite države.

Dodik je, međutim, insistirao da su svi potezi Srba, koji su se zalagali za očuvanje Jugoslavije, bili "iznuđeni" kao "reakcija" na neustavnu secesiju muslimansko-hrvatske većine u BiH od savezne države".

"Griješite da je unapred postojao plan....Ja ne znam za taj plan, nisam ga nikada vidio, do sada", kazao je Dodik.

Mladić je optužen i za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Nastavak suđenja zakazan je za sutra.

07. DECEMBAR 2015.

Dodik svjedoči u odbrani Mladića

Milorad Dodik, predsjednik Republike Srpske, na suđenju optuženog za ratne zločine, Ratka Mladića, rekao je da etničko čišćenje Bošnjaka i Hrvata, nije bila zvanična politika RS-a.

Milorad Dodik svjedoči u Hagu. Foto: ICTY.

JUSTICE REPORT

"Danas mogu reći da sam potpuno uvjeren da politika tog vremena nije bila politika etničkog čišćenja", rekao je Dodik u ponedjeljak, pred sudom UN-a u Hagu.

Aktuelni predsjednik RS-a je tokom rata bio poslanik u Skupštini RS-a, ali nije bio član vladajuće Srpske demokratske stranke (SDS) Radovana Karadžića.

Na pitanje Mladićevog branioca Branka Lukića da li je ikada čuo da postoji plan za "istjerivanje" Muslimana i Hrvata iz RS-a, Dodik je odgovorio: "Ne, to nije bio ni usmeni cilj".

Naprotiv, po Dodiku, "bilo je pokušaja da se u Skupštinu Republike Srpske uključe Bošnjaci i Hrvati".

Upitan o strateškom ratnom cilju koji je Skupština RS-a proklamovala u maju 1992. godine, za razdvajanje Srba od Bošnjaka i Hrvata, Dodik je

rekao: "To se tada već desilo – Hrvati i Muslimani su se politički i institucionalno odvojili".

"Nikada nije rečeno da srpski narod ne želi dogovor i konsenzus sa druga dva naroda. Nije bila intencija podjela na osnovu etničkog čišćenja i ubistava", dodao je on.

Iako nije negirao da su se kasnije dešavala ubistva, Dodik je posvjedočio da "nijedna politička odluka nije bila usmjerena na fizičko razdvajanje" Srba od ostalih.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon Bošnjaka i Hrvata sa teritorije pod srpskom kontrolom, koji je u nekoliko opština imao razmjere genocida.

Sudi mu se i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Tokom svedočenja u ponedeljak, Dodik je rekao da je rat bio izazvan "neustavnom secesijom od Jugoslavije muslimanske i hrvatske većine, uprkos protivljenju srpske manjine".

Pokojnog lidera Stranke demokratske akcije i predsjednika Predsjedništva BiH Aliju Izetbegovića, Dodik je nazvao "osuđenim vjerskim radikalom", čiji su ekstremni religiozni stavovi doprinijeli izbijanju rata.

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužilac Alana Tiegera je rekao da su bosanski Muslimani "veoma evropeizovan narod", a "ne vjerski fanatici".

Dodik je uzvratio: "Možda vi tako vidite, ali otkud to da su stali iza Izetbegovića i njegove politike. Ne kažem da su svi Muslimani radikalni, ali Izetbegovićevu politiku podržali su skoro svi... Znali su za njegove ekstremne religiozne stavove".

Tužilac će nastaviti unakrsno ispitivanje Dodika u utorak.

02. DECEMBAR 2015.

Svjedok: Razdvajanje je bio ratni cilj Srba

Istoričar Miloš Ković, rekao je na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom, da su za vrijeme rata bosanski Srbi vjerovali da je dijeljenje zajedničke države sa Bošnjacima i Hrvatima bilo nemoguće.

JUSTICE REPORT

Vještak Miloš Ković, svjedok odbrane, rekao je pred Sudom UN-a u Hagu u utorak, da bosanski Srbi nisu vidjeli alternativu za stvaranje svoje države za vrijeme rata 1992-1995.

"Srbi se zalažu za razdvajanje, to je bio prvi ratni cilj, jer su izgubili iluziju o opstanku zajedničke države", kazao je Ković.

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužilac Arthur Traldi citirao je više zvaničnih dokumenata RS i izjava Mladića o iseljavanju Muslimana sa prostora planirane srpske države.

Ković je odgovorio da ovo "nisu dokazi o etničkom čišćenju".

Zastupnik optužbe citirao je da je Mladić, na skupštinskom zasjedanju 1994. godine, govorio o "istorijskoj šansi da se stvori svesrpska država u kojoj bi ostalo neprijatelja što je manje moguće".

Ali Ković je ponovio da to ne dokazuje da je postojao plan za etničko čišćenje teritorije.

"Svesrpsko ne znači da u toj državi neće biti nesrba...Ovo znači samo demokratsko pravo srpskog naroda na samopredeljenje, koje su imali i drugi narodi", odgovorio je vještak odbrane.

Tužilac Traldi citirao je onda Mladićeve riječi da su "Muslimani i Hrvati opasnost".

Ković je naznačio da general" ne govori o Muslimanima i Hrvatima koji ostaju u srpskoj državi, već spolja".

Upitan da li je slučajnost što su na terenu, poslje Mladićevih govora, bile stvorene skoro isključivo srpske teritorije, istoričar odbrane je uzvratio:

“Srbi se bore za samoopredeljenje i stvaranje srpske države, ne bore se za etnički čiste teritorije. Srpska država nije mogla biti bez manjina”.

Mladić, ratni komandant Vojske Republike Srpske, optužen je, pored ostalog, za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida.

Mladić je optužen i za genocid u Srebrenici, terorisanje civila u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

01. DECEMBAR 2015.

Mladićev svjedok: Rat u BiH je bio građanski rat

Haški proces protiv Ratka Mladića nastavljen je iskazom vještaka Odbrane za istoriju Miloša Kovića, koji je izjavio da je u BiH vođen secesionistički građanski rat, u kojem su sve tri strane sprovodile etničko čišćenje.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći u Mladićevu odbranu u Haagu u ponedjeljak, istoričar Ković je rekao da su ključni potezi Srba tokom rata bili iznuđeni secesionizmom Muslimana i Hrvata, jer su prve poteze oni povukli težnjama ka suverenosti.

"To je secesionistički građanski rat u kojem Srbi pokušavaju da ostanu na okupu i da odgovore na poteze secesionista", kazao je vještak pred sudom za ratne zločine.

Vještak Ković pobijao je nalaze istorijskih eksperata Optužbe Patricka Traynora i Roberta Donije, koje je nazvao pristrasnim i utemeljenim na "izvlačenju činjenica iz istorijskog konteksta".

Usljed nedostatka tog konteksta i analizom postupaka i dokumenata samo jedne strane – "moglo bi se dokazati da je Velika Britanija ugrožavala Hitlerovu Njemačku", rekao je on.

Mladić, ratni komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon Muslimana i Hrvata, koji je u šest opština imao razmjere genocida.

Generala Mladića optužba tereti i za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovnika Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

To što je Donia pisao o ratu u Sarajevu a nije pomenuo srpske žrtve, Ković je izdvojio kao "šokantno", sugerišući da je i ekspert Optužbe rat u gradu vidio kao "sukob dobra i zla".

Djelovanje VRS-a u Sarajevu, Ković je takođe prikazao kao iznuđeno početnim blokadama kasarni Jugoslovenske narodne armije (JNA) u gradu i formiranjem "partijskih vojski" Stranke demokratske akcije (SDA) koje su prerasle u Armiju BiH (ABiH).

Na početku unakrsnog ispitivanja, tužilac Arthur Traldi pitao je svjedoka osporava li muslimanske žrtve u Sarajevu.

"Ne sporim stradanje muslimanskih civila u Sarajevu i BiH", odgovorio je Ković, ustvrdivši da, nasuprot tome, američki istoričar Donia nije spominjao srpske žrtve u gradu.

Na pitanje negira li da je VRS granatiranjem i snajperisanjem terorisala civile u Sarajevu, kako je navedeno u optužnici, vještak je uzvratio da je istina suprotna tome.

"Neselektivnog granatiranja i snajperisanja je bilo... ali i po Srbima", rekao je on.

Suđenje se nastavlja.

25. NOVEMBAR 2015.

Akashi: Srbi počinili najgori zločin u BiH

Bivši mirovni izaslanik Ujedinjenih nacija Yasushi Akashi kazao je na suđenju Ratku Mladiću da su sve tri strane u ratu u BiH činile zločine, ali ne u istoj mjeri, i da je srpska strana odgovorna za "najgrozniji čin" u Srebrenici.

JUSTICE REPORT

Yasushi Akashi, japanski diplomata koji je za vrijeme rata u BiH radio za UN, izjavio je u utorak pred Haškim tribunalom da su 1994. i 1995. godine sve strane činile zločine, ali da su ubistva hiljada Bošnjaka od strane snaga bosanskih Srba bili "najgori zločin".

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužilac Alan Tieger pitao je svjedoka da li je istina da "genocid nije činio dio zvanične politike" vlade u Sarajevu, ali jeste bio dio politike vođstva bosanskih Srba.

"Tačno", prokomentarisao je u sudnici japanski diplomata.

Na kasnije pitanje Mladićevog branioca Dragana Ivetića da li se potpuno slaže s tim navodima, Akashi je, međutim, odgovorio: "Ne."

Bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS) Ratko Mladić optužen je za progon Bošnjaka i Hrvata širom zemlje, koji je u šest opština imao razmjere genocida, kao i za genocid u Srebreninici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Akashi je većim dijelom 1994. i 1995. godine bio izaslanik generalnog sekretara UN za Bosnu i Hercegovinu. Svjedočenje je započeo u ponedeljak, kada je izjavio da vlada u Sarajevu 1994. i 1995. godine nije željela dugoročni sporazum o primirju u Bosni i Hercegovini, za razliku od Srba.

Akashi je u utorak rekao da su poslije pada Srebrenice lideri Republike Srpske "uporno odbijali" da dozvole pristup Crvenog krsta zarobljenicima iz Srebrenice.

"Naši napori bili su uzaludni", dodao je on.

Kada je Crvenom krstu konačno odobren pristup u zarobljenički logor u Batkoviću kod Bijeljine, našao je stotinjak zarobljenika iz Srebrenice, dok je sudbina "oko 7,000 nestalih ostala nejasna", rekao je Akashi.

"Držani smo u gustoj magli o tome šta se desilo u Srebrenici", kazao je on.

Iz Akashijeve knjige, tužilac Tieger citirao je i da je Mladić bio "emotivni nacionalista", koji nije sa istim žaljenjem prihvatao srpske i nesrpske žrtve.

Mogući uzrok zločina u Srebrenici, Akashi je u knjizi vidio u osveti za zločine nad Srbima.

Svjedok je u sudnici potvrdio te navode, uz ogradu da je u knjizi "naglas razmišljao".

Odgovarajući na tužiočeva pitanja, Akashi je posvjedočio i da su srpske snage u ljeto 1995. godine uzele kao taoce pripadnike UNPROFOR-a i isturale ih kao "živi štit" da bi zaustavili vazdušne udare.

Te napade, uz odobrenje UN-a, Akashi je označio kao prekretnicu, poslije koje se UNPROFOR pretvorio iz misije za održavanje mira u snage za nametanje mira.

Suđenje Mladiću nastavlja se u srijedu.

23. NOVEMBAR 2015.

Akashi: Vlada BiH nije željela trajno primirje

Bivši mirovni izaslanik Ujedinjanih nacija (UN) Jasushi Akashi izjavio je na suđenju Ratku Mladiću da 1994. i 1995. godine vlada u Sarajevu nije željela dugoročni sporazum o primirju u Bosni i Hercegovini, za razliku od Srba.

Ratko Mladić u sudnici. Foto: ICTY

JUSTICE REPORT

Svjedočeći na poziv Mladićeve Odbrane, Akashi je u ponedeljak rekao da su muslimanski lideri i američki zvaničnici 1994. i 1995. godine vjerovali da bi trajnije primirje omogućilo Srbima da zadrže veliki dio teritorije BiH koji su zauzeli tokom prethodnih ratnih godina.

Akashi je naznačio da su Srbi u jednom trenutku držali oko 80 posto teritorije BiH, ali da su, na kraju, pristali da im, po Dejtonskom sporazumu, ostane 49 posto.

Optužnica tereti Ratka Mladića, bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), za progon Muslimana i Hrvata, koji je u šest opština imao razmjere genocida. Optužen je i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Akashi je većim dijelom 1994. i 1995. godine bio izaslanik generalnog sekretara UN za Bosnu i Hercegovinu.

Dok ga je ispitivao Mladićev branilac Dragan Ivetić, Akashi je potvrdio da su "aktivnu vojnu pomoć" Armiji BiH (ABiH), uprkos embargu UN-a, pružale Amerika, Njemačka i neke islamske zemlje.

Akashi je posvjedočio i da šest zaštićenih zona UN-a, uključujući Sarajevo i Srebrenicu, nije bilo demilitarizovano, kako je bilo predviđeno sporazumom o njihovom proglašenju.

Japanski diplomata izjavio je i da je istraga UN-a utvrdila da su granatu koja je 1994. na sarajevskoj pijaci Markale ubila i ranila desetine građana mogle ispaliti obje zaraćene strane.

"Zaključak komisije, koji sam ja prihvatio, bio je da je napad mogao doći sa obje strane", posvjedočio je Akashi, napomenuvši da je taj zaključak bio suprotan tvrdnjama međunarodne štampe, da je odgovorna bila srpska strana.

Prema optužnici, u eksploziji jedne minobacačke granate ispaljene sa srpskih položaja, na Markalama je 5. februara 1994. godine poginulo 66, a ranjeno više od 140 osoba.

Pošto je branilac Ivetić citirao navod iz Akashijeve knjige da je administracija američkog predsjednika Billa Clintona bila sklona da vladu u Sarajevu vidi kao "dobru" i podržava je, a vođe bosanskih Srba kao "zle", svjedok je prokomentarisao da ostaje pri napisanom, ali "u kontekstu" zbivanja opisanih u knjizi".

Akashi će nastaviti da svjedoči u utorak.

20. NOVEMBAR 2015.

Svjedok: Srbi počinili "masovni zločin" u Srebrenici

Vojni vještak Odbrane Mitar Kovač potvrdio je na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da su srpske snage u julu 1995. počinile "masovni zločin" nad Bošnjacima iz Srebrenice.

JUSTICE REPORT

Tokom unakrsnog ispitivanja u četvrtak pred sudom u Haagu, svjedok je priznao da su snage bosanskih Srba počinile zločin nad hiljadama Bošnjaka iz Srebrenice.

Pozvan od tužioca Adama Webera da navede primjer zločina nad Muslimanima, general Kovač je odgovorio: "Masovni zločin u Srebrenici... Bilo je još manje poznatih zločina tokom rata."

Mladić, ratni komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za genocid nad oko 7,000 srebreničkih Muslimana nakon zauzimanja te enklave pod zaštitom Ujedinjenih nacija (UN) 11. jula 1995. godine.

Optužnica tereti generala Mladića i za terorisanje stanovništva Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada.

Tužilac Weber dokazivao je, pozivajući se na dokumente, da je Vojska Republike Srpske (VRS) držala Sarajevo "u opsadi... da bi primorala neprijatelja da kapitulira".

Mladićev vještak, međutim, ostao je pri iskazu da je VRS držala Sarajevo "u blokadi" koja je bila "vojno legitimna".

"Razlika je u tome što blokada ne prisiljava one unutra da napuste grad. To je legitimna vojna radnja, koju preduzimaju sve vojske".

Kovač je kazao i da je "netačna" tužiočeva sugestija da su srpski snajperisti nastojali da "raširе strah" među civilima u Sarajevu.

Kovač je ostao i pri navodu iz svog ekspertskog izvještaja da su odgovornost za stradanje civila u Sarajevu snosile tamošnje vlasti i oružane snage, koje ih nisu sklonile iz zone borbi, na šta su bile obavezne po međunarodnom i ratnom pravu.

Tužilac Weber citirao je riječi Mladića da će granatirati Sarajevo dok ne "izludi" one koji su u gradu, a vojni vještak je prokomentarisao da je to "pežorativni izraz za neutralisanje ljudi koji se brane, klasično neutralisanje cilja".

Pošto ga je zastupnik Optužbe podsjetio da je prvi i sveobuhvatni ratni cilj, koji je Skupština RS-a proklamovala u maju 1992, bilo razdvajanje Srba od Muslimana i Hrvata, Kovač je rekao:

"Početne formacije naoružanog naroda razdvojile su narode, a vojske su zatekle takvo stanje."

Na tužiočevu tvrdnju, zasnovanu na dokumentima da je VRS "osvajala teritorije silom", svjedok je uzvratio da su "sve tri vojske osvajale silom u tom građanskom ratu".

Mladić je optužen i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida, kao i za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

19. NOVEMBAR 2015.

Svjedok negira odgovornost za masovnu grobnicu u Tomašici

Iskazom svjedoka Dragana Vujčića, Odbrana Ratka Mladića opovrgavala je optužbu da je Vojska Republike Srpske (VRS) odgovorna za masovnu grobnicu u Tomašici kod Prijedora, u kojoj su pronađene stotine tijela.

JUSTICE REPORT

Vujčić, bivši inžinjerac Prijedorske brigade VRS-a, izjavio je u srijedu na suđenju Mladiću pred Haškim tribunalom da nikada nije dobio nikakvu naredbu za pokopavanje tijela u rudniku Tomašica, gdje je kasnije pronađena masovna grobnica.

Po Vujčiću, građevinske mašine kojom je raspolagala ta brigada "nikada nisu bile korišćene za pokopavanje tijela".

Negirajući da je ikada bio u Tomašici, svjedok je izjavio da je za masovnu grobnicu "prvi put čuo iz medija kada su tijela ekshumirana".

Prema podacima Međunarodne komisije za nestala lica, tokom ekshumacija koje su završene prošle godine, iz primarne grobnice u Tomašici i sekundarne u Jakarinoj Kosi pronađena su i identifikovana 604 tijela.

Haško tužilaštvo dokazuje da su to bili Muslimani iz okolnih sela koje je VRS ubila tokom akcije etničkog čišćenja prijedorskog kraja 1992. godine.

Prema optužnici koja Mladića, bivšeg komandanta VRS-a, tereti za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, progon je u Prijedoru imao razmjere genocida. Mladić je optužen i za genocid počinjen u Srebrenici i još nekoliko opština, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Odgovarajući na pitanja tužilaca, Vujčić je potvrdio da je u proljeće i ljeto 1992. godine, njegova jedinica koristila mehanizaciju rudnika Ljubija, u čijem sastavu su bili površinski kopovi Tomašica i Jakarina Kosa, ali samo za "probijanje puta ka Gradačcu".

"Nismo bili nikada u Tomašici... Nisam znao ništa do iskopavanja. Uopšte nisam znao ni za logore, pošto sam non-stop bio na ratištu", rekao je Vujčić.

Upitan da li može isključiti mogućnost da su rovokopači i buldozeri u Tomašici bili korišćeni za pokopavanje leševa, svjedok je rekao: “To ne znam, nije mi poznato, zato što sam na terenu bio non-stop.”

Suđenje Mladiću se nastavlja.

17. NOVEMBAR 2015.

Vještak okrivio SDA za rat u BiH

Na suđenju Ratku Mladiću, vojni vještak Odbrane Mitar Kovač posvjedočio je da je rat u Bosni i Hercegovini izazvala težnja Stranke demokratske akcije (SDA) ka "unitarnoj islamskoj BiH s muslimanskom dominacijom".

JUSTICE REPORT

Kao teorijsko utemeljenje tog cilja SDA, Kovač je u ponedeljak na suđenju u Haškom tribunalu naveo "Islamsku deklaraciju" Alije Izetbegovića iz 1969. godine, koja je ponovo objavljena pre rata devedesetih.

SDA se borila za državu koja je "podrazumijevala državno uređenje na osnovu islama i isključivost prema drugim narodima i vjerama i njihovoj umiješanosti u vlast", rekao je Kovač u Haagu.

To je bilo, po Kovaču, "okidač za suprotstavljanje druga dva naroda" – Srba i Hrvata.

Mladićev branilac Dragan Ivetić citirao je iz "Islamske deklaracije" da "islamski pokret mora uzeti vlast čim bude dovoljno snažan, ne samo da sruši neislamski poredak nego i da izgradi islamski sistem".

"To govori da treba stvoriti oružane formacije koje će stvoriti novu islamsku državu", protumačio je Kovač, po kome je već u maju 1991. godine SDA formirala paravojske – "Patriotsku ligu" i "Zelene beretke".

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida. Sudi mu se i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Kovač je negirao da je VRS držala Sarajevo pod opsadom, kazavši da je glavni grad BiH bio "podijeljeni grad s međusobnom blokadom srpskog i muslimanskog dijela".

Vojni vještak Odbrane tvrdio je da je Sarajevo bilo grad "pod vojnom okupacijom", zato što je u njemu bilo 40,000 do 50,000 pripadnika Armije BiH (ABiH).

Utrošak municije VRS-a oko Sarajeva bio je, ocijenio je Kovač, u skladu sa vojnim propisima.

Komentarišući navod optužnice koji generala Mladića tereti za genocid u Srebrenici, vještak Odbrane je izjavio da, uprkos sporazumu o zaštićenoj zoni Ujedinjenih nacija (UN), ta enklava nije bila demilitarizovana i da je u njoj ostala 28. divizija ABiH sa "10,000-12,000 boraca".

Prisustvo Mladića u Srebrenici na dan njenog pada, 11. jula 1995, i sutradan, "ne znači da je on komandovao" neposredno trupama na terenu, ocijenio je Kovač. Svjedok je tvrdio i da Mladić nije obavljao komandnu dužnost dok je, od 14. do 17. jula 1995, bio u Beogradu, i da je tu njegovu dužnost tada "obavljao neko na terenu".

Suđenje se nastavlja u utorak.

13. NOVEMBAR 2015.

Svjedok priznao da je pomagao beguncima iz Srebrenice

Svjedočeći u Odbranu Ratka Mladića, bivši pomoćnik ministra unutrašnjih poslova Republike Srpske (RS) Dragan Kijac rekao je da je 1996. godine izdao lažne isprave osumnjičenima za masovna ubistva u Srebrenici, kako bi mogli da se sklone u Srbiju.

JUSTICE REPORT

Kijac je u četvrtak u Haškom tribunalu izjavio da je da je dobio naređenje da izda lažne isprave osmorici bivših pripadnika Desetog diverzantskog voda Vojske Republike Srpske kako bi izbegli moguće krivično gonjenje.

Kazao da je da je zahtjev dobio od pukovnika Petra Salapure, načelnika obavještajnog sektora u Glavnom štabu VRS-a.

U zahtjevu koji je tužilac Arthur Traldi tokom unakrsnog ispitivanja predočio svjedoku pisalo je i da su dokumenti s lažnim identitetima neophodni osobama koje je "optužio Haški tribunal".

U to vrijeme, kako je rečeno u sudnici, niko osim optuženog Mladića i predsjednika Republike Srpske Radovana Karadžića još nije bio pred Sudom u Haagu optužen za genocid u Srebrenici.

Kijac je izjavio da je pomaganje beguncima "bilo sasvim u redu".

"Nisam 1996. godine imao nikakvu obavezu da sarađujem s Haškim tribunalom", prokomentarisao je Kijac.

Među osobama koje su tada dobile lažni identitet od MUP-a RS-a bio je i Dražen Erdemović, koji je 1996. godine priznao da je učestvovao u strijeljanju oko 1,000 Muslimana na farmi Branjevo kod Zvornika, nakon pada Srebrenice.

Mladić, nekadašnji komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za genocid u Srebrenici počinjen u julu 1995. godine, kada su srpske snage na više lokacija u okolini Zvornika strijeljale oko 7,000 Muslimana.

Tužilac Traldi je prikazao i dokument kojim Mladić 1996. godine daje ovlašćenje Erdemoviću i još trojici boraca da otputuju u Srbiju. Kijac je tvrdio da tada "nije imao nikakva saznanja o kojim se licima radi".

Na sugestiju predsjedavajućeg sudije Alphonsa Orieja da je izdavanjem lažnih dokumenata osumnjičenima "opstruisao rad Tribunala", Kijac je uzvratio: "Iz ove perspektive – da... Ali tada sam postupao po zakonu."

Traldi je citirao i bilješke Mladića sa sastanka sa vrhovnim komandantom Karadžićem, neposredno poslije posjete BiH američke državne sekretarke Madeleine Albright. Karadžić je, po Mladićevim zapisima, tada rekao da je za Albrightovu "priređen veliki šou" i da su "očekivali da će naći 1,200 tijela, a našli su samo pet".

Mladiću se sudi i za genocid u drugim opštinama, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Karadžić takođe čeka presudu za genocid i druge zločine tokom rata u BiH.

Suđenje Mladiću nastaviće se u ponedjeljak.

10. NOVEMBAR 2015.

Svjedok: Policija zakopala tijela u masovnoj grobnici

U nastavku suđenja Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom, svjedok Odbrane izjavio je da 1992. nije znao za pokopavanje leševa na površinskom kopu Tomašica kod Prijedora, ali da vjeruje da je to uradila lokalna policija.

JUSTICE REPORT

Svjedok Odbrane Ostoja Marjanović rekao je u ponedeljak pred Haškim tribunalom da je za masovne grobnice u Tomašici i Jakarinoj kosi, pogonima rudnika Ljubija čiji je direktor bio, čuo tek 2003. godine tokom svjedočenja pred Haškim tribunalom.

Svjedok je sugerisao da leševe nije zakopavala Vojska Republike Srpske (VRS), nego prijedorska policija.

Tu pretpostavku utemeljio je, kako je rekao, na činjenici da je policija tijela uklonila i poslije masovnog ubistva Muslimana na prevoju Korićanske stijene na planini Vlašić u avgustu 1992. godine.

Rekao je i da ne zna odakle su tijela u Tomašici i Jakarinoj Kosi.

Na pitanje zna li da su u junu 1992. nesrbi ubijani i u krugu jednog od pogona rudnika u kojem je bio direktor, Marjanović je rekao: "Moguće, ja ne znam detalje, ali je moguće".

Haško tužilaštvo dokazuje da su u primarnoj grobnici Tomašica i sekundarnoj na lokaciji Jakarina kosa bili pokopani Muslimani koje je VRS ubila tokom akcije etničkog čišćenja prijedorskog kraja u proljeće i ljeto 1992. godine.

Mladića, tadašnjeg komandanta VRS-a, optužnica tereti za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u Prijedoru i još nekoliko opština imao razmjere genocida. Sudi mu se i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNRPOFOR-a za taoce.

Marjanović svjedočenje nastavlja u utorak.

03. NOVEMBAR 2015.

Tužilaštvo osporava navode vještaka u slučaju Mladić

U nastavku suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom, zastupnica Optužbe opovrgavala je navode vještaka Odbrane da snajperisti Vojske Republike Srpske (VRS) nisu namjerno ubijali i ranjavali civile u opkoljenom Sarajevu.

JUSTICE REPORT

Unakrsno ispitujući vještaka Mileta Poparića u ponedeljak u Haškom tribunalu, tužiteljka Caroline Edgerton ukazivala je na greške, nepreciznosti i netačnosti u njegovom izvještaju, sugerišući da je na osnovu toga došao do pogrešnog zaključka da građani Sarajeva nisu bili hotimično gađani sa položaja VRS-a.

Tužiteljka je pobijala Poparićevu tvrdnju da je 6. marta 1995. u naselju Sedrenik četrnaestogodišnji Tarik Žunić najvjerovatnije bio ranjen zalutalim hicem u razmjeni vatre između Armije Bosne i Hercegovine (ABiH) i VRS-a.

Citirajući izvještaj UNPROFOR-a da je uzvratio vatru po srpskim snajperima koji su pucali na civile, tužiteljka Edgerton je sugerisala da je to “razmjena vatre” koju je svjedok pominjao.

“Vjerujem da je bila razmjena vatre između zaraćenih strana... Bila je vrlo složena situacija... Šta se desilo kada je došao Tarik Žunić, ja ne znam”, odgovorio je balističar Odbrane.

Zastupnica Optužbe tvrdila je i da je Poparić u svom izvještaju namjerno pomjerio mjesto na kojem je Žunić pogođen, kako ne bi bilo vidljivo sa položaja VRS-a.

Svjedok je uzvratio da su mu mjesto događaja, različito od onog na koje je ukazala žrtva, pokazali očevici.

Mladić, tadašnji komandant VRS-a, optužen je za terorisanje stanovništva Sarajeva. U optužnici je navedeno 17 snajperskih napada u kojima su civili u Sarajevu bili ubijeni i ranjeni.

Veći dio ispitivanja tužiteljka Edgerton posvetila je dokazivanju da je u Domu za slijepe u sarajevskom naselju Nedžarići bio snajperski položaj VRS-a, sa kojeg je u više prilika pucano na civile.

Vještak Poparić ostao je pri iskazu da "nikada nije dobio takav podatak".

Prihvatio je da je u tom domu bilo srpskih snaga, ali ne i njihovog "uređenog vatrenog položaja".

Tužiteljka mu je predočila dokument UNPROFOR-a iz jula 1995. po kojem je komandant Ilidžanske brigade VRS-a "priznao" da je iz Doma za slijepe otvarana snajperska vatra i obećao da se to više neće događati.

"Tačno je da ovaj komandant priznaje da je neko otvarao vatru sa Doma za slijepe, ali to ne znači da je to bio uređen vatreni položaj. Možda je neko sporadično pucao – registrovan je jedan slučaj pucanja", odgovorio je Mladićev balističar.

Optužnica tereti Mladića i za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida, i uzimanje pripadnika UNRPOFOR-a za taoce.

Unakrsno ispitivanje Poparića tužiteljka će nastaviti u utorak.

30. OKTOBAR 2015.

Svjedok: VRS nije pucao na majku i sina

Svjedočeći u Odbranu Ratka Mladića, vještak za balistiku Mile Poparić negirao je da je sa srpskih položaja bio ispaljen metak koji je u jesen 1994. u Sarajevu ubio sedmogodišnjeg dječaka i ranio njegovu majku.

JUSTICE REPORT

Po optužnici, metak iz snajpera Vojske Republike Srpske (VRS) je, u centru Sarajeva, 18. novembra 1994. ranio Dženanu Sokolović i, prošavši joj kroz tijelo, usmrtio njenog sina Nermina Divovića.

Vještak Poparić ukazao je, međutim, u četvrtak pred sudom u Haagu da nije pouzdano bilo utvrđeno s koje je strane metak doletio, jer je u policijskim izvještajima pisalo da su žrtve pogođene s desne, a u medicinskoj dokumentaciji da ih je hitac pogodio s lijeve strane.

“Dječak nije mogao biti pogođen istim metkom kao i majka ako je gađano sa desne strane, sa zgrade na Grbavici, na kojoj su bili položaji VRS-a, kao što piše u optužnici”, ustvrdio je Poparić.

Balističar je rekao da je, nasuprot tome, isti metak mogao pogoditi i dječaka u glavu i njegovu majku u stomak, kako su utvrdili ljekari, ukoliko je doletio s njihove lijeve strane, odnosno sa teritorije pod kontrolom Armije BiH (ABiH).

Mladića, tadašnjeg komandanta VRS-a, optužnica tereti za terorisanje stanovništva Sarajeva minobacačkim i snajperskim napadima. U optužnici je navedeno 17 snajperskih napada u kojima su civili u Sarajevu bili ubijeni i ranjeni.

Komentarišući napad na tramvaj u blizini bivše Kasarne “Maršal Tito” u kojem su 23. novembra 1994. ranjene dvije žene, Poparić je rekao da VRS nije mogao da izvede taj napad.

Balističar Mladićeve Odbrane utvrdio je i da je 6. marta 1995., u naselju Sedrenik, četrnaestogodišnji Tarik Žunić najvjerovatnije bio ranjen zalutalim hicem u razmjeni vatre između ABiH i VRS-a.

Na početku unakrsnog ispitivanja, tužiteljka Caroline Edgerton osporavala je stručnost Poparića ukazujući da nije obišao neka od mjesta incidenata,

da nije obučen istražitelj, ni sudski patolog, niti pravnik, kao i da se služio pogrešnim mapama.

Vjerodostojnost veštaka je zastupnica Optužbe potkopavala i činjenicom da je on bio "član tenkovske posade u VRS-u", što je Poparić potvrdio.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

29. OKTOBAR 2015.

Svjedok: Bošnjaci odgovorni za snajperske napade u Sarajevu

Vještak Odbrane za balistiku Mile Poparić kazao je na suđenju Ratku Mladiću da Vojska Republike Srpske nije izvela snajperske napade u Sarajevu 1994. godine, već da su za to odgovorne bošnjačke snage.

JUSTICE REPORT

Poparić je u srijedu svjedočio pred sudom u Haagu da snage bosanskih Srba nisu pucale na civile u tramvajima u centru Sarajeva u oktobru 1994. godine.

Poparić je rekao da je nakon analize putanje metka zaključio da hici nisu bili ispaljeni sa zgrade "Metalke" na Grbavici, koja je bila pod kontrolom VRS-a, kako se tvrdi u optužnici.

"Svi dokazi ukazuju na to... i naš zaključak je da su sva tri tramvaja i civili gađani sa zgrade Izvršnog vijeća BiH... Ta zgrada bila je pod kontrolom Armije BiH", kazao je Poparić.

Prema optužnici protiv Mladića, koji je bio komandant Glavnog štaba VRS-a, snajperski napadi bili su, uz dugotrajno granatiranje, dio kampanje terora nad stanovništvom Sarajeva. Mladiću se sudi i za genocid počinjen u Srebrenici i u još nekoliko opština, progone i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Za incident u kojem su, po optužnici, 3. septembra 1993. godine, jednim hicem ranjene majka i kći, Nafa i Elma Tarić, dok su hodale ulicom, Poparić je zaključio da je, na osnovu dokaza, "strijelac morao opaliti prije nego što je vidio gospođu Tarić", dok je izlazila iza barikade, "da bi je pogodio na mjestu na kojem je rekla da je bila pogođena".

Poparić nije, međutim, negirao da je mjesto incidenta bilo vidljivo s položaja VRS-a, udaljenih više od 800 metara.

Za ranjavanje maloljetne Sanele Muratović 26. juna 1994. godine, vještak Odbrane je utvrdio da je bilo posljedica "rikošeta".

Po Popariću, dok se djevojčica tokom razmjene vatre kretala ulicom, metak je rikošetirao od obližnje zgrade i pogodio je u rame.

Navod optužnice da je hitac doletio sa zgrade Zavoda za slijepe, koja je bila pod kontrolom bosanskih Srba, Poparić je odbacio tvrdeći da je djevojčica s tog objetka bila tek "djelimično vidljiva".

Suđenje se nastavlja.

28. OKTOBAR 2015.

Svjedok: VRS nije gađao trogodišnje dijete

Vještak za balistiku negirao je na suđenju Ratku Mladiću da je Vojska Republike Srpske (VRS) bila odgovorna za više snajperskih napada na civile u Sarajevu u kojima je ranjeno jedno dijete i ubijeno nekoliko osoba.

JUSTICE REPORT

Vještak Mile Poparić rekao je u utorak pred sudom u Haagu da Vojska Republike Srpske nije organizovala 17 snajperskih napada na Sarajevo za vrijeme opsade grada, koji su navedeni u optužnici.

Poparić je naglasio da snage VRS-a nisu namjerno ranile trogodišnju Anisu Pitu u decembru 1992. godine, dok se igrala pored svoje kuće.

Vještak je rekao da to mjesto nije bilo vidljivo sa srpskih položaja na visu stijene Babe iznad Sarajeva, odakle je, po optužnici, doletio hitac.

"Djevojčica nije bila vidljiva sa stijene Babe i nije mogla biti namjerno gađana", izjavio je Poparić.

U izvještaju sačinjenom na osnovu analize nalaza istraga sarajevske policije i dostupnog dokaznog materijala, Poparić je tvrdio da balistički nije bilo moguće da su hici doletjeli sa srpske strane.

Prema optužnici protiv Mladića, koji je bio komandant Glavnog štaba VRS-a, snajperski napadi bili su, uz dugotrajno granatiranje, dio kampanje terora nad stanovništvom Sarajeva. Mladiću se sudi i za genocid u Srebrenici i još nekoliko opština, progone i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Balističar Mladićeve odbrane je opovrgavao i da je VRS kriva za ubistvo 46-godišnje Munire Zametice počinjeno u julu 1993. godine, dok je, po optužnici, iz rijeke Dobrinja zahvatala vodu.

Poparić je sugerisao da je "apsolutno nemoguće" da je Zameticu, kraj same rijeke u dnu betonirane obale, pogodio metak ispaljen iz snajpera na tornju pravoslavne crkve udaljene 1,100 metara, kako tvrde tužioci.

Suđenje se nastavlja.

27. OKTOBAR 2015.

Svjedok: Bošnjaci svojom voljom napustili Srebrenicu

U nastavku haškog procesa protiv Ratka Mladića, svjedok Odbrane Ljubodrag Gajić kazao je da su muslimanski civili "svojom voljom" bili evakuisani iz Srebrenice pošto je grad u julu 1995. godine pao u ruke snaga bosanskih Srba.

JUSTICE REPORT

"Narod je želio da napusti tu teritoriju svojom voljom... Koliko mi je poznato, otišli su svojevoljno", posvjedočio je u pondeljak u Haagu Gajić, koji je u to vrijeme, kao pripadnik specijalne policijske jedinice Republike Srpske (RS), bio u Potočarima, gdje se muslimansko stanovništvo sklonilo u bazu UNPROFOR-a.

Tokom iskaza, Gajić je, međutim, potvrdio i da su pripadnici specijalne policijske brigade RS-a poslije pada Srebrenice masovno ubijali muslimanske zarobljenike u obližnjem selu Kravica.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za genocid u Srebrenici, koji je počinjen nakon 11. jula 1995. godine, kada su srpske snage protjerale na hiljade žena, djece i staraca, a oko 7,000 muškaraca su izdvojile i strijeljale na više lokacija u okolini Zvornika.

Kao dokaz da su Muslimani dobrovoljno napustili Srebrenicu, branilac Miodrag Stojanović je u sudnici prikazao snimak na kojem Mladić 12. jula 1995. saopštava muslimanskim civilima da će biti prebačeni na teritoriju "pod kontrolom Alijinih (Izetbegović) snaga" i da se "ne boje" jer im "niko neće ništa".

Svjedok umro prirodnom smrću

Haški tribunal saopćio je u ponedeljak da je autopsija pokazala da je srpski forenzičar Dušan Dunjić umro prirodnom smrću.

Dunjić je preminuo prošle nedjelje u hotelu u Holandiji, prije svedočenja u odbranu Ratka Mladića u Tribunalu.

"Autopsiji je takođe prisustvovao patolog iz Srbije koji je pratio ceo postupak. Nakon rezultata autopsije zaključeno je da je g. Dunjić umro prirodnom smrću", navodi se u saopćenju Tribunala.

Posvjedočio je da 12. i 13. jula 1995. u Potočarima "nije primijetio" zlostavljanje civila, ali da su srpski vojnici i policajci "nasilno" i "neselektivno" razdvajali muslimanske vojno sposobne muškarace od njihovih porodica.

Prema svjedoku, koji je predvodio razgovore policijskih oficira i "plavih šljemova", izdvojeni muškarci zatvarani su u obližnju "bijelu kuću".

"To razdvajanje za mene je bilo iznenađenje zato što je Mladić rekao da će svi biti evakuisani", kazao je Gajić.

Prije ulaska u "bijelu kuću", kako je rekao svjedok, muslimanski muškarci su morali da bace svoje torbe i druge predmete, a oduziman im je i novac.

Dok su ga unakrsno ispitivali tužioci, svjedok je opisao kako je 14. jula 1995. rano ujutro, kod Zemljoradničke zadruge u selu Kravica, vidio "vojnika" kako puca iz automatske puške na muslimanske zarobljenike zatvorene u zadružnom skladištu, dok mu drugi "čuva leđa". Kasnije je saznao da su to, zapravo, bili specijalni policajci iz Šekovića.

Prema optužnici, u skladištu u Kravici je 13. i 14. jula 1995. ubijeno oko 1,000 muslimanskih zarobljenika, u prvom u nizu masovnih pogubljenja civila iz Srebrenice.

Kako je izjavio Gajić, on i drugi policajci iz njegove jedinice imali su zadatak da, na oko 400 metara od skladišta, sakupljaju Muslimane koji bi se predali duž puta ka Konjević Polju i "ubacuju ih u kamione" koji bi ih vozili do Zadruge u Kravici.

Upitan šta se sa zarobljenicima potom dešavalo, odgovorio je: "Znam da su bili likvidirani, ubijeni... Od jutra do 15 ili 16 časova, čula se povremena rafalna paljba. U tom trenutku nismo znali šta se događa, ali su se kasnije pročule glasine da su ubijeni tamo."

Na pitanje Mladićevog branioca Stojanovića da li je kod skladišta vidio "bilo koga od pripadnika VRS-a", Gajić je odgovorio negativno.

Mladić je optužen za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština poprimio razmjere genocida, terorisanje građana Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

22. OKTOBAR 2015.

Mladićev vještak pronađen mrtav u Haagu

Ekspert sudske medicine Dušan Dunjić, koji je trebao iznijeti nalaz na suđenju Ratku Mladiću, pronađen je mrtav u hotelu u Holandiji, a još se ne zna uzrok smrti.

DENIS DŽIDIĆ

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju saopštio je da je Dunjić umro u četvrtak u hotelu u Haagu i da ga je pronašao službenik Tribunala, a da se uzrok smrti istražuje.

"Odmah je obaveštena hitna služba, koja je potvrdila smrt g. Dunjića. Holandske vlasti sprovode istragu o njegovoj smrti", navodi se u saopćenju Tribunala.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za genocid nad oko 7,000 Bošnjaka iz Srebrenice u danima nakon pada grada 11. jula 1995. godine.

Tereti se i za progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, koji je navodno dostigao nivo genocida u još šest općina, kao i za terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Dunjić je prethodno svjedočio u više predmeta pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju.

Na suđenju bivšem predsjedniku Republike Srpske Radovanu Karadžiću u julu 2013. godine, kao vještak Odbrane, Dunjić je rekao da za samo "450 do 500" tijela ekshumiranih iz masovnih grobnica povezanih sa padom Srebrenice u julu 1995. postoje "čvrsti dokazi" da su žrtve strijeljanja.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u ponedjeljak.

02. OKTOBAR 2015.

Tužilaštvo osporava nalaze Mladićeve balističarke

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, haški tužioci osporavali su stručnost i vjerodostojnost vještakinje Odbrane za balistiku Zorice Subotić.

JUSTICE REPORT

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužilac Adam Weber u četvrtak je sugerisao da Subotićeva nije dovoljno stručna da može osporavati navode optužnice da je Vojska Republike Srpske (VRS) ispalila minobacačke granate koje su u nizu incidenata, uključujući i dva na pijaci Markale, ubile i ranile na desetine civila u Sarajevu.

Weber je rekao da Subotićka nije stručnjak za sudsku medicinu, ni vojni vještak, ni ekspert za eksplozive. Potvrđujući da nije ništa od navedenog, Subotićeva je naznačila da je "o eksplozivima detaljno učila".

Prihvatila je kao tačnu i sugestiju tužioca da nikada nije u okviru istrage na terenu analizirala krater od minobacačke granate.

Osvrćući se na tvrdnju Subotićeve da na pijaci Markale u zimu 1994. nije eksplodirala minobacačka granata, već podmetnuta mina aktivirana daljinskim putem, tužilac Weber je pitao da li bi za detoniranje takve mine morala postojati dodatna eksplozivna naprava.

Balističarka Odbrane odgovorila je potvrdno, prihvatajući i da bi, poslije eksplozije, morali biti nađeni ostaci dodatne eksplozivne naprave, uz napomenu da je "kod električnog aktiviranja to minimalno".

"Ako ti ostaci nisu pronađeni, Vi ne možete tvrditi da su bili tamo", kazao je tužilac, na šta je Subotić odgovorila: "Naravno."

Bivši komandant Glavnog štaba VRS-a Ratko Mladić optužen je za terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, kao i za dva napada na pijacu Markale u kojima je ubijeno oko 100 ljudi.

Na teret mu je stavljen i genocid počinjen u Srebrenici i u još nekoliko opština, progon nesrpskog stanovništva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Tužilac je sugerisao i da je Subotićeva kompjuterski izmijenila fotografije kratera od eksplozije koja je, 27. maja 1992. godine, ubila 28 osoba u redu za hljeb u sarajevskoj Ulici Vase Miskina.

"To, naravno, nije tačno. Te fotografije postoje u dokumentaciji", odgovorila je Subotićeva.

Unakrsno ispitivanje Subotićke Haško tužilaštvo će nastaviti u ponedjeljak.

30. SEPTEMBAR 2015.

Svjedok: Masakr na Markalama nije izazvala granata

Svjedočeći u odbranu Ratka Mladića pred Haškim tribunalom, vještak za balistiku Zorica Subotić kazala je da stradanje civila na sarajevskoj pijaci Markale u februaru 1994. nije izazvala minobacačka granata, nego podmetnuti eksploziv.

JUSTICE REPORT

Subotić je u utorak pred Haškim tribunalom rekla da je bilo nemoguće da projektil padne na mjesto i pod uglom na Sarajevsku pijacu Markale 1994. godine, koje su utvrdile istrage sarajevske policije i UNPROFOR-a, a da prethodno ne udari u krov pijačne tezge i ne aktivira se.

"Broj smrtno stradalih i povrijeđenih u strašnom je neskladu s vatrenom moći jedne granate od 120 milimetara", rekla je Subotić.

Istragu o eksploziji nazvala je "vrlo neprofesionalnom, netačnom i s mnogo grešaka".

Ona je naglasila da je "praktično nemoguće" da stabilizator, odnosno rep granate, poslije eksplozije ostane potpuno ukopan u asfaltnu podlogu, pokriven zemljom i šutom, kako je prikazano na filmu koji su istražitelji snimili.

Subotić je objasnila da pri udaru i eksploziji, stabilizator granate "istiskuje" okolno tlo i da ne može biti njime zatrpan.

Ona je primijetila i da rep granate sa Markala, koji je pregledala u sudnici, nema ogrebotine karakteristične za zabijanje u tlo.

Nakon što je sudija Christoph Flugge rukom odvrnuo dio repa granate, što je po Subotićevoj nemoguće, Mladićev branilac Branko Lukić je to nazvao potvrdom da se dokazima manipuliše.

Subotić je tvrdila i da je ekspert Optužbe Berko Zečević pogrešno nacrtao izgled tezgi na Markalama, sa kosim umjesto ravnim krovom, da bi pokazao da je granata mogla pasti na mjesto eksplozije, a da ne udari u krov tezge.

"Mi smo zaključili da se radi o statičkoj eksploziji koja nije aktivirana nakon doleta, nego daljinskim putem... Prethodno je iskopana rupa i u nju je spušten stabilizator druge granate koji je zatim zatrpan zemljom. Preko je onda stavljena mina koja je aktivirana daljinski", posvjedočila je Subotić.

Ona je tvrdila da joj je i Zečević potvrdio da su na pijaci pronađeni tragovi još jedne eksplozije, koja "nigdje nije spomenuta".

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem. U optužnici se navodi da su snage VRS-a ispalile dvije minobacačke granate na Markale u februaru 1994. i avgustu 1995. od kojih je stradalo preko 100 osoba.

Subotić je izjavila i da nije bilo moguće da drugu eksploziju ispred zatvorene tržnice Markale u avgustu 1995. izazove minobacačka granata, a da njen let ne snimi radar UNPROFOR-a i da se ne čuje zvuk ispaljenja, kako tvrdi Haško tužilaštvo.

Tvrdnju haških tužilaca da se granata "podvukla ispod radarskog snopa", balističarka Odbrane je takođe odbacila kao "besmislenu".

Ona je tvrdila da su na mjestu eksplozije pronađena dva različita stabilizatora granata.

Komentarišući snimke načinjene neposredno poslije eksplozije, Subotić je prizor žrtve, prevaljene preko ograde, čiji je desni dio tijela gotovo potpuno razoren, prokomentarisala riječima: "Ta povreda nanesena je nečim što nije ni minobacački ni artiljerijski projektil."

Subotić sa svjedočenjem na suđenju Mladiću – koji je optužen i za druge zločine počinjene u BiH – nastavlja u srijedu.

23. SEPTEMBAR 2015.

Svjedok: Armija BiH ubila djecu

U nastavku svjedočenja na suđenju Ratku Mladiću, vještak Odbrane za balistiku Zorica Subotić tvrdila je da Vojska Republike Srpske (VRS) 1993. i 1994. godine nije ispalila minobacačke granate koje su ubile desetine civila u Sarajevu.

JUSTICE REPORT

Subotić je u srijedu, drugog dana svjedočenja na suđenju Mladiću u Haškom tribunalu, rekla da su sarajevska policija i UNPROFOR napravili niz grešaka u izvještajima u kojima je zaključeno da su minobacačke granate u nizu teških incidenata u Sarajevu doletjele iz pravca položaja VRS-a.

Poslije analize istražnog materijala i tragova na terenu, Subotić je tvrdila da su projektili bili ispaljeni iz pravca u kojem je bila Armija BiH (ABiH).

Prema njenom nalazu, minobacačke granate koje su u sarajevskom naselju Alipašino Polje u januaru 1994. ubile šestoro djece, bile su ispaljene iz pravca UPI instituta, gdje je bila ABiH, a ne iz okoline Instituta za slijepe, koju je držala VRS.

Subotić je ukazala na to da su se nalazi UNPROFOR-a i sarajevskih istražitelja razlikovali ne samo oko pravca doleta granate, nego i oko kalibra minobacača iz koje su one bile ispaljene.

Mladić, nekadašnji komandant VRS-a, optužen je za terorisanje civila u Sarajevu, kroz kampanju granatiranja i snajperisanja. Optužnica ga tereti i za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida, i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Prema Subotić, istražitelji u Sarajevu pogrešno su utvrdili i odakle je doletjela granata od koje je 12. jula 1993. stradalo 13 građana u redu za vodu u naselju Dobrinja.

Subotić je rekla da je projektil doletio iz pravca suprotnog onom koji je naveden u optužnici.

“Najbliži položaj VRS-a... bio je udaljen osam do devet kilometara... a maksimalni domet minobacača je daleko manji”, naznačila je Subotić.

Metod kojim su pravac doleta granate odredili policijski istražitelji u Sarajevu, ona je nazvala “neprihvatljivim, netačnim i, za bilo koje razmatranje, neupotrebljivim”.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak, nakon pauze zbog Bajrama.

22. SEPTEMBAR 2015.

Mladićev vještak protiv nalaza istrage

Zorica Subotić, balistički vještak Odbrane, negirala je na suđenju Ratku Mladiću odgovornost Vojske Republike Srpske (VRS) za dva minobacačka napada u Sarajevu s velikim brojem civilnih žrtava, izvedena 1992. i 1993. godine.

JUSTICE REPORT

Subotićeva je u utorak pred sudom u Haagu rekla da Vojska Republike Srpske nije bila odgovorna za napad na igralište za vrijeme fudbalskog meča na Dobrinji kod Sarajeva 1. juna 1993. godine.

U tom napadu je ubijeno deset, a ranjeno oko 100 ljudi.

Njeno svjedočenje predstavlja pokušaj Mladićeve odbrane da ospori dokaze tužilaštva o tom napadu.

Subotićeva je rekla da je prva istraga o tom incidentu sprovedena dvije godine kasnije, do kada je mjesto bilo "kontaminirano".

"I tada su pogrešno odredili pravac iz kojeg je granata doletjela", tvrdila je svjedokinja.

Po Subotićevoj, utakmica nije bila igrana na parkingu ispred solitera, kako se navodi u optužnici, nego na susjednom terenu za mali fudbal.

Mladićev branilac Branko Lukić u sudnici je predočio dokument obavještajne službe Armije BiH (ABiH), po kojem su sedmorica poginulih i oko 50 ranjenih bili pripadnici te vojske.

Mladić, bivši komandant VRS-a, tereti se za terorisanje civila u Sarajevu granatiranjem i snajperisanjem, u šta spada i napad na Dobrinji.

Optužnica tereti Mladića i za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida, i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Subotićeva je analizirala i eksploziju koja je u Ulici Vase Miskina 27. maja 1992. ubila 28 osoba u redu za hljeb, iako taj incident nije dio optužnice protiv generala Mladića.

Po njenim nalazima, granata je bila ispaljena sa udaljenosti od 100 do 120 metara, dok su prvi položaji VRS-a bili na 1.700 do 1.800 metara.

Sugerisala je i da su muslimanske snage poslije eksplozije pucale iz snajpera na građane koji su bježali.

Suđenje se nastavlja u srijedu.

18. SEPTEMBAR 2015.

Svjedok krivi Bošnjake za granatiranje Markala

Kanadski obavještajni oficir izjavio je na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da je u UNPROFOR-u "bilo rašireno vjerovanje da su Muslimani bili odgovorni" za prvu eksploziju na pijaci Markale u Sarajevu, u zimu 1994. godine.

JUSTICE REPORT

"Vladalo je uvjerenje da muslimanske snage granatiraju sopstveni narod kako bi okrivili Srbe i izazvali međunarodnu intervenciju u svoju korist", izjavio je svjedok Mladićeve Odbrane, čiji je identitet zaštićen pseudonimom GRM-037.

Prema optužnici, koja tadašnjeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) tereti za terorisanje stanovništva Sarajeva, te snage su 5. februara 1994. na Markale ispalile minobacačku granatu koja je ubila 66, a ranila više od 140 građana.

Svjedok, koji je u komandi UNPROFOR-a u Zagrebu službovao od novembra 1994. godine, tvrdio je da mu je, u to vrijeme "jedan američki vojnik, obavještajac" pokazao sliku na kojoj se vidi kako "jedna osoba sa prozora zgrade baca minobacačku granatu" na Markale.

"Onaj ko je fotografisao bio je u istoj sobi kao i osoba koja je bacila granatu. Fotografija je dobijena od bosanske strane. Američki obavještajac je pokazao tu sliku meni i drugima, za vrijeme zvaničnog sastanka o granatiranju Markala. Bio sam udaljen tri do pet metara od tog vojnika", opisao je GRM-037.

Odgovarajući na pitanja tužilaca, svjedok je prihvatio da nije mogao vidjeti šta je tačno na slici, koju je američki vojnik na brzinu pokazao i sklonio. Povjerovao je, kako je kazao, u riječi Amerikanca šta fotografija pokazuje.

Na pitanje predsjedavajućeg sudije Alphonsa Orieja, rekao je kako vjeruje da je bilo moguće tešku minobacačku granatu baciti na pijacu sa zgrade "od tri sprata", udaljene "jedan metar" od mjesta udara.

Pošto mu je sudija predočio fotografije i crteže Markala, svjedok nije mogao da pokaže ni na jednu trospratnicu udaljenu "jedan metar" od kratera od granate.

Svjedok je, na sugestiju tužilaca, potvrdio da nije bio upoznat sa detaljima i zaključcima zvanične istrage o Markalama, kao i da nikada nije učestvovao u analizi kratera od granata.

Za drugu eksploziju na Markalama, u kojoj su 28. avgusta 1995. stradale 43 osobe, dok je ranjeno 75 građana, kanadski oficir rekao je da "nije moglo biti utvrđeno ko je ispalio granatu", iako je projektil bio snimljen specijalnim radarima UNPROFOR-a.

Dok je boravio u BiH, GRM-037 se uvjerio da su pripadnici UNPROFOR-a i NATO-a radili na utvrđivanju "potencijalnih meta" u Republici Srpskoj za napade aviona NATO-a.

"Na terenu su bili i specijalci koji su navodili bombe iz NATO aviona na srpske ciljeve", rekao je kanadski obavještajac.

Vojni posmatrači UN-a, po svjedoku, ponašali su se "kao James Bond", jer su skupljali obavještajne podatke za svoje vlade. Uporedio ih je i sa "Rambom" zato što su bili naoružani, iako to nije bilo dozvoljeno.

Dok ga je ispitivao tužilac, priznao je da je to "pretjerivanje" i "degradirajuće" za njegove tadašnje kolege.

GRM-037 potvrdio je da je muslimanskoj strani bilo dostavljano oružje, uprkos međunarodnom embargu.

"Turski avion C-130, praćen američkim lovcima F-16, donosio je oružje na tuzlanski aerodrom, koji su kontrolisale UN... Imam i lična saznanja da su slični avioni slijetali u Zagreb, bar jednom nedjeljno. Jedan je i eksplodirao, zatresavši cio Zagreb."

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u ponedjeljak, 21. septembra. Njega optužnica tereti i za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

17. SEPTEMBAR 2015.

Svjedok: Mladić bio na vjenčanju u vrijeme masakra u Srebrenici

Svjedok odbrane rekao je na suđenju Ratku Mladiću u Haagu da je videokamerom snimio Mladića na vjenčanju u Beogradu jednog od dana kada su snage bosanskih Srba počinile masakr nad Bošnjacima iz Srebrenice.

JUSTICE REPORT

Svjedok odbrane Radovan Popović kazao je u srijedu pred sudom u Haagu da je Mladić 16. jula 1995. godine bio na vjenčanju u Beogradu, kada je, prema optužnici, Vojska Republike Srpske pod njegovom komandom strijeljala Bošnjake iz Srebrenice.

Popović je posvjedočio da je Mladić tog dana bio na svadbi u Beogradu, koju je on snimao videokamerom, na zahtjev mlade Biljane Đurđević, s kojom je tada radio u listu "Vojska".

Optužnica tereti ratnog komandanta VRS-a Mladića za genocid nad oko 7.000 srebreničkih Muslimana počinjen u danima pošto je ta vojska 11. jula 1995. zauzela Srebrenicu.

Većina muslimanskih muškaraca ubijena je, navodi se u optužnici, od 14. do 17. jula 1995. u okolini Zvornika.

Prema navodima Odbrane, Mladić je tada bio u Beogradu. Tužilaštvo to ne osporava, ali tvrdi da je Mladić i iz Beograda imao komandu i kontrolu nad VRS-om.

Svjedok Popović je izjavio da je Mladić sa suprugom Bosiljkom od deset ujutro do 18 sati popodne bio na svadbi Žarka Stojkovića i Biljane Đurđević.

Mladići, koji su bili kumovi, došli su prvo kod mlade u stan, a zatim su prisustvovali vjenčanju u crkvi i veselju u restoranu "Dva ribara".

"Kumovi su stalno bili u oku kamere", izjavio je svjedok.

Odlazak bračnog para Mladić sa veselja, oko 18 sati, Popović je, međutim, propustio, zato što je otišao da kupi novu videokasetu nakon što je jednu popunio.

Na kraju veselja, kasnije iste večeri, Popović je obje kasete predao mladencima i rekao im da je to njegov poklon. Kasete i snimke, kako tvrdi, nikada nije ponovo vidio.

U ranijem svjedočenju, bračni par Stojković tvrdio je da su kasete nestale iz kuće Biljanine majke dok su oni službeno boravili u inostranstvu.

U unakrsnom ispitivanju, tužilac Peter McCloskey pitao je svjedoka da li je Mladića tog dana u bilo kom trenutku ispustio iz vida.

“Ne, ja sam profesionalni snimatelj i kada namjestim kadar, dok kamera snima, ja gledam po sali, a naročito u mladence i kumove, da mi ne promakne neki važan detalj. Tako da sam ih imao na oku i kada kamera nije snimala”, odgovorio je Popović.

On je ustvrdio da Mladić ni u jednom trenutku nije napustio sto u restoranu i da nije išao ni u toalet. Samo je, po svjedoku, “dosta pušio” i “pio je kiselu vodu”, osim kada je čašicom “domaće rakije” nazdravio mladencima.

Tužilac McCloskey predočio je svjedoku da poseduje prepis presretnutog razgovora generala Mladića sa Glavnim štabom VRS-a, vođen 16. jula 1995. u 16 sati i 15 minuta, dakle tokom veselja.

“Tako nešto ja nisam vidio”, uzvratio je Popović.

Upitan da li je, “kao novinar”, znao da se u vrijeme veselja u Beogradu odvijao “masakr” nad srebreničkim Muslimanima kod farme Branjevo i na drugim lokacijama u okolini Zvornika, svjedok je odgovorio da to tada nije znao, ali da je “sve to saznao mnogo kasnije”.

“Znam da je veliki broj ljudi stradao, ali nisam se bavio istraživanjem detalja, jer glavni urednik to nije tražio. Mogu reći da je to bila tabu tema u to vrijeme... Dešavale su se tamo strašne stvari, mnogo ljudi je poginulo”, kazao je Popović.

Na pitanje tužioca da li pod “strašnim stvarima” koje su se dogodile podrazumijeva “masovna ubistva” Muslimana iz Srebrenice, svjedok je odgovorio: “Da.”

Mladić je optužen za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida, za terorisanje stanovništva Sarajeva granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

09. SEPTEMBAR 2015.

Svjedok: "Plavi šljemovi" bili zarobljenici, a ne taoci

Svjedok Odbrane Radoje Vojvodić izjavio je na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da su "plavi šljemovi" u ljeto 1995. godine bili "ratni zarobljenici", a ne taoci Vojske Republike Srpske (VRS), kako tvrde tužioci.

JUSTICE REPORT

Vojvodić, koji je tada bio oficir za bezbjednost u pozadinskoj bazi VRS-a na Jahorini, posvjedočio je u utorak da je 26. juna 1995. – dan pošto je NATO počeo da bombarduje VRS – u toj bazi zatekao njemu nepoznate vojnike, koji su dvojicu "plavih šljemova" vezali za stubove.

Prema svjedokovim riječima, ti vojnici su mu kazali da su pripadnici UNPROFOR-a "ratni zarobljenici" zato što postoji sumnja da su "navodili NATO avione".

Vojvodić je kazao da je nedugo zatim, po naređenju, otišao u obližnje skladište Jahorinski Potok, koje su avioni Alijanse već bili bombardovali, i da je tamo zatekao još pet-šest "plavih šljemova", vezanih za stubove.

Rekao je da mu je bilo naređeno da se pobrine da zarobljenici budu bezbjedni, da im niko ne naudi i da im drugi vojnici ne prilaze.

Mladić je optužen kao komandant VRS-a, vojske koja je uzela kao taoce više od 200 pripadnika UNPROFOR-a i neke od njih koristila kao "živi štit" od udara NATO avijacije koji su započeli krajem maja 1995. godine.

Vojvodić je kazao da je sve zarobljene prebacio u svoju bazu, gdje su bili zadržani do oslobađanja, 18. juna.

"Odgovorno tvrdim da im od tada niko nije prijetio... Od 26. maja do 18. juna, nikada nisu bili ni fizički ni psihički ugroženi", naglasio je svjedok, dodavši da je, naprotiv, prema njima postupano s poštovanjem, prema Ženevskim konvencijama.

Vojvodić je naznačio da su zarobljenici imali pristup ljekaru, da ih je obilazio Crveni krst i da im je bilo omogućeno da kupuju voće na pijaci i nabavljaju video-kasete.

Da su "plavi šljemovi" bili taoci VRS-a i da im je bilo prijećeno smrću, ako NATO nastavi da bombarduje, tužioci su, tokom unakrsnog ispitivanja, dokazivali filmom na kojem se vidi kako pripadnik VRS-a, preko prevodioca, u vozilu, kaže zarobljeniku: "Umrijećete... za dobro NATO-a."

Nakon što mu je tužilac citirao Mladićeve riječi upućene komandantu UNPROFOR-a Rupertu Smith da će "plavi šljemovi" biti "ubijeni, Vojvodić je uzvratio da to "nije mogao znati", jer je bilo "iznad njegovog nivoa odlučivanja".

Svjedok je, međutim, potvrdio da su "plavi šljemovi" bili na taj način izloženi riziku da bi se NATO primorao da prekine bombardovanje, kako ne bi ubijao "svoje vojnike". To je nazvao "vojničkim trikom".

"Oni, međutim, nisu bili izloženi ništa većoj opasnosti od NATO bombardovanja od naših vojnika koji su bili u blizini", kazao je Vojvodić.

Mladić je optužen za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata koji je u šest opština imao razmjere genocida i terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem.

Nastavak suđenja zakazan je za 9. septembar.

08. SEPTEMBAR 2015.

Slučaj Mladić: Svjedočenje o granatiranju pijace Markale

Bivši oficir UNPRFOR-a posvjedočio je na suđenju Ratku Mladiću da 1994. godine nije moglo biti utvrđeno ko je ispalio granatu na pijacu Markale u Sarajevu, kada je poginulo 66 ljudi.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći u korist Odbrane Ratka Mladića, bivši kanadski oficir UNPROFOR-a John Russel izjavio je u ponedeljak u Haškom tribunalu da nije moglo biti utvrđeno da li je 5. februara 1994. godine minobacačka granata na pijacu Markale u Sarajevu ispaljena sa pozicija bosanskih Srba.

U tom napadu je ubijeno 66, a ranjeno 140 ljudi.

Russel, koji je tada službovao u snagama Ujedinjenih nacija (UN) u Sarajevu, iznio je, međutim, lično uvjerenje da je granata na Markale doletjela sa položaja Armije BiH (ABiH).

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za terorisanje civila u Sarajevu, što obuhvaća i ispaljivanje granate VRS-a na Markalama 5. februara 1994. godine. Mladić je optužen i za genocid počinjen u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Russel, koji je na dan eksplozije učestvovao u istrazi i analizirao krater od granate na Markalama, posvjedočio je da su rezultati istrage pokazali da su "granatu mogle ispaliti obje zaraćene strane".

"I VRS i Armija BiH su imale položaje u pravcu iz kojeg je granata, kako je utvrđeno istragom UN-a, doletjela i na udaljenostima unutar njenog dometa, u zavisnosti od snage punjenja", rekao je on.

Tačnu udaljenost sa koje je granata bila ispaljena, po riječima kanadskog oficira, nije bilo moguće utvrditi, zbog čega se nije moglo ni odrediti sa čijih je položaja bila ispaljena.

U ličnom dnevniku iz tog vremena, prikazanom u sudnici, Russel je zapisao kako je njegovo "lično uvjerenje" da su muslimanske snage "gađale same

sebe", što tada mnogi u Sarajevu "nisu željeli ni da pomisle", zato što je "bilo mnogo žrtava".

Svjedok je u sudnici objasnio da je pod "mnogima" podrazumijevao gotovo sve njegove kolege iz snaga UN-a. Izvještaj televizije CNN, koja je iste večeri okrivila srpsku stranu za eksploziju na Markalama, Russel je nazvao "propagandom", zato što u to vrijeme UN nisu objavile nalaze istrage.

Lični utisak da je granata doletjela sa položaja ABiH bližih Markalama, kanadski major utemeljio je, kako je rekao, na činjenici da je projektil imao izuzetno strmu putanju, jer je preletio visoke zgrade koje okružuju pijacu.

"To je bio moj lični osjećaj i ja sam ga zapisao u svoj dnevnik. Ali, u mom zvaničnom izvještaju nisam mogao utvrditi ko je ispalio granatu", naglasio je svjedok.

Dok su ga ispitivali Mladićev branilac Dragan Ivetić, a zatim i tužilac Adam Webber, major Russel je potvrdio da je, prije istrage o Markalama, samo četiri puta analizirao kratere od granata. Dvodnevni kurs o analizi kratera, po njegovim riječima, imao je u Kninu prije dolaska u Sarajevo.

Veći dio unakrsnog ispitivanja, tužilac Webber posvetio je čitanju izvještaja vojnih posmatrača UN-a o "neproporcionalnoj" artiljerijskoj vatri VRS-a na Sarajevo u danima kada je u gradu boravio Russel.

Svjedok se složio da je na Sarajevo padao "veliki broj granata", da je vidio "dosta granatiranja na obje strane", da je vatra VRS bila "neproporcionalna" i da su "civili stradali".

Suđenje se nastavlja.

02. SEPTEMBAR 2015.

Mladiću vozač daje alibi za Srebrenicu

Bivši vozač Ratka Mladića na suđenju u Haškom tribunalu pokušao mu je dati alibi za dane u julu 1995. godine, kada je, prema optužnici, vojska kojom je komandovao strijeljala Muslimane u Srebrenici.

JUSTICE REPORT

Mlađen Kenjić je svjedočio u srijedu pred Haškim tribunalom, gdje je kazao da je Mladića 14. jula 1995. odvezao u Beograd i da ga je tri dana kasnije vratio u Glavni štab Vojske Republike Srpske (GŠ VRS) kod Han Pijeska.

Prema optužnici, Mladiću, ratnom komandantu VRS-a, na teret je stavljen genocid počinjen nad oko 7,000 srebreničkih Muslimana u danima pošto je ta vojska 11. jula 1995. zauzela Srebrenicu.

Većina muslimanskih muškaraca ubijena je, navodi se u optužnici, u okolini Zvornika od 14. do 17. jula 1995. godine, kada je, po Kenjićevom iskazu, Mladić boravio u Beogradu.

Svjedok je izjavio da je tokom boravka u Beogradu Mladića vozio na sastanke sa tadašnjim predsjednikom Srbije Slobodanom Miloševićem – u zgradi Predsjedništva u Beogradu i u Dobanovcima – kao i na jednu svadbu i na razgovore u beogradskoj Vojnomedicinskoj akademiji.

Poslije "tri noćenja u Beogradu", on je, kako je kazao, Mladića automobilom "ford taunus", kojim su i došli, vratio u GŠ VRS-a kod Han Pijeska.

Dok ga je ispitivao Mladićev branilac Miodrag Stojanović, Kenjić je rekao da u tom vozilu nije bilo nikakvih sredstava za vezu.

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužilac Peter McCloskey pitao je svjedoka da li je, na putu od Han Pijeska do granice sa Srbijom, vidio kolone kamiona i autobusa kojim su hiljade zarobljenih Muslimana 14. jula bile prebacivane iz Bratunca do lokacija kod Zvornika, gdje su zatim strijeljani.

"Ja nisam primijetio nikakvu gužvu na putu, bilo je uobičajeno", odgovorio je Kenjić.

On je tvrdio i da nije vidio "veliki broj Muslimana" koji je, kako je rekao tužilac, prelazio taj put u okolini sela Nova Kasaba, kao ni "velike jame koje su bile kopane duž puta".

Upitan da li je tada znao za pogubljenja velikog broja Muslimana u okolnim selima, Kravici, Orahovcu, Petkovcima i Pilici, svjedok je odgovorio: "Ne".

Tužilac McCloskey sugerisao je i da Kenjić 16. jula 1995. nije Mladića automobilom odvezao iz Beograda u Han Pijesak, već da su u helikopteru odletjeli do Zvornika, a potom nastavili putovanje u automobilu.

Svjedok je, međutim, to negirao, tvrdeći da se nikada nije pridružio generalu Mladiću u helikopteru. "Baš nikada, ako me razumijete, baš nikada", kazao je Kenjić.

Isti alibi, optuženom Mladiću nedavno su dali i njegova supruga Bosiljka, te supružnici Biljana i Žarko Stojković, na čijoj je svadbi u Beogradu 16. jula 1995. bio kum.

U dosadašnjem toku suđenja, Tužilaštvo nije osporavalo da je Mladić u to vrijeme bio u Beogradu, između ostalog i na sastancima s predsjednikom Srbije Slobodanom Miloševićem i međunarodnim zvaničnicima. Tužioci, međutim, tvrde da je Mladić i iz Beograda imao potpunu kontrolu i komandu nad VRS-om.

Mladić je optužen i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u šest opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

01. SEPTEMBAR 2015.

Svjedok: 3,300 Srba ubijeno u opsadi Sarajeva

Bivši pripadnik policije Republike Srpske rekao je, svjedočeći u odbranu Ratka Mladića, da je 3,300 Srba umrlo tokom opsade Sarajeva, dok tužilaštvo tvrdi da su neke od njih ubile srpske snage.

JUSTICE REPORT

Simo Tuševljak, bivši pripadnik policije, koji je istraživao ratne zločine nad Srbima, rekao je u utorak na suđenju Mladiću u Haagu da je 3,300 srpskih civila ubijeno u deset sarajevskih opština tokom opsade od 1992. do 1995. godine.

Tokom unakrsnog ispitivanja Tuševljaka, tužiteljka Caroline Adgerton pokušala je da dokaže da su na spisku Srba ubijenih u Sarajevu koji je predočio Tuševljak navedene i žrtve artiljerijskih i snajperskih napada Vojske Republike Srpske (VRS).

Tuševljak je rekao da to ne može da potvrdi, ali nije ni negirao. Rekao je da je spisak sastavio samo kao pomoćno sredstvo u radu policije Republike Srpske, tvrdeći da cilj nije bilo utvrđivanje odgovornosti za njihovu smrt, što je prepušteno Tužilaštvu BiH.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim artiljerijskim i snajperskim napadima, zatim za genocid u Srebrenici i još nekoliko opština, progone nesrpskog stanovništva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Tužiteljka Adgerton navela je primjer Vere Kovačević, prikazujući nalaz istrage da je u ljeto 1992. poginula od granate ispaljene sa srpskih položaja.

“To je sada vidljivo... Ja do sada nisam vidio ovaj dokument... Ali, isto tako, mi ništa pogrešno nismo rekli – samo da je poginula od granate 30. jula 1992. godine”, odgovorio je Tuševljak.

Zastupnica Optužbe predočila je i da je Nova Furtulu, sa spiska Odbrane, u junu 1992. bombom usmrtio drugi pripadnik VRS-a, po dokumentima vojnog tužioca.

Želimira Kneževića, koji se na Tuševljakovom spisku vodi kao "nestao u Sarajevu", u ljeto 1992. sa Grbavice je oteo Veselin Vlahović, po izjavama očevidaca na koje se pozvala tužiteljka.

"Ovo prvi put vidim... Nije mi bilo poznato", kazao je Tuševljak.

Vlahovića je Sud BiH osudio na 42 godine zatvora za ubistva, silovanja, pljačke Bošnjaka i Hrvata u Sarajevu 1992. godine, što je najveća kazna za ratne zločine izrečena u BiH.

Tuševljak je tvrdio je da su na spisak ubrojani Srbi koji su stradali u Sarajevu, bez navođenja uzroka smrti.

"Mnogi Srbi su stradali na prvoj liniji fronta, zato što su bili živi štit i kopali su rovove, a stradali su od srpske granate", rekao je Tuševljak.

Ustvrdio je da nekoliko navedenih primjera tužiteljke ne narušava vjerodostojnost spiska sa 3,300 srpskih žrtava.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

12. AVGUST 2015.

Supruga dala Mladiću alibi za Srebrenicu

U odbranu Ratka Mladića svjedočila je njegova supruga Bosiljka, koja je izjavila da je u julu 1995. optuženi bio sa njom u Beogradu, u danima kada je, po optužnici, Vojska Republike Srpske (VRS) strijeljala muškarce iz Srebrenice.

Bosiljka Mladić u sudnici. Foto: MKSJ

JUSTICE REPORT

Dajući suprugu alibi, Bosiljka Mladić je izjavila u srijedu pred sudom u Haagu da su dane nakon pada Srebrenice proveli zajedno u njihovom stanu u Beogradu.

Precizirala je da su 16. jula 1995. godine zajedno otišli na jednu svadbu, a potom i na susret sa srpskim iseljenicima na beogradskoj Vojnomedicinskoj akademiji.

Ona je tokom iskaza izrazila uvjerenje da njen suprug "nije mogao da počini" zločine za koje je optužen i da "ne bi trebalo da bude osuđen".

Svjedokinja je kazala i da je, kada je čula tvrdnje o masovnim ubistvima u Srebrenici, koje je nazvala "propagandom", pitala supruga o tome.

"Ja sam ga u jednom trenutku pitala: Ratko, molim te, reci mi istinu da li si ti izdao neku naredbu u vezi sa ovim zločinima koji su se desili u Srebren-

ici? On se u tom trenutku uozbiljio i, onako, oštro me pogledao i rekao: Da li u mene sumnjaš?", opisala je drhtavim glasom Bosiljka Mladić.

Dok ju je unakrsno ispitivala tužiteljka Margaret Hassan, ona je rekla da "ne prihvata" da su vojnici pod komandom njenog supruga u julu 1995. strijeljali više od 7,000 srebreničkih Muslimana, ali da iz medija zna da je "počinjen neki zločin".

"Ja sam sigurna da moj suprug nije mogao da počini takvo djelo i zato mislim da ne zaslužuje da bude osuđen. A, inače, osuđujem svaki zločin, pa kad bi i moj suprug to učinio", naglasila je svjedokinja.

Mladiću, nekadašnjem komandantu VRS-a, sudi se za genocid počinjen u Srebrenici i još nekoliko opština, progone nesrpskog stanovništva, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Na pitanje šta je Mladić radio od 14. do 17. jula 1995. godine, Bosiljka Mladić je rekla da je bio "u kući u Beogradu".

Svjedokinjinu tvrdnju da Mladić tokom telefonskog razgovora sa neidentifikovanom osobom koji je vodio iz Beograda 16. jula 1995. nije izdavao nikakva naređenja, tužiteljka Hassan je pobijala citiranjem prepisa razgovora, koji je bio snimljen na filmu. U citiranom razgovoru, Mladić, između ostalog, kaže: "Kako je gore, kod Vinka? (...) Punom parom naprijed, maksimalna sigurnost... Ne čekajte naređenja, ako se pojave u vazduhu, oborite ih."

Po Tužilaštvu, Mladić je u istom razgovoru naložio obaranje aviona NATO-a koji su tada letjeli oko Žepe, koju je VRS napala odmah po zauzimanju Srebrenice.

Na sugestiju da su to bila Mladićeva naređenja, Bosiljka Mladić je, ograđujući se da "nije stručnjak", odgovorila da se "naredbe daju preko zaštićene linije, a ovo je bila obična linija".

Svjedokinja je tvrdila da je, prije Mladićevog hapšenja u junu 2011., supruga posljednji put vidjela 28. juna 2001. godine, kada je napustio beogradski stan odmah pošto je Haškom tribunalu bio izručen bivši predsjednik Srbije Slobodan Milošević. Do tada ga je, naznačila je Bosiljka Mladić u jednom trenutku, "još obezbjeđivala država".

Sugerišući da sa mužem od tada uopšte nije imala kontakt, ona je posvjedočila i da je "pola godine" prije nego što je Mladić bio uhapšen vjerovala da on više nije živ, imajući u vidu da je "još 1996. doživio moždani udar" i da vjerovatno živi pod teškim uslovima.

Suđenje se nastavlja.

12. AVGUST 2015.

Svjedok: Džamije rušene u borbama

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, vještak Odbrane Dragić Gojković kazao je da su desetine džamija tokom rata u BiH srušene u borbama ili kada Vojska Republike Srpske (VRS) nije bila u blizini.

JUSTICE REPORT

Gojković je u utorak pred sudom u Haagu tvrdio da je deset džamija uništeno u borbama, a 84 na područjima koja je VRS već bila napustila, pretežno u ljeto 1992. godine.

"To je bila klasična stihija, nekontrolisana", rekao je Gojković, dok ga je unakrsno ispitivao tužilac Arthur Traldi.

Gojković je započeo svjedočenje u ponedeljak, tvrdeći da džamije tokom rata nisu bile srušene po vojnim propisima, sugerišući da ih, stoga, nije ni srušila Vojska Republike Srpske.

Mladiću, nekadašnjem komandantu VRS-a, sudi se za genocid počinjen u Srebrenici i još nekoliko opština, progone nesrpskog stanovništva, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Uništavanje vjerskih i kulturnih objekata Muslimana i Hrvata, bilo je, po optužnici protiv Mladića, dio progona nesrpskog stanovništva širom BiH.

Vještak Odbrane, međutim, nije mogao da nabroji koji su pojedinačni vjerski objekti kada i pod kojim okolnostima srušeni, iako su ga tužilac i sudije više puta na to pozivali. Odgovor koji je ponavljao bio je da je svoj zaključak izveo na osnovu podataka koje je o srušenim džamijama pronašao u izvještaju vještaka Haškog tužilaštva Andrasa Riedlmayera.

Pošto mu je zastupnik Optužbe pokazao dokumente same VRS po kojima je u vrijeme rušenja džamija sprovodila akcije širom Bosanske krajine, Gojković je sugerisao da je ta vojska tada imala "druge prioritete", poput probijanja Posavskog koridora.

"Dijelovi jedinica bili su tamo cijelog rata... u bazama, ali je to područje bilo slobodno, nije bilo Muslimana, i šta će vojska onda tamo, po tim selima... Tamo su bile grupe divljaka, koje su radile to što su radile... E, sad, da li su nosili uniforme, ja o tome ne mogu da pričam", rekao je Gojković.

On je ostao pri iskazu da "organizovanog" uništavanja nije bilo, uz sugestiju da su civilne vlasti i policija bili odgovorni za područja koja je VRS prethodno "oslobodila".

Kao dokaz da su džamije rušene po naređenju s vojnog i političkog vrha Republike Srpske, tužilac Traldi citirao je izjavu optuženog Mladića da se ne može dozvoliti da i dalje stoji džamija sa dva minareta u Tešnju.

"Ne znam za to niti me interesuje", odgovorio je Gojković.

Suđenje se nastavlja.

11. AVGUST 2015.

Svjedok: VRS nije uništavala džamije

U nastavku suđenja Ratku Mladiću poslije ljetne pauze, Odbrana je dokazivala da džamije tokom rata nisu bile srušene po vojnim propisima, sugerišući da ih, stoga, nije ni srušila Vojska Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Suđenje Mladiću nastavljeno je u ponedeljak nakon ljetne pauze svjedočenjem Dragana Gojkovića, bivšeg načelnika artiljerije Prvog krajiškog korpusa VRS-a, koji kazao je da su džamije rušene "nestručno... sa previše eksploziva" i suprotno pravilima Jugoslovenske narodne armije (JNA), koje je naslijedila VRS.

Gojković je svjedočio kao vještak za uništene muslimanske i katoličke vjerske objekte, a Mladićeva odbrana želi da dokaže da Vojska Republike Srpske nije rušila džamije za vrijeme rata od 1992. do 1995. godine.

"Odgovorno tvrdim: većina tih objekata mogla se rušiti mehanizacijom... Nije bilo nikakve potrebe za ovakvim razaranjem", rekao je Gojković.

Gojković je naglasio da su džamije bile srušene "na jedan kriminalan način, bez reda i sistema".

"U najvećem broju slučajeva, atak je bio usmjeren na minare, uz upotrebu previše eksploziva koji je bio dovoljan da se sruši cijeli objekat", rekao je Gojković.

Mladiću, nekadašnjem komandantu VRS-a, sudi se za genocid počinjen u Srebrenici i još nekoliko opština, progone nesrpskog stanovništva, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Uništavanje vjerskih i kulturnih objekata Muslimana i Hrvata, bilo je, po optužnici protiv Mladića, dio progona nesrpskog stanovništva širom BiH.

Ranije tokom suđenja, tužioci su u dokaze uveli izvještaj eksperta Andrasa Riedlmayera po kojem su u BiH eksplozivom srušene 94 džamije.

Za sve džamije iz Riedlmayerovog izvještaja, Gojković je, kako je rekao, utvrdio da su srušene bez dokumentacije i stručnih postupaka koje je za rušenje objekata propisivala VRS.

Na pitanje Mladićevog branioca Branka Lukića kome bi u VRS došlo naređenje da se neki objekat sruši, ako bi bilo izdato, Gojković je odgovorio: "Načelniku inžinjerije... Takvo naređenje ne bi moglo zaobići kariku na kojoj sam bio ja."

Vještak je podvukao da ni u Riedlmayerovom izvještaju niti u arhivama nije mogao pronaći ni naredbu za rušenje ni drugu dokumentaciju.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

17. JUL 2015.

Svjedok: Sarajevo podijeljeno, ne opkoljeno

Svjedočeći u odbranu Ratka Mladića, bivši zvaničnik Srpske demokratske stranke (SDS) Zdravko Šalipur izjavio je da je Sarajevo tokom rata u BiH bio "podijeljen, a ne opkoljen grad".

JUSTICE REPORT

"Sarajevo je bilo podijeljen grad, tako je najispravnije reći... Samim početkom rata je podijeljeno", kazao je na suđenju Mladiću Šalipur, koji je bio funkcioner srpske opštine Novo Sarajevo.

Pošto su mu tokom unakrsnog ispitivanja predočeni određeni dokumenti, Šalipur je potvrdio da je vođstvo bosanskih Srba "željelo" podjelu grada.

Nakon što mu je pušten snimak presretnutog razgovora lidera SDS-a Radovana Karadžića i jednog zvaničnika opštine Novo Sarajevo, u kojem razmatraju "reorganizaciju" grada, na osnovu rasporeda muslimanskog stanovništva, Šalipur je prokomentarisao da je to "kao dječji razgovor", zato što sagovornici "ne znaju ništa o Sarajevu".

Šalipur je svjedočio u korist nekadašnjeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića, kojem se sudi za terorisanje građana Sarajeva dugotrajnom kampanjom aritljerijskih i snajperskih napada. Mladić je optužen i za genocid počinjen u Srebrenici i još nekoliko opština, progone nesrpskog stanovništva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Karadžiću se u odvojenom postupku sudi za iste zločine.

Svjedok je negirao da su civili nesrpske nacionalnosti bili protjerivani sa Grbavice u Sarajevu, koja je bila pod kontrolom srpskih snaga.

Tužilac mu je potom citirao izvještaj Ujedinjenih nacija iz septembra 1992. godine, po kojem je sa Grbavice bilo protjerano oko 300 Muslimana.

"Za ovo nikad nisam čuo niti se dešavalo na Grbavici dok sam ja bio tamo", odgovorio je Šalipur i dodao da je Grbavica bila pod stalnom snajperskom i artiljerijskom vatrom Armije BiH (ABiH) sa druge strane Miljacke, od koje su stradale "stotine" srpskih civila.

Grbavica je zbog te vatre i okruženosti neprijateljskim snagama sa tri strane, po Šalipuru, bila “pakao za život”.

Na pitanje tužioca, svjedok je potvrdio da su uoči rata neki Srbi bili uhapšeni pri prevozu oružja i da je on učestvovao u skupljanju novca za kaznu.

Poslije Šalipurovog svjedočenja, koji je 170. svjedok Odbrane, haški proces protiv Mladića je prekinut do 10. augusta, zbog redovne ljetne pauze.

16. JUL 2015.

Svjedočenje o sprovođenju strateških ciljeva VRS

Svjedok Odbrane na suđenju Ratku Mladiću rekao je da je Vojska Republike Srpske u Bosanskoj krajini nasiljem ostvarivala strateški ratni cilj odvajanja Srba od Muslimana i Hrvata.

JUSTICE REPORT

Boško Kelečević, bivši načelnik Štaba Prvog krajiškog korpusa VRS-a, rekao je da je jedan od strateških ciljeva VRS bilo odvajanja Srba od Muslimana i Hrvata.

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužilac Arthur Traldi pitao je svjedoka da li se slaže da je Prvi krajiški korpus VRS-a, zajedno sa drugim jedinicama, "pritvarao i preko razmjene uklanjao" nesrpsko stanovništvo; "uništavao sela i uklanjao i ubijao mještane" i na taj način "sprovodio prvi i drugi strateški cilj" Srba. "Da", odgovorio je Kelečević.

Kelečević je prihvatio da je prvi strateški ratni cilj, na čijem je ostvarenju taj korpus radio po uputstvu Glavnog štaba VRS-a, bilo "odvajanje" srpskog od muslimanskog i hrvatskog naroda u BiH, a drugi "uklanjanje Drine kao granice" među Srbima.

Optužnica tereti Mladića za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opštinama Bosanske krajine – poput Prijedora, Ključa i Kotor Varoši – imao razmjere genocida.

Mladić je optužen i za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Odgovarajući na pitanja tužioca o masovnom ubistvu Muslimana iz sela Večići u opštini Kotor Varoš počinjenom u novembru 1992. godine, Kelečević je sugerisao da su za taj zločin bile odgovorne lokalne srpske snage, a ne vojska.

Zastupnik Optužbe, dokazujući suprotno, predočio je dokumente po kojim je VRS obezbjeđivala školu u susjednom selu Grabovica, gdje je zločin bio počinjen.

Na pitanje kakav je general Mladić bio kao komandant, Kelečević je ostao pri ranijem iskazu da je Mladić bio "energičan, odlučan" i da je "s njim bilo teško raditi".

Konstataciju da je Mladić bio i "okrutan" – iz ranijeg razgovora sa tužiocima čiji mu je snimak danas pušten u sudnici – Kelečević je povukao:

"Možda riječ 'okrutan' nije pravilna, on je energičan i istrajan u svojim naređenjima... Okrutan nije adekvatna riječ i ja bih je povukao."

Ispitivanje Kelečevića biće okončano u četvrtak, posljednjeg radnog dana prije ljetne pauze.

14. JUL 2015.

Mladićev svjedok: Srbi vodili odbrambeni rat

Suđenje Ratku Mladiću nastavljeno je iskazom svjedoka Odbrane Boška Kelečevića, koji je negirao da je Vojska Republike Srpske (VRS) u proljeće 1992. godine proganjala nesrbe u Bosanskoj krajini.

JUSTICE REPORT

Kelečević, bivši načelnik štaba Prvog krajiškog korpusa VRS-a, posvjedočio je u ponedeljak da su njegove jedinice vodile "otadžbinsko-odbrambeni rat".

Nakon što mu je tužilac predočio uputstvo Glavnog štaba (GŠ) VRS-a da se bosanski Srbi "moraju boriti za odvajanje od Muslimana i Hrvata i stvaranje srpske države", Kelečević je potvrdio da to "jeste" bio cilj rata, po viđenju GŠ-a VRS-a.

Kelečević je, međutim, tvrdio da su Muslimani i Hrvati "svojom željom" napustili to područje.

Na pitanje tužioca Arthura Traldija da li je znao da je po 4,000 muslimanskih civila u dva voza bilo "protjerano" iz Prijedora 1992. godine, Kelečević je uzvratio: "Ne bih ja upotrijebio riječ protjerivanje. Oni su svojom željom htjeli da odu na druge prostore, njima je organizovan prevoz da odu."

Svjedok je sugerisao da je prevoz organizovao "krizni štab u Prijedoru". Potvrdio je da ga je o tom vozu obavijestio "pomoćnik komandanta za civilnu zaštitu".

Upitan da li je znao da je otprilike u isto vrijeme vozom transportovano i oko 4,000 Muslimana iz Bosanskog Novog, Kelečević je odgovorio odrečno, objašnjavajući da je "sve to širi prostor Prijedora".

Mladićev svjedok je tvrdio kako nije znao da je voz iz Bosanskog Novog bio zaustavljen u Doboju i da su svi vojno sposobni muškarci bili odvojeni, a potom vraćeni u Bosanski Novi, gdje su bili pritvoreni.

Proboj Posavskog koridora, u cilju spajanja zapadnih srpskih teritorija sa istočnim i samom Srbijom, po Kelečeviću, bila je "odbrambena operacija", jer je neprijatelj došao nadomak Doboja i prijetio je da "presiječe Republiku Srpsku".

Pošto mu je tužilac Traldi citirao riječi Mladića da je to bila "obimna ofanzivna operacija", Kelečević je dodao da je bilo "i ofanzivnih i odbrambenih dejstava".

On je svjedočio na suđenju bivšem komandantu VRS-a Ratku Mladiću, kojem se sudi za progon Muslimana i Hrvata koji je u nekoliko opština poprimio razmjere genocida.

Sudi mu se i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Prošle nedjelje tužilaštvo je završilo sa saslušanjima u vezi sa masovnom grobnicom Tomašica, a predstavili su forenzičke dokaze koji pokazuju da su tamo 2013. godine pronađeni posmrtni ostaci nekoliko stotina ljudi.

Nakon predstavljanja dokaza u vezi sa Tomašicom, svjedočio je svjedok odbrane, bivši pripadnik Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) RS-a Simo Tuševljak, koji je rekao da policija i VRS nisu imale nikakve veze sa srpskim paravojnim formacijama.

"Te paravojne formacije su bile suprotstavljene nama, jer su činile krivična djela... Do kraja 1992. sve paravojske su bile natjerane da napuste teritoriju RS-a, a neka lica su i procesuirana", posvjedočio je Tuševljak.

Suđenje se nastavlja 14. jula.

08. JUL 2015.

Slučaj Mladić: Žrtve iz Tomašice stradale u etničkom čišćenju

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, vještak Optužbe izjavila je da su iz masovnih grobnica Tomašica i Jakarina kosa kod Prijedora ekshumirane žrtve napada, koji su navedeni u optužnici protiv Mladića.

JUSTICE REPORT

Vještak Optužbe za demografiju Ewa Tabeau rekla je u utorak pred sudom u Haagu da su od ukupno 385 tijela ekshumiranih iz grobnice u rudniku Tomašica, njih 123 identifikovana kao tijela osoba koje su nestale tokom napada Vojske Republike Srpske (VRS) na muslimanska sela u okolini Prijedora u julu 1992. godine, napada opisanog u optužnici protiv Mladića kao dio kampanje etničkog čišćenja.

“Bila sam u stanju da potvrdim da je 75 ekshumiranih bilo žrtva ubistava u selu Bišćani i okolnim zaseocima 20. jula 1992. godine. Još 28 ekshumiranih, potvrđeno je, bilo je među 150 ljudi ubijenih u ‘sobi broj tri’ u logoru Keraterm 24. i 25. jula 1992. godine”, naglasila je Tabeau.

Ona je dodala da od 211 tijela pronađenih u grobnici na Jakarinoj kosi, 61 osoba je nastradala u ukupno sedam incidenata iz optužnice.

Mladiću se sudi i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Haški tribunal prošle godine je odlučio da dozvoli tužilaštvu, koje je završilo sa izvođenjem dokaza protiv Mladića, da pozove nove svjedoke koji će svjedočiti o Tomašici, najvećoj masovnoj grobnici u Bosni i Hercegovini, koja je otkrivena 2013. godine.

Tabeau je potvrdila ranije svjedočenje glavnog forenzičara Međunarodne komisije za nestala lica (ICMP) Thomasa Parsonsa da su iz obje grobnice eksumirana tijela ukupno 604 osobe, od kojih samo osam nije moglo biti identifikovano zbog nedostatka DNK uzoraka od članova porodica.

U unakrsnom ispitivanju, Mladićev branilac Dragan Ivetić predočio je Tabeau da se imena 18 žrtava nalaze na mobilizacionim spiskovima muslimanske Teritorijalne odbrane (TO) u selu Kozarac, iz koje je nastala Armija BiH (ABiH).

Uzvraćajući da je poređenje samo imena i prezimena, bez ostalih podataka, metodološki nepouzdano, Tabeau je istakla da “čak i da su bili na spisku, to ne znači da su ubijeni u borbi”.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

01. JUL 2015.

Suđenje Mladiću: Žrtve iz Tomašice civili

Vještak Haškog tužilaštva rekao je na suđenju Ratku Mladiću da oko 300 žrtava pronađenih u masovnoj grobnici Tomašica nije nosilo uniforme i da je veliki broj njih upucan u glavu.

JUSTICE REPORT

Vještak za patologiju John Clark opisao je na suđenju Ratku Mladiću nalaze obdukcije 293 tijela ekshumirana 2013. godine iz masovne grobnice Tomašica kod Prijedora. Clark je precizirao da je 275 tijela bilo cijelo, dok su ostala bila nekompletna.

Naglasio je da su sve žrtve bile obučene u "svakodnevnu odjeću", koja je u nekim slučajevima bilo neuobičajeno višeslojna, ali da "uopšte nije bilo vojnih uniformi, uključujući i obuću, koja je bila lagana, bez čizama".

Haško tužilaštvo dokazuje da su u primarnoj grobnici Tomašica i sekundarnoj grobnici Jakarina Kosa bili pokopani Bošnjaci koje je Vojska Republike Srpske (VRS) ubila tokom akcije etničkog čišćenja prijedorskog kraja u proljeće i ljeto 1992. godine.

Prema optužnici koja Mladića, tadašnjeg komandanta VRS-a, tereti za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, taj progon je u Prijedoru imao razmjere genocida.

Mladiću se sudi i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Haški tribunal prošle godine je odlučio da dozvoli tužilaštvu, koje je završilo sa izvođenjem dokaza protiv Mladića, da pozove nove svjedoke koji će svjedočiti o Tomašici.

Većina stradalih u Tomašici bila je, po Clarkovom iskazu, upucana iz vatrenog oružja, i to jednim hicem, iako su na jednom tijelu pronađene rane od devet metaka.

Rane nanesene vatrenim oružjem bile su uzrok smrti čak 283 osobe, što čini 97 odsto ekshumiranih, kazao je Clark.

“Iznenađujuće je veliki bio broj pogodaka u glavu, 35 odsto, što me je navelo na zaključak da je to bio dio tijela koji je gađan... To znači da rane nisu bile nanesene nasumičnom vatrom”, naglasio je Clark.

Unakrsno ispitujući vještaka, Mladićev branilac Branko Lukić sugerisao je da Clark “kao naučnik, ne može isključiti da je bilo koje od ovih lica umrlo u borbi”.

“Tako je, ja to ne mogu isključiti”, odgovorio je svjedok.

Branilac Lukić sugerisao je i da višeslojna i pretjerana odjeća pronađena na nekim od tijela “nije bila uobičajena za juli, ukoliko nisu namjeravali da spavaju napolju”.

“To je istina za neke od njih, ali neki su imali i veoma laganu odjeću, većina njih samo košulje... Bilo je, u nekim slučajevima, pretjerane odjeće za juli, ali to su bili izuzeci”, odgovorio je Clark.

Mladićeva Odbrana u utorak je osporavala nalaz balističkog eksperta Haškog tužilaštva Bruna Franjića u nastojanju da ogradi Vojsku Republike Srpske (VRS) od masovne grobnice Tomašica kraj Prijedora.

Franjić je balistički vještačio čaure, zrna i dijelove municije pronađene u grobnici Tomašica, zaključivši da je većina zrna bila ispaljena iz automatskih pušaka “kalašnjikov” ili poluautomatskih pušaka, ali je je bilo i metaka koji su mogli biti ispaljeni iz pušaka M-48.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Mladićev branilac Dragan Ivetić je sugerisao da su 1992. puške M-48 “mogli posjedovati i civili”.

“Nisam siguran i ne bih da odgovorim na to pitanje”, uzvratio je vještak Franjić.

Balistički ekspert potvrdio je, međutim, na sugestiju Ivetića, da vrstu automatskog oružja iz kojeg je bila ispaljena municija pronađena u Tomašici, nije mogao isključivo povezati sa VRS-om. Naznačio je da to i nije bio njegov zadatak, dozvoljavajući mogućnost da su isto oružje imale i druge formacije.

Suđenje se nastavlja u četvrtak.

26. JUN 2015.

Mladićeva odbrana: Pogrešno identifikovane žrtve

Odbrana Ratka Mladića osporavala je kredibilitet Međunarodne komisije za nestala lica (ICMP), navodeći greške koje su se dešavale tokom identifikacije žrtava ekshumiranih iz masovnih grobnica u BiH.

Ratko Mladić u sudnici. Foto: ICTY

JUSTICE REPORT

Tokom unakrsnog ispitivanja forenzičkog eksperta Optužbe Iana Hansona, zamjenika direktora ICMP-a, Mladićev branilac Branko Lukić u četvrtak je pred Haškim tribunalom kazao da je ICMP pogrešno identifikovao žrtve i nastojao da mitom prikrije te greške.

Branilac Lukić pozivao se pritom na tvrdnje Jasmina Odobašića, koji je bio zamjenik nekadašnje Komisije za nestala lica Federacije BiH.

Svjedok Hanson je odgovorio da ne zna za Odobašića i njegove tvrdnje, ali je potvrdio da je bilo slučajeva pogrešne identifikacije, koje je ICMP nastojala da ispravi.

Hanson je počeo sa svjedočenjem u srijedu 24. juna, kada je rekao da je 2013. nadgledao ekshumaciju masovne grobnice u rudniku Tomašica kraj Prijedora, dodavši da je iz te grobnice iskopana "371 skupina posmrtnih ostataka", kao i da su ostaci najmanje 298 osoba ranije iz Tomašice prebačeni u sekundarnu grobnicu na lokaciji Jakarina Kosa.

Muslimane pokopane u rudniku Tomašica, po tužiocima, ubile su snage VRS-a u selima oko Prijedora s proljeća 1992. godine, tokom operacija etničkog čišćenja tog područja.

Pozivajući se na Odobašićevu izjavu, branilac Lukić je tvrdio da su tokom ekshumacije na Jakarinoj Kosi 2001. godine "dva tijela povezana s jednom osobom". Hanson je odgovorio da ne zna za Odobašićevu izjavu i da je ekshumacija na Jakarinoj Kosi bila sprovedena prije nego što je on došao u BiH.

Na pitanje da li zna da su pogrešno identifikovana tijela bila predata pogrešnim porodicama i da su zatim morala da budu ponovo ekshumirana, Hanson je primijetio da "problem pogrešne identifikacije nije neuobičajen".

Na Lukićevo pitanje o Odobašićevoj tvrdnji da je ICMP policajcu iz Bihaća "davala mito od 500 konvertibilnih maraka mjesečno da prikrije pogrešne identifikacije", vještak je odgovorio da "ne zna ništa o tome".

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, optužen je za genocid u Srebrenici i još nekoliko opština, među kojima je i Prijedor.

Optužnica Mladića tereti i za terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UPROFOR-a za taoce.

Haški tribunal prošle godine je odlučio da dozvoli tužilaštvu, koje je završilo sa izvođenjem dokaza protiv Mladića, da pozove nove svjedoke koji će svjedočiti o Tomašici.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

24. JUN 2015.

Svjedočenje o Tomašici na suđenju Mladiću

Sudije Haškog tribunala počele su sa ispitivanjem novih svjedoka na suđenju Ratku Mladiću, pošto je tužilaštvu dozvoljeno da predstavi dokaze koji su 2013. godine otkriveni u najvećoj masovnoj grobnici u BiH.

JUSTICE REPORT

Forenzički ekspert Optužbe Ian Hanson je u srijedu na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom kazao da je iz najveće masovne grobnice u rudniku Tomašica kod Prijedora ekshumirana "371 skupina posmrtnih ostataka".

U te skupine ubrojena su cijela tijela, dijelovi tijela, kao i pojedinačne kosti. Konačan broj pronađenih žrtava znaće se poslije identifikacije DNK metodom, objasnio je Hanson, koji je 2013. nadgledao ekshumaciju u Tomašici kao zamjenik direktora Međunarodne komisije za nestala lica (ICMP) za forenziku.

Ekspert Tužilaštva podvukao je da tokom ekshumacija "nisu pronađene vojne uniforme ili drugi vojnički predmeti", već samo predmeti koje ljudi svakodnevno nose sa sobom.

Prema optužnici koja ratnog komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) generala Mladića tereti za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, Prijedor je jedna od opština u kojima je taj progon imao razmjere genocida.

Muslimane pokopane u rudniku Tomašica, po tužiocima, ubile su snage VRS-a u selima oko Prijedora s proljeća 1992. godine, tokom operacija etničkog čišćenja tog područja.

Dok ga je unakrsno ispitivao Mladićev branilac Branko Lukić, Hanson je izjavio da njegov zadatak nije bilo utvrđivanje pod kojim su okolnostima i kada žrtve stradale.

Potvrdio je, međutim, da je od Instituta za nestala lica BiH dobio informaciju da je "između 800 i 900 tijela bilo dopremljeno u Tomašicu od maja do avgusta 1992".

Po istom izvoru, među pokopanima su bile žrtve iz područja Brda kod Prijdora stradale 20. jula 1992, kao i 140 ubijenih u logoru Keraterm 24. jula 1992. godine.

Te informacije ni ICMP ni Hanson, kako je rekao, nisu provjeravali.

Haški tribunal prošle godine je odlučio da tužilaštvu dozvoli da ponovo otvori dokazni postupak kako bi bili predstavljeni dokazi o Tomašici.

Predsedavajući sudija Alfons Ori je, obrazlažući odluku, rekao da je forenizički materijal "veoma relevantan za optužbe protiv Mladića".

Optužnica tereti Mladića i za genocid u Srebrenici 1995. godine, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

22. MAJ 2015.

VRS "nije naređivala terorisanje građana Sarajeva"

Na suđenju Ratku Mladiću, artiljerijski oficir Vojske Republike Srpske (VRS) Savo Simić izjavio je da nikada nije za metu uzimao civile u Sarajevu za vrijeme opsade grada, niti mu je naređivano da teroriše stanovništvo.

JUSTICE REPORT

Simić, koji je od 1992. do 1994. godine bio načelnik artiljerije u Prvoj sarajevskoj brigadi VRS-a, posvjedočio je u četvrtak pred Haškim tribunalom da su se srpske snage oko Sarajeva isključivo branile i da je njihov cilj bila "zaštita srpskih etničkih prostora i sprečavanje proboja Armije BiH (ABiH) iz grada".

"Civilne žrtve nisu mogle biti izbjegnute ma kojim oružjem da se dejstvovalo, s obzirom da su vatreni položaji neprijatelja tako birani i smještani da neposredno ugrožavaju civilne objekte", rekao je Simić.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za terorisanje stanovništva Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada. Sudi mu se za genocid u Srebrenici i još nekoliko opština, progon nesrpskog stanovništva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedok Simić je rekao i da vatra po civilnim ciljevima nije otvarana bez razloga, "već je otvarana po vojnim ciljevima koji su nas ugrožavali".

Pri tom odgovoru ostao je i nakon što mu je tužilac Adam Weber, za vrijeme unakrsnog ispitivanja, predočio izvještaj UNPROFOR-a iz maja 1995. godine, po kojem je VRS na Sarajevo, uključujući i centar grada, tokom samo jednog dana ispalila više od 1.000 granata.

"To je vjerovatno bila uzvratna vatra na vatru koja nas je iz grada ugrožavala", kazao je Simić, dodavši da je tada i sam bio ranjen kada je granata iz Sarajeva pogodila njegovu osmatračnicu.

Odgovarajući na pitanja tužioca, Simić je potvrdio da bi nezakonitim smatrao "gađanje civilnih objekata bez ikakve svrhe", ali da "gađanje vojnih neprijateljskih ciljeva smještenih uz civilne objekte, za mene, nije protivzakonito".

Svjedok je odbacio i tvrdnju zastupnika Optužbe da je vatra VRS-a na Sarajevo bila "neselektivna" i "masovna". "Ne, nije bilo neselektivno otvaranja vatre na Sarajevo, već isključivo na osmotrene vojne ciljeve", rekao je Simić.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

20. MAJ 2015.

Svjedok: Policija odgovorna za prijedorske logore

Na suđenju Ratku Mladiću, svjedok Odbrane Savo Sokanović izjavio je da su logori za nesrbe u okolini Prijedora koje je obišao u ljeto 1992. godine bili "pod kontrolom" policije, a ne Vojske Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Sokanović, nekadašnji oficir za moral Glavnog štaba VRS-a, kazao je u utorak na suđenju Mladiću u Haškom tribunalu da je početkom avgusta 1992. godine, prateći grupu stranih novinara, obišao logore Omarska, Keraterm i Trnopolje u blizini Prijedora.

"Ta tri logora bila su pod kontrolom Ministarstva unutrašnjih poslova i Centra javne bezbjednosti Prijedor", rekao je Sokanović.

Optužnica tereti Mladića, nekadašnjeg komandanta Glavnog štaba VRS-a, za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u Prijedoru i nekoliko drugih opština imao razmjere genocida. Sudi mu se i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužilac Arthur Traldi tvrdio je da je svjedok Sokanović za vrijeme posjete logorima oko Prijedora znao da je veliki broj civila zatvoren bez ikakvog pravnog osnova.

"Ne mogu pouzdano tvrditi, jer zatvori i ratni zarobljenici nisu bili u našoj nadležnosti", odgovorio je Sokanović.

Pošto mu je tužilac predočio dokument Prvog krajiškog korpusa VRS-a o tome da je "veliki broj ljudi zatvoren bez razloga", Sokanović je uzvratio: "Tako piše, ali ne piše ko ih je zarobio... Piše i da takvom stanju doprinosi Centar javne bezbjednosti Prijedor na čelu sa Simom Drljačom."

Drljača je bio optužen za ratne zločine počinjene na području Prijedora, a ubijen je 1996. godine prilikom pokušaja hapšenja.

Na pitanje da li je znao da je, desetak dana prije njegove posjete logorima, u Keratermu počinjen masakr nad oko 150 zarobljenika, Sokanović je odgovorio: "Časni sude, nisam imao nikakva saznanja o tome što se

dogodilo, da su desetak dana prije dolaska Međunarodnog Crvenog krsta i novinara izvršena neka ubistva u zatvoru Keraterm."

Mladićev svjedok negirao je i da je vidio sobu broj tri, u kojoj je to masovno ubistvo počinjeno.

"Ja nisam ni u jednoj sobi i ni u jednom objektu vidio tragove krvi", rekao je Sokanović.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

19. MAJ 2015.

Vojska Republike Srpske "postupala humano sa zarobljenicima"

Svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću rekao je da je Glavni štab Vojske Republike Srpske tokom rata izdavao uputstva podređenim jedinicama da humano postupaju sa civilima i ratnim zarobljenicima.

JUSTICE REPORT

Savo Sokanović, koji je, s činom pukovnika, bio načelnik Odjeljenja za moral i vjerska pitanja pri GŠ-u VRS-a, izjavio je u ponedeljak na suđenju Mladiću da je štab u kojem je radio djelovao preventivno i u pogledu postupanja sa zarobljenicima koji su bili u logorima.

"Iako to nije bila naša nadležnost, upozoravano je i na potrebu poštovanja prava zarobljenika i omogućavanja posjeta Crvenog krsta", istaknuo je svjedok.

Na pitanje Mladićevog branioca Branka Lukića "da li je GŠ VRS-a organizovao progon" muslimanskih i hrvatskih civila i "pljačku i paljenje njihove imovine", Sokanović je odgovorio: "Ne."

Optužnica tereti Mladića, nekadašnjeg komandanta GŠ-a VRS-a, za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opštinama imao razmjere genocida. Mladić je optužen i za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Upitan kako je GŠ reagovao ukoliko bi, ipak, bio obaviješten da su pripadnici VRS-a počinili neko od navedenih krivičnih djela, svjedok je odgovorio da su izdavane "mjere upozorenja i davana uputstva kako postupati", dok je krivični progon počinilaca bio prepušten organima nadležnim po zakonu.

Na poziv predsjedavajućeg sudije Alphonsa Orieja da navede neki slučaj kada je GŠ saznao za krivično djelo i opiše kako je postupio, Sokanović je kazao: "Ne mogu navesti takav primjer. To je bilo u nadležnosti tužilaštava i sudova."

Dodao je da se GŠ "nije bavio istragama, niti mu je to bila nadležnost".

"Mi smo upozoravali na moguće posljedice eventualnih negativnih pojava", napomenuo je Sokanović.

Branilac Branko Lukić citirao je jedno od takvih upozorenja GŠ-a VRS-a o "sprečavanju odmazde nad civilnim stanovništvom, kao i paljenja, pljačke", zato što "takvo ponašanje ne smije biti svojstveno vojniku VRS-a".

Suđenje se nastavlja.

12. MAJ 2015.

Mladić “nije naredio ubistva u Srebrenici”

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, svjedok Odbrane izjavio je da je u julu 1995. godine oficir za bezbjednost Vojske Republike Srpske Dragomir Pećanac “samovoljno” odveo pripadnike VRS da strijeljaju zarobljene Muslimane iz Srebrenice.

JUSTICE REPORT

Dragan Todorović, koji je bio intendant u Desetom diverzantskom odredu pri Glavnom štabu VRS-a, kazao je u ponedeljak u Haškom tribunalu kako je Dragomir Pećanac, zamjenik komandanta za bezbjednost i obaveštajni rad Glavnog štaba VRS, 15. jula 1995. došao u bazu odreda u selu Dragasevac i zatražio “grupu vojnika za neki zadatak”.

Pećanac se, prema iskazu Todorovića, uvijek predstavljao kao “ađutant” optuženog Mladića ili šef njegovog obezbjeđenja. Međutim, kada je tražio vojnike, nije imao pisano naređenje svog nadređenog.

“Nije bilo ni od koga naređenje, niti od generala Mladića napismeno”, posvjedočio je Todorović, naglasivši da se on zbog toga protivio da se udovolji zahtjevu Pećanca.

Po svjedoku, poslije kraćeg natezanja, sa Pećancem su ipak pošli Franc Kos, kao vođa grupe, četiri vojnika i Dražen Erdemović, koji se “dobrovoljno priključio, iako nije morao” da ide.

Todorović je kazao i da je grupu, između ostalog, snabdio i teškim puškomitraljezom i municijom. Tvrdio je, međutim, da ni on ni članovi grupe nisu u tom trenutku znali na koji zadatak idu, zato što im Pećanac to nije rekao.

Kos je osuđen zbog učešća u ubistvu grupe od oko 800 Bošnjaka iz Srebrenice na ekonomiji Branjevo kod Zvornika narednog dana, 16. jula 1995. godine. On je osuđen na 35 godina zatvora. Haški tribunal je Erdemovića osudio na pet godina, nakon što je priznao krivicu za umešanost u ubistvima na Branjevu.

Dok ga je unakrsno ispitivao tužilac Peter McCloskey, Todorović je kazao da ni po povratku grupe s terena nije saznao šta su radili, te da je tek iz

priznanja Dražena Erdemovića u Haagu 1996. godine saznao "da je učestvovao u ubistvima Muslimana iz Srebrenice".

Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a, sudi se za genocid u Srebrenici počinjen u julu 1995. godine, kada je ubijeno preko 7.000 Muslimana. Optužen je i za progon nesrpskog stanovništva koji je u nekoliko opština poprimio razmjere genocida, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

06. MAJ 2015.

Glavni štab "nije naredio zločine u Srebrenici"

Bivši oficir u Glavnom štabu Vojske Republike Srpske rekao je na suđenju Ratku Mladiću u Haagu da iz tog štaba nije poslato naređenje za zločine nad Bošnjacima iz Srebrenice.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći u odbranu Ratka Mladića, glavni šifrant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) Tihomir Stevanović kazao je u srijedu pred Haškim tribunalom da u julu 1995. godine iz tog štaba nije poslato nijedno naređenje potčinjenim trupama da počine zločine.

Stevanović je kazao sudijama Haškog tribunala da optuženi Mladić od 15. jula 1995. godine nije bio prisutan u Glavnom Štabu VRS-a, te da nije izdao nijedno naređenje.

Na pitanje Mladićevog branioca Dragana Ivetića da li je preko njega poslato ikakvo naređenje za zločine, Stevanović je odgovorio: "Isključivo ne."

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za genocid nad oko 7.000 srebreničkih Muslimana počinjen u julu 1995. godine. Ubistva su se dogodila pošto su snage bosanskih Srba 11. jula 1995. godine okupirale Srebrenicu, zaštićenu zonu UN.

U unakrsnom ispitivanju, tužilac Peter McCloskey pitao je Stevanovića "vjeruje li da je mnogo hiljada sinova i očeva iz Srebrenice bilo strijeljano poslije pada enklave".

"Tačan broj stvarno ne znam, ali znam da je određen broj pogubljen", glasio je Stevanovićev odgovor.

Upitan prihvata li da su strijeljane "na hiljade" Muslimana, svjedok je uzvratio: "Kad kažete 'na hiljade', to znači moglo je i 20.000. Ne mogu odgovoriti."

Pri tom stavu ostao je i poslije insistiranja tužioca da kaže svoju "najgrublju procjenu" o broju ubijenih u rukama VRS-a.

"Moje porodično vaspitanje ne dozvoljava mi da trgujem takvim stvarima. Iz poštovanja prema žrtvama u Srebrenici i na drugim stranama, ne želim da dajem paušalnu procjenu", rekao je on.

Stevanović je potvrdio da je 13. i 14. jula 1995. godine bio u rodnom selu kod Zvornika, ali je negirao da je išta znao o hiljadama muslimanskih zarobljenika koje je VRS dopremila u taj kraj i zatvorila na više lokacija, prije nego što ih je, prema optužnici i ranijim presudama Tribunala, strijeljala u okolini.

"Nisam znao... Prve informacije o svemu tome sam dobio preko sredstava informisanja iz Federacije BiH... Stvarno nisam znao ništa o tome", kazao je on.

Na pitanje kakvi su njegovi utisci o optuženom Mladiću, Stevanović je rekao: "Radi se o visoko profesionalnom vojniku, pravičnom, ali strogom; o licu koje ne trpi i ne voli poraze, koje je poštovalo sve narode, ali je izuzetno poštovalo i štitilo svoj narod. On sam i njegova porodica postali su žrtve takvih pogleda i takvog rada."

Pozvan da pojasni šta posljednja rečenica znači, svjedok je rekao da je Mladić "tokom rata izgubio ćerku, svršenog ljekara, a sam se razbolio – ne treba veća tragedija".

Mladićeva kći Ana je 1993. godine u Beogradu počinila samoubistvo.

Suđenje se nastavlja.

05. MAJ 2015.

Svjedok: Srpska vojska nije kontrolisala logore

Svjedok Odbrane rekao je na suđenju Ratku Mladiću u Haagu da logori na istoku zemlje u kojima su držani Bošnjaci nisu bilo pod kontrolom Vojske Republike Srpske.

JUSTICE REPORT

Draško Vujić, bivši komandant jednog od bataljona Vojske Republike Srpske (VRS), izjavio je u ponedeljak u Haagu da srpska vojska nije imala nikakve veze sa logorima Omarska i Keraterm, tvrdeći istovremeno da su se Muslimani sami, dobrovoljno, sklanjali u "prihvatni centar" u Trnopolju.

Vujić je rekao da 1992. godine za većinu zločina u logorima nije ni znao.

Svjedok je izjavio da su razne srpske paravojne formacije "pravile velike probleme i Srbima i Muslimanima" u prijedorskom kraju.

Kazao je da je Željko Ražnatović zvani Arkan, kao vođa Srpske dobrovoljačke garde, bio u bliskoj vezi sa načelnikom prijedorske policije Simom Drljačom, ali da ne zna ko je Ražnatovića pozvao u Prijedor.

"Ne znam od koga su dobijali zadatke, ali od vojske nisu", rekao je Vujić.

Prema optužnici koja Mladića kao nekadašnjeg komandanta Glavnog štaba VRS-a tereti za progon Muslimana i Hrvata, Prijedor je jedna od opština u kojoj je progon poprimio razmjere genocida. Mladiću se sudi i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

30. APRIL 2015.

Svjedok: Osveta jedino objašnjenje za Srebrenicu

Bivši komandant u Vojsci Republike Srpske negirao je na suđenju Ratku Mladiću da je VRS 1992. i 1993. godine ofanzivom progonila Muslimane iz Podrinja, tvrdeći da su na meti napada bile vojne snage koje su počinile zločine nad Srbima.

JUSTICE REPORT

Drugog dana svjedočenja na suđenju Mladiću u Haagu svjedok odbrane Svetozar Andrić, bivši komandant Biračke brigade VRS, negirao je progon bošnjačkih civila iz Podrinja u istočnoj Bosni.

Unakrsno ispitujući Mladićevog svjedoka Andrića, tužilac Alan Tieger citirao je u sudnici Direktivu broj četiri Glavnog štaba VRS-a iz marta 1993. da se, upornim i odlučnim dejstvima, iz Podrinja otjera neprijatelj "zajedno sa muslimanskim stanovništvom".

Andrić je odgovorio da je ta operacija bila "posljedica zločina nad Srbima" u tom području.

"Za šest mjeseci, 1992. bilo je ubijeno oko 370 Srba, a 33 sela su zapaljena i opljačkana", rekao je Andrić i dodao da je do marta 1993. u opštinama Skelani i Bratunac stradalo 1.322 stanovnika srpske nacionalnosti.

Na tvrdnju tužioca da je operacija Podrinje '93 zapravo bila ostvarenje trećeg od šest strateških ratnih ciljeva Republike Srpske – uklanjanje Drine kao granice među Srbima – Andrić je odgovorio: "Ne, nikako".

"Političko rukovodstvo Birača tražilo je da se ova operacija izvede zbog genocida koji su doživjeli Srbi u Vlasenici, Srebrenici i Bratuncu. Od vrhovnog komandanta Radovana Karadžića su to tražili, a on je naredio Glavnom štabu", rekao je Andrić.

Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a, sudi se za progon Muslimana i Hrvata koji je u nekoliko opština – među njima je i Zvornik – poprimio razmjere genocida. Sudi mu se i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Andrić je kazao i da se VRS tada, "po naređenju generala Mladića, zaustavila na ulazu u Srebrenicu, koju su mogli uzeti već 15. maja 1993. godine",

ponavljajući da "zahvaljujući Karadžiću i Mladiću... gotovo ništa od muslimanskog stanovništva nije stradalo".

Andrić je tvrdio da je "osveta jedino objašnjenje" za masovno ubistvo muslimanskih muškaraca iz Srebrenice u julu 1995., pošto je VRS zauzela tu enklavu u istočnoj Bosni, koja je tada bila pod zaštitom UN-a.

Suđenje se nastavlja.

29. APRIL 2015.

Svjedok: Bošnjaci htjeli da idu iz istočne Bosne

Bivši komandant Biračke brigade Vojske Republike Srpske rekao je na suđenju Ratku Mladiću da je pomogao u organizaciji "premještanja Bošnjaka" iz istočne Bosne, ali je insistirao na tome da su oni htjeli da idu.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći u Odbranu Ratka Mladića u Haagu, bivši komandant Biračke brigade VRS Svetozar Andrić potvrdio je da je krajem maja 1992. godine naredio "premještanje civilnog muslimanskog stanovništva" iz zone odgovornosti Biračke brigade VRS-a, ali "organizovano i u saradnji s opštinama".

Naređenje se, kako je izjavio, odnosilo samo za "Muslimane koji su htjeli da idu".

Andrić je, s druge strane, odbacio sugestiju tužioca Alana Tiegera da su zločini i progon civila bili posljedica tog njegovog naređenja. Tvrdio je da je naređenjem o pomjeranju stanovništva "iz zone borbenih dejstava" zapravo civile "spasio i zaštitio od osvete" Srba iz tog područja i izbjeglica iz drugih krajeva BiH.

"To naređenje je spasilo hiljade ljudi, jer mnogi ne bi bili živi da su ostali u zoni borbenih dejstava", rekao je Andrić, koji je naređenje opravdao prisustvom srpskih paravojski, koje su u tom području bile "prijetnja i za Srbe i za Muslimane".

Tokom unakrsnog ispitivanja on je potvrdio i da je naredio da u Vlasenici bude otvoren zarobljenički logor, ali da je to učinjeno uz poštovanje svih međunarodnih humanitarnih propisa.

U tom logoru bili su "privremeno smješteni" vojno sposobni muslimanski muškarci koji nisu učestvovali u borbama, a koji su poslije "trijaže", zajedno sa ženama i djecom, bili prebačeni na muslimansku teritoriju, posvjedočio je Andrić.

Za ubistva Muslimana u logoru Sušica, počinjena krajem septembra 1992. godine, komandant Birčanske brigade, kako je posvjedočio, nije znao.

Andrić je okrivio paravojske za većinu zločina nad Muslimanima u istočnoj Bosni počinjenih u proljeće i ljeto 1992. godine.

“Najveći dio krivice snose paravojne formacije na čitavom području Birača”, rekao je Andrić.

On je, međutim, istovremeno tvrdio da nije znao za većinu teških zlodjela koje su srpske paravojske, poput “Žutih osa”, počinile u Zvorniku.

Negirao je da su “Žute ose” bile pod kontrolom VRS-a, iako je prihvatio da su se borile zajedno s njegovom jedinicom u Kalesiji.

Bivši komandant Glavnog štaba VRS-a Ratko Mladić optužen je za progon Muslimana i Hrvata, koji je u nekoliko opština poprimio razmjere genocida – jedna od njih je i Zvornik. Mladiću se sudi i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

23. APRIL 2015.

Svjedok: Mladić nije izdavao nezakonite naredbe

Bivši komandant u Vojsci Republike Srpske rekao je na suđenju Ratku Mladiću u Haagu da mu optuženi nikada nije dao nezakonito naređenje.

Ratko Mladić u sudnici. Foto: ICTY

JUSTICE REPORT

"Nisam nikada dobio bilo kakvo naređenje koje je bilo protivzakonito a da je to general Mladić meni naredio. Nikada", rekao je u srijedu svjedok Odbrane Grujo Borić, bivši komandant Drugog krajiškog korpusa Vojske Republike Srpske (VRS) u Drvaru.

Borić je u Haškom tribunalu posvjedočio i da korpus pod njegovom komandom nije proganjao Muslimane i Hrvate.

"Nikada o tome nisam dobio izvještaj, niti je to bilo. Da je bilo, ja bih za to znao i preduzeo bih sigurno mjere", kazao je Borić.

Ratko Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za progon Muslimana i Hrvata s teritorija pod srpskom kontrolom, a koji je u nekoliko opština poprimio razmjere genocida. Sudi mu se i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Odgovarajući na pitanja Mladićevog branioca Miodraga Stojanovića, svjedok Borić je ustvrdio da se, u vrijeme kada je bio formiran Drugi korpus VRS-a, u proljeće 1992. godine "većina muslimanskog stanovništva već bila iselila" iz zone odgovornosti te jedinice.

Odlaskom nesrpskog i dolaskom srpskog stanovništva iz drugih krajeva BiH, rekao je svjedok, "vojska se nije bavila".

"To su radile opštinske vlasti, u saradnji s drugim opštinama u koje se odlazilo i iz kojih se dolazilo. Mi se time nismo bavili", izjavio je Borić.

Za stanje "u dubini teritorije", precizirao je, bila je zadužena policija, dok VRS "s tim nije imala nikakve veze".

"Mi smo se isključivo branili na frontu od hrvatskih i muslimanskih snaga", pojasnio je Borić.

Borić je kazao i da ne zna da je neki od njegovih vojnika protivzakonito postupao s ratnim zarobljenicima.

"Ja nisam upoznat ni sa jednim slučajem da je bilo nezakonitih postupaka prema zarobljenicima. Da li je bilo – ne znam. Za zarobljenike je bio zadužen organ bezbjednosti i nikada me nije izvijestio o tome", rekao je svjedok.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

22. APRIL 2015.

"Nepoznati pripadnici srpskih snaga" ubili Bošnjake u Sanskom Mostu

Bivši pukovnik Vojske Republike Srpske (VRS) Branko Basara potvrdio je na suđenju Mladiću da su s proljeća 1992. godine počinjeni ratni zločini u Sanskom Mostu, ali je negirao da su to uradili njegovi vojnici.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći u korist Ratka Mladića u Haškom tribunalu, Basara, koji je bio komandant Sanske brigade VRS-a, u utorak je tvrdio da je ubistvo 16 muslimanskih muškaraca na mostu kod sela Vrhpolje krajem maja 1992. počinila grupa nepoznatih pripadnika srpskih snaga, koje njegovi vojnici, iako prisutni, nisu mogli da spriječe ni da zadrže.

Basara, koji je nedugo zatim došao na mjesto zločina, rekao je da nije imao ni vremena ni resursa da sprovede istragu.

Na sugestiju tužioca da je poznavao vođu počinilaca Jadranka Paliju, svjedok je odgovorio odrečno. Paliju je Sud BiH osudio na 28 godina zbog zločina u Sanskom Mostu.

Na sličan način, svjedok je objasnio i kako je, u isto vrijeme, došlo do masovnog ubistva u selu Hrustovo.

Citirajući raniji Basarin iskaz da su među žrtvama, kasnije pronađenim u masovnoj grobnici, bili i muslimanski borci "obučeni u civilnu odjeću", tužilac je svjedoka pitao tvrdi li i da su djeca i žene, ekshumirani iz iste grobnice, bili borci.

"Svi znaju da oni nisu učestvovali u borbama", odgovorio je Basara.

Prema optužnici protiv Mladića, srpske snage su 31. maja 1992. u jednoj garaži u Hrustovu ubile 22 nenaoružana civila.

Citirajući Basarinu naredbu od 3. juna 1992., kojom zabranjuje "genocid" nad ženama, djecom i nemoćnima, tužilac je sugerisao da je ona bila posljedica zločina u Vrhpolju i Hrustovu.

“Moji vojnici to nisu počinili. Čovjek se uči na tuđim greškama”, uzvratio je svjedok, priznavši da se “plašio” od ponavljanja zlodjela.

Optužnica tereti generala Mladića, bivšeg komandanta VRS-a, za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem te uzimanje međunarodnog osoblja za taoce.

Pukovnik Basara potvrdio je da je njegova brigada, krajem maja 1992, sprovela akciju razoružavanja u naselju Mahala i u Hrustovu, ali je opovrgavao tvrdnju tužilaca da su naselja “nasumično granatirana”. Rekao je da je stanovništvu bio dat rok od tri sata da napusti selo, poslije čega su u Mahali ostali “oni koji su željeli da se bore”. Tvrdio je da su granate upotrijebljene tokom te borbe sa muslimanskim snagama.

Državni sud BiH u Sarajevu prošle godine je optužio Basaru za neke od zločina počinjenih u Sanskom Mostu.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

08. APRIL 2015.

Mladićeva odbrana osporava svjedočenje Momira Nikolića

Odbrana Ratka Mladića je opovrgavala iskaz ključnog svjedoka Haškog tužilaštva Momira Nikolića da je optuženi Mladić nakon pada Srebrenice gestom najavio da će muslimanski zarobljenici biti ubijeni.

JUSTICE REPORT

U poslednjem u nizu pokušaja odbrane da opovrgne ključnog svjedoka tužilaštva Momira Nikolića, bivši policajc Slavoljub Mlađenović svjedočio je u utorak da je Nikolić dao lažni iskaz o tom incidentu.

Nikolić, bivši oficir za bezbjednost Bratunačke brigade Vojske Republike Srpske (VRS), koji je već osuđen za zločine u Srebrenici, svjedočeći u junu 2013, opisao je susret s Mladićem na raskrsnici kod sela Konjević Polje 13. jula 1995. godine.

Izjavio je da mu je Mladić, poslije obećanja zarobljenim Muslimanima da će biti razmijenjeni, gestom rukom najavio da će svi oni zapravo biti pobijeni.

Nikolić je kazao da je tom razgovoru prisustvovao policajac Nenad Deronjić.

Svjedok Mlađenović, koji je bio nadređen Deronjiću u srebreničkoj policijskoj stanici, rekao je da Deronjić nije mogao 13. jula 1995. godine biti u Konjević Polju sa Mladićem i Nikolićem.

"Garantujem da Nenad Deronjić 12. i 13. jula nije napuštao Srebrenicu", kazao je Mlađenović, tvrdeći da je tokom oba dana u gradu vidio Deronjića.

Mlađenović je precizirao da je Deronjić bio u obezbjeđenju lokalnog hotela, budući da je zadatak cijele jedinice bio "da spriječi pljačku u gradu" i "formira policijsku stanicu".

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za genocid u Srebrenici te u još nekoliko opština, progon Muslimana i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

03. APRIL 2015.

Mladić “nije naredio masakr nad Bošnjacima”

Bivši pripadnik Vojske Republike Srpske (VRS) negirao je na suđenju Ratku Mladiću da je optuženi u julu 1995. godine gestom najavio da će svi zarobljeni Muslimani iz Srebrenice biti pobijeni.

JUSTICE REPORT

Svjedok odbrane Pero Andri izjavio je u četvrtak pred sudom u Haagu da je 13. jula 1995. bio u obezbjeđenju Ratka Mladića na putu od Bratunca preko Konjević Polja do Vlasenice i negirao je svjedočenje ključnog svjedoka odbrane da je Mladić gestom pokazao podređenima da ubiju Bošnjake.

Svjedočeći u junu 2013. godine, svjedok tužilaštva Momir Nikolić, bivši obavještajni oficir Bratunačke brigade VRS, koji je već osuđen za zločine u Srebrenici, opisao je susret s Mladićem 13. jula 1995. godine u blizini Srebrenice kada ga je pitao šta će se desiti sa bošnjačkim zarobljenicima. Nikolić je izjavio da mu je Mladić gestom rukom najavio da će svi oni zapravo biti pobijeni.

Međutim, Andrić je rekao da ni u jednom trenutku nije vidio Nikolića dok je bio sa Mladićem.

Prema riječima Andrića, Mladić se 13. jula 1995. nakratko zaustavio kod Konjević Polja i razgovarao sa “grupom vojnika”, ali, kako je rekao svjedok, među njima nije bio Nikolić.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid u Srebrenici, te u još nekoliko opština, progon Muslimana i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Andrić je opisao kako se Mladić u selu Sandići nakon pada Srebrenice obratio zarobljenim muslimanskim muškarcima, kojih je bilo “300-400”.

“Pričao im je da oni, kao narod, ništa nisu krivi i da su krivci vlasti, komandanti i predsjednici. Pitao ih je gdje žele da idu i tražio da dođu autobusi za to...”, prisjetio se Andrić.

Nešto kasnije, po svjedokovim riječima, Mladić je sličan govor održao i stotinama zarobljenih na fudalskom igralištu u selu Nova Kasaba. Andrić

je dodao da nije uočio nikakvo zlostavljanje zarobljenih Muslimana, kao i da mu Mladić nije naredio ništa nezakonito.

Odgovarajući na unakrsna pitanja, Andrić je potvrdio da je Mladić, uz put, naložio svojim tjelohraniteljima da išamaraju jednog starca i policijskog komandira, zato što nisu otišli u šumu da se bore protiv Muslimana.

Po Andriću, Mladić je zaustavio i srpsku porodicu i zatražio od njih da "idu u šumu, uzmu kamen ili štap i ubijaju Turke".

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u utorak.

02. APRIL 2015.

Šešelj pozvan da svjedoči u Mladićevu odbranu

Lider Sprske radikalne stranke (SRS) Vojislav Šešelj biće pozvan da svjedoči na suđenju bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom.

RADOŠA MILUTINOVIĆ

Odbrana je, po riječima Mladićevog advokata Branka Lukića, ranije podnijela zahtjev da Šešelj, kome se takođe sudi u Haagu, svjedoči preko video-veze iz Srbije, gdje se trenutno nalazi na privremenoj slobodi.

Međutim, s obzirom da je Haški tribunal naložio da Šešelj, zbog kršenja uslova boravka na privremenoj slobodi, bude vraćen u pritvor, tužilac Alan Tieger je zatražio da Odbrana povuče svoj zahtjev za svjedočenje putem video-veze.

Odbrana je, međutim, odbila da to učini dok se Šešelj ponovo ne nađe u Haagu. Lider Srpske radikalne stranke je odbio da se dobrovoljno vrati radi izricanja presude u njegovom slučaju.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opštinama, većinom u Bosanskoj krajini, imao razmjere genocida. Sudi mu se i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

U srijedu je u odbranu Ratka Mladića svjedočio bivši zvaničnik srpske autonomije u Bosanskoj krajini Nikola Erceg, koji je izjavio da politika srpskog vodstva u Banjaluci 1992. godine nije bila "nasilno protjerivanje, ni progon nesrba".

Erceg, koji je bio član Kriznog štaba i predsjednik vlade Autonomne regije Krajina (ARK), sugerisao je da je većina muslimanskih i hrvatskih civila napustila to područje dobrovoljno.

Posvjedočio je da su imovinu koju su oni ostavili, vlasti na "privremeno korišćenje" dale srpskim izbjeglicama iz drugih krajeva BiH.

Na pitanje da li je znao za "prisilno protjerivanje" Muslimana i Hrvata, Erceg je odgovorio: "Da, ali ne po bilo kakvim dokumentima vlasti... nego to je bilo – komšija komšiju izgoni iz ko zna kojih razloga."

U unakrsnom ispitivanju, zastupnik Tužilaštva je nizom dokumenata dokazivao da su vlasti ARK-a imale diskriminatorski odnos prema nesrbima, a Erceg je to negirao.

Erceg je, međutim, potvrdio da su strateški ratni ciljevi bili: razdvajanje Srba od druga dva naroda, spajanje srpskih teritorija posavskim koridorom i uklanjanje Drine kao granice među Srbima.

"Prvi strateški cilj bilo je da ostanemo u Jugoslaviji, i sve smo učinili da to ostvarimo. Kad nije moglo, onda se išlo dalje", rekao je Erceg i dodao da je za ostvarivanje glavnih ratnih ciljeva bila zadužena VRS.

Suđenje se nastavlja.

01. APRIL 2015.

Svjedok: Državna bezbjednost BiH ubila mirovnjaka UN

Na haškom procesu protiv Ratka Mladića, bivši pripadnik Službe državne bezbjednosti BiH Edin Garaplija, posvjedočio je da je paravojska te službe 1995. snajperom ubila francuskog pripadnika UNPROFOR-a i da je to potom pripisano srpskoj strani.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći po obavezujućem nalogu Tribunala, Garaplija, koji je bio šef antiterorističkog tima SDB BiH, rekao je u utorak u Haagu da mu je 1996. lider "Ševa" Nedžad Herenda priznao da je njegova jedinica počinila ovaj i druge zločine.

Herenda je, po Garaplijinim riječima, priznao da je sa zgrade Izvršnog vijeća BiH u maju 1995. ubio francuskog vojnika dok je na ulici ispred hotela Holiday Inn u centru Sarajeva podizao barikadu koja bi građane zaštitila od vatre sa srpske strane.

"Herenda je kazao da je on pucao kako bi UN okrivio Srbe", rekao je svjedok i dodao da je Herenda za taj zločin dobio 2.000 maraka.

Garaplija je izjavio da je formacija zvana "Ševe" u maju 1993. ubila i "sarajevske Romea i Juliju" – 25-godišnje Admiru Ismić i Boška Brkića dok su pokušavali da iz centra Sarajeva preko Vrbanja mosta pređu na Grbavicu.

"Herenda nam je rekao da je, s kolegom Draganom iz 'Ševa', pucao na taj par", kazao je Garaplija.

Svjedok je podvukao da je, "kao i za većinu snajperskih djelovanja, srpska strana bila okrivljena" za ubistvo mladog para.

Mladić, tadašnji komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za terorisanje stanovništva Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada za vrijeme opsade grada od 1992. do 1995. godine.

Garaplija je "Ševe" nazvao terorističkom grupom, a njima je pripisao i ubistvo zarobljenih srpskih vojnika i civila u sarajevskom Velikom parku, atentat na visokog oficira Armije BiH (ABiH) Sefera Halilovića i ubijanje srpskih civila na Grbavici.

Svjedok je izjavio i da su vlasti BiH, odmah pošto je navodno dokumentovao zločine "Ševa", 1996. uhapsile njega i optužile ga za pokušaj Herendine otmice, pokušaj ubistva i zlostavljanje.

Prema riječima Garaplije, uslijedio je montirani sudski proces, kojim su "određene strukture pokušale zataškati" zločine koje su počinile "Ševe". Garaplija je na kraju oslobođen.

Za Nedžada Herendu je izjavio da je nestao i da ne zna gdje se nalazi.

Mladić je optužen i za genocid počinjen u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, te uzimanje "plavih šljemova" za taoce.

Suđenje se nastavlja.

31. MART 2015.

Mladić "nije naredio strijeljanje Srebreničana"

Bivši komandant pri Vojsci Republike Srpske izjavio je u Haagu da ni on general Ratko Mladić nisu naredili njegovom vodu da u julu 1995. strijeljaju zarobljene Muslimane iz Srebrenice.

JUSTICE REPORT

Milorad Pelemiš, bivši komandant Desetog diverzantskog odreda Vojske Republike Srpske (VRS), rekao je u ponedeljak na suđenju Mladiću da nijedan od njih dvojice nije 16. jula 1995. godine naredio ubistvo oko 1,200 Bošnjaka iz Srebrenice na vojnoj farmi Branjevo kod Zvornika.

Pripadnik Pelemišovog odreda Dražen Erdemović je 1996. priznao pred Haškim sudom da je učestovao u strijeljanju.

Pelemiš je u svom iskazu tvrdio da su Erdemović i ostali u trenutku zločina bili "na odmoru", i da im niko nije naredio da strijeljaju Bošnjake tog dana.

"To nije učinio ni glavni obavještajni oficir Glavnog štaba VRS-a Petar Salapura, neposredno nadređen odredu", precizirao je Pelemiš u pisanoj izjavi.

Ratka Mladića, tadašnjeg komandanta Glavnog štaba VRS-a, optužnica tereti za genocid nad oko 7.000 srebreničkih Muslimana počinjen u danima pošto je VRS 11. jula 1995. zauzela enklavu koja je bila pod zaštitom Ujedinjenih nacija (UN).

U vrijeme masovnog ubistva na farmi Branjevo, Pelemiš je, kako je izjavio, bio u bolnici zato što je 12. jula 1995. povrijeđen u saobraćajnoj nezgodi.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Pelemiš je ponovo negirao da je naredio svojim vojnicima da idu na Branjevo i strijeljaju zarobljenike.

"Ja nikad nisam Erdemoviću izdao naređenje", rekao je Pelemiš.

Rekao je i da se Erdemović "osvetio, jer sam mu uzeo kuću i auto".

"Kako sam ja mogao da im naredim kad je Erdemović rekao da je saznao tek kad je došao na Branjevo, da će strijeljati ljude", kazao je Pelemiš.

Posvjedočio je da u prvo vrijeme "nije vjerovao" u Erdemovićevo priznanje o strijeljanju u Branjevu, a da "sada zna da je istina", ali da je "broj žrtava malo previše". Po svjedoku, na suđenjima počiniocima u Sarajevu "dokazano je da je bilo najviše 200 ljudi" ubijeno.

Tužilac McCloskey na to je svjedoku predočio da je, po DNK analizama, na farmi ubijeno najmanje "800-900" osoba. "Ne, nisam upoznat, ne znam tačno", odgovorio je Pelemiš, koji je, međutim, u dva navrata sugerisao da šestorica njegovih vojnika nisu mogla ubiti tako mnogo zarobljenika.

Mladić je optužen za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opštinama imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

27. MART 2015.

Svjedok očevidac ubistava Muslimana iz Srebrenice

Svjedok Odbrane Neđo Jovičić potvrdio je na suđenju Ratku Mladiću pred Tribunalom u Haagu da je u julu 1995. godine, poslije pada Srebrenice u ruke srpskih snaga, bio očevidac ubistva zarobljenih Muslimana.

JUSTICE REPORT

Jovičić, koji je tada bio pripadnik specijalne policijske brigade Republike Srpske (RS), izjavio je u četvrtak pred sudom u Haagu da je 13. jula 1995. u Zemljoradničkoj zadruzi u selu Kravica, između Bratunca i Srebrenice, vidio dvojicu članove te brigade kako pucaju u zarobljenike koji su bili u skladištu zadruge.

Na sugestiju tužioca, tokom unakrsnog ispitivanja, da je kod skladišta vidio "pogubljenje zarobljenika", svjedok je dva puta odgovorio: "Da".

Jovičić je kazao da su pucali "u pravcu objekta" u kojem su bili zarobljenici. Upitan da li je vidio i bacanje ručnih bombi u skladište, odgovorio je negativno.

Prema optužnici koja Mladića tereti za genocid počinjen nad oko 7.000 srebreničkih Muslimana, u Zemljoradničkoj zadruzi u Kravici ubijeno je 13. jula 1995. godine oko 1.000 muslimanskih zarobljenika.

Jovičić, koji je tada bio vozač komandanta specijalne policijske brigade Ljubomira Borovčanina, potvrdio je da je ranije tog dana, zajedno sa Borovčaninom i beogradskim novinarom Zoranom Petrovićem-Piroćancem, automobilom prošao kraj skladišta u Kravici i vidio hrpu tijela žrtava u dvorištu pred ulazom.

Petrović je taj prizor snimio, a tužioci su snimak danas ponovo pustili u sudnici. Na filmu se vidi gomila od približno 20-30 tijela, dok odjekuju rafali, a pripadnici srpskih snaga prolaze okolo.

Jovičić je u sudnici objasnio da je Borovčaninu preko radio-veze prethodno javljeno da se "nešto desilo u Kravici", zbog čega su se uputili ka skladištu.

"Nismo znali šta se zbilo, ja u prvi mah to nisam ni vidio, dok Borovčanin nije rekao: 'Majko mila, šta je ovo.' Okrenuo sam glavu i vidio te leševe", opisao je svjedok, koji je vozio automobil.

Kada su nešto dalje zastali, po Jovičiću, saznali su da su zarobljenici prethodno oduzeli oružje čuvarima i ranili dvojicu. Zatim su jednog od ranjenih otpratili do Doma zdravlja u Bratuncu, poslije čega je Borovčanin naredio Jovičiću da se vrati u Kravicu i vidi šta se događa.

Kada se vratio, Jovičić je, kako je potvrdio, vidio da se ubistva zarobljenika nastavljaju.

Borovčanina je Haški tribunal zbog pomaganja i podržavanja masovnog ubistva u Kravici osudio na 17 godina zatvora.

Mladić je optužen i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opštinama imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Srebrenice dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje vojnika UNPROFOR-a za taoce.

Nastavak suđenja zakazan je za 30. mart.

26. MART 2015.

Mladić "nije dao nezakonita naređenja za ubistvo Bošnjaka"

Bivši oficir Vojske Republike Srpske izjavio je na suđenju Ratku Mladiću da mu optuženi nikada nije izdao naređenje suprotno pravilima ratovanja niti mu naredio ubistva bošnjačkih zarobljenika iz Srebrenice.

JUSTICE REPORT

Visoki oficir Vojske Republike Srpske (VRS) Milomir Savčić izjavio je u srijedu pred sudom u Haagu da nije znao ništa ni o kakvom planu za likvidaciju Muslimana zarobljenih poslije pada Srebrenice u ljeto 1995. godine, kao i da nije dobio nikakvo nezakonito naređenje od generala Mladića.

"Ja nisam primio nijedno naređenje koje je suprotno pravilima ratovanja", izjavio je Savčić, koji je u to vrijeme bio komandant zaštitnog puka pri Glavnom štabu VRS-a.

U pisanoj izjavi uvedenoj među dokaze, čiji je sažetak u sudnici pročitao Mladićev branilac Miodrag Stojanović, Savčić je tvrdio da njemu pripisana depeša o postupanju sa ratnim zarobljenicima, upućena podređenima 13. jula 1995. godine, "nema nikakve veze ni sa kakvim planom za likvidaciju zarobljenika".

Dok ga je unakrsno ispitivao tužilac Peter McCloskey, Savčić je potvrdio da su pripadnici njegovog puka 13. jula 1995. na fudbalskom igralištu u selu Nova Kasaba obezbjeđivali oko 1.000 zarobljenika iz Srebrenice.

Upitan da li zna da su do 16. jula svi ti zarobljenici "po kratkom postupku strijeljani", svjedok je odgovorio: "Ja to nisam znao dugi niz godina."

Savčić je prihvatio da su, "po izjavama svjedoka", neki od zarobljenika strijeljani 16. jula 1995. na vojnoj farmi Branjevo, u okolini Zvornika.

Osvrćući se na svjedokovu tvrdnju da nije dobio nezakonitog naređenja, tužilac McCloskey ga je pitao ko je onda naredio ubistvo komandanta Žepske brigade Armije BiH (ABiH) Avde Palića, kojeg je VRS zarobila nakon pada te enklave.

"Nije mi poznato", odgovorio je Savčić.

Na tužiočevu sugestiju da je naredba morala doći s vrha VRS-a ili države, svjedok je uzvratio: "Apsolutno se ne slažem s vama. To je mogao da uradi bilo koji neodgovorni pojedinac, a ja stvarno ne znam da je bilo ko naredio njegovo ubistvo."

Mladića, bivšeg komandanta VRS-a, optužnica, pored ostalog, tereti i za genocid počinjen nad 7.000 muslimanskih muškaraca iz Srebrenice u julu 1995, za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opština poprimio razmjere genocida, teror nad građanima Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

25. MART 2015.

Mladićev oficir negira učešće u premještanju tijela

Bivši pripadnik Vojske Republike Srpske rekao je na suđenju Ratku Mladiću u Haagu da nije učestvovao u pokušaju da se prikrije masakr nad Bošnjacima iz Srebrenice u julu 1995. godine.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći u Odbranu Ratka Mladića u Haagu, bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) Vidoje Blagojević u utorak je negirao je da je u jesen 1995. godine išta znao o premještanju hiljada tijela ubijenih Muslimana iz Srebrenice.

"Ne mogu o tome da svjedočim jer nemam saznanja", rekao je Blagojević, tadašnji komandant Bratunačke brigade VRS-a.

Tužiteljka Margaret Hassan prethodno je svjedoku predočila dokaze da su kamioni sa "stotinama i stotinama tijela" prolazili kraj njegove komande i stana u centru Bratunca. Tom operacijom, kazala je tužiteljka, VRS je pokušala da "prikrije dokaze" o masovnom ubistvu srebreničkih Muslimana.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid u Srebrenici počinjen u danima nakon što je VRS zauzela tu enklavu koja je bila pod zaštitom Ujedinjenih nacija (UN). Prema dosadašnjim presudama Tribunala, srpske snage su organizovano strijeljale oko 7.000 muslimanskih dječaka i muškaraca.

Hiljade tijela, VRS je, po optužnici, te jeseni iskopala iz "primarnih" grobnica, prenijela na nepristupačne lokacije i zakopala u "sekundarne" masovne grobnice, u pokušaju da prikrije zločin.

Upitan da li je njega i ostale oficire 16. oktobra 1995. tadašnji obavještajni oficir Bratunačke brigade VRS-a Momir Nikolić izvijestio da, po naređenju Glavnog štaba, sprovodi tu operaciju "asanacije" terena, Blagojević je odgovorio:"Pravo da vam kažem, ne sjećam se."

Tribunal je Blagojevića 2007. pravosnažno osudio na 15 godina zatvora zbog pomaganja i podržavanja ubistava i prisilnog premještanja sre-

breničkih Muslimana. Nakon što je izdržao dvije trećine kazne u Norveškoj, 2013. je pušten na slobodu.

Blagojević je opovrgavao i da je sredinom jula 1995. godine komandovao vojnim i policijskim jedinicama koje su u šumama oko Srebrenice tragale za muslimanskim muškarcima koji su pokušavali da se probiju iz obruča.

“To kažete zato što su u toj operaciji sakupljeni zarobljenici koji su kasnije strijeljani, i vi to znate”, sugerisala je zastupnica Optužbe.

“Ne, to nije tačno”, odgovorio je svjedok.

Mladić je optužen i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opštinama imao razmjere genocida, terror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

24. MART 2015.

Svjedok: Nije bilo naređenja za masakr u Srebrenici

Bivši pripadnik Vojske Republike Srpske izjavio je na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da nije dobio naređenje za masovna ubistva Bošnjaka iz Srebrenice u julu 1995. godine.

JUSTICE REPORT

Svjedok odbrane Vidoje Blagojević, bivši komandant Bratunačke brigade Vojske Republike Srpske (VRS) naveo je u pisanoj izjavi, uvedenoj u spis, da "nikada nije primio ili izdao naređenje za nezakonite aktivnosti" u julu 1995. na području Srebrenice i da "nije znao za bilo kakav plan za počinjenje zločina" i "likvidiranje zarobljenika".

Tribunal je potpukovnika Blagojevića 2007. pravosnažno osudio na 15 godina zatvora zbog pomaganja i podržavanja ubistava i prisilnog premještanja srebreničkih Muslimana. Nakon što je izdržao dvije trećine kazne u Norveškoj, 2013. je pušten na slobodu.

Blagojević je u sudnici tu presudu nazvao nezakonitom. Na pitanje tužilaca da li prihvata odgovornost za zločine za koje je osuđen, odgovorio je: "Ne prihvatam."

Upitan da li je bio odgovoran za Muslimane zarobljene u zoni odgovornosti njegove brigade, uzvratio je: "Nisam imao zarobljenike u zoni odbrane Bratunačke brigade, a da sam ih imao, bio bih odgovoran za njih."

Optužnica tereti Mladića, tadašnjeg komandanta VRS-a, za genocid počinjen nad oko 7.000 srebreničkih Muslimana poslije pada Srebrenice 11. jula 1995. godine.

Blagojević je negirao tvrdnju ključnog svjedoka Optužbe Momira Nikolića, koji je tvrdio da ga je Blagojević 12. jula 1995. obavijestio da će svi zarobljenici iz Srebrenice biti pogubljeni.

Kako je naznačio, tog dana nije ni vidio Nikolića.

Nikolić je pred Tribunalom 2003. priznao krivicu za učešće u zločinima u Srebrenici i osuđen je na 20 godina zatvora.

Mladić je optužen i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opštinama imao razmjere genocida, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

20. MART 2015.

Svjedoka optužuju za otmicu u Štrpcima

Na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom, tužioci su dokazivali da je svjedok Odbrane Dragiša Masal u zimu 1993. naredio otmicu Muslimana iz voza na stanici Štrpci (opština Rudo). Masal je to negirao.

JUSTICE REPORT

Tužilac Adam Weber predočio je Masalu, koji je tada bio komandant Taktičke grupe Višegrad Vojske Republike Srpske (VRS), njegovo naređenje dato 21. februara 1993, šest dana uoči otmice u Štrpcima.

Tim naređenjem, pozivajući se na "uputstvo vrhovnog komandanta VRS", odnosno Radovana Karadžića, tadašnji pukovnik Masal od podređenih brigada je zatražio da ga "informišu o zarobljenim Muslimanima iz Sandžaka" koje drže.

"Ako ih nemate, organizujte i sprovedite akcije u cilju njihovog zarobljavanja", pročitao je navode iz Masalovog naređenja zastupnik Optužbe.

"Ja sam naredio, ali nisam naredio da se zarobe civili, nego Muslimani koji su vrlo često iz Sandžaka preko moje zone odgovornosti prelazili ka Goraždu i Sarajevu... Nema to veze sa civilima", prokomentarisao je svjedok.

Iz voza na pruzi Beograd – Bar, srpske snage su 27. februara 1993. na stanici Štrpci izveli 19 Muslimana i jednog Hrvata. Potom su ih prebacili u okolinu Višegrada, opljačkali i pobili.

Tužilac Weber citirao je dokument obavještajne službe Drinskog korpusa VRS u kojem se, dan poslije otmice, kao počinioci pominju vođe paravojnih formacija "Garavi sokak" i "Osvetnici", Boban Inđić i Milan Lukić.

U dokumentu se kaže i da "Masal tvrdi" da su pripadnici "Garavog sokaka" zapravo "interventna četa VRS i da poštuju i sprovode naređenja".

Penzionisani general Masal u sudnici je potvrdio da je nadređenima "rekao da u sastavu interventne čete postoje grupe pod tim nazivima" i da poštuju i sprovode naređenja komande.

“Ja znam da je Inđić bio komandir interventne čete, prvi put čujem da je bio komandir te grupe”, kazao je svjedok, dodavši da je za Milana Lukića čuo, ali da ga je “sreo samo dva puta”.

Lukića je za druge teške zločine nad višegradskim Muslimanima, uključujući i spaljivanje desetina živih žena i djece, Tribunal pravosnažno osudio na doživotni zatvor.

Uprkos predočenom srpskom dokumentu s kraja januara 1993, u kojem se navodi da će “pripadnici VRS zaustaviti voz i oteti putnike, najvjerovatnije u Štrpcima”, Masal je negirao da je otmica unaprijed bila planirana:

“Nije postojao plan što se tiče moje komande i, koliko znam, komandi brigada... Niko me od mojih starješina nije upozorio.”

Bobana Inđića su, nedavno, sa grupom osumnjičenih počinilaca zločina u Štrpcima uhapsile vlasti u BiH. Uhapšen je i bivši komandant Druge podrinjske brigade VRS Luka Dragićević.

Svjedok Masal danas je potvrdio da je Inđićeva četa bila u sastavu brigade pod komandom Dragićevića. I Dragićević je ranije svjedočio u odbranu generala Mladića.

U svom svjedočenju Masal je negirao i da je VRS uskraćivala humanitarnu pomoć muslimanskim enklavama u istočnoj Bosni, kao i da je naređivao otvaranje artiljerijske vatre na pijacu u Goraždu. Svjedok je tvrdio i da Srebrenica i Žepa nikada nisu bile demilitarizovane, iako je to bilo predviđeno sporazumom na osnovu kojeg su ih Ujedinjene nacije (UN) proglasile za zaštićenu zonu.

Mladić je optužen za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opštinama imao razmjere genocida. Optužnica ga tereti i za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Haški proces protiv Mladića biće nastavljen u ponedjeljak, 23. marta.

19. MART 2015.

Ubistvo zarobljenika "posljedica pokušaja bekstva"

Svjedok Odbrane na suđenju Ratku Mladiću sugerisao je da je masovno ubistvo muslimanskih zarobljenika u selu Kravica kod Srebrenice u julu 1995. bilo posljedica "pokušaja bjekstva".

JUSTICE REPORT

Svjedok Dragoslav Trišić, koji je tada bio intendantdski oficir Vojske Republike Srpske u obližnjem Bratuncu, rekao je u srijedu pred Haškim tribunalom da je pucnjava u obližnjem selu Kravica počela kada su bošnjački zarobljenici iz Srebrenice pokušali da pobjegnu.

"Samo sam čuo priče da se pucalo na poljoprivrednom dobru u Kravici... da se desio eksces, napad na stražare, da je bilo pucnjave i mrtvih", rekao je Trišić u pisanoj izjavi.

Svjedok je, međutim, precizirao da je "jednog policajca ubio Musliman", koji mu je prethodno oteo pušku, i da su potom "preostali policajci reagovali pucnjavom da spriječe bjekstvo".

Prema optužnici koja Mladića, tadašnjeg komandanta VRS-a, tereti za genocid nad oko 7.000 Muslimana iz Srebrenice, srpske snage su 13. jula 1995. u skladištu Zemljoradničke zadruge u Kravici ubile oko 1.000 muslimanskih zarobljenika. Bilo je to prvo u nizu masovnih pogubljenja koja su u narednim danima, po optužnici i ranijim presudama, uslijedila na više lokacija u okolini Zvornika.

Dok ga je unakrsno ispitivala tužiteljka Caroline Edgerton, Trišić je potvrdio da je njega i ostale oficire 16. oktobra 1995. tadašnji obavještajni oficir VRS-a Momir Nikolić izvijestio da, po naređenju Glavnog štaba, sprovodi operaciju "asanacije" terena.

Upitan da li je Nikolić pod "asanacijom" podrazumijevao iskopavanje "hiljada tijela srebreničkih Muslimana, ubijenih u Kravici i drugdje, te njihovo ponovno sahranjivanje na drugim lokacijama", svjedok je odgovorio: "Tako ispada da je rekao kapetan Nikolić... Čuo sam to na tom sastanku od kapetana Nikolića."

Po optužnici, tijela su bila premještena na nepristupačne lokacije u pokušaju da se prikrije zločin.

Nikolić je 2003. priznao krivicu za učešće u zlodjelima u Srebrenici i osuđen je na 20 godina zatvora. Prije i poslije presude, bio je ključni svjedok Tužilaštva protiv drugih optuženih za genocid i druge zločine nad srebreničkim Muslimanima.

Mladić je optužen i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opštinama imao razmjere genocida, za terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje će biti nastavljeno 19. marta.

13. MART 2015.

Masakr u Keratermu "nisu počinili pripadnici VRS"

Na suđenju Ratku Mladiću u Haagu, svjedok Odbrane Mišo Rodić izjavio je da su srpske snage u ljeto 1992. godine počinile zločine nad Muslimanima i Hrvatima u Prijedoru, ali je sugerisao da krivci nisu bili pripadnici Vojske Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Tokom svjedočenja preko video-veze, Rodić, koji je bio obavještajni oficir 43. motorizovane brigade VRS-a, potvrdio je u četvrtak da je znao da je u noći između 24. i 25. jula 1992. u logoru Keraterm bilo ubijeno oko 150 Muslimana.

Kazao je da je od kolege oficira čuo "da je motiv bila odmazda i da nisu bili uključeni pripadnici naše brigade", dodavši da je Keraterm obezbjeđivala civilna policija.

Dok ga je unakrsno ispitivao tužilac, Rodić je izjavio da nikada nije bila sprovedena istraga o tom zločinu.

"Prva informacija bila da je to bila osveta za ubijenog policajca", rekao je on. "Znam da su pogubljeni, čuo sam, i više od 150 ljudi, kao znak odmazde...", rekao je Rodić.

Sugestiju tužioca da je znao i za druge zločine u Keratermu – premlaćivanja, seksualno nasilje i ubistva – Rodić je prihvatio, uz ogradu da je to bilo "po pričama" i da "lično to nikada nije vidio".

Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a, sudi se za progon Muslimana i Hrvata s teritorija pod srpskom kontrolom, koji je u nekoliko opština poprimio razmjere genocida. Jedna od tih opština je Prijedor.

Optužen je i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedok Rodić je potvrdio i da je znao za zlodjela grupe Zorana Žigića u okolini Prijedora, preciziravši da je i sam učestvovao u hapšenju Žigića zbog pljačke Muslimana. Sugerisao je, međutim, da ni ta grupa nije bila u sastavu VRS-a.

Svjedok je rekao da ne može da odgovori zašto Žigić nije procesuiran za vrijeme rata, iako je njegova brigada pred sudovima pokrenula postupke protiv Žigića i drugih.

Tužilac je tvrdio i da je u Republici Srpskoj postojala "politika da se ne kažnjavaju vojnici koji počine zločine, pa čak i masovna ubistva". "Ja nisam tako mislio, radio, niti imam takve informacije", uzvratio je Rodić.

Zorana Žigića je Haški tribunal 2005. osudio na 25 godina zatvora zbog zločina u logorima Omarska, Keraterm i Trnopolje kod Prijedora. Odlukom suda, u decembru prošle godine pušten je iz zatvora u Austriji, poslije odležane dvije trećine kazne.

Mladić će odbranu nastaviti u ponedjeljak.

12. MART 2015.

Svejdok: Ubistva u Sanskom Mostu počinili kriminalci

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, svjedok Odbrane je rekao da zločine nad Muslimanima i Hrvatima 1992. godine na području Sanskog Mosta nisu počinili pripadnici Vojske Republike Srpske (VRS).

Ratko Mladić u sudnici. Foto: ICTY

JUSTICE REPORT

Svjedok Tomislav Delić, bivši pripadnik VRS, kazao je u srijedu pred Haškim tribunalom da su masovna ubistva u selima Hrustovo i Vrhpolje počinili "ljudi van Sanskog Mosta".

Naznačio je da su muslimanske kuće u selu Mahala pljačkali "kriminalci koji su obukli uniforme Srpskih odbrambenih snaga (SOS).

Odgovarajući na pitanja tužilaca, svjedok Delić je, međutim, sugerisao da su ta zlodjela bila plod osvete za zločine čiji su tamošnji Srbi bili žrtve tokom Drugog svjetskog rata.

Delić je svjedočio u odbranu Ratka Mladića, bivšeg komandanta Glavnog štaba VRS-a, kojem se sudi za progon Muslimana i Hrvata, koji je u nekoliko opština poprimio razmjere genocida. Jedna od tih opština je Sanski Most.

Prema optužnici protiv Mladića, srpske snage su 31. maja 1992. u jednoj garaži u Hrustovu ubile 22 civila. Istog dana, na mostu u susjednom selu Vrhpolje ubijeno je više Muslimana i Hrvata.

Mladiću se sudi i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Zastupnik Optužbe tvrdio je da je Delić bio direktno umiješan u naređivanje ubistva sedmorice Hrvata u selu Škrljevita u novembru 1992. godine, pozivajući se na pismo direktnog počinioca Daniluška Kajteza.

Delić je, međutim, to negirao: "To nije tačno... Otkud sam ja mogao izdavati naređenja za Škrljevitu... Kajtez bi sve rekao samo da izađe iz zatvora", kazao je Delić.

Tvrdnji tužioca da je taj zločin iskoristio da zastrašene Hrvate protjera iz svog sela i preuzme njihovu imovinu, Delić se suprotstavio izjavom da je, naprotiv, od Kajteza zaštitio svog hrvatskog poznanika i sačuvao njegovu kuću.

Upitan da li su Hrvati otišli iz sela u okolini Sanskog Mosta, odgovorio je: "Otišlo je skoro sve."

Kajteza, koji je naknadno promijenio ime u Nikola Kovačević, Sud BiH je 2007. osudio na zatvorsku kaznu od 12 godina zbog zločina počinjenih u Sanskom Mostu.

Suđenje se nastavlja.

11. MART 2015.

Svjedok: U Trnopolju bilo prihvatilište i utočište

Na suđenju Ratku Mladiću u Haagu, svjedok Odbrane Branko Berić izjavio je da u Trnopolju kod Prijedora u ljeto 1992. godine nije postojao logor, već "prihvatilište za Muslimane".

JUSTICE REPORT

Berić, koji je bio intendant u Trnopolju, rekao je u utorak pred sudom u Haagu da je to bilo samo "prihvatilište za Muslimane", u kojem im je pružana "pomoć i utočište".

On je rekao da u tom prihvatilištu "niko nije bio ubijen, nije bilo bodljikave žice, ni mitraljeskih gnijezda".

Za razliku od Trnopolja, obližnji centri Omarska i Keraterm bili su, prema Beriću, "logori" iz kojih su Muslimani dolazili u "jako lošem stanju".

Snimcima do kostiju mršavih Muslimana iza djelimično bodljikave žice u Trnopolju, britanska televizija ITN i njena novinarka Penny Marshall, u avgustu 1992. su "obmanuli međunarodnu javnost", posvjedočio je Berić.

Za najmršavijeg među Muslimanima je kazao da je, vjerovatno, prethodno bio u logoru Omarska i Keraterm. "Taj momak, nažalost, i prije rata je bio bolesnik od tuberkuloze, njegove komšije su mi to rekle. Nažalost, preminuo je", izjavio je Berić.

"Žalosno je što je Marshall obmanula cijeli svijet, jer nikad u Trnopolju nije bilo žice... Samo dva kvadratna metra", kazao je Berić.

Naznačio je, međutim, da "to nije vidio", jer je krajem jula već bio napustio Trnopolje. "Kada je napravljen snimak, ja više nisam bio tu... ali mogu da opišem mjesto gdje je napravljena ta foto-montaža...", rekao je svjedok.

Berić je svjedočio na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) optuženom za progon nesrpskog stanovništva koji je u nekoliko opština poprimio razmjere genocida. Jedna od ovih opština je i Prijedor. Mladiću se sudi i za genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Berić je opisao i kako su mu muslimanski prijatelji, poslije rata, priznali da su se, po dolasku iz Omarske i Keraterma, u Trnopolju osjećali "kao da su u hotelu", prije nego što su "pušteni u treće zemlje ili kući, ko je htio".

Trnopolje su, prenio je Berić, nazivali logorom radi "velikih privilegija" u trećim zemljama i po povratku u BiH.

Brojnim muslimanskim mladićima koji su nosili vojničke čizme svjedok je u Trnopolju savjetovao da ih skinu, da ne bi bili prebačeni u Omarsku i Keraterm. "Nisam mogao dozvoliti da stradaju zbog svoje naivnosti ti mladići", objasnio je Berić.

U unakrsnom ispitivanju, tužilac je ustvrdio da ta izjava znači da je Berić tada već znao za zločine u Omarskoj i Keratermu.

"Ne mogu da kažem da su bili zločini, znam da je bio logor i da su bili teški uslovi", rekao je Berić i dodao da "niko u Prijedoru to ne pobija, bio bi to grijeh".

Potvrdio je i da su u Trnopolju, zbog velikog broja ljudi, vladali nehigijenski uslovi.

Suđenje se nastavlja.

10. MART 2015.

Mladić naredio "da se vodi računa o srebreničkim zarobljenicima"

Svjedok odbrane izjavio je pred Haškim tribunalom da je bivši komandant Vojske Republike Srpkske naredio svojim vojnicima da osiguraju bezbjednost bošnjačkih zatvorenika iz Srebrenice u julu 1995. godine.

JUSTICE REPORT

Bojan Subotić, bivši vojni policajac u zaštitnom puku Glavnog štaba VRS, izjavio je u pondeljak pred Haškim tribunalom kako su mu se 13. jula 1995. predale stotine muslimanskih vojnika iz šuma u okolini Srebrenice.

Neki od tih Muslimana, kako je izjavio Subotić, obavijestili su ga da njihovi "komandanti" u šumi "ubijaju one koji žele da se predaju". Subotić je posvjedočio da je u šumi, u koju su ga kasnije povela dvojica zarobljenika, zatekao "užasan prizor" od "oko 500 tijela" muslimanskih boraca.

"Negdje su bila dva tijela, negdje 10, negdje 50... Rane su bile nepravilne, kao od mina ili bombi, malo je bilo ustrijeljenih ljudi... Već se osjećao neprijatan miris, velika je vrućina bila", prisjetio se Subotić.

Naznačio je da je "iz tog smjera", prethodno tog jutra čuo jaku vatru i da mu "nije bilo jasno šta se dešava", jer tu nije bilo srpskih jedinica.

Zatim je, kako je rekao, došla grupa od oko 200 muslimanskih boraca, koji su se predali.

Sve zarobljene Muslimane, prebacio je, po naređenju, na fudbalski stadion u selu Nova Kasaba, gdje ih je obišao i optuženi Mladić.

"Rukovao se sa zarobljenicima, pričao im o ratu i rekao im da će biti razmijenjeni. Nama je dao striktno naređenje da vodimo računa o zarobljenicima; da se svi zarobljeni popišu; da će doći neki autobusi i da se predaju civilnoj policiji u Bratuncu", izjavio je Subotić, prisjećajući se da mu je Mladić tada naredio: "Mali, da svaki stigne u Bratunac."

Svjedok je rekao i da je zarobljenicima, prije puta u Bratunac, podijelio oko 150 vekni hljeba, koje je oduzeo iz okolnih srpskih pekara, zbog čega su ga pekari kasnije tužili.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za genocid počinjen nad preko 7.000 Muslimana u julu 1995. godine, kao i progon Muslimana i Hrvata s teritorija pod kontrolom srpske vojske – koji je u nekoliko opština poprimio razmjere genocida – terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

06. MART 2015.

Mladić "nije gestom najavio ubistva u Srebrenici"

Bivši pripadnik snaga bosanskih Srba izjavio je u Haškom tribunalu da Mladić nije gestom rukom najavio da će svi zarobljenici iz Srebrenice biti ubijeni.

JUSTICE REPORT

Iskazom bivšeg srpskog vojnika Mladena Blagojevića, Odbrana Ratka Mladića negirala je tvrdnju ključnog svjedoka Optužbe Momira Nikolića da je u julu 1995. Mladić gestom najavio da će svi zarobljeni Muslimani iz Srebrenice biti pobijeni.

Nikolić, koji je u to vrijeme bio oficir za bezbjednost Bratunačke brigade VRS-a, pred Tribunalom u Haagu je priznao krivicu za progon Muslimana iz Srebrenice i osuđen je na 20 godina zatvora. Svjedočio je u korist optužbe protiv više optuženih pred Tribunalom u Haagu.

U junu 2013. godine, Nikolić je na suđenju Mladiću opisao susret s optuženim 13. jula 1995. kod sela Konjević Polje. Izjavio je da mu je Mladić, posije obećanja zarobljenim Muslimanima da će biti razmijenjeni, gestom rukom najavio da će svi oni zapravo biti pobijeni.

Svjedok Blagojević, koji je tog dana, kao vojni policajac, bio u pratnji generala Mladića, "kategorički" je, međutim, tvrdio da je Nikolićeva priča "potpuno izmišljena i neistinita".

Blagojević je izjavio da je "siguran da tog dana u Konjević Polju nije vidio Nikolića", kao i da se Nikolić u kritično vreme "nije vidio s Mladićem, bilo gdje od Bratunca do Han Pijeska".

Prema riječima svjedoka, na kontrolnom punktu u selu Konjević Polje, gdje se, po Nikolićevom svjedočenju, odigrao susret, general Mladić nije ni izlazio iz vozila, već je "više u prolazu" izgrdio civilne policajce "što ništa ne rade i samo se sunčaju".

Blagojević je potvrdio da se Mladić istog dana obratio stotinama zarobljenih Muslimana kod sela Sandići i na fudbalskom igralištu u selu Nova Kasaba. Mladićeve govore opisao je kao "umirujuće".

U unakrsnom ispitivanju, tužilac je tvrdio da je u Novoj Kasabi jedan zarobljenik koji je ustao bio smjesta ubijen, u prisustvu Mladića, koji nije reagovao.

“Odgovorno tvrdim da se taj incident nije desio dok smo Mladić i ja bili tamo... On to ne bi dozvolio”, odgovorio je Blagojević, koji trenutno služi kaznu od sedam godina zatvora zbog zločina u Srebrenici.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za genocid počinjen nad oko 7.000 srebreničkih muslimana u danima nakon 11. jula 1995. godine, kada je VRS zauzela tu enklavu koja je bila pod zaštitom Ujedinjenih nacija (UN). Mladić je optužen i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH koji je u sedam opština imao razmjere genocida, teror nad civilima u Sarajevu, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) Milovan Simić posvjedočio je u srijedu na suđenju Mladiću da je optuženi u ljeto 1995. godine rekao da je u Srebrenici ubijeno 2.000 muslimanskih zarobljenika, ali bez njegovog znanja i odobrenja.

Opisujući sastanak sa Mladićem u Doboju u avgustu 1995. godine, komandant tamošnjeg garnizona Simić je kazao da mu je optuženi rekao: “Braćo, desilo se nešto strašno, što se nije smjelo desiti – mimo mojeg znanja i odobrenja je 2.000 ljudi stradalo, ubijeno.”

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

03. MART 2015.

Svjedok: Zločini u Doboju djelo policije i paravojski

Svjedočeći u Odbranu Ratka Mladića, bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) Milivoje Simić potvrdio je da su 1992. godine u Doboju činjena zlodjela nad nesrpskim stanovništvom, ali je za to okrivio policiju i paravojske.

JUSTICE REPORT

Simić, ratni komandant garnizona VRS-a u Doboju, izjavio je u utorak na suđenju Mladiću u Haagu da su tokom operacija "čišćenja" u okolini, ali i u samom gradu, srpska policija i paravojske pljačkale, hapsile, pomjerale i ubijale muslimanske i hrvatske mještane.

"Ovo što se dešavalo, to su radile paravojne formacije i Centar službi bezbjednosti (CSB). Pljačkali su i Hrvate i Muslimane i Srbe, upozoravao sam šefa policije", kazao je svjedok nakon što mu je haški tužilac predočio dokument da je jedna jedinica tokom operacija u selu Čivčija opljačkala "70 kilograma zlata i 350.000 njemačkih maraka".

Pritvaranje civila iz sela, svjedok je potvrdio riječima: "Te rabote činio je CSB."

Simić je svjedočio na suđenju bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a Ratku Mladiću, koji je optužen za progon nesrpskog stanovništva, koji je u nekoliko opština poprimio razmjere genocida. Mladiću se sudi i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedok je tvrdio da jedinica Veljka Milankovića poznata kao "Vukovi s Vučjaka", za koju je rekao da je činila zločine, "bila samostalna", puno više nego u sastavu VRS-a.

Nakon što mu je tužilac predočio naređenje kojim je general Momir Talić postavio Milankovića za "komandanta bataljona" VRS-a, Simić je kazao da je tom jedinicom "koja je radila šta je htjela", "najviše komandovao" Talićev najbliži saradnik Boško Kelečević.

"Gdje god je on bio sa svojom grupom, bilo je problema", podvukao je svjedok.

Suđenje se nastavlja.

27. FEBRUAR 2015.

Svjedok: Uveličan broj žrtava

Zvaničnik Republike Srpske (RS) za nestala lica izjavio je da su vlasti u Sarajevu i međunarodne organizacije preuveličale broj muslimanskih žrtava u mestima kao što je Srebrenica.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći u odbranu Ratka Mladića zvaničnik Republike Srpske Goran Krčmar u četvrtak je pred Sudom u Haagu optužio vlasti u Sarajevu i Međunarodnu komisiju za nestale (ICMP) da "uveličavaju" broj muslimanskih žrtava.

Krčmar, koji se nestalima bavi od sredine rata, ustvrdio je da "do sada nikada nije objavljen spisak nestalih Muslimana", bez kojeg je "besmisleno obavljati popis tijela" pronađenih žrtava.

On je rekao da su Tužilaštvo BiH i IMCP umešani u "opasnu i savršenu manipulaciju", jer za dijelove već sahranjenog tijela, odnosno naknadno pronađene kosti, tvrde da je nepoznata osoba i tako uvećavaju broj mrtvih.

Optužnica tereti Mladića, ratnog komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), za genocid nad oko 7.000 Muslimana u Srebrenici počinjen u julu 1995. godine. Eksperti Tužilaštva svjedočili su, ranije tokom suđenja, da je do sada identifikovano oko 6.500 žrtava.

Mladić je optužen i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u nekim opštinama imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Tokom Krčmarovog svjedočenja, Odbrana je u sudnici pustila snimke mudžahedina koji su ratovali u sastavu ABiH, gdje se vide odsječene glave i unakažena tijela srpskih žrtava.

Prikazan je i snimak posjete predsjednika Predsjedništva BiH Alije Izetbegovića logoru brigade "El Mudžahid" u selu Gostovići kod Maglaja. Svjedok je naglasio da je u sukobima na Ozrenu u jesen 1995. jedinica "El Mudžahid" zarobila 180 Srba i da je "samo osam ljudi preživjelo".

Sudija Orie upozorio je, nekoliko puta, Odbranu da za proces protiv generala Mladića to nije relevantna tema, tim prije što tužioci ne osporavaju da je zločina bilo na svim zaraćenim stranama i da su neke od njih počinili mudžahedini.

Zastupnici Optužbe će svjedoka Krčmara unakrsno ispitivati u ponedjeljak, 2. marta.

25. FEBRUAR 2015.

Armija BiH "Srebrenicu ostavila na milost Srbima"

U nastavku suđenja Ratku Mladiću u Haagu, svjedok Odbrane izjavio je da je Armija BiH (ABiH) u julu 1995. godine napustila Srebrenicu i stanovništvo "ostavila na milost" Vojsci Republike Srpske (VRS), koja je ušla u grad.

JUSTICE REPORT

Miodrag Dragutinović, bivši pomoćnik komandanta Zvorničke brigade VRS-a, kazao je u srijedu na suđenju Mladiću da su njegove jedinice učestvovale u napadu na Srebrenicu u julu 1995. godine.

"U nekom momentu, 28. divizija ABiH je jednostavno napustila grad i stanovništvo ostavila na milost nekome", rekao je Dragutinović i dodao da "cilj dejstava nisu bili civili ni enklava, nego isključivo 28. divizija".

Precizirao je i da se njegova jedinica "nije susrela s civilima" iako je vidjela njihove pokrete.

Mladićeva Odbrana je navode optužnice da su jedinice Zvorničke brigade VRS-a nakon pada Srebrenice učestvovale u pogubljenjima muškaraca, pokušala osporiti Dragutinovićevim svjedočenjem.

Dragutinović je rekao da je njegova jedinica učestvovala u borbama s Drugim korpusom ABiH 15. i 16. jula. "Takav intenzitet borbenih dejstava ja tokom pet godina rata nisam doživio", naglasio je svjedok.

Dragutinović je kazao i da je, na kraju, postignut dogovor da VRS otvori koridor kroz koji je muslimanska kolona izašla iz obruča.

Srebrenicu na dan njenog pada, 11. jula 1995, svjedok je opisao kao "tužan grad" u neredu.

"Nisam vidio razaranja, niti sam mogao da primijetim da su u gradu vođene bilo kakve borbe. Civilnog stanovništva nije bilo", prisjetio se Dragutinović.

Mladić je optužen za genocid nad oko 7,000 bošnjačkih muškaraca i dječaka iz Srebrenice u danima nakon što je VRS 11. jula 1995. zauzeo tu enklavu.

Sudi mu se i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

18. FEBRUAR 2015.

Svjedok: Srebrenica nije bila demilitarizovana zona

Bivši oficir Vojske Republike Srpske rekao je na suđenju Ratku Mladiću da su bošnjačke snage bile aktivne u Srebrenici čak i u vrijeme kada je to trebalo da bude demilitarizovana "sigurna zona".

JUSTICE REPORT

Milenko Jevđević, bivši komandant jednog od bataljona Drinskog korpusa VRS-a, kazao je u srijedu u Haškom tribunalu da Srebrenica i Žepa nisu bile demilitarizovane, iako je to trebalo da se desi nakon što su 1993. bile proglašene zonama pod zaštitom Ujedinjenih nacija (UN).

"Demilitarizacija uopšte nije sprovedena, nastavljene su vojne aktivnosti muslimanskih snaga", posvjedočio je Jevđević.

Poslije proglašenja Srebrenice i Žepe za "sigurne zone UN-a", kako je svjedok kazao, "jedinice Drinskog korpusa su dobile striktno naređenje da se zaustave... jer slijedi razoružavanje i demilitarizacija tih sigurnih zona".

Prema optužnici, Mladić je, kao komandant VRS-a, optužen za ubistvo oko 7,000 bošnjačkih muškaraca i dječaka iz Srebrenice u danima nakon što je VRS 11. jula 1995. zauzeo tu enklavu u Istočnoj Bosni.

Mladiću se sudi i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedok Jevđević je pojasnio da je od 1993. godine Armija BiH (ABiH) u Srebrenici i Žepi imala "jednu diviziju sa 12.000 do 15.000 boraca" koji su "ostali u rovovima, s cijevima uperenim ka VRS-u".

"Iz enklava su često u akcije izlazile diverzantske grupe koje su bile velika opasnost za Drinski korpus i izazivale su pogibiju naših vojnika i civila", rekao je Jevđević.

Na pitanje sudija ko su "Turci" koji se spominju u naređenjima starješina Drinskog korpusa, Jevđević je odgovorio da se "misli, u prenesenom smislu, na pripadnike ABiH".

"I danas, kad bilo gdje igra reprezentacija Turske, svi u Sarajevu navijaju za njih", naglasio je svjedok.

Suđenje se nastavlja.

17. FEBRUAR 2015.

Mladićev svjedok opisao ubistva i premlaćivanja na Manjači

Na suđenju Ratku Mladiću, svjedok Odbrane Radomir Radinković izjavio je da su Muslimani bili ubijani kod zarobljeničkog logora Manjača u ljeto 1992. godine, ali je za te zločine okrivio "civilnu policiju".

JUSTICE REPORT

Radinković, bivši obavještajno-bezbjednosni oficir Vojske Republike Srpske (VRS) na Manjači, potvrdio je da su se 24 Muslimana iz Sanskog Mosta ugušila u kamionima kojim ih je srpska policija prebacivala na Manjaču.

Jedan broj zarobljenika iz Prijedora bio je istog ljeta ubijen ispred kapija logora, kazao je svjedok.

Radinković je rekao da su neki od 1430 zarobljenika iz Prijedora u avgustu 1992. godine ubijeni dok su u 11 autobusa čekali da budu primljeni u logor na Manjači.

"Nismo bili upoznati da li su od premlaćivanja umrli ili je bila namjerna egzekucija", izjavio je Radinković, dodavši, međutim, nešto kasnije kako su bili "obavješteni da su izvođeni iz autobusa i likvidirani".

"Ja nisam mogao čuti krike, ali su čuli vojni policajci i obavijestili nas... Vojni policajci vidjeli su da ih izvode i bukvalno likvidiraju", opisao je svjedok.

Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a, sudi se za progon Muslimana i Hrvata iz više opština pod srpskom kontrolom, genocid počinjen u Srebrenici i još nekoliko opština, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Prema optužnici, na Manjaču su dovođene žrtve progona nesrba širom Bosanske krajine.

Radinković je počeo sa svjedočenjem u ponedjeljak, kada je rekao da je prema Muslimanima i Hrvatima u zarobljeničkom logoru na Manjači 1992. godine bilo postupano u skladu sa Ženevskim konvencijama i da su ih redovno posjećivale delegacije Crvenog krsta.

Na sugestiju tužiteljke Caroline Edgerton, Radinković je potvrdio da su osmorica muslimanskih zarobljenika bila prebijena nasmrt. “Civilna policija je to radila, nažalost”, izjavio je svjedok, tvrdeći da vojna policija nije mogla biti angažovana ispred logora da to spriječi.

Predsjedavajući sudija Alphons Orie pitao je svjedoka zašto nije sam intervenisao i pozvao policiju da prestane s ubistvima, što je bila njegova “ljudska dužnost”. “Nije bilo na meni da ih pozivam na moralno i ljudsko ponašanje”, odgovorio je Radinković.

On je opisao i kako su se 24 Muslimana ugušila pri transportu kamionima iz Sanskog Mosta na Manjaču.

“Da, oni su bili ugušeni zato što je kamion bio prekriven ceradom, maltene su bili hermetički zatvoreni i ugušili su se slabiji”, rekao je Radinković, dodavši da ih “niko nije ubio”.

Kako je kazao, civilni policajci iz pratnje su, po svaku cijenu, htjeli da tijela ugušenih ostave na Manjači, ali ih je uprava logora natjerala da leševe vrate u Sanski Most. “Nažalost, to je bio logičan slijed. Mi smo primali žive, mrtve nismo primali”, dodao je svjedok.

Radinković je potvrdio i da su zatvorenici na Manjači bili prebijani, ali je i to pripisao civilnoj policiji koja ih je saslušavala, ili pojedinim neodgovornim vojnim policajcima, koji su, kako je rekao, zbog toga bili smjenjivani.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u srijedu, 18. februara.

12. FEBRUAR 2015.

Srbi zatvarili Bošnjake "radi njihove zaštite"

Svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom rekao je da Muslimani, koji su u ljeto 1992. godine bili zatvoreni u logoru Trnopolje kod Prijedora, nisu zlostavljani.

JUSTICE REPORT

Svejdok odbrane Slavko Puhalić, koji je bio intendantski oficir u logoru Trnopolje koji su vodili bosanski Srbi, izjavio je u četvratak pred sudom u Haagu da je svrha logora bilo "uklanjanje nesrpskog stanovništva iz zone borbenih dejstava... radi njihove zaštite".

Muslimani, Hrvati i drugi ostali su u Trnopolju "dok nisu stvoreni uslovi da odu", naveo je Puhalić.

"Mogli su slobodno da izlaze, pošto bi se prijavili straži i ostavili dokumente...Niko nije doveden na silu", naznačio je svjedok u pisanoj izjavi uvedenoj u spis.

Po svjedoku, osim nekoliko "incidenata", ljudi koji su bili zatvoreni u Trnopolju nisu zlostavljani.

Prema optužnici protiv Mladića, ratnog komandanta Vojske Republike Srpske, u logorima Trnopolje, Keraterm i Omarska sprske snage počinile su teške i masovne zločine nad Muslimanima i Hrvatima. Prijedor je, navodi se u optužnici, jedna od bosanskih opština u kojima je progon nesrpskih civila imao razmjere genocida.

Nakon što je branilac Branko Lukić u sudnici pustio snimak britanske televizije ITN iz Trnopolja, na kojem se iza bodljikave žice vide muslimanski muškarci, od kojih su neki šokantno mršavi, Puhalić je izjavio da su bodljikavom žicom zapravo bili okruženi novinari, dok su zatvornenici bili spolja.

"Novinari se nalaze u ograđenom djelu, a ljudi su slobodni", kazao je svjedok.

Snimci ITN, načinjeni u avgustu 1992, izazavali su tada žestoku međunarodnu osudu vlasti bosanskih Srba.

Tokom unakrsnog ispitivanja, zastupnik optužbe pitao je svjedoka da li je u Trnopolju ikada sprovedena istraga o ubistvima i silovanjima kojima su bili podvrgnuti pritvorenici i zna li da je ijedan počinilac krivično gonjen.

Svjedok je odgovorio da ne zna, potvrđujući da je čuo za nekoliko slučajeva ubistava i silovanja, te da je o tome obavjestio vojnu i civilnu policiju.

Optužnica Mladića tereti i za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

11. FEBRUAR 2015.

Svjedok: Protjerivani nelojalni Muslimani

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, svjedok Odbrane rekao je da su srpske vlasti u Sanskom Mostu sa proljeća 1992. godine planirale da protjeraju "ekstremne" i "nelojalne" Muslimane.

JUSTICE REPORT

Svjedok Odbrane Nenad Davidović, koji je, kao lokalni zubar, bio načelnik medicinske službe u Sanskoj brigadi Vojske Republike Srpske (VRS), rekao je da je lokalni krizni štab u Sanskom Mostu želeo da protjera "nelojalne" i "ekstremne" Muslimane, a da "lojalne treba zaštititi".

U "nelojalne" je uvrstio one koji su na referendumu glasali za suverenu BiH, a protiv ostanka u Jugoslaviji.

"Uglavnom se pružala garancija sigurnosti lojalnom stanovništvu, ekstremistima ne... Ekstremisti su bili spremni da idu u oružanu borbu, nelojalni oni koji ne slušaju", naznačio je Davidović.

Svjedok je potvrdio da je u svojim bilješkama sa sastanka kriznog štaba, koje su mu predočene, zabilježio da "svi koji se protive srpskoj vlasti moraju biti protjerani sa svojim porodicama".

On je, međutim, priznao da ne zna da li je plan sproveden. "To bili prijedlozi, a odluke su donošene u užem krugu", rekao je on.

Prema optužnici protiv Mladića, ratnog komandanta VRS-a, progon nesrpskog stanovništva u Sanskom Mostu imao je razmjere genocida.

Na pitanje sudija da li je neslaganje sa srpskim vlastima bilo "demokratsko pravo" Muslimana, Davidović je odgovorio: "To je već bilo ratno stanje i o demokratiji nije moglo biti govora."

Upitan da li su nesrbi protjerivani, Davidović je uzvratio da "nema ta saznanja".

Optužnica Mladića tereti i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

10. FEBRUAR 2015.

Svjedok: Bošnjaci dobrovoljno odlazili u logore

Na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom, svjedok odbrane izjavio je da su Muslimani u proljeće 1992. godine "dobrovoljno odlazili u sabirne centre" kod Prijedora radi zaštite od srpskih paravojski.

JUSTICE REPORT

Rade Javorić, tadašnji komandant Teritorijalne odbrane (TO) u Prijedoru, kazao je u utorak pred tribunalom u Haagu da je čuo za zlodjela u tim centrima u kojima su držani Bošnjaci, uključujući ubistva i silovanja, kao i da su uslovi u njima bili neljudski, ali je naglasio da su oni tamo išli svojevoljno.

Na pitanje predsjedavajućeg sudije Alphonsa Orieja smatra li to zločinima, svjedok je odgovorio potvrdno, rekavši da je to protivno svim vojničkim propisima.

Sudija Orie zatim je pitao kako su onda Muslimani "dobrovoljno" ostajali u logorima Omarska, Keraterm i Trnopolje.

Javorić je odgovorio da su u te centre sami dolazili i mogli da odu "oni koji nisu uzeli oružje i nisu učestvovali u dejstvima" i da je njima bilo omogućeno da idu ukoliko žele. To, po svjedoku, ipak nisu mogli oni koji su bili zarobljeni s oružjem i u borbama.

Javorić je rekao da Vojska Republike Srpske nije bila odgovorna za zločine počinjene u logorima, već da je samo spolja obezbjeđivala centre za Muslimane i Hrvate.

Po optužnici protiv Mladića, bivšeg komandanta VRS-a, progon Muslimana i Hrvata u opštini Prijedor imao je razmjere genocida, a u logorima su počinjeni teški i masovni zločini.

Mladiću se sudi i za genocid u Srebrenici počinjen 1995. i u još nekoliko opština 1992. godine, progon Muslimana i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Javorić je za izbijanje rata u prijedorskoj opštini okrivio muslimanske paravojske, koje su u selu Hambarine krajem maja 1992. godine ubile dva vojnika.

Na pitanje tužioca da li su, zatim, Hambarine i obližnji Kozarac srpske snage napale artiljerijom i "ubile mnoge Muslimane", svjedok je odgovorio: "Nažalost, tako je bilo."

Suđenje Mladiću se nastavlja.

06. FEBRUAR 2015.

Svjedok: Muslimani iz Sanskog Mosta nisu protjerani

Vinko Nikolić, svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću, okrivio je Muslimane za izbijanje rata u Sanskom Mostu 1992. godine i negirao da su ih srpske vlasti nasilno protjerivale.

JUSTICE REPORT

Nikolić je tvrdio da su Muslimani odbili prijedlog Srba da se opština i policija podijele, te da su opštinsko i policijsko sjedište silom zauzeli.

Bivši član Kriznog štaba i Srpskih odbrambenih snaga (SOS) priznao je da su snage bosanskih Srba izbacile, a krajem maja 1992. preduzele su akciju razoružavanja muslimanskih paravojski.

Međutim, Nikolić je paljenje kuća, pljačku i ubistva počinjena u tim akcijama pripisao je “haosu” i srpskim izbjeglicama iz Hrvatske.

Potvrđujući da su srpske vlasti posljednjeg dana maja uputile proglas nesrbima da će im “omogućiti da odu, ako to žele”, svjedok je kazao da je “većina Muslimana, vjerovatno po uputstvima svoje stranke, porodice sklanjala mnogo prije”, misleći na Stranku demokratske akcije (SDA).

“Njihovu odluku, Krizni štab i političko rukovodstvo Sanskog Mosta nisu željeli da sprečavaju. Svakome je dato na volju da sam odluči”, izjavio je Nikolić.

Sanski Most je jedna od opština u kojima je, po optužnici protiv tadašnjeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), progon Muslimana i Hrvata imao razmjere genocida.

Mladić je optužen i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Po njegovim riječima, srpske vlasti su štitile građane koji se nisu ogriješili o zakon, a oni koji jesu, privedeni su, ispitivani i upućeni u logor na Manjači.

“Nisu planirale, podsticale ili naredile trajno uklanjanje Muslimana, ni vlasti, ni policija, ni vojska”, tvrdio je Nikolić.

Za zločine počinjene nad nesrbima u Sanskom Mostu, kao i da je većina počinilaca odgovarala, on je, kako je rekao, čuo naknadno.

Svjedokovoj tvrdnji da je u toj opštini do 1995. ostalo da živi 8.000 Muslimana, zastupnik Optužbe Amir Zec suprotstavio je tvrdnju da ih je zapravo bilo 950.

"Mislio sam i na Muslimane i na Hrvate", odgovorio je Nikolić.

Na podsjećanje sudija da je u pisanoj izjavi pomenuo samo Muslimane, svjedok je zatim odgovorio: "Ja ostajem iza te izjave i dalje."

Nakon što mu je tužilac Zec iz dokumenta vrha Srpske demokratske stranke citirao da su "srpske vlasti željele da Sanski Most bude srpski grad" i to postigle masovnim preseljenjem nesrba, Nikolić je uzvratio da "nije bio član SDS-a".

"Na kriznom štabu nikad nije bilo govora o masovnom uklanjanju Muslimana", kazao je svjedok, nedugo potom objasnivši da je "cilj bio da se sačuvaju ljudski životi, pa i po cijenu iseljavanja iz Sanskog Mosta".

Sljedećeg svjedoka Odbrane, Mladićevi advokati pred sudije će izvesti u ponedjeljak, 9. februara.

05. FEBRUAR 2015.

Svjedok: Mladić tražio poštivanje Ženevskih konvencija

Svjedok Odbrane Vojin Ubiparip je izjavio na suđenju Ratku Mladiću da je Mladić uvek poštovao Ženevske konvencije i da su Muslimani iseljavani sa teritorija pod kontrolom Srba po naređenju Stranke demokratske akcije (SDA), a ne zato što su ih proganjale srpske snage.

JUSTICE REPORT

Ubiparip, bivši komandant bataljona Vojske Republike Srpske (VRS) na planini Vlašić, preko koje su često prelazili Muslimani na putu ka teritoriji pod kontrolom Armije BiH (ABiH), kazao je da su mu "viđeniji" među njima rekli kako su "dobili nalog da se isele... inače će njihovi najbliži biti uništeni".

On je kazao da su mu prenijeli da su to naređenje dobili iz "svoje centrale".

"Ja lično ne znam ko ga je dao, da li je iz vojnog ili političkog dijela", dodao je Ubiparip.

Na podsjećanje da je u pisanoj izjavi, uvedenoj u spis, precizirao da je SDA naredila iseljavanje, svjedok je odgovorio da su mu muslimanski uglednici rekli da je nalog stigao iz "centrale SDA iz Sarajeva", kad ih je pitao da li je bilo pritisaka da odu.

"Izrazili su žaljenje što moraju da idu. Narod, po mom saznanju, nije želio da ode", posvjedočio je Ubiparip.

Svjedočeći o više susreta s optuženim, Ubiparip je naznačio da je Mladić stalno isticao da VRS mora poštovati zakone i običaje rata i međunarodne konvencije.

Po svjedoku, Mladić je u maju 1993. naredio da se vojnicima podijeli "podsjetnik o Ženevskoj konvenciji", poslije čega u njegovoj jedinici nije bilo nikakvih zlodjela.

Mladića, bivšeg komandanta Glavnog štaba VRS-a, optužnica tereti za progon Muslimana i Hrvata širom BiH koji je imao razmjere genocida u nekoliko opština, uključujući i Kotor Varoš. Optužen je i za genocid počin-

jen u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Na ovom ročištu je svjedočio i bivši predsjednik kriznog štaba opštine Bosanski Novi Radomir Pašić, koji je rekao da je muslimansko stanovništvo napustilo tu opštinu "svojevoljno".

"Nama se stalno spočitava da smo ih prognali, a ti ljudi su sami željeli da odu", kazao je Pašić.

Suđenje Mladiću se nastavlja u četvrtak, 5. februara.

04. FEBRUAR 2015.

Svjedok: VRS pomogla hiljadama Hrvata

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, svjedok odbrane izjavio je da je Vojska Republike Srpske (VRS) 1993. godine pružila pomoć hiljadama hrvatskih civila i boraca.

JUSTICE REPORT

Davor Kolenda, nekadašnji zvaničnik Hrvatskog vijeća obrane (HVO) iz Travnika, posvjedočio je da su snage VRS-a, pod komandom optuženog Mladića, u ljeto 1993. pomogle hiljadama hrvatskih boraca i civila tako što što su im dozvolile da se tokom sukoba bosanskih Muslimana i Hrvata evakuišu preko teritorije pod srpskom kontrolom.

Po Kolendinim riječima, UNPROFOR je prethodno odbio da omogući tu evakuaciju, ali su nakon pregovora s VRS-om, u kojima je i sam učestvovao, hrvatsko stanovništvo i borci bili evakuisani preko planine Vlašić.

Kolenda je izjavio da je 800 vojnika HVO-a zatim bilo smješteno u zarobljenički logor VRS-a na Manjači, ali iz "humanitarnih razloga".

Na Manjači nije bilo zločina ili lošeg postupanja prema Hrvatima, kazao je Kolenda.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Kolenda je potvrdio da su Srbi pomoć Hrvatima iskoristili u propagandne svrhe.

"Nama je trebala pomoć u evakuaciji, a Srbi su to upotrijebili u propagandne svrhe, kako bi svijetu objasnili da poštuju međunarodne konvencije", rekao je Kolenda ali dodao da je "tretman na Manjači, u odnosu na uslove koji su vladali 1993. godine, bio korektan".

Kolenda je potvrdio da je, sa druge strane, na Manjači uložio protest upravi logora "zbog cjelodnevnog maltretiranja", koje je smatrao "protivnim međunarodnim konvencijama".

Opisao je da su hrvatski vojnici po velikoj vrućini bili izvedeni iz hangara, kako bi pred kamerama srpske televizije "ponavljali jednu izjavu".

"Izjavu da smo zarobljenici VRS-a i da je Bosna srpska kao što je Moskva ruska...To je bilo ponižavajuće, pogotovo zato što mi nismo bili vojni zarobljenici, nego smo tražili pomoć", prisjetio se Kolenda.

Kolenda je svjedočio na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a, koji je optužen za genocid počinjen u Srebrenici i još nekoliko opština, progon bosanskih Muslimana i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedok Slobodan Župljanin izjavio je u ponedeljak da Vojska Republike Srpske u jesen 1992. nije mogla da spriječi ubistva Muslimana kod Kotor Varoši.

Kotor Varoš je jedna od sedam opština u kojima je, po optužnici protiv Mladića, progon nesrpskog stanovništva od 1992. imao razmjere genocida.

Župljanin, tada kapetan VRS-a, potvrdio je da je 4. novembra 1992. u selu Grabovica ubijeno oko 150 Muslimana, koji su se prethodno bili predali.

Napominjući da je o tome izvijestio nadređenog oficira, Župljanin je rekao: "Ne znam da li sam pomenuo broj, ali znam da sam napisao da su oni idioti gore počinili masakr... Ja sam to nazvao masakrom".

Nadređenog je, kako je rekao, uvjerio da u zločin nisu bili umiješani pripadnici njihove brigade. Na pitanje tužiteljke Camille Bibles da li je o zločinu u Grabovici uopšte bilo istrage, svjedok je odgovorio da mu to "nije poznato".

Upitan od sudija ko je počionio to masovno ubistvo, Župljanin je kazao da je od oficira sa lica mjesta čuo da je "u strašnom incidentu pretežno učestvovalo civilno stanovništvo, a njegovo obezbjeđenje nije moglo da ih spriječi".

Pošto mu je tužiteljka predočila da je kasnije za novine izjavio da je zarobljene u Grabovici "stigla zaslužena kazna", svjedok je tvrdio da je mislio "na ekstremiste koji su bili legitimni vojni cilj", a ne na civile.

Sudija Bakone Moloto na to ga je upitao "šta je zaslužena kazna", a Župljanin je odgovorio: "I likvidacija i zarobljavanje."

Suđenje Mladiću nastavlja se u srijedu.

23. JANUAR 2015.

Svjedok: Muslimani napuštali Ključ iz straha

Bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) Velimir Kevac izjavio je na suđenju Ratku Mladiću da je Ključ 1992. godine napustilo "više od polovine" Muslimana, ali da za to ne treba kriviti srpske snage.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći u odbranu Ratka Mladića, Kevac je u petak u Haškom tribunalu izjavio da Muslimani Ključ nisu napustili zbog progona, nego "zato što su se plašili".

"Rat je bio i svi su se plašili i htjeli da smjeste porodice tamo gdje su osjećali da će biti malo bezbjednije", rekao je Kevac.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Kevac je priznao da su srpske snage nad Muslimanima počinile zločine, uključujući masovna ubistva i paljenje kuća, ali je negirao da je cilj tih zlodjela bio da se nesrpsko stanovništvo ukloni iz Ključa.

Po tužilaštvu, od 17.000 Muslimana prije rata, u Ključu ih je do kraja sukoba ostalo oko 1.000.

Kevac je svjedočio u korist bivšeg komandanta Glavnog štaba VRS-a Ratka Mladića, kojem se sudi za genocid počinjen 1992. godine u nekoliko opština, među kojima je i Ključ, genocid u Srebrenici, zatim progon nesrpskog stanovništva, terorisanje građana Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje Mladiću se nastavlja u ponedjeljak, 26. januara.

22. JANUAR 2015.

Svjedok: Muslimani izazvali sukob u Ključu

U nastavku suđenja Ratku Mladiću u Haagu, nekadašnji oficir Vojske Republike Srpske (VRS) iz Ključa je za sukob na području te opštine okrivio "lokalne Muslimane".

JUSTICE REPORT

Velimir Kevac je u četvrtak na suđenju Mladiću u Haagu rekao da su muslimanske jedinice 27. maja 1992. godine iz zasjede napale kolonu Jugoslovenske Narodne Armije (JNA) u povlačenju iz Hrvatske, što je izazvalo sukobe.

Kevac je rekao da su nakon toga "Muslimani i Srbi počeli da napuštaju Ključ", a pripadnici JNA vršili razoružavanje muslimanskih sela.

Prema Kevčevom svjedočenju, tadašnji opštinski zvaničnik Omer Filipović prvo nije prihvatio poziv JNA za razoružanje, ali je "poslije plotuna upozorenja" taj stav promijenio. Po Optužbi i iskazima ranijih svjedoka, Filipović je kasnije ubijen u zarobljeničkom logoru na Manjači.

Kevac je svjedočio u korist bivšeg komandanta Glavnog štaba VRS-a Ratka Mladića, kojem se sudi za genocid počinjen 1992. u nekoliko opština, među kojima je i Ključ, genocid u Srebrenici 1995. godine, zatim progon nesrpskog stanovništva, terorisanje građana Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

U unakrsnom ispitivanju, tužiteljka Caroline Edgerton predočila je Kevcu da je u granatiranju sela Pudin Han 28. maja 1992. godine bilo civilnih žrtava, na što je svjedok odgovorio da za to "nije čuo" i da tada "nije bio na tom prostoru".

Upitan o napadu snaga bosanskih Srba na selo Velagići 1. juna 1992. godine, kada je prema optužnici, u školi ubijeno 77 muškaraca, Kevac je rekao da je čuo da je "Vojna policija obavila uviđaj i da su počinioci uhapšeni i prebačeni u zatvor u Banjaluci".

Na tužiteljkinu tvrdnju da su nesrbi tokom tih akcija na području Ključa "masovno hapšeni", Kevac je uzvratio da to "nije bila raširena praksa", te da su hapšeni i pritvarani samo "oni koji su bili naoružani".

Suđenje Mladiću se nastavlja u petak.

19. JANUAR 2015.

Svjedok: Ekstremisti krivi za sukob u Prijedoru

U nastavku suđenja Ratku Mladiću nakon jednomjesečne pauze, svjedokinja Odbrane je rekla da su za sukob u Prijedoru 1992. godine krivi "muslimanski ekstremisti".

JUSTICE REPORT

Zdravka Karlica, predsjednica udruženja porodica nestalih, zarobljenih i poginulih iz Prijedora, ispričala je u ponedeljak na suđenju bivšem komandantu snaga bosanskih Srba da je njen suprug Zoran u ljeto 1992. godine ubijen u napadu muslimanskih formacija.

Karlica je kazala da je njen muž u maju 1992. učestvovao u pregovorima o razoružavanju "paravojnih formacija" u pretežno muslimanskom selu Kozarac.

"Umjerena struja Stranke demokratske akcije (SDA) prihvatala je razoružavanje, ali ekstremna struja nije, i došlo je do sukoba", rekla je Karlica.

Tokom unakrsnog ispitivanja, svjedokinja Karlica je potvrdila da je znala za iseljavanje Bošnjaka i Hrvata, ali da je "veliki broj njih otišao i prije rata".

Mladiću, bivšem komandantu Vojske Republike Srpske, na teret je stavljeno učešće u genocidu u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH koji je u sedam opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Po optužnici protiv Mladića, u selima u opštini Prijedor, srpske snage su masovno ubijale, nezakonito zatvarale u logore, mučile i zlostavljale hiljade muslimanskih i hrvatskih civila, koji su zatim protjerani.

Karlica je izjavila i da je "prije šest-sedam godina" od porodica žrtava saznala da je "ubijeno 256 žena i 10 djevojčica", te da je to za nju bila "šokantna vijest".

Prije svjedočenja Karlice, održana je kratka statusna konferencija na kojoj je predsjedavajući sudija Alphons Orie rekao da će Odbrana Mladića pred Tribunalom u Haagu potrajati čitavu ovu godinu, a protegnuće se i na 2016. godinu.

Orie je precizirao da je do sada Mladićeva Odbrana izvela "jednu trećinu" od 300 najavljenih svjedoka i da je za to utrošila "manje od jedne trećine" vremena koje je dobila.

Među svjedocima, kako je kazao sudija Orie, biće i Mladićeva supruga Bosiljka.

Po riječima branioca Branka Lukića, Bosiljka Mladić trebalo bi da svjedoči o generalovom boravku u Beogradu od 14. do 17. jula 1995. godine, u vrijeme dok su, kako piše u optužnici, snage pod Mladićevom komandom strijeljale oko 7.000 muslimanskih zarobljenika iz Srebrenice.

Advokat Lukić je naznačio da će, kroz iskaze Bosiljke Mladić i drugih svjedoka, Odbrana dokazati da Mladić, dok je bio u Beogradu, nije mogao da komanduje trupama VRS-a.

Suđenje Mladiću se nastavlja u utorak, 20. januara.

19. DECEMBAR 2014.

Mladić naredio vojnicima "da se ponašaju kao vitezovi"

Svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću za ratne zločine rekao je da bivši komadant Vojske Republike Srpske (VRS) naredio svojim ljudima da ne nanose zlo bošnjačkim zatvorenicima iz Srebrenice.

JUSTICE REPORT

Milovan Milutinović, bivši portparol Glavnog štaba VRS, izjavio u četvrtak pred Haškim tribunalom da Mladić "kao oficir i čovjek, nikada nije mogao izdati naređenje protivno Ženevskim konvencijama".

On je svjedočio da je Mladić, nakon pada Srebrenice u julu 1995. godine, dao naređenje svom podređenom komandantu Drinskog korpusa VRS-a Radislavu Krstiću da njegovi vojnici treba da se "ponašaju kao vitezovi" i da "nikome ne smije biti naneseno zlo".

Mladić je dva dana nakon pada Srebrenice imao susret sa predstavnicima lokalnih Bošnjaka u obližnjem Bratuncu kada ih je uveravao da će svima biti omogućeno da odu gdje žele ili da ostanu, ali samo ako nisu počinili ratne zločine, rekao je svjedok.

"General Mladić kazao da će biti zadržani svi muslimanski muškarci za koje se sumnja da su počinili ratne zločine", rekao je Milutinović, tvrdeći da su osumnjičeni kasnije predati Crvenom krstu.

Na pitanje sudije da li je znao da su zadržani muškarci kasnije strijeljani po kratkom postupku, svjedok je odgovorio: "Prvi put čujem za to".

"Iako sam bio načelnik Informativne službe [Glavnog Štaba VRS], ja desetak dana poslije gotovo da nisam znao za zločine koji su se desili u Srebrenici", kazao je on.

Mladić je optužen za genocid počinjen nad oko 7.000 muslimanskih muškaraca i dečaka u danima pošto je VRS 11. jula 1995. zauzela tu enklavu koja je bila pod zaštitom UN-a.

Tužilac je citirao niz tekstova iz zapadne štampe o masakrima, objavljenih sredinom jula 1995. godine, sugerišući da je Milutinovićeva infromativna služba te navode prenosila svom komandantu.

"Svakako da, mislim da smo i saopštavali to generalu Mladiću, ali nismo znali koliki je nivo tih egzekucija – da kažem zločina – na tim prostorima", izjavio je Milutinović.

On je takođe tvrdio da "nije znao" ko je zločine počinio.

Milutinović je dalje svjedočio da Mladićeve snage nisu odgovorne za nekoliko masakra u Sarajevu, za koje je rekao da su počinile bošnjačke snage kako bi optužile Srbe.

On je rekao da su bošnjačke snage odgovorne za eksplozije u redu za hljeb u ulici Vase Miskina u maju 1992, te obje eksplozije na pijaci Markale, u februaru 1994. i avgustu 1995. godine, kada je na desetine civila ubijeno.

Milutinović je tvrdio i da su poslije druge eksplozije ispred Markala 28. avgusta 1995. godine, kada je 43 ljudi ubijeno, ruski istražitelji utvrdili da su "neke žrtve umrle ranije, a njihova tijela su bila razmijenjena", sugerišući da su bošnjačke vlasti lažirale razmere tog krvoprolića.

Optužnica tereti Mladića za terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim minobacačkim i snajperskim napadima. On je optužen i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je navodno u sedam opština imao razmjere genocida, kao i za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje će biti nastavljeno 19. januara, poslije prazničné pauze u radu Haškog tribunala.

18. DECEMBAR 2014.

Svjedočio o "iskonskoj mržnji prema Srbima"

Svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću za ratne zločine rekao je da srpske snage nisu vršile progon nad Bošnjacima i Hrvatima iz oblasti Sanskog Mosta, već da su odgovarali na stvarne oružane pretnje.

Ratko Mladić u sudnici. Foto: ICTY

JUSTICE REPORT

Boro Tadić, bivši lokalni zvaničnik iz Sanskog Mosta, rekao je u srijedu na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da progon nesrba nije bila politika bosanskih Srba.

"Srpska demokratska stranka (SDS) i Republika Srpska (RS) nisu imale politiku da uklone Muslimane i Hrvate", naveo je Tadić u pisanoj izjavi pred Haškim tribunalom.

Prema optužnici protiv bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Mladića, Sanski Most je jedna od sedam opština u BiH u kojima je 1992. godine progon Bošnjaka i Hrvata imao razmjere genocida.

Tadić je izjavio da su rat u toj opštini izazvali Muslimani, odbijajući da se razoružaju i napadajući Jugoslovensku narodnu armiju (JNA) i policiju. Istovremeno, sugerisao je da je to bio dio plana zapadnih zemalja da rasture Jugoslaviju.

Iako je negirao da je bio član SDS-a, Tadić je tokom unakrsnog ispitivanja potvrdio da je bio saradnik u "Informatoru" te stranke. Zastupnik optužbe je zatim iz tog biltena citirao niz pogrdnih opisa Muslimana i Hrvata prema kojem oni namjeravaju da ubiju i siluju Srbe i da im "vade oči".

"Kad se govori istina, to nije propaganda, nego da se svi osvijeste", odgovorio je svjedok.

Upitan da li i misli da Muslimani "nisu ljudi", a da Hrvati "imaju gen da ubijaju bolje i jače od sebe", što je objavio "Informator", Tadić je odgovorio da se "ne slaže s tim riječima", koje je nazvao "žešćim", ali da se "slaže" da je postojala opasnost koja je njima opisana.

Tadić je potvrdio da je 1992. mještanima muslimanskih sela oko Sanskog Mosta rekao da su Bošnjaci "islamizovani Srbi" koji imaju "iskonsku mržnju" prema drugim Srbima.

Svjedok je prihvatio i da je u Sanskom Mostu bilo srušeno 18 džamija i da je vidio ostatke, ali je tvrdio da "ne zna" ko je to učinio. Dodao je i da je "moguće" da su lokalne vlasti, u februaru 1993, donijele odluku da izmjeste džamijska groblja.

Mladiću se takođe sudi za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

17. DECEMBAR 2014.

Mirovnjaci UN "zarobljeni da bi se zustavilo bombardovanje"

Novinar iz Republike Srpske rekao je na suđenju Ratku Mladiću da je 1995. godine snimio zarobljene pripadnike UNPROFOR-a za televizijski prilog kako bi NATO odvratio od daljnjih vazdušnih napada na Vojsku Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Snježan Lalović, televizijski novinar sa Pala, nekadašnjeg vojnog uporišta bosanskih Srba, izjavio je u utorak pred Haškim tribunalom da je u maju 1995. godine snimio pripadnike UNPROFOR-a koji su korišćeni kao živi štit, nakon što su mu "nepoznata uniformisana lica" dojavila da se oni tamo nalaze.

Pripadnici UNPROFOR-a bili su vezani za radiorelejni objekat na Jahorini u pokušaju da se spreči NATO bombardovanje tog objekta, rekao je on.

Lalović je posvjedočio da uniformisana lica koja su ga poslala na radio stanicu na Jahorini nisu pominjala Mladića, ali su mu rekli da treba da snimi pripadnike UNPROFOR-a za TV prilog "jer prijeti opasnost da će taj objekat biti gađan".

On je takođe tvrdio da zarobljenici nisu bili maltretirani i negirao je da je radio po naređenju vojske i policije Republike Srpske.

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužiteljica je svjedoku predočila izjavu u kojoj stoji da je general Mladić tadašnjem komandantu UNPROFOR-a Rupertu Smitu zaprijetio da će "gledati ubijanje pripadnika UNPROFOR-a na televiziji ako nastavi bombardovanje".

Odgovarajući na sugestiju tužiteljice da je Mladić pretio da će ubiti osoblje UN-a Lalović je kazao: "Bio sam s njima i zajedno s njima mogao sam da poginem".

Opisao je snimanje zatvorenika kao "trik da se pokaže da su oni gore", a ne kao pretnju smrću.

"Mi smo bili izloženi bombardovanu najveće vojne alijanse i ti TV prilozi je trebalo da odvrate NATO avione od bombardovanja Republike Srpske", kazao je svjedok.

Mladiću se sudi i za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je navodno u sedam općtina dostigao razmjere genocida, kao i za terorisanje stanovništva Sarajeva.

Suđenje se nastavlja.

16. DECEMBAR 2014.

Mladić izbačen iz sudnice zbog aplaudiranja

Ratko Mladić je privremeno izbačen iz sudnice Haškog tribunala, gdje mu se sudi za ratne zločine, pošto je aplaudirao kada je svjedok kazao da će on ući u istoriju "kao pozitivac".

JUSTICE REPORT

Predsedavajući sudija naredio je u ponedeljak da se Mladić udalji iz sudnice nakon što je aplaudirao tokom svjedočenja svjedoka odbrane Voja Kuprešanina, bivšeg visokog zvaničnika Srpske demokratske stranke u BiH, koji je hvalio njegovu hrabrost i liderstvo tokom rata od 1992. do 1995. godine.

“Istina je da je ovaj general koji sjedi ovdje stao datog časa da brani srpski narod, a svi drugi generali jugoslovenske vojske su pobjegli“, posvjedočio je Kuprešanin.

“Da nije bilo ovog generala koji sjedi ovdje, srpskog naroda ne bi bilo ni u tragovima u BiH. Zato je srpski narod zahvalan generalu Mladiću i za vjek-vjekova će ga pominjati i ući će kao pozitivac u srpsku istoriju”, kazao je Kuprešanin nakon čega je Mladić počeo da aplaudira.

Bivši komdadant Vojske Republike Srpske (VRS) Ratko Mladić optužen je za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH koji je u sedam opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNRPFOR-a za taoce.

Svjedok Kuprešanin, koji je bio visoki zvaničnik Srpske demokratske stranke u Bosanskoj krajini, potvrdio je da su srpske snage u julu 1992. ubile 68 nesrba u selu Briševo kod Prijedora.

“Istina je da nisu kažnjeni za to”, kazao je, tvrdeći, međutim, da se zlodjelo navedeno u optužnici protiv Mladića nije dogodilo tokom operacije VRS-a.

Kao uzrok rata, Kuprešanin je označio deklaraciju o nezavisnosti BiH.

On je rekao da je deklaracija iz oktobra 1991. godina, koja je usvojena iako su srpski poslanici bojkotovali parlament u Sarajevu, bila “protivustavna” i da je “ponizila srpski narod”.

Suđenje se nastavlja.

12. DECEMBAR 2014.

Svjedok: Srbi želeli da spreče islamsku državu

Cilj bosanskih Srbija nije bio da unište zemlju već da spreče Bošnjake da formiraju islamsku državu, rekao je bivši visoki zvaničnik bosanskih Srba na suđenju Ratku Mladiću.

JUSTICE REPORT

Vojo Kuprešanin, bivši visoki zvaničnik Srpske demokratske stranke (SDS), rekao je u četvrtak na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da su Srbi iz BiH želeli da spreče lidera Bošnjaka Aliju Izetbegovića da formira muslimansku republiku.

Kuprešanin, jedan od nekadašnjih lidera Srba u Bosanskoj krajini, tvrdio je pred Haškim tribunalom da u Skupštini Republike Srpske nije rekao da je "naš jasan cilj uništavanje Alijine države".

Tužilac mu je potom predočio transkript sa sednice, sugerišući da je pod "Alijinom državom" podrazumijevao "nezavisnu i unitarnu BiH".

Međutim, svjedok je odgovorio: "Ja kad govorim o Alijinoj državi, govorim o islamskoj državi, baziranoj na Izetbegovićevoj 'Islamskoj deklaraciji'... Ne govorim o unitarnoj BiH... Htjeli smo da razbijemo koncept islamske države."

General Mladić, ratni komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je, između ostalog, za progon Muslimana i Hrvata širom BiH. Cilj tog progona, prema optužnici, bilo je stvaranje srpske države na teritoriji BiH.

Svjedok Kuprešanin je rekao da je cilj Srba uoči rata u BiH bio da ostanu u Jugoslaviji i da je to pravo "definisao plebiscit" srpskog naroda održan krajem 1991. godine.

"Ne mislim da je to bio korak ka razbijanju BiH... već demokratska volja naroda... Mi hoćemo da ostanemo i u BiH ako BiH ostane u Jugoslaviji. Ustav nam je to garantovao", kazao je Kuprešanin.

Upitan od predsjedavajućeg sudije Alpfonsa Orijea da li se zalagao "za stvaranje nezavisne srpske države", Kuprešanin je odgovorio: "U tom trenutku – ne."

Tužilac je Kuprešaninu iz zapisnika citirao i da je on na skupštinskom zasjedanju u februaru 1992. godine, Muslimane i Hrvate nazvao “našim prirodnim neprijateljima” s kojim ne bi trebalo imati ništa.

“Toga se ne sjećam... To su teške riječi...”, odgovorio je svjedok.

Mladiću se takođe sudi za genocid u Srebrenici, teroristanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

11. DECEMBAR 2014.

Loše zdravstveno stanje optuženih odlaže presude

Predsednik Haškog tribunala upozorio je da se dugoočekivane presude na suđenjima za ratne zločine Ratku Mladiću, Goranu Hadžiću i Vojislavu Šešelju odlažu zbog njihovog lošeg zdravstvenog stanja.

MILKA DOMANOVIĆ

Teodor Meron, predsednik Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, rekao je u sredu pred Savetom bezbednosti UN tokom predstavljanja redovanog šestomesečnog izveštaja da se sud suočava sa velikim izazovima zbog zdravstvenog stanja pojedinih optuženih.

Meron je rekao da se presuda u slučaju protiv Ratka Mladića, koja je prethodno bila najavljena za jul 2016. godine, sada može očekivati "u martu 2017. ili kasnije".

Suđenje vođi Srba iz Hrvatske Goranu Hadžiću trenutno je odloženo zbog njegovog zdravstvenog stanja, dok je predsednik Srpske radikalne stranke Vojislav Šešelj privremeno pušten na slobodu radi lečenja, rekao je Meron.

"Pitanja u vezi sa zdravstvenim stanjem su neizbežna briga i sa sobom povlače pitanja humanitarne prirode. Iako Međunarodni sud ulaže sve moguće napore da obezbedi odgovarajuću zdravstvenu negu, razvoj događaja u vezi sa zdravstvenim stanjem optuženih nekada ostaje izvan naše kontrole, i kao što sam siguran da Savet razume, može dovesti do odlaganja u radu Međunarodnog suda", objasio je Meron.

Glavni tužilac Haškog tribunala Serž Bramerc rekao je pred Savetom bezbednosti UN da je Šešelj, nakon što je prošlog meseca pušten na privremenu slobodu radi lečenja, prekršio naređanja Haškog suda i vređao žrtve.

Šešelj: Ništa novo nisam rekao

Lider radikala rekao je da, iako glavni tužilac Haškog tribunala Serž Bramerc traži da se on vrati u Hag zbog nacionalističkih izjava koje je dao nakon što se vratio u Srbiju, on govori isto što i pred sudom.

"Bramerc bi trebalo da zna da ja ništa novo nisam rekao u političkom životu Srbije, što nisam neprekidno ponavljao u sudnici Haškog tribunala", rekao je Šešelj u četvrtak na konferenciji za štampu.

On je rekao i da mu Haški tribunal nije nametnuo nikakve uslove o tome šta može da govori u javnosti, kada je prošlog meseca pušten na privremenu slobodu radi lečenja.

“Ja nikakve uslove nisam dobio, ja sam izbačen iz ševeningenskog zatvora, i to brutalno izbačen. Nisam imao pravo ni da se žalim na odluku o izbacivanju”, rekao je Šešelj.

Šešelj je još jednom ponovio da se neće vratiti u Hag radi izricanja presude, a pozvao je svoje nekadašnje saradnike, predsednika Tomislava Nikolića i premijera Aleksandra Vučića da ga uhapse.

“Ja dobrovoljno neću otići”, naglasio je Šešelj.

Bramerc je rekao da razume bes žrtava, jer nakon 11 godina suđenja još nije doneta presuda.

“Tužilaštvo razume i deli frustraciju mnogih zbog toga što prvostepena presuda nije izrečena, s obzirom da je poslednji svedok svedočio u julu 2010, a suđenje je završeno u martu 2012. godine”, rekao je Bramerc.

On je pred Savetom bezbednosti UN rekao da je tužilaštvo tražilo da se lider Srpske radikalne stranke vrati u pritvor, nakon što je Šešelj rekao da će odbiti da se vrati u Hag kada to od njega bude zatraženo.

Rasprave izazvane Šešeljevom retorikom nakon njegovog povratka u Beograd “treba da nas podstaknu da udvostručimo napore kako bi se obezbedilo pozivanje na odgovornost za teške povrede međunarodnog humanitarnog prava i da se jasno usprotivimo svim oblicima revizionizma”, rekao je Bramerc.

Izricanje presude na suđenju Šešelju bilo je planirano za oktobar prošle godine, ali je odloženo nakon izuzeća jednog sudije zbog navodne pristrasnosti. Očekuje se da se novoimenovani sudija barem do juna 2015. godine upoznaje sa detaljima slučaja, a još nije određen datum za izricanje presude.

Govoreći o krivičnom gonjenju za ratne zločine pred lokalnim sudovima u zemljama bivše Jugoslavije, Bramerc je rekao da su “potrebna dodatna poboljšanja“.

On je rekao i da je nedavna zajednička akcija srpskih i vlasti u BiH u kojoj je uhapšeno 15 ljudi, koji se sumnjiče za otmicu i ubistvo 20 putnika iz voza u Štrpcima 1993. godine, predstavlja dobar primer.

“To je veoma pozitivan razvoj događaja koji pokazuje kako se mnogo više može postići uz efikasnu saradnju”, rekao je Bramerc.

11. DECEMBAR 2014.

Svjedok: Srpske snage pomagale lojalnim Bošnjacima

Bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) rekao je na suđenju Ratku Mladiću da su Bošnjaci koji su bili lojalni srpskim vlastima u oblasti Rogatice premešteni 1992. godine zbog pretnji sa muslimanske strane.

JUSTICE REPORT

Svjedok odbrane Milovan Lelek, pomoćnik načelnika štaba Rogatičke brigade VRS tokom rata, rekao je u srijedu na suđenju Ratku Mladiću za ratne zločine da Bošnjaci 1992. godine nisu proterani iz oblasti Rogatice.

"Svi su se oni iz sela dobrovoljno prijavljivali da napuste boravište, niko ih na to nije prisiljavao", posvjedočio je Lelek.

On je rekao da su Muslimani iz sela "lojalnih" srpskim vlastima sami tražili da budu izmješteni zbog prijetnji koje su dobijali sa muslimanske strane zato "što žive kraj Srba".

Prema njegovim rečima, Muslimani "iz lojalnih sela" dovoženi su u sabirne centre u lokalnom rasadniku i školama, odakle su bili prebacivani, "po svojoj želji", u Sarajevo ili teritorije pod kontrolom Armije BiH.

Mladić je optužen za progon Muslimana i Hrvata iz 15 opština pod kontrolom srpskih snaga, među kojima je i Rogatica.

Tužilac je sugerisao da su srpske vlasti "zloupotrijebile razmjenu zarobljenika" kako bi, istovremenim uklanjanjem civilnog stanovništva, etnički očistile Rogaticu.

"Ni to nije tačno", odgovorio je Lelek, potvrđujući da nikada sa Muslimanima nije razgovarao o tome zašto odlaze.

On je takođe rekao da nije bio upoznat sa zlostavljanjem zatvorenika u lokalnom rasadniku.

Mladić je optužen i za genocid u Srebrenici i sedam drugih opština, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

10. DECEMBAR 2014.

Svjedok: Nije bilo zlostavljanja na Manjači

Bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) rekao je na suđenju Ratku Mladiću za ratne zločine da Bošnjaci nisu bili izgladnjivani i prebijani u vojnom zarobljeničkom logoru na Manjači 1992. godine.

JUSTICE REPORT

Boško Amidžić, koji je bio šef intentandske službe Prvog krajiškog korpusa VRS-a, rekao je u utorak na na Mladićevom suđenju pred Haškim tribunalom da je u zarobljeničkom logoru Manjača bilo manje namirnica nego što bi trebalo, ali je tvrdio da je "tako bilo svima" i da su zarobljenici jeli istu hranu kao i njihovi čuvari.

On je rekao da su pomoć donosila dobrotvorna društva, poput muslimanske fondacije Merhameta i katoličke Karitas.

Međutim, on je opovrgavao izveštaje tih organizacija, s čijim predstavnicima je obilazio logor, da su zarobljenici na Manjači bili zlostavljani.

"Ti izvještaji nisu odražavali stvarno stanje... Isto smo gledali, a drugačije pričali... Oni su potencirali nehuman odnos, maltretiranje, mučenje", rekao je Amidžić.

Takođe je negirao tvrdnje prethodnog svedoka tužilaštva da su predstavnici Merhameta iz Manjače preuzeli tijela četrdesetak ubijenih Muslimana radi pokopa.

Mladiću se kao bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a sudi za genocid u Srebrenici i još nekoliko opština, progon Muslimana i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Tokom unakrsnog ispitivanja haško tužilaštvo se pozivalo na izvještaj Međunarodnog komiteta Crvenog krsta da su na zarobljenicima u Manjači bili "vidljivi tragovi nedavnog prebijanja".

Svjedok je prvo rekao da "ne može da kaže da tragove nije vidio", ali je insisitirao na tome da oni nisu bili svježi, da bi potom promijenio taj iskaz i tvrdio da "nije to vidio".

Tužilac je nakon toga rekao da su predstavnici Merhameta obavijestili komandanta Prvog krajiškog korpusa VRS-a Momira Talića da su na Manjači većinom zatvoreni "miroljubivi građani koji su izgladnjivani i tučeni", a trećina njih je povrijeđena.

"Nije tako", odgovorio je Amidžić, tvrdeći da se ta žalba odnosila na "druge logore koje je držala civilna policija".

Amidžić je takođe rekao da "nije znao" za ubistva Muslimana u zarobljeničkom logoru.

"Ja nisam bio upoznat s ubistvom nijednog zarobljenika na Manjači", rekao je.

Mladića je Amidžić opisao kao "pravu vojničinu" koja "traži red, rad i disciplinu i to na principu ličnog primjera", te kao "vrlo odlučnog i principijelnog".

"Nikada, zaista nikada, me nije razočarao", rekao je on.

Suđenje se nastavlja.

09. DECEMBAR 2014.

Svjedok: Nije bilo plana za zauzimanje Sarajeva

Bivši pripadnik Vojske Republike Srpske (VRS) rekao je na suđenju Ratku Mladiću za ratne zločine da Mladić nije imao namjeru da osvoji Sarajevo tokom opsade grada od 1992. do 1995. godine.

JUSTICE REPORT

Zaštićeni svjedok GRM-010, nekadašnji pripadnik VRS-a, izjavio je u ponedeljak da je bio prisutan kada je Mladić 1993. godine rekao da je ideja o osvajanju Sarajeva neprihvatljiva, jer bi donijela velike žrtve na obje strane i dodatno krvoproliće.

Prema njegovim rečima, umesto toga Mladić je želeo da se "suprotna strana privoli na pregovore o pravičnom miru".

Mladić je optužen za terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim minobacačkim i snajperskim napadima, kao i za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom zemlje i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedok GRM-010 je objasio da je Mladićeva naredba iz maja 1992. da artiljerija VRS-a otvori vatru po sarajevskom naselju Pofalići bila operacija protiv bošnjačkih "vojnih i paravojnih formacija" i "bandi", koje su izazvale "egzodus Srba sa Pofalića, napadajući, paleći i pljaćkajući njihove kuće".

Na audio snimku puštenom u sudnici Mladić se čuje se kako podređenom oficiru naređuje da artiljerijom gađa naselja Velašići i Pofalići, jer "tamo nema mnogo srpskog življa".

Mladić na snimku, načinjenom u noći između 28. i 29. maja 1992, kaže da je cilj tih napada bio da se Sarajlijama "razvuče pamet" i da im se ne dozvoli da spavaju.

Mladićeva odbrana je osporavala autentičnost snimka, tvrdeći da je riječ o montaži koju je napravila muslimanska strana.

Suđenje se nastavlja.

05. DECEMBAR 2014.

Svjedok: Srpska vojska nije počinila masakr

Bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) rekao je na suđenju Ratku Mladiću da su lokalni Srbi, a ne vojnici, počinili masakr nad Muslimanima i Hrvatimaa 1992. godine u selu Grabovica.

JUSTICE REPORT

Svjedok odbrane Vojislav Kršić, bivši oficir Kotorvaroške brigade VRS, svjedočio je u četvrtak pred Haškim tribunalom da su lokalni Srbi odgovorni za masovna ubistva u Grabovici.

Naime, oko 150 muškaraca, zatvorenih u školi u selu, ubijeno je u novembru 1992. godine, a ta ubistva su deo optužnice protiv Mladića.

Kršić je izjavio da ga je o zločinu obavijestio bezbjednosni oficir riječima: "Došlo je do problema. Stanovništvo u Grabovici zajebalo je stvar."

Svjedok je rekao da nije bio u selu u vrijeme ubistava, ali i da dok je bio prisutan, zarobljeni nisu bili vezani i da "nije bilo nikakvih radnji protiv njihovog dostojanstva".

Tokom unakrsnog ispitivanja tužiteljka Kamil Bibls citirala je naređenje VRS-a da se "očisti" teritorija oko Kotor-Varoši. Svjedok je odgovorio da se to naređenje nije odnosilo na civilno stanovništvo.

Sličan odgovor Kršić je dao i nakon što se zastupnica Optužbe pozvala na naređenje da srpske snage granatiraju kotorvaroški Stari grad. Kazao je da je to značilo da se napadnu "njihove snage" razmještene na tvrđavi koja nije bila naseljeno mesto i u kojoj nije bilo civilnih kuća.

Tužiteljka je tvrdila i da su muškarci zarobljeni i ubijeni u selu Grabovica bili u odgovornosti Kotorvaroške brigade VRS-a.

"Pa, na izvjestan način, da", odgovorio je Kršić.

Bivši komadant VRS Ratko Mladić optužen je za progon Bošnjaka i Hrvata iz opština pod srpskom kontrolom, među kojima je i Kotor-Varoš. Takođe mu se sudi i za genocid u Srebrenici i sedam drugih opština, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

04. DECEMBAR 2014.

Svjedok: Bez etničkog čišćenja u Kotor-Varoši

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, nekadašnji pripadnik Vojske Republike Srpske (VRS) rekao je da nikada nije dobio naredbu da se etnički očisti područje Kotor-Varoši.

JUSTICE REPORT

Vojislav Kršić, bivši oficir Kotorvaroške lake pješadijske brigade VRS-a, svjedočio je u sredu u Mladićevu odbranu da etničko čišćenje nikada nije pokušano na području Kotor-Varoši , kao i da njegova brigada za vreme rata nikada nije ispalila nijednu granatu na civilne ciljeve.

Krišić je u pisanoj izjavi, koju je Mladićev branilac Branko Lukić pročitao u sudnici, takođe tvrdio da „vojno osoblje nije bilo umješano" u ubistvo jednog broja Muslimana u selu Grabovica u novembru 1992. godine, što je zločin koji je naveden u optužnici protiv Mladića.

Mladiću se, kao bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a, sudi za progon Bošnjaka i Hrvata iz opština pod srpskom kontrolom, od kojih je jedna bila i Kotor-Varoš. Optužen je i za genocid počinjen u Srebrenici i još nekoliko opština, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Milorad Sajić, ratni komandant Teritorijalne odbrane u Banjaluci, takođe je rekao na saslušanju u sredu da etničko čišćenje nije bilo strateški cilj bosanskih Srba

Sajić je pred sudom izjavio da "ne zna da je bilo prisilnog iseljavanja" Muslimana i Hrvata dok je bio u Banjaluci.

Suđenje se nastavlja.

02. DECEMBAR 2014.

Mladić udaljen iz sudnice

Nekadašnji komandant Vojske Republike Srpske (VRS) Ratko Mladić udaljen je iz sudnice zbog preglasnog pričanja nakon rasprave sa glavnim sudijom za vreme suđenja.

JUSTICE REPORT

Mladiću je u ponedeljak rečeno da napusti sudinicu nakon rasprave sa glavnim sudijom Alfonsom Orijem oko toga da li je uzviknuo ime tužioca Amira Zeca, nakon što mu je prethodno zabranjeno da priča suviše glasno u sudnici.

Bivši komadant Vojske Republike Srpske je nakon toga optužio Orija da mu ne dozvoljava da priča i da "izigrava i tužioca i sudiju", pa mu je naređeno da napusti sudnicu.

"Ja imam pravo... Orie, samo ti izigravaj tužioca", kazao je zatim Mladić, sugerišući da je sudija bio pristrasan u korist tužilaštva.

Mladić je udaljen iz sudnice tokom svjedočenja Sima Bilbije, bivšeg glavnog ljekara bolnice Glavnog štaba VRS.

Bilbija, koji je po Mladićevom naređenju u aprilu 1993. godine učestvovao u evakuaciji ranjenika iz Srebrenice, opisao je bivšeg generalaVRS kao "hrabrog i časnog oficira".

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužilac Zec je Bilbiji predočio da je VRS 1993. ofanzivom satjerala hiljade Muslimana u srebreničku enklavu i da je mnoštvo ljudi živjelo na ulici pod granatama, uz nestašicu osnovnih potrepština.

Bilbija je potvrdio da je znao za "borbena dejstva" oko Srebrenice i da je čuo za veliki broj izbjeglica. Lokalni doktor rekao je svjedoku da mu "povremeno" nedostaje vode i medicinskog materijala, ali je Bilbija dodao da je srebrenički Dom zdravlja, koji je obišao, "ličio na bilo koji na srpskoj strani"

Nakon što mu je tužilac Zec prikazao novinarski film o granatiranju Srebrenice tokom evakuacije ranjenika, pri čemu su ranjena dva kanadska vojnika i umro jedan mali dječak, Bilbija je prokomentarisao da snimak ne prikazuje dan kad je bio u Srebrenici.

Svjedok je potvrdio i da je Mladiću u septembru 1996. poslao pismo podrške zbog "nedaća" koje su ga zadesile, ali je negirao da je pod tim podrazumijevao optužnicu za ratne zločine.

Upitan od tužioca "da li i danas ima isti osjećaj ljubavi i podrške generalu Mladiću", Bilbija je odgovorio: "Ja ovdje i sjedim zbog toga."

Mladićev nekadašnji tjelohranitelj Žarko Cvijić, koji je takođe svedočio u ponedeljak, nazvao je svog bišeg šefa "poštenim čovjekom i oficirom, koji nije imao nikakve koristi od rata".

Suđenje se nastavlja.

28. NOVEMBAR 2014.

Svjedok: Mladić veliki poznavalac vojnih propisa

Bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) izjavio je suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da je Mladić bio strog i disciplinovan, kao i da je insistirao na redu među njegovim vojnicima.

JUSTICE REPORT

Zaštićeni svjedok GRM-130 rekao je u četvrtak pred Haškim tribunalom da je Mladić bio strog komadanat ali "pravi oficir".

Susrete sa Mladićem, opisao je kao "neugodne i poučne", zato što je general bio "veliki poznavalac vojnih propisa" i "insistirao je da ih i mi komandanti i komandiri moramo dobro poznavati".

Mladić "nije trpio da su vojnici neobrijani", niti da okolo hodaju bez oružja i propisno utegnute opreme, rekao je svjedok.

"Insistirao je na redu i radu", kazao je GRM-130.

Svjedok je kao oficir JNA u BiH došao krajem 1991. sa svojom jedinicom i kasnije je pridodat Glavnom štabu VRS u Crnoj Rijeci kod Han Pijeska, na čijem je čelu Mladić bio.

Generala je upoznao 1993. godine i kaže da je on imao snažan uticaj na moral svojih vojnika.

"Njegovo pojavljivanje i razgovor s vojnicima, to je bilo kao bolesniku infuzija", rekao je svjedok.

Mladiću, nekadašnjem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS), sudi se za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida. Takođe mu se sudi za terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

27. NOVEMBAR 2014.

Svjedok: Muslimanski ekstremisti izazvali sukob u Prijedoru

Svjedok odbrane na suđenju bivšem komadantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću za ratne zločine izjavio je da su muslimanski ekstreministi u proleće 1992. godine izazvali sukobe u Prijedoru.

JUSTICE REPORT

Boško Mandić, bivši član kriznog štaba u Prijedoru, rekao je u sredu pred Haškim tribunalom na suđenju Ratku Mladiću da je rat u Prijedoru izazvao napad Muslimana na policijski punkt i regrute Jugoslovenske Narodne Armije (JNA) kod sela Hambarine 22. maja 1992., poslije čega su srpske snage napale selo.

Svjedok je takođe izjavio da su i muslimanske paravojne snage osam dana kasnije napale Prijedor.

Prema njegovim rečima, srpske vlasti, uz asistenciju međunarodnih organizacija, pomogle su nesrpskim civilima da odu ukoliko "nisu prekršili zakon i uzeli oružje u ruke".

Mladiću se sudi za genocid u Srebrenici i još nekoliko opština, a jedna od njih je i Prijedor. On je takođe optužen i za progone Muslimana i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedok Mandić je potvrdio da su nesrpska sela bila granatirana, te da su mnogi mještani završili u pritvorskim centrima Trnopolje, Omarska i Keraterm.

Tužilac je rekao da je u logorima kod Prijedora bilo pritvoreno oko 7.000 Muslimana i Hrvata.

"Ne znam broj, možda je bilo...više hiljada", kazao je na to svjedok.

Mandić je tvrdio da su u Trnopolju nesrbi imali "slobodu kretanja", dok su u Omarskoj i Keratermu bili pritvoreni i ispitivani ljudi koji su učestvovali u borbi.

Na sugestiju tužioca da su sve to bili civili koji nisu imali nikakve veze s borbama, svjedok je, rekao da je to "moguće" i da ne zna jer nije imao uvid u to ko je pritvoren.

Na pitanje da li je znao za masovne zločine počinjene u logorima kod Prijedora, Mandić je odgovorio: "Čuo sam da je bilo torture prema nesrbima u Omarskoj i Keratermu, bilo je i ubistava, ali vidio nisam ništa".

Dodao je da je čuo za ubistvo oko 150 muslimanskih zarobljenika u Keratermu 25. jula 1992. godine.

"Slažem se da je to bio masakr", kazao je svjedok.

Suđenje se nastavlja.

25. NOVEMBAR 2014.

Svjedok: Nije bilo zločina u logoru Sušica

Svjedok odbrane u nastavku suđenja Ratku Mladiću izjavio je da nije vidio srpske borce da zlostavljaju bošnjačke zatvorenike u logoru Sušica u Vlasenici 1992. godine.

Ratko Mladić u sudnici. Foto: Flickr/ICTY

JUSTICE REPORT

Svjedok Odbrane Momir Deurić, koji je u Sušici radio kao magacioner, izjavio je u ponedeljak pred Haškim tribunalom na suđenju bivšem komadantu Vojske Republike Srpske Ratku Madiću da nije znao za za zločine koji su navedeni u po optužnici.

Kada mu je tužilac predočavao dokaze o zlodjelima, uključujući prebijanja na smrt, nestanak zarobljenih i seksualno nasilje, Deurić je odgovorio: "Nisam to ni čuo ni vidio za to"

Prema rečima svjeda, Sušica je bila prihvatni centar u koji je vojska dovodila lokalne Muslimane – vojne zarobljenike, ali i civile – prije nego što bi ih oslobodili u razmeni zatvorenika.

"Neki su dolazili i dobrovoljno... Bili su tu sigurniji nego kod kuća, tako su govorili", kazao je Deurić, potvrđujući da je među zarobljenima bilo žena, djece i staraca.

Svjedok je naveo da su zarobljeni redovno dobijali hranu, istu koju i srpski čuvari i radnici, te negirao da su Muslimani bili "iznureni i mršavi", što su primijetili međunarodni posmatrači koji su posjetili logor.

"Bilo ih je, šta ja znam, koji su prirodno mršavi, koji su bili mršavi i kad su došli", kazao je svjedok.

On je insistirao na tome da su zarobljenici dobrovoljno radili, a ne pod prinudom.

Na tužiočevu sugestiju da su zarobljeni bili većinom "nevini civili", Deurić je odgovorio: "To vam ja ne bih mogao znati... Bilo je i vojske u civilnim odijelima – da li je vojnik, da li je civil, ne bih mogao znati."

Šefa logorskog obezbjeđenja Dragana Nikolića Haški tribunal je osudio na 20 godina zatvora nakon što je priznao krivicu za progon, ubistva, mučenje i seksualno zlostavljanje u logoru.

Mladića, nekadašnji komandant Vojske Republike Srpske, optužen je za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u Vlasenici i još šest opština 1992. godine navodno imao razmjere genocida.

Optužen je i za genocid u Srebrenici 1995. godine, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

21. NOVEMBAR 2014.

Svjedok: Muslimani napustili Ključ dobrovoljno

Svedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komadantu Vojske Republike Srpske (VRS), rekao je da srpske vojne i civilne vlasti nisu nameravale progon Muslimana i Hrvata iz opšine Ključ 1992. godine.

JUSTICE REPORT

Bivši rezervni policajac Nikola Vračar posvjedočio je pred Haškim tribunalom da je "odlazak stanovništva – i srpskog i muslimanskog – bio izazvan strahom od rata i dobrovoljan".

"To nije bila politika ni opštine ni [srpske] vlade, da se narod prisilno iseljava, već dobrovoljno... Ljudi su se jednostavno selili. Ljudi su išli za svojom vojskom... Muslimani za svojom, Srbi za svojom, Hrvati za svojom", izjavio je Vračar.

Za izbijanje sukoba u Ključu Vračar je okrivio muslimansku stranu koja je, kako je rekao, napadala policiju i vojnike Jugoslovenske narodne armije (JNA).

Potvrđujući da je čuo za masovna ubistva Muslimana u selima Velagići i Biljani, svjedok je kazao da je, isto tako, čuo da su počinioci bili "pripadnici neke paravojne formacije".

Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a, sudi se za genocid u Srebrenici i još nekoliko opština – među kojima je i Ključ – progone Muslimana i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

U unakrsnom ispitivanju, tužiteljka Karolin Edžerton svjedoku je predočila da su počinioci ubistva "najmanje 77 nenaoružanih Muslimana u školi u Velagićima" bili pripadnici VRS-a i da su to sami potvrdili u pismu komandantu Prvog krajiškog korpusa, par dana kasnije.

"To nisam znao, bio sam na bolovanju, ja ne znam koliko je ljudi bilo... Treba juriti toga koji je to počinio, znaju oni... To se desilo, svi to znaju", odgovorio je Vračar.

Svjedok je takođe potvrdio i da je čuo da su u selu Biljani, u maju 1992. godine, ubijena 144 muslimanska muškarca. Kazao je i da je, prethodnih

dana, bio na straži ispred policijske stanice u Biljanima i da je čuo "neke ljude kako jauču" usljed batinanja tokom ispitivanja.

Tužiteljka Edžerton rekla je da je progon nesrba bio politika civilnih i vojnih vlasti Republike Srpske i pokazala dokument sedam krajiških opština u kojem piše da se "sve opštine slažu da bi Muslimani i Hrvati trebalo da odu".

"Ja te odluke nisam vidio. Ima drugih odluka da se narod ne progoni", uzvratio je svjedok.

Vračar je, međutim, potvrdio da je poslije 27. maja 1992. srpska Teritorijalna odbrana napala muslimanska i hrvatska naselja, granatirala ih i hapsila stanovništvo.

Upitan da li je bilo i ubistava, odgovorio je: "Dešavali su se sporadični slučajevi, bilo je odmetnutih bandi koje su palile, pljačkale i ubijale... Teško je bilo uspostaviti kontrolu."

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

20. NOVEMBAR 2014.

Svjedok: Mladić nije želio genocid

Svjedočeći u odbranu bivšeg komadanta Vojske Republike Srpske (VRS), Ratka Mladića, Rajko Šarenac je rekao da je znao da je ličnost optuženog "u velikoj suprotnosti sa zločinima genocida koji mu se pripisuju".

JUSTICE REPORT

Mladićev advokat Miodrag Stojanović, sumirajući pisanu izjavu svedoka pred sudom, rekao je da je "Šarenac je imao više ličnih kontakata i susreta sa generalom Mladićem, na osnovu kojih se uvjerio da su njegovo porodično i vojničko vaspitanje, principijelnost i upornost, u velikoj suprotnosti sa zločinima genocida koji mu se pripisuju".

Šarenac, bivši pomoćnik komandanta Gardijske brigade pri Glavnom štabu VRS-a, posvjedočio je da je Mladić 1993. dozvolio izvlačenje hiljada hrvatskih civila iz Vareša, preko teritorije srpskih snaga.

On je takođe opisao kako je Mladić, u ljeto te godine, u Trnovu garantovao bezbjednost muslimanskom šefu lokalne policije.

Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a, sudi se za genocid u Srebrenici i još nekoliko opština, progone Muslimana i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

U unakrsnom ispitivanju Haško tužilaštvo suočilo je Šarenca sa tvrdnjom da su tokom borbi u istočnoj Bosni 1993. godine srpske snage, među kojima je bila i njegova brigada, pomjerale muslimansko stanovništvo.

"Nismo s civilima vodili rat, nego s borcima... A ako se neko našao na putu, to je bio njegov problem", odgovorio je Šarenac, dodavši da se "ne sjeća da je takvih slučajeva bilo".

Tužilac je u sudnici zatim citirao Mladićevo naređenje da se "očisti Podrinje", "razbiju" muslimanske jedinice, a "muslimanskom stanovništvu omogući da se premjesti". Šarenac je prihvatio da "to jeste bilo naređenje".

Na tužiočevu sugestiju da je ostvarenje strateškog cilja bosanskih Srba bilo da "da Drina ne bude granica sa Srbijom", Šarenac je uzvratio da se bavio ispunjavanjem borbenih zadataka i da "nije znao šta je bio strateški cilj".

Upitan da li je širio antimuslimansku propagandu tokom srpske ofanzive u istočnoj Bosni, svjedok je odgovorio da, sve i da je htio da to čini, nije imao tehničkih sredstava.

Na pitanje da li je Mladić ikada naredio hapšenje pripadnika UNPROFOR-a ukoliko NATO avioni napadnu položaje VRS-a, Šarenac je rekao da je "toga bilo", ali da se on "ne sjeća" takvog konkretnog naređenja iz aprila 1994. koje mu je tužilac citirao.

Suđenje Mladiću nastavlja se u četvrtak, 20. novembra.

19. NOVEMBAR 2014.

Svjedok: Arkan kriv za ubistva u Sanskom Mostu

Svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću, Duško Čorokalo, izjavio je da su zločine nad Muslimanima i Hrvatima u Sanskom Mostu počinili srpski borci koji su se "oteli kontroli" ili ljudi Željka Ražnatovića Arkana.

JUSTICE REPORT

Čorokalo, koji je bio bezbjednosni oficir u lokalnoj brigadi Vojske Republike Srpske (VRS), rekao je da su sukobe u Sanskom Mostu, u maju 1992. godine izazvali lokalni Muslimani nakon što su odbili da Srbima predaju oružje.

Dodao je i da se u selu Hrustovo dogodio incident u kojem je stradao njemu nepoznat broj nesrba, a počinio ga je "određeni broj ljudi koji su se oteli kontroli".

Paravojsku Željka Ražnatovića Arkana svjedok je označio kao odgovornu za "sve zlo" nanijeto u jesen 1995. godine Muslimanima i Hrvatima u naselju Aganovići, kojih je bilo oko 1.000 i koji tokom rata "nisu pravili probleme" srpskim vlastima.

"Arkanovci" su, kako je ispričao Čorokalo, i Srbe zlostavljali i šišali do glave kada bi napustili ratište pred muslimansko-hrvatskom ofanzivom. Direktora hotela u Sanskom Mostu, u kojem su bili smješteni, ošišali su na ćelavo zato što je "burek bio hladan", naznačio je svjedok.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za progon muslimanskog i hrvatskog stanovništva širom BiH, koji je u šest opština, uključujući Sanski Most, poprimio razmjere genocida.

Mladić je pored toga optužen i za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

U unakrsnom ispitivanju tužioci su tvrdili da kod Muslimana i Hrvata u Sanskom Mostu nije pronađena "značajnija količina oružja", citirajući dokument srpske policije. Čorokalo je uzvratio da se s tim "ne slaže", pitajući "šta znači 'značajnija količina'".

Upitan zna li da su 31. maja 1992. srpske snage u jednoj garaži u Hrustovu ubile 22 nenaoružana civila, svjedok je odgovorio da o tome nije imao nikakve informacije iako je u selu saslušavao privedene mještane.

Na pitanje tužioca da li je imao saznanja da je, istog dana, na mostu u susjednom selu Vrhpolje ubijeno više Muslimana i Hrvata, Čorokalo je kazao da je za to čuo "u gradu tih dana".

Na tužiočevu sugestiju da su počinioci bili pripadnici VRS-a, rekao je: "Ne znam koje jedinice su to bile, nisam se u to upuštao".

Svjedok je potvrdio i da su nesrbi bili pritvoreni na više lokacija u Sanskom Mostu, a kasnije neki od njih prebačeni u logor na Manjači.

Prema optužnici, u lokalnoj sportskoj hali, fabrici "Krinks" i "Betonirki" počinjeni su zločini nad pritvorenima.

Za zlodjela Ražnatovićeve paravojske nad muslimanskim i hrvatskim stanovnicima Sanskog Mosta "nije bilo nikakvog razloga", izjavio je Čorokalo.

On je, međutim, potvrdio i da je većina nesrba napustila grad i prije dolaska "arkanovaca" 1995.

Suđenje se nastavlja 19. novembra.

18. NOVEMBAR 2014.

“Veći dio Muslimana i Hrvata nije napustio Srbac”

U nastavku haškog suđenja Ratku Mladiću, svjedok Odbrane Miloš Milinčić kazao je da je mislio da je tokom rata u BiH veći dio Muslimana i Hrvata ostao u opštini Srbac.

Ratio Mladic. Foto: Flickr/ICTY.

JUSTICE REPORT

Nekadašnji predsjednik opštine Srbac Milinčić je izjavio da je tu opštinu “iz ekonomskih razloga” napustilo “oko 60 lica nesrpske nacionalnosti”, od ukupno 897, koliko ih je živjelo tamo prije rata.

Taj iskaz, Milinčić je, međutim, promijenio pošto mu je u unakrsnom ispitivanju Haško tužilaštvo predočilo podatke Službe državne bezbjednosti Republike Srpske da je opštinu Srbac tokom rata napustilo “više od dvije trećine Muslimana i gotovo jedna trećina Hrvata”.

Po tim podacima, od 940 muslimanskih stanovnika 1991. godine, u srbačkoj opštini je četiri godine kasnije ostalo njih 300. Hrvata je prije rata bilo 145, a poslije sukoba ostalo 50.

Milinčić je te podatke prihvatio kao tačne, uz napomenu da tokom rata “nije imao saznanja” o njima.

“Činjenica je to, ja sam mislio da nije većina napustila Srbac. Znam da su ljudi išli, ali te podatke ne da nisam morao znati, nego nisam ni znao”, kazao je Milinčić.

Mladić, nekadašnji komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon Muslimana i Hrvata iz opština pod srpskom kontrolom, genocid u Srebrenici i još nekoliko opština, terorisanje građana Sarajeva, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

On je objasnio da se “otprilike 60 lica” obratilo njemu i da je, kao predsjednik opštine, intervenisao da im se dozvoli da pređu u Hrvatsku. Kasnije je, međutim, dodao da bi bilo ispravnije govoriti o “60 porodica, a ne pojedinaca”.

Milinčić je posvjedočio i da se više od 40 srbačkih Muslimana borilo u Vojsci Republike Srpske (VRS) i da su 22 ranjena. Svjedok je izjavio i da je Mladić 1992. podržao njegov stav da Srbačka brigada VRS-a ne ulazi u sukob sa susjednom opštinom Davor u Hrvatskoj, iako je iz nje Srbac bio granatiran.

“Kad sam mu to izložio, Mladić se nasmijao, bio je dobro raspoložen i rekao je: ‘Vi ste u pravu, pustite te budale, nemojte se direktno tući s Hrvatima’”, kazao je Milinčić.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

13. NOVEMBAR 2014.

Mladićev svjedok: Rat s dojučerašnjim komšijama

Svjedok odbrane na suđenju bivšem komadantu Vojske Republike Srpske Ratku Mladiću, rekao je da su Bošnjaci započeli sukob u Rogatici u proleće 1992. godine napadajući srpska sela.

JUSTICE REPORT

Slavko Veselinović, bivši pripadnik rogatičkog Kriznog štaba, rekao je u sredu na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da su se od 1991. godine muslimanske snage naoružavale, a da su u maju 1992. napale srpska sela u okolini Rogatice i sam grad, ubijajući i protjerujući civile.

“Rat se nije vodio s nepoznatim neprijateljem koji je došao sa strane. Rat se vodio s dojučerašnjim komšijama i prijateljima”, kazao je Veselinović.

Sukobi su potrajali dok Vojska Republike Srpske (VRS) nije “oslobodila” grad, dodao je on.

Mladićev branilac Miodrag Stojanović prikazao je dijelove dokumentarnog filma koji je Veselinović snimio 1992. godine.

Na snimku se vide opljačkane prodavnice, srušena džamija, zapaljene kuće, za koje je svjedok sugerisao da su djelo Muslimana. Vidjela su se i dva mitraljeska gnijezda, za koje svjedok tvrdi da su pripadala muslimanskim snagama.

Veselinović je rekao da nakon što su srpske snage zauzele Rogaticu on je postao šef komisije za pomoć srpskim izbjeglicama. Objasnio je da su Rogaticu “zbog puškaranja” napustili “i Srbi i Muslimani”, kao i da su srpske izbjeglice privremeno smeštene u napuštene muslimanske kuće.

On je rekao i da je u martu 1992. napustio Krizni štab zato što se protivio namjeri komandanta lokalne Teritorijalne odbrane (TO) Rajka Kušića da uđe u sukob sa Muslimanima.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Veselinović je potvrdio da je Kušić namjeravao da napadne lokalnu policijsku stanicu, što on nije odobravao, želeći da nastavi pregovore s muslimanskom stranom.

Upitan da li su srpski zvaničnici željeli podjelu srpskih i bošnjačkih teritorija, Veselinović je rekao da su pregovori o podjeli opštine Rogatica vođeni kako bi se spriječili sukobi i da je to rađeno bez uputstava iz vrha srpskih zvaničnika.

Mladiću se sudi za progon Muslimana i Hrvata sa opština pod terotorijom srpskih snaga, među kojima je i Rogatica, kao i za genocid u nekoliko bošnačkih opština 1992. godine i u Srebrenici 1995. Pored toga, Mladiću se sudi za terorisanje stanovnika Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

12. NOVEMBAR 2014.

Svjedok: Vojska Republike Srpske multinacionalna

Svjedok na suđenju Ratku Mladiću za ratne zločine kazao je da su se neki Bošnjaci i Hrvati 1992. godine dobrovoljno odazivali pozivu na mobilizaciju u Prijedoru.

DENIS DŽIDIĆ

Svjedok Mladićeve Odbrane Čedo Šipovac, nekadašnji službenik Sekretarijata za Narodnu odbranu u Prijedoru, rekao je u utorak na suđenju Mladiću pred Haškim tribunalom da su "svi Srbi, Bošnjaci i Hrvati" pozivani na mobilizaciju na početku sukoba u Prijedoru 1992. godine, te da je među onima koji su se odazvali bilo osoba svih nacionalnosti.

"Poznato mi je da je Ljubijski bataljon [Vojske Republike Srpske] bio mobilizovan s multietničkog područja. Koliko je meni poznato, ni Hrvati, ni Bošnjaci ni Srbi nisu imali primjedbe u smislu da su im davani različiti zadaci. To je bila homogena grupa", kazao je Šipovac.

On je, međutim, dodao da je u nekim bošnjačkim i hrvatskim selima u okolici Prijedora prije izbijanja sukoba bilo problema s mobilizacijom.

"Ljudi na terenu koji su predavali pozive su imali probleme zato što su politički lideri, muslimanskog i hrvatskog naroda, davali uputstva da se lica ne odazivaju. Takve pozive su pratila dešavanja na terenu, pa su kuriri imali probleme. Tako je ubijen kurir bošnjačke nacionalnosti u Sanskom Mostu, a u Prijedoru je bilo presretanja i prijetnji", rekao je Šipovac.

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužioci su pitali Šipovca da li mu je poznato šta se dešavalo s ljudima zatvorenim na području zloglasnog logora Omarska 1992. godine, na šta je Šipovac kazao da je Omarska, prema njegovim saznanjima, bila "istražni centar, a ne logor".

On je takođe rekao kako mu nije poznato da su "odbrambene snage" na području Prijedora učestvovale u ubistvima i progonu nesrpskog stanovništva.

"Ja tvrdim da ne znam ko je to učinio. Nisam po prirodi takav čovjek da ispitujem. Dakle, nisam znao o tome ništa i sada ne znam, a nemam razloga da lažem", kazao je svjedok.

Bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću sudi se za genocid u Srebrenici i još sedam drugih općina, uključujući Prijedor 1992. godine, progon Bošnjaka i Hrvata sa teritorija pod srpskom kontrolom, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

06. NOVEMBAR 2014.

Svjedok: Srpska vojska zabranila mučenje zarobljenika

Svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću rekao je da je Vojska Republike Srpske svojim pripadnicima naredila da štite civile, kao i da je zabranila razaranje njihovih sela.

DENIS DŽIDIĆ

Svjedočeći pred Haškim tribunalom, bivši komandir čete pri Sanskoj brigadi Ranko Kolar izjavio je u srijedu da je Mladićevim vojnicima rečeno da ne zlostavljaju zatvorenike tokom sukoba od 1992. do 1995. godine.

"U svakoj zapovjesti – odbrambenoj ili napadačkoj – navodilo se da zarobljene civile ili ratne zarobljenike ne smijemo maltretirati i da ih moramo predati najbližem organu za obavještajno-bezbjedonosne poslove", rekao je Kolar.

"Djelovanje po naseljenim mjestima je također bilo vrlo jasno, smjeli smo otvarati vatru samo po onim mjestima odakle se pruža otpor, ali uz minimalna razaranja", dodao je on.

Kolar je naveo da su se njegove jedinice u ljeto 1992. sukobljavale sa "muslimansko-hrvatskim formacijama" na području Sanskog Mosta, kao i da je početkom 1993. učestvovao u borbama protiv bošnjačkih jedinica Nasera Orića na putu između Bratunca i Zvornika.

"Mi smo išli u intervenciju u zaustavljanju operacije jedinica Nasera Orića koje su imale zadatak da sijeku komunikaciju Bratunac-Zvornik i osvoji oba grada. U tim operacijama su sela Kravica i još 11 drugih srpskih sela spaljena. Mi smo tada došli na intevenciju i zaustavili Orića i uspjeli da spasimo dio civila koji se nalazio tu", rekao je svjedok.

Bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću sudi se za genocid u Srebrenici i još sedam drugih općina, za progone Bošnjaka i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Tokom unakrsnog ispitivanja, haški tužioci su pitali Kolara da li mu je poznato da su Bošnjaci u Sanskom Mostu razoružavani, odvođeni u Sportsku dvoranu i "Betonirku" i tamo zlostavljani.

“Čuo sam da je naša jedinica učestvovala u razoružanju formacija koji nisu bili u VRS, ali za odvođenja mi nije poznato. Čuo sam za tu Sportsku dvoranu, ali nisam bio tu nikada“, odgovorio je svjedok.

Kolar je, takođe, kazao i da tokom rata nije čuo za ubistva bošnjačkih civila u selima Hrustovo i Krkojevci kod Sanskog Mosta.

Suđenje se nastavlja.

05. NOVEMBAR 2014.

Svjedok: Bošnjaci ponižavali Srbe

Na suđenju Ratku Mladiću u Haagu, svjedok Odbrane je rekao da se srpsko rukvodstvo odlučilo za pravljanje vlade i policijskih struktura pre rata, zbog "stalnih preglasavanja i poniženja" od strane Bošnjaka.

DENIS DŽIDIĆ

Neđo Vlaški, nekadašnji funkcioner Službe državne bezbjednosti Ministarstva unutrašnjih poslova BiH, rekao je u utorak pred Haškim tribunalom da odluka bivšeg predsjednika Republike Srpske Radovana Karadžića da osnuje strukture srpskog naroda "oslikava društvenu stvarnost tog vremena".

"Stalna ponižavanja i preglasavanja srpskih kadrova, zatim kršenje procedura u svim institucijama, dobilo je takve razmjere da je jedina moguća reakcija bila da se djeluje na ovakav način", rekao je Vlaški.

Prema njegovim riječima, krajem 1991. i početkom 1992. godine postojala je "očajnička potreba da se srpski kadrovi i interesi zaštite".

On je, takođe, rekao da je mnogo prije sukoba uvidjeo "političke i medijske pripreme za rat protiv Srba".

Bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću sudi se za genocid u Srebrenici i još sedam općina, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Optužen je i za progon Bošnjaka i Hrvata s područja 15 općina pod srpskom kontrolom, među kojima je i Trnovo.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Vlaški je rekao da je u aprilu i maju 1992. godine prisustvovao sastancima Kriznog štaba u Trnovu kao "posmatrač i gost, koji se bavio bezbjednosnim pitanjima".

Vlaški je rekao da u tom periodu "nije bila moguća zajednička vlast s Muslimanima u Trnovu", jer su oni, kako je dodao, "poduzimali sve da onemoguće djelovanje srpske vlasti u policiji i drugim strukturama".

Na pitanje tužilaštva da li mu je poznato da je srpski Krizni štab krajem maja 1992. pripremao napad na bošnjačka sela u Trnovu, Vlaški je odgovorio da mu to nije poznato.

"To je malo vjerovatno, jer opština Trnovo je demografskog sastava da je samo 30 posto srpskog stanovništva i nama je odgovaralo mirno rješenje sukoba", rekao je on.

Suđenje se nastavlja.

04. NOVEMBAR 2014.

Svjedok: Policija nije mogla da spreči ubistva u Vlasenici

Bivši policijski načelnik rekao je na suđenju Ratku Mladiću da je prijavio "incidente" u logoru Sušica kod Vlasenice, gde je, prema procenama, ubijeno 150 bošnjačkih zatočenika.

JUSTICE REPORT

Mane Đurić, tadašnji načelnik Stanice javne bezbjedosti (SJB) u Vlasenici, rekao je u ponedeljak na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da je Sušica kod Vlasenice u maju 1992. godine iz prihvatnog centra sa "humanitarnim karakterom" prerasla u logor u kojem su se dešavale "incidentne situacije".

Na pitanje da li je čuo nešto o ubistvima i prebijanjima u logoru Sušica, Đurić je rekao da je saznao da je bilo "incidenata" i da je o tome obavjestio Centar službi bezbjednosti.

Prema optužnici protiv Mladića, Vlasenica je jedna od šest općina u BiH u kojima je progon bošnjačkog i hrvatskog stanovništva dosegao razmjere genocida.

U logoru Sušica, kako se navodi, od maja do septembra 1992. ubijeno je oko 150 zatočenika. Komadant Sušice Dragan Nikolić je 2004. godine pred Haškim tribunalom osuđen je na 20 godina zatvora, pošto je priznao ubistva i mučenja bošnjačkih zatvorenika.

Mladiću se, takođe, sudi za genocid u Srebrenici, terorisanja stanovništva Sarajeva i uzimanja pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedočeći o navodnom nasilju u SJB-u u Vlasenici, Đurić je rekao da "su ljudi pričali da je bilo incidenata", ali da lično nije vidio zlostavljanja. Ipak, kako je istakao, djelovao je preventivno kako bi sprečio bilo kakve incidente.

"Insistirao sam da se to ne smije dešavati. Rekao sam policajcu na ulazu da mora evidentirati svaku osobu koja uđe", kazao je Đurić.

Upitan o masakru Bošnjaka u selu Drum u opštini Vlasenica u junu 1992. godine, Đurić je rekao da je do počinioca bilo teško doći, a da su, prema njegovoj ocjeni, to su bili pripadnici vojske ili paravojnih grupa.

"Dok nisu protjerane [od strane rukovodstva Vojske Republike Srpske (VRS)], bilo je uobičajeno da u isplaniranim vojnim akcijama, koje su izvođne u sadejstvu s policijom, učestvuju paravojne jedinice i nekontrolisano vrše krivična djela", kazao je svjedok.

Svjedok je potvrdio da je u augustu 1992. godine srušena džamija u Vlasenici i da je policija o tome obaviještena iz VRS-a nekoliko sati prije.

Po saznanju da će džamija biti srušena, kako je rekao, policija je preduzela aktivnosti da obavijesti i skloni stanovništvo koje je živjelo oko ovog vjerskog objekta.

Predsjedavajućeg Vijeća Alfonsa Orija interesovalo je zbog čega policija nije spriječila ovo krivično djelo, a svjedok je objašnjavao da su oni bili usmjereni na zaštitu stanovništva, da nisu mogli pristupiti objektu i da su pazili da ne dođe do sukoba nadležnosti s vojskom.

Suđenje se nastavlja.

31. OKTOBAR 2014.

Bolnica bosanskih Srba "pomagala Bošnjacima"

Doktor, koji je svjedočio u odbranu Ratka Mladića pred Haškim tribunalom, izjavio je da bolnica u Foči, koja je bila pod kontrolom Srba, nije odbijala Bošnjake kojima je tokom rata bilo potrebno liječenje.

JUSTICE REPORT

Veljko Marić, bivši direktor bolnice u Foči, rekao je na suđenju Ratku Mladiću za ratne zločine u Hagu da su liječili sve za vrijeme rata, bez obzira na njihovu nacionalnost.

"Od aprila do decembra 1992. godine u bolnici je liječeno oko 1,900 pacijenata, od kojih su oko 300 bili Muslimani", rekao je Marić.

On je dodao da je u aprilu 1992. lično operisao 48 pacijenata, 37 Muslimana i 11 Srba.

Bivši komadant Vojske Republike Srpske Ratko Mladić tereti se za progon Bošnjaka i Hrvata iz općtina pod srpskom kontrolom, uključujući i Foču. Sudi mu se i za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedok je rekao da je bolnica u Foči obezbjedila privremeni smještaj za brojnu bošnjačku decu koja nisu bila bolesna.

Tužilaštvo je prikazalo dokaze da su roditelji i drugi rođaci te djece ubijeni u Foči.

Svedok je rekao da ne može da kaže ništa o razlozima zbog kojih su djeca bila smještena u bolnicu.

"Ja sam hirurg. Bio sam u operacionoj sali. Svi oni koji su tržili pomoć, bili su primljeni," rekao je Marić.

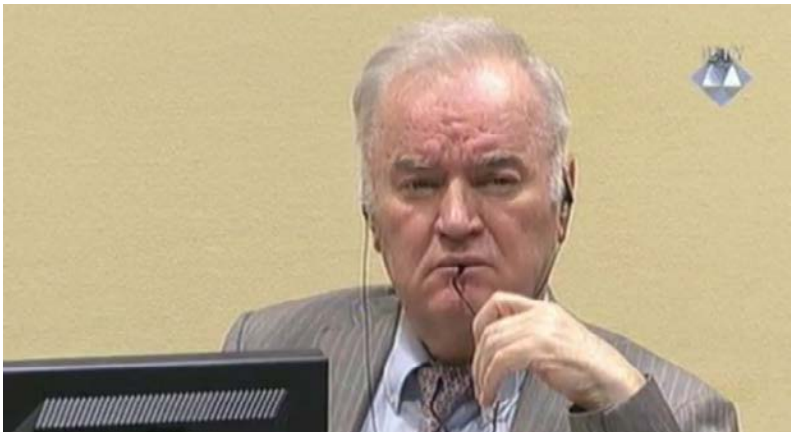
"Bolnica je vršila dodatni humani posao koji nije bila njena obaveza," dodao je on.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

30. OKTOBAR 2014.

Svjedok: Propaganda o umiranju od gladi

Svjedok Odbrane na suđenju Ratku Mladiću izjavio je da su Bošnjaci lagali o umiranju od gladi za vrijeme rata kako bi dobili međunarodnu podršku.

Ratko Mladić u sudnici.

DENIS DŽIDIĆ

Slavko Kralj, nekadašnji oficir za saradnju s UNPROFOR-om, kazao je u srijedu pred Haškim tribunalom da Vojska Republike Srpske (VRS) nije zaustavljala humanitarne konvoje bez razloga, već samo ukoliko postoje informacije da se prevozi nedozvoljena roba.

Na pitanje tužioca Petera McCloskeyja da li je naredbu o nepropuštanju konvoja mogao donijeti Mladić, svjedok je odgovorio potvrdno, napomenuvši da je optuženi to radio samo uz opravdan razlog, te da Mladić, s obzirom da je imao druge zadatke, nije uvijek imao uvid u dešavanja u vezi sa humanitarnim konvojima.

Tužilac McCloskey je zatim svjedoku Kralju prikazao fotografiju iz 1995. godine na kojoj se vide Bošnjaci iz Srebrenice kako po smeću traže hranu, te citirao Mladićevu izjavu nakon napada na Srebrenicu u kojoj navodi da je enklava napadnuta tek nakon što je prije toga ograničavana dostava humanitarne pomoći. Svjedok je rekao da prvi put vidi sliku i čuje za izjavu.

"Što se tiče fotografije, ništa mi nije poznato, možda je i fotomontaža (...) Ovu izjavu nikada nisam čuo, niti mi je poznato da je general Mladić imao neki stav generalni prema konvojima", kazao je Kralj.

Na pitanje da li vjeruje da je iko umro od gladi tokom rata u BiH, svjedok je odgovorio da je to propaganda.

"Što se tiče navoda o mrtvima, tu sam jako skeptičan. Mislim da je to standardna propaganda suprotne strane, koja je htjela intervenciju. Ne vjerujem da je iko u ovom ratu umro od gladi", izjavio je Kralj.

Prema Kralju, VRS je nakon NATO bombardovanja srpskih položaja 1995. godine UNPROFOR smatrala neprijateljem, te je imala obavještajne podatke da su neki pripadnici mirovnih snaga "opremljeni da navode avione NATO pakta da gađaju ciljeve".

Bivšem načelniku Glavnog štaba VRS-a Ratku Mladiću, sudi se za genocid počinjen u Srebrenici i u još nekoliko općina, terorisanje građana Sarajeva kroz kampanju artiljerijskih i snajperskih napada, kao i ograničavanjem humanitarne pomoći, te za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Mladiću je na teret stavljen i progon Bošnjaka i Hrvata s područja općina pod srpskom kontrolom, među kojima je bila i Foča.

Suđenje se nastavlja.

29. OKTOBAR 2014.

Humanitarni konvoji "pomagali Bošnjacima"

Svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću rekao je da su humanitarnim konvojima tokom rata dovoženi municija i hrana za Armiju BiH, te da su neki od međunarodnih vojnih posmatrača vršili izviđanje položaja srpskih snaga.

DENIS DŽIDIĆ

Slavko Kralj, nekadašnji oficir za vezu sa UNPROFOR-om, rekao je u utorak na suđenju Mladiću za ratne zločine pred Haškim tribunalom da je tokom rata dobijao izvještaje o švercu i izviđačkim djelatnostima, nakon čega su srpske snage uvele strožije kontrole humanitarnih konvoja.

"Procedura je bila da se izvrši pregled, ukoliko se ustanovi da nešto nije u redu, da se nešto švercuje ili da nema na spisku, onda se vrši procjena. Ako je municija ili teže stvari, onda se zaustvi cijeli konvoj", rekao je Kralj.

On je rekao i da je lično imao saznanja o konvojima kojima je dostavljeno oružje i municija pripadnicima Armije BiH.

"Jedne prilike, kada je iz pravca Zagreba došao konvoj, mi smo organizovali malo detaljniju kontrolu, što oni nisu dozvolili i nakon konsulatacije vođe konvoja sa svojim pretpostavljenim, dogovorili smo se da konvoj vrati nazad za Zagreb. Kasnije smo saznali da je taj isti konvoj prošao prema Bihaću i da je prevozio određenu količinu naoružanja i municije u skrivenom prostoru vozila", rekao je Kralj.

Prema njegovim riječima, Vojska Republike Srpske (VRS) je takođe imala informacije da je Holandski bataljon UNPROFOR-a davao dijelove svojih zaliha hrane i goriva jedinicama 28. divizije Armije BiH, koje su bile stacionirane u Srebrenici.

Mladiću se sudi za genocid u Srebrenici 1995. i nekoliko drugih općina 1992. godine, za progon Bošnjaka i Hrvata s teritorija pod srpskom kontrolom i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Takođe je optužen za terorisanje građana Sarajeva, kao i ograničavanje humanitarne pomoći kako bi se stvorili što teži uslovi za život.

Odgovarajući na unakrsna pitanja, Kralj je rekao da uprkos pomoći koju su humanitarnim konvojima snage UN-a davale Armiji BiH, Glavni štab VRS-a ih nikada nije smatrao neprijateljima.

Suđenje se nastavlja.

23. OKTOBAR 2014.

Novi dokazi o Tomašici na suđenju Mladiću

Tužiocima Haškog tribunala dozvoljeno je da na suđenju Ratku Mladiću predstave nove forenzičke dokaze koji su pronađeni u Tomašici, najvećoj masovnoj grobnici u BiH.

DENIS DŽIDIĆ

Sudsko vijeće Haškog suda u četvrtak je prihvatilo zahtev tužilaštva da se ponovo otvori dokazni postupak radi prezentovanja forenzičkog materijala pronađenog u Tomašici, masovnoj grobnici pored Prijedora. Grobnica je otkrivena pre godinu dana i u njoj su pronađena tijela stotina ratnih žrtava, za koje se veruje da su ih ubile snage bosanskih Srba.

Predsedavajući sudija Alfons Ori je, obrazlažući odluku, rekao da je forenizički materijal relevantan za optužbe protiv Mladića i istakao tvrdnju Tužilaštva da taj materijal razjašnjava "organizovanu prirodu ubistava u Prijedoru i ulogu vojske Republike Srpske u tome".

Masovna grobnica Tomašica otkrivena je u septembru 2013. godine, a iz nje su ekshumirani ostaci 435 muškaraca, žena i djece.

Haški tužioci su u decembru prošle godine završili sa izvođenjem dokaza na suđenju Mladiću.

Obrazlažući odluku da tužilaštvo može da predstavi nove dokaze iz Tomašice, sudija je rekao da će "ponovno otvaranje da produži suđenje, ali da kašnjenje neće biti neopravdano " i da će odbrana imati vremena da odgovori.

Iz tužilaštva su rekli da će pozvati šest eksperata i sedam svedoka i da će predstaviti 43 materijalna dokaza, koji se tiču masovne grobnice Tomašica.

Bivšem komandantu Vojske Republike Srpske Ratku Mladiću sudi se za genocid 1992. godine u Prijedoru i u nekoliko drugih opština, kao i za genocid u Srebrenici, progon nesrpskog stanovništva, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Ranije ove godine, tužilaštvo Haškog tribunala je, takođe, pokušalo da ponovo otvori dokazni postupak u slučaju bivšeg političkog lidera bosanskih Srba, Radovana Karadžića, kako bi predstavilo dokaze o Tomačici, ali je zahtev odbijen jer se slučaj bliži kraju.

23. OKTOBAR 2014.

Mladićev svjedok: Muslimani planirali "pokolj" u Vlasenici

Svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću rekao da je video dnevnik bošnjačkog opštinskog zvaničnika koji sadrži informacije o pripremama za napad u Vlasenici 1992. godine.

JUSTICE REPORT

Tomislav Savkić, bivši predsjednik Skupštine opštine Vlasenica, u srijedu je svjedočio u Mladićevu odbranu pred Haškim tribunalom i kazao da dnevnik lokalnog bošnjačkog zvaničnika Izeta Redžića iz aprila 1992. godine sa listom Srba iz te opštine nazvao rečima: "Stado za klanje".

Savkić je sudu rekao da taj dnevnik "jasno objašnjava šta se pripremalo".

On je objasno da je pisalo da "glavni štab kontroliše sve operacije", pomenuo električni induktor i upozorio da "muslimanska deca treba da budu uklonjena iz srednje škole" u Vlasenici.

Rekao je da su induktori korišćeni u eksplozijama rušenja.

Savkić je posvedočio da su se srpski i bošnjački zvaničnici u opštini "poštovali međusobno". Međutim, nastavio je, "Redžić se osetio ugroženim i u jednom trenutku je naoružao svoje saradnike, svih 21".

Tokom unakrsnog isptivanja, Savkić je rekao da je Redžićev dnevnik objavljen u lokalnim novinama, kao i da je od ostalih saznao šta je pisalo u dnevniku.

Prema nekoliko presuda Haškog tribunala, snage bosanskih Srba preuzele su kontrolu nad Vlasenicom u aprilu 1992. Zbog napada i grantiranja, mnogi muslimani i drugi nesrbi napustili su područje, a oni koji su ostali su deportovani ili uhapšeni.

Bivši komadant vojske Republike Srpske Ratko Mladić se tereti za progon Bošnjaka i Hrvata s teritorija 15 opština pod srpskom kontrolom, uključujući i Vlasenicu. Takođe mu se sudi za genocid, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

22. OKTOBAR 2014.

Mladićev svjedok: Muslimani krivi za sukob u Foči

Bošnjaci su odbili mirovni sporazum koji je mogao da spriječi sukobe u Foči 1992. godine i prvi počeli sa vojnim operacijama, rekao je na suđenju Ratku Mladiću bivši zvaničnik bosanskih Srba.

DENIS DŽIDIĆ

Svjedočeći u odbranu Ratka Mladića pred Haškim tribunalom ratni predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine Foča Radojica Mlađenović rekao je u utorak da politički predstavnici Bošnjaka u tom gradu nisu pristali na implementaciju dogovora u aprilu 1992. godine, kojim je mogao biti očuvan mir na području opštine.

"Muslimanska strana je počela prva s dejstvima u gradu i njihovi predstavnici nisu se htjeli uopšte izjasniti da li odustaju ili prihvataju dogovor, pa su se zatim [vojna] dejstva intenzivirala", rekao je Mlađenović.

On je, takođe, optužio Muslimane za otvarnje vatre na crkvu u Foči.

Prema riječima svjedoka, Bošnjaci su napustili Foču svojom voljom, idući za svojim rukovodstvom i uvidevši da će biti vojnički poraženi.

Tokom unakrsnog ispitivanja Mlađenović je rekao da je čuo da su u maju i junu 1992. Bošnjaci zadržavani u prostorijama Kazneno-popravnog zavoda (KPZ) u Foči.

"Pretpostavljam da su držani protiv svoje volje. Mislim da je vršena istraga u tim mjesecima jesu li imali oružje i jesu li se bavili poslovima nabavke oružja", posvjedočio je Mlađenović.

Mlađenović je rekao da u KPZ Foča nikada nije ulazio, ali da je kasnije čuo da je bilo maltetiranja ljudi.

"Jedino što nisam mogao da shvatim u tim izjavama su navodi da su ljudi tučeni bejzbol palicama, jer je nemoguće da je tada u Foči bilo takvih palica", dodao je on.

Bivši komadant Vojske Republike Srpske Ratko Mladić se tereti za progon Bošnjaka i Hrvata s teritorija 15 opština pod srpskom kontrolom, uključujući i Foču. Takođe mu se sudi za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

21. OKTOBAR 2014.

Svjedok: U Rogatici ubijeni bošnjački zatvorenici

Svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću priznao je da su neke zatvorenike, koje su snage bosanskih Srba držale u logoru Rasadnik u Rogatici, ubili "ekstremisti" 1992. godine.

DENIS DŽIDIĆ

Nekadašnji predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine Rogatica Mile Ujić rekao je u ponedeljak na suđenju Mladiću za ratne zločine u Haškom tribunalu da je bio svestan "incidenta", kada je ubijena grupa bošnjačkih zatvorenika iz logora Rasadnik.

Odgovarajući na pitanja tužilaštva Ujić je rekao da je od početka bilo govorkanja da je ubistva počinio srpski šef jedinice Dragoje Paunović, što je kasnije i potvrdila istraga.

U oktobru 2006. godine, Sud BiH je Dragoja Paunovića osudio na 20 godina zatvora, jer je 15. augusta 1992. u svojstvu nadređenog manje vojne postrojbe Rogatičkog bataljona VRS-a učestvovao u strijeljaju 24 civila, koji su bili nezakonito zatočeni u logoru Rasadnik.

Ujiću je predočena izjava koju je dao kao svjedok Odbrane na suđenju Paunoviću pred Sudom BiH, u kojoj je rekao da su ubistva počinili "neki ekstremisti".

"Iza toga stojim, jer razuman čovjek to ne može uraditi već ekstremist kojem je razum pomućen a tu ne isključujem ni njega [Paunovića]", rekao je Ujić na Haškom sudu. .

Ujić je prethodno svjedočio na suđenju Mladiću prošlog četvrtka rekavši da su snage Republike Srpske pokušale da zaštite civile u Rogatici, zatvarajući ih zbog njihove bezbjednosti.

Mladić se tereti za progon Bošnjaka i Hrvata s teritorija 15 opština pod srpskom kontrolom, među kojima je i Rogatica.

Takođe je optužen za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Tužioci su Ujića ispitivali i o napadima srpskih snaga na rogatička sela Kozadre i Kramer Selo, blizu Rogatice, u maju 1992. godine. Svjedok je rekao

da ta naselja nisu bila "nenaoružana sela s izbjeglicama", već da su napadi izvršeni na naoružane grupe.

Ujić je takođe rekao rekao da su muslimanske jedinice oko Rogatice bile "dobro obučene i opskrbljene".

"Mislim da je veličina njihove snage bila oko bataljona, koji je bio jako dobro obučen i organizovan. Posebno su bili dobro obučeni za teroristička djelovanja i tu su jako vispreni bili", rekao je Ujić.

Svjedok se prisjetio i kako je početkom sukoba u Rogatici nakon stradanja jednog Srbina učestvovao u pregovorima s Bošnjacima o predaji njegovog tijela.

"Rekli su nam da ne daju tijelo, nego su rekli kada ubiju još desetak, stotinjak Srba, onda ćemo moći razgovoarati", ispričao je Ujić.

Suđenje se nastavlja.

16. OKTOBAR 2014.

Svjedok: Zauzimanje Sarajeva ravno samoubistvu

Svjedok Odbrane na suđenju Ratku Mladiću izjavio je da bi zauzimanje Sarajeva za Sarajevsko-romanijski korpus Vojske Republike Srpske (SRK) bilo ravno samoubistvu.

DENIS DŽIDIĆ

"Napadač mora imati tri puta veće snage. To u ovom slučaju nije dolazilo u obzir... SRK bi izvršio samoubistvo", kazao je u srijedu na suđenju Mladiću u Hagu Ratomir Maksimović, koji je bio u komandi SRK-a, u odjeljenju za moral, pravna i vjerska pitanja.

Mladiću se sudi za terorisanje građana Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada, kao i za genocid u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata, te za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

15. OKTOBAR 2014.

Mladićev svjedok: VRS nije organizovala iseljavanje

Svedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću rekao da srpske vojne i civilne vlasti nisu organizovano iseljavale nesrpsko stanovništvo iz Rogatice 1992. godine.

DENIS DŽIDIĆ

Milenko Janković, bivši komandir Rogatičke čete Vojske Republike Srpske, kazao je u utorak, drugog dana svjedočenja na suđenju Mladiću, da su Bošnjaci i Hrvati početkom 1992. godine dobrovoljno napuštali Rogaticu.

"Muslimani su napustili Rogaticu većim dijelom prije ratnih dejstava, a početkom rata su je ostali napustili sa svojim jedinicama. Srbi su uglavnom ostali ili su boravili kod svojih u okolnim selima, ali organizovanog iseljavanja sigurno nije bilo", rekao je Janković.

On je dodao da mu nije poznato da su nesrbi pritvarani u prostorije Stanice javne bezbjedosti u tom gradu.

"Stanica nije imala prostor da se neko zadrži i odgovorno tvrdim da niko nije pritvaran u te prostorije, niti je bilo prostora", rekao je Janković.

Mladiću se sudi za progon Bošnjaka i Hrvata iz 15 općina pod kontrolom srpskih snaga, među kojima je bila i Rogatica.

On je takođe optužen i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Ratomir Maksimović, bivši član komande Sarajevsko-romanijskog korpusa (SRK) VRS-a, također je započeo svjedočenje na ovom ročištu kazavši da srpske snage nikada nisu namjerno gađale civile ili vozila javnog saobraćaja u Sarajevu, tokom opsade grada od 1992. do 1995. godine.

Maksimović je pojasnio da su jedinice SRK-a samo odgovarale na vatru Prvog korpusa Armije BiH, te da su sve njihove aktivnosti bile odbrambene.

"Nikada nije bila pomisao o našem ofanzivnom djelovanju prema Sarajevu", rekao je Maksimović.

Suđenje se nastavlja.

14. OKTOBAR 2014.

Mladićev svjedok: Snage VRS štitile civile

Svjedok Odbrane Ratka Mladića ispričao je na suđenju pred Haškim tribunalom da su 1992. godine u rogatičku školu "Veljko Vlahović" bili smješteni civili svih nacionalnosti kako bi se zaštitili od borbenih dejstava, a ne da bi ih progonili ili zlostavljali.

JUSTICE REPORT

Milenko Janković, bivši komandir Rogatičke čete Vojske Republike Srpske, rekao je u ponedeljak na suđenju Ratku Mladiću za ratne zločine u Hagu da je lokalno stanovništvo 1992. godine držano u školi "Veljko Vlahović" u Rogatici, zbog njihove bezbednosti.

"U školi 'Veljko Vlahović' bili su smješteni civili kako muslimanske, tako i drugih nacionalnosti, zbog njihove zaštite u vrijeme borbenih dejstava koja su se dešavala na području opštine Rogatica. Tu je bio i moj ujak sa svojom suprugom te moj rođak Veljko... I sigurno je bilo i više porodica za koje ne mogu da se sjetim", rekao je svjedok.

Na pitanje Sudskog vijeća zbog čega je škola obezbjeđivana, Janković je odgovorio da se to radilo kako se ne bi desio neki eksces.

"Bilo je tad porodica koje su izgubile svoje članove, pa da ne bi došlo do odmazde. Iz tih razloga se dežuralo tu", kazao je on, dodavši kako nema saznanja da je iko od ljudi koji su bili u ovom objektu ubijen.

Mladiću se sudi da je učestvovao u progonu Bošnjaka i Hrvata iz 15 općina pod kontrolom snaga Republike Srpske, među kojima je bila i Rogatica.

Optužen je i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Janković je posvjedočio da je na području Rogatice bila zajednička Teritorijalna odbrana (TO) te da je u njegovoj jedinici bilo i pripadnika bošnjačke nacionalnosti.

"Srpska TO je naoružavala srpsko stanovništvo, uključujući i jedan broj muslimana koji su se vezali za srpski živalj", pojasnio je on.

Odgovarajući na pitanja da li je video zatvorenike primorane na težak rad u školi Veljko Vlahović i u improvizovanom pritvornom objektu Rasadnik u Rogatici, gde su zatvorenike navodno mučile srpske snage, Janković je odgovorio da su se oni dobrovoljno javljali da idu na rad.

Suđenje se nastavlja.

03. OKTOBAR 2014.

Svjedok: VRS nije kontrolisala paravojske

Paravojne jedinice koje su terorisale Bošnjake 1992. godine na području Foče nisu bile pod kontrolom vojske, rekao je svjedok na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom.

JUSTICE REPORT

Svjedok odbrane Svetozar Petković izjavio je u četvrtak pred Haškim tribunalom na suđenju Mladiću da je 1992. godine u Foči bilo jedinica koje su pljačkale Bošnjake, ali da vojska, koju je predvodio optuženi, nije bila odgovorna za njih.

"Bilo je jedinica koje su samovoljno progonile i pljačkale ljude", posvjedočio je Petković.

Prema njegovom iskazu, brigada VRS-a u Foči formirana je tek početkom jula 1992. godine, ali paravojne jedinice nisu htjele ući pod njihovu komandu. Kako je rekao, komandant brigade je pokušavao kontaktirati sa takvim jedinicama, ali je bio ignorisan.

Tužilaštvo je svjedoku pokazalo dokument Skupštine opštine Foča u kojem je navedeno kako se Peri Elezu, koji je bio vođa paravojne jedinice, utvrđuje učešće u ratu u oružanim snagama VRS-a od 6. aprila do 10. decembra 1992. godine.

Svjedok je odgovorio da su mnogi borci dobili takva uvjerenja radi staža. Tužilaštvo je navelo da je Elez preminuo u decembru 1992. godine.

Petković, kojeg je Krizni štab u Foči zadužio da obezbjeđuje hranu i opremu za stanovništvo u Foči, rekao je da su Bošnjaci 1992. napuštali Foču zbog dezinformacije o dolasku "pet hiljada četnika iz Crne Gore".

Progon Bošnjaka i Hrvata iz općine Foča je optužnicom stavljen na teret Mladiću. Foča i Sanski Most su dvije od sedam općina u kojima je, po optužnici, progon nesrba imao razmjere genocida.

Mladić je optužen i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja 13. oktobra.

01. OKTOBAR 2014.

Svjedok: Zatvorenici u Rogatici nisu protjerani

Svjedok Odbrane na suđenju Ratku Mladiću je izjavio da snage bosanskih Srba nisu protjerale nesrpske zatvorenike u Rogatici, kao što se navodi u optužnici.

JUSTICE REPORT

Novica Andrić, bivši vozač u Vojnoj policiji Rogatičke brigade Vojske Republike Srpske (VRS), u svom iskazu datom Odbrani rekao je da je da nije video progon zatvorenika, koji su bili zarobljeni u Rogatici 1992. godine

Andrić je rekao da je nakon referenduma za nezavisnost BiH počeo jačati nacionalizam, te da se on priključio Teritorijalnoj odbrani (TO) jer je njegovo selo bilo okruženo naoružanim muslimanima.

Kazao je i da je objekat "Rasadnik", improvizovani zatvor, gde su srpske snage navodno zlostavljale bošnjačke zatvorenike, bio podijeljen na prihvatni i pritvorski centar.

Svjedok je izjavio da su u prihvatnom dijelu "Rasadnika" bili civili koji su tražili da idu na teritoriju koju je držala njihova vojska.

"Prilikom mog dolaska u 'Rasadnik' vidio sam civile da su se slobodno kretali u paviljonu i oni nisu bili zatvoreni u odnosu na vojnike koji su bili zatvoreni", rekao je on.

Na pitanje da li su ljudi koje je vidio da slobodno hodaju mogli otići kući, svjedok je kazao da im je tu bilo sigurnije.

Andrić je svjedočio na suđenju Ratku Mldiću, koji je optužen da je, kao komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), učestvovao u progonu Bošnjaka i Hrvata iz 15 općina pod kontrolom srpskih snaga, među kojima je bila i Rogatica.

Svjedok je negirao da su članovi porodice Hurko, koji su navodno zlostavljani u garaži njegovog oca, bili zarobljeni ili zlostavljani.

"Ova tri lica nisu bila zatvorena tamo. Vrata na garaži, koja je tada služila kao ljetna kuhinja, nisu zatvarana uopšte tokom njihovog boravka. Čak su počašćeni kafom. Nije tu bilo zlostavljanja... Odgovorno tvrdim da nisu maltretirani", kazao je on.

Pripadnik snaga bosanskih Srba Stojan Perković je 2009. pred Sudom BiH, nakon priznanja krivice za zločine počinjene na području Rogatice, osuđen na 12 godina zatvora.

Međutim, Andrić je istakao da se tu nije desio nikakav zločin.

Mladić se tereti i za terorisanje građana Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada na civile, genocid počinjen u Srebrenici i još sedam općina, progon Bošnjaka i Hrvata, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

25. SEPTEMBAR 2014.

Nije bilo "čišćenja" nesrba iz VRS-a

Bivši oficir za kadrovska pitanja Vojske Republike Srpske (VRS) izjavio je na suđenju Ratku Mladiću da su pojedini muslimanski i hrvatski oficiri izabrali da ostanu u sklopu srpskih snaga za vrijeme rata.

JUSTICE REPORT

Svjedok Stojan Mališić izjavio je u četvrtak na suđenju Mladiću pred Haškim tribunalom da su sve borbe VRS-a vođene prema propisima i da nikada nije čuo da je optuženi Mladić naredio ubijanje zarobljenika ili civila.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Haško tužilaštvo je ustvrdilo da je Mladić bio suočen sa problemom nesrpskih oficira u Prvom krajiškom korpusu VRS-a, nakon čega je rekao da se ti oficiri upute na godišnji odmor, te je upitalo svjedoka da li je on znao za ovo.

Mališić je kazao da ti oficiri nisu "očišćeni", već da je Mladić prema njima postupio humano tako što im je dao vremena da donesu odluku u kojoj vojsci žele da budu.

"Prvi krajiški korpus je tražio stav i mišljenje generala Mladića šta raditi sa aktivnim starješinama, hrvatskim i muslimanskim oficirima. Mladić je odmah odgovorio na taj akt i rekao da se upute na godišnji 30 dana. A zašto na 30 dana? Pa da bi mogli da razmisle šta im je raditi... Trebali su da se konsultuju sa članovima porodica kako i šta dalje, jer ipak je to bio veliki korak", izjavio je Mališić.

On je dodao da su mnogi oficiri Bošnjaci i Hrvati odlučili da ostanu u VRS-u.

"Oficiri koji se željeli da ostanu u jednicima VRS-a ostali su, a neki su još iz Jugoslavenske narodne armije dezertirali i otišli u oružane snage koje su stvarale hrvatske i muslimanske snage. Oni koji su ostali bili su pravi Jugoslaveni, prave patriote", kazao je svjedok.

Mladiću se sudi da je, kao bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, učestvovao u progonu Bošnjaka i Hrvata iz 15 opština pod kontrolom srpskih snaga. Mladiću se sudi i za genocid počinjen u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada na civile i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u ponedjeljak, 29. septembra.

24. SEPTEMBAR 2014.

Mladićev svedok: Bošnjačke snage snajperima na Sarajevo

U nastavku suđenja Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom, svjedok Odbrane je rekao da mu nije poznato da je grupa Hadžićana odvedena iz kasarne u kojoj je 1992. godine bio komandant.

JUSTICE REPORT

Desimir Šarenac, nekadašnji bezbjednjak Prve sarajevske brigade Vojske Republike Srpske (VRS), kazao je da je bio komandant kasarne "Slaviša Vajner Čiča" u Lukavici, u koju je u junu 1992. godine dovedeno oko 300 nesrpskih zatočenika s područja Hadžića.

Na pitanje da li je 48 zarobljenika izdvojeno iz ove grupe i odvedeno u nepoznatom pravcu, svjedok je odgovorio da to nije tačno, te da misli da su zarobljenici već drugog dana nakon dolaska otišli iz kasarne.

"Ja nisam imao nikakve ingerencije prema ovoj skupini ljudi. Oni su došli i mislim da su čak odmah drugog dana – jer mi nismo imali mogućnosti da ih obezbjeđujemo tu bezgranično – odvezeni autobusima. Nema govora o ovome da je neko iz kasarne izdvojen i odveden. (...) Nisam neodgovoran čovjek da to sad tvrdim na ovaj broj ljudi, pa ja bih nešto znao. Osim da je urađeno a da ja to ne znam", rekao je svjedok.

Šarenac je svjedočio na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a koji je optužen za terorisanje građana Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada na civile. Mladiću se sudi i za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam općina, progon Bošnjaka i Hrvata, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Tokom unakrsnog ispitivanja, haški tužioci su pitali svjedoka da li je znao za premlaćivanja zatvorenika i njihovo korištenje za radove, na šta je Šarenac odgovorio da je čuo za to i da je u nekoliko slučajeva predložio da se poduzmu disciplinske mjere prema licima koja su to činila.

"Predložio sam disciplinske mjere komandantu i udaljavanje takvih lica iz jedinice, jer takva lica nisu mogla raditi sa zatočenim licima. U mojoj nadležnosti nisu bile disiplinske mjere u smislu izricanja mjere zatvora", kazao je Šarenac.

Na početku ispitivanja Šarenac je prvo izjavio da je samo čuo da su zarobljenici korišteni za radove, da bi – nakon što mu je Tužilaštvo prezentovalo dokument u kojom se navodi da je pripadnik Sarajevsko-romanijskog korpusa Vojske Republike Srpke (VRS) pucao u zarobljenike koji su prilikom radova pokušali pobjeći –potvrdio je da je on napravio prepis te informacije.

Upitan da li je išta učino da spriječi korištenje zarobljenika za obavljanje radova, Šarenac je rekao kako on to nije mogao uraditi.

“Moj položaj u komandi brigade nije bio takav. Nisam ja planirao niti upotrebu, niti izradu fortifikacijskih objekata. Nisam bio u poziciji da to određujem ili sprečavam”, kazao je on.

Na pitanje da li mu je poznato da su zarobljenici koji su odvođeni u blizinu linija sukoba ranjavani snajperskom vatrom, svjedok je rekao da se “ne može sjetiti niti jednog primjera”.

Suđenje se nastavlja u četvrtak, 25. septembra.

24. SEPTEMBAR 2014.

Svjedok: Muslimani dobovoljno otišli iz Rogatice

Hiljade Bošnjaka nije bilo protjerano od strane Srba 1992. godine sa područja Rogatice, već su dobrovoljno otišli, rekao je bivši srpski političar na suđenju Ratku Mladiću.

Ratio Mladic. Foto: Flickr/ICTY.

DENIS DŽIDIĆ

Svjedočeći na suđenju bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a Ratku Mladiću, Milorad Sokolović, nekadašnji predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine Rogatica, kazao je da Bošnjaci nisu bili prisiljeni da pobegnu sa tog područja.

On je izjavio da je u aprilu 1992. godine oko šest hiljada Bošnjaka iz Rogatice otišlo prema Žepi i Sarajevu, čime se prepolovio njihov broj na području opštine.

“Nakon što su počeli sukobi, ostatak muslimana se opet odlučio da idu van Rogatice i odmah su se dislocirali”, rekao je Sokolović.

“Nakon tih odlazaka je broj muslimana u Rogatici bio vrlo mali”, dodao je Sokolović.

Ratka Mladića Haško tužilaštvo tereti da je, kao bivši komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), učestvovao u progonu Bošnjaka i Hr-

vata iz 15 opština pod kontrolom srpskih snaga, od kojih je jedna i Rogatica.

Među incidentima navedenim u optužnici su i ubistva više zatvorenika u logorima Rasadnik i školi "Veljko Vlahović" u Rogatici 1992. godine.

Na pitanje da li se Izvršni odbor opštine Rogatica bavio zatvorenicima u tim logorima, Sokolović je odgovorio negativno.

"Ne znam je li ta mjesta organizovala policija ili vojska [bosanskih Srba], ali civilna vlast sigurno nije. Koliko znam, ideja je bila da se na ta mjesta mogu skloniti u ratnoj situaciji i muslimani i Srbi i malo Hrvata koji su tu bili", rekao je Sokolović.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Sokolović je ispitivan i o tome da li zna da su zatvorenici u školi "Veljko Vlahović" maltretirani, na što je svjedok odgovorio da o tome ništa ne zna.

"Ne mogu ništa o tome potvrditi s obzirom da nisam učestvovao u formiranju niti sam dolazio tamo. Izvršni odbor nije nikada razmatrao tu lokaciju. To treba pitati vojsku ili policiju i saslušati one koji imaju iskustva", kazao je Sokolović.

Mladić je optužen i za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam općina, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja.

23. SEPTEMBAR 2014.

Mladićev vojnik: Muslimanske paravojske palile srpske kuće

Nekadašnji pripadnik VRS-a Božidar Krnojelac svjedočio je u korist bivšeg komandanta Ratka Mladića da su snage Bošnjaka palile srpske kuće 1992. godine na području Foče.

DENIS DŽIDIĆ

Krnojelac je u ponedeljak na suđenju Mladiću pred Haškim tribunalom posvjedočio da do kraja juna 1992. godine u Foči “nije bila nijedna brigada ili bataljon” Vojske Republike Srpske (VRS), iako je rekao da je u tom periodu u Foči vidio srpske paravojske.

Do sukoba naoružanih grupa grupa u Foči došlo je 8. maja, a bošnjačke snage su već bile zauzele napuštenu školu u blizini njegove kuće, posvjedočio je Krnojelac.

“Pojedini su nosili zelene beretke – i tako smo ih zvali – pa smo osjetili nesigurnost, bojali se za život, i uveče 11. aprila smo otišli. Moja kuća je zapaljena dva ili tri dana kasnije, kada su se Muslimani izvlačili. Tada je zapaljeno još deset do 12 kuća ljudi srpske nacionalnosti”, rekao je svjedok.

Bivši komandant Glavnog štaba VRS-a Ratko Mladić optužen je za progon Bošnjaka i Hrvata iz 15 općina pod kontrolom srpskih snaga, od kojih je jedna i Foča. Među incidentima navedenim u optužnici su i ubistva preko 200 zatvorenika KPD-a u Foči počinjena tokom 1992. godine.

Mladiću se sudi i za genocid u Srebrenici i još sedam općina, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedok je naveo da je početkom maja 1992. godine odlazio u Kazneno-popravni dom (KPD) Foča, gdje je njegov otac Milorad Krnojelac bio raspoređen, kako bi ga zaštitio od paravojnih formacija koje su tu bile smještene.

“Otac je rekao da tamo ti pripadnici drže zatočene Muslimane i otišao sam da ga zaštitim jer svi smo znali kakvi su to ljudi i kako se ponašaju”, kazao je svjedok.

Na pitanje da li mu je poznato da je Haški tribunal 2003. osudio njegovog oca na 15 godina zatvora za nezakonito zatvaranje, mučenje i ubistva

Bošnjaka, svjedok je odgovorio: “Ja tvrdim da moj otac nije kriv, a osuđen jeste. Nije se sigurno oglušio o bilo koji zakon.”

Njegov otac je 2009. godine prevremeno oslobođen.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

18. SEPTEMBAR 2014.

Svjedok: Masakr na pijaci Markale isceniran

Svjedok odbrane na suđenju Ratku Mladiću u Haagu rekao je da postoje dokazi da je smrtonosni napad na pijacu Markale isceniran kako bi se okrivili Srbi.

JUSTICE REPORT

Zaštićeni svjedok GRM-246 rekao je u četvrtak na suđenju Mladiću pred Haškim tribunalom da je napad na pijacu Markale, u kojem je život izgubilo 70 građana, bio namješten.

"Na snimku se vidi kako jedan stručnjak za kontradiverzionu zaštitu ulazi u jedan od haustora. Na to je upućivalo i to što nema razvaljenih stolova, nema krvi...", kazao je GRM-246 i dodao da su postojale informacije o dovoženju leševa iz hladnjača.

Ovi podaci, kako je naveo, dobijani su iz više izvora – od ljudi koji su prebjegli i međunarodne zajednice.

Svjedok je, takođe, rekao da je imao saznanja o djelovanju muslimanskih snajperista na dio Sarajeva pod kontrolom Armije BiH (ABiH).

Međutim, svjedočenje GRM-246 je skoro u potpunosti bilo zatvoreno za javnost.

Mladića, bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), optužnica tereti za kampanju terorisanja građana Sarajeva artiljerijskim i snajperskim napadima.

U optužnici se navodi da su sa položaja srpskih snaga dva puta ispaljeni projektili na Markale. U februaru 1994. godine, stradalo je više od 60 građana, a u avgusta 1995. je ubijeno 43 ljudi.

Mladiću se sudi i za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

11. SEPTEMBAR 2014.

Bosanski Srbi "nisu pljačkali" za vreme rata

Nekadašnji premijer Republike Srpske Vladimir Lukić posvjedočio je na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da ljudi iz BiH nisu bili umešani u silovanja i krađe, kao i da srpske snage nisu pljačkale.

DENIS DŽIDIĆ

Svjedok odbrane Vladimir Lukić, koji je bio premijer Republike Srpske od januara 1993. do avgusta 1994. godine, rekao je u sredu na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da je početkom rata u Hrvatskoj u BiH stigao veliki broj "ljudi sumnjivog morala", koji su stvarali probleme i činili zločine.

"Kad je počeo taj rat u Hrvatskoj, mi smo jednostvano imali nalet ljudi sumnjivog morala, koji su željeli da se obogate. Oni su činili sve bludne i druge radnje, a oni nisu bili iz BiH, a svakako nisu bili s područja Republike Srpske. Sa takvim ljudima imali smo dosta problema kao lokalne vlasti", rekao je Lukić.

Odgovarajući na pitanja Haških tužilaca, Lukić je rekao da su vlasti Republike Srpske nekada koristile ratni plijen za odbranu, ali nikada privatnu imovinu nesrpskog stanovništva.

"Dobro poznato je da u ratu dolazi do raznog oduzimanja, pljačkanja i otimanja, međutim, mi smo smatrali ratnim plijenom samo ono što nije pripadalo nijednom građaninu, ono što smo oduzeli od onih koji su bespravno to prigrabili sebi i ono što smo oduzeli od neprijatelja. Privatna imovina nije mogla doći pod okrilje ratnog pliejna, niti je mogo ko da raspoređuje, niti da dodjeljuje bilo kome, pa makar i vojsci", pojasnio je Lukić.

Lukić je prethodno u utorak izjavio da je čuo za zločine srpskih vojnika, ali da su to bili "pojedinačni incidenti".

Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), na teret je stavljeno učešće u genocidu u Srebrenici i još sedam općina, progon u velikom broju općina, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja 16. septembra.

0. SEPTEMBAR 2014.

Zločini srpskih vojnika "pojedinačni incidenti"

Nekadašnji premijer Vlade Republike Srpske svjedočio je na suđenju Ratku Mladiću u Haagu da je čuo za zločine srpskih vojnika, ali da su to bili "pojedinačni incidenti".

DENIS DŽIDIĆ

Svjedok odbrane Vladimir Lukić, koji je bio premijer Republike Srpske od januara 1993. do avgusta 1994. godine, rekao je u utorak na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom da je tokom 1993. godine obavještavao oficire Vojske Republike Srpske (VRS) o saznanjima da neki vojnici vrše krađe i druge zločine.

"To je tačno, ali nisam generalno mislio da čitava vojska to radi, već pojedinci. Međutim, ja nisam imao ovlasti za te pojedince, zato je obavještavana vojska da provjeri ko to radi", rekao je Lukić, dodavši da mnogi od onih koji su vršili zločine nisu bili pravi vojnici.

Nakon što su haški tužioci Lukiću prezentirali izvještaj koji je uputio sarajevskom Centru službi bezbjednosti (CSB) o silovanjima na području Novog Sarajeva, a u kojem, kako je navedeno, stoji da seksualnih zlostavljanja nisu pošteđene ni osobe srpske nacionalnosti, svjedok je kazao da Vlada Republike Srpske "nije vršila selekciju između zločina".

"Vi sada izvlačite iz konteksta ovaj dokument. Ti koji su to radili, nisu birali ko je Hrvatica, Srpkinja ili Muslimanka. Oni su to radili nečasno i nikome od nas [političari u Republici Srpskoj] ne bi palo na pamet da mislimo da se može silovati Muslimanka, a ne Srpkinja", rekao je Lukić.

Svjedok Lukić je kazao da se Vlada Republike Srpske zalagala za procesuiranje svih zločina i dodao da je na području Sarajeva silovano "mnogo više Srpkinja nego Muslimanki ili Hrvatica".

Odgovarajući na pitanja tužilaca, Lukić je kazao da je smatrao BiH "historijski srpskom teritorijom", ali da je uvjerenja da na toj teritoriji "svi trebaju živjeti".

Lukić je svjedočio na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba VRS-a, koji je optužen za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, genocid u Srebrenici i još sedam općina, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

09. SEPTEMBAR 2014.

Vatrena moć Mladićevih snaga u Sarajevu "preuveličana"

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, nekadašnji član komande Četvrtog korupsa Jugoslovenske narodne armije (JNA) je posvjedočio da početkom rata u BiH srpska strana nije imala dovoljno teškog naoružanja da teroriše građane Sarajeva.

DENIS DŽIDIĆ

Svjedok Odbrane Milosav Gagović – koji je između maja i juna 1992. godine bio zastupnik komandanta Četvrtog korupsa JNA u glavnom gradu BiH – rekao je da postoji "iskrivljena slika o dešavanjima u Sarajevu početkom rata".

"Kada govorimo o artiljerijskom oružju srpske strane, ta cifra je nekoliko desetina puta uveličana", kazao je Gagović u ponedeljak na suđenju Mladiću pred Haškim tribunalom.

Prema iskazu Gagovića, bošnjačke snage u Sarajevu su imale svoje artiljerijsko i pješačko naoružanje, te su vršeni brojni zločini nad civilima srpske nacionalnosti.

"Tada je vršen lov na vještice na Srbe u Sarajevu. Glavni akteri tih ubistava i zločina su paravojne i parapolicijske snage pod kontrolom muslimanskih snaga u BiH", rekao je Gagović.

Nakon što mu je tokom unakrsnog ispitivanja prezentiran presretnuti razgovor u kojem Mladić govori da će "uništiti pola grada" ukoliko ne dođe do puštanja osoba iz kasarne JNA u Sarajevu, Gagović je kazao da je to "prazna prijetnja" i da optuženi u tom periodu nije imao oružja da sruši "nijednu zgradu".

"Mladić je bio za to da se mirno riješe problemi. Jednom sam ga prilikom čuo kako je govorio članu predsjedništva Republike BiH Fikretu Abdiću, kojeg je on zvao 'Babo': 'Hajde da riješimo probleme sami, nemoj da nam ovi što pričaju druge jezike rješavaju'", prisjetio se Gagović.

Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) sudi za za terorisanje građana Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada od 1992. do 1995. godine. Sudi mu se i za genocid

počinjen u Srebrenici i još sedam općina, progon Bošnjaka i Hrvata, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Abdić je u Hrvatskoj osuđen na 15 godina zatvora za zločine počinjene na području Autonomne pokrajine zapadna Bosna i, nakon odsluženja dvije trećine kazne, pušten je na slobodu prije dvije godine.

Suđenje se nastavlja.

05. SEPTEMBAR 2014.

"Šarmantni" Mladić nije "bio u stanju da naredi masakr"

Svjedok Odbrane izjavio je pred Hašim tribunalom da je "nespojivo s ličnošću" Ratka Mladića da bi mogao narediti likvidaciju 7,000 Muslimana zarobljenih u Srebrenici u ljeto 1995. godine.

JUSTICE REPORT

Boško Gvozden, penzionisani general Vojske Republike Srpske (VRS) koji je tokom sukoba u BiH bio vezista pri Glavnom štabu, svjedočio je ove nedelje na suđenju Mladiću da on nije nije bio u stanju da naredi masakr, zato što je to "nespojivo s njegovom ličnošću".

Mladić je bio "čovjekoljubiv","druželjubiv" i "izuzetno, izuzetno strog, što je uslov svih uslova da se obavi zadatak sa što manjim gubicima", rekao je Gvozden u Hagu.

On je bio i "izuzetno sposoban, neko koga bi trebalo uvažavati kao vođu", rekao je svjedok odbrane.

Gvozden je kazao da Mladić nije mogao komandovati svojim trupama dok se 16. i 17. jula 1995. nalazio u Beogradu, kada su se desila neka od masovnih strijeljanja srebreničkih Muslimana, i da zbog toga ne može biti odgovoran za ubistva koja su se dogodila tih dana.

Za snimak na kojem se Mladić vidi kako 16. jula 1995 preko telefona podređenima na ratištu izdaje uputstvo da nastave "punom parom" – svjedok je sugerisao da ne prikazuje komandovanje, nego komunikaciju.

"Zaključio sam da on želi šarmantno da prikaže kako, eto, komandant Glavnog štaba može da komunicira sa svojima. Možda je bio razgovor i s kolegom u susjednoj sobi... Dakle, možda malo i EPP-a... Pošto je to lijep čovjek, šarmantan čovjek, žene su ga obožavale, pa mu je to tako, nekako, dobro i došlo", rekao je Gvozen o tom snimku.

Generala Mladića, bivšeg komandanta VRS-a, optužnica tereti za genocid nad oko 7.000 muslimanskih zarobljenika, u danima pošto su 11. jula 1995. jedinice pod njegovim zapovjedništvom zauzele Srebrenicu, koja je bila pod zaštitom UN-a. On se tereti i za progon, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Mladićeva odbrana je ove nedelje kao svjedoka pozvala i Milorada Bukvu, bivšeg obavještajnog oficira Vojske Republike Srpske (VRS), koji je rekao da je Armija BiH (ABiH) tokom rata zloupotrebljavala civilne objekte u Sarajevu smještajući u njih svoje komande, jedinice i fabrike.

On je rekao da je Komanda Prvog korpusa ABiH bila u podrumu stambene zgrade u centru Sarajeva, prekoputa Predsjedništva BiH.

“Srbi u Sarajevu bili su živi štit i nije im bilo dozvoljeno da napuste grad”, kazao je svjedok.

Suđenje se nastavlja sledeće nedelje.

01. SEPTEMBAR 2014.

Opsada Sarajeva "bila rat, ne šah"

Bivši pripadnik Vojske Republike Srpske rekao je na suđenju Ratku Mladiću da njegova jedinica nije koristila snajpere protiv stanovnika Sarajeva, već tešku artiljeriju kako bi branila Srbe.

JUSTICE REPORT

Svjedok odbrane Velimir Dunjić, bivši komandant Igmanske brigade Vojske Republike Srpske, rekao je prošle nedelje na suđenju Mladiću pred Haškim tribunalom da je njegova jedinica samo branila šest sarajevskih općina u kojima je živelo "desetine hiljada Srba" za vrijeme vojne ofanzive bošnjačkih snaga 1992. i 1993. godine.

Svjedok je negirao da su koristili snajpere, tvrdeći da teren nije bio pogodan, ali je potvrdio da je brigada ispaljivala granate na mete u gradu, "zato što je to bio rat, a ne partija šaha". Međutim, on je rekao da artiljerija nije korišćena neproporcionalno.

Dunjić je negirao navode tužilaštva da su granate pogađale i zgrade sa civilima. "Otvarali smo vatru na naprijatelje, njihove jedinice i vojne pozicije", rekao je on.

Za vrijeme unakrsnog ispitivanja, tužilac je naveo da je Stanislav Galić, komandant Sarajevsko-romanijskog korpusa Vojske Republike Srpske i Dunjićev nadređeni, njega u svom svjedočenju na suđenju Radovanu Karadžiću optužio za neproporcionalnu upotrebu artiljerije.

Dunjić je odgovorio da to nikada ranije nije čuo i da se "na osnovu dokumenata, može videti da nikada nisam dobio upozorenje za korišćenje artiljerije na neproporcionalan način".

"U slučaju napada, koristio sam sve resurse da uništim neprijatelja - to je tačno... Ne znam šta je neproporcionalna upotreba oružja", rekao je on.

Ratko Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Na kraju svog svjedočenja, Dunjić je zahvalio Tribunalu što mu je dozvolio da govori u odbranu “velikog heroja Ratka Mladića”.

Predsjedavajući sudija Alphons Orie ga je na to podsetio da je Mladić optužen za ratne zločine.

Suđenje će biti nastavljeno ove nedelje.

27. AVGUST 2014.

Karadžić želi uvesti novi dokaz

Bivši predsjednik Republike Srpske (RS) Radovan Karadžić zatražio je od Sudskog vijeća Haškog tribunala da prihvati novi dokaz, dokument Američke vojske u kome se navodi da su samo bošnjačke snage napale pripadnike UNPROFOR-a.

DENIS DŽIDIĆ

Karadžić je u srijedu podneo zahtjev kojim je tražio ponovno otvaranje dokaznog postupka kako bi u sudski spis mogo uložiti materijalni dokaz Američke vojske iz februara 1993. godine, jer vjeruje da bi to doprinelo njegovoj odbrani i pokazalo da su Bošnjaci bili agresori.

Kako je navedeno u Karadžićevom podnesku, u ovom dokumentu američkog generala Jamesa Jonesa iz 1993. stoji da su "muslimani odgovorni za sva stradanja pripadnika UNPROFOR-a" u BiH.

"Dokaz je relevantan za Odbranu jer pokazuje da su bosanski muslimani odgovorni za incidente snajperskih napada i granatiranja koji su opisani u optužnici. Ovaj dokument se uklapa u strategiju Odbrane jer pruža dokaze nezavisne treće strane, a koji samo potvrđuje navode svjedoka", navedeno je u podnesku.

Iznošenje dokaza na suđenju Karadžiću je već završeno, a iznošenje završnih riječi zakazano je za kraj septembra.

Haško tužilaštvo je, takođe, u srijedu zatražilo da ponovno otvori svoj dokazni postupak na suđenju Ratku Mladiću kako bi sudijama prezentiralo forenzičke dokaze iz masove grobnice Tomašica kraj Prijedora, koja je otkrivena prošle godine.

Tužioci su kazali da bi uveli dokaze o 275 kompletnih tijela pronađenih u masovnoj grobnici i preko 100 dijelova tijela.

"Ovi novi dokazi su vrlo relevantni za optužbe o udruženom zločinačkom poduhvatu u cilju uklanjanja nesrpskog stanovništva iz općina pod srpskom kontrolom činjenjem zločina i genocida. Ovi dokazi potvrđuju značajnu ulogu VRS-a u ubistvima, zakopavanju i prikrivanju ubistava nesrpskih civila u Prijedoru", navodi se u podnesku Tužilaštva.

Tužilašvo je već završilo sa izvođenjem dokaza na suđenju Mladiću, a trenutno je u toku izvođenje dokaza Odbrane.

Mladiću i Karadžiću se u odvojenim slučajevima sudi za genocid u Srebrenici i sedam drugih općina, progon Bošnjaka i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

26. AVGUST 2014.

Mladićeva Odbrana kritikovala Haški tribunal

Mladićev advokat rekao je da sudije Haškog suda pokušavaju da podriju odbranu bivšeg vojnog komandanta bosanskih Srba, tvrdnjama da su iskazi svjedoka često nerelevantni i da se ponavljaju.

JUSTICE REPORT

Glavni branilac Branko Lukić u ponedeljak je ustvrdio da sudije time Mladiću "ograničavaju pravo na odbranu" i "mijenjaju pravila usred suđenja, na štetu Odbrane".

On je odgovorio na primjedbe Raspravnog vijeća izrečene prije ljetne pauze krajem jula, da su iskazi svjedoka često nerelevantni za optužbe, uopšteni, da se ponavljaju, kao i da je problematična njihova dokazna vrijednost.

Tvrdeći da se u optužnici, kao učesnici u udruženom zločinačkom poduhvatu, označavaju "svi bosanski Srbi stariji od 16 godina", Lukić je ocijenio da, stoga, ne može biti svjedoka koji nisu bitni za proces.

Ratko Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Goran Šehovac, koji je 1992. godine kao osamnaestogodišnjak bio pripadnik Vojne policije Ilidžanske brigade VRS-a, svjedočio je u ponedeljak poslije jednomjesečne ljetnje pauze, da njegova jedinica nikada nije dobila naređenje da teroriše civile u Sarajevu.

"Nismo dobili naređenje da se terorišu civili, niti nam je to bila namjera... Cilj nam je bio samo odbrana srpske opštine Ilidža", izjavio je Šehovac, rekavši i da je vatra otvarana samo na vojne neprijatelje.

Tvrdio je i da nikada nije čuo da snajperi VRS-a pucaju na civile u gradu, već da su muslimanski snajperisti gađali stanovništvo srpskih četvrti.

Svjedok je opovrgavao i navod optužnice da VRS nije propuštala humanitarne konvoje u Sarajevo. Kazao je da je 1993. lično učestvovao u otkrivanju velike količine "NATO municije" u jednom konvoju UNPROFOR-a sa aerodroma Butmir.

Suđenje se nastavlja.

25. JUL 2014.

Mladićevi vojnici negiraju ubistva civila u Srebrenici

Bivši pripadnici Vojske Republike Srpske svedočili su ove nedelje na suđenju Ratku Mladiću da nije bilo ubijanja civila na području Srebrenice 1995. godine.

Ratko Mladić u sudnici. Foto: ICTY

MARIJA RISTIĆ, JUSTICE REPORT

U poslednjoj nedelji suđenja generalu Vojske Republike Srpske Ratku Mladiću, bivši komandant Branjevačke brigade, Zoran Kovačević, rekao je nije vidio nikakvo zlostavljanje muslimanskih civila niti odvajanje muškaraca od žena i djece u Potočarima.

U unakrsnom ispitivanju, tužiteljka Margaret Hasan suočila je svjedoka Kovačevića sa tvrdnjom Nedžibe Salihović da je on učestvovao u odvođenju muškaraca – među kojima je bio i njen muž Rifat – koje više niko nije vidio žive.

Potvrđujući da je poznavao Salihoviće, Kovačavić je to negirao, tvrdeći da je častan oficir i da niko iz Bratunačke brigade nije učestvovao u razdvajanju porodica i evakuaciji civila, osim Momira Nikolića.

Nikolić, u to vrijeme oficir za bezbjednost Bratunačke brigade Vojske Republike Srpske (VRS), pred Tribunalom je 2003. priznao krivicu za progon Muslimana iz Srebrenice i osuđen je na 20 godina zatvora. Svjedočio je u korist Optužbe protiv više optuženih za srebrenički genocid.

Svjedočeći u odbranu Ratka Mladića, bivši srpski policajac Nenad Deronjić je takođe odbacio kao "laž" iskaz Momira Nikolića, da je bio prisutan kada je optuženi gestom najavio da će svi zarobljeni Muslimani iz Srebrenice biti pobijeni.

"Što se tiče Momira Nikolića, opšte je poznato u Bratuncu da je iznosio laži i neistine, ne samo za mene nego i za druge ljude... da bi sebi napravio bolji položaj i oslobodio se nečega za šta je on bio optužen... Sigurno je laž što je on rekao da je vidio", izjavio je Deronjić.

U junu prošle godine, Nikolić je u procesu protiv Mladića opisao susret sa optuženim kod sela Konjević Polje 13. jula 1995.

Izjavio je da mu je general, poslije obećanja zarobljenim Muslimanima da će biti razmijenjeni, gestom rukom najavio da će svi oni zapravo biti pobijeni. Kao jednog od prisutnih tom razgovoru Nikolić je naveo Nenada Deronjića.

Optužnica tereti Mladića i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u avgustu.

21. JUL 2014.

Mladićevi vojnici negiraju silovanja u Foči

Bivši pripadnici snaga bosanskih Srba rekli su na suđenju Ratku Mladiću da su za ratne zločine u Foči odgovorni dobrovoljci iz Srbije i Crne Gore.

MARIJA RISTIĆ, JUSTICE REPORT

Dragan Milanović, bivši komandant Teritorijalne odbrane u Foči, rekao je na suđenju Mladiću pred Haškim tribunalom da domaće stanovništvo u tom gradu nije odgovorno za progone, silovanja i ubistva Bošnjaka 1992. godine.

"Kuće u Foči pljačkali su i palili psi rata", rekao je Milanović misleći na dobrovoljce iz Srbije i Crne Gore koji su došli da "brane Foču od muslimanske okupacije".

Milanović je rekao da je rat počeo kada su Bošnjaci pokušali da zauzmu grad, paleći srpske kuće, nakon čega su Srbi povratili vlast i utvrdili svoju ratnu komandu u proleće 1992. godine.

Bivši general Ratko Mladić, kome se sudi za genocid i ratne zločine u BiH, optužen je i za genocid u Foči.

Na suđenju prošle nedelje svedočio je i MIlan Vujičić, takođe bivši pripadnik Teritorijalne odbrane, koji je tvrdio da su Bošnjakinje koje su zarobili bosanski Srbi bile "bezbedne".

"Ovo je bilo njihovo sigurno mesto... Ovo su bile slobodne žene... One su ovde bile smeštene samo da bi mogle efikasnije da budu zaštićene", rekao je Vujičić govoreći o sportskoj hali Partizan, gde je prema optužnici, silovan veći broj žena.

Na pitanje da li je bio obavešten o silovanjima, Vujičić je rekao: "Zaista nisam čuo da je bilo nekih incidenata."

Vujičić je, takođe, potvrdio Milanovićevo svedočenje, navodeći da su brojni pripadnici paravojnih fromacija iz Srbije i iz Crne Gore opljačkali muslimanske i srpske kuće u okolini tog grada.

"To je sređeno kada je Ratko Mladić došao i to rešio", rekao je Vujičić dodajući da su se nakon toga pripadnici paravojnih snaga povukli iz Foče.

U petak je u Mladićevu odbranu svedočio još jedan bivši pripadnik Teritorijalne odbrane Zoran Nikolić, koji je rekao da nije znao za silovanja Bošnjakinja 1992. godine u tom gradu.

"Čuo sam, ali tek posle rata... Za vreme rata to nisam čuo ni od koga", rekao je Nikolić.

Upitan direktno da li je on učestvovao u silovanjima, svedok je odgovorio da nije.

I Haški tribunal i lokalni sudovi u BiH presudili su u nekoliko slučajeva da je u proleće 1992. godine u Foči bilo masovnih ubistava, proterivanja i silovanja, za šta je osuđen određen broj bosanskih Srba.

Mladić je optužen za terorisanje građana Sarajeva, za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština, uključujući Foču, imao razmere genocida i uzimanje "plavih šlemova" Ujedinjenih nacija (UN) za taoce.

Suđenje se nastavlja ove nedelje.

10. JUL 2014.

Bivši oficir VRS tvrdi da su Srbi genetski superiorni

Luka Dragičević, bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS), kazao je da je tokom rata podređenim jedinicama uputio dokument, u kojem stoji da su Muslimani, odnosno "poturice", "genetski inferiorni" u odnosu na Srbe.

JUSTICE REPORT

Dragičević je u srijedu na suđenju Ratku Mladiću u Haagu kazao da je za vrijeme rata sačinio dokument u kome se kaže da su Srbi "genetski jači, bolji, ljepši i pametniji" od bosanskih Muslimana.

U dokumentu koji je uputio podređenim jedinicama stoji da su Muslimani, odnosno "poturice", "genetski inferiorni".

Dragičević je taj dokument sačinio kao pomoćnik komandanta Sarajevsko-romanijskog korpusa VRS-a za moralna, vjerska i politička pitanja.

Na pitanje tužioca Adama Webera da li vjeruje u to, svjedok Dragičević je odgovorio da je to "po suštini sve tako... iz iskustva životnog", dodavši da se "bavio biologijom... fitogenezom, etnogenezom", i da stoji iza te tvrdnje.

"To je rasizam, a vi ste rasista", sugerisao je tužilac Weber. "Naravno da nije", uzvratio je Dragičević.

Iz istog Dragičevićevog dokumenta, tužilac Weber potom je naveo rečenicu: "Mi (Srbi) smo genetski jači, bolji, ljepši i pametniji" od "poturica".

"To je moje životno iskustvo i iza toga stojim", potvrdio je svjedok, uz opasku da je "tu bilo i propagande smišljene na podizanje morala vojnika".

U istoj "instrukciji" potčinjenim oficirima za moral, Dragičević je, kako je citirao tužilac, napisao i da će "dobro odmjereni udarac po nosu primorati 'poturice' da ponovo promijene vjeru".

"Da, kažem da su vrlo često mijenjali vjeru i naciju... i da vrlo lako mogu izmisliti neku novu vjeru i naciju. Znao sam kako treba voditi borbu protiv njih da bi bila uspješna", odgovorio je Dragičević.

Dragičević je svjedočio u korist Odbrane Ratka Mladića, bivšeg komandanta Glavnog štaba VRS-a, koji je optužen za genocid u Srebrenici i još sedam opština, progon nesrpskog stanovništva, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

07. JUL 2014.

Vojnici Ratka Mladića "samo branili svoje domove"

Bivši komandant Vojske Republike Srpske predvodio je multietničku vojsku, koja nikada nije terorisala civile u Sarajevu, već je i sama bila meta artiljerijskih i snajperskih napada Armije BiH, rekao je svjedok Odbrane na suđenju Mladiću pred Tribunalom u Hagu.

DENIS DŽIDIĆ

Svjedok Slobodan Tuševljak, nekadašnji komandir jednog od vodova pri Prvoj sarajevskoj motorizovanoj brigadi VRS-a, rekao je prošle nedelje na suđenju Mladiću da su u njegovom vodu bili i vojnici hrvatske i bošnjačke nacionalnosti, te da je čak komandir voda u jednom trenutku bio Hrvat.

U sažetku izjave koja je pročitana u sudnici, Tuševljak je naveo da nikada nije dobio naređenja za napade na civile u Sarajevu.

On je rekao i da je u napadima ABiH, na putnoj komunikaciji između Lukavice i Pala tokom rata ubijeno preko 200 vojnika i više desetina civila.

"Ljudi su stradali u borbama, ali većinom u snajperskim napadima i granatiranjem. Ti podaci postoje, kao i spisak poginulih boraca. Preko 200 ljudi je stradalo na tom području", kazao je Tuševljak.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za terorisanje građana Sarajeva snajperskim i artiljerijskim napadima, kao i za genocid u Srebrenici i još sedam općina, progon bošnjačkih i hrvatskih civila te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Na pitanje predsjedavajućeg Sudskog vijeća Alphonsa Orieja upućeno Odbrani zašto je relevantno za suđenje Mladiću da je u VRS-u bilo Hrvata i Bošnjaka, advokat Miodrag Stojanović je rekao da činjenica da je VRS bila multietnička "govori o tome da su njeni pripadnici samo branili svoje domove".

"Sastav govori da su se oni borili za odbranu domova i da su žrtve Armije BiH bili i Srbi i Hrvati i Bošnjaci", rekao je Stojanović.

"S obzirom na optužbe o terorisanju građana Sarajeva, htjeli smo pokazati da teror nije bio onakav kako se navodi u optužnici i da je teror vršen nad ljudima koji su živjeli u Sarajevu, a nisu prihvatili političke stavove

tadašnjeg rukovodstva BiH. Pokazujemo da su patnje bile jednake Srbima, Hrvatima i Bošnjacima koji su bili tu", pojasnio je Stojanović.

Sudija Orie je kazao da "nije siguran" da se slaže s Mladićevim advokatom.

"Vijeće nije sasvim uvjereno da je to što govorite tačno. Istina je da nekada vojnici pate u ratu, ali kada vojnik pogine u ratu, to ne mora biti zločin, bez obzira da li nam se to sviđa ili ne, to je realnost rata", rekao je Orie.

Suđenje Mladiću se nastavlja sledeće nedelje.

26. JUN 2014.

Komandant VRS naredio napad na Televiziju Sarajevo

Svjedok Odbrane Vladimir Radojčić potvrdio je na suđenju Ratku Mladiću da je u ljeto 1995. naredio napad na Radio-televiziju Sarajevo zato što je "emitovala najcrnju propagandu protiv srpskog naroda".

JUSTICE REPORT

"Lansirali smo 28. juna 1995. modifikovanu avio-bombu na zgradu RTS-a, koja je zapravo bila radio-televizija Prvog korpusa Armije BiH", izjavio je u srijedu pred sudom u Haagu pukovnik Radojčić, koji je tada bio komandant Ilidžanske brigade Vojske Republike Srpske (VRS).

"Cijelog rata je emitovala najcrnju propagandu protiv srpskog naroda... Prikazivali su nas kao najcrnje zločince", rekao je Radojčić.

On je posvjedočio da je "direktno vidio da je bomba pogodila zgradu Televizije".

"Bio sam sretan zbog toga", kazao je svjedok.

Taj incident, u kojem je poginula jedna, a ranjeno 28 osoba, prvobitno je bio u optužnici koja generala Mladića, u to vrijeme komandanta VRS-a, tereti za terorisanje stanovništva Sarajeva, ali je prije početka procesa uklonjena.

Svjedok Radojičić je potvrdio da je istim tipom bombe 7. aprila 1995. gađao i zgradu Osnovne škole "Aleksa Šantić", "koja se samo zvala škola, a u njoj je bio centar za obuku specijalnih snaga" ABiH.

Bomba je tu zgradu promašila za 20 metara i napravila veliki krater iza nje. Zgradu škole Radojičić je u izjavi nazvao "legitimnim vojnim ciljem".

Po optužnici, ova bomba je uništila jednu i oštetila 11 kuća, pri čemu je stradala jedna osoba, a ranjena su tri lica.

Strategija VRS-a, prema njegovim riječima, bila je da oko Sarajeva zaštiti svoje stanovništvo i spriječi proboj Prvog korpusa ABiH iz grada.

“Nije cilj bio da se blokiraju civili. Nije bilo potpune blokade Sarajeva, uvijek smo dozvoljavali civilima da odu. Protivnik to nije dozvoljavao”, rekao je Radojčić.

Ilidžanska brigada je, po svjedokovoj izjavi, otvarala vatru isključivo po vojnim ciljevima u gradu, preduzimajući mjere da spriječe civilne žrtve, kao što im je i naredila viša komanda.

Kao i prethodni svjedoci, Radojčić je tvrdio da nikada nije dobio ni dao naređenje da se napada i teroriše civile.

23. JUN 2014.

Bivši komandant VRS-a negira granatiranje civila u Sarajevu

Suđenje Ratku Mladiću nastavljeno je nakon kraće bolesti optuženog iskazom bivšeg pripadnika VRS-a, koji je negirao nasumično granatiranje civila za vrijeme opsade Sarajeva.

DENIS DŽIDIĆ

Svjedok odbrane Miloš Škrba, koji je tada bio komandant jedne od četa VRS-a na obroncima oko Sarajeva, rekao je u ponedeljak pred sudom u Haagu da njegova jedinica uopšte nije imala tešku artiljeriju. On je izjavio da nikada nije ni dobio ni dao naređenje da se puca po civilima u Sarajevu.

Navod optužnice da je VRS odgovorna za eksploziju ispred tržnice Markale, u kojoj su 28. avgusta 1995. stradale 44 osobe, a ranjeno njih 75, opovrgavao je tvrdeći da u selu Studenkovići – odakle je, po istrazi, granata mogla doletjeti – njegova četa nije imala minobacače od 120 milimetara.

Škrba je odbacio i optužbu da je sa položaja njegove jedinice ispaljen snajperski metak koji je 19. decembra 1992. ranio trogodišnju Anisu Pitu dok se igrala ispred kuće u sarajevskom naselju Širokača.

Po svjedoku, njegova četa nije imala snajperske puške ni obučene snajperiste, i kuća porodice Pita nije bila vidljiva s njenih položaja.

Škrba je tvrdio i da je četa pod njegovom komandom propuštala ka Sarajevu sve humanitarne konvoje.

“Nismo ih ni kontrolisali, to je na punktu radila Vojna policija... Svi konvoji su nesmetano prolazili”, kazao je Škrba.

Mladić je optužen i za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida i uzimanje “plavih šljemova” Ujedinjenih nacija (UN) za taoce.

Njegovo suđenje bilo je prekinuto prošle nedjelje, zbog toga što je Mladić imao stomačni virus.

20. JUN 2014.

Suđenje Mladiću ponovo prekinuto zbog bolesti

Suđenje za ratne zločine bivšem komandantu Vojske Republike Srpske, koje je nekoliko puta prekidano zbog Mladićevog zdravstvenog stanja, ponovo je prekinuto kada je on hospitalizovan.

JUSTICE REPORT

Suđenje Mladiću nije nastavljeno ove nedjelje nakon što je on u ponedeljak prebačen u bolnicu Bronovo u Haagu zbog stomačnog gripa, rekao je njegov branilac Branko Lukić.

Nakon što je proveo dan na liječenju, Mladić je vraćen u bolnicu u pritvorskoj jedinici Haškog tribunala u Sheveningenu.

Predsedavajući sudija Alphons Orie rekao je da se Mladić nije odrekao svog prava da prisustvuje procesu, tako da se suđenje ne može nastaviti u odsustvu.

Mladić je već imao dva moždana udara tokom suđenja koje je počelo 2012. godine.

On je optužen za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Još se ne zna da li će suđenje biti nastavljeno sledeće nedjelje.

13. JUN 2014.

Srpski vojnik tvrdi da je eksplozija na Markalama lažirana

Bivši pripadnik Vojske Republike Srpske tvrdi da su bošnjačke snage lažirale napad na pijacu Markale u kome je 1994. godine ubijeno više od 60 ljudi, rečeno je na suđenju Ratku Mladiću.

JUSTICE REPORT

Svjedok odbrane Milorad Batinić, bivši prevodilac vojnih posmatrača UN-a tokom rata u BiH, rekao je ove nedelje na suđenju Mladiću pred Tribunalom u Haagu da je oficir VRS kazao da vjeruje da je smrtonosni napad na pijacu Markale u Sarajevu lažiran kako bi Srbi bili okrivljeni.

On je opisao susret međunarodnih vojnih posmatrača s oficirom VRS-a Markom Lugonjom, koji im je, na osnovu televizijskog snimka s lica mjesta, "dva-tri sata" poslije eksplozije na pijaci 5. februara 1994. godine, rekao: "Ja sam ubijeđen da je to naštiman proces."

"Kazao je: 'Moja služba je sve to snimila i rekla šta se desilo... Pogledajte ova dva čovjeka kako bježe s lica mjesta – to je sumnjivo. Pogledajte, kaže, ovdje se nalazi neka noga plastična. Odakle tu noga, a nema tijela?... Pogledajte ove piramide krompira koje se nalaze na tezgama – nijedan krompir nije pao. Pogledajte flaše koje su na tezgama – nijedna flaša nije razbijena, nijedna nije pala'", citirao je Lugonjine riječi svjedok Mladićeve Odbrane.

Kazao je da je Lugonja posmatračima UN-a sugerisao da su tijela na pijaci podmetnuta i da je "broj žrtava i ranjenih ogroman za jednu granatu".

Oficir VRS je rekao da njihove snage to nisu mogle uraditi, jer "nam to uopšte nije u interesu".

Prema optužnici koja Mladića, tadašnjeg komandanta VRS-a, tereti za terorisanje civila u Sarajevu artiljerijskim i snajperskim napadima, jedna minobacačka granata ispaljena sa srpskih položaja je 5. februara 1994. godine na Markalama ubila 66, a ranila oko 140 građana.

Njemu se sudi za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam općina, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje se nastavlja u ponedeljak.

09. JUN 2014.

Mladić "pokušao da se bori protiv paravojski"

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, svjedok Odbrane Dragomir Andan je kazao da mu je optuženi 1992. godine rekao da je najveći problem Republike Srpske (RS) borba protiv paravojnih formacija.

DENIS DŽIDIĆ

Andan, koji je bio policijski inspektor Ministarstva unutrašnjih poslova Srpske Republike BiH, u petak je pred Haškim tribunalom rekao da je u julu 1992. dobio poziv Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) da ide na područje Zvornika, kako bi se borio protiv paravojne formacije "Žute Ose".

"Na sastanku u Glavnom štabu, u jednom trenutku general Mladić je ušao u prostoriju i rekao mi: 'Dobro došli u klub poštenih ljudi.' Onda me zamolio da referišem o stanju u Zvorniku, Bijeljini i Brčkom. Kada sam završio, kazao je da je najveći problem Republike Srpske borba protiv paravojnih formacija", rekao je Andan.

"Rekao je da liniju fronta ne možemo stabilizovati dok se ne razračunamo s paravojskama, koje imaju jedan cilj, a to je pljačka i protjerivanje nedužnih nesrpskih civila", ispričao je Andan.

Prema iskazu Andana, Mladić mu je rekao i da je uloga policije da osigura sigurnost svim civilima nesrpske nacionalnosti.

"Mladić je kazao da je ovo najteži rat koji postoji, jer ratujemo protiv ljudi koji govore istim jezikom. On je rekao da moramo biti svjesni da je naša uloga da vodimo računa da svi muslimani i Hrvati koji se nalaze na području Republike Srpske – a nisu se ogriješili o srpski narod – moraju biti zaštićeni. Kazao mi je da moramo voditi računa o ženevskim konvencijama", ispričao je Andan.

Mladiću, nekadašnjem komandantu Glavnog štaba VRS-a, sudi se za progon Bošnjaka i Hrvata iz opština pod srpskom kontrolom, među kojima je i Zvornik. Njemu se sudi za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam općina, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u utorak, 10. juna.

05. JUN 2014.

Spomen-ploča Mladiću postavljena kod Sarajeva

Spomen-ploča posvećena bivišem vojnom komandantu bosanskih Srba Ratku Mladiću, kome se sudi za genocid i druge zločine u BiH, postavljena je na brdu iznad Sarajeva.

JUSTICE REPORT

Ploču u naselju Vraca iznad Sarajeva, na teritoriji Republike Srpske, postavili su pripadnici Boračke organizacije Istočno Novo Sarajevo.

“Na ovom mjestu 19. MAJ 1992. godine komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpke general Ratko Mladić izvršio je smotru dva bataljona samoorganizovanog naroda opštine Novo Sarajevo”, piše na spomen-ploči.

Predsjednik Boračke organizacije Istočno Novo Sarajevo Dragiša Tuševljak rekao je da je postavljanjem ploče obeležena godišnjica formiranja Prve sarajevske mehanizovane brigade Vojske Republike Srpske.

Mladiću se pred sudom u Haagu sudi za terorisanje građana Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada koja je trajala od 1992. do 1995. godine.

U snajperskim napadima i tokom granatiranja ubijeno je i ranjeno na hiljade civila, i muškaraca i žena, svih starosnih dobi, uključujući djecu i starce, navedeno je u optužnici.

Gradonačelnik Sarajeva Ivo Komšić u četvrtak je izdao saopštenje u kome je Mladića nazvao “ratnim zločincem”, dodajući da postavljanje ploče u njegovu čast šalje “lošu poruku”.

Edina Kamenica, novinarka iz Sarajeva koja je dosta pisala o zločinima koje su snage bosanskih Srba počinile u općinama Vraca i Grbavica, rekla je za BIRN da je postavljanje spomen-ploče Mladiću apsurdno.

“Apsolutno nema smisla njemu postaviti ploču tamo nakon tih zločina. Rekla bih i da nema smisla slaviti ga bilo gde. Ovo, nažalost, jedino govori o pogrešnom sistemu vrijednosti koji vidimo danas u BiH”, rekla je Kamenica.

05. JUN 2014.

Bošnjaci napustili Pale "u strahu od osvete"

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, nekadašnji predsjednik opštinske vlade na Palama Zdravko Čvoro rekao je da su Bošnjaci u proljeće 1992. godine dobrovoljno otišli s područja te opštine, te da nisu protjerivani.

Ratio Mladic. Foto: Flickr/ICTY.

JUSTICE REPORT

Čvoro, koji je počeo sa svjedočenjem 30. maja, kazao je u srijedu u Haagu da su paljanski Bošnjaci 9. aprila 1992. zatražili od srpskih vlasti dozvolu da odu u Sarajevo zbog straha od osvete za stradanje Srba na drugim mjestima.

Prema iskazu Čvore, srpske vlasti su ih prvo pozvale da ostanu, ali su 18. aprila udovoljile njihovom zahtjevu i potom organizovale odlazak nesrpskih civila uz policijsku pratnju.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Haško tužilaštvo je Čvori predočilo da su Bošnjaci u zahtjevu naveli kako su na Palama izloženi maltretiranju i zastrašivanju.

Odgovarajući na pitanja sudija, Čvoro je potvrdio da su odluku opštinskih vlasti Bošnjaci "shvatili kao da moraju da idu". Naznačio je kako je lično nastojao da im objasni da ne moraju da odu.

Neke Srbe, koji su odluku vlasti shvatili kao dozvolu da upadaju u kuće i stanove Bošnjaka, policija je, kako je rekao svjedok, brzo uhapsila.

Čvoro nije opovrgavao ni da su srpske vlasti u Sarajevo sprovele i 400 Bošnjaka koji su na Pale, na njegovo iznenađenje, bili dovedeni iz Bratunca.

"Smatrali smo se odgovornim da ih na neki način zaštitimo i obezbijedimo", kazao je Čvoro.

Iako je odbijao da te ljude nazove "zarobljenicima", jer "ih nisu oni zarobili", svjedok je, na pitanja sudija, ipak potvrdio da oni "nisu imali slobodu, čim su došli tu".

"Očito da nisu u skladu sa zakonom bili lišeni slobode", dodao je Čvoro.

Mladiću se, kao bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS), sudi za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata u velikom broju opština, od kojih je jedna i Pale, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje Mladiću se nastavlja.

04. JUN 2014.

VRS "nije isključivala struju Sarajevu"

Iskazom svjedoka Veljka Lubure, Odbrana Ratka Mladića opovrgavala je navod optužnice da je Vojska Republike Srpske (VRS) tokom rata namjerno uskraćivala struju stanovništvu Sarajeva.

JUSTICE REPORT

Svjedok Odbrane Veljko Lubura, koji je za vrijeme rata bio direktor "Elektroprenosa" u Ilidži, izjavio je u utorak na suđenju Ratku Mladiću u Haagu da mu nikada niko od političkih i vojnih lidera Republike Srpske nije naredio da obustavi isporuku struje Sarajevu.

"To ne bih učinio, čak i da sam dobio takve instrukcije. Svi moji radnici i ja davali smo sve od sebe da i srpska i muslimanska strana imaju dovoljno struje", naglasio je svjedok.

Ratko Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za terorisanje stanovništva Sarajeva granatiranjem i snajperisanjem. U optužnici stoji da je vođstvo bosanskih Srba uskraćivalo struju, vodu i gas civilima u Sarajevu, koristeći to kao sredstvo pritiska na bosanske vlasti.

Mladiću se sudi i za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam općina, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Lubura je posvjedočio da su pretežno muslimanske snage opstruirale opravku dalekovoda, koji su većinom bili na njihovoj teritoriji, neophodnu za isporuke struje gradu.

Kao primjer, Lubura je naveo da su Bošnjaci spriječavali opravku trafostanice u Vogošći, kako struju ne bi imala vojna fabrika "Pretis" na srpskoj teritoriji. Sugerisao je da su zbog toga, međutim, i civili u Sarajevu ostajali u mraku.

Svjedok je tvrdio i da sjeverozapadna naselja u Sarajevu do januara 1993. nisu imala struju zato što su sredinom 1992. formacije Jusufa-Juke Prazine granatirale trafostanicu u Blažuju. Armija BiH (ABiH) je, po Luburi, prekinula i dalekovod iz Višegrada, nedugo nakon što su ga Srbi popravili.

Lubura je izjavio i da je u julu 1993. ponudio da struju koja je dalekovodom stigla iz Crne Gore prenese do sarajevskih naselja Otoka i Skenderija – za šta je bilo neophodno popraviti dalekovod u gradu – ali da "muslimani nisu pokazali nikakvo interesovanje za to".

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužioci su se pozivali na dokumente po kojima je popravke električnih instalacija spriječavala srpska strana, ali je svjedok ostao pri svom iskazu. Kazao je i da "ne zna" da je VRS tražila "vojne ustupke" od ABiH u zamjenu za isporuke struje.

"Odgovorno tvrdim da nikada nije bila isključena struja Sarajevu, osim kad je bio kvar... Sarajevo je imalo struju", više puta je podvukao Lubura, i nakon što mu je predočen dokument po kojem tokom 1993. gradsko jezgro nije imalo struju tokom "140 dana".

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u srijedu, 4. juna.

03. JUN 2014.

Mladić se nakon rata nije skrivao

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, svjedok Odbrane je izjavio da je optuženi od 1997. do 2001. godine boravio u svom stanu i vojnim objektima u Srbiji i da se nije krio.

JUSTICE REPORT

Dragan Lalović, bivši komandant jedinice Vojske Republike Srpske (VRS) za obezbjeđenje Mladića, kazao je u ponedeljak u Haagu da je Mladić od marta 1997. bio u komandi VRS-a u Crnoj Rijeci pored Han Pijeska, a da je zatim prešao u Srbiju i da se nije krio uprkos činjenici da ga je Haški tribunal optužio za navodne ratne zločine 1995. godine.

“Otišao je u svoj stan [u Beogradu]... Nije nikad prestao da živi u tom stanu. Povremeno je odlazio u vojne objekte i vraćao se u taj stan”, rekao je on.

On je naglasio da je Mladić živeo relativno normalan život u Beogradu.

“Ja nisam generalu Mladiću pomagao da se krije, jer se on dok je bio u Srbiji nije ni krio. Kretao se po Beogradu kao i svi drugi građani, išao na pijacu, u prodavnicu da kupuje hljeb, na fudbalske utakmice...”, rekao je Lalović.

Potvrdio je i da je znao za optužnicu i međunarodni nalog za hapšenje Mladića, ali da je on od Generalštaba VRS-a dobio zadatak da “zaštiti” generala.

Na pitanje Tužilaštva da li je Mladić bio i u Topčideru, gde su dvojica gardista ubijena 2004. godine, svjedok je prvo odgovorio da je “siguran” da nije.

Međutim, nakon dodatnih pitanja, nije mogao isključiti mogućnost da je Mladić ipak dolazio u Topčider da “porazgovara” sa pripadnicima jedinice VRS-a za njegovo obezbjeđenje, koja je u toj kasarni bila smještena.

Govoreći o smrti gardista Vojske Jugoslavije Dražena Milovanovića i Dragana Jakovljevića u Topčideru 5. oktobra 2004., zastupnik Optužbe citirao je izjavu Jakovljevićevog oca, datu prošle godine Balkan Insightu, da su oni ubijeni zato što su u kasarni vidjeli Mladića.

“Ja nisam ni znao da taj objekat u Topčideru postoji dok se to nije desilo. Ne znam kakve ja veze imam s tim, tada sam već bio u penziji. Ne mogu da vjerujem da se to tako desilo”, odgovorio je Lalović.

Posle ubistva dvojice vojnika, Vojska Srbije i njen vojni sud pokrenuli su istragu, koja se okončala presudom da je jedan vojnik ubio drugog pa onda sebe.

Druga istraga, koju su pokrenule porodice, pokazala je, međutim, da je gardiste ubila treća osoba.

Dalja istraga u ovom slučaju tek treba da da neke rezultate.

30. MAJ 2014.

Trupe Ratka Mladića "nisu granatirale Markale"

Dva bivša pripadnika Vojske Republike Srpske rekli su na suđenju Ratku Mladiću da su bošnjačke snage odgovorne za napade na civile tokom opsade Sarajeva.

Zgrada haškog tužilaštva. Foto Flickr ICTY.

JUSTICE REPORT

Svjedok Odbrane Slavko Gengo kazao je ove nedjelje na suđenju Ratku Mladiću da su eksplozije granata na sarajevskoj pijaci Markale, u Ulici Vase Miskina i u centru Tuzle, u kojima su poginule stotine građana, bile "režija" vlasti u Sarajevu.

Svjedok Gengo, koji je bio komandant jednog od bataljona Prve romanijske brigade Vojske Republike Srpske (VRS), tvrdio je da su eksplozije ispred tržnice Markale u februaru 1994. i avgustu 1995. izazvale muslimanske snage.

Dodao je da je VRS tražila formiranje zajedničke komisije koja bi istražila ko je bio odgovoran za prvi napad na Markale, ali je to odbila Armija BiH (ABiH).

"To su Muslimani odbili, vjerovatno bojeći se istine, jer bi se dokazala istina da su Markale bile režirane u Sarajevu, kao i sve ostale režije što su napravili i ranije – u Vase Miskina, pa su napravili na Markalama, pa su napravili u Tuzli, isto režije", rekao je Gengo.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za terorisanje civila u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, genocid u Srebrenici i još sedam općina, progon Bošnjaka i Hrvata i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

U optužnici protiv Mladića navedeno je da su jedinice VRS-a ispalile granate koje su u februaru 1994. i avgustu 1995. pale ispred tržnice Markale, dok incidenti iz maja 1992. u Ulici Vase Miskina u Sarajevu i u maju 1995. u Tuzli nisu dio optužnice.

Mladićeva Odbrana izvela je na ovom ročištu i svjedoka Dragana Maletića, koji je izjavio da su snajperisti ABiH tokom primirja "ubili veliki broj civila na Grbavici i Vracama".

"Naš protivnik koristio je vatru neselektivno, bez obzira da li će pogoditi civile ili borce na našoj strani", kazao je Maletić, koji je bio pomoćnik komandanta bataljona VRS-a u pomenutom naselju.

S druge strane, kako je posvjedočio Maletić, njegov bataljon je "trpio gubitke", ali nikada nije otvarao vatru na civile u gradu, naročito ne snajpersku, zato što je to bilo strogo zabranjeno "stalnim naređenjem" više komande.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u četvrtak, 29. maja.

20. MAJ 2014.

Ratni zločini "slobodnih strijelaca"

Svjedočeći u odbranu Ratka Mladića, bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) Predrag Trapara rekao je da njegova jedinica nije smišljeno otvarala vatru na civile u Sarajevu.

JUSTICE REPORT

Trapara, nekadašnji komandir jedne od četa Prve sarajevske motorizovane brigade VRS-a, kazao je da je srpska vojska isključivo branila svoje položaje od napada muslimanskih snaga iz Sarajeva.

On je posvjedočio i da nikada nije dobio naređenje ni imao namjeru da teroriše stanovništvo Sarajeva, niti da izaziva civilne žrtve. Prema Trapari, iz nadređene komande stalno je dobijao naređenje da se puca isključivo na neprijateljsku vojsku.

Nasuprot tome, kako je rekao, Armija BiH (ABiH) je "zloupotrebljavala civilne objekte" u naselju Lukavica otvarajući vatru iz njih. Po Traparinom svjedočenju, njegovi vojnici nikada nisu pucali na gradske četvrti iza linije fronta, već samo "po rovovima i objektima" ABiH. Svjedok je naglasio da je "siguran da u tim objektima nije bilo civila".

Haško tužilaštvo tereti Mladića, bivšeg komandanta Glavnog štaba VRS-a, za terorisanje građana Sarajeva kampanjom granatiranja i snajperskog djelovanja. Njemu se sudi i za genocid u Srebrenici i u još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Trapara je negirao i navod Haškog tužilaštva da je VRS zaustavljala konvoje sa humanitarnom pomoći namijenjenom civilima u Sarajevu, koristeći to kao sredstvo rata.

Na pitanje tužioca Milberta Shina zna li da li su pripadnici Sarajevsko-romanijskog korpusa VRS-a, čiji je on oficir bio, počinili ratne zločine, Trapara je odgovorio: "Bilo je ratnih zločina, ali počinioci nisu bili iz Korpusa, nego 'slobodni strijelci'... Mislim da kod nas, na našem dijelu, nije bilo ratnih zločina."

Tužilac Shin je kredibilitet svjedoka nastojao narušiti ispitujući ga o tome da li je u jesen 1991. bio uhapšen u Sarajevu, tokom transporta znatne količine oružja i municije, što Trapara nije negirao.

Mladić je u pondeljak započeo iznošenje svoje odbrane, svjedočenjem bivšeg pripadnika VRS Mila Sladoja, koji je takođe negirao da su njegove snage svjesno pucale na civile u Sarajevu.

Sladoje je rekao da je se vojska "isključivo branila" od napada bošnjačkih snaga iz grada.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u srijedu, 21. maja.

19. MAJ 2014.

Počinje iznošenje odbrane Ratka Mladića

Nekadašnji načelnik Glavnog štaba Vojske Republike Srpske Ratko Mladić počeo je iznošenje svoje odbrane pred Haškim tribunalom za optužbe za genocid i zločine protiv čovečnosti počinjene tokom sukoba od 1992. do 1995. godine.

BIRN

Bivši komandant Bosanskih Srba u ponedeljak je pozvao svog prvog svedoka odbrane u tribunalu u Hagu, kako bi pokušao da dokaže da nije kriv za neke od najgorih zločina počinjenih tokom rata u BiH.

Mladiću se sudi za genocid počinjen u Srebrenici kao i u sedam drugih opština, progon Bošnjaka i Hrvata iz Bosne iz Hercegovine, terorisanje stanovnika Sarajeva dugotrajnim

granatiranjem i snajperskim delovanjem, kao i za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Mladić je pozvao Mileta Sladoju, bivšeg pripadnika Vojske Republike Srpske, kao prvog svedoka odbrane. Sladoje je svedočio da nikada nije primio naredbu za granatiranje

civilnog stanovništva u opkoljenom gradu.

On je rekao da su srpske snage odgovarale samo na vatru koja je dolazila od strane bošnjačkih snaga, koje su bile u delovima Sarajeva sa civilima.

Tribunal je odobrio 207.5 sati za iznošenje odbrane kako bi ispitao 336 svedoka, koliko je odobreno i tužilaštvu.

Imena svedoka odbrane još nisu poznata, iako je, prema rečima Mladićevih advokata, 122 svedoka već svedočilo u odbranu bivšeg lidera Bosanskih Srba Radovana Karadžića pred Haškim tribunalom.

Suđenje Mladiću počelo je 2012. godine, nakon što je više od deset godina bio u bekstvu.

Prošlog meseca, Haški tribunal je odbio Mladićev zahtev da bude oslobođen optužbi za genocid i ratne zločine na polovini suđenja, navodeći da je tužilaštvo do sada predstavilo

dovoljno dokaza na osnovu kojih bi Mladić mogao da bude osuđen po svih 11 tačaka optužnice.

Mladić je već više puta tribunal nazvao "đavoljim sudom", koji je stvoren sa ciljem da sudi Srbima, kao i da ga ne smatra legitimnim. Suđenje je odlagano više puta zbog njegovih zdravstvenih problema.

15. APRIL 2014.

Haški tribunal odbacio Mladićev zahtjev za oslobađanjem

Sudsko vijeće Haškog suda odbilo je zahtjev Odbrane da Ratko Mladić, bivši komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), bude oslobođen optužbi za genocid i druge zločine počinjene u BiH.

DENIS DŽIDIĆ

Sudije Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u utorak su odbile Mladićev zahtjev za oslobađanjem, navodeći da je tužilaštvo do sada predstavilo dovoljno dokaza na osnovu kojih bi Mladić mogao da bude osuđen po svih 11 tački optužnice.

Predsjedavajući Sudskim vijećem Alphons Orie rekao je da dokazi koje je predstavilo tužilaštvo mogu voditi do zaključka da je Mladić aktivno učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu tokom sukoba od 1992. do 1995. godine.

"Vijeće smatra da postoje dokazi kojim bi se razumni presuditelj mogao uvjeriti van razumne sumnje u postojanje udruženog zločinačkog poduhvata čiji su članovi bili Radovan Karadžić i Ratko Mladić", rekao je Orie.

Dokazi pokazuju da je cilj udruženog zločinačkog poduhvata, kako je navelo Sudsko vijeće, bio uklanjanje Bošnjaka i Hrvata sa teritorije "na koju su Srbi polagali pravo".

Sudija Orie je takođe kazao da je bilo dovoljno svjedoka tužilaštva, stručnjaka i materijalnih dokaza koji mogu dovesti do zaključka da je Mladić bio kriv za genocid u sedam općina u BiH 1992. i u Srebrenici 1995. godine.

On je citirao iskaz svjedoka tužilaštva o masovnim ubistvima u Prijedoru, Foči i Vlasenici, kao i u Srebrenici, zajedno sa delovima Mladićevog ratnog dnevnika, navodeći da bi to takođe moglo da vodi do zaključka da je Mladić bio svjestan zločina koje su počinili njegovi potčinjeni od 1992. do 1995. godine.

Sudija je naročito istakao svjedočenje bivših pripadnika snaga bosanskih Srba Dražena Erdemovića i Momira Nikolića, koji su osuđeni za učešće u ubistvima u Srebrenici i koji su svjedočili protiv Mladića.

"Nikolić je svjedočio da je 13. jula popodne sreo Mladića na putnoj komunikaciji Konjević Polje gdje je bilo muslimanskih zarobljenika. Mladić im je prišao i rekao da ne treba da brinu. Vraćajući se u vozilo, Nikolić je pitao Mladića šta će zaista biti sa njima, na šta se Mladić nasmješio i napravio pokret na osnovu koga je svjedok Nikolić zaključio da će biti ubijeni", objasnio je Orie.

Govoreći o dokazima povezanim sa optužbama za mučenje i seksualno nasilje protiv Mladića, Orie je rekao da je svjedok jasno rekao da su bili izloženi "surovom i nečovječnom postupanju" u logorima pod kontrolom Srba.

On je citirao svjedokinju koja je pred tribunalom u Hagu kazala: "Oni znaju da silovana žena nikada ne može da se oporavi. Oni su želeli da nas unište."

Sudija je rekao da je sud pažljivo ispitao dokaze u vezi sa navodima koji terete Mladića za terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce i zaključio da "postoji dovoljno dokaza da ove tačke ostanu u optužnici".

Mladićeva odbrana tvrdi da nema dokaza da je Mladić imao genocidnu namjeru ili da je naredio pogubljenje oko 7,000 Bošnjaka iz Srebrenice u julu 1995. godine i insistira na tome da tužilaštvo nije dokazalo da je Mladić bio deo udruženog zločinačkog poduhvata sa ciljem da iskoreni i protera bošnjačko stanovništvo.

Suđenje Mladiću počelo je 2012. godine, nakon što je više od deset godina bio u bekstvu. Mladićeva odbrana će početi sa izvođenjem dokaza sledećeg meseca.

08. APRIL 2014.

Odluka o Mladićevom zahtjevu za oslobađanje 15. aprila

Sudsko vijeće Haškog tribunala donijet će odluku o zahtjevu Odbrane Ratka Mladića za oslobađanje nakon dokaznog postupka Tužilaštva u utorak, 15. aprila.

DENIS DŽIDIĆ

Odbrana Mladića je podnijela prošlog mjeseca zahtjev za oslobađanje bivšeg komandanta Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) krivice za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam općina u BiH, kao i progon Bošnjaka i Hrvata, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Mladićevi branioci su u zahtjevu obrazložili da Haško tužilaštvo tokom dokaznog postupka – koji je okončan u decembru prošle godine – nije dokazalo krivicu optuženog.

Haško tužilaštvo je tražilo od Sudskog vijeća da odbije ovaj zahtjev, pojasnivši da je ponudilo na stotine svjedoka i hiljade dokaza koji "jasno i nedvosmisleno pokazuju" da je Mladić bio jedan od "najistaknutijih članova udruženog zločinačkog poduhvata", te da je imao ključnu ulogu u zločinima.

Suđenje Mladiću je počelo u maju 2012., a ukoliko zahtjev za oslobađanjem bude odbijen, Odbrana optuženog trebala bi početi sa izvođenjem dokaza u maju ove godine.

19. MART 2014.

Mladić "nije želio rat s narodima"

Odbrana Ratka Mladića tvrdila je da tokom rata u BiH tadašnji komandant Vojske Republike Srpske (VRS) "nije naredio nijedan zločin" i da je "djelovao časno u odbranu svog naroda i zemlje".

JUSTICE REPORT

Branilac Dejan Ivetić to je kazao u sredu, trećeg dana obrazlaganja zahtjeva da Mladić na polovini suđenja bude oslobođen optužbi za genocid počinjen u Srebrenici i sedam drugih opština u BiH, kao i krivice po drugim tačkama i navodima optužnice.

Tužioci su, sa druge strane, odgovorili da su tokom nedavno okončanog dokaznog postupka dokazali Mladićevu krivicu po svim tačkama optužnice.

Optužnica Mladića tereti za genocid počinjen nad 7.000 srebreničkih Bošnjaka u danima nakon što je VRS 11. jula 1995. zauzela tu enklavu, kao i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH koji je u sedam opština imao razmjere genocida. On je optužen i za teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Branilac Ivetić ponovio je da nije dokazano da je Mladić imao "genocidnu nameru" da Bošnjake u Srebrenici i drugim opštinama uništi kao etničku grupu.

Naznačio je i da se Mladić u maju 1992. protivio usvajanju šest strateških ratnih ciljeva bosanskih Srba. Odbrana se pritom pozivala na Mladićeve riječi na skupštini Republike Srpske da "ne želi rat s Muslimanima i Hrvatima kao s narodima", već protiv njihovih ekstremističkih lidera.

Ivetić je rekao i da Mladić nije imao komandu i kontrolu nad paravojskama i policijskim jedinicama koje su činile zločine, sugerišući da je njima upravljao tadašnji predsjednik Republike Srpske Radovan Karadžić, kojem se također sudi u Haagu.

Tužilac Dermot Groome odgovorio je, međutim, da dokazi potvrđuju da su policija i paravojne formacije zločine nad nesrbima počinile u "partnerstvu sa VRS-om".

"Učesnici u udruženom zločinačkom poduhvatu nastavili su da koriste paravojske za koje su godinama znali da čine zločine", rekao je Groome.

Odnos Mladića i Karadžića, po tužiocima, uprkos povremenim neslaganjima, "nikada nije ugrožavao cilj udruženog zločinačkog poduhvata" koji su predvodili.

Osvrćući se na tvrdnju Odbrane da Mladić nikada nije naredio zločine, predsjedavajući sudija Alphons Orie upitao je branioca Ivetića za stav o presretnutom razgovoru u kojem u proljeće 1992. komandant VRS-a naređuje artiljerijski napad na sarajevsko naselje Pofalići zato što tamo "nema mnogo srpskog stanovništva".

Osporavajući autentičnost tog snimka, branilac Ivetić protumačio je te riječi, poslije konsultacija s optuženim, kao izraz Mladićeve zabrinutosti da Srbi koji su ostali u Pofalićima, poslije napada ne budu meta "osvete" tamošnjih Bošnjaka.

Kako je najavio sudija Orie, raspravno vijeće će u dogledno vrijeme donijeti odluku o Mladićevom zahtjevu za oslobađanje. Ukoliko taj zahtjev bude odbijen, Mladić bi 13. maja trebalo da započne svoju odbranu.

18. MART 2014.

Mladićev zahtjev za oslobađanje "neutemeljen"

Odgovarajući na zahtjev Ratka Mladića da bude oslobođen krivice na pola suđenja, Haško tužilaštvo je istaklo da do sada izvedeni dokazi jasno govore o odgovornosti optuženog za zločine i genocid počinjen u BiH.

DENIS DŽIDIĆ

Tužilac Dermot Groome kazao je da se zahtjev Odbrane bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) mora odbiti, s obzirom da "apsolutno ne osporava argumente Tužilaštva".

"Tužilaštvo je ponudilo na stotine svjedoka i hiljade dokaza. Ti dokazi jasno i nedvosmisleno pokazuju istinu o svim zločinima i krivičnim djelima iz optužnice, kao i ulogu Mladića u tim djelima i njegovu odgovornost", kazao je Groom.

Mladić je u ponedeljak tražio da bude oslobođen na pola suđenja, navodeći da "nema dokaza" da je počinio genocid i druge ratne zločine.

Međutim, prema riječima tužioca Grooma, Mladić i bivši predsjednik Republike Srpske Radovan Karadžić – kojem se takođe sudi u Haagu – bili su "najistaknutiji članovi udruženog zločinačkog poduhvata".

"Svi dokazi jasno pokazuju da je između maja 1992. i novembra 1995. Mladić bio ključna figura u razvoju sveopšteg udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je cilj bio prisilno i trajno uklanjanje Bošnjaka i Hrvata sa teritorije na koje su Srbi polagali pravo putem etničkog čišćenja, i to zločinima progona, ubistva i drugim zlodjelima", rekao je Groom.

Odbrana Ratka Mladića je zatražila od Haškog tribunala da nekadašnjeg komandanta VRS-a oslobodi optužbi za genocid počinjen nad Bošnjacima u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Tužilac je pojasnio da su svi zločini iz optužnice korišteni kao način ispunjenja ciljeva udruženog zločinačkog poduhvata.

"Teror granatiranja i snajperskog djelovanja po Sarajevu korišten je da se vrši pritisak na bosansku vladu i međunarodnu zajednicu da se ispune de-

mografski ciljevi Srba, a uzimanje talaca UN-a da se napravi poluga pritiska na UN i NATO. Najistaknutiji u tome su bili Karadžić i general Mladić", kazao je on.

Groome je osporavao i tvrdnju Mladićeve Odbrane da se dokazni postupak Tužilaštva svodio na to da je optuženi kao komandant VRS-a "morao biti kriv za zločine svojih podređenih".

"Mladić je doprinio činjenju zločina primarno svojim ovlaštenjima i sposobnošću da angažuje vlasti u sprovođenju krivičnih djela. Mladić je nadzirao saradnju VRS-a sa drugim institucijama koje su radile s drugim članovima udruženog zločinačkog poduhvata", rekao je tužilac.

Haško tužilaštvo je u odgovoru na zahtjev Mladićeve Odbrane citiralo iskaze svjedoka i vještaka koji su govorili o Mladićevom prisustvu na mjestima zločina, te o njegovoj kontroli nad jedinicama na terenu.

Tužilac Groome je kazao da je optuženi upravljao jedinicama "direktno i aktivno".

Mladićeva Odbrana će se osvrnuti na izlaganje Tužilštva u srijedu, 19. marta.

17. MART 2014

Mladić traži skidanje optužbi

Odbrana Ratka Mladića zatražila je od Haškog tribunala da nekadašnjeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) na polovini suđenja oslobodi optužbi za genocid počinjen nad Bošnjacima u Srebrenici u ljeto 1995. godine.

JUSTICE REPORT

Branilac Dejan Ivetić zatražio je da raspravno vijeće istovremeno odbaci i druge tačke i navode optužnice koja Mladića tereti za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Mladićeva odbrana tvrdila je da tokom nedavno okončanog dokaznog postupka tužioci nisu dokazali njegovu krivicu. Ocjenjujući kako "nema dokaza" da je Mladić imao "genocidnu namjeru" da srebreničke Bošnjake uništi kao etničku grupu, Ivetić je podvukao da se ta tačka optužnice mora odbaciti.

Ivetić je tvrdio i da tužioci nisu dokazali da je Mladić bio učesnik u udruženom zločinačkom poduhvatu s ciljem ubistava, istrebljenja i prisilnog premeštanja bošnjačkog stanovništva.

Pozivajući se na eksperta Tužilaštva Richarda Butlera, Odbrana je naznačila kako ne postoje dokazi da je Mladić naredio strijeljanje oko 7.000 zarobljenih Bošnjaka u julu 1995. godine. Ivetić je naglasio i da nema dokaza da je Mladić bio na bilo kojem od poprišta strijeljanja navedenih u optužnici, podsjećajući da je on od 14. do 16. jula bio u Beogradu.

Prema Ivetiću, Mladić ne može biti kriv ni za ubistvo dječaka i muškaraca iz Srebrenice počinjeno krajem jula 1995. u okolini Trnova, zato što su taj zločin počinili i snimili pripadnici jedinice "Škorpioni", koji su tada bili pod kontrolom Službe državne bezbjednosti Srbije.

"Nema dokaza da je general Mladić izdao bilo kakvo kriminalno naređenje počiniocima tih zločina", kazao je Ivetić.

On je citirao i Mladićeva naređenja o razoružavanju i udaljavanju sa ratišta paravojski nad kojima nije imao komandu, uključujući "Tigrove" Željka Ražnatovića-Arkana.

Izostanak Mladićeve "genocidne namjere", Odbrana je dokazivala i time što je on iz operativne direktive za dejstva u Srebrenici s proljeća 1995. izostavio rečenicu kojom se trupama VRS-a naređuje da u enklavi stvore nepodnošljive uslove potpune nesigurnosti bez nade u dalji opstanak i život muslimanskog stanovništva.

Govoreći o optužbama za genocid počinjen nad nesrpskim civilima u sedam opština, odbrana se osvrnula na nalaz ekspertice za demografiju Tužilaštva Ewe Tabeau da je tokom rata ubijeno dva odsto Bošnjaka.

Navod optužnice da je Mladić bio učesnik u udruženom zločinačkom poduhvatu čiji je cilj bilo trajno i nasilno uklanjanje Bošnjaka i Hrvata, Ivetić je odbacio kao nedokazan.

On je tvrdio da se Mladić na Skupštini RS-a održanoj 12. maja 1992. protivio usvajanju šest strateških ratnih ciljeva, od kojih je prvi i sveobuhvatni bio odvajanje Srba od druga dva naroda u BiH. Izdvajajući Mladićeve riječi da "ne misli da muslimane treba protjerati", zastupnik Odbrane protumačio je da one izražavaju "namjeru da se živi zajedno sa muslimanima".

"Mi se protivimo i odbacujemo optužbe i dokazni postupak Tužilaštva u potpunosti", rekao je Mladićev advokat. Naznačio je da optuženi i Odbrana "jedva čekaju" da u svom dokaznom postupku, koji će početi 13. maja, razotkriju "sve neistine" Tužilaštva i njegovih svjedoka.

"Kada izloži istinu, general Mladić će pokazati da je nevin. General Mladić nikada nije imao namjeru niti je naredio počinjenje zločina. Djelovao je časno u odbrani svoje zemlje i svog naroda", podvukao je Ivetić.

Na Mladićev zahtjev za oslobađanje, Haško tužilaštvo će odgovoriti u utorak, 18. marta.

28. JANUAR 2014.

Mladić odbio da svedoči na suđenju Karadžiću

Bivši komandant bosanskih Srba Ratko Mladić odbio je da svedoči o događajima tokom rata u BiH na suđenju Radovanu Karadžiću, a Haški tribunal je nazvao "đavoljim sudom".

DENIS DŽIDIĆ

Mladić je odbio da odgovori na pitanja Radovana Karadžića, uprkos nalogu Haškog tribunala da mora da svedoči kao svedok odbrane, zbog, kako je rekao, lošeg zdravstvenog stanja i straha da bi mogao da načini štetu sopstvenoj odbrani u slučaju za ratne zločine pred istim sudom.

Nakon što je položio zakletvu i zatražio pauzu zato što je zaboravio zubnu protezu, Mladić je detaljno odgovorio samo na prvo pitanje koje mu je postavio Karadžić, o njegovim ličnim podacima.

"Imam 71 godinu, na brojnim dužnostima sam bio u svojoj karijeri od 1976, kada sam postao oficir... Na ostala pitanja odbijam da svedočim zbog mogućnosti da mi bude ugroženo zdravstveno stanje i moja prava na odbranu", rekao je Mladić.

Karadžić je zatim pitao Mladića da li ga je bivši komandant bosanskih Srba ikada obavestio da su zarobljenici iz Srebrenice ubijeni ili da će biti ubijeni, kao i da li je on znao da su ljudi u Sarajevu bili meta snajperskih napada i granatiranja.

On je takođe pitao o razlozima za napade na Sarajevo, da li su ti razlozi njemu bili preneti i da li su Karadžić i Mladić nekada postigli dogovor o proterivanju Bošnjaka i Hrvata sa teritorija koje su kontrolisale srpske snage.

Međutim, Mladić je ponavljao da on ne može da odgovara, zbog svog lošeg zdravstvenog stanja i odbrane na svom suđenju.

Mladić je pripremio dokument od sedam stranica koji je želeo da pročita u sudnici, ali mu sudije to nisu dozvolile.

Bivši general je Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju nazvao "đavoljim sudom", "NATO sudom", i sudom koji je osnovan samo da bi sudio Srbima.

Karadžić i Mladić u utorak su se po prvi put pojavili zajedno u sudnici u Hagu.

Njima se u odvojenim slučajevima sudi za genocid u Srebrenici i sedam drugih opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, teror nad građanima Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Odluku da Mladić svedoči u korist Karadžićeve odbrane Sudsko veće Haškog tribunala donelo je u decembru prošle godine, nakon što je odbilo njegovo protivljenje i izdalo obavezujući nalog.

Međutim, advokat Mladićeve odbrane Branko Lukić ponovio je u utorak pred Tribunalom da njegov klijent nije sposoban da svedoči iz zdravstvnih razloga. Predsedavajući sudija O Gon Kvon rekao je, međutim, da sud smatra da Mladićevo zdravstveno stanje nije toliko loše da on nije mogao da se pojavi na sudu.

13. DECEMBAR 2013.

Saslušan posljednji svjedok Tužilaštva protiv Mladića

Tužilaštvo međunarodnog suda u Haagu završilo je saslušanje svjedoka na suđenju bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću.

JUSTICE REPORT

Vojni ekspert Tužilaštva Reynaud Theunens je izjavio da optuženi Ratko Mladić nije pokrenuo nijednu istragu protiv svojih vojnika zbog ratnih zločina.

Mladićev branilac Dejan Ivetić je tokom unakrsnog ispitivanja pitao Theunensa da li su vojni sudovi i tužilaštva bili pod nadležnošću Glavnog štaba VRS-a, na čijem je čelu bio general Mladić.

Svjedok je izjavio da je naišao na dokument po kojem je vojno pravosuđe bilo potčinjeno vrhovnom komandantu oružanih snaga RS-a Radovanu Karadžiću.

Sugestiju da Mladić nije imao moć da ukloni paravojske koje su činile ratne zločine, branilac Ivetić ilustrovao je dokumentom kojim je komandant VRS-a u jesen 1995. tražio od Karadžića i MUP-a RS-a da iz Sanskog Mosta opozove jedinicu Željka Ražnatovića-Arkana, čiji su pripadnici ubili "lojalne Muslimane".

Vojni ekspert Tužilaštva, međutim, nije prihvatio tu sugestiju, naglašavajući da je "komandant odgovoran za sve jedinice u zoni njegove odgovornosti".

Isti odgovor, Theunens je dao i na pitanja o Mladićevoj komandi i kontroli nad brigadom specijalne policije RS-a, čiji su pripadnici, po optužnici i ranijim presudama, počinili masakr nad 1.000 Muslimana u selu Kravica kod Bratunca, dva dana poslije pada Srebrenice.

Mladića optužnica tereti za genocid počinjen nad oko 7.000 muslimanskih muškaraca u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Predsjedavajući sudija Alphons Orie za posljednju nedjelju februara zakazao je zasjedanje na kojem će Mladićeva Odbrana izložiti zahtjev za oslobađanje nakon polovine suđenja.

06. DECEMBAR 2013.

Mladić "aktivni" učesnik u operacijama

Haško tužilaštvo je na suđenju Ratku Mladiću pred sudije izvelo posljednjeg svjedoka, vojnog eksperta Reynauda Theunensa, koji je rekao da je optuženi bio uključen u operacije Vojske Republike Srpske (VRS) na terenu, predvodeći borbena dejstva.

Ratko Mladić u sudnici. Foto: ICTY

JUSTICE REPORT

Theunens je na osnovu dokumenata VRS-a sačinio izvještaj o ulozi optuženog kao komandanta te vojske tokom rata u BiH od 1992. do 1995. godine, ocijenivši da je Mladić bio "veoma aktivan" komandant koji je bio "vrlo uključen" u operacije na terenu.

"Ukoliko nije bio zadovoljan načinom na koji su njegova naređenja sprovođena, Mladić je smjesta intervenisao. Umjesto da sjedi u Glavnom štabu VRS-a, Mladić se kretao područjima na kojima su vođene borbe... aktivno predvodeći ta borbena dejstva", naznačio je Theunens.

Po njegovim riječima, komandant VRS-a bio je "veoma dobro informisan", budući da je, po sopstvenom nalogu, svakodnevno dobijao borbene izvještaje od korpusa. Mladić se i direktno informisao o zbivanjima tokom brojnih posjeta jedinicama na terenu, kazao je svjedok.

Kako je rekao Theunens, VRS je svoja dejstva do kraja rata u BiH usmjerila na ostvarivanje šest strateških ciljeva koje je 12. maja 1992. godine usvojila Skupština Republike Srpske.

Ti ciljevi, kako je kazao svjedok, bili su razdvajanje Srba od Bošnjaka i Hrvata; podjela Sarajeva; uklanjanje Drine kao granice među Srbima; proboj koridora koji povezuje srpske teritorije sa Srbijom; uspostavljanje zapadne granice na Neretvi i izlazak na Jadransko more.

Theunens je rekao i da je Glavni štab VRS-a donosio strateške odluke po uputstvima koje je dobijao od vrhovne komande, na čelu sa tadašnjim predsjednikom Republike Srpske Radovanom Karadžićem, kojem se u Haagu sudi za genocid i druge zločine.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid počinjen 1995. u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Na ovom ročištu predsjedavajući sudija Alphons Orie najavio je da bi početak dokaznog postupka Mladićeve Odbrane mogao biti zakazan za 13. maj iduće godine.

Mladićev branilac Branko Lukić je za pripremu odbrane prethodno zatražio šest meseci od trenutka kada Tužilaštvo završi svoj dokazni postupak, što se očekuje sredinom decembra.

Theunens će svjedočenje na suđenju Mladiću nastaviti iduće sedmice.

29. NOVEMBAR 2013.

Žrtve iz Tomašice u dokazima protiv Mladića

U masovnoj grobnici u rudniku Tomašica otkriveni su posmrtni ostaci 470 osoba, rekao je u nastavku suđenja Ratku Mladiću tužilac Dermot Groome, najavivši da će dokaze o tome predočiti na proljeće, kada ekshumacija bude okončana.

JUSTICE REPORT

Groome je izjavio da će dokazni postupak protiv generala Mladića, započet u julu prošle godine, okončati za dvije nedjelje.

On je, međutim, naznačio da će u februaru iduće godine zatražiti da ponovo otvori dokazni postupak, kako bi u martu prezentirao dokaze pronađene u masovnoj grobnici Tomašica.

Ekshumacija je, po riječima tužioca, otežana zbog snijega koji je pao i nedostatka resursa.

Dokazi iz Tomašice odnose se na prvu tačku optužnice, koja, podsjetio je tužilac Groome, Mladića tereti za genocid nad Muslimanima i Hrvatima u sedam opština u BiH.

Zastupnik Optužbe precizirao je da je pet od 12 do sada identifikovanih tijela iz Tomašice direktno povezano sa optužbama protiv generala Mladića.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je i za genocid u Srebrenici, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Groome je podsjetio i da je sam Mladić, u jednom od svojih ratnih dnevnika, u vezi sa Tomašicom pomenuo 5.000 tijela.

Istovremeno, Mladićev branilac Branko Lukić zatražio je šest mjeseci za pripremu dokaznog postupka Odbrane, poslije okončanja izvođenja dokaza Tužilaštva.

Mladićeva Odbrana planira da, kao i Tužilaštvo, izvede oko 160 svjedoka.

Advokat Lukić je upozorio da je tim za Odbranu Mladića spreman da se povuče iz procesa ako mu Raspravno vijeće ne bude dalo traženo vrijeme za pripremu.

“Nismo spremni da generala Mladića branimo na neadekvatan način”, rekao je Lukić.

Haški proces protiv Mladića biće nastavljen iduće sedmice.

22. NOVEMBAR 2013.

Vojska Republike Srpske prisilno premještala ne-Srbe

U nastavku suđenja Ratku Mladiću za genocid i druge zločine počinjene u BiH, vojni ekspert Tužilaštva Ewan Brown izjavio je da je u ljeto 1992. Vojska Republike Srpske (VRS) prisilno premještala nesrpsko stanovništvo u Bosanskoj krajini.

JUSTICE REPORT

Ekspert Brown je analizirao veliki broj dokumenata Prvog krajiškog korpusa VRS-a. Komentarišući borbeni izvještaj od 1. juna 1992. o operacijama kojim je taj korpus zauzeo nekoliko krajiških opština i uzeo "veliki broj zarobljenika", on je naznačio da u dokumentu piše i da je došlo do pomjeranja stanovništva, a da se operacija "čišćenja" nastavlja.

Brown je posvjedočio da je VRS u okviru akcije "razoružanja muslimanskih ekstremista" u Bosanskoj krajini zarobila "veliki broj ljudi", koje je kasnije prebacila van teritorije Republike Srpske (RS).

To je, po ekspertu Tužilaštva, bilo učinjeno u okviru ostvarivanja strateških ratnih ciljeva koje je vođstvo proklamovalo početkom maja 1992, a zatim ih je usvojila i Skupština RS-a.

General Mladić, tadašnji komandant VRS-a, optužen je za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida. Sudi mu se i za genocid u Srebrenici i druge zločine u BiH.

Pozivajući se na bilješke Mladića sa sastanka 6. maja 1992, Brown je izjavio da je razdvajanje od Muslimana i Hrvata bio prvi od strateških ciljeva srpskih vlasti, a potom i podjela Sarajeva, uklanjanje Drine kao granice među Srbima.

Brown je ocijenio da je VRS bila "u realnosti transformisana JNA", koja se krajem maja "formalno povukla" iz BiH.

Kao dokaz za to, citrao je bilješku Mladića sa sastanka sa tadašnjim načelnikom Generalštaba JNA Blagojem Adžićem održanog krajem aprila 1992. godine. General Adžić je, po Mladićevom zapisu, rekao tada da će jedinice JNA ostati u BiH i poslužiti kao osnova za formiranje VRS-a.

JNA je, po Brownu, prethodno igrala "dvostruku ulogu" u BiH – pokušavala je da smanji napetosti, ali i, istovremeno, naoružavala srpsku stranu.

Mladićevo suđenje se nastavlja u utorak.

15. NOVEMBAR 2013.

Mladića se "plašila njegova vojska"

Vojni ekspert Tužilaštva Richard Dannatt je izjavio na suđenju u Haagu da je general Ratko Mladić tokom rata u BiH imao čvrstu komandu i kontrolu nad Vojskom Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Britanski general Dannatt je zaključio, poslije proučavanja mnogih dokumenata VRS-a, da je Mladić bio "veoma angažovan u održavanju čvrste kontrole nad svim što se dešavalo. Kao primjer, on je naveo Mladićevo učešće u ofanzivi na Srebrenicu u julu 1995. godine.

"Potpuno je očigledno da on lično kontroliše šta se događa", ocijenio je Dannatt.

Optuženi je, po svjedoku, "snažnog karaktera, koji su njegovi ljudi svakako poštovali, donekle su ga se i plašili, a sigurno su radili ono što je on naređivao".

Mladić je to propratio odobravajućim klimanjem glavom.

Mladića, bivšeg komandanta VRS-a, optužnica tereti za genocid nad oko 7.000 muslimanskih muškaraca iz Srebrenice počinjen u danima nakon što je 11. jula 1995. vojska zauzela zaštićenu zonu UN-a.

Branilac optuženog Dejan Ivetić osporavao je kredibilitet Dannatta kao eksperta.

Iz Dannattove autobiografije, Ivetić je citirao njegovo uvjerenje da je Mladić naredio generalu Radislavu Krstiću, komandantu Drinskog korpusa VRS-a, ubistvo na hiljade srebreničkih zarobljenika. Na pitanje na osnovu čega je to tvrdio, Dannatt je odgovorio da je to njegovo "lično mišljenje".

Svjedočeći ove sedmice u Tribunalu, ekspertica Tužilaštva za demografiju Ewa Tabeau je precizirala da je do jula ove godine identifikovano 6.745 žrtava ekshumiranih iz masovnih grobnica povezanih sa padom Srebrenice u julu 1995. godine.

Prema riječima Tabeau, utvrđeno je da su iz enklave, nakon što je u nju ušla VRS, nestala 7.652 bošnjačka muškaraca.

Suđenje Mladiću nastavlja se u ponedjeljak.

11. NOVEMBAR 2013.

Higgs: "Granate ispaljene sa srpskih položaja"

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, ekspert Haškog tužilaštva za minobacače Richard Higgs prošle sedmice je potvrdio nalaze istraga o eksplozijama u Sarajevu 1994. i 1995. godine, po kojim su granate koje su usmrtile i ranile stotine civila bile ispaljene sa srpske strane.

Ratko Mladić u sudnici.

JUSTICE REPORT

Britanski oficir Higgs je za Tužilaštvo pregledao izvještaje o toku i rezultatima više istraga koje su UNPROFOR i policija u Sarajevu sproveli poslije više eksplozija u gradu, uključujući i dva artiljerijska napada na pijacu Markale.

Govoreći o prvoj eksploziji na Markalama, koja se desila 5. februara 1994. godine, kada je ubijeno 66 osoba, a više od 140 ranjeno, Higgs je kazao da je dubina na kojoj je u tlu bio pronađen zabijen stabilizator granate ukazivala da je ona ispaljena s velike daljine, odnosno s položaja Vojske Republike Srpske (VRS).

Higgs je rekao i da u rezultatima istraga sprovedenih na terenu, neposredno poslije eksplozije ispred zatvorene tržnice Markale 28. avgusta 1995. godine, kada su poginule 43 osobe, a ranjeno ih više od 75, nije uočio nikakve nepravilnosti koje bi ugrozile zaključak da su granate ispaljene sa položaja VRS-a.

Mladić, nekadašnji komandant VRS-a, optužen je za teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem. Njemu se sudi i za genocid u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština poprimio razmjere genocida, i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Do zaključka da su granate ispaljivane sa položaja srpskih snaga, Higgs je došao i analizirajući istrage o minobacačkim napadima na fudbalski meč na Dobrinji 1. juna 1993. godine, eksploziju na Alipašinom Polju u januaru 1994. i stradanje civila u redu za vodu ispred škole "Simon Bolivar" na Dobrinji 18. juna 1994.

Osvrćući se na dvije eksplozije na Alipašinom Polju u kojima je ubijeno šestoro djece, a ranjeno pet osoba, Higgs je naglasio da je napad bio smišljen da "nanese što više žrtava".

Na početku unakrsnog ispitivanja, Mladićev branilac Branko Lukić osporavao je ispravnost nalaza više istraga o uglu pod kojim je granata pala na ulicu ispred Markala 28. avgusta 1995. godine.

Lukić je tvrdio i da je Higgs namjerno primijenio pogrešne podatke da bi odredio ugao pada granate koji je Tužilaštvo odredilo u optužnici, što je ekspert negirao.

Suđenje Mladiću nastavlja se ove sedmice.

01. NOVEMBAR 2013.

Karadžić "nije znao za strijeljanja u Srebrenici"

Nakon dvomjesečne pauze u Tribunalu, protekle sedmice nastavljeno je suđenje bivšem predsjedniku Republike Srpske, na kojem su svjedoci odbrane tvrdili da Radovan Karadžić nije ništa znao o ubistvu muslimanskih zarobljenika iz Srebrenice.

JUSTICE REPORT

Tomislav Kovač, bivši zamjenik ministra unutrašnjih poslova Republike Srpske (MUP RS), rekao je da je s Karadžićem imao niz sastanaka prije i poslije zauzimanja Srebrenice.

"Ubijeđen sam da Karadžić nije imao pojma da će zarobljenici biti strijeljani", naveo je Kovač.

Zločin u Srebrenici on je nazvao "najgorim što se moglo desiti srpskom narodu", a njegove počinioce "najvećim neprijateljem Srba".

Kao svjedok odbrane pojavio se i Milenko Živanović, koji je, kao komandant Drinskog korpusa Vojske Republike Srpske (VRS), vodio ofanzivu na Srebrenicu u julu 1995. godine. On je negirao da je postojao plan ubijanja zarobljenih Muslimana.

Živanović je rekao da je cilj napada na Srebrenicu, koji je počeo 6. jula 1995, bilo razdvajanje Srebrenice od druge zaštićene zone, Žepe.

"Iz te dvije enklave muslimanske snage su prethodno napadale okolna srpska sela i ubijale civile", posvjedočio je Živanović.

On je rekao da je tokom ofanzive na Srebrenicu dva puta razgovarao sa Karadžićem, ali nikada nije bilo planirano da se "Muslimani premjeste ili pobiju".

John (Jovan) Zametica, nekadašnji savjetnik Karadžića, posvjedočio je da je optuženi bio "slab predsjednik".

"Vi ste bili slab predsjednik čija vlast nije dosezala daleko. Drugi faktori su bili moćniji, naprimjer vojska, koja vam se često nije povinovala. Vjerovao sam da vi niste imali kontrolu ni nad policijom, članovima skupštine,

vašom sopstvenom ženom i kćerkom. Imali ste veoma malo kontrole nad tim haosom zvanim RS", izjavio je Zametica.

Karadžić je optužen za genocid počinjen 1995. u Srebrenici i 1992. godine u sedam općina, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Njegovo suđenje je nastavljeno nakon dvomjesečne pauze koja je odobrena kako bi se optuženi pripremio za izvođenje odbrane od optužbi za genocid u općinama 1992. godine.

Na suđenju Ratku Mladiću protekle sedmice, bivši vojni posmatrač Ujedinjenih nacija (UN) ispričao je kako ga je VRS u proljeće 1995. držala kao taoca i koristila kao "živi štit" od napada avijacije NATO-a.

"Smatrali smo da smo bili nezakonito zarobljeni taoci i 'živi štit'", kazao je kanadski oficir Patrick Rechner, koji je bio šef nenaoružanih vojnih posmatrača UN-a na Palama.

On je rekao da je sa dvojicom posmatrača bio zarobljen 25. maja 1995, na dan kada je NATO započeo vazdušne udare na VRS.

Posmatrači UN-a su 26. maja, s lisicama na rukama, prebačeni do Jahorinskog potoka. Tu su ih srpski vojnici vezali za stubove i vrata skladišta municije.

"Bombardovanje je još bilo u toku... Bili smo odvedeni do depoa za municiju koji su bili bombardovani... Vezali su me za stub ispred skladišta, od kojih je NATO već dva uništio tog jutra", ispričao je Rechner.

Mladić, tadašnji komandant VRS-a, optužen je za uzimanje više od 200 "plavih šljemova" i posmatrača UN-a za taoce. On je optužen i za genocid u Srebrenici, te druge zločine.

Suđenja u Hagu nastavljaju se iduće sedmice.

25. OKTOBAR 2013.

Bosanski Srbi "držali francuske vojnike kao taoce"

Francuski oficir posvjedočio je na suđenju Ratku Mladiću u Tribunalu u Haagu da su srpske snage njega i njegove vojnike zarobile na kontrolnom punktu u Sarajevu krajem maja 1995. godine.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći pod pseudonimom RM-401, francuski oficir UNPROFOR-a je opisao kako su pripadnici "neregularne i regularne vojske bosanskih Srba" rano ujutro 27. maja 1995. upali na kontrolni punkt "plavih šljemova" na Vrbanja mostu u Sarajevu i zarobili njega i devet njegovih vojnika.

Skrivenog lika i elektronski iskrivljenog glasa, francuski oficir je rekao da su, odmah nakon što su ih zarobili, srpski vojnici tukli vojnike UNPROFOR-a i prijetili im smrću.

RM-401 je kazao da je bio prisiljen da obuče uniformu VRS-a i da su mu srpski vojnici prijetili da će ga – ako nešto pođe naopako – tako obučenog potjerati na liniju Armije BiH (ABiH).

Tretman se, po svjedoku, poboljšao kada su taoci bili prebačeni u kasarnu u Lukavici.

U unakrsnom ispitivanju, Mladićev branilac Dejan Ivetić sugerisao je da su srpske snage pripadnike UNPROFOR-a držale kao ratne zarobljenike, a ne kao taoce, budući da su se "plavi šljemovi" svrstali na stranu ABiH, zahtijevajući vazdušne napade NATO-a na srpske položaje.

"Bio sam zarobljenik, a zapravo talac... UNPROFOR je samo radio na tome da razdvoji sukobljene strane. Nikada nismo radili u korist snaga vlade u Sarajevu", odgovorio je RM-401.

Mladićev advokat uzvratio je tvrdnjom da su francuski UNPROFOR i muslimanske snage zajedno napali Vojsku Republike Srpske (VRS) i povratili kontrolu nad Vrbanja mostom, te da je zato 27. maja 1995. bilo "mrtvih i Francuza i Srba".

"To nije tačno. Francuski UNPROFOR je vratio ono što je izgubio, to posmatračko mjesto, po nalogu predsjednika Republike. Bili smo već dovoljno poniženi i morali smo povratiti autoritet", odgovorio je RM-401.

Optužnica tereti Mladića za uzimanje pripadnika međunarodnih mirovnih snaga za taoce, teror nad civilima u Sarajevu, kao i za genocid počinjen u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština imao razmjere genocida.

Ove sedmice je na suđenju Ratku Mladiću svjedočila i službenica Haškog tužilaštva Dora Sokola, koja je govorila o rečenicama koje je optuženi izgovorio obraćajući se svojim advokatima u pauzi zasjedanja održanog u februaru ove godine.

Sokola je izjavila da je, tokom svjedočenja žrtve silovanja RM-048, vidjela Mladića kako maše listom papira i govori: "Ovo je sve tačno." Tužioci tvrde da je papir kojim je Mladić mahao dio izjave svjedokinje RM-048.

U unakrsnom ispitivanju, branilac Miodrag Stojanović sugerisao je da je sve što je Mladić rekao u sudnici bilo upućeno članovima tima za njegovu odbranu i da je ta komunikacija, po pravilima, povjerljiva i privilegovana.

U međuvremenu, predsjedavajući sudija u slučaju "Mladić" kazao je da očekuje da će Tužilaštvo svih preostalih 12 svjedoka izvesti do kraja novembra.

Sudija Alphons Orie je rekao da Sudsko vijeće, potom, mora da odluči o više podnesaka i dokumenata, i da će dokazni postupak Tužilaštva biti okončan do januara iduće godine, nakon čega će Mladićeva Odbrana otpočeti sa svojim dokaznim postupkom.

Suđenje Mladiću se nastavlja sljedeće sedmice, kada će Sud – zbog pogoršanog zdravstvenog stanja optuženika – početi držati četiri ročišta sedmično umjesto pet.

18. OKTOBAR 2013.

Dopisnik BBC-a: "Sarajevski civili kao neprijatelj"

Ratni dopisnik britanskog BBC-a iz Sarajeva Jeremy Bowen posvjedočio je na suđenju Ratku Mladiću da je Vojska Republike Srpske (VRS) civile smatrala "ne samo legitimnom metom nego i glavnim neprijateljem".

DENIS DŽIDIĆ

Bowen je posvjedočio da su civili u Sarajevu od 1992. do 1995. godine bili izloženi terorisanju "organizovanom kampanjom granatiranja i snajperisanja vojske bosanskih Srba".

"Nije bilo mjesta gdje niste mogli biti pogođeni granatom, a bilo je mnogo mjesta gdje vas je mogao pogoditi snajper. Nigdje u gradu nije bilo sigurno – do kraja rata", kazao je Bowen.

On je rekao da je lično bio očevidac ubijanja civila snajperskim hicima u glavu na centralnim gradskim ulicama.

"Izgleda da Srbi civile vide ne samo kao legitimnu metu nego i kao glavnog neprijatelja", podvukao je on.

Tužioci su tokom Bowenovog iskaza u sudnici prikazali njegov izvještaj sa pogreba dvoje djece ubijene hicima iz snajpera u julu 1992. pri pokušaju da u konvoju autobusa budu evakuisana iz grada.

Na Bowenovom snimku zabilježen je trenutak kada su groblje tokom sahrane pogodile granate, dok su rodbina i mnoštvo djece polagali cvijeće na grobove stradalih.

"Bio sam apsolutno ogorčen i smatrao sam da je to dostojno prezira. Ubistvo civila bilo je loše samo po sebi, a granatiranje sahrane bilo je groteskno", kazao je u sudnici britanski novinar.

Bowen je dodao da je, kako su mu rekli očevici, groblje bilo svakodnevno na meti, a ne samo u trenutku kada su na njemu bile televizijske kamere.

"Nema dileme da su srpske snage namjerno ciljale groblje da bi ubile civile", naveo je on u izvještaju o napadu na pogreb.

Napominjući da je bio svjestan "teorije zavjere" po kojoj je Armija BiH (ABiH) gađala sopstveno stanovništvo, Bowen je naglasio da "nikada nije vidio dokaze za to".

Ratko Mladić, nekadašnji komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperskim djelovanjem. Na teret mu je stavljen i genocid počinjen u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

U nastavku suđenja Ratku Mladiću ove sedmice, ekspert Tužilaštva Andras Riedlmayer izjavio je da su srpske snage tokom rata u BiH oštetile i uništile gotovo sve džamije i katoličke crkve na teritoriji koju su kontrolisale.

Ekspert za islamsku i katoličku vjersku i kulturnu baštinu je naveo da su vjerski objekti bili minirani ili spaljeni u cilju protjerivanja nesrpskog stanovništva.

Riedlmayer je naglasio da nijedna džamija na srpskoj teritoriji nije ostala netaknuta.

On je u izvještaju obradio 535 džamija i katoličkih crkava koje su oštećene ili uništene, od čega je polovinu lokacija i sam obišao. Ukupan broj "napadnutih" džamija procijenio je na oko 900.

Suđenje Mladiću nastavlja se iduće sedmice.

07. OKTOBAR 2013.

Očevi ubijenih gardista zahtevaju istragu

Porodice dvojice gardista ubijenih pre devet godina u beogradskoj kasarni, za koju se sumnja da se u njoj krio Ratko Mladić, pozvali su državu da konačno sprovede istragu.

MARIJA RISTIĆ

Očevi Dragana Jakovljevića i Dražena Milovanovića, gardista koji su 5. oktobra 2004. godine pod nerazjašnjenim okolnostima ubijeni dok su bili na straži u kasarni na Topčideru, u subotu su izjavili da neće odustati od otkrivanja istine o tome šta se desilo njihovim sinovima.

“Devet godina od tog događaja još uvek se ne zna ko je pobio decu”, rekao je Janko Jakovljević, otac jednog od gardista, nakon što su porodice položile vence u kasarni na Topčideru.

Jakovljević je naveo da će porodice podneti žalbu Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu ako zaključe da je odluka Ustavnog suda, po kojoj je naređeno da se rasvetle ta ubistva, nedelotvorna.

Ustavni sud Srbije u februaru je presudio da je porodicama Jakovljević i Milovanović povređeno pravo na pravično suđenje jer je država osam godina vodila istragu ali nije podigla optužnicu. Porodicama je dosuđena naknada nematerijalne štete od po 5.000 evra.

Posle ubistva dvojice vojnika, Vojska Srbije i njen vojni sud pokrenuli su istragu, koja se okončala presudom da je jedan vojnik ubio drugog pa onda sebe.

Druga istraga – koju su pokrenule porodice – pokazala je, međutim, da je gardiste ubila treća osoba.

Slučaj dvojice gardista i dalje je u fazi istrage, a, prema tvrdnjama porodica, pomaka nije bilo.

Porodice su prošle godine tvrdile da su dobile nezvanične potvrde kako su njihova deca ubijena dok se u kasarni skrivao bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS) Ratko Mladić, koji je tada bio u begu od Haškog tribunala.

“Stizale su razne informacije o mogućim ubicama i vezama ubica sa haškim optuženicima. Mi ćemo nastaviti da insistiramo da se sasluša Ratko Mladić”, rekla je u subotu Olgica Batić, pravna zastupnica porodica.

Ona je dodala da je Mladić trebalo da bude ispitan kada je uhapšen u junu 2011. godine pre nego što je prebačen u Hag, ali porodice do sada nisu obaveštene zašto Tužilaštvo to nije učinilo.

Uprkos tvrdnjama porodica da je 2004. Mladić bio u kasarni, srpski tužilac za ratne zločine Vladimir Vukčević, međutim, tvrdio je da je, prema informacijama Tužilaštva, Mladić u to vreme boravio u Novom Beogradu.

Mladić se kretao slobodno po Beogradu do aprila 2002. godine, kada je Srbija usvojila Zakon o saradnji sa Haškim tribunalom.

Prema Tužilaštvu za ratne zločine, Mladić se posle toga skrivao na 11 lokacija u Beogradu, sve do 2006. godine, kada mu se gubi svaki trag.

On je konačno uhapšen 2011. godine i trenutno mu se sudi u Hagu.

04. OKTOBAR 2013.

Svjedokinja se prisjetila objekata za mučenje i silovanja žena

U nastavku suđenja bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću, zaštićena svjedokinja opisala je kako su u Foči 1992. godine nju i druge Bošnjakinje silovali i mučili srpski vojnici i policajci.

JUSTICE REPORT

U pisanoj izjavi pročitanoj pred Haškim tribunalom ove sedmice, RM-70 je kazala da su je srpske snage zarobile početkom jula 1992. i, nakon razdvajanja od muškaraca, odvele na gradilište u Buk Bijeloj, gdje su žene podvrgnute seksualnom zlostavljanju.

Upitana za šta su srpski vojnici koristili objekat u Buk Bijeloj, svjedokinja je u sudnici odgovorila: "Za mučenje i silovanje žena, Muslimanki zarobljenih."

Po optužnici protiv Ratka Mladića, nekadašnjeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), Foča je jedna od sedam opština u kojima je progon Bošnjaka – koji je uključivao i seksualno nasilje – poprimio razmjere genocida. Mladić je optužen za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, genocid u Srebrenici, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Bošnjačke žene bile su držane kao seksualno roblje i u sportskom centru "Partizan", kao i u "Karamanovoj kući", u kojoj su bile podvrgavane i grupnom silovanju, rekla je RM-70.

Ona je posvjedočila da su žene petnaestak dana dobijale bolju hranu, poslije čega im je najavljeno da će "doći televizija da snimi kako oni nas tu štite, kako oni nas čuvaju, kako su oni nas spasili".

Svjedokinja se zgrozila nad činjenicom da je bila primorana da kaže da su je srpski vojnici spasili, uprkos činjenici da je "svaku noć 20 njih siluje". Briznuvši u plač, RM-70 je rekla da su joj majka i brat ubijeni.

Na pitanje da li je ikada saznala šta je bio "razlog i cilj" seksualnog zlostavljanja Bošnjakinja u Foči, svjedokinja je odgovorila: "Da unište, da pobiju, da ucijene. Duhove da unište što više mogu, jer za ženu koja je

silovana nema lijeka... Ja nikad se oprat' ne mogu – nikad, ali borim se, borim se... Moj život je uništen, uništena je moja familija, pobili su mi najdraže što sam imala u životu... Ubili su mi moju sreću, ja sam bila sretna i presretna."

Mladićev branilac Miodrag Stojanović je unakrsno ispitivanje RM-70 započeo i završio izražavajući svjedokinji žaljenje zbog svega što je preživjela.

Svjedokinja je, na sugestiju branioca, potvrdila da su joj dvojica srpskih vojnika pomogla da napusti Foču i, preko Bileće, ode u tadašnji Titograd.

"Jeste, zahvalna sam im do groba", kazala je ona, naglasivši da "danas ne bi bila ovdje" da nije bilo i "dobrih ljudi".

Suđenje će biti nastavljeno 16. oktobra.

20. SEPTEMBAR 2013.

Mladić upozorio na genocid

Mladićeva desna ruka, general Manojlo Milovanović, ispričao je pred Haškim tribunalom da je bivši komandant VRS-a prije rata upozorio politički vrh Republike Srpske da bi proklamovani ratni cilj predstavljao "genocid".

JUSTICE REPORT

Penzionisani general Vojske Republike Srpske (VRS) Manojlo Milovanović posvjedočio je na suđenju Ratku Mladiću da se Skupština RS-a u maju 1992. – na sjednici na kojoj je formirala VRS i generala Mladića postavila za njenog komandanta – "opredijelila za ratnu opciju".

Opisujući sastanak jezgra budućeg Glavnog štaba (GŠ) VRS-a održan veče uoči skupštinskog zasjedanja u Banjaluci, 12. maja 1992, Milovanović je rekao:

"Tada smo, to veče, samo pretpostavljali da će general Mladić biti imenovan od Skupštine za komandanta Glavnog štaba. Znali smo da taj GŠ nema ništa od doktrinarnih dokumenata za vođenje rata ako se Skupština opredijeli za ratnu opciju, što je sutradan i urađeno."

Svjedok je potvrdio da je Mladić na tom zasjedanju upozorio poslanike da bi nasilno razdvajanje Srba od Muslimana i Hrvata, kao proklamovani ratni cilj, predstavljalo "genocid".

"Prema tome, mi ne možemo očistiti, niti možemo imati rešeto da prosijemo samo da ostanu Srbi ili propadnu Srbi, a ostali da odu... Pa, to je... to neće... Ja ne znam kako će gospodin (Radovan) Karadžić i gospodin (Momčilo) Krajišnik objasniti svijetu. To je, ljudi, genocid", citirao je Milovanović riječi optuženog iz zapisnika sa sjednice.

Opisujući odnos koji je imao s Mladićem, Milovanović se poslužio anegdotom: "Rekao je da smo nas dvojica – 'dva tijela a jedna duša'."

Članovima GŠ-a VRS-a Mladić je 12. maja 1995, predstavljajući Milovanovića kao svog zamjenika, kazao: "Sve što ja znam, mora znati i on."

Milovanović je govorio i o "Direktivi broj sedam", kojom je vrhovni vojni komandant Radovan Karadžić naložio VRS-u da se u Srebrenici i Žepi "stvori nepodnošljiva situacija potpune nesigurnosti, bez nade u daljnji opstanak i život civilnog stanovništva".

“Po Ženevskoj konvenciji, civilno stanovništvo nije zakoniti vojni cilj. To je nezakonito naređenje i politička odluka”, naglasio je svjedok.

Činjenicu da je Karadžićeva direktiva bila proslijeđena nižim komandama prije Mladićevog naređenja, Milovanović je nazvao greškom.

Odgovarajući na detaljna pitanja tužioca Dermota Groomea o strukturi, članovima i načinu rada Glavnog štaba VRS-a, general Milovanović je potvrdio da su komanda i kontrola tog štaba i njegovog komandanta generala Mladića nad vojskom bosanskih Srba bile neprekidne tokom cijelog rata.

Optužnica tereti generala Mladića za genocid u Srebrenici, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština poprimio razmjere genocida, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

13. SEPTEMBAR 2013.

"Nema dokumenta kojim je Mladić naredio ubistva u Srebrenici"

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, vojni ekspert Haškog tužilaštva kazao je da nikada nije našao dokument u kojem je optuženi naredio ubistva u Srebrenici počinjena u julu 1995. godine, ali je izdao naređenje koje "sugeriše zločin".

JUSTICE REPORT

"Nisam naišao na dokument kojim je Mladić naredio pogubljenje zarobljenika", rekao je vojni ekspert Richard Bulter na suđenju Mladiću u Haagu.

Butler je, međutim, skrenuo pažnju na Mladićevo naređenje, s jeseni 1995. godine, da se obezbijedi gorivo za operaciju premještanja posmrtnih ostataka srebreničkih žrtava iz primarnih u sekundarne grobnice, koje je, po njegovoj ocjeni, "sugerisalo zločin".

Mladićev branilac Dragan Ivetić napomenuo je da je Butler – koji je prošle nedjelje izložio hronologiju srebreničke operacije Vojske Republike Srpske (VRS), uključujući i pogubljenje hiljada zarobljenih Bošnjaka u julu 1995. godine – pristrasan, s obzirom da je radio za Haško tužilaštvo.

Butler je ovu sugestiju odbacio, naglasivši da će objektivnost njegovog izvještaja ocijeniti Haški sud.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid nad oko 7.000 Bošnjaka iz Srebrenice počinjen u danima nakon što je ta vojska, 11. jula 1995, zauzela enklavu koja je bila pod zaštitom Ujedinjenih nacija (UN).

Optužnica tereti Mladića i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština poprimio razmjere genocida, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje je ove sedmice bilo prekinuto nakon što se Mladić požalio, kako je sudijama prenio branilac Lukić, da mu je "utrnula desna strana tijela", odnosno ruka i noga, i da "ima veliki pritisak u desnoj preponi".

Lukić je sudijama prenio stav Odbrane "da se suđenje na ovaj način ne smije nastaviti" i da Mladić mora svake nedjelje imati "dan, a sada vjeruje i dva dana" odmora.

"Tokom nekoliko dana prošle sedmice, uočili smo da general Mladić nije u stanju da prati suđenje. Sada smo u razgovoru s njim saznali da u pritvoru samo leži, nema snage ni za šta, ne može da jede ni da pije, i tvrdi da je toliko iscrpljen da ne može da funkcioniše", objasnio je advokat Lukić.

Raspravno vijeće predsjedavajućeg Alphonsa Orieja do sada je dva puta odbilo zahtjev Odbrane da broj radnih dana sedmično bude smanjen sa pet na četiri, iako su i ljekari iz sudskog pritvora dali takvu preporuku.

Sudija Orie je upozorio da skraćivanje radne sedmice nije tema.

Orie je kazao da je Mladić, nakon što ga je pregledala medicinska sestra, vraćen u pritvor u Scheveningenu, te da će ljekari podnijeti izvještaj o njegovom stanju.

Mladić je prije hapšenja, krajem maja 2011. godine, doživio tri moždana udara, zbog čega mu je pokretljivost desne strane tijela ostala umanjena. U pritvoru Tribunala, odnosno haškoj bolnici Bronovo, Mladić je u međuvremenu bio liječen od upale pluća i podvrgnut lakšim intervencijama, testiran je i na maligna oboljenja, a rezultati su bili negativni.

Suđenje Mladiću nastavlja se iduće sedmice.

09. SEPTEMBAR 2013.

Odluku o strijeljanju "morao donijeti Mladić"

Vojni ekspert Richard Butler izjavio je da je odluka o strijeljanju Srebreničana bila donijeta u noći 11. na 12. jul 1995. godine, između dva sastanka na kojima je komandant Vojske Republike Srpske (VRS) Ratko Mladić poručio Bošnjacima da mogu "opstati ili nestati".

Ratko Mladić u sudnici u Hagu. Foto: Beta

JUSTICE REPORT

Prema Butleru, Mladićeva neposredna komanda u osvajanju Srebrenice dokazana je i mapom ofanzive "Krivaja 95", koju je komandant VRS-a potpisom odobrio.

Mladić je 12. jula 1995. na mapi napisao: "Ovo je bilo srpsko i sada je srpsko."

Butler je sugerisao da je naređenje za ubijanje zarobljenih bilo izdato u noći između 11. i 12. jula 1995. godine, poslije drugog od tri sastanka koje je Mladić održao sa predstavnicima srebreničkih Bošnjaka i mirovnih snaga UN-a.

On je naveo da je odluku o strijeljanju morao donijeti Mladić, za koga je rekao da je neposredno na terenu komandovao ofanzivom VRS-a na Srebrenicu.

“Naređenje da se pobiju zarobljenici izdato je između 11. jula 1995. u 22 sata, kada je završen drugi sastanak u hotelu ‘Fontana’ u Bratuncu, i trećeg sastanka, koji je počeo u 10 sati idućeg jutra”, kazao je Butler.

Te sastanke VRS je snimala, a snimak na kojem su zabilježene Mladićeve riječi da Bošnjaci mogu “opstati ili nestati” više puta je puštan u sudnici i uveden među dokaze.

Optužnica tereti Mladića za genocid nad oko 7.000 bošnjačkih muškaraca iz Srebrenice počinjen u danima nakon što je VRS 11. jula 1995. zauzela tu enklavu koja je bila pod zaštitom Ujedinjenih nacija (UN).

Mladiću se sudi i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština poprimio razmjere genocida, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Kao dokaz da je Mladić i prije sastanaka sa srebreničkim Bošnjacima u hotelu “Fontana” odlučio da cijelo stanovništvo mora napustiti Srebrenicu, Butler je citirao dokumente o mobilizaciji desetina autobusa i nabavci goriva za evakuaciju, kao i presretnute razgovore samog Mladića.

“Postojalo je naređenje da se svi uklone iz Srebrenice”, prokomentarisao je Butler, naglasivši da stanovništvo “nije imalo istinski izbor” osim da ode.

Suđenje Mladiću se nastavlja ove sedmice.

02. SEPTEMBAR 2013.

Granate ispaljene na Markale "pravljene u Srbiji"

Projektili ispaljeni 1995. godine na Markale u Sarajevu proizvedeni su u Srbiji, izjavio je bivši zvaničnik Ministarstva unutrašnjih poslova Bosne i Hercegovine (MUP BiH) na suđenju Ratku Mladiću u Hagu.

MARIJA RISTIĆ

Emir Turkušić, bivši zvaničnik MUP-a BiH, svedočio je prošle nedelje na suđenju nekadašnjem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Mladiću da je granata korišćena u napadu na sarajevsku pijacu Markale, u kojem je ubijeno 43, a ranjeno 75 ljudi, proizvedena dve godine ranije u fabrici u Srbiji.

"Imala je oznaku K-9307, što znači da je proizvedena u 'Krušiku' u Valjevu... Te granate su korišćene istog dana kada su četiri projektila pala na ulicu Oslobodilaca Sarajeva", rekao je Turkušić pred Haškim tribunalom.

On je izjavio da je projektil "doleteo sa 2.400 metara udaljenosti, iz pravca u kojem su bili položaji VRS-a".

Turkušić je negirao tvrdnje Mladićeve Odbrane da je područje oko Markala bilo legitimni vojni cilj.

"Na tom mestu nije bio nijedan vojni cilj, štab brigade, niti utvrda. To je bio strogo civilni deo grada", odgovorio je Turkušić.

Odbrana Ratka Mladića sugerisala je da je minobacačka granata mogla biti bačena sa okolnih zgrada ili aktivirana na tlu, što je svedok odbacio kao "špekulaciju koje se grozimo".

Prema navodima optužnice protiv Mladića i ranijih presuda Haškog tribunala, na pijacu Markale otvorena je vatra sa položaja Sarajevsko-romanijskog korpusa (SRK) VRS-a.

Mladić se izjasnio da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

On je optužen i za genocid u Srebrenici počinjen 1995. godine, progon Muslimana i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština poprimio razmere genocida, za terorisanje stanovništva Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada, te za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Njegovo suđenje se nastavlja ove sedmice.

23. AVGUST 2013.

Bijeg Srebreničanina sa mjesta strijeljanja

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, zaštićeni svjedok Tužilaštva opisao je kako je u julu 1995. pobjegao sa strijeljanja dvadesetak Bošnjaka iz Srebrenice, koje su u okolini Kladnja počinili pripadnici Vojske Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Zaštićeni svjedok RM-249 izjavio je da je na dan pada Srebrenice, 11. jula 1995, utočište sa porodicom potražio u blizini baze UNPROFOR-a u Potočarima, zajedno sa hiljadama žitelja enklave koja je bila pod zaštitom Ujedinjenih nacija (UN).

Idućeg dana, bio je očevidac odvajanja muškaraca od žena i djece, koji su bili odvoženi autobusima.

Noseći četvorogodišnju kćer, svjedok, koji je 1992. bio teško ranjen u koljeno šrapnelom granate, 13. jula ujutro je uspio da uđe u jedan od autobusa, zajedno sa suprugom i majkom. Sjeo je na pod vozila, prikriven među mnoštvom žena i djece.

On je uspio da ostane u autobusu do krajnjeg odredišta – sela Luke u blizini Kladnja, uprkos čestim kontrolama VRS-a. Srpski vojnici su ga, međutim, tu odvojili od porodice – koja je sa drugim izbjeglicama upućena ka bošnjačkoj teritoriji – i poveli ka obližnjoj školi.

Svjedok i još dvadesetak Bošnjaka tučeni su i oduzete su im sve vrijedne stvari, a poslije ponoći kamionom su odvezeni na mjesto zvano Rašića Gaj. Kako je izjavio, trojicu zarobljenih Bošnjaka su srpski vojnici ubili čim su sišli s kamiona, a još dvojicu zarobljenika kada su, odmah zatim, pokušali da pobjegnu.

“Kamion se zaustavlja... Već ubijaju trojicu dok ja sjedim na kamionu – obarajući ih sa kamiona, upucali su ih rafalima. Dvojica sa klupe na kojoj sam ja sjedio pokušavaju da bježe, bježe desetak metara od kamiona, i oni bivaju pogođeni rafalima”, opisao je svjedok, rekavši da je zatim skočio s kamiona i pobjegao niz strminu i tako se spasio.

Mladić, nekadašnji komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za genocid počinjen nad oko 7.000 Bošnjaka u julu 1995. godine u Srebrenici. On je optužen i za terorisanje građana Sarajeva, progon Bošnjaka i Hrvata, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Prema optužnici protiv Mladića, u blizini sela Tišća u noći između 13. i 14. jula 1995. ubijeno je 25 Bošnjaka.

Na pitanje tužioca da li su bošnjački civili, poslije pada Srebrenice, mogli da ostanu u gradu, RM-249 je odgovorio da je "mržnja srpskih vojnika bila takva" da bi se "svako ko bi ostao pomirio sa sudbinom da umre u Srebrenici".

U unakrsnom ispitivanju, Mladićev branilac Miodrag Stojanović sugerisao je da je mržnja stvorena napadima Bošnjaka iz Srebrenice na okolna srpska sela od 1993. do 1995. godine.

Ekspert Haškog tužilaštva Robert Donia posvjedočio je da je Mladić tokom rata u BiH posvećeno radio na stvaranju srpske države razdvajanjem od Bošnjaka i Hrvata, iako je u proljeće 1992. sa skupštinske govornice upozorio da bi "to bio genocid".

Na istom skupštinskom zasjedanju 12. maja, kada je bio postavljen za zapovjednika vojske, Mladić je – naznačio je Donia – "oštro upozorio" političko vođstvo da su usvojeni strateški ratni ciljevi neostvarivi, rekavši: "Ljudi, to bi bio genocid."

Istražitelj Tužilaštva Dušan Janc izjavio je na sudu da je do aprila ove godine DNK analizom posmrtnih ostataka identifikovano 6.849 osoba stradalih poslije pada Srebrenice od ruku VRS-a u julu 1995.

Suđenje Mladiću će se nastaviti iduće sedmice.

14. AVGUST 2013.

Tribunal odbio skratiti Mladićevo vrijeme u sudnici

Haški tribunal odbio je prijedlog Odbrane Ratka Mladića da suđenja ne traju više od četiri sata dnevno maksimalno četiri puta sedmično zbog lošeg zdravstvenog stanja bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS).

DENIS DŽIDIĆ

Alphons Orie, predsjedavajući Sudskog vijeća Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY), odbio je prijedlog Odbrane Mladića, istaknuvši da ne postoje "konkretni razlozi" da se skrati vrijeme koje optuženi provodi u sudnici.

"Sudsko vijeće smatra da u ovom periodu nije potrebno skratiti vrijeme trajanja ročišta. Napominjemo da ćemo nastaviti da pratimo zdravstveno stanje optuženog i ukoliko se iskaže potreba, skratit ćemo vrijeme u sudnici, kako bi se on mogao oporaviti od bilo koje medicinske tegobe", istakao je Orie.

Mladićeva Odbrana je u aprilu ove godine zatražila da se vrijeme koje Mladić provodi u sudnici skrati na maksimalno četiri sata dnevno, te da ročišta budu zakazivana četiri puta sedmično, umjesto dosadašnjih pet dana. Također je zatraženo da Mladiću bude dat slobodan dan nakon svake "emocionalne krize".

Sudsko vijeće MKSJ-a je u junu ove godine saslušalo medicinskog oficira ureda registrara, koji je rekao da je Mladićevo zdravstveno stanje stabilno, ali je dodao da se slaže da bi vrijeme u sudnici trebalo ograničiti na četiri dana sedmično u cilju "smanjenja rizika od medicinskih tegoba".

Mladić (71) je doživio tri moždana udara prije hapšenja 2011. godine, a tokom prve godine suđenja sudijama se često žalio na iscrpljenost i druge zdravstvene probleme.

Mladić je optužen za genocid u Srebrenici i još sedam bosanskohercegovačkih općina počinjen 1992. godine, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, terorisanje građana Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

12. JUL 2013.

Mladić tražio autobuse za evakuaciju Srebrenice

Na suđenju Ratku Mladiću, svjedok Tužilaštva u Haagu kazao da je na dan pada Srebrenice u julu 1995. godine dobio naređenje optuženog da obezbijedi autobuse za evakuaciju stanovništva iz tadašnje enklave.

JUSTICE REPORT

Petar Škrbić, koji je u to vrijeme bio Mladićev pomoćnik za organizacione, mobilizacione i personalne poslove, izjavio je da mu je 11. jula 1995, kasno uveče, telefonom iz operativnog centra Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) u Han-Pijesku prenijeto da "mobiliše" 50 autobusa i pošalje ih na fudbalski stadion u Bratuncu.

"Iza toga je stajao komandant Glavnog štaba VRS-a general Mladić", kazao je Škrbić.

To naređenje u pisanom obliku, kazao je Škrbić, prenio je Ministarstvu odbrane Republike Srpske (RS), koje je autobuse sutradan, 12. jula 1995, "mobilisalo" u više opština.

Za pratnju autobusa, po Škrbiću, bile su zadužene civilna i vojna policija, uključujući i policajce iz 65. zaštitnog puka pri Glavnom štabu VRS-a, koji je bio pod direktnom Mladićevom komandom.

Svjedok je kazao da su autobusi "upotrijebljeni za evakuaciju", ali i naznačio da tada nije znao "ko će biti evakuisan, niti gdje će biti evakuisan".

Poslije nekoliko dana, kako je rekao, na televiziji je vidio da su autobusima evakuisani "žene i djeca", a oko 18. jula 1995. to mu je potvrđeno i u Glavnom štabu VRS-a.

Prema optužnici koja Mladića tereti za genocid nad 7.000 srebreničkih Muslimana i progon hiljada žena, djece i staraca, autobusi su upotrijebljeni za prebacivanje muškaraca do više mjesta u opštini Zvornik, gdje su strijeljani, i prevoz preostalog stanovništva do muslimanske teritorije kod Kladnja.

Međunarodna komisija za nestala lica (ICMP) do juna ove godine identifikovala je 6.767 žrtava iz masovnih grobnica povezanih sa padom Sre-

brenice u julu 1995, saopštio je ove sedmice forenzički direktor ICMP-a Thomas Parsons u svjedočenju na suđenju Mladiću u Haagu.

Napominjući da jedan broj uzoraka još nije identifikovan, Parsons je precizirao da je ukupan broj jedinstvenih DNK profila pronađenih u masovnim grobnicama dostigao 7.001.

Svjedok Optužbe Parsons objasnio je sudijama da je ICMP žrtve identifikovala upoređivanjem DNK ostataka pronađenih u grobnicama sa uzorcima koje je dala rodbina nestalih iz Srebrenice.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Mladićev branilac Miodrag Stojanović pitao je svjedoka da li je DNK analizom moguće utvrditi uzrok i vrijeme smrti, a Parsons je odgovorio negativno.

“Da li je moguće da je identifikovanog smrt zatekla u nekom drugom periodu, a ne u julu 1995?”, glasilo je pitanje branioca, a svjedok je potvrdno odgovorio.

Nekadašnji istražitelj Haškog tužilaštva Dean Manning odbacio je mogućnost da su u masovnim grobnicama povezanim s padom Srebrenice u julu 1995. bile pokopane osobe ubijene u borbama.

Manning, koji je koordinirao istragu o masovnim ubistvima srebreničkih Muslimana, kazao je da te osobe nisu bile ubijene u borbama, već su bile zarobljene, strijeljane i pokopane.

Kao dokaz za to svjedok je naveo da su mnogim žrtvama bile povezane oči i vezane ruke i da su povezi i žice pronađeni u grobnicama.

Suđenje Mladiću nastavlja se u ponedjeljak.

08. JUL 2013.

Šest sati strijeljanja na Branjevu

Svjedok Optužbe Dražen Erdemović potvrdio je na suđenju Ratku Mladiću da je kao pripadnik Vojske Republike Srpske (VRS) u julu 1995. učestvovao u strijeljanju između 1.000 i 1.200 muslimanskih muškaraca iz Srebrenice.

JUSTICE REPORT

Erdemović je posvjedočio da je 16. jula 1995. na Ekonomiji Branjevo kod sela Pilica (opština Zvornik), zajedno sa sedmoricom drugih pripadnika Desetog diverzantskog odreda VRS-a, strijeljao bošnjačke zarobljenike koji su dovoženi autobusima, po naređenju oficira Brane Gojkovića.

On je dodao da je Gojkoviću instrukcije za strijeljanje dao "visok i krupan potpukovnik VRS-a sijede kose", koji ih je doveo na Branjevo iz Zvornika.

Muškarci stari od 15 do 60 godina, u civilnoj odjeći i sa povezima preko očiju i vezanih ruku, bili su izvođeni iz autobusa u grupama od po deset, postrojavani na poljani iza farme, a pripadnici Desetog diverzantskog odreda su ih strijeljali s leđa.

Svjedok je precizirao da je njegov odred strijeljao Bošnjake iz 15-20 autobusa, od 10 sati ujutro do 15.30 ili 16 sati po podne, kada je ubijanje preuzela druga jedinica iz Bratunca.

Erdemović je izjavio da su sa njim, između ostalih, ubijali Brano Gojković, Franc Kos, Marko Boškić, Aleksandar Cvetković i Vladimir Golijan.

Sud BiH je osudio Kosa na 35 godina zatvora, Golijana na 15, a Boškića na deset godina. Cvetković je prije dvije godine uhapšen u Izraelu i nalazi se u ekstradicionom pritvoru.

Mladića, tadašnjeg komandanta VRS-a, optužnica tereti za genocid nad više od 7.000 srebreničkih Muslimana, kao i za druge zločine počinjene u BiH.

Erdemović je izjavio da kada je strijeljanje na Branjevu okončano, ponovo se pojavio potpukovnik VRS-a i rekao da u selu Pilica ima "još oko 500 zarobljenika koje treba pogubiti", ali su, po izjavi Erdemovića, pripadnici Desetog diverzantskog odreda odbili da to učine. Umjesto njih, zarobljenike u piličkom Domu kulture ubili su vojnici iz Bratunca.

On je posvjedočio da je vidio tijela nekih ubijenih te čuo eksplozije i pucnjavu iz Doma dok je sa ostalim vojnicima iz odreda sjedio u kafani preko puta.

Erdemović je 1996. godine uhapšen u Srbiji, nakon što je o zločinu na Branjevu ispričao američkoj novinarki, i izručen je u Haag.

Pred Tribunalom je priznao krivicu za taj zločin, sklopivši pogodbu sa tužiocima. Osuđen je na pet godina zatvora, a kaznu je odslužio 2000. godine.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Erdemović nije mogao precizirati koliko je tačno srebreničkih Muslimana strijeljano na farmi Branjevo.

Nakon što mu je Mladićev branilac Miodrag Stojanović predočio izjavu Franca Kosa da je na Branjevu strijeljano oko 650 muslimanskih muškaraca, Erdemović je kazao: “Ne mogu da odgovorim... Možda je on u pravu, možda sam ja u pravu... Ne znam i ne želim da znam. Nije da zbog tih osoba ne želim da znam, ne želim da znam zbog moje savjesti.”

Suđenje Mladiću nastavlja se ove sedmice.

28. JUN 2013.

Zarobljenici iz Srebrenice "znali da će biti ubijeni"

Na suđenju Ratku Mladiću, holandski oficir je posvjedočio da su ga u Potočarima muslimanski muškarci, koje je Vojska Republike Srpske (VRS) odvojila od porodica, upozorili da će biti ubijeni.

Ratio Mladic. Foto: Flickr/ICTY.

JUSTICE REPORT

Vincent Egbers, u to vrijeme komandir voda Holandskog bataljona UNPROFOR-a, ispričao je da je, dva dana poslije pada Srebrenice u julu 1995, u "bijeloj kući" u Potočarima vidio muslimanske muškarce koje je VRS odvojila od porodica.

Svjedok je izjavio da su to većinom bili stariji ljudi, za koje je smatrao da nisu borci, nego civili koji su željeli da odu zajedno sa svojim porodicama.

Egbers je precizirao da je ispred "bijele kuće" vidio gomile ličnih predmeta oduzetih od zatvorenih muškaraca.

Srpski vojnici prenijeli su svjedoku da će te muškarce ispitati i poslati ih u Kladanj, na muslimansku teritoriju, za njihovim porodicama.

Egbers je istog dana vidio kako VRS odvozi muškarce u tri puna autobusa.

"Neki od njih su mi gestom pokazivali da će biti ubijeni", rekao je svjedok.

Prema optužnici koja generala Mladića tereti za genocid nad oko 7.000 srebreničkih Muslimana, VRS je muškarce iz “bijele kuće”, sa hiljadama drugih zarobljenika, 13. jula 1995. prebacila u Bratunac, a zatim na više lokacija u okolini Zvornika, gdje ih je strijeljala.

Mladić je optužen i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Egbers je potvrdio da je 12. i 13. jula 1995. pratio konvoje sa izbjeglicama iz Srebrenice – ženama, djecom i starcima – do okoline Kladnja.

Pri povratku, 13. jula, VRS je holandske vojnike zaustavila kod Nove Kasabe i oduzela im oklopni transporter, pancire i šljemove.

U unakrsnom ispitivanju, Mladićev branilac Branko Lukić ustvrdio je, pozivajući se na dokumente Armije BiH (ABiH), da je u Srebrenici bila 28. divizija te vojske, koja je imala više od 4.000 pripadnika.

“Nisam vidio vojsku, niti diviziju, samo neke naoružane osobe i civile”, odgovorio je holandski oficir, dodavši da su naoružani “branili enklavu”, ali da “nije vidio pravu odbranu enklave”.

Egbers je potvrdio da su muslimanske snage, prije napada VRS-a, pucale na UNPROFOR i ubile jednog holandskog vojnika.

Suđenje Mladiću se nastavlja 27. juna.

26. JUN 2013.

Odbio naredbe za strijeljanje Srebreničana

Na suđenju Ratku Mladiću, bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) Srećko Aćimović posvjedočio je da je u julu 1995. dva puta odbio naređenje za strijeljanje zarobljenih Bošnjaka iz Srebrenice koji su bili zatvoreni u školi u zvorničkom selu Ročevići.

JUSTICE REPORT

Aćimović, koji je tada bio komandant jednog od bataljona Zvorničke brigade VRS-a, izjavio je da je pisano naređenje za strijeljanje dobio iz komande brigade, a pretpostavljao je da je došlo iz Glavnog štaba VRS-a.

Od šefa mjesne zajednice sela Ročevići kod Zvornika svjedok Aćimović je 14. jula 1995. saznao, kako je ispričao, da su u lokalnoj školi zatvoreni Bošnjaci i da su neki od njih ubijeni.

Kod škole je Aćimović, prema njegovoj izjavi, zatekao nepoznate vojnike VRS-a, vidio "nekolicinu tijela" i čuo kako zarobljenici iz fiskulturne sale zapomažu za vodu i toalet.

Svjedok je naveo da je potom pozvao komandu brigade, ali mu se, umjesto njegovih starješina, na poziv javio bezbjednosni oficir Drinskog korpusa VRS-a Vujadin Popović, koji mu je rekao da će zarobljenici sutradan "biti razmijenjeni".

Te noći, međutim, Aćimoviću je u komandu bataljona, kako je kazao, stiglo šifrovano naređenje da "sastavi odred" koji će učestvovati u strijeljanju zarobljenika iz škole.

"Zapovjedilo se da obezbijedimo jedan vod vojnika koji će biti upotrijebljen za egzekuciju zarobljenika... Ja sam to odbio", rekao je Aćimović.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za genocid nad oko 7.000 Bošnjaka počinjen u danima nakon su srpske snage 11. jula 1995. zauzele Srebrenicu.

Optužnicom se Mladiću na teret stavlja i progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Aćimović je rekao da je ponovljeno naređenje u drugoj depeši takođe odbio. Precizirao je da je naređenje stiglo iz komande Zvorničke brigade, od dežurnog oficira ili načelnika za bezbjednost Draga Nikolića.

Nikolić ga je, zatim, i pozvao da ujutro 15. jula dođe kod škole u Ročeviću. Aćimović je tamo zatekao Popovića, koji mu je naredio da vidi ima li ljudstva koje bi učestvovalo u strijeljanju.

Još jednom odbijajući to naređenje, Aćimović je, po sopstvenim riječima, Popoviću predložio da zarobljenici budu vraćeni odakle su dovedeni, a zatim se vratio u komandu bataljona.

"Kad je transport počeo, bio sam u komandi, ali sam čuo da su zarobljenici odvedeni nedaleko od kasarne "Standard" u Kozluku, gdje je izvršena egzekucija", posvjedočio je Aćimović.

Prema optužnici protiv Mladića, u Kozluku je strijeljano oko 500 muslimanskih muškaraca iz škole u Ročeviću.

Sud u Haagu je Popovića 2010. nepravosnažno osudio na doživotni zatvor zbog genocida u Srebrenici, a Nikolića na 35 godina zatvora zbog pomaganja i podržavanja tog genocida.

21. JUN 2013.

"Svi znali za strijeljanje Srebreničana"

Bivši šef Obavještajne uprave Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (GŠ VRS) Petar Salapura potvrdio je na suđenju Ratku Mladiću da je većina članova tog štaba znala da su srpske snage u julu 1995. strijeljale Muslimane zarobljene poslije zauzimanja Srebrenice.

JUSTICE REPORT

Salapura je ponovio da je za ova masovna ubistva čuo tek krajem decembra 1995. ili početkom januara 1996. od komandira Desetog diverzantskog odreda pri GŠ-u VRS-a Milorada Pelemiša, koji mu je potvrdio da su pripadnici tog odreda učestvovali u ubijanju muslimanskih muškaraca.

Upitan od zastupnika Optužbe šta je uradio da se sprovede istraga o tim saznanjima, Salapura je izjavio da to nije bila njegova dužnost, već bezbjednosnih organa.

Rekao je da ništa nije preduzeo i zato što je vjerovao da je većina članova GŠ-a VRS-a već znala za ubistva.

"Da, tačno je, čuo sam od operativaca... Svi su to znali, cijeli grad, a kamoli vojska – smatrao sam da je to u procesu", rekao je Salapura.

Na pitanje da li je tada znao da je i general Mladić znao da su pripadnici jedinice GŠ-a VRS-a strijeljali zarobljenike, Salapura je uzvratio da tada "nije razmišljao o tome da li je on znao".

Poslije sugestije tužioca da mu je dužnost bila da Mladića obavijesti o svojim saznanjima, odgovorio je da je o tome razgovarao sa svojim pretpostavljenim, generalom Zdravkom Tolimirom, koji je bio Mladićev pomoćnik za obavještajno-bezbjednosne poslove.

Sud u Haagu je generala Tolimira ove godine nepravosnažno osudio na doživotni zatvor zbog genocida u Srebrenici.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid nad oko 7.000 srebreničkih Bošnjaka počinjen u danima nakon što su srpske snage 11. jula 1995. zauzele tu zaštićenu zonu Ujedinjenih nacija (UN).

Optužen je i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje "plavih šljemova" UN-a za taoce.

Svjedok Tužilaštva Dragomir Keserović izjavio je ove sedmice na suđenju Mladiću da 1995. nije imao nikakva saznanja o pogubljenjima muslimanskih zarobljenika iz Srebrenice.

"U mom okruženju niko o tome nije pričao i ja o tome nisam znao do februara 1996. godine", rekao je penzionisani general Keserović.

U VRS-u se, kako je kazao, "do kraja rata nije pričalo o okolnostima pogubljenja ratnih zarobljenika".

"Zaista, to je nešto što ja ne mogu ni sam sebi objasniti – šta se dešavalo i kako je ostalo u tajnosti", rekao je Keserović.

Suđenje Mladiću nastavlja se u ponedjeljak.

19. JUN 2013.

"Nepotrebno stradanje" oko Srebrenice

Bivši bezbjednosni oficir Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) Dragomir Keserović izjavio je na suđenju Ratku Mladiću da je poslije pada Srebrenice bilo "nepotrebnog stradanja" pripadnika Armije BiH (ABiH) i civila.

JUSTICE REPORT

Keserović je rekao da mu nije poznato da li su hiljade Bošnjaka "po kratkom postupku" pogubljene nakon što ih je VRS zarobila.

"U kakvom postupku su – kratkom ili drugom – Muslimani stradali, ne mogu svjedočiti", kazao je Keserović, dodavši da nije bio svjedok zatvaranja ili stradanja Bošnjaka.

On je, međutim, izjavio kako je tek naredne godine saznao da je u julu 1995. u okolini Srebrenice bilo "nepotrebnog stradanja pripadnika 28. divizije ABiH i možda civila koji su krenuli u taj proboj".

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid počinjen nad oko 7.000 srebreničkih Muslimana u danima nakon što je VRS 11. jula 1995. zauzela tu zaštićenu zonu Ujedinjenih nacija (UN).

Optužnica Mladića tereti i za progon Bošnjaka i Hrvata, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Keserović je posvjedočio da mu je 16. jula 1995. Mladić naredio da preuzme komandu nad operacijom "pretresa terena i gonjenja 28. divizije ABiH", koja je pokušavala da se probije iz obruča VRS-a oko Srebrenice u zoni odgovornosti Bratunačke brigade.

U toj operaciji, zadatak je bio "da se stupi u borbu, da dođe do uništenja i gubitaka, zarobljavanja i razoružavanja" neprijatelja, poslije čega bi se sa zarobljenima postupalo po pravilu službe, posvjedočio je Keserović.

Svjedok je, međutim, izjavio da je to Mladićevo naređenje smatrao "vojnički neprihvatljivim". Na pitanje predsjedavajućeg sudije Alphonsa Orieja zašto, objasnio je da "nije bio komandant nijedne od jedinica u operaciji" niti je imao komandnu strukturu na terenu.

Posredstvom svog nadređenog oficira Zdravka Tolimira, Keserović je, kako je rekao, uspio da izdejstvuje da Mladić promijeni naređenje.

Suđenje Mladiću će se nastaviti u srijedu.

14. JUN 2013.

Mladić obećao razmjenu zarobljenicima iz Srebrenice

Svjedočeći na suđenju Ratku Mladiću, bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) Zoran Malinić je rekao da je optuženi dva dana nakon zauzimanja Srebrenice u julu 1995. zarobljenim Bošnjacima obećao da će ići u razmjenu.

JUSTICE REPORT

Svjedok Optužbe Malinić opisao je obraćanje generala Mladića zarobljenim Muslimanima na fudbalskom igralištu u selu Nova Kasaba kod Srebrenice 13. jula 1995.

Malinić je, kao komandant bataljona Vojne policije pri Glavnom štabu VRS-a, obezbjeđivao oko 1.200 zarobljenika u trenutku kada se u popodnevnim časovima pojavio general Mladić.

"General Mladić je ušao među zarobljenike, nije bio ispred njih... Čuo sam dio onoga što je rekao... Načelno, govorio je o ratu, Aliji Izetbegoviću, da ljudi stradaju na osnovu nepromišljenih odluka. Rekao je da se zarobljenici ne trebaju plašiti, jer će se vratiti svojim domovima i biti razmijenjeni... General Mladić je, po završetku govora, dobio aplauz od zarobljenika", posvjedočio je Malinić, koji je iskaz dao uz mjere zaštite lika.

Mladić, nekadašnji komandant VRS-a, optužen je za genocid nad oko 7.000 Bošnjaka iz Srebrenice, u danima nakon što je ta vojska 11. jula 1995. zauzela zaštićenu zonu.

On je optužen i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperskim napadima, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedočeći na suđenju Ratku Mladiću, bivši pripadnik specijalne policije Republike Srpske (RS) Milenko Pepić potvrdio je da mu je 13. jula 1995. starješina Rade Čuturić rekao da se u skladištu Zemljoradničke zadruge u selu Kravica ubijaju muslimanski zarobljenici iz Srebrenice.

Pepić – koji je tada bio pripadnik Drugog odreda Brigade specijalne policije RS-a u Šekovićima – izjavio je da je tog dana od komandira Čuturića dobio zadatak da na raskrsnici u blizini Kravice zaustavi konvoj autobusa ko-

jim je odvođeno stanovništvo Srebrenice dok zarobljeni muškarci ne budu prebačeni iz Sandića u skladište.

Svjedok je, kako je dodao, ubrzo po prolasku zarobljenika iz pravca skladišta u Kravici, čuo pucnjeve i detonacije.

Prema njegovom iskazu, Čuturić se pojavio na raskrsnici i kazao mu da je jedan od zarobljenika ubio jednog policajca, otevši mu automatsku pušku. Čuturić je, kako je svjedok naveo, opekao šake kada je uhvatio cijev puške, pokušavajući da je otme zarobljeniku.

Pepić je posvjedočio da mu je Čuturić kazao da Muslimane ubijaju u skladištu u Kravici prije nego što je otišao u ambulantu u Bratunac.

Suđenje Mladiću će se nastaviti u ponedjeljak.

11. JUN 2013.

Preživio strijeljanje zarobljenika iz Srebrenice

Na suđenju Ratku Mladiću, zaštićeni svjedok Tužilaštva ispričao je kako je u julu 1995. preživio strijeljanje zarobljenih muslimanskih muškaraca koje je u okolini Zvornika počinila Vojska Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Svjedok RM-253 izjavio je da se 13. jula 1995. predao VRS-u iz kolone u kojoj je bilo između 12.000 i 15.000 Muslimana, od kojih je "trećina bila naoružana", a koji su pokušavali da se probiju ka Tuzli.

Potvrdio je da je u to vrijeme bio pripadnik Armije BiH (ABiH), mobilisan neposredno prije napada na enklavu.

Poslije predaje, više od 2.000 zarobljenih muškaraca bilo je prebačeno na fudbalsko igralište u mjestu Nova Kasaba, gdje ih je obišao general Mladić.

"Na samom stadionu vladala je velika tišina. Mladić je spomenuo da autobusi voze žene i djecu i da ćemo se mi s njima spojiti", kazao je svjedok.

Mladić, tadašnji komandant VRS-a, optužen je za genocid počinjen nad oko od 7.000 srebreničkih Muslimana u danima nakon što je ta vojska 11. jula 1995. zauzela enklavu pod zaštitom UN-a.

Na izlazu sa igrališta, po riječima RM-253, jedan zarobljenik htio je da uzme svoju torbu, ali mu je pripadnik VRS-a rekao: "Kao da će ti više trebati torba."

"Tada sam shvatio da idemo negdje na pogubljenje, da su male šanse za preživljavanje", izjavio je svjedok i dodao da su neki od zarobljenih ubijeni prije nego što su stigli do škole u Petkovcima.

Na brani u Petkovcima, prema optužnici i ranijim presudama Tribunala, 14. jula 1995. strijeljano je oko 1.000 Muslimana iz Srebrenice.

Iz učionica, gdje je bilo zatvoreno mnogo zarobljenih, srpski vojnici predveče su počeli da ih izvode u grupama, poslije čega bi se začula pucnjava.

"Kad sam izašao na hodnik, naredili su nam da odložimo sva dokumenta, novac su nam ranije uzeli. Svezali su mi ruke na leđima, nisam mogao prstom da mrdnem", prisjetio se RM-253.

Kamionom je, kako je kazao, poslije kraće vožnje po mraku, sa drugim zarobljenicima transportovan do jednog platoa, u blizini brane, na kojem je vidio gomile tijela.

Na zarobljenike je otvorena vatra iz blizine čim su izašli iz kamiona, a jedan vojnik im je naredio da legnu na zemlju.

RM-253 je, kako je posvjedočio, pao među druga tijela, ranjen u ruku i bez svijesti, a srpski vojnici su mislili da je mrtav.

On je ispričao kako je, kad su otišli vojnici, 15. jula ujutro uspio da se sakrije u obližnjem kanalu, sa još jednim preživjelim.

Sa obližnje uzbrdice čitav dan su posmatrali kako "utovarivač kupi tijela i baca ih na traktor, koji ih je odvozio gore, ka brani".

Suđenje Mladiću, optuženom za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce, nastavlja se 12. juna.

07. JUN 2013.

Sedmogodišnji dječak preživio strijeljanje Srebreničana

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, zaštićeni svjedok Haškog tužilaštva ispričao je kako je, kao sedmogodišnji dječak, sredinom jula 1995., preživio strijeljanje srebreničkih Bošnjaka.

JUSTICE REPORT

Svjedočeći pod pseudonimom RM-313, svjedok je izjavio da su ga pripadnici srpskih snaga, sa ocem i drugim mještanima jednog od sela u blizini Srebrenice, ukrcali u kamion i stavili poveze preko očiju.

Poslije nekog vremena, prema iskazu RM-313, kamion je stao, a svjedoku, njegovom ocu i drugim ljudima naređeno je da izađu na poljanu.

“Izašli smo i odvezali su nam bili marame, naredili nam da legnemo i počeli su pucati po nama... Bio je mrak, ništa se više nije vidjelo”, rekao je RM-313.

Svjedok RM-313 je kazao da je bio ranjen u nogu i ruku, što je pokazao sudijama. Upitan gdje mu je otac tada bio, odgovorio je: “Ne znam gdje je bio, nismo bili blizu.”

“Ustao sam... Išao je bijeli džip prema nama sa crvenim križom. Prišao sam i pitao, oni su me pustili, ja sam prišao tamo i ušao u bijeli džip”, rekao je svjedok i dodao da je prebačen u bolnicu u Zvorniku, gdje je bio liječen.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za genocid nad oko 7.000 muslimanskih muškaraca iz Srebrenice u danima nakon što je ta vojska 11. jula 1995. zauzela enklavu koja je bila pod zaštitom Ujedinjenih nacija (UN).

Na suđenju Ratku Mladiću prošle sedmice, bivši oficir VRS-a Momir Nikolić izjavio je da mu je Mladić, dva dana poslije pada Srebrenice u julu 1995. godine, na pitanje o sudbini zarobljenih Muslimana, odgovorio odsječnim gestom rukom iz kojeg se moglo zaključiti da će oni biti pobijeni.

Nikolić je posvjedočio da se sa generalom Mladićem sreo 13. jula 1995. na putu između Bratunca i Srebrenice, kod mjesta Konjević Polje, dok su

muslimanski muškarci, koji su pokušali da se probiju šumom ka Tuzli, izlazili i predavali se VRS-u.

“Mladić je razgovarao s muslimanskim zarobljenicima i rekao im da se ne brinu, da će sve biti u redu i da će biti prebačeni gdje žele. Kad je krenuo ka autu, pošao sam za njim i pitao ga šta će se stvarno desiti s tim ljudima. Ni tada nisam vjerovao da će ići tamo gdje žele. General Mladić se nasmijao, ništa nije kazao, samo je napravio pokret rukom slijeva nadesno i otišao”, opisao je Nikolić.

On je u sudnici ponovio Mladićev gest, oštro odmahnuvši ispruženom šakom slijeva nadesno, dlana okrenutog nadolje.

Nikolić, koji je bio oficir za bezbjednost Bratunačke brigade VRS-a, pred Tribunalom je 2003. priznao krivicu za progon Muslimana iz Srebrenice i osuđen je na 20 godina zatvora.

Na kraju glavnog iskaza, Nikolić se izvinio “svim žrtvama” i “svim porodicama koje su preživjele stravičan zločin” u Srebrenici.

“Veoma mi je žao i užasno se osjećam... Pogriješio sam što nisam pobjegao kada sam postao svjestan da se zločin sprema. Žao mi je što sam učestvovao u ovom stravičnom zločinu”, kazao je svjedok.

Suđenje Mladiću – koji je optužen i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce – biće nastavljeno naredne sedmice.

05. JUN 2013.

Mladić zahvalio Tribunalu što mu je spasio život

Ratko Mladić, kojem se pred Haškim tribunalom sudi za genocid i druge zločine počinjene u BiH, zahvalio je Sudu i medicinskom osoblju u pritvoru što su mu "spasili život" i "izvukli ga iz groba".

Ratko Mladić u sudnici.

JUSTICE REPORT

O zdravstvenom stanju optuženog svjedočio je ljekar iz pritvora Paulus Falke, kome se Mladić posebno zahvalio.

"Gospodine doktore Falke, vama, vašem timu, svom osoblju u pritvoru koje me prati, obezbjeđuje, posmatra, pregleda, razgleda, danju i noću, svom medicinskom osoblju u pritvorskoj jedinici koje me je liječilo i u bolnici Bronovo, duboko se klanjam i sve pozdravljam kao ljude koji ste me izvukli sa obje noge iz groba. Da nije bilo vaše pažnje, lijekova i Božje volje, odavno bih ja bio kod Svetog Petra", kazao je Mladić.

Mladić je rekao da mora da pohvali i Tribunal, iako je o njemu ružno govorio.

"Da nisam ovdje došao, davno bih bio u vječnim lovištima. Duboko se svima zahvaljujem – od čistačice do vlasnika, do Bronova – spasili ste mi život, hvala vam", kazao je Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS).

Doktor Falke je, podržavajući zahtjev Odbrane da se radna sedmica smanji sa pet na četiri radna dana, izložio podrobnu sliku Mladićevog zdravstvenog stanja.

Precizirao je da je stanje optuženog – koji je preživio tri moždana udara – stabilno i da nema promjena nagore. Za razliku od medicinskih eksperata Odbrane, Falke je izjavio da nema povećanog rizika da bi Mladić mogao doživjeti još jedan moždani udar.

“Medicinsko osoblje u pritvoru primijetilo je da se Mladić izuzetno umara na suđenju. Kada dođe sa suđenja, nema snage ni da se svuče, te samo leži u krevetu i ignoriše večeru”, izjavio je ljekar.

Po nalazu psihijatara, optuženi svjedočenja prihvata “veoma bolno i uznemirujuće”, što možda utiče na njegov apetit, prenio je Falke.

“Mene, doktore, kao čovjeka ne iznenađuje ni najgnusnija istina i činjenica, ali najmanja laž, da je od bilo koga napisana, podmetnuta i rečena, to me izbacuje iz takta”, rekao je Mladić komentarišući Falkeove navode.

Raspravno vijeće će naknadno donijeti odluku o tome da li će skratiti radnu sedmicu na suđenju Mladiću.

31. MAJ 2013.

Ubijanje srebreničkih muškaraca najavljeno

Bivši oficir Vojske Republike Srpske (VRS) Momir Nikolić posvjedočio je na suđenju Ratku Mladiću da mu je dan poslije pada Srebrenice u julu 1995. potpukovnik VRS-a Vujadin Popović najavio da će svi muslimanski muškarci iz grada biti pobijeni.

JUSTICE REPORT

Nikolić, u to vrijeme načelnik za bezbjednost Bratunačke brigade VRS-a, izjavio je da je Popovića, tadašnjeg načelnika za bezbjednost Drinskog korpusa VRS-a, 12. jula 1995. upitao šta će se dogoditi sa bošnjačkim stanovništvom Srebrenice koje se pred srpskom vojskom prethodnog dana sklonilo u blizinu baze UNPROFOR-a u obližnjim Potočarima.

"Popović mi je rekao da će žene i djeca biti prebačeni na teritoriju pod kontrolom muslimanskih snaga, u Kladanj ili Tuzlu. Rekao je da će vojno sposobni muškarci biti izdvojeni... Na moje pitanje: 'Gospodine potpukovniče, šta će dalje biti s vojno sposobnim muškarcima?', Popović je, onako arogantno, u svom stilu, rekao: 'Sve balije treba pobiti'", kazao je Nikolić.

Nikolić je pred Međunarodnim krivičnim sudom u Haagu 2003. priznao krivicu za zločine protiv čovječnosti počinjene u Srebrenici i osuđen je na 20 godina zatvora.

Popović je nepravosnažnom presudom osuđen na doživotni zatvor zbog genocida u Srebrenici.

Mladiću se kao bivšem komandantu VRS-a sudi za genocid u kojem je ubijeno oko 7.000 bošnjačkih muškaraca, a prognano hiljade žena i djece.

Kako je rekao, Nikoliću je "prvi signal da nešto ne valja" bilo postupanje vojnika VRS-a prema muslimanskim muškarcima koje su u Potočarima odvajali od porodica i odvodili u obližnje kuće.

"Oduzimali su im ličnu imovinu i bacali je na jednu ogromnu kamaru... Prijetili su im, pljuvali ih, maltretirali, svašta im govorili. To sam lično vidio", kazao je Nikolić.

Među 35.000 do 40.000 Muslimana u Potočarima, po procjeni Nikolića, bilo je 1.500 do 2.000 vojno sposobnih muškaraca, ali "to nije značilo da su oni bili vojno angažovani".

Do 12. jula, kada je on bio na licu mjesta, bilo je izdvojeno 600 do 700 muškaraca i niko među njima nije tražio osumnjičene za ratne zločine.

"VRS je izdvojene muškarce iz Potočara 13. jula prebacila u Bratunac, gdje su bili zatvoreni u osnovnoj školi, hangaru, fiskulturnoj sali, a kada više nije bilo mjesta, držani su u autobusima", posvjedočio je Nikolić.

Suđenje Mladiću nastavlja se iduće sedmice.

27. MAJ 2013.

Mladić bio "direktno uključen u ofanzivu na Srebrenicu"

Bivši pukovnik Vojske Republike Srpske (VRS) Mirko Trivić potvrdio je da je Ratko Mladić, bivši komandant VRS-a kojem se sudi za genocid, u julu 1995. bio direktno uključen u ofanzivu na Srebrenicu.

JUSTICE REPORT

Svjedok Trivić, koji je tada bio komandant Druge romanijske brigade VRS-a, izjavio je da se na dan pada Srebrenice, 11. jula, u centru grada sreo sa generalom Mladićem, i da je od njega dobio naređenja, što je zabilježeno na filmu.

Sutradan uveče, Trivić je, kako je izjavio, bio na sastanku u Bratuncu s Mladićem, komandantom Drinskog korpusa VRS-a Radislavom Krstićem i zapovjednikom Zvorničke brigade Vinkom Pandurevićem.

Prema njegovom iskazu, Mladić im je dao naređenje da se pripreme za nastavak ofanzive na Žepu, drugu zaštićenu enklavu u istočnoj Bosni.

Generala Krstića je Sud u Haagu pravosnažno osudio na 35 godina zatvora zbog pomaganja i podržavanja genocida počinjenog u Srebrenici. Pukovnik Pandurević proglašen je krivim za pomaganje ubistava i progona srebreničkih Bošnjaka, te osuđen na zatvorsku kaznu od 13 godina.

Mladića optužnica tereti i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, terorisanje stanovništva Sarajeva i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Prošle sedmice je za Tužilaštvo svjedočio i očevidac ubijanja Bošnjaka iz Srebrenice i pokopavanja stotina njihovih tijela u okolini Bratunca u julu 1995. godine.

Zaštićeni svjedok RM-306 opisao je kako je 13. jula 1995. ispred Zemljoradničke zadruge u selu Kravica vidio ubistvo petorice bošnjačkih zarobljenika, dok su u blizini ležala mnoga beživotna tijela.

"Pored tih pet koje sam ja vidio – čovjek u zelenoj maskirnoj uniformi ubio je tih pet koji su ležali na travi – bila je još jedna gomila ubijenih ljudi. Bilo je tu, po mojoj procjeni, oko 40-50 ljudi", izjavio je svjedok.

Da iskopa četiri velike grobnice, kako je naveo, svjedoku je naredio pukovnik Ljubiša Beara, tadašnji načelnik za bezbjednost Glavnog štaba VRS-a.

Tribunal u Haagu je pukovnika Bearu 2010. označio kao jednog od glavnih organizatora genocida u Srebrenici i nepravosnažno ga osudio na doživotni zatvor.

Suđenje Mladiću nastavlja se ove sedmice.

17. MAJ 2013.

Srebreničanke svjedočile o pogibiji svojih porodica

Svjedokinje iz Srebrenice opisale su na suđenju Ratku Mladiću kako su, poslije pada te enklave u julu 1995. godine, izgubile muževe, sinove i druge rođake koje je zarobila Vojska Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Mirsada Malagić je posvjedočila da je supruga i dvojicu sinova posljednji put vidjela na putu ka Potočarima na dan pada Srebrenice.

Muž i dvojica sinova su sa drugim muškarcima krenuli šumom ka Tuzli, a svjedokinja, sa svekrom i mlađim sinom, ka bazi UNPROFOR-a u Potočarima.

"Bila je velika masa ljudi, čestito se nisam ni oprostila sa mojima. Svako je krenuo na svoju stranu, dok su okolo padale granate", rekla je Malagić.

Supruga Salka, koji je tada imao 44 godine, srednjeg sina Admira, tada starog 15 i po godina, i starijeg sina, 20-godišnjeg Elvira, Mirsada Malagić nikada više nije vidjela žive. Prije ukrcavanja u autobuse u Potočarima, 13. jula 1995., srpski vojnici od svjedokinje su odvojili njenog 70-godišnjeg svekra, kojeg, takođe, više nije vidjela.

Istog dana, Malagić, koju je šrapnel granate ranio u ruku, u Potočarima je vidjela generala Mladića koji je masu izbjeglica uvjeravao da "nikome ništa neće biti" i da "će ići u Kladanj".

"Svekar mi je pronađen u masovnoj grobnici na Snagovu, a muž i srednji sin na Zvorničkoj Kamenici 2009. godine. Kasnije je pronađen i sin Elvir, isto na Kamenici", navela je Malagić.

Svekra, muža i srednjeg sina, kako je rekla, pokopala je u Memorijalnom centru u Potočarima na 15. godišnjicu pada Srebrenice 11. jula 2010., a starijeg sina dvije godine kasnije.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid počinjen nad oko 7.000 muškaraca iz Srebrenice i progon njihovih žena i djece u julu 1995. godine.

Svjedokinja Saliha Osmanović takođe se prisjetila dana u kojima je izgubila supruga i 18-godišnjeg sina. Posmrtni ostaci Rame i Nermina Osmanovića pronađeni su 14 godina poslije u masovnoj grobnici.

“Skupa smo pošli iz kuće i razdvojili se 11. jula – oni šumom, a ja u Potočare. Nikad ih više nisam vidjela”, prisjetila se svjedokinja.

Ona je izjavila da je od rođaka čula da je njen suprug Ramo 13. jula 1995. iz kolone u šumi “krenuo da vidi kuda će proći, i da su ga tada uhvatili”.

Mladiću, koji je optužen za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce, suđenje će biti nastavljeno u utorak, 21. maja.

10. MAJ 2013.

Na suđenju Mladiću o pogubljenju srebreničkih Muslimana

U nastavku suđenja Ratku Mladiću u Haagu, dva preživjela svjedoka opisala su pogubljenje srebreničkih Muslimana koje su u julu 1995. godine počinile snage bosanskih Srba.

JUSTICE REPORT

Zaštićeni svjedok RM-297 opisao je pogubljenje oko 1.000 srebreničkih Muslimana u selu Orahovica kod Zvornika koje su 14. jula 1995. počinile snage bosanskih Srba.

Tadašnji komandant Vojske Republike Srpske (VRS) general Mladić optužen je za genocid nad oko 7.000 srebreničkih Muslimana u danima nakon 11. jula 1995. godine. On se tereti i za progon Muslimana i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

RM-297 je, u pisanoj izjavi uvedenoj u dokaze, ispričao da je nakon pada Srebrenice pokušao da se probije iz obruča VRS-a šumom ka Tuzli, ali da se poslije dva dana, 13. jula 1995, predao srpskim vojnicima. Na livadi kod sela Sandići, zarobljenicima se iste večeri obratio general Mladić.

“On je nama nazvao ‘dobro veče, komšije’ i rekao: ‘Vlade pregovaraju, sutra ćete biti razmijenjeni svi za sve.’ Mi smo rekli: ‘Hvala, komandante.’ Rekao nam je i ‘ići ćete u hangare, dobićete vode, ali ne i večeru’”, izjavio je svjedok.

U Sandićima je svjedok bio odvojen od brata, a za njegovu sudbinu tek je nedavno saznao. “Kažu da su našli nešto malo kostiju, ali nije komplet...”, dodao je svjedok.

Iste večeri, zarobljenici su bili prebačeni u Bratunac, gdje ih je tokom noći nekoliko ubijeno. Ujutro, 14. jula, odvezeni su kamionima u Orahovac. “Psovali su nam tursku majku, balijsku, i govorili: ‘Ovo je srpska zemlja, srpsku vojsku ne može niko pobijediti’”, kazao je svjedok.

Prema riječima RM-297, u prenakrcanoj fiskulturnoj sali škole u Orahovcu, srpski vojnici su zarobljenim Muslimanima krpama povezivali oči i davali po lonče vode prije nego što bi ih odvodili u kamion. Poslije kratke

vožnje, kazao je svjedok, kamion se zaustavio, a zarobljenicima je naređeno da izađu i postroje se. Svjedok je izjavio da je, ispod poveza preko očiju, vidio mrtvo tijelo ispred sebe. Zatim je začuo rafal i pao je, iako nije bio pogođen.

“Jedan je bio teško ranjen i tražio je da ga dotuku, nije ni plakao... Srpski vojnik je rekao: ‘Polako, polako’”, posvjedočio je RM-297.

Dok je ležao ispod tijela ubijenih, svjedok RM-297 je čuo da kamioni “svakih petnaestak minuta” dovoze nove grupe zarobljenika i rafale. Svjedok je precizirao da je po glasu prepoznao jednog od počinilaca kao Gojka Simića, koga je poznavao odranije. Poslije nekoliko sati, svjedok je uspio da pobjegne sa mjesta zločina, a nakon dva dana lutanja došao je do teritorije koja je bila pod kontrolom Armije BiH (ABiH).

U unakrsnom ispitivanju, Mladićev branilac Branko Lukić pitao je svjedoka da li je u Sandićima prepoznao generala Mladića ili je čuo da je to on. RM-297 je potvrdio da Mladića “nikada ranije nije vidio” i da se glas raširio među zarobljenima da je to on. Kasnije, kada ga je “na slobodnoj teritoriji” vidio na televiziji, bio je uvjeren da je to “sto posto Mladić”.

Drugi zaštićeni svjedok Tužilaštva RM-314 opisao je kako je u julu 1995. preživio strijeljanje Muslimana iz Srebrenice koje su na obali rijeke Jadar, u blizini Konjević Polja, počinili pripadnici VRS-a.

RM-314 je izjavio da je bio u koloni od više hiljada muškaraca koja je, poslije pada Srebrenice, pokušala da se iz obruča VRS-a probije šumom ka Tuzli. Svjedok je kazao da je zarobljen 13. jula 1995. te da su ga srpski policajci prebili i zlostavljali, kao i ostale zarobljenike.

Nakon zadržavanja u skladištu kod Konjević Polja, svjedoku je bilo naređeno da sa “još 15-16 Muslimana” uđe u autobus.

“U autobus su ušla još četiri vojnika i žena, koja je vozila. Ti vojnici tukli su nas u skladištu... Poslije nekog vremena, nama je naređeno da izađemo iz autobusa i postrojili su nas do puta, uz metalnu pregradu. Onda je jedan vojnik rekao ‘ne tu’, da pređemo do rijeke, i onda su nas postrojili. Među nama je bio i dječak od 14 godina. Četiri vojnika izašla su za nama i pucala na nas”, izjavio je RM-314.

Svjedok je bio pogođen u lijevi kuk, pao je u rijeku i uspio da pobjegne sa mjesta zločina.

Bivši pomoćnik komandanta Holandskog bataljona UNPROFOR-a u Srebrenici Robert Franken je ove sedmice svjedočio da srebrenički Muslimani “nisu imali drugog izbora” nego da prihvate evakuaciju koju je VRS organizovala nakon 11. jula 1995.

Opisujući "izbor" s kojim su se suočile desetine hiljada izbjeglica iz Srebrenice, koje su poslije pada enklave utočište potražile oko baze UN-a u Potočarima, Franken je rekao da su oni mogli "ostati tako u gomili, bez hrane i vode", na velikoj vrućini i "lagano umirati" ili "otići".

Franken je izjavio da je bio očevidac razdvajanja muslimanskih muškaraca od žena i djece. "VRS je 'plave šljemove' prethodno onemogućila da zaštite izdvojene muškarce", kazao je svjedok.

Suđenje Mladiću nastavlja se iduće sedmice.

19. APRIL 2013.

Mladić poručio Srebreničanima da "mogu opstati ili nestati"

Tokom svjedočenja holandskog oficira Pietera Boeringa, tužioci na suđenju Ratku Mladiću ponovo su prikazali snimak na kojem komandant Vojske Republike Srpske (VRS), neposredno po zauzimanju Srebrenice u julu 1995. godine, poručuje bošnjačkim civilima iz enklave da "mogu opstati ili nestati".

JUSTICE REPORT

Mladić je optužen za genocid nad oko 7.000 srebreničkih Bošnjaka, kao i za progon hiljada žena, djece i staraca, u danima nakon što je njegova vojska 11. jula 1995. zauzela Srebrenicu.

Tadašnji oficir holandskog bataljona UNPROFOR-a, major Boering, bio je prisutan na sastancima generala Mladića sa komandantom "plavih šljemova" Thomom Karemansom i predstavnicima srebreničkih Bošnjaka u bratunačkom hotelu "Fontana", 11. i 12. jula 1995. godine.

Na snimku sa prvog sastanka vidi se Mladić kako viče na Karemansa, pitajući ga zašto je naredio napad NATO-a na VRS i "želi li da opet vidi porodicu".

Nakon što je kazao da "cilj moje operacije nisu ni UNPROFOR, ni civili", komandant VRS zatražio je od oficira UNPROFOR-a da dovede predstavnike stanovnika Srebrenice. "Možete svi otići, svi ostati ili svi umrijeti", rekao je Mladić na snimku.

Svjedok Boering prokomentarisao je da je to bila "čista prijetnja".

Na trećem sastanku u "Fontani", 12. jula 1995. ujutro, Mladić je i predstavnicima srebreničkih Bošnjaka, među kojima je bila i jedna žena, poručio: "Možete opstati ili nestati".

Precizirao je da je uslov "za opstanak" da svi naoružani Bošnjaci "polože oružje". "Onda možete da birate – ko hoće da ostane, a ko da ide... Ako želite da idete, izrazite želju", kazao je Mladić.

Boering je izjavio da su se u to vrijeme hiljade Bošnjaka tiskale oko baze UNPROFOR-a u Potočarima, pokušavajući dobiti zaštitu pred snagama

VRS. Među njima, prema svjedoku, nije bilo naoružanih boraca. Mladić je, međutim, na sastancima u "Fontani" najavio i da će sve bošnjačke muškarce od 16 do 60 godina odvojiti i među njima tražiti "ratne zločince".

Holandski oficir je opisao kako su srpski vojnici muškarce odvajali od porodica i potom zatvarali u"bijelu kuću", oduzimajući im pritom lične predmete i dokumente. Bošnjaci iz "bijele kuće" zatim su autobusima odvoženi u pravcu Bratunca, odakle su, kako stoji u optužnici, prebačeni na više lokacija u okolini Zvornika i strijeljani.

Boering je posvjedočio i da je pratio jedan od konvoja do sela Tišća, gdje su srpski vojnici odvojili muškarce i odveli ih u šumu. Pokušao je da ih prati, ali su ga pripadnici VRS-a vratili i uputili da bošnjačke žene i djecu otprati do teritorije pod kontrolom Armije BiH (ABiH), što je on i učinio.

Za vrijeme unakrsnog ispitivanja Mladićevog branioca Miodraga Stojanovića, Boering je potvrdio da je zadatak UNPROFOR-a bio da razoruža ABiH u Srebrenici, ali da su holandski vojnici samo djelimično uspjeli u tome.

Odbrana je sa sastanka iz hotela "Fontana" prikazala snimak na kojem pukovnik Karemans kaže generalu Mladiću da "zna da je u enklavi mnogo oružja koje je prošvercovano".

Boering je kazao i da je ABiH u Srebrenici uzimala vojnike UNPROFOR-a za taoce, te da je i on bio među njima.

Mladić je optužen i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem i uzimanje vojnika Ujedinjenih Nacija (UN) za taoce.

Suđenje Mladiću nastavlja se 19. aprila.

15. APRIL 2013.

Mladić: Preživjeli iz Srebrenice svjedočio o pogubljenju zatvorenika

U nastavku suđenja Ratku Mladiću u Haagu, svjedok je izjavio kako je bivši komandir VRS-a rekao zatvorenicima iz Srebrenice da će biti razmijenjeni, ali su umjesto toga ubijeni.

JUSTICE REPORT

Zaštićeni svjedok RM-346 ispričao je prošle sedmice kako je 16. jula 1995. preživio strijeljanje oko 1.200 Bošnjaka na Vojnoj ekonomiji Branjevo kod Zvornika.

RM-346 posvjedočio je da se, poslije neuspjelog pokušaja proboja iz Srebrenice ka Tuzli, 13. jula 1995. predao srpskim snagama. U selu Nova Kasaba, grupi od 1.500 do 2.000 zarobljenika general Mladić je, po svjedoku, rekao da će biti razmijenjeni.

Prema svjedočenju RM-346, Mladić "nije reagovao" kada su njegovi vojnici jednog zarobljenika izdvojili, "tukli kundacima i nogama", a zatim "ubili iz pištolja".

Iz autobusa kojim su zarobljenici bili transportovani, svjedok je, kako je izjavio, toga dana vidio "četiri-pet tijela" ispred hangara u selu Kravica.

Po optužnici protiv Mladića, u skladištu u Kravici srpske snage su 13. jula 1995. ubile oko 1.000 Muslimana.

Prema optužnici i ranijim presudama Haškog tribunala, Vojska Republike Srpske (VRS) je, pod Mladićevom komandom, sistematski ubila oko 7.000 bošnjačkih muškaraca u danima nakon što je 11. jula 1995. zauzela Srebrenicu, tadašnju zaštićenu zonu Ujedinjenih nacija (UN).

Bivši komandant VRS-a optužen je i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Neki od zarobljenika nestali su i u Bratuncu, prije nego što su sutradan ostali bili prebačeni u selo Pilica kod Zvornika i zatvoreni u fiskulturnu

salu škole. Te večeri, RM-346 je, kako je kazao, idući po vodu, bio očevidac ubijanja zarobljenika iz jednog autobusa iza zgrade škole.

On je dodao da su pripadnici VRS-a zarobljenicima 16. jula 1995. ponovo rekli da će ih razmijeniti, a zatim su ih odveli na Ekonomiju Branjevo.

Kada su stigli u tri autobusa, RM-346 je vidio na livadi gomile tijela strijeljanih zarobljenika. Srpski vojnici, naveo je svjedok, izvodili su muškarce iz autobusa na livadu i ubijali ih u grupama od po desetak.

"Prvo su pucali rafalima – ja sam pao, drugi čovjek je pao meni na glavu. Bio je mrtav već. Osjetio sam krv na meni. Zatim sam čuo kako kažu da će svakom pucati u glavu, da ne bi ko ostao živ. Ovaj drugi je psovao da ne puca u glavu, mozak pršti, da puca u leđa. Meni je pucao u leđa i metak mi je prošao između lijeve ruke i tijela, kroz jaknu. Ja sam ostao ležali. Oni su pitali: 'Ima li ko ranjen, da pomognemo i previjemo?' Neki su se javili, oni su ih dotukli", ispričao je svjedok.

Sudije Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u Haagu su tokom svjedočenja RM-346 izbacile Mladića iz sudnice zbog toga što je rekao da svjedok Optužbe laže.

Po okončanju iskaza svjedoka RM-346, sudije su optuženom Mladiću dozvolile da se vrati u sudnicu, kako bi pratio svjedočenje Jean-Renea Rueza, koji je do 2001. bio glavni istražitelj Haškog tužilaštva za Srebrenicu.

Ruez je rekao da je 1996. godine u hangaru Zemljoradničke zadruge u Kravici našao tragove krvi. Istragu je, kako je kazao, zasnovao na iskazima preživjelih koje je u Tuzli uzeo već 20. jula 1995.

11. APRIL 2013.

Mladić izbačen iz sudnice zbog vrijeđanja svjedoka

Sudije Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u Haagu izbacile su iz sudnice optuženog Ratka Mladića zbog toga što je rekao da svjedok Optužbe iz Srebrenice koji je preživio strijeljanje – laže.

JUSTICE REPORT

Zaštićeni svjedok RM-346 ispričao je kako je 16. jula 1995. preživio strijeljanje oko 1.200 Bošnjaka na Vojnoj ekonomiji Branjevo kod Zvornika.

Mladić je glasno izgovorio nekoliko riječi, a predsjedavajući sudija Alphons Orie pitao je svjedoka da li se optuženi njemu obratio.

"Najvjerovatnije, zato što je rekao da sam ja to sve slagao. Nisam siguran da li je za mene, pretpostavljam", odgovorio je RM-346.

Nakon što je sudija Orie saopštio da će optuženog zbog toga ukloniti iz sudnice, Mladić je, dok su ga stražari izvodili, vikao:

"Što me, bre, uklanjaš, međede jedan! Ja sam rekao mom advokatu, a ne njemu... Ovaj laže, Turčin..."

Mladićev branilac Branko Lukić potvrdio je da je optuženi rekao advokatu Miodragu Stojanoviću da je svjedok "sve naučio napamet".

Mladić, koji je kao komandant Vojske Republike Srpske (VRS) optužen za genocid u Srebrenici i druge zločine u BiH, pojavio se u sudnici poslije dva dana odsustva zbog manjeg medicinskog zahvata.

Suđenje se nastavlja.

08. APRIL 2013.

Dan mirovanja za Mladića poslije medicinskog zahvata

Tužioci u Haagu nisu započeli izvođenje dokaza o genocidu u Srebrenici na suđenju Ratku Mladiću jer je on bio podvrgnut manjem medicinskom zahvatu, poslije čega su mu ljekari preporučili jedan dan mirovanja.

JUSTICE REPORT

Mladić se jutros nije pojavio u sudnici, a ni sudije ni branioci nisu znali zbog čega, osim što im je iz pritvora bila prenijeta njegova izjava da se ne osjeća dobro.

Sudije su, kako je rekao predsjedavajući Alphons Orie, potom obaviještene da je Mladić bio u haškoj bolnici Bronovo, gdje je podvrgnut "manjem invazivnom zahvatu".

Detalji o zahvatu, međutim, nisu bili dostupni Pretresnom vijeću bez Mladićeve dozvole, koju on nije dao.

Prema riječima sudije Orieja, ljekar specijalista iz bolnice je preporučio da se Mladić danas odmori, iako pacijenti poslije takvog zahvata mogu istog dana nastaviti sa normalnim aktivnostima.

Mladićev branilac Branko Lukić prethodno je rekao da vjeruje da posjeta bolnici nije bila ranije zakazana zbog toga što se takve posjete ne zakazuju rano ujutru.

Advokat Lukić najavio je da će podnijeti zahtjev da zbog Mladićevog narušenog zdravlja Sud ubuduće zasjeda četiri umjesto pet dana sedmično, naglasivši da su taj prijedlog podržali i ljekari iz pritvora.

Suđenje će biti nastavljeno 9. aprila, kada bi trebao svjedočiti Jean-Rene Ruez, koji je od 1995. do 2001. godine bio glavni istražitelj Haškog tužilaštva o Srebrenici.

Prema optužnici i ranijim presudama Haškog tribunala, Vojska Republike Srpske (VRS) je, pod Mladićevom komandom, sistematski ubila oko 7.000 bošnjačkih muškaraca u danima nakon što je 11. jula 1995. zauzela Srebrenicu, tadašnju zaštićenu zonu Ujedinjenih nacija (UN).

Bivši komandant VRS-a optužen je i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

01. MART 2013.

Mladić: Avio-bombama na civile

Norveški major Thorbjorn Overgard posvjedočio je na suđenju Ratku Mladiću da su civili u Sarajevu stradali od granata i snajperskih hitaca ispaljenih sa položaja Vojske Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Overgard, bivši posmatrač Ujedinjenih nacija (UN), kazao je da je u sarajevskom naselju Hrasnica od oktobra 1994. do maja 1995. "bilo žrtava skoro svakog dana".

Prema procjeni svjedoka, u incidentima koje je istraživao stradalo je "između 30 i 40 civila", među kojima su bila i dva mala djeteta, ubijena 17. novembra 1994. godine.

Istrage u kojima je Overgard učestvovao pokazale su, kako je rekao, da je izvor vatre bio na položajima VRS-a na Ilidži i u Lukavici.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za terorisanje civila u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperskim djelovanjem. Njemu se sudi i za genocid u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Overgard je izjavio i da je bio očevidac da je VRS ispaljivala modifikovane avio-bombe na civilne objekte u Hrasnici. Naznačio je da je takva bomba 7. aprila 1995. ubila jednu ženu i ranila druge civile.

Odgovarajući na pitanja Mladićevog branioca Miodraga Stojanovića, Overgard je, međutim, potvrdio da je u kući razorenoj tom eksplozijom vidio osobu u vojnim pantalonama i čizmama kako nepomično leži.

Na Mladićev zahtjev, suđenje je privremeno odloženo do 7. aprila.

26. FEBRUAR 2013.

Obeštećene porodice ubijenih gardista

Sud je doneo odluku da je porodicama dvojice gardista ubijenih 2004. godine u beogradskoj kasarni, u kojoj se navodno krio Ratko Mladić, povređeno pravo na pravično suđenje.

MARIJA RISTIĆ

Ustavni sud Srbije usvojio je žalbe porodica Dragana Jakovljevića i Dražena Milovanovića, vojnika koji su poginuli pod misterioznim okolnostima 5. oktobra 2004. godine dok su bili na straži u kasarni na Topčideru, u Beogradu.

Presuđeno je da je porodicama Jakovljević i Milovanović povređeno pravo na pravično suđenje jer je država osam godina vodila istragu ali nije podigla optužnicu.

Porodicama je dosuđena nematerijalna šteta od po 5.000 evra.

“Odluka Ustavnog suda predstavlja veliku moralnu potporu da se otkriju i kazne ubice gardista. Familijama poginulih gardista nikakav novac ne može nadoknaditi gubitak dece”, saopštio je u ponedeljak Predrag Savić, jedan od advokata porodica.

Posle ubistva dvojice vojnika 2004. godine, Vojska Srbije i njen vojni sud pokrenuli su istragu koja se okončala presudom da je jedan vojnik ubio drugog pa onda sebe.

Druga istraga – koju su pokrenule porodice – pokazala je, međutim, da je gardiste ubila treća osoba.

Porodice su prošle godine tvrdile da su dobile nezvanične potvrde kako su njihova deca ubijena dok se u kasarni skrivao bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS) Ratko Mladić, koji je tada bio u begu od Haškog tribunala.

“Pre mesec dana dobili smo pismo potpisano sa ‘bivše obezbeđenje haškog optuženika’ u kom je opisano šta se tog dana dogodilo u kasarni na Topčideru. U pismu je navedeno da je Ratko Mladić tog dana zaista boravio u kasarni i da su ga naša deca, koja su bila na straži, primetila”, izjavio je Janko Jakovljević u julu prošle godine.

Jakovljević je dodao da je Mladić nakon toga tražio da se vojnici likvidiraju.

Srpski tužilac za ratne zločine Vladimir Vukčević, međutim, tvrdio je da je, prema informacijama Tužilaštva, Mladić u to vreme boravio u Novom Beogradu.

"Ipak, sve treba proveriti, i zato podržavam svaku inicijativu koja može da rasvetli ubistvo ovih nesrećnih momaka", rekao je Vukčević u julu prošle godine.

Jelena Milić iz beogradske nevladine organizacije Centar za evroatlantske studije, jedna od pravnih zastupnica porodica, saopštila je da je presuda sada podsticaj za porodice i državu da pronađu odgovorne za ubistva.

"Ovaj nalaz je velika pobeda porodica i njihovih pravnih zastupnika, koji sada mogu da nastave da traže pravdu i pred Sudom za ljudska prava u Strazburu", rekla je Milićeva.

Ona je dodala da su okončanje istrage u ovom slučaju i odgovor na pitanje ko je skrivao haškog optuženika Ratka Mladića nužan preduslov za reformu sektora bezbednosti i pravosuđa.

Suđenje desetorici koji su ga skrivali i štitili, koje je počelo 2009. godine pred Specijalnim sudom u Beogradu i još je u toku, pokazalo je da se Mladić preselio iz Republike Srpske u glavni grad Srbije sa grupom viših oficira VRS-a.

Te godine, na zahtev Slobodana Miloševića, tadašnjeg predsednika Jugoslavije, oformljen je tzv. 30. kadrovski centar Vojske Jugoslavije. On se uglavnom sastojao od bivših pripadnika VRS-a čiji je zadatak bio da čuvaju Mladića.

Mladić se kretao slobodno po Beogradu do aprila 2002. godine, kada je Srbija usvojila Zakon o saradnji sa Haškim tribunalom.

Prema Tužilaštvu za ratne zločine, Mladić se posle toga skrivao na 11 lokacija u Beogradu, sve do 2006. godine, kada mu se gubi svaki trag.

On je konačno uhapšen 2011. godine i trenutno mu se sudi u Hagu.

22. FEBRUAR 2013.

Mladić: Svjedoci o zlostavljanjima i ubistvima

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, svjedoci su govorili o ubistvima u logorima u Foči i Prijedoru i granatiranju Sarajeva.

DENIS DŽIDIĆ

Svjedok Haškog tužilaštva Nermin Karagić ispričao je kako je u ljeto 1992. godine preživio dva masovna ubistva Bošnjaka koja su srpske snage počinile u Ljubiji, u blizini Prijedora.

Karagić, koji je 1992. imao 17 godina, u pisanoj izjavi koja je uvedena u dokaze opisao je kako se sa ocem, rođacima i drugim muškarcima krio u šumi poslije napada Vojske Republike Srpske (VRS) na prijedorsko selo Hambarine, ali da su u julu 1992. bili zarobljeni.

Nakon što su ih prebacili u Dom u Miskoj Glavi, srpski vojnici su iz prostorije u kojoj je bio Karagić izveli "deset dobrovoljaca" među zarobljenicima.

"Oni su unaprijed rekli šta će biti s njima, kako će skončati", kazao je svjedok, dodavši da je odmah začuo krike jednog od izvedenih.

Karagić i drugi zarobljenici potom su bili odvedeni na stadion u Ljubiji, gdje su bili poredani uza zid. Zatim je počelo ubijanje, čuli su se hici i krici, dodao je on.

Opisujući usmrćivanje zarobljenika koji je stajao do njega, svjedok je izjavio: "Ja sam slučajno okrenuo glavu, kraj mene ga ubijaju. Oni su kundacima njega tukli, bajonetima od tih pušaka."

Kada je na Karagića došao red, ubijanje je, kako je posvjedočio, zaustavio jedan major. "Tada su htjeli da dovrše i nas. Taj major je rekao: 'Hoćete li ih vi nositi?' Tako da su onda prestali da nas ubijaju, pa je nama naređeno da nosimo mrtva tijela u autobus", kazao je svjedok.

Karagić je potvrdio da njegov otac nije preživio ubistva na stadionu u Ljubiji. On je opisao kako je, budući da je bio u zadnjem dijelu autobusa, iskoristio pokušaj bjekstva drugih zarobljenika i iskočio kroz razbijeni prozor, a zatim pobjegao u šumu.

Pored genocida u Srebrenici, optužnica tereti Mladića, bivšeg komandanta VRS-a, i za genocid nad Bošnjacima i Hrvatima u još sedam opština, uključujući i Prijedor. Na teret su mu stavljeni i zločini protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja.

Zaštićeni svjedok RM-013 izjavio je da je, poslije hapšenja u aprilu 1992, dvije godine bio zatočen u Kazneno-popravnom domu (KPD) u Foči, gdje su stotine Muslimana bile nezakonito pritvorene pod teškim uslovima, zlostavljani i prebijani, neki i na smrt.

Dodao je da je vidio kako pritvorenike "odvode u upravnu zgradu" i "kako su počela premlaćivanja i krici u dvorištu".

Vojni posmatrač Ujedinjenih nacija (UN) u Sarajevu Per Brennskag rekao je da je 1995. godine VRS granatirala i modifikovanim avio-bombama gađala civilne objekte u gradu.

Tokom juna 1995., Brennskag je, po sopstvenim riječima, tokom jednog dana izbrojao 150 artiljerijskih projektila koji su pali na Sarajevo.

Sa posmatračkog punkta u naselju Pofalići, kako je izjavio, vidio je da su obje strane otvarale vatru, ali je većina granata dolijetala u grad sa okolnih položaja VRS-a.

15. FEBRUAR 2013.

Suđenje Mladiću: "Projektili ispaljivani u bolnicu"

Sarajevski ljekar Bakir Nakaš posvjedočio je na suđenju Ratku Mladiću da je Vojska Republike Srpske (VRS) tokom rata u BiH granatirala Državnu bolnicu u Sarajevu, u kojoj je tada radio, s ciljem da je uništi.

DENIS DŽIDIĆ

Prema Nakaševoj izjavi, tokom rata od 1992. do 1995. Državnu bolnicu pogodilo je oko 200 projektila ispaljenih sa srpske strane.

Nakaš, koji je po izbijanju rata u maju 1992. postavljen za direktora bivše Vojne bolnice, izjavio je da je "granatiranje znatno oštetilo zgradu bolnice", iako je na njoj s južne strane, okrenute ka položajima VRS-a, bila istaknuta zastava s crvenim krstom.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za terorisanje stanovništva Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada. Na teret mu je stavljeno i učešće u genocidu počinjenom u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Najgori period, prema Nakaševom iskazu, bio je između 13. i 16. maja 1992. godine, kada je bolnica bila pogođena sa četrdesetak granata.

Nakaš je posvjedočio i da je posmatranjem, kao i na osnovu fragmenata granata koje su zaposleni pronalazili u bolnici, zaključio da je izvor artiljerijske i snajperske vatre bilo područje pod kontrolom VRS-a.

Brojni pacijenti u bolnici bili su, po iskazu svjedoka, liječeni "pod najnepovoljnijim okolnostima", u nedostatku struje, vode i drugih osnovnih potrepština.

Ove sedmice Haško tužilaštvo je saslušalo još svjedoka koji su govorili o terorisanju civila u Sarajevu snajperskim i artiljerijskim napadima.

Sarajevski policijski inspektor Ekrem Suljević je rekao da je VRS burad od 200 litara punila eksplozivom i na njih montirala točkove, a zatim bi ih "skotrljala ka naseljenom mjestu" sa brda oko grada.

Bivši pripadnik Odjeljenja za ratne zločine Centra službi bezbjednosti (CSB) Sarajevo Edin Suljić rekao je da je istragom utvrđeno da je minobacačka granata koja je u februaru 1994. ubila i ranila više od 200 građana na pijaci Markale ispaljena sa položaja Vojske Republike Srpske.

Suđenje Mladiću će biti nastavljeno naredne sedmice.

08. FEBRUAR 2013.

Svjedok: Mladić snajperima terorisao Sarajevo

Na suđenju Ratku Mladiću, bivši zvaničnik UNPROFOR-a rekao je da su srpske snage pod komandom optuženog granatiranjem i snajperskim djelovanjem "terorisale" civile u Sarajevu.

JUSTICE REPORT

Anthony Banberry, koji je od aprila 1994. do maja 1995. bio službenik mirovnih snaga, posvjedočio je da je Vojska Republike Srpske (VRS), u okviru strategije odvajanja Srba od Bošnjaka i Hrvata, "neprekidno granatirala i snajperima napadala civile u Sarajevu".

On je dodao da je VRS, napadima i ograničavanjem humanitarnih isporuka Sarajevu, "fizički i psihički terorisala civile".

Čvrstu kontrolu nad vatrom VRS-a i pristupom humanitarnih konvoja gradu u svojim rukama držao je, prema svjedoku, optuženi Mladić zajedno sa tadašnjim predsjednikom Republike Srpske Radovanom Karadžićem.

Mladić je optužen da je kao komandant Glavnog štaba VRS-a terorisao civile u Sarajevu, učestvovao u genocidu u Srebrenici i u još sedam opština, progonu Bošnjaka i Hrvata širom BiH i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Banberry je tokom svjedočenja izjavio da su Mladić i Karadžić opsadu Sarajeva koristili kao sredstvo pritiska na vlasti BiH, odgovarajući pojačanim napadima i blokadom na ofanzive Armije BiH (ABiH) iz grada i na drugim ratištima.

Tu moć, kako je rekao svjedok, Mladić i Karadžić koristili su kao pregovarački ulog u mirovnim razgovorima, pritiskajući vlasti u Sarajevu i međunarodne posrednike da prihvate njihove zahtjeve.

Banberry je naglasio i da je Mladić u jednom susretu sa komandantom UNPROFOR-a Rupertom Smithom 1995. priznao da su "pojačani snajperski napadi" u Sarajevu odmazda "za srpske žrtve" pale tokom ofanzive ABiH kod Bihaća.

Na suđenju Mladiću ove sedmice svjedočio je i balističar sarajevske policije Mirza Sabljica, koji je govorio o brojnim istragama o minobacačkim i snajperskim napadima u kojima je učestvovao od 1993. do 1996. godine.

Sabljica je posvjedočio da istragama o minobacačkim napadima nije bilo moguće tačno utvrditi mjesto odakle su granate bile ispaljene, ni koja ih je strana ispalila, već samo pravac iz kog su doletjele.

"Ovim metodama koje smo koristili nismo nikada mogli s preciznošću utvrditi mjesto s kojeg je ispaljena granata. Nikada nismo ni prejudicirali da kažemo – tačno taj položaj te i te vojske", rekao je Sabljica.

U većini incidenata, kako tvrdi Tužilaštvo, to je bio pravac u kojem su bili položaji VRS-a, ali istragom, kako je kazao svjedok, nije mogla biti određena ni daljina sa koje su granate bile ispaljene.

Svjedok je rekao da je 1996., poslije rata, policija u četiri solitera na Grbavici pronašla "snajperska gnijezda", "otvore na zidovima", džakove koji su služili kao "grudobrani snajperista", kao i čaure "raznih kalibara" za snajperske puške i puškomitraljeze.

"Mi smo te zgrade obilazili jer su tokom sukoba u Sarajevu svi naši nalazi ukazivali da je to regija iz koje se sumnjalo da su dolazili snajperski hici koji su bili ispaljeni na tramvaje, vozila, pješake..." izjavio je Sabljica.

"Znači, pokazalo se... da smo bili prilično precizni", dodao je on.

Suđenje Mladiću nastaviće se u ponedjeljak.

04. FEBRUAR 2013.

Mladić će platiti dio troškova odbrane

Nekadašnji komandant Vojske Republike Srpske (VRS) Ratko Mladić morat će da plati više od 60.000 eura za troškove odbrane pred Haškim tribunalom, odlučio je Ured registrara međunarodnog suda.

DENIS DŽIDIĆ

U odluci Ureda registrara Haškog tribunala je navedeno da je Mladić krajem juna 2011. godine izjavio da nema sredstava da plaća svoju odbranu.

Međutim, istragom je utvrđeno da vrijednost Mladićeve porodične kuće "premašuje njegove osnovne potrebe, kao i potrebe osoba sa kojima živi".

Također je navedeno da Mladić i njegova supruga Bosiljka dobivaju redovne mjesečne penzije, te da imaju određena sredstva na bankovnom računu.

Nakon oduzimanja procijenjenih troškova života za Mladića i njegovu suprugu, Haški tribunal je utvrdio da optuženi treba sam platiti 60.992 eura za troškove svoje odbrane pred Tribunalom u Haagu.

Ostatak troškova odbrane, kako je navedeno u odluci, snosit će Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY).

Kako stoji u odluci, Haški tribunal vrši procjenu sredstava koja su na raspolaganju optuženom, te od tog iznosa oduzima sredstva potrebna za njegov i živote izdržavanih članova porodice.

Mladiću se sudi za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam općina u BiH, progon Bošnjaka i Hrvata, te uzimanje za taoce pripadnika mirovnih snaga Ujedinjenih nacija (UN), u periodu od 1992. do 1995. godine.

On je uhapšen u maju 2011., a suđenje mu je počelo godinu dana kasnije. Trenutno je u toku izvođenje dokaza Haškog tužilaštva.

01. FEBRUAR 2013.

Dopisnik BBC-a o stradanju civila u Sarajevu

Ratni dopisnik BBC-a iz Sarajeva Martin Bell posvjedočio je na suđenju Ratku Mladiću da je vođstvo Republike Srpske (RS) koristilo opsadu Sarajeva kao sredstvo političkog pritiska.

DENIS DŽIDIĆ

Bell je naglasio da je, od brojnih ratova o kojima je izvještavao, u bosanskom bila "pravljena najmanja razlika između civila i vojnika kada je riječ o uzimanju meta".

"Zatezanje opsade Sarajeva koristili su da obezbijede što bolje rješenje za sebe", rekao je Bell.

Tadašnji komandant Vojske Republike Srpske (VRS) general Mladić optužen je za teror nad civilima u Sarajevu sistematskim granatiranjem i snajperskim napadima, kao i za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Bell je kazao da je VRS redovno napadala civile u Sarajevu i prisjetio se kako je u januaru 1993. godine vidio kako snajperista puca u čovjeka na ulici u redu za vodu.

"To je bio jedini bunar koji je radio i civili su gađani dok su čekali da uzmu vodu", pojasnio je Bell.

"Ne bih rekao da su se našli između dvije vatre, mislim da su namjerno gađani. Žrtve su bile na strani sarajevskih vlasti, tako da zaključujem da je vatra otvarana sa položaja bosanskih Srba", dodao je on.

Ove sedmice iskaz je dao i zaštićeni svjedok Haškog tužilaštva RM-120, francuski oficir koji je u UNPROFOR-u u Sarajevu službovao 1994. i 1995. godine.

On je kazao da je Mladić određivao strategiju VRS-a oko Sarajeva, koja je uključivala napade na civile granatama i snajperima.

RM-120 je potvrdio da je VRS napadala civile snajperskim hicima i granatama, kao i da je ograničavala humanitarne isporuke gradu.

Utvrđeno je da je "66 snajperskih incidenata" izazvano sa teritorije VRS-a, a da je za šest slučajeva bila odgovorna Armija BiH (ABiH), izjavio je svjedok.

25. JANUAR 2013.

Suđenje Mladiću: "VRS gađala Markale"

Dvojica bivših oficira UN-a posvjedočili su na suđenju komandantu VRS-a Ratku Mladiću u Haagu da su njegove snage verovatno odgovorne za napad na sarajevsku pijacu Markale u kojem su ubijene 43 osobe.

DENIS DŽIDIĆ

Dvojica bivših oficira UNPROFOR-a svjedočili su da su svi dokazi ukazivali na to da Armija BiH (ABiH) nije mogla da "inscenira" eksploziju koja se 28. avgusta 1995. desila ispred sarajevske pijace Markale.

Rupert Smith, bivši komandant UNPROFOR-a, izjavio je da nijedan od audio i vizuelnih radara UNPROFOR-a toga dana nije registrovao ispaljivanje granate iz blizine gradskog jezgra.

"To nas je navelo na zaključak da je granata ispaljena van njihovog dometa", posvjedočio je on.

Na osnovu istrage UNPROFOR-a, general Smith je zaključio da je granata koja je ispred Markala ubila 43 osobe, a ranila 75 građana, doletjela sa položaja Vojske Republike Srpske (VRS).

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, genocid počinjen u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Smith je naznačio i da Mladić nije negirao da kontroliše snajperska dejstva na Sarajevo, kada mu je on u aprilu 1995. uložio protest zbog povećanog broja snajperskih napada.

U nastavku suđenja, svjedočio je bivši francuski oficir UNPROFOR-a kao zaštićeni svjedok RM-055.

RM-055 je rekao da su dejstva snajperista VRS-a bila "profesionalna i racionalna s obzirom na cilj koji su imala", pojasnivši da smatra da su ciljevi bili "blokada grada" i "uništavanje morala stanovništva".

"To znači da bi za napadača koji ne pati od etičkih obzira bilo razborito služiti se sporadičnom i nasumičnom artiljerijskom paljbom te snajperskom vatrom po civilima", dodao je on.

Svjedok RM-055 je naveo da je 28. avgusta 1995. godine "vrlo jasno čuo minobacački plotun" koji je pogodio ulicu ispred tržnice Markale.

Kada je desetak minuta kasnije stigao na poprište eksplozije, kako je kazao, "posljednji leševi i komadi ljudskih tijela bili su odnošeni i započelo je čišćenje ulice".

RM-055 je potvrdio da je istragom – na osnovu ugla pod kojim je granata pala i činjenice da je nije snimio nijedan od radara UNPROFOR-a – bilo utvrđeno da je projektil doletio sa oko 1.300 metara iz pravca jugoistoka.

"Linija razdvajanja ABiH i VRS-a bila je udaljena između 800 i 1.000 metara od mjesta eksplozije na Markalama, što znači da je granata morala biti ispaljena sa 300-500 metara iza linije razdvajanja", precizirao je svjedok.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Odbrana Ratka Mladića sugerisala je da su među tijela žrtava druge eksplozije na Markalama u avgustu 1995. godine bili ubačeni leševi osoba stradalih na drugim mjestima.

Svjedok je odgovorio da "nema informacija" o tome.

18. JANUAR 2013.

Mladić imao "apsolutnu kontrolu i komandu"

Bivši komandant UNPROFOR-a posvjedočio je da je optuženi Ratko Mladić imao "apsolutnu kontrolu i komandu" nad Vojskom Republike Srpske (VRS).

DENIS DŽIDIĆ

Michael Rose, bivši komandant UNPROFOR-a u BiH, rekao je ove nedjelje na suđenju u Haškom tribunalu da su Mladićeve snage 1994. i 1995. godine otvarale "nesrazmjernu" artiljerijsku vatru na Sarajevo, izazivajući civilne žrtve.

Rose je izjavio da je Mladić kontrolisao artiljerijske i snajperske napade na grad, a da su opsadu Sarajeva lideri Srba koristili kao sredstvo pritiska na pretežno muslimanske vlasti, UNPROFOR i međunarodnu zajednicu.

"Ništa se na vojnom planu nije moglo dogoditi bez Mladićevog ovlašćenja ili znanja", naznačio je svjedok.

Britanski general je naglasio da je Mladić imao "totalnu kontrolu" nad podređenima, da je često predvodio ofanzive na terenu i da je kontrolisao "svaki snajper" u VRS-u.

General Mladić, tadašnji komandant VRS-a, optužen je, između ostalog, za teror nad civilima u Sarajevu provođen dugotrajnim granatiranjem i snajperskim napadima.

Kada je Rose u januaru 1994. stigao u Sarajevo, grad je, po njegovom svjedočenju, bio "bez svjetla, vode i struje", a srpske vlasti su njihovo uskraćivanje i blokadu humanitarnih isporuka koristili kao pritisak na tadašnje Predsjedništvo BiH da prihvati primirje pod njihovim uslovima.

Po dolasku, rečeno mu je da civili ginu od granata ispaljenih sa srpskih položaja, u šta se ubrzo i sam uvjerio. Na proteste komandanta UNPROFOR-a, Mladić i Karadžić su odgovarali da samo uzvraćaju na vatru iz Sarajeva.

"Nesrazmjernost s kojom su uzvraćali na vatru, međutim, potkopavala je vjerodostojnost njihovih tvrdnji (...) Trebalo je samo pogledati Dobrinju, koja je bila potpuno razorena i u kojoj su ljudi živjeli u podrumima. Čak i kada bi mačka prolazila ulicom, gađala bi je artiljerija", kazao je Rose.

Dok ga je unakrsno ispitivao Mladićev branilac Branko Lukić, Rose je posvjedočio da je tadašnji potpredsjednik Predsjedništva BiH Ejup Ganić "organizovao tajnu policiju koja je otvarala snajpersku vatru na tramvaje" u Sarajevu.

"Oni su smatrali da je povratak ratu u njihovom interesu. Moje uvjerenje je bilo da je to potpuno pogrešno", izjavio je Rose.

Branilac Lukić je više puta tokom ispitivanja sugerisao da su, pri pozivanju NATO-a da napadne, UNPROFOR i Rose imali pristrasan odnos na štetu Srba, što je svjedok negirao.

Suđenje Mladiću će se nastaviti u ponedjeljak.

14. JANUAR 2013.

Mladić: Stradanje muškaraca iz Novoselaca

Na suđenju Ratku Mladiću u Haagu, svjedokinja je ispričala kako su ubijeni njen muž, sin i više od 40 mještana sela Novoseoci.

JUSTICE REPORT

Svjedokinja Tužilaštva Munira Selmanović izjavila je da su joj srpske snage u jesen 1992. ubile muža i sina, zajedno sa više od 40 mještana sela Novoseoci u opštini Sokolac.

U izjavi, uvedenoj u dokaze u pisanom obliku, Selmanovićeva je opisala kako su srpske snage 22. septembra 1992. napale Novoseoce, a zatim svim lokalnim muslimanima naložile da se okupe u krugu preduzeća "Metalika", istovremeno pljačkajući njihove kuće.

Muškarci, među kojima su bili muž i 18-godišnji sin Selmanovićeve, potom su bili odvojeni od žena, djece i staraca, koji su autobusima bili upućeni ka Sarajevu.

Razdvajanje je, kako je navela, naredio srpski komandant Momčilo Pajić, a jedna žena bila je ubijena na putu do autobusa zato što se brže kretala.

Po riječima Selmanovićeve, Pajić je radno sposobne muškarce zadržao u selu pod izgovorom da će biti upućeni na rad. Niko ih, međutim, više nije vidio žive.

Mladić, tadašnji komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon Bošnjaka i Hrvata iz 20 opština širom BiH, uključujući i sokolačku.

U jesen 2000, u masovnoj grobnici u Ivan Polju pronađene su 42 žrtve iz Novoselaca, a Munira Selmanović, kako je posvjedočila, prisustvovala je ekshumaciji i prepoznala posmrtne ostatke svog sina.

Tužioci su u sudnici prikazali spisak od 45 mještana Novoselaca koje je 22. septembra 1992. svjedokinja vidjela u krugu "Metalike".

"Svi su bili živi kad su nas potrpali u autobuse. Nikad ih više nisam vidjela. Nikad", kazala je Selmanovićeva.

11. JANUAR 2013.

Suđenje Mladiću: Napadi na bolnicu

Ljekar je svjedočio na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom o tome kako je njegova bolnica u opkoljenom Sarajevu u nekoliko navrata bila direktno pogađana artiljerijskim projektilima i hicima iz pješadijskog oružja.

JUSTICE REPORT

Sarajevski ljekar Milan Mandilović svjedočio je o teškim uslovima za rad i artiljerijskim napadima na Državnu bolnicu u Sarajevu, u kojoj je liječio ranjene građane tokom cijelog rata.

“Desetine ranjenih građana, najčešće šrapnelima granata, svakodnevno su dopremane u bolnicu, a pacijenti su zbog granatiranja bili operisani u podrumu”, izjavio je Mandilović.

U pisanoj izjavi, koju su tužioci uveli u dokaze protiv Mladića, Mandilović je posvjedočio da je tokom rata rad bivše Vojne bolnice bio otežan “nestašicom vode, hrane, lijekova i kiseonika”, kao i nestancima struje.

Bivši major JNA, Mandilović je u bolnici ostao da radi poslije povlačenja te vojske iz BiH u maju 1992. godine.

Naznačio je da je pružao pomoć civilima koji su bili ranjeni šrapnelima u eksploziji ispred zatvorene tržnice Markale 28. avgusta 1995. godine, kojih je bilo četrdesetak.

Prema optužnici, minobacačka granata ispaljena sa položaja Vojske Republike Srpske (VRS) tada je usmrtila 43, a ranila 75 građana.

Mladić, bivši zapovjednik VRS-a, optužen je za teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperskim djelovanjem, kao i za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH te uzimanje za taoce pripadnika UNPROFOR-a.

10. JANUAR 2013.

Suđenje Mladiću: Civili na meti snajperista

Vještak na suđenju Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom svjedočio je da su se stanovnici Sarajeva mogli naći na meti snajperista s položaja VRS-a.

JUSTICE REPORT

Ekspert Tužilaštva za snajpere Patrick Van der Weijden zaključio je da su u 17 incidenata u kojima su se stanovnici Sarajeva našli na meti snajperista hici mogli biti ispaljeni sa okolnih položaja Vojske Republike Srpske (VRS).

Ovaj zaključak vještak je izveo poslije boravaka u Sarajevu 2006. i 2009. godine, tokom kojih je, na osnovu iskaza svjedoka, na licu mjesta pokušao da utvrdi gdje je bio izvor snajperske vatre.

Ekspert Tužilaštva izrazio je uvjerenje da su civili bili namjerno gađani.

Optuženi je njegovo svjedočenje u sudnici propratio do kraja, iako se na početku zasjedanja požalio da mu nije dobro i zatražio da bude prebačen u bolnicu, optužujući pritom Tribunal da nije sud nego "korumpirana grupa".

Mladić je, kao bivši komandant VRS-a, optužen za teror nad civilima u glavnom gradu BiH provođen dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, kao i za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH te uzimanje za taoce "plavih šljemova" Ujedinjenih nacija (UN).

Odgovarajući na pitanja tužilaca, Van der Weijden je u sudnici izjavio da je sa zgrade "Metalke" na Grbavici, u kojoj su, po optužnici protiv Mladića, bili snajperisti VRS-a, mogao biti ispaljen hitac koji je 18. novembra 1994. u centru Sarajeva ubio sedmogodišnjeg Nermina Divovića i ranio njegovu majku Dženanu Sokolović.

Kako se navodi u optužnici, isti metak je prvo ranio majku, prošavši joj kroz stomak, a onda usmrtio sina pogodivši ga u glavu.

Ekspert Tužilaštva utvrdio je i da su hici ispaljeni na tramvaj ispred hotela "Holiday Inn" 8. oktobra 1994. mogli doći sa položaja VRS-a u "Metalki" ili na Jevrejskom groblju.

Slične zaključke o izvoru snajperske vatre, Van der Weijden je donio i o ranjavanju trogodišnje Anise Pite 13. decembra 1992. u naselju Širokača, ubistvu Munire Zametice počinjenom 11. jula 1993. dok je na Dobrinji iz istoimene rijeke zahvatala vodu, i ranjavanju 14-godišnjeg Tarika Žunića 6. marta 1995. u naselju Sedrenik.

U unakrsnom ispitivanju, Mladićev branilac Dragan Ivetić osporavao je stručnost Van der Weijdena kao eksperta za snajpere i metodologiju koju je primjenjivao.

General Mladić današnjoj raspravi je prisustvovao do kraja iako se jutros požalio sudijama da se "vrlo loše osjeća" i zatražio da bude prebačen u bolnicu:

"Ja se zdravstveno vrlo loše osjećam i meni treba bolnica i liječenje. Oslabio sam u posljednjih 10-15 dana, nemam apetit... Ja ovo ne mogu izdržati. Bolje da idem tamo da legnem da umirem nego ovdje da slušam budalaštine NATO propagande."

Mladić se ranije više puta u sudnici žalio na visok krvni pritisak, te da se ne osjeća dobro, ali je, po riječima sudije Orieja, ljekarskim pregledima utvrđeno da ne postoji oboljenje koje bi ga spriječilo da prisustvuje procesu.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno 11. januara.

17. DECEMBAR 2012.

Mladić: Nedovoljno snaga na aerodromu

Prije zimske pauze u Haškom tribunalu, još jedan oficir UNPROFOR-a svjedočio je pod mjerama zaštite na suđenju bivšem komandantu VRS-a Ratku Mladiću.

JUSTICE REPORT

Francuski oficir UNPROFOR-a – čiji je identitet zaštićen pseudonimom RM-176, te skrivanjem lika i elektronskom izmjenom glasa – svjedočio je u četvrtak i petak prošle sedmice.

Svjedok je u petak potvrdio da su međunarodne snage 1993. bile dužne da spriječe ubacivanje oružja i ljudstva u Sarajevo preko aerodroma u Butmiru.

RM-176 je izjavio da je "to bilo u skladu sa sporazumom postignutim u junu 1992".

Dok ga je unakrsno ispitivao Mladićev branilac Branko Lukić, on nije negirao da su se preko piste kretali i muslimanski borci.

Na pitanje branioca Lukića da li je UNPROFOR "pomagao ili prećutno dozvoljavao" prelazak preko piste, RM-176 odgovorio je da se "nije dozvoljavao prelazak piste", ali da je UNPROFOR imao "malo ljudi", koji "nisu mogli da kontrolišu cio aerodrom".

"Nisu im pomagali, nego bi ih vraćali na početnu tačku, ili bi ih prebacivali u bolnicu ako su bili ranjeni", kazao je svjedok.

U glavnom iskazu u četvrtak, svjedok je izjavio da je tokom prva tri mjeseca 1993. na Sarajevo "dnevno padalo po 1.200 granata", a neki od projektila su, kako je izgledalo, bili ispaljeni "nasumično jer nisu imali vidljiv vojni cilj".

Svjedok je rekao da je 21. marta 1993. Vojska Republike Srpske (VRS) na Sarajevo ispalila 2.400 granata tokom napada Armije BiH (ABiH) na strateški put Lukavica – Pale, a Mladićev branilac je sugerisao da je "2.000 granata palo na muslimanske položaje na liniji sukoba".

“Morao bih da pogledam dnevni izveštaj UNPROFOR-a da bih odgovorio na to pitanje”, rekao je na to svjedok, poslije čega je ton iz sudnice isključen, radi zaštite njegovog identiteta.

Posvećujući se svjedokovoj tvrdnji da je istog dana 400 granata palo na staro gradsko jezgro, advokat Lukić tvrdio je da je tu bio štab 10. brdske brigade ABiH, u neposrednoj blizini komande Egipatskog bataljona UNPROFOR-a.

“Nisam znao ni za postojanje štaba, ni gdje se nalazi”, odgovorio je RM-176.

Mladićeva Odbrana osporavala je i nalaze istrage UNPROFOR-a o eksploziji dviju minobacačkih granata na Dobrinji, tokom fudbalske utakmice, 1. juna 1993, dok je trajalo primirje između zaraćenih strana.

Svjedok je u četvrtak izjavio da je tom istragom utvrđeno da su granate doletjele iz pravca kasarne VRS-a u Lukavici. Po optužnici protiv Mladića, tada je poginulo “više od 10, a ranjeno približno 100 ljudi”.

Na tvrdnju branioca Lukića da je Dobrinja bila “visoko militarizovano područje”, RM-176 potvrdio je da je u naselju bio “određen broj brigada” ABiH.

Gotovo cijelo unakrsno ispitivanje francuskog oficira odvijalo se iza zatvorenih vrata. Na zatvorenom dijelu, optuženi Mladić je odstranjen iz sudnice zato što je glasno govorio u sudnici.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno 10. januara 2013, nakon zimske pauze u Tribunalu.

12. DECEMBAR 2012.

Mladić: Glasine o tunelu ispod aerodroma

U nastavku svjedočenja na suđenju Ratku Mladiću, visoki oficir UNPROFOR-a izjavio je da je o protoku ljudi, oružja i municije kroz tunel ispod sarajevskog aerodroma tokom 1993. i 1994. godine čuo samo "glasine".

JUSTICE REPORT

Tokom unakrsnog ispitivanja, Mladićev branilac Dragan Ivetić svjedoka je suočio s tvrdnjom da je Armija BiH (ABiH) kroz tunel u grad unosila oružje i municiju.

"Postojale su glasine o tome, ali sâm to nisam vidio", odgovorio je svjedok, čiji je identitet zaštićen pseudonimom RM-163.

Upitan da li je UNPROFOR smatrao takvo korišćenje tunela kršenjem sporazuma, oficir koji svjedoči skrivenog lika i elektronski izmijenjenog glasa, uzvratio je: "Nije postojala rezolucija UN-a o tunelu, obje strane su koristile sve što su mogle. Takav je rat."

RM-163 potvrdio je da se sreo sa "brigadirom Fikretom", za koga je čuo "glasine da je kontrolisao tunel" i koji je poštovao samo naređenja tadašnjeg predsjednika Predsjedništva BiH Alije Izetbegovića.

Ispitujući svjedoka, branilac Ivetić je tvrdio da je Vojska Republike Srpske (VRS), po sporazumu o zoni isključenja teške artiljerije oko Sarajeva postignutog u februaru 1994., imala pravo da svoja oruđa uzme sa punktova UN-a u slučaju da je napadnuta i da UNPROFOR taj napad nije mogao da spriječi.

"Ne slažem se uopšte s vašim tumačenjem... Znam da su bosanski Srbi to predložili, ali UNPROFOR to nikada nije prihvatio", odgovorio je RM-163.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim napadima artiljerijom i snajperima. Optužnica tereti Mladića i za genocid u Srebrenici i još sedam bosanskih opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Unakrsno ispitivanje, kao i svjedočenje zaštićenog svjedoka, koje je započelo u utorak, 12. decembra, bilo je većim dijelom zatvoreno za javnost zbog zaštite identiteta.

RM-163 je tokom svjedočenja potvrdio da je VRS granatirala i snajperisala civilno stanovništvo Sarajeva. Opsadu Sarajeva su snage pod Mladićevom kontrolom koristile kao sredstvo odmazde i pritiska, izjavio je oficir UN-PROFOR-a.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u četvrtak, 13. decembra.

11. DECEMBAR 2012.

Mladić: Svjedočenje zaštićenog unproforca

Visoki oficir UNPROFOR-a, koji je 1993. i 1994. službovao u Sarajevu, potvrdio je na suđenju Ratku Mladiću da je Vojska Republike Srpske (VRS) granatirala i snajperisala civilno stanovništvo.

JUSTICE REPORT

Dajući iskaz pod pseudonimom RM-163, skrivenog lika i elektronski izmijenjenog glasa, svjedok je izjavio da je opsada Sarajeva bila "sredstvo pritiska" VRS-a i političkog rukovodstva sa Pala "na bošnjačko vođstvo da prihvati podjelu grada".

Veći dio današnjeg iskaza i unakrsnog ispitivanja RM-163 protekao je iza zatvorenih vrata zbog zaštite njegovog identiteta.

Na otvorenom dijelu sjednice, svjedok je rekao da su napadi na Sarajevo bili "odmazda za napade Armije BiH (ABiH) na drugim područjima".

RM-163 je kazao da je Sarajevsko-romanijski korpus (SRK), koji je sprovodio opsadu, bio pod "strogom kontrolom" tadašnjeg komandanta VRS-a generala Mladića, a vojska disciplinovana i strogo hijerarhijski ustrojena.

Mladića optužnica tereti za teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim napadima artiljerijom i snajperima.

Svjedok RM-163 je imao redovne kontakte sa komandantima SRK-a, a učestvovao je i u pregovorima sa generalom Mladićem o zoni isključenja teškog oružja oko Sarajeva vođenim poslije prve eksplozije na pijaci Markale, 5. februara 1994., u kojoj je poginulo 66, a ranjeno oko 140 osoba.

Na pitanje Mladićevog branioca Dragana Ivetića, da li je znao da je u Sarajevu proizvođeno oružje za ABiH, svjedok je odgovorio da je znao za objekte u kojima su se proizvodili oružje i municija "i kod Bošnjaka i kod Srba", kao i prije rata.

Suđenje će se nastaviti 12. decembra.

10. DECEMBAR 2012.

Mladić: Teror i panika u Sarajevu

Suđenje Ratku Mladiću nastavljeno je svjedočenjem sarajevskog policajca koji je od 1993. do 1995. godine učestvovao u uviđajima nakon "više od 100" eksplozija granata, kao i "stotinjak" snajperskih napada.

JUSTICE REPORT

Dragan Mioković je na svjedočenju u petak opisao napade Vojske Republike Srpske (VRS) kao "čin terorizma".

"Osim tragičnih posljedica, ovaj vid djelovanja je imao karakteristike tipične za terorizam, za terorisanje stanovništva, ako prihvatimo definiciju terorizma da se postupkom koji se čini izaziva strah i panika radi postizanja nekog vojnog ili političkog cilja", naglasio je svjedok.

Mioković je rekao da je istragama koje je vodio o više napada u kojima su granate i snajperi ubili i ranili građane Sarajeva bilo utvrđeno da su projektili došli sa položaja VRS-a.

Ratko Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za terorisanje civila u Sarajevu kampanjom granatiranja i snajperskog djelovanja po gradu. On se tereti i za genocid počinjen u Srebrenici, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Svjedok je izjavio da je istragom utvrđeno da su sa položaja VRS-a ispaljene tri granate koje su 8. novembra 1994. u Livanjskoj ulici u Sarajevu ubile troje civila.

Po izjavi Miokovića, i hici koji su 23. novembra 1994. bili ispaljeni na dva tramvaja u centru Sarajeva doletjeli su, po nalazima istrage, sa Grbavice, gdje su bila snajperska gnijezda srpskih snaga. U jednom od tramvaja dvije osobe su bile ranjene, a u drugom je jedan građanin ubijen, a tri ranjena.

Mioković je kazao da je poslije rata, prilikom pretresa zgrada na Grbavici, u jednom neboderu pronašao desetak snajperskih položaja s jasnim pogledom na centar grada. Tužioci su prikazali fotografije načinjene na nekim od lokacija.

Na pitanje tužiteljke zašto je u izvještajima sa uviđaja pisao da je vatra otvarana sa "agresorskih položaja", Mioković je odgovorio da je Sarajevo četiri godine bilo pod opsadom.

"Van svake razumne sumnje je da je to činila VRS. Onaj koji napada je napadač. U ratnom kontekstu, izraz agresor je primjereniji nego napadač", dodao je Mioković.

Tokom unakrsnog ispitivanja u ponedjeljak, svjedok je prihvatio da je UNPROFOR utvrdio kako je jedna od granata u napadu 8. novembra 1994. godine ispaljena sa položaja Armije BiH (ABiH), kao i da je bilo "tehnički nemoguće" utvrditi odakle je otvorena snajperska vatra na tramvaje u Sarajevu.

Suđeje Mladiću će se nastaviti u utorak, 11. decembra.

06. DECEMBAR 2012.

Mladić: Nastavljeno ispitivanje generala Frasera

Suđenje Ratku Mladiću nastavljeno je unakrsnim ispitivanjem kanadskog generala Davida Frasera, nekadašnjeg pomoćnika komandanta UNPROFOR-a u sektoru Sarajevo.

JUSTICE REPORT

Fraser je potvrdio da je Armija BiH (ABiH) "bar u jednom slučaju" otvorila minobacačku vatru na svoje građane u Sarajevu, kako bi za žrtve optužila Vojsku Republike Srpske (VRS).

Odgovarajući na pitanja Mladićevog branioca Dragana Ivetića, Fraser nije mogao da precizira kada se to dogodilo, ali je opisao da je u centar grada prvo doletjela granata sa srpskih položaja, a nedugo zatim, kako je utvrdio UNPROFOR, isto mjesto pogodio je i projektil sa položaja ABiH.

Obje eksplozije, kako je dodao, izazvale su civilne žrtve.

U glavnom iskazu, Fraser je 5. decembra izjavio da je VRS podvrgavala Sarajevo neselektivnoj i pretjeranoj artiljerijskoj i snajperskoj vatri.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za teror nad civilima u Sarajevu granatiranjem i snajperskim napadima od 1992. do 1995. godine. On je optužen i za genocid u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH i uzimanje vojnika UNPROFOR-a za taoce.

Tokom današnjeg unakrsnog ispitivanja, general Fraser je potvrdio i da je ABiH kršila primirja pucajući iz pokretnih minobacača iz Sarajeva, uprkos zabrani upotrebe teškog oruđa.

Posvjedočio je i da je jednog francuskog pripadnika UNPROFOR-a u aprilu 1995. kod aerodroma ubio snajper "pretežno muslimanskih snaga".

Snajperi ABiH, po svjedoku, djelovali su i sa zgrada UNIS-a i Izvršnog vijeća u centru Sarajeva.

Nakon što mu je branilac Ivetić iz knjige bivšeg komandanta UNPROFOR-a Michaela Rosea citirao da su na tramvaje u Sarajevu pucali ne samo srpski snajperisti nego i "tajna policija" nekadašnjeg člana Predsjedništva BiH Ejupa Ganića, Fraser je odgovorio da za to nije čuo.

Na više puta ponovljeno pitanje advokata Ivetića da li je UNPROFOR zbog svega toga ikada zaprijetio vlastima u Sarajevu da će zatražiti vazdušne napade NATO-a protiv njihovih snaga, Fraser je odgovorio negativno, naglašavajući da su međunarodne snage ulagale oštre proteste.

"Mi nikada nismo zatražili vazdušne napade zato što u gradu nije bilo primjerenih meta... Nismo znali gdje su pokretni minobacači ABiH i stalno smo ih tražili... Nikada ne prijetite ako niste spremni da prijetnju ispunite. Nikada nismo prijetili muslimanima, samo smo protestovali", kazao je svjedok.

Sugestiju branioca Ivetića da je to dokaz pristrasnosti UNPROFOR-a u korist muslimana, budući da je u septembru 1994. na zahtjev međunarodnih snaga bombardovao VRS, svjedok je odbacio.

"Mi nismo bili u ratu sa srpskom stranom, tamo smo bili sa mandatom UN-a. Vazdušni napadi bili su izazvani akcijama srpske vojske, koja je na vrijeme bila upozorena", rekao je Fraser.

Unakrsno ispitivanje Frasera, Mladićeva Odbrana okončaće sutra.

05. DECEMBAR 2012.

Svjedok: Mladić imao "neospornu kontrolu" nad VRS-om

Suđenje bivšem komandantu VRS-a nastavljeno je svjedočenjem oficira UNPROFOR-a zaduženog za Sarajevo tokom rata u BiH.

JUSTICE REPORT

Bivši pomoćnik komandanta UNPROFOR-a u Sarajevu David Fraser kazao je na suđenju Ratku Mladiću da je Vojska Republike Srpske (VRS) 1994. i 1995. godine izlagala grad "pretjeranoj i nasumičnoj" artiljerijskoj vatri i snajperima je namjerno ciljala civile.

"Sarajevo je bilo pogođeno nebrojenim projektilima, ne samo po vojnom štabu nego i nasumično po gradu", rekao je svjedok opisujući jedan od svojih sarajevskih dana između aprila 1994. i maja 1995. godine.

Do zaključka o neproporcionalnoj i neselektivnoj vatri VRS-a kanadski general Fraser došao je na osnovu istraga o napadima na grad koje je sproveo UNPROFOR.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za teror nad civilima u Sarajevu izvođen granatiranjem i snajperskim djelovanjem u periodu od 1992. do 1995. godine. Na teret mu je optužnicom stavljen i genocid u Srebrenici i u još sedam opština u BiH, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH i uzimanje vojnika UNPROFOR-a za taoce.

Fraser je kazao i da je vatra sa položaja VRS-a bila djelimično "isprovocirana" dejstvima Armije BiH (ABiH) iz grada, ali da je taj odgovor bio "nesrazmjeran".

"Na svaku granatu ABiH, VRS bi uzvratila sa deset projektila", dodao je on.

Snage VRS-a upotrebljavale su, po Fraseru, modifikovane avio-bombe, čije ispaljivanje na gusto naseljena područja "nije imalo vojnu vrijednost" zato što su bile veoma neprecizne.

Opisujući razgovore sa optuženim kojima je prisustvovao, kanadski general je ispričao da je Mladić, poslije napada avijacije NATO-a na VRS u jesen

1994. godine, zaprijetio da će ograničiti kretanje UNPROFOR-u i ulazak humanitarnih konvoja u Sarajevo.

Prema naređenju Mladića, koje je prikazano u sudnici, njegove trupe su to kasnije i učinile, potvrdio je svjedok.

Mladić je, kako je rekao Fraser, tadašnjem komandantu sarajevskog UNPROFOR-a Francisu Briquemontu zaprijetio i da će "napasti UNPROFOR".

Svjedok je izjavio i da je Mladić imao neospornu komandu i kontrolu nad jedinicama VRS-a.

Frasera će u četvrtak, 6. decembra, unakrsno ispitivati Mladićev branilac Dragan Ivetić.

03. DECEMBAR 2012.

Suđenje Mladiću: Napadi na Dobrinju

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, bivši sarajevski policajac kazao je da je istragama utvrđeno da su, u oko 200 napada granatama i snajperima na naselje Dobrinja, projektili došli sa položaja Vojske Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Refik Sokolar, koji je učestvovao u istragama, u pisanoj izjavi koja je uvedena u dokaze rekao je da su u svim tim incidentima "civili bili žrtve".

Granate, pretežno iz minobacača, prema Sokolarovom iskazu, bile su ispaljivane sa položaja VRS-a "kod Teološkog fakulteta, kasarne u Nedžarićima i Aerodromskom Naselju".

On je dodao da su snajperi pucali iz Nedžarića i iz blizine Teološkog fakulteta, ali i iz blizine pravoslavne crkve na Veljinama.

Svjedok je naveo da je pravac iz kojeg su projektili dolijetali utvrđivan na osnovu razgovora sa povrijeđenima u dobrinjskoj ambulanti i uviđaja na licu mjesta, ako je to bilo moguće.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za teror nad civilima u Sarajevu granatiranjem i snajperskim djelovanjem. Njemu je na teret stavljeno i učešće u genocidu počinjenom u Srebrenici i još sedam općina, progonu Bošnjaka i Hrvata, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce.

Sokolar je tokom svjedočenja izjavio da je Dobrinja do polovine 1992. godine bila potpuno blokirana, budući da je put do centra Sarajeva bio pod vatrom snajpera VRS-a.

Poginuli građani su stoga bili sahranjivani na lokacijama u samom naselju – između zgrada i u parkovima, da bi njihova tijela bila prenesena na groblja tek poslije rata.

Dok ga je unakrsno ispitivao Mladićev branilac Branko Lukić, svjedok je potvrdio da je Armija BiH (ABiH) koristila ispražnjene civilne stanove u Dobrinji za smještaj vojnika.

Kazao je i da je pripadnike ABiH viđao po naselju, ali ne sa oružjem.

Svjedok je potvrdio i da je nedaleko od policijske stanice u kojoj je radio bila i komanda Pete motorizovane brigade ABiH.

Tokom pauze na ovom ročištu, optuženom Mladiću je izmjeren visok krvni pritisak, u vrijednosti 190/106, kako je Sudskom vijeću prenio njegov branilac Miodrag Stojanović.

Poslije ljekarskih konsultacija, po riječima predsjedavajućeg sudije Alphonsa Orieja, nije utvrđeno ništa što bi onemogućilo da Mladić prisustvuje procesu. Optuženi je nakon toga u sudnici pratio iskaz Sokolara.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u utorak, 4. decembra.

20. NOVEMBAR 2012.

Suđenje Mladiću: Mučenja u Kazneno-popravnom domu u Foči

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, zaštićeni svjedok Haškog tužilaštva govorio je o zločinima nad Bošnjacima zatočenim u Kazneno-popravnom domu u Foči 1992. godine.

JUSTICE REPORT

Haško tužilaštvo je izjave svjedoka iz 1996. i 1998. godine uvelo u pisanom obliku, a prema kratkom sažetku koji je pročitan u sudnici, RM-063 je bio zarobljen 26. aprila 1992. u selu Pilipovići, te odveden u Kazneno-popravni dom (KPD) u Foči.

Tokom narednih nekoliko mjeseci u fočanskom zatvoru, RM-063 je, kako je izjavio, smršao "sa 85 na 39 kilograma". Pritvorenici, kako je naveo svjedok, redovno su bili "premlaćivani, mučeni, a one koji su odvedeni niko nikada više nije vidio".

Svjedok je krajem oktobra 1992. iz KPD-a u Foči, u grupi pritvorenika, bio poveden na razmjenu, ali je usput desetak dana zadržan u policijskoj stanici u Kalinoviku, gdje su mu srpski policajci polomili rebra.

Na pitanje tužioca Ruperta Elderkina da li je znao zbog čega je bio pritvoren i zašto su ga tri nedjelje saslušavali u fočanskom zatvoru, svjedok je odgovorio: "Meni to ništa nije jasno i ja se čudim zašto".

"Sa Srbima sam lijepo živio, radio, družio se... Nema razloga zašto sam toliko ležao u zatvoru. Niti sam imao oružje, niti sam ubijao, niti sam palio... Samo sam pomagao svima", rekao je on.

Na sugestiju predsjedavajućeg sudije Alphonsa Orieja da je razlog pritvaranja moglo biti to što je musliman, RM-063 je kazao: "Samo zato što sam musliman – drugog razloga nije bilo."

Optužnica Haškog tužilaštva tereti Mladića, bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), između ostalog za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u sedam bosanskih opština, uključujući i Foču, poprimio razmjere genocida. On je optužen i za genocid u Srebrenici, granatiranje i

snajpersko djelovanje po Sarajevu, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce.

Upitan od sudije da li je bilo ko od njegovih poznanika pritvorenih u KPD "učestvovao u borbama", svjedok je odgovorio da "ne poznaje nijednog takvog" jer su to "pretežno bili seljaci, koji nisu imali veze s oružjem i napadom".

Dok ga je unakrsno ispitivao Mladićev branilac Branko Lukić, na pitanja o postojanju naoružanih muslimanskih formacija u gradu RM-063 je odgovarao da o tome ne zna ništa.

Na sugestiju advokata Lukića da je Krizni štab Srpske demokratske stranke u Foči odlučivao o tome ko će od zarobljenih Bošnjaka biti oslobođen iz zatvora, RM-063 odgovorio je da za to ne zna.

Na suđenju prošle sedmice, bivši vojni posmatrač Ujedinjenih nacija (UN) Francis Roy Thomas potvrdio je da je 1993. i 1994. VRS neselektivno granatirala Sarajevo.

Dok ga je unakrsno ispitivao Mladićev branilac, svjedok je potvrdio da su posmatrači UN-a čuli "glasine" da Armija BiH (ABiH) puca na sopstveni narod da bi pridobila simpatije u svijetu i izazvala međunarodnu intervenciju.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u srijedu, 21. novembra.

09. NOVEMBAR 2012.

Mladić: Svjedočio sarajevski policajac

Na suđenju Ratku Mladiću u Haagu, izvođenje dokaza o terorisanju civila tokom rata u Sarajevu tužioci su nastavili iskazom sarajevskog policajca koji je učestvovao u istragama o više artiljerijskih i snajperskih napada u kojima su 1994. i 1995. stradali građani.

JUSTICE REPORT

Svjedok, čiji je identitet zaštićen pseudonimom RM-110, potvrdio je da su rezultati istraga pokazali da je vatra na građane bila otvarana sa teritorije pod kontrolom Vojske Republike Srpske (VRS), čiji je Mladić bio komandant.

Među incidentima koje je RM-110 istraživao bila je i eksplozija ispred tržnice Markale 28. avgusta 1995. u kojoj je, po optužnici, minobacačka granata ispaljena sa položaja VRS-a ubila 43, a ranila 75 osoba.

Otvaranje snajperske vatre na tramvaj 8. oktobra 1994. i eksplozija modifikovane avio-bombe 26. maja iste godine u ulici Safeta Hadžića takođe su bili predmet istrage svjedoka i njegovih kolega.

Kako je izjavio, RM-110 je istraživao mnoštvo drugih napada, poput ubistva Jasmine Tabaković, koju je metak pogodio u njenoj spavaćoj sobi.

U kratkom glavnom ispitivanju, precizirao je da je, istražujući pucanje na tramvaj u oktobru 1994., došao do zaključka da je vatra bila otvorena iz oružja velike vatrene moći zvanog "sijač smrti".

Budući da je ranije svjedočio na više suđenja u Haagu, uključujući i proces protiv bivšeg predsjednika Republike Srpske (RS) Radovana Karadžića, tužioci su svjedokovu izjavu u dokaze uveli u pisanom obliku.

Mladić je optužen i za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam bosanskohercegovačkih opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje će biti nastavljeno u ponedjeljak, 12. novembra, kada će svjedoka RM-110 unakrsno ispitivati Odbrana.

08. NOVEMBAR 2012.

Mladić: Dobar sistem izvještavanja u VRS-u

Tužioci na suđenju Ratku Mladiću pred Međunarodnim sudom u Haagu nastavili su izvođenje dokaza o dijelu optužnice koja bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) tereti za teror nad civilima u Sarajevu.

JUSTICE REPORT

O organizacionoj strukturi Sarajevsko-romanijskog korpusa (SRK) VRS-a, koji je Sarajevo držao pod opsadom, svjedočio je vojni ekspert Tužilaštva Richard Phillips.

U ekspertskom izvještaju, uvrštenom u dokaze protiv Mladića, penzionisani britanski obavještajni oficir Phillips opisao je SRK kao visokoorganizovanu vojnu jedinicu u kojoj su linije komande i izvještavanja odlično funkcionisale.

Kako je objasnio, to znači da su borbeni izvještaji iz nižih jedinica – poput vodova, četa i bataljona – svakodnevno stizali u komande brigada oko Sarajeva, koje su ih zatim upućivale komandi SRK-a.

U suprotnom smjeru, iz komande korpusa, naređenja o borbenim dejstvima, po Phillipsovim nalazima, spuštana su niz isti lanac do najmanjih jedinica na frontu.

"Prema tim dokumentima, očigledno je da je postojao dobar sistem izvještavanja uz i niz komandni lanac. Komanda korpusa bila je sposobna da napiše složen set naredbi, uključujući i detaljne planove artiljerijske vatre, te da ga spusti niz lanac komande", rekao je svjedok.

Vojni ekspert Tužilaštva naznačio je da su sve brigade i bataljoni u SRK-u imali minobacačke baterije, te da su mogli da računaju i na podršku "korpusne artiljerijske grupe".

Kao dokaz da je SRK raspolagao i modifikovanim avio-bombama, koje su, po optužnici, ispaljivane na Sarajevo, Phillips je predočio naređenje generala Mladića da se Korpusu, na zahtjev njegovog komandanta Dragomira Miloševića, dostavi "20 bombi od 250 kilograma".

Tribunal u Haagu je generala Miloševića, zbog terorisanja stanovništva Sarajeva 1994. i 1995, osudio na 29 godina zatvora. Njegovom prethodni-

ku, Stanislavu Galiću, Međunarodni sud je izrekao kaznu doživotnog zatvora zbog granatiranja i snajperisanja civila u Sarajevu do 1994. godine.

Mladić je optužen za genocid počinjen u Srebrenici i još sedam bosansko-hercegovačkih opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Unakrsno ispitivanje vojnog eksperta Tužilaštva, Odbrana će nastaviti 8. novembra.

07. NOVEMBAR 2012.

Mladić: Zločince je trebalo pogubiti 1992., tvrdi svjedok

Bivši oficir VRS-a rekao je na suđenju Ratku Mladiću, optuženom za genocid počinjen u BiH, da osjeća odgovornost što počinioce ratnih zločina nije oštro kaznio.

JUSTICE REPORT

Svjedok RM-802 – iz čijeg iskaza proizlazi da je bio komandant jedne od brigada Prvog krajiškog korpusa Vojske Republike Srpske (VRS) – potvrdio je da pripadnici te vojske i paravojnih formacija koji su 1992. počinili ratne zločine nad Bošnjacima nisu kažnjeni za to.

“Ja lično osjećam odgovornost jer je bilo nepriličnih postupaka pripadnika moje vojske i paravojnih formacija, protiv kojih su se trebale preduzimati mjere 1992. godine. Da smo tada strožije kažnjavali pojedince koji su činili nedolične stvari, mislim da se ni ovo sada ne bi događalo”, izjavio je svjedok.

On je dodao da su kaznene mjere protiv “pojedinaca i manjih grupa” počinilaca krivičnih djela morale ići “do pogubljenja”.

“To smo morali sasjeći u korijenu, i ja osjećam odgovornost. Sjećam se svoje nemoći. Vojnik izađe iz svog šatora i kaže: ‘Nemam šta da radim, idem da palim muslimanske kuće.’ Ja sam to tada spriječio, ali se on poslije sat vremena izgubio da sprovede svoje namjere”, kazao je svjedok, dodavši da nije imao moć da vojnika kazni.

Kao primjer počinjenih zločina, RM-802 je naveo ubistvo oko 150 Bošnjaka iz sela Večići, koji su se prethodno predali VRS-u kod škole u selu Grabovica kod Kotor-Varoši 3. novembra 1992. godine.

Prema optužnici koja Mladića, bivšeg komandanta VRS-a, tereti za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, u Grabovici je ubijen “jedan broj Bošnjaka”.

“O tome me je radio-vezom obavijestio jedan kolega. Rekao mi je prvo da se predala veća grupa naoružanih Bošnjaka iz Večića i položila oružje, te da su u selu Grabovica kod škole. Poslije dva do tri sata dobio sam informaciju da su doživjeli tu sudbinu”, prisjetio se svjedok.

RM-802 je posvjedočio da je “odmah ujutro” o tome telefonom obavijestio komandanta Prvog krajiškog korpusa generala Momira Talića, koji mu je rekao da je o incidentu u Grabovici već obaviješten.

Talić, kojeg je Haški tribunal optužio za zločine počinjene u BiH, umro je 2003. godine, za vrijeme boravka na privremenoj slobodi.

“Koliko je meni poznato, nije bila sprovedena nikakva istraga”, kazao je svjedok i dodao da mu je jedan civilni zvaničnik rekao da će “opštinske strukture istražiti Grabovicu”, ali da se to nije desilo.

“Pitao sam potčinjenog gdje su počinioci, da se uhapse, a on mi je rekao da su već pobjegli preko Drine u SRJ. Poslije mjesec-dva, saznao sam da nisu više živi”, dodao je RM-802.

U unakrsnom ispitivanju, Mladićev branilac Miodrag Stojanović predočio je svjedoku dva izvještaja komande Prvog krajiškog korpusa o događajima u Grabovici upućena Glavnom štabu VRS-a 4. i 5. novembra 1992. godine.

U tim izvještajima je pisalo da je “u obračunu bošnjačkih snaga s našim jedinicama ubijeno 40, a zarobljeno 200 pripadnika ‘Zelenih beretki’”, a da je zatim “nad zarobljenim pripadnicima ‘Zelenih beretki’ započeo žestoki masakr” kao odmazda zbog surovih ubistava srpskih vojnika.

RM-802 je izjavio da taj opis događaja ne odgovara informacijama koje je on uputio komandi Korpusa.

Komentarišući dio izvještaja u kojem piše da su “preduzete mjere za sprečavanje daljnjeg masakra”, on je naveo: “Nikakvo naređenje o tome nisam dobio, da bilo šta preduzimam. Ovo je napisano formalno.”

Iz izvještaja Korpusa poslatog Glavnom štabu VRS-a 5. novembra 1992. godine, branilac Stojanović je citirao tvrdnju da su “bošnjački borci pokušali da se izvuku ka Travniku” i da je “u sukobu sa VRS-om stradalo više od 150 ekstremista”.

Svjedok je na to rekao da takvih sukoba sa tolikim brojem ubijenih “nije bilo” i da ni taj izvještaj nije odražavao pravo stanje.

“Kako je moguće da se ovako dezinformiše Glavni štab VRS-a?” pitao je branilac Stojanović.

Na to je svjedok odgovorio da ne zna, ali je napomenuo da 1992. nije bilo ustanovljenog sistema odgovornosti od najnižih do najviših struktura.

U to vrijeme, svjedok se, kako je kazao, nije sreo sa generalom Mladićem, koji ga je tek u proljeće 1994. posjetio na komandnom mjestu.

“S Mladićem o tome [Grabovici] nisam pričao”, rekao je RM-802, uz opasku da je “svaki od komandanata brigada volio kad mu Mladić dođe” zato što je to bilo “dobro za moral”.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno 7. novembra.

06. NOVEMBAR 2012.

Mladić: Svjedok o drugoj eksploziji na Markalama

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, optuženom za genocid u BiH, sudije su saslušale iskaz o drugoj eksploziji na sarajevskoj tržnici Markale, koja se dogodila u avgustu 1995. godine.

JUSTICE REPORT

Ismet Svraka je svjedočio o drugoj eksploziji na sarajevskoj tržnici Markale, koja se desila 28. avgusta 1995. godine, kada su ubijene 43, a ranjeno 75 osoba. U optužnici se navodi da je minobacačka granata koja je izazvala tu eksploziju ispaljena sa položaja Vojske Republike Srpske (VRS).

Svraka, koji je tog dana teško ranjen šrapnelima, posvjedočio je da je ispred ulaza na Markale razgovarao sa dvojicom prijatelja i da je u jednom trenutku granata pala nedaleko od njih. U okolini, kako je izjavio, nije bilo pripadnika, ni položaja Armije BiH (ABiH).

"Odjednom sam čuo eksploziju, pao sam... Noge nisam osjećao... Rukama sam se po glavi opipao – čitava mi glava, mogu da dišem – živ sam... Vidjeti nisam mogao ništa, ali sam sve čuo, 'daj ovog, daj onog' i zapomaganje", ispričao je svjedok.

Kako je rekao, ubrzo je automobilom bio prebačen u bolnicu Koševo, gdje mu je amputirana lijeva noga, kao i dva prsta na desnom stopalu. Jedan geler svjedoku je do danas ostao u glavi.

Dvojica Svrakinih prijatelja – Ramo Herceglija i Ibrahim Hajvaz – s kojima je razgovarao ispred Markala u trenutku eksplozije, ostali su na mjestu mrtvi.

Tužilaštvo je u sudnici prikazalo snimak brojnih žrtava i ranjenika načinjen neposredno poslije eksplozije na Markalama, a svjedok je identifikovao sebe.

Izrazivši svjedoku "iskreno žaljenje zbog svega što je preživio kao žrtva", Mladićev branilac Miodrag Stojanović je Svraku u kratkom unakrsnom ispitivanju pitao odakle je granata doletjela.

"Odakle je došla i ko ju je bacio, ne znam", glasio je odgovor.

Optužnicom Tužilaštva u Haagu, Mladiću je na teret stavljen genocid u Srebrenici i u još sedam bosanskohercegovačkih opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH i uzimanje međunarodnih pripadnika za taoce.

U ponedjeljak je na ovom suđenju iskaz dao i zaštićeni svjedok. Veći dio glavnog ispitivanja RM-084 protekao je iza zatvorenih vrata.

U sažetku njegove izjave, koju je pročitala u sudnici, tužiteljka Camille Bibles precizirala je da je svjedok opisao "obuku pripadnika Srpske demokratske stranke (SDS) koju je obavljala Jugoslovenska narodna armija (JNA), uklanjanje nesrba iz VRS-a, nekažnjavanje vojnika VRS-a za zločine, sprovođenje šest strateških ciljeva bosanskih Srba, odnose između VRS-a i raznih paravojnih formacija i različite borbene operacije".

Suđenje Mladiću biće nastavljeno 6. novembra.

05. NOVEMBAR 2012.

Mladić: Svjedok o zločinima u Rogatici

Svjedok Tužilaštva Elvedin Pašić opisao je na suđenju Ratku Mladiću kako je sa stotinama bošnjačkih civila iz Rogatice u ljeto 1992. godine bio pritvoren i zlostavljan.

JUSTICE REPORT

Pašić je u petak posvjedočio da su srpske snage početkom juna 1992. granatirale Rogaticu, a zatim ušle u grad i zarobile civile koji su se skrivali u podrumima, među kojima je bio i on.

"Po preuzimanju vlasti, Srbi su objavili da će očistiti grad od 4.000 ekstremista i 'Zelenih beretki'. Koliko sam ja znao, nije bilo ekstremista ni vojnih organizacija na području Rogatice. Da su postojale, verujem da bih ih vidio", rekao je Pašić.

On je dodao da je 7. juna 1992. zarobljen, nakon što se sa još dvadesetak civila tokom granatiranja sklonio u podrum svoje zgrade.

"Kad su nas istjerali iz podruma, najviše me se dojmilo to što su okolne privatne kuće gorjele, dok su ljudi ležali na zemlji s rukama vezanim iza leđa. Srpski vojnici bili su u kamuflažnim uniformama, od kojih su neke bile policijske", kazao je Pašić.

Nakon zarobljavanja, kako je svjedok rekao, prebačen je u srednju školu sa još "300 žena, djece i starijih i mlađih muškaraca".

Poslije nešto više od mjesec dana, jednu noć je proveo u logoru Sušica u Vlasenici, gdje ga je "fizički zlostavljao" šef obezbjeđenja Dragan Nikolić.

Nikolić je pred Haškim sudom priznao krivnju za zločine počinjene u Vlasenici i osuđen je na 20 godina zatvora.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon bošnjačkog i hrvatskog stanovništva iz 20 opština širom BiH, među kojima je bila i Rogatica. On je optužen i za genocid počinjen u Srebrenici, teror nad civilima u Sarajevu granatiranjem i snajperisanjem te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce.

Svjedok Pašić je ispričao da je godinu dana proveo u logoru Batković kod Bijeljine. Izjavio je da je tamo bio očevidac kada je nekoliko zarobljenika bilo nasmrt pretučeno.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Mladićev branilac Miodrag Stojanović pitao je Pašića o pregovorima o podjeli rogatičke opštine uoči sukoba.

Svjedok je odgovorio da je Rogatica "potpala pod Republiku Srpsku (RS)", a da Bošnjake niko ništa nije pitao.

"Većina nesrpskog stanovništva postala je automatski građanima drugog reda", dodao je Pašić.

Svjedok je, na sugestiju Stojanovića, potvrdio da su civile Bošnjake u rogatičkoj srednjoj školi i poljoprivrednom dobru čuvali policajci. Dodao je da je tačno da tamo nije bio zlostavljan.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u ponedjeljak, 5. novembra.

02. NOVEMBAR 2012.

Mladić: Nasumično granatiranje Sarajeva

Suđenje Ratku Mladiću nastavljeno je svjedočenjem britanskog oficira Richarda Molea, koji je kazao da je Vojska Republike Srpske (VRS) pod komandom optuženog u jesen i zimu 1992. nasumično granatirala Sarajevo.

JUSTICE REPORT

Potpukovnik Mole, koji je bio viši vojni posmatrač Ujedinjenih nacija (UN) u Sarajevu od septembra do kraja decembra 1992. godine, izjavio je da "nijedan dan nije prošao bez granatiranja grada" i da je "nasumično granatiranje" sa položaja VRS-a "učinilo cijelo Sarajevo opasnim mjestom za život".

Prema tadašnjim procjenama vojnih posmatrača UN-a, u Sarajevu je svakog dana ginulo petnaestak civila od artiljerijske i snajperske vatre, precizirao je Mole.

Dan u kojem bi na Sarajevo palo 100 granata posmatrači bi opisivali kao "miran", s obzirom da se dešavalo da na grad bude ispaljeno i preko "600 projektila".

Mole je izjavio da je zbog toga često protestovao kod komandanta Sarajevsko-romanijskog korpusa VRS-a Stanislava Galića, koji mu je odgovarao da će Sarajevo napadati u uzvraćanju na atake Armije BiH (ABiH) na drugim ratištima u BiH.

"Zaključio sam da je politika opsade Sarajeva koju su sprovodili Srbi zapravo bila da grad izlažu pritisku kako bi ostvarili svoje ciljeve na drugim mjestima", naznačio je svjedok.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za terorisanje civila u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperskim djelovanjem, te genocid počinjen u Srebrenici i još sedam opština, progon Bošnjaka i Hrvata te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Dok ga je unakrsno ispitivao Mladićev branilac Dragan Ivetić, potpukovnik Mole je potvrdio da je i ABiH imala teško artiljerijsko oruđe u Sarajevu, ali "u veoma ograničenom obimu", te da su njena dejstva bila znatno slabija od akcija artiljerije VRS-a.

Mole je dodao i da je izvan linija sukoba, gdje nije bilo posmatrača UN-a, ABiH imala "značajan broj artiljerijskih oruđa" koja su otvarala vatru na srpske položaje oko grada.

Svjedok je potvrdio da je u samom Sarajevu bilo legitimnih vojnih ciljeva, ali je naglasio da VRS njih nije napadala koncentrisanom vatrom, što bi bio vojnički odgovor, već neselektivnim granatiranjem raspršenim po cijelom gradu.

Unakrsno ispitivanje Molea bit će nastavljeno u petak, 2. novembra ove godine, a na ročište neće doći optuženi Mladić, koji se odrekao prava da prisustvuje suđenju zbog zakazanih ljekarskih pregleda.

31. OKTOBAR 2012.

Mladić: Svjedok o granatiranju u Sarajevu

Na suđenju Ratku Mladiću, optuženom za genocid počinjen u BiH, svjedok Tužilaštva govorio je o djeci koja su ubijena i ranjena u granatiranju Alipašinog Polja u januaru 1994.

Muhamed Kapetanović, koji je u to vrijeme imao deset godina, izjavio je da je 22. januara 1994. izašao ispred zgrade u tadašnjoj Cetinjskoj ulici da se na snijegu poigra sa trojicom nešto starijih drugova – Danijelom Jurenićem i braćom Ahmethodžić, Admirom i Elvirom.

“U jednom trenutku smo čuli eksploziju i počeli da bježimo, a onda je granata eksplodirala iza nas. Danijel Jurenić je poginuo, a Elvir, Admir i ja bili smo teško ranjeni. Danijel je bio neposredno iza mene i kad sam se okrenuo, vidio sam da mu je geler odrubio glavu”, posvjedočio je Kapetanović.

Prema optužnici protiv Mladića, u naselju Alipašino Polje su 22. januara 1994. tri minobacačke granate koje su pale na ulice Cetinjsku i Klare Cetkin ubile šestoro, a ranile petoro djece i odraslih.

Mladića, bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), optužnica tereti za teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem.

Tužioci su u sudnici prikazali snimak beživotnih dječijih tijela u mrtvačnici, okrvavljenog snijega i sanki na mjestu zločina.

Svjedok Kapetanović je rekao da je njegovom drugu 12-godišnjem Admiru Ahmethodžiću tada u bolnici amputirana lijeva noga ispod kuka, dok je njegov 14-godišnji brat Elvir zadobio teške povrede lijeve noge.

U unakrsnom ispitivanju, Mladićeva Odbrana sugerisala je da pravi cilj granata nisu bila djeca, nego obližnja “komanda” Armije BiH (ABiH).

Suđenje Mladiću biće nastavljeno sutra svjedočenjem Richarda Molea, bivšeg vojnog posmatrača UN-a u Sarajevu.

30. OKTOBAR 2012.

Mladić: Usaglašeno djelovanje kriznih štabova i vojske

Na suđenju bivšem komandantu VRS-a Ratku Mladiću, svjedokinja Optužbe izjavila je da su civilne strukture bosanskih Srba i vojska djelovali u "harmoniji".

JUSTICE REPORT

Krizni štabovi Srpske demokratske stranke (SDS) su s proljeća 1992. djelovali u "harmoniji" sa vojskom pod komandom Ratka Mladića u nasilnom preuzimanju vlasti u opštinama širom BiH, izjavila je na suđenju Mladiću u Haagu ekspert Tužilaštva Dorothea Hanson.

Hansonova, koja je sačinila izvještaj o "ključnoj" ulozi kriznih štabova nakon što je proučila njihove brojne dokumente, zaključila je da je Mladićeva vojska "koordinisala" dejstva sa opštinskim vlastima i njihovim snagama, uključujući paravojske.

Ona je to ilustrovala tajno prisluškivanim Mladićevim razgovorom sa zvaničnikom kriznog štaba iz opštine Ilidža, s kraja maja 1992, kada komandant Vojske Republike Srpske (VRS) naređuje da se "sve vojne formacije stave pod kontrolu".

"Sve što nosi pušku i hoće da nosi glavu, mora da se stavi pod moju komandu", rekao je Mladić na primjedbu sagovornika da "ima nešto 'arkanovaca'", naređujući potom da se "poštuje petodnevno primirje".

"Taj razgovor potvrđuje da je, kada je smatrao za neophodno, Mladić ostvarivao vlast nad kriznim štabovima i naređivao im da se uključe u vojne operacije... Oni su imali iste ciljeve i zajedno su radili da ih ostvare", naglasila je Hansonova.

Ona je izjavila da su krizni štabovi SDS-a, uspostavljeni po preporuci lidera bosanskih Srba Radovana Karadžića s kraja 1991, bili ključni instrumenti za formiranje srpskih opština i oružanih snaga širom BiH.

Štabovi su, potom, postali organi vlasti u novoformiranim srpskim opštinama, iz kojih su nesrbi masovno progonjeni.

U izvještaju eksperta Optužbe precizira se i da su krizni štabovi formirani u skladu sa dokumentom poznatim kao "Varijanta A i varijanta B", koji je

Karadžić podijelio predsjednicima opštinskih odbora SDS-a na sastanku 19. decembra 1991. godine.

Dokumentom je bio predviđen način na koji će biti preuzeta vlast u opštinama u kojima su Srbi bili manjina, ali i u komunama gdje su oni činili većinu.

Mladić je optužen za progon bošnjačkog i hrvatskog stanovništva širom Bosne i Hercegovine, genocid počinjen u Srebrenici, teror nad civilima u Sarajevu, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Suđenje će se nastaviti 31. oktobra.

29. OKTOBAR 2012.

Mladić: Strijeljanje u Sanskom Mostu

Suđenje Ratku Mladiću, optuženom za genocid počinjen u BiH, poslije dvosedmične pauze nastavljeno je iskazom svjedoka Grge Stojića o strijeljanju hrvatskih civila u okolini Sanskog Mosta u jesen 1992. godine, koje je on preživio.

JUSTICE REPORT

Stojić je izjavio da su njega i petoricu mještana iz sela Škrljevita kod Sanskog Mosta 2. novembra 1992. u obližnjoj šumici strijeljala četvorica pripadnika srpskih snaga koje je predvodio Daniluško Kajtez. Prethodno su ih opljačkali i pretukli.

"Kad su nas postrojili i pretresali, rekli su da su 'šešeljevci'", precizirao je svjedok, koji je tada imao 24 godine.

Nikola Kovačević, koji se ranije zvao Daniluško Kajtez, pred Sudom BiH je 2007. osuđen na 12 godina zatvora za zločine u Sanskom Mostu počinjene u periodu od aprila do avgusta 1992. godine.

Svjedok je kazao da su im iz puškomitraljeza pucali s leđa. On je, kako je rekao, pogođen u lijevu ruku i pao je, a potom je pogođen u kuk.

Nakon što su počinioci zločina otišli, Stojić je pobjegao. Izjavio je da je, poslije prve pomoći ukazane u Sanskom Mostu, bio transportovan u banjalučku bolnicu, gdje su ga operisali.

Nekoliko dana kasnije, kako je naveo, smjestili su ga u improvizovanu ćeliju u bolnici, gdje su on i drugi nesrpski pacijenti bili prebijani.

"Tukli su nas po ranama kundacima, štakama i nogama – ko je stigao, vojnici i civili", opisao je svjedok.

U decembru 1992. je oslobođen i upućen u Hrvatsku. Poslije nekoliko operacija, ostao je 70-odstotni invalid.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon bošnjačkog i hrvatskog stanovništva izvršen u sedam bosanskohercegovačkih opština, među kojima je bio i Sanski Most.

Njemu je na teret stavljen i genocid počinjen u Srebrenici, teror nad civilima u Sarajevu, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Mladićev branilac Dejan Ivetić ustvrdio je u unakrsnom ispitivanju da je Kajtez bio “obični kriminalac” koji je zločin počinio “iz koristoljublja”, a ne pripadnik VRS-a.

“Ne mogu se složiti s tim, jer kriminalac ne čini baš takva zlodjela, a i nastoji se prikriti”, odgovorio je svjedok, potvrđujući, međutim, da je Kajtez nosio civilnu odjeću.

Predočivši svjedoku da su dvojica od trojice Kajtezovih saučesnika bili maloljetnici, od kojih je jedan imao samo 15 godina, advokat Ivetić sugerisao je da su oni bili suviše mladi da pripadaju vojsci.

Svjedok je kao tačno prihvatio da 2007. na suđenju Kajtezu i jednom saučesniku pred sudom u Banjaluci nije mogao da ih identifikuje i da su oni potom oslobođeni.

Jutrošnje zasjedanje počelo je u odsustvu optuženog Mladića, koji je, kako je kazao predsjedavajući sudija Alphons Orie, odbijao da napusti pritvorsku jedinicu u Scheveningenu dok ne završi doručak. Mladić se u sudnici pojavio poslije sat vremena.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno 30. oktobra.

11. OKTOBAR 2012.

Sarajevo se treslo zbog Mladića, kaže svedok

Bivši oficir UN-a tvrdi da su snage bosanskih Srba namerno ciljale infrastrukturu grada.

MARIJA RISTIĆ

U četvrtak je nastavljeno suđenje bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću unakrsnim ispitivanjem Džona Vilsona, oficira Ujedinjenih nacija (UN) u BiH 1992. godine.

Vilson se prisetio da se najžešće granatiranje Sarajeva dogodilo 29. maja 1992. godine, zbog čega mu se činilo da su se ostvarile Mladićeve pretnje da će se "Sarajevo tresti".

"Bilo je to verovatno najmasovnije granatiranje koje sam doživeo. Počelo je u osam uveče i trajalo je do jutra... Ispaljeno je na hiljade i hiljade granata. Meta je bio ceo grad", rekao je Vilson.

U sredu je Vilson svedočio o Mladićevoj odluci da granatira čitav grad, pošto međunarodne trupe nisu dozvolile Jugoslovenskoj narodnoj armiji (JNA) da se povuče iz kasarni.

Kada ga je Odbrana upitala do koje mere je Mladić delovao na svoju ruku, Vilson je kazao da mu je jedini izvor bio sam Mladić, koji mu je jednom rekao da je podređen isključivo političkom rukovodstvu bosanskih Srba i predsedniku Republike Srpske Radovanu Karadžiću.

Svedok je dodao da su vozila UN-a gađana više puta. Međutim, u to vreme UN-u je manjkalo osoblja i, zato što nisu mogli da sprovode svoje, nezavisne istrage, oslanjali su se na informacije o ovom i drugim napadima koje su dobijali od bošnjačkih i vlasti bosanskih Srba.

Pri kraju saslušanja u četvrtak, predsedavajući Alfons Ori naložio je Mladiću da se udalji iz sudnice zato što je glasno govorio iako ga je sudija više puta upozorio da je njegovo ponašanje neprikladno.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

Haško tužilaštvo ga tereti i za genocid počinjen u Srebrenici 1995. i u još sedam bosanskih opština 1992. godine.

Mladić je optužen i za progon Bošnjaka i Hrvata iz opština pod kontrolom bosanskih Srba širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu artiljerijskim i snajperskim napadima i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 12. oktobra unakrsnim ispitivanjem svedoka Vilsona.

10. OKTOBAR 2012.

Svedok: Mladić pretio da će sravniti Sarajevo sa zemljom

Snage bosanskih Srba su iz teške artiljerije neprestano granatirale Sarajevo, rekao je bivši oficir UN-a.

MARIJA RISTIĆ

U nastavku suđenja bivšem komandantu bosanskih Srba, Ratku Mladiću, bivši oficir Ujedinjenih nacija (UN) u BiH Džon Vilson u sredu je rekao da su srpske snage 1992. godine svakodnevno granatirale Sarajevo, obično od dva po podne do ponoći.

“Vatra je bila veoma razorna, pogotovo u urbanim naseljima. Bilo je jasno da će izazvati veliku štetu i stradanje mnogih civilnih žrtava”, kazao je Vilson.

Vilson se prisetio susreta sa Mladićem 24. maja 1992. godine, kada je optuženi pretio da će “sa zemljom sravniti pola Sarajeva” ukoliko se ne evakuišu tri kasarne Jugoslovenske narodne armije (JNA).

Svedok je rekao da je pretnje shvatio ozbiljno, jer je Mladić imao “moć i sredstva” da ih ostvari.

Nakon što Kasarna “Maršal Tito” nije bila evakuisana u roku – zbog Mladićevog protivljenja da se teško oružje JNA prepusti pretežno bošnjačkim snagama – 28. maja je usledilo teško granatiranje Sarajeva bez vojne potrebe, izjavio je Vilson.

Vilson je posvedočio da je, posle protesta zvaničnika UN-a zbog civilnih žrtava granatiranja, Mladić preuzeo odgovornost za napade, pravdajući ih tvrdnjom da je VRS delovala u samoodbrani.

Budući da je bio vojni oficir, Vilsona je Tužilaštvo ispitivalo o strukturi armija bosanskih Srba i bosanskih muslimana.

“Srbi su imali veoma profesionalnu vojsku, borili su se tenkovima i bili su opremljeni kao profesionalna vojska. S druge strane, Predsedništvo (vojne snage bosanskih muslimana) je imalo samo puške i neke raketne bacače. Većina vojnika je bila u civilnoj odeći, bili su neorganizovani i neprofesionalni”, objasnio je Vilson.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

Haško tužilaštvo ga tereti i za genocid počinjen u Srebrenici 1995. i u još sedam bosanskih opština 1992. godine.

Mladić je optužen i za progon Bošnjaka i Hrvata iz opština pod kontrolom bosanskih Srba širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu artiljerijskim i snajperskim napadima i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 11. oktobra unakrsnim ispitivanjem Vilsona.

09. OKTOBAR 2012.

Mladićevo ponašanje "bombastično", kaže zvaničnik UN-a

I Bošnjaci i bosanski Srbi gađali su civilne objekte u BiH da bi izazvali protivnapade, tvrdi bivši zvaničnik UNPROFOR-a.

MARIJA RISTIĆ

Suđenje nekadašnjem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću nastavljeno je u utorak unakrsnim ispitivanjem Pirsa Takera, bivšeg britanskog oficira koji je tokom rata u BiH bio vojni pomoćnik komandanta UNPROFOR-a Filipa Morijona.

Taker je izjavio da su Bošnjaci gađali razne lokacije širom Sarajeva da bi izazvali reakciju međunarodne zajednice protiv bosanskih Srba.

"Cilj Bošnjaka bio je da provociraju napade VRS-a na civilne četvrti kako bi izazvali intervenciju NATO-a u BiH", rekao je Taker.

On je objasnio da je sve informacije koje je imao o planovima bosanskih Srba dobio ili od Radovana Karadžića, tadašnjeg političkog lidera Republike Srpske, kome se sada takođe sudi u Hagu, ili od Ratka Mladića.

Sa Mladićem se Taker sreo nekoliko puta tokom rata i njegovo ponašanje je opisao kao "bombastično".

Rukovodstvo bosanskih Srba je u nekoliko navrata, kazao je Taker, omogućilo da se humanitarna pomoć probije do Bošnjaka. U tim prilikama oni su prećutali zločine koje su Bošnjaci počinili nad Srbima jer su strahovali da će lokalni Srbi sprečiti da humanitarna pomoć stigne do Bošnjaka, objasnio je on.

Bivši zvaničnik UNPROFOR-a prisetio se i sastanka posle rata sa bivšim majorom britanske vojske koji je vodio istragu o napadu na Markale u Sarajevu 1995. godine, i koji je tvrdio da je pijaca gađana "sa muslimanskih položaja".

Taker, međutim, nije mogao da se seti kako se major zvao.

U ponedeljak je Taker posvedočio da je granatiranje Sarajeva sa položaja VRS-a bilo smišljeno da "teroriše i zastrašuje" stanovništvo.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

Haško tužilaštvo ga tereti i za genocid počinjen u Srebrenici 1995. i u još sedam bosanskih opština 1992. godine.

Mladić je optužen i za progon Bošnjaka i Hrvata iz opština pod kontrolom bosanskih Srba širom BiH, teror nad civilima u Sarajevu artiljerijskim i snajperskim napadima i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 10. oktobra.

08. OKTOBAR 2012.

Mladić udaljen iz sudnice zbog smijeha

Sudije Međunarodnog tribunala u Haagu jutros su iz sudnice udaljile Ratka Mladića, optuženog za genocid u BiH, nakon što se glasno smijao i gestikulirao tokom iskaza zaštićenog svjedoka RM-081.

JUSTICE REPORT

Kada je ovaj svjedok okončao iskaz, Mladiću je Pretresno vijeće dozvolilo da se u sudnicu vrati i prati svjedočenje bivšeg oficira UNPROFOR-a Pyersa Tuckera.

RM-081 je rekao na ročištu u petak da je u ljeto 1992., sa stotinama bošnjačkih civila, bio pritvoren u srednjoškolskom centru u Rogatici.

On je kazao da su tamo pripadnici srpskih snaga pritvorenike držali u nehumanim uslovima, prebijali ih, seksualno zlostavljali i ubijali.

Među seksualno zlostavljanim, kako je naveo, bili su on i njegovo dvoje maloljetne djece, a suprugu "nije imao snage da pita".

Budući da je Mladićev branilac Dragan Ivetić današnje unakrsno ispitivanje svjedoka RM-081, radi zaštite njegovog identiteta, vodio na privatnoj sjednici, ostalo je nepoznato čemu se Mladić smijao.

Nakon što ga je Vijeće predsjedavajućeg Alphonsa Orieja udaljilo iz sudnice, Mladić je, preko svog branioca Miodraga Stojanovića, prvo tražio da bude vraćen u pritvor, naloživši advokatima da ne nastavljaju učešće u procesu.

Stojanović je u sudnici kazao da je Mladića upoznao sa mjerama koje sudije mogu preduzeti u tom slučaju, na šta mu je optuženi odgovorio da će, "ukoliko mu bude data druga odbrana, stupiti u štrajk glađu i prestati da uzima lijekove".

Odbrana je potom prekinula unakrsno ispitivanje RM-081, u skladu s Mladićevim uputstvom.

Sudija Orie upozorio je Odbranu da će Mladićevo odbijanje da se pojavi u sudnici biti protumačeno kao njegovo odricanje od prava da prisustvuje procesu.

Branilac Stojanović prenio je sudu Mladićeve riječi da "ne može kontrolisati svoje emocije, ni smijeh, ni suze".

Sudija Orie je uzvratio da je "glasan smijeh u prisustvu svjedoka" ometanje procesa.

Mladića, nekadašnjeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), optužnica tereti za teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Britanski oficir Pyers Tucker, koji je bio vojni pomoćnik komandanta UNPROFOR-a Philippea Morillona, posvjedočio je da je granatiranje Sarajeva sa položaja VRS-a bilo smišljeno da "teroriše i zastrašuje" stanovništvo.

"Pojedinačne granate bile bi ispaljene na četvrti bez vidljive vojne svrhe... Po mom shvatanju, primarni cilj bio je da se stanovništvo teroriše i primora da ode", kazao je Tucker.

Tuckera će utorak, 9. oktobra, unakrsno ispitivati Odbrana Mladića.

05. OKTOBAR 2012.

Mladić: Grad pod opsadom

Svjedočeći na suđenju Ratku Mladiću, bivši komandant UNPROFOR-a u Sarajevu rekao je da je civilno stanovništvo najviše stradalo od "neselektivnog granatiranja i snajperisanja" kojima je grad podvrgavala Vojska Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Egipatski general-major Abdel Razek, koji je bio zapovjednik sarajevskog sektora UNPROFOR-a od avgusta 1992. do februara 1993. godine, posvjedočio je da je granatiranje i snajperisanje bilo naročito snažno u prva tri mjeseca njegovog mandata.

On je otkrio da je "svakodnevno" dobijao izvještaje vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija (UN) o napadima na grad "pod opsadom", u kojima su ranjavani i ubijani civili.

"Pitanje stalnog granatiranja i snajperisanja veoma često sam pokretao u susretima sa Radovanom Karadžićem, generalima Mladićem i Stanislavom Galićem, Momčilom Krajišnikom i Biljanom Plavšić. Čuli smo mnogo njihovih obećanja, ali su problemi na terenu ostajali... Situacija se nikada nije promijenila", prisjetio se svjedok.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba VRS-a, optužen je za teror nad civilima u Sarajevu artiljerijskim i snajperskim napadima. Haško tužilaštvo ga tereti i za genocid u Srebrenici i još sedam bosanskih opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH i uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Radovanu Karadžiću se trenutno sudi za zločine u BiH, dok su Galić, Krajišnik i Plavšić pravosnažnim presudama osuđeni pred Haškim tribunalom.

Prema Abdel Razeku, na stalne proteste oficira UNPROFOR-a lideri bosanskih Srba bi negirali odgovornost za napade ili bi tvrdili da bošnjačke snage same napadaju svoje stanovništvo, istovremeno tvrdeći da se VRS samo brani.

Sporazum sa Londonske konferencije o stavljanju teške artiljerije pod kontrolu UN-a, prema kazivanju svjedoka, vođstvo RS-a nikada nije sprovelo u djelo.

Karadžić je tada to pravdao riječima: “Muslimani su suviše brojni, a mi imamo samo ovo oruđe.”

Iza te odluke, prema ocjeni Abdel Razeka, stajao je optuženi Mladić, budući da su srpski civilni i vojni lideri djelovali “koordinisano i harmonično”.

Svjedok je Mladića opisao kao “snažnog komandanta i vođu, koga su podređeni poštovali”.

Abdel Razek je kazao i da mu je komandant Sarajevsko-romanijskog korpusa VRS-a general Galić jednom rekao da će nastaviti sa snajperskim napadima na dio grada oko sarajevskog aerodroma dok se god civili budu kretali tim područjem.

Abdel Razek je dodao da je Galić – koga je Haški tribunal osudio na doživotni zatvor zbog zločina u Sarajevu – strogo sprovodio naređenja VRS-a.

Srpsko vođstvo je u susretima sa zvaničnicima UNPROFOR-a otvoreno govorilo o svojoj politici etničkog čišćenja, izjavio je svjedok.

Karadžić je Abdel Razeku u februaru 1993. godine, na pitanje koji je krajnji cilj vođstva bosanskih Srba, odgovorio: “Muslimani će biti premješteni van srpskih teritorija zato što ne možemo živjeti zajedno.”

Svjedok se prisjetio i da je sa Grbavice, koja je bila pod srpskom kontrolom, krajem septembra 1992. godine bilo protjerano nekoliko stotina Bošnjaka i Hrvata.

Abdel Razeka će u petak ispitivati Mladićeva Odbrana.

04. OKTOBAR 2012.

Mladić: Svjedok negirao da su Bošnjaci naoružavani

Svjedok na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komandantu VRS-a, negirao je tvrdnju Odbrane da su se Bošnjaci u Prijedoru naoružavali.

JUSTICE REPORT

Tokom unakrsnog ispitivanja svjedoka Tužilaštva Mevludina Sejmenovića, Odbrana Mladića je tvrdila da su se Bošnjaci u Prijedoru i okolini organizovano naoružavali uoči sukoba sa srpskom vojskom u proljeće 1992. godine, što je svjedok negirao.

Sejmenović, koji je tada bio poslanik Stranke demokratske akcije (SDA) u Skupštini BiH, izjavio je da bi znao da su se lokalni Bošnjaci naoružavali.

"O organizovanom naoružavanju nije bilo ni govora. Da jeste bilo, ja bih znao", ustvrdio je on.

Sejmenović je 2. oktobra izjavio da su srpski oficiri krajem maja 1992. postavili ultimatum Bošnjacima da predaju 7.000 pušaka, koje oni nisu imali.

Uslijedio je napad na selo Kozarac i progon stanovništva preko logora Trnopolje, Omarska i Keraterm.

Po optužnici protiv Mladića, nekadašnjeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), taj progon je u prijedorskoj i još šest opština imao razmjere genocida. Njemu je na teret stavljen i genocid počinjen u Srebrenici, teror nad civilima u Sarajevu, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Odbrana je tvrdila i da su bošnjačke snage nastavile da se u okolini Prijedora bore do avgusta 1992., a Sejmenović je rekao da to "prvi put čuje" i da je u to vrijeme "trajalo deportovanje stanovništva u logore".

Na sugestiju branioca Lukića, svjedok je potvrdio da se, nakon skrivanja od kraja maja do kraja jula, sam predao srpskim snagama u logoru Trnopolje.

On je potvrdio i da su manje grupe Bošnjaka same dolazile nakon što su sela bila popaljena i ljudi ubijani, u uvjerenju da će u Trnopolju biti najbezbjedniji.

Upitan da li je prisustvovao silovanjima i ubistvima u Trnopolju i Omarskoj koje je opisao, Sejmenović je odgovorio da nije, ali je ponovio da je vidio odvođenje šestorice mladića iz porodice Forić, koji su zatim ubijeni.

Branilac Branko Lukić sugerisao je i da su pritvorenike u logorima prebijali policajci, a ne vojnici. Sejmenović je, međutim, ostao pri iskazu da je bio u rukama vojnika Republike Srpske (RS).

“Kad vam neko kaže: ‘Sad ćeš vidjeti kako bije vojska, a policajac stoji pored njega i ne čini ništa, onda je to vojska koja me je tukla’”, pojasnio je svjedok.

Sejmenović je ponovio da je, nakon što ga je visoki srpski funkcioner izveo iz Omarske, bio prinuđen da u intervjuu srpskoj televiziji govori neistine, poput toga da logor nije koncentracioni i da je rukovodstvo SDA bilo odgovorno za sukobe.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno 4. oktobra.

02. OKTOBAR 2012.

Mladić: Bivši poslanik svjedočio o Omarskoj

Na suđenju Ratku Mladiću, optuženom za genocid počinjen u BiH, tužioci su nastavili sa izvođenjem dokaza o etničkom čišćenju u Prijedoru 1992. godine.

JUSTICE REPORT

Svjedok Mevludin Sejmenović opisao je kako su snage pod vođstvom Srpske demokratske stranke (SDS) silom preuzele vlast u Prijedoru, a zatim nezakonito pritvarale, ubijale i proganjale bošnjačko i hrvatsko stanovništvo.

Sejmenović, koji je bio republički poslanik Stranke demokratske akcije (SDA) iz Prijedora, izjavio je da je SDS tvrdila da je "70 odsto" te opštine "srpsko", prije nego što je nasilno preuzela vlast 30. aprila 1992. godine.

Nakon toga, kako je dodao, svi ljudi nesrpske nacionalnosti su udaljeni s posla. U pregovorima u kojima je svjedok učestvovao, SDS i vojska su Bošnjacima postavili ultimatum da odmah predaju "7.000 cijevi", koje oni, prema njegovom iskazu, nisu imali.

"Major Radmilo Zeljaja rekao nam je doslovno: 'Ako ne vratite 7.000 cijevi, sravniću Kozarac sa zemljom.' Bećir Medunjanin je kazao: 'Kako da vratimo kad nemamo?', na šta je Zeljaja odgovorio: 'To je, gospodo, vaš problem'", posvjedočio je Sejmenović.

On je dodao da je uslijedio napad na Kozarac, a potom su svi muškarci, čak i stariji dječaci, odvedeni u logore Omarska i Keraterm, a žene i djeca u Trnopolje ili su otišli "u zbjegove", dok su njihove kuće sistematski opljačkane ili zapaljene.

U logoru Trnopolje, Sejmenović je vidio "iscrpljene ljude usporenog hoda i tupih pogleda koji su ležali na travi jer nije bilo smještaja".

Kazao je i da su srpske snage u tom logoru ubile šestoricu bošnjačkih muškaraca iz jedne porodice. Kasnije je prebačen u Omarsku.

Opisao je kako je "bijela kuća" u Omarskoj, u kojoj je bio prebijen i vidio pretučene pritvorenike, "bila u potpunosti krvava, od podova do zidova".

Svjedoka je poslije posjete stranih novinara logoru u avgustu 1992. iz Omarske izveo visoki zvaničnik SDS-a Vojo Kuprešanin, po nalogu predsjednika Republike Srpske (RS) Radovana Karadžića.

"U Omarskoj je sve bilo smrt, smrt i samo smrt, a onda se odjednom pojavljuje Kuprešanin i počinje govoriti o visokoj politici. Ja sam šutio, misleći da i to moram proći prije smrti. Telefonom je Kuprešanin razgovarao sa Karadžićem, koji mu je rekao da mi obavezno kupe odijelo, da me uhrane i dovedu u Banjaluku", prisjetio se Sejmenović.

Kako je izjavio, tek kada mu je Kuprešaninov vozač rekao da je "dobro što je postao član srpske skupštine, ali da se mora čuvati da ga ne ubiju Bošnjaci", shvatio je da je "Karadžiću potreban da bi simulirao multietničku vlast".

"Shvatio sam da na taj način peru krivicu za zločine koje su napravili u ogromnom obimu", naznačio je Sejmenović, dodajući da su visoki srpski funkcioneri znali za zlodjela u Omarskoj, ali da su to "smatrali normalnim ratnim zbivanjima".

Mladića, nekadašnjeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), tereti se za sistematski progon Bošnjaka i Hrvata u opštini Prijedor, koji je dosegao razmjere genocida.

Njega optužnica tereti i za genocid počinjen u Srebrenici, kampanju terora nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Suđenje će biti nastavljeno 3. oktobra, kada će Odbrana unakrsno ispitivati Sejmenovića.

01. OKTOBAR 2012.

Doktor iz logora Trnopolje svjedočio protiv Mladića

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, optuženom za genocid počinjen u BiH, bivši ljekar u logoru Trnopolje kod Prijedora posvjedočio je da su snage Republike Srpske držale bošnjačke i hrvatske civile u neljudskim uslovima.

JUSTICE REPORT

Idriz Merdžanić, koji je u Trnopolju bio ljekar od juna do septembra 1992. godine, ispričao je da je svrha logora bilo etničko čišćenje prijedorske opštine:

“Srbi su iseljavali selo po selo, žene i djecu su dovodili u Trnopolje, a onda odatle organizovali konvoje i iseljavali ih – prvo stočnim vagonima, a onda kamionima.”

“Vojno sposobne muškarce su ili pobili na licu mjesta ili zatvarali u druge logore, Omarsku i Keraterm, prije nego što su i njih iselili”, kazao je Merdžanić.

Mladić, tadašnji komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u Prijedoru i još šest bosanskohercegovačkih opština poprimio razmjere genocida. Njemu se sudi i za genocid počinjen u Srebrenici, teror nad civilima u Sarajevu, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Merdžanić, koji je prethodno radio u selu Kozarac, opisao je i napad srpskih snaga na to selo krajem maja 1992., poslije kojeg su Bošnjaci, koji su činili gotovo sve stanovništvo, pritvoreni i protjerani.

Svjedok Merdžanić je pomenuo ubistvo sedmorice pritvorenika u Trnopolju, rekavši da je od Bošnjaka koji su dovedeni iz Keraterma čuo da je u tom logoru bilo ubijeno više od 150 ljudi.

On je kazao da misli da je komandant Trnopolja Slobodan Kuruzović, koji je “nosio vojnu maskirnu uniformu”, “znao za ubistva, silovanja i prebijanja, iako on nije tukao”.

Naznačio je da, usprkos tome, nikakva istraga nije bila sprovedena.

Merdžanić je potvrdio i da su pritvorenici koje je početkom avgusta 1992. u Trnopolju snimila britanska televizija ITN bili smješteni iza bodljikave žice.

Nakon što je Tužilaštvo prikazalo snimak kratkog Merdžanićevog razgovora sa novinarkom ITN-a Penny Marshall, svjedok je kazao da je on novinarki krišom dao fotografije prebijenih pritvorenika koje je liječio.

Dok ga je unakrsno ispitivao Mladićev branilac Branko Lukić, Merdžanić je potvrdio da je više bošnjačkih žena, koje su mu rekle da su silovane, uz odobrenje komandanta Trnopolja, bilo prebačeno na pregled u prijedorsku bolnicu, gdje je to i potvrđeno.

On je dodao da su počinioci zatim prijetili komandantu logora, došavši u Trnopolje sa dva tenka na kojima je pisalo "El manijakos".

Na pitanje da li je neko silom tjerao pritvorene Bošnjake i Hrvate iz Trnopolja da se ukrcavaju u konvoje, Merdžanić je odgovorio da ih "niko nije tukao da uđu, već im je jednostavno rečeno da svi moraju da idu".

Potvrdio je da je konvoj kojim je on odvezen organizovao Crveni krst.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno 2. oktobra.

01. OKTOBAR 2012.

Mladić: Krvave Markale

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, optuženom za genocid u BiH, svjedok Tužilaštva Sulejman Crnčalo kazao je da mu je supruga ubijena u drugoj eksploziji na sarajevskoj pijaci Markale u avgustu 1995.

JUSTICE REPORT

Svjedok Crnčalo je opisao kako mu je supruga 28. avgusta 1995. ujutro otišla na Markale.

“Nije došla do 11 sati, kako samo se dogovorili, i ja sam morao otići da je potražim... Na putu sam čuo od ljudi da je gore katastrofa... Ta slika nikada neće otići... Ulica ispred Markala sva je bila u krvi, od kraja do kraja, komadi ljudskih tijela, cipele... na ogradi dijelovi garderobe... tragovi krvi kako su vukli ranjene”, prisjetio se Crnčalo.

Nakon što ime supruge nije pronašao na spisku ranjenih u bolnici, Crnčala su uputili u mrtvačnicu.

“Odmah sam je prepoznao među sedam tijela. Sve su bile žene, bila je treća”, rekao je svjedok.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne osjeća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

On je optužen za genocid u Srebrenici i u još sedam bosanskohercegovačkih opština, za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, za teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce.

Život u opsjednutom Sarajevu svjedok Crnčalo je opisao kao mukotrpan, zbog svakodnevnog granatiranja i snajperskih napada sa srpskih položaja, u kojima su stradali civili, te nedostatka vode, hrane i struje.

Crnčalo je posvjedočio i da su u julu 1992. vlasti bosanskih Srba njega i druge bošnjačke mještane protjerali s Pala i prebacili ih autobusima u Sarajevo.

U junu te godine, svjedok je čuo tadašnjeg predsjednika Republike Srpske (RS) Radovana Karadžića kako na mitingu na Palama kaže da je "najbolji način da se odbrane srpske kuće – napad na muslimanske kuće".

Jedan od tadašnjih lidera bosanskih Srba, Nikola Koljević je, prema Crnčalu, prije toga lokalnim muslimanima na sastanku poručio da "Srbi ne žele da žive s njima", a komandir policije im je rekao da im ne može garantovati bezbjednost.

Crnčalo je, kako je kazao, morao da kuću prepiše jednoj Srpkinji, a na Palama je ostavio i automobil.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Mladićev branilac Dejan Ivetić je predočio da ugovorom o ustupanju kuće na korišćenje nije bilo prenijeto i vlasništvo nad Crnčalovom kućom. Svjedok je odgovorio da je ugovor morao da potpiše neposredno prije polaska za Sarajevo i da se nije bavio njegovom sadržinom.

Odbrana je sugerisala i da su Crnčalo i drugi Bošnjaci s Pala otišli dobrovoljno, ali je svjedok to negirao rekavši da nikada ne bi dobrovoljno napustio svoju kuću.

Sudsko vijeće je, na početku suđenja, izreklo zabranu optuženom Mladiću da govori u sudnici, uz obrazloženje da se u najmanje pet navrata glasno i neprimjereno obraćao svjedocima ili komentarisao njihove iskaze.

"Po novim pravilima, koja će važiti tokom cijelog procesa, Mladiću će biti dozvoljeno da se sa braniocima konsultuje isključivo tokom pauze i da im u sudnici daje pisana uputstva", rekao je predsjedavajući sudija Alphons Orie.

Nastavak suđenja Mladiću zakazan je za ponedjeljak, 1. oktobra.

28. SEPTEMBAR 2012.

Mladić: U Kozarcu više od hiljadu ubijenih

Odbrana Ratka Mladića, optuženog za genocid i druge zločine u BiH, sugerisala je na suđenju u Haagu da je napad Vojske Republike Srpske (VRS) na prijedorsko selo Kozarac u ljeto 1992. bio posljedica zasjede koja je postavljena koloni te vojske.

JUSTICE REPORT

Svjedok Tužilaštva Osman Selak je odbacio tvrdnju Mladićevih advokata, ostajući pri iskazu da je u napadu ubijeno 1.200 Bošnjaka.

Tokom svjedočenja, Selak, bivši komandant pozadinske baze VRS-a u Banjoj Luci, opisao je sastanak na kojem su, 27. maja 1992., podređeni oficiri izvijestili komandanta Prvog krajiškog korpusa VRS-a Momira Talića da je u Kozarcu i okolini ubijeno 800 i zarobljeno 1.200 muslimana.

Prema riječima Selaka, general Talić je naredio da se Glavni štab VRS-a obavijesti da je broj žrtava deset puta manji, svjestan da su njegove jedinice prekršile međunarodno ratno pravo.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH koji je u sedam bosanskohercegovačkih općina, uključujući Prijedor, dosegao razmjere genocida. Na teret mu se stavlja i genocid u Srebrenici, teror nad civilima u Sarajevu dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Na pitanje Odbrane da li je znao da je krajem maja 1992. kroz Kozarac prolazila vojna kolona i šta je bio njen cilj, Selak je odgovorio negativno, rekavši da je znao da je "bataljon iz Beograda išao u tom pravcu".

Upitan da li je znao da je vozač iz te kolone bio ubijen, svjedok je uzvratio: "Ne znam... Tako su političke stranke pokušavale da objasne zašto je ubijeno 1.200 ljudi."

Advokat Branko Lukić pitao je zatim koliko je bilo ranjenih, sugerišući da je, s obzirom na broj žrtava koji je naveo svjedok, ranjenih moralo biti "par hiljada".

“Vjerujem da jeste, jer je narod iz sela bio sproveden u logore kod Prijedora i mnogi su podlegli”, kazao je Selak.

Mladićev branilac je pitao svjedoka i o “pokretu otpora” u Banjoj Luci, čiji je član bio po penzionisanju u julu 1992. godine. Selak je to potvrdio, naglasivši da taj pokret nikada nije preduzeo nikakvu akciju protiv srpskih vlasti.

Kazao je i da je tokom rata “ubijeno 300 ljudi i bačeno u rijeku Vrbas”, a da je “muslimanima i Hrvatima naređeno da odu, ali da prethodno potpišu izjave da neće tražiti ostavljenu imovinu”.

Tokom suđenja, predsjedavajući sudija Alphons Orie više puta je upozorio optuženog Mladića da ne govori glasno tokom konsultacija sa advokatima i da ne komentariše glasno tekuće svjedočenje.

Nastavak suđenja zakazan je za 28. septembar.

27. SEPTEMBAR 2012.

Mladić: Eksplozije i pucnjava u autobusu na Sokolinama

U nastavku suđenja Ratku Mladiću, optuženom za genocid u BiH, zaštićeni svjedok Optužbe opisao je kako je u junu 1992. godine preživio masakr na Sokolinama, gdje su snage bosanskih Srba ubile 47 Bošnjaka.

JUSTICE REPORT

Svjedok RM-145 izjavio je da su pripadnici srpskih snaga, predvođeni izvjesnim Žutim, 14. juna 1992. godine iz pritvora u Rajlovcu izveli 55 bošnjačkih zarobljenika i uveli ih u autobus, rekavši im da idu u razmjenu. Prema riječima svjedoka, u Rajlovcu je boravio nakon hapšenja u selu Ahatovići.

“Kada smo stigli do Sokolina, izašli su stražari, a Žuti je rekao da je motor prokuhao i da mora da donese vode... Čim su oni izašli, začula se jaka detonacija u prednjem dijelu autobusa, onda i pucnjava iz pješadijskog oružja... To je trajalo 15 minuta”, posvjedočio je RM-145.

Nakon što je pucnjava prestala, svjedok je čuo da autobusu prilazi automobil.

“Otvorila su se vrata i čuo sam kako neko kaže: ‘Uđi i vidi ima li neko živ.’ Taj drugi opsovao je i crkvu i Boga i odgovorio: ‘Idi ti pa vidi.’ Zalupila su se vrata i otišli su”, rekao je RM-145 i dodao da je ležao na podu autobusa i da su preko njega bili leševi.

Potom je, zajedno sa još tri preživjela, uspio da kroz šumu pobjegne do sela Vukasovići, gdje mu je pružena prva pomoć.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske, optužen je za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH koji je u sedam opština poprimio razmjere genocida. Haško tužilaštvo tereti Mladića i za genocid u Srebrenici, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim granatiranjem i snajperisanjem, te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Mladić je odbio da prisustvuje ročištu zato što je svjedok RM-145 iskaz davao preko video-veze iz Sarajeva, a optuženi je tvrdio da ima pravo da se u sudnici suoči sa svakim svjedokom.

Nakon upozorenja, Mladić je preko advokata potvrdio da se dobrovoljno odriče prava da prisustvuje procesu, ostajući u ćeliji. U sudnicu se vratio po završetku svjedočenja RM-145.

U sudnici je prikazan i snimak uništenog autobusa i leševa koji su, kako je svjedok RM-145 potvrdio, 15. juna 1992. godine načinili mještani koji su otišli na poprište zločina. Na snimku se vidi i kako desetine mještana kopa zajedničku grobnicu u koju su žrtve sahranjene.

“Ja i moj tetak morali smo prepoznavati ubijene – rijetko u koga je lice bilo cijelo da bismo ga mogli prepoznati, nego smo morali po odjeći... Dokumente su nam uzeli kad smo krenuli”, kazao je RM-145.

Svjedok je izjavio i da su Bošnjaci zarobljeni u Ahatovićima prebijani i ubijani i dok su bili zatvoreni u napuštenim tankovima za gorivo u Rajlovcu, prije masakra na Sokolinama.

Mladićev branilac Miodrag Stojanović pitao je svjedoka tokom unakrsnog ispitivanja da li je vidio ko je otvorio vatru na autobus, a RM-145 je odgovorio: “Ne, bio sam zatrpan tijelima.”

Suđenje će biti nastavljeno u četvrtak, 27. septembra.

25. SEPTEMBAR 2012.

Mladić: Svjedoci o užasima u Prijedoru

Na suđenju bivšem komandantu VRS-a Ratku Mladiću, dva svjedoka Tužilaštva govorila su o ubistvima Bošnjaka počinjenim na području Prijedora 1992. godine.

JUSTICE REPORT

Osman Selak, u to vrijeme komandant pozadinske baze Vojske Republike Srpske (VRS) u Banjaluci, izjavio je da je u ljeto 1992. komandant Prvog krajiškog korpusa VRS-a Momir Talić bio zvanično obaviješten da je u napadu na selo Kozarac kod Prijedora ubijeno 800 Bošnjaka, a da je, po Talićevom nalogu, u izvještaju Glavnom štabu VRS-a zatim napisano da je bilo 80 žrtava.

"Marčetić je rekao Taliću: 'Druže generale, danas je u Kozarcu ubijeno 800 ljudi i zarobljeno 1.200.' Talić je spontano pogledao prema meni, znajući da sam Bošnjak, a da su ubijeni bili muslimani."

"On se okrenuo i rekao Marčetiću: 'Dragane, valjda hoćeš da kažeš da je ubijeno 80 ljudi i tako obavijesti Glavni štab.' Ta informacija je otišla u Štab", ispričao je Selak.

Objasnio je da je, kao dugogodišnji oficir Jugoslovenske narodne armije (JNA), podnio zahtjev za penzionisanje dan nakon formiranja VRS-a, 18. maja 1992, svjestan da u njoj neće moći da ostane kao musliman, ali da je na dužnosti ostao dok u julu te godine nije usvojen njegov zahtjev.

Po svjedokovom iskazu, Talić "nije bio za ratnu opciju", ali je "sprovodio naređenja".

"Znao je da je prekršio međunarodno ratno pravo i zato je naredio da se Glavni štab izvijesti da je bilo 80 ubijenih. Plašio se da će on odgovarati za to ubistvo", kazao je Selak.

On je kao počinioce ubistva u Kozarcu označio pripadnike motorizovane brigade VRS-a iz Prijedora, koje Talić "nije kaznio".

Talića je Sud u Haagu optužio za ratne zločine počinjene u Bosanskoj krajini, ali je on 2003. umro, prije nego što je suđenje okončano.

Mladić, tadašnji komandant VRS-a, optužen je za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, koji je u sedam opština, uključujući Prijedor, dosegao razmjere genocida.

Njemu je na teret stavljen i genocid počinjen u Srebrenici, teror nad civilima u Sarajevu te uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Prije Selaka, bivši obavještajno-bezbjednosni oficir VRS-a potvrdio je na suđenju da su se 24 Bošnjaka u julu 1992. ugušila u kamionima koji su stotine zarobljenika transportovali iz Sanskog Mosta u logor Manjača.

Svjedok Tužilaštva čiji je identitet zaštićen pseudonimom RM-051 izjavio je da je njihova smrt bila posljedica “neprofesionalnog” i “nehumanog” postupka srpskih policajaca koji su ih pratili.

Snimke uplašenih i onemoćalih pritvorenika, od kojih su neki bili do kostiju mršavi, na podu hangara i iza bodljikave žice, koje je Tužilaštvo prikazalo u sudnici, RM-051 je nazvao “stvarnim izgledom logora”, podvlačeći da “nema ništa ni dodati ni oduzeti”.

Suđenje će biti nastavljeno 26. septembra.

21. SEPTEMBAR 2012.

Mladić: Okupacija Vlasenice

Odbrana Ratka Mladića, optuženog za genocid u BiH, tokom unakrsnog ispitivanja svjedoka Ibre Osmanovića istakla je da su logorom Sušica kod Vlasenice u ljeto 1992. godine upravljali pripadnici policije, a ne Vojska Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Osmanović, koji je tokom svjedočenja izjavio da su pritvoreni Bošnjaci u Sušici bili zlostavljani i na smrt prebijani, potvrdio je da su upravnik i šef obezbjeđenja logora bili pripadnici specijalne policijske brigade Republike Srpske (RS).

"Šef obezbjeđenja Dragan Nikolić zvani Jenki govorio je da je upravnik i bog i batina... U Sušicu se dolazilo kako se god kome ćefnulo, i u sivo-maslinastim uniformama i u maskirnim uniformama, da odvode na rad pritvorenike... Bilo ih je i u plavim uniformama, ali niko nije bio iz redovne policije, ljudi koji su bili policajci prije rata", kazao je svjedok Osmanović.

Dragan Nikolić zvani Jenki je 2003. pred Haškim tribunalom priznao krivicu za zločine u Sušici, a dvije godine kasnije je pravosnažno osuđen na 20 godina zatvora.

Haško tužilaštvo tereti Mladića, bivšeg komandanta VRS-a, za progon bošnjačkih i hrvatskih civila širom BiH, koji je u sedam opština, uključujući Vlasenicu – po optužnici – dosegao genocid.

Optužnica ga tereti i za genocid u Srebrenici, teror nad civilima u Sarajevu granatiranjem i snajperisanjem, kao i za uzimanje međunarodnih vojnika za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Miodrag Stojanović, Mladićev branilac, osporavao je svjedokovu tvrdnju da je u logoru Batković kod Bijeljine bio ubijen bijeljinski ugostitelj Ejub Smajić, ali je Osmanović ostao pri tom iskazu.

Stojanović je svjedoku predočio optužnicu koja je u BiH podignuta protiv počinilaca zločina u Batkoviću, a u kojoj piše da je Smajić bio "teško povrijeđen". Osmanović je odgovorio da je Smajić u logoru ubijen.

Nakon što mu je Mladićev branilac pokazao izjavu koju je Smajić dao istražnim organima, Osmanović je dozvolio mogućnost da se ne radi o istom čovjeku, ostajući pri prvom iskazu.

Znatan dio unakrsnog ispitivanja advokat Stojanović posvetio je zbivanjima u Vlasenici u periodu prije nego što su srpske vlasti uhapsile Osmanovića, zbog čega ga je predsjedavajući sudija Alphons Orie upozorio da pažnju pokloni iskazu svjedoka.

Osmanović je u četvrtak izjavio da su mu 1992. godine, nakon što su srpske snage preuzele vlast u gradu, ubijeni mlađa sestra i dva brata, kao i da je izgubio još 33 člana šire familije.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u ponedjeljak, 24. septembra.

20. SEPTEMBAR 2012.

Mladić: Prebijanja na smrt u Vlasenici

Na suđenju Ratku Mladiću u Haagu, svjedok Tužilaštva opisao je nezakonito pritvaranje, zlostavljanje i prebijanje na smrt Bošnjaka iz Vlasenice.

JUSTICE REPORT

Svjedok Haškog tužilaštva Ibro Osmanović izjavio je da su mu 1992. godine, nakon što su srpske snage preuzele vlast u gradu, ubijeni mlađa sestra i dva brata, kao i da je izgubio još 33 člana šire familije.

"Sestra Ferida imala je 16 godina i bila je zapaljena. Samo sedam posto njenog tijela smo pronašli... samo četiri kosti", naveo je svjedok i dodao da su njeni posmrtni ostaci pronađeni tek u aprilu ove godine.

Kako je Osmanović naveo, njegova sestra je posljednji put viđena u ljeto 1992. u logoru Sušica. I mlađeg brata svjedok je, kako je izjavio, posljednji put vidio u Sušici.

"Mlađi brat mi je pronađen u tri masovne grobnice, a glava 25 kilometara dalje. Od starijeg brata još nema ništa", rekao je Osmanović.

Mladić, nekadašnji komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon bošnjačkih i hrvatskih civila širom BiH, koji je u sedam opština, uključujući i Vlasenicu – prema optužnici – dosegao razmjere genocida.

Osmanović je izjavio da je krajem maja 1992. uhapšen, a kasnije odveden u naselje Drum, gdje su čuvari pritvorenicima naložili da zakopaju 22 tijela bošnjačkih muškaraca koji su bili ubijeni hicem među oči.

Sve žrtve bile su u civilnoj odjeći, starosti 20-ak do 60 godina, a Osmanović je, kako je rekao, neke i prepoznao.

Opisujući boravak u logoru Sušica, svjedok je rekao da niko od pritvorenih nije bio umiješan u sukobe, kojih u Vlasenici nije ni bilo.

"Prebijanja u Sušici bila su česta, za neke ljude i svakodnevna, a neki su i na smrt bili prebijeni", kazao je svjedok.

Upitan za razlog zbog kojeg je bio pritvoren sa stotinama drugih vlaseničkih muslimana, svjedok je rekao da niko nije bio kriv za bilo šta.

"Sva premlaćivanja, muke i patnje smo pretrpjeli od dojučerašnjih komšija... Niko ni za šta nije bio kriv, a optuživali su nas za sve i svašta", kazao je svjedok.

Osmanovića će 21. septembra unakrsno ispitivati Odbrana.

20. SEPTEMBAR 2012.

Mladićev jatak sklopio sporazum o krivici

Šurak optuženika za ratne zločine Ratka Mladića sklopio je sa Tužilaštvom za ratne zločine sporazum o priznanju krivice, priznavši da je krio bivšeg komandanta VRS.

MARIJA RISTIĆ

Miroslav Jegdić, rođeni brat supruge Ratka Mladića, priznao je, u zamenu za uslovnu kaznu, da je skrivao bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) dok je ovaj bio u bekstvu od Haškog tribunala, saopštilo je u četvrtak Tužilaštvo za ratne zločine Srbije.

Viši sud u Beogradu osudio ga je na zatvorsku kaznu od šest meseci, uslovno na dve godine.

Mladić se krio u kući Miroslava Jegdića u Velikoj Moštanici od februara do sredine aprila 2006. godine.

Viši sud je 15. avgusta osudio Mladićevog rođaka Branislava Mladića. Bila je to prva presuda srpskog pravosuđa izrečena jatacima koji su Mladiću pomagali da izbegne hapšenje.

Tužilaštvo vodi istragu i protiv šest osoba osumnjičenih za skrivanje Mladića i drugog haškog optuženika Stojana Župljanina, dok je u toku pretkrivični postupak protiv još sedam osoba.

Uz to, pred Prvim osnovnim sudom u Beogradu trenutno je u toku drugo suđenje desetorici optuženih za skrivanje Mladića. Presuda iz 2010. godine, kojom su oni oslobođeni svih optužbi, ukinuta je, a suđenje je obnovljeno.

Otkrivanje mreže jataka koji su pomagali u skrivanju Mladića i dalje ostaje nerešeno pitanje između Srbije i Haškog tribunala.

Glavni haški tužilac Serž Bramerc je, u svom šestomesečnom izveštaju Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija predstavljenom u junu, izrazio zabrinutost zbog odugovlačenja Srbije u identifikaciji onih koji su pomagali Mladiću da toliko dugo bude u bekstvu.

Mladiću se trenutno sudi u Haškom tribunalu. On je optužen za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti, uključujući genocid u Srebrenici, počinjene tokom rata u BiH.

19. SEPTEMBAR 2012.

Britanski novinar se prisjetio "skeleta iza žice"

Svjedočeći na suđenju Ratku Mladiću u Haagu, novinar londonskog "Guardiana" Ed Vulliamy nazvao je koncentracionima logore Omarska i Trnopolje, u kojima su vlasti Republike Srpske (RS) u ljeto 1992. držali Bošnjake i Hrvate iz Prijedora i okoline.

JUSTICE REPORT

Vulliamy, jedan od prvih zapadnih novinara koji su 5. avgusta 1992., na poziv tadašnjeg predsjednika RS-a Radovana Karadžića, posjetili Omarsku i Trnopolje, naglasio je da su pritvorenici u njima bili sakupljani, zlostavljani i ubijani, a zatim masovno protjerivani.

Njegov izvještaj i snimci izgladnjelih i veoma mršavih pritvorenika iza bodljikave žice, koje je načinila novinarka televizije ITN Penny Marshall, imali su ogroman odjek u svjetskoj javnosti.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za progon nesrpskog stanovništva širom BiH, koji je, po optužnici, u sedam bosanskohercegovačkih opština, uključujući Prijedor, dosegao nivo genocida.

Njemu je na teret stavljen i genocid u Srebrenici, sprovođenje kampanje terora nad stanovnicima Sarajeva, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Kao i na suđenju Karadžiću prošle jeseni, Vulliamy je posvjedočio da su zarobljenici koje je u avgustu 1992. vidio u logoru Omarska izgledali "užasnuto" i "šokantno", a zatočeni "iza bodljikave žice" u logoru Trnopolje "kao skeleti".

Komentarišući snimak na kojem se vide desetine pritvorenika kako u žurbi jedu skromne obroke u trpezariji u Omarskoj, okruženi naoružanim stražarima, Vulliamy je kazao da je pokušao da razgovara sa jednim pritvorenikom, koji mu je na pitanje kakvi su uslovi, odgovorio "da ne želi da laže, a da ne može da govori istinu".

Tokom obilaska logora, po njegovom iskazu, britanske novinare pratili su major VRS-a Milovan Milutinović, kasnije bliski saradnik generala

Mladića, i načelnik prijedorske policije Simo Drljača, ne dozvolivši im u Omarskoj da uđu u hangar gdje su bili pritvorenici.

U Trnopolju, kako je naveo, zatvorenici su bili ograđeni bodljikavom žicom i tu su bili "dovedeni iz drugih logora radi prisilnog premještanja". Kazao je i da je od pritvorenih saznao o ubistvu oko 150 ljudi u logoru Keraterm.

Mladićev branilac Dragan Ivetić, tokom unakrsnog ispitivanja, predočio je Vulliamyju da je u izveštaju iz logora, objavljenom 7. avgusta 1992. u "Guardianu", napisao da u Trnopolju nije bio koncentracioni logor i da situacija nije bila tako loša kao u Omarskoj.

Vulliamy je uzvratio da je to tačno i da je time želio da se distancira od onih koji su u to vrijeme logore u BiH poredili sa nacističkim koncentracionim logorima. Naglasio je, međutim, da je kasnije, na osnovu razgovora sa preživjelima i imajući u vidu da su u Trnopolju pritvorenici bili "koncentrisani" radi progona, uz zlostavljanje i ubistva, taj stav promijenio.

"Za Omarsku sam i tada smatrao, a i sada vjerujem da je bila koncentracioni logor", rekao je Vulliamy.

Na sugestiju Mladićevog advokata, svjedok je potvrdio da je u Trnopolju postojao i neograđeni dio, kao i da je jedan dio ljudi u logor došao dobrovoljno, bježeći pred ratnim dejstvima.

Upitan da li je u izvještaju iz logora napisao i da njima upravljaju civilne srpske vlasti a ne vojska, Vulliamy je odgovorio potvrdno, precizirajući da je britanskim novinarima na sastanku u Prijedoru, prije obilaska logora, to rekao ratni gradonačelnik Milomir Stakić. Stakića je zbog zločina počinjenih u Prijedoru Sud u Haagu osudio na 40 godina zatvora.

Branilac Ivetić sugerisao je da Vulliamy nije objektivan novinar ni svjedok, na šta je Vulliamy odgovorio da je potpuno nepristrasan i objektivan, ali "ne i neutralan", s obzirom na sve što je vidio tokom obilaska logora.

Unakrsno ispitivanje Vulliamyja Odbrana će okončati sutra.

07. SEPTEMBAR 2012.

Mladić: Masovna ubistva u Bosanskoj krajini

Suđenje Ratku Mladiću u Haagu nastavljeno je izvođenjem dokaza o masovnim ubistvima Bošnjaka i Hrvata koja su, prema navodima optužnice, snage pod Mladićevom komandom u ljeto 1992. godine počinile u Bosanskoj krajini.

JUSTICE REPORT

Svjedok Optužbe Safet Tači opisao je kako je, krajem jula 1992. godine, bio očevidac ubistva oko 150 pritvorenika u logoru Keraterm kod Prijedora.

On je posvjedočio da je u noći između 24. i 25. maja iz logorske "sobe broj 2" vidio kako srpski vojnici na sto u dvorištu postavljaju mitraljez, okrenut ka obližnjoj "sobi broj 3", u kojoj je bilo zatvoreno oko 150 muškaraca iz prijedorskog sela Hambarine.

"Iz te sobe čuli su se vapaji za zrak, lupali su po vratima, da im otvore... Najvjerovatnije su provalili ta vrata da bi došli do zraka. Kad su provalili, srpski vojnici su na njih zapucali i, kao, upozoravali ih: 'Ne bježite, pucaćemo'", rekao je svjedok.

Mladić, bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za genocid počinjen u Srebrenici i u još sedam bosanskih opština, uključujući Prijedor, kao i za zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja.

Svjedok Tužilaštva Ivo Atlija posvjedočio je da je VRS tokom napada na njegovo selo Briševo 24. jula 1992. ubila 68 hrvatskih mještana, među kojima su bili njegov otac, 14 žena, dva maloljetna muškarca i četvoro invalida.

Svjedok Rajif Begić opisao je kako je 31. maja 1992. preživio ubistvo oko 20 muškaraca, među kojima su bili njegov brat i rođaci, na mostu preko Sane kod sela Vrhpolje (opština Sanski Most).

Ubistvo su, prema njegovom iskazu, počinili pripadnici srpskih snaga.

Begić je posvjedočio da je uhapšen i odveden na most, gdje su zarobljenici potom ubijeni ili im je rečeno da skaču u vodu, dok na njih pucaju vojnici sa mosta.

“Kada su meni rekli da skočim, skočio sam. Voda je bila plitka, pa sam udario u dno i razbio glavu. Preronio sam ispod mosta i izronio kod stuba. Nisam htio da plivam, da budem laka meta, odlučio sam da ronim. Skinuo sam majicu i bacio je u rijeku, a ja sam zaronio dva metra iza nje. Zapucali su na majicu rafalno, vidio sam metke. Nekom srećom, izbjegao sam ih i preronio do obale, 50-60 metara”, prisjetio se Begić.

Mladića optužnica tereti i za genocid počinjen u Sanskom Mostu 1992. godine.

Dok ga je unakrsno ispitivao Mladićev branilac Branko Lukić, svjedok Begić je potvrdio da počinioci zločina “nisu bili pripadnici redovnih vojnih jedinica” i da je među njima bilo rezervnih policajaca i “četnika”.

Suđenje Mladiću nastaviće se u ponedjeljak, 10. septembra.

31. AVGUST 2012.

Mladić: Neljudski uslovi na Manjači

Tokom svjedočenja Adila Medića, sudije Haškog tribunala udaljile su optuženog Ratka Mladića iz sudnice, nakon što je pokazivao ispisane listove papira, dodajući ih svojim advokatima.

JUSTICE REPORT

Na jednom od listova, koji se mogao vidjeti sa galerije za publiku, pisalo je: "1943-1991-1992?"

Konstatujući da je Mladić mahao krupno ispisanim listovima papira koje su mogle vidjeti sudije, advokati i publika, predsjedavajući Sudskog vijeća Alphons Orie ocijenio je, sredinom zasjedanja, da je to "neprimjereno".

"Pretresno vijeće odlučilo je da preduzme mjeru uspostave reda i optuženog Mladića udalji iz sudnice do kraja iskaza svjedoka", kazao je Orie, nakon čega je Mladić izveden.

Medić, koji je tokom rata u BiH bio aktivista humanitarne organizacije Merhamet, opisao je tokom svjedočenja "neljudske" uslove u kojima je Bošnjake i Hrvate 1992. godine u logoru na Manjači držala Vojska Republike Srpske (VRS).

Svjedok Medić, koji je, uz dozvolu VRS-a, 25 puta posjetio logor na Manjači, posvjedočio je i da su pritvorenici bili redovno prebijani, neki i na smrt.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je, između ostalog, za genocid u Srebrenici i još sedam bosanskohercegovačkih opština te progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH. Haško tužilaštvo ga tereti i za teror nad civilima u Sarajevu i za uzimanje međunarodnih vojnika za taoce.

Između ostalog, optužen je i za zločine počinjene u logoru Manjača te drugim mjestima zatočenja.

Medić je posvjedočio da je ugledni profesor historije iz Ključa Omer Filipović u julu 1992. godine na Manjači bio prebijen na smrt. Mjesec dana ranije, kako je rekao svjedok, Filipović je Mediću, pred više oficira VRS-a, rekao da su pritvorenici "bez vode, da ih batinaju, bez odjeće i ležaja".

“Moj osjećaj je tada bio da Filipović neće preživjeti i u svom izvještaju sutradan sam napisao da on neće ušutjeti dok ga ne ubiju”, kazao je Medić, nazivajući Filipovića “rođenim vođom”.

Dan poslije Filipovićevog ubistva, Mediću je, kako je posvjedočio, jedan pukovnik VRS-a rekao da “od 2.000 zatvorenika na Manjači, ni njih 200 nije bilo povezano sa sukobima”.

Svrhu logora na Manjači, svjedok je opisao kao dio sprovođenja “oficijelnog stave” vlasti srpskih vlasti da “ne može ostati više od pet odsto muslimana”.

“Valjalo je očistiti područje od Bošnjaka i Hrvata, tako što će jedni biti ubijeni, drugi zatvoreni, a treći protjerani”, kazao je Medić.

U unakrsnom ispitivanju, Mladićev branilac Branko Lukić tvrdio je da je Omer Filipović bio uhapšen, ne kao profesor historije, nego kao komandant Teritorijalne odbrane (TO) u Ključu, koja je krajem maja 1992. ubila nenaoružane vojnike Jugoslovenske narodne armije (JNA).

Medić je rekao da to ne može negirati ili potvrditi, jer zna samo šta je Filipović bio prije rata.

Medić je, na sugestiju Odbrane, potvrdio i da je Merhametu bilo dozvoljeno da 49 puta donese humanitarnu pomoć pritvorenima na Manjači.

Suđenje Mladiću biće nastavljeno u ponedjeljak, 3. septembra, a sudija Orie je napomenuo da Mladića očekuje u sudnici.

30. AVGUST 2012.

Mladić: Tragični događaji u Biljanima

Odbrana Ratka Mladića u Haškom tribunalu završila je ispitivanje zaštićenog svjedoka Tužilaštva RM-010, koji je preživio strijeljanje Bošnjaka u selu Biljani kod Ključa u julu 1992. godine.

JUSTICE REPORT

Veći dio ispitivanja, Miodrag Stojanović, branilac optuženog Mladića, posvetio je događajima koji su prethodili zločinu, uključujući napade bošnjačkih snaga na kolonu Jugoslovenske narodne armije (JNA) i srpsku policiju u okolini Ključa.

Svjedok je odgovorio da je čuo za taj napad.

Na pitanje Odbrane ima li saznanja da li je "o ovim tragičnim događajima od 10. jula 1992. bila obaviještena komanda Vojske Republike Srpske (VRS) u Banjoj Luci", svjedok je odgovorio da nema takvih saznanja.

Kao i prethodnim svjedocima, Stojanović je RM-010 u ime Odbrane izrazio žaljenje zbog svega što je preživio.

Prema optužnici protiv Mladića, snage bosanskih Srba su 10. jula 1992. kod sela Biljani u okolini Ključa ubile oko 150 bošnjačkih muškaraca.

Mladić, tadašnji komandant VRS-a optužen je za genocid u Srebrenici i još sedam bosanskohercegovačkih općina, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, kao i za teror nad civilima u Sarajevu artiljerijskim i snajperskim napadima, te za uzimanje pripadnika UNPROFOR-a za taoce od 1992. do 1995. godine.

Nakon ispitivanja svjedoka RM-010, suđenje Mladiću je nastavljeno iza zatvorenih vrata, iskazom svjedoka Optužbe čiji je identitet zaštićen pseudonimom RM-018.

Sjednica zatvorena za javnost najviši je stepen zaštite identiteta svjedoka na haškim suđenjima.

Nastavak suđenja zakazan je za 31. august.

29. AVGUST 2012.

Mladić: Pružena ruka generala

Dvojica preživjelih Bošnjaka opisala su u nastavku suđenju Ratku Mladiću masovna ubistva koja su srpske snage počinile u ljeto 1992. godine u opštinama Kalinovik i Ključ.

JUSTICE REPORT

Zaštićeni svjedok RM-010 govorio je o ubistvima više desetina Bošnjaka počinjenih u okolini škole u selu Biljani kod Ključa u julu 1992. godine.

RM-010 izjavio je da su 10. jula te godine srpski vojni policajci naredili svim vojno sposobnim muškarcima iz njegovog sela da se okupe na obližnjoj livadi, a zatim ih sproveli do škole u Biljanima.

Svjedok je rekao da su ubistva počela već u dvorištu škole, prije nego što je većina zarobljenih – kroz špalir vojnika koji su ih tukli – sprovedena do autobusa. Rečeno im je da će biti odvedeni na razmjenu zarobljenika u Ključu.

Autobus se, međutim, ubrzo zaustavio i srpski vojnici izveli su prvo četvoricu, a zatim još četvoricu Bošnjaka, među kojima je bio i RM-010.

“Dvojica vojnih policajaca odvela su nas do jedne kuće, a prvog među nama čuo sam kako kaže: ‘Majko mila, šta je ovo?’ Osjetio sam cijev na leđima, a policajac iza mene rekao je: ‘Naprijed, majku vam balijsku!’ Vidio sam četiri tijela ispred, u travi. Počeli smo da bježimo, a oni su zapucali. Besim, ispred mene, pao je sa dvije velike rupe na leđima. Meni su noge klonule i pao sam pored njega”, ispričao je svjedok, dodavši da je kasnije otpuzao u šumu i pobjegao.

Prema optužnici, snage Vojske Republike Srpske (VRS), pod Mladićevom komandom, tog dana ubile su 144 muškarca.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid u Srebrenici i još sedam opština u BiH, uključujući Ključ, kao i za progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH od 1992. do 1995. godine.

Na ovom suđenju, u korist Optužbe posvjedočio je Fejzija Hadžić, koji je izjavio da su pripadnici srpskih snaga 5. avgusta 1992. na Jalašačkom Polju kod Kalinovika strijeljali 24 Bošnjaka iz okolnih sela, koje su od juna držali zatočene u zgradama osnovne škole i stare barutane.

“Rekli su nam da idemo u zatvor u Foči, na razmjenu. Mlađima su vezali ruke žicom. I meni su vezali ruke i udarali me po glavi. Nas 24 su utovarili u kamion i odvezli do livade. Postrojili su nas u kolonu i iz automatskih pušaka pucali na nas sa strane. Mene je metak pogodio u lijevu nogu, pao sam, kao i ostali, i pravio se da sam mrtav”, posvjedočio je Hadžić.

Prema Hadžićevom iskazu, srpski vojnici su ga sa tijelima ubijenih prenijeli u obližnju štalu, koju su zapalili. “Uspio sam da skočim u donji dio štale i da pobjegnem”, ispričao je Hadžić.

U unakrsnom ispitivanju, Mladićev branilac Miodrag Stojanović sugerisao je da su “egzekucije” Bošnjaka počinile policijske, a ne vojne snage.

“Zadužen sam od gospodina Mladića da vam prenesem da je u svakom trenutku spreman da vam pruži ruku i izvini se za sve što ste preživjeli”, rekao je na kraju ispitivanja advokat Stojanović svjedoku Hadžiću, koji je potvrdio da je u djetinjstvu sa optuženim Mladićem, koji je iz Kalinovika, “igrao lopte”.

Suđenje Mladiću bit će nastavljeno u četvrtak, 30. avgusta.

28. AVGUST 2012.

Mladić: Umjesto bombone snajperski hitac

Izvođenje dokaza o zločinima počinjenim u Sarajevu, tužioci na suđenju Ratku Mladiću u Haagu nastavili su iskazom svjedoka Johna Jordana, koji je od 1992. do 1995. godine u Sarajevu predvodio grupu međunarodnih vatrogasaca-dobrovoljaca koja je pomagala u gašenju požara sa obje linije fronta.

DENIS DŽIDIĆ

Jordan, bivši američki marinac, posvjedočio je da su civili u gradu "svakodnevno" bili podvrgavani artiljerijskim i snajperskim napadima sa položaja Vojske Republike Srpske (VRS) koji su bili iznad grada.

"Svakog dana vidio sam kako se puca na civile", rekao je Jordan, naglašavajući da su civili činili "ogromnu većinu žrtava" koje su njegovi vatrogasci zaticali u zapaljenim zgradama.

Jordan je izjavio da su vatrogasci bili prisutni kada je 18. novembra 1994. jedan snajperski hitac u centru Sarajeva ubio sedmogodišnjeg Nermina Divovića i ranio njegovu majku Dženanu Sokolović.

"Moji ljudi su mi prenijeli su da je dečak s majkom prišao našem kamionu i tražio bombone, što su djeca često činila. Oboje su za nekoliko trenutaka bili pogođeni hicem", rekao je svjedok.

Dok ga je unakrsno ispitivao Mladićev branilac Dragan Ivetić, Jordan je potvrdio da su njegovi vatrogasci i on u Sarajevu bili naoružani te da su otvarali vatru ukoliko bi na njih bilo pucano tokom intervencija.

"Na takvu zaštitu smo se odlučili zato što je u prvoj godini rata nastradao svaki peti sarajevski vatrogasac", objasnio je svjedok.

Jordan je, međutim, odbacio Ivetićevu sugestiju da je snajperista koji je "nažalost" ubio Nermina Divovića mogao ciljati naoružane vatrogasce.

"Sto posto sam siguran da onaj ko je pucao na dijete nije mogao vidjeti nas, zato što smo bili zaklonjeni. Niko nije mogao ciljati nas, a ubiti dijete", naglasio je svjedok.

Jordan je izjavio i da je "često" tokom intervencija u Sarajevu nalazio oružje u civilnim objektima te da su iz grada djelovali pokretni minobacači.

Kazao je i da je vidio kako takav minobacač 1994. puca iz kruga bolnice na Koševu.

Na sugestiju branioca, svjedok je prihvatio da su granate iz tih minobacača, uslijed nepreciznosti, mogle padati i na gradsko područje.

Na kraju ispitivanja, Mladić je zatražio preko advokata Ivetića da svjedoku sam postavi dva pitanja ali mu predsjedavjući sudija Alphons Orie to nije dozvolio. Sudije su rekle Mladiću da sva pitanja može postaviti preko svojih advokata.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je za genocid u Srebrenici i još sedam bosansko-hercegovačkih općina, progon Bošnjaka i Hrvata, kao i za teror nad civilima u Sarajevu artiljerijskim i snajperskim napadima od 1992. do 1995. godine.

Nastavak suđenja Mladiću zakazan je za 29. august.

27. AVGUST 2012.

Mladić: Vatra po Sarajevu da se "razvuče pamet"

Tužioci na suđenju Ratku Mladiću u Haagu kao dokaz su uveli snimak razgovora u kojem on, kao komandant Vojske Republike Srpske (VRS), u maju 1992. godine naređuje otvaranje artiljerijske vatre po četvrtima Sarajeva u kojima nema mnogo Srba kako bi se stanovništvu "razvukla pamet".

JUSTICE REPORT

Snimak Mladićevog naređenja, koji su prisluškujući njegove komunikacije načinile vlasti u Sarajevu, u sudnici je pušten tokom iskaza zaštićene svjedokinje RM-115, koja je u to vrijeme radila u bolnici na Marijinom Dvoru.

Mladić se na snimku čuje kako podređenom pukovniku VRS-a Mirku Vukašinoviću naređuje da gađa i Pofaliće zato što "tamo nema mnogo srpskog življa", pojedinačne ulice u centru Sarajeva te da ispali "jedan plotun na Predsjedništvo BiH".

Svrha tih napada je, kazao je Mladić na snimku, da se u Sarajevu ljudima "razvuče pamet" i onemogući spavanje.

Svjedokinja je posvjedočila da je na radiju 28. maja 1992. čula kako Mladić naređuje granatiranje i da je iste noći bila ranjena u artiljerijskom napadu na bolnicu, poslije čega je pala u komu te pola godine bila na liječenju.

Objašnjavajući kako zna da je na snimku Mladićev glas, RM-115 izjavila je da taj glas bio poznat "svakom malom djetetu".

U unakrsnom ispitivanju, branilac Miodrag Stojanović sugerisao je da je snimak Mladićevog naređenja montiran.

Stojanović je citirao drugi presretnuti razgovor u kojem je Mladić tvrdio da Armije BiH (ABiH) ima "imitatore" koji podražavaju njegov glas.

Mladićev advokat ponovio je i tvrdnju da su iz okoline bolnice jedinice ABiH pucale na VRS artiljerijom i snajperima, ali je svjedokinja kazala da o tome ne zna ništa, jer je vrijeme provodila u podrumu.

Na početku unakrsnog ispitivanja, advokat Stojanović je u Mladićevo ime rekao da iskreno žali zbog njenog stradanja.

Mladić, bivši komandant VRS-a, optužen je u Haškom tribunalu za genocid u Srebrenici i još sedam bosanskohercegovačkih opština, progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH, terorisanje stanovništva Sarajeva dugotrajnim artiljerijskim i snajperskim napadima te uzimanje "plavih šljemova" Ujedinjenih nacija (UN) za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Nastavak suđenja zakazan je za 28. august.

24. AVGUST 2012.

Mladić se izvinio za ponašanje

Bivši komandant VRS u petak se izvinio za neprimerene komentare na račun svedoka.

MARIJA RISTIĆ

Na zatvorenoj sednici Haškog tribunala u petak, Mladićev branilac Branko Lukić izvinio se u ime svog klijenta bivšem novinaru "Skaj njuza" Ernautu van Lindenu i "svima".

Sudsko veće donelo je odluku da se sadržaj zatvorene sednice objavi u javnosti "budući da je izvinjenje važno i u interesu pravde".

Ratko Mladić je u sredu svedoka nazvao "lažovom" i "špijunom CIA-e", nakon što su u sudnici prikazani Van Lindenovi televizijski izveštaji o ratu u BiH.

Lukić je rekao da je suđenje bilo stresno za Mladića zbog njegovog narušenog zdravlja i da se on istim prkosnim tonom obraća svima, uključujući i svoju sopstvenu Odbranu.

Sudsko veće je još jednom upozorilo Mladića da će ga udaljiti iz sudnice ako se njegovo neprimereno ponašanje nastavi.

Haški tribunal je već doneo odluku 16. avgusta da stavi Ratka Mladića pod video-nadzor dok god je sudnici, zbog njegove stalne upotrebe neprimerenog rečnika.

U petak je nastavljeno i unakrsno ispitivanje svedoka Kolma Dojla, šefa posmatračke misije u BiH nekadašnje Evropske zajednice.

Dojl je još jednom potvrdio da je međunarodna zajednica svojevremeno bila zabrinuta zbog teškog naoružanja u posedu bosanskih Srba.

On, međutim, nije mogao da potvrdi da li su borci bili pripadnici paravojnih formacija, jer nije bio upoznat sa strukturom snaga bosanskih Srba.

Zaštićeni svedok RM115, jedan od preživelih iz rata u BiH, takođe je trebalo da svedoči u petak, ali je zbog lošeg zdravstvenog stanja njegovo svedočenje odloženo za ponedeljak.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje

zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

On je optužen za genocid u Srebrenici počinjen 1995. i u još nekoliko bosanskohercegovačkih opština 1992. godine, kao i za progon Bošnjaka i Hrvata sa teritorija pod kontrolom VRS, granatiranje i snajpersko delovanje po Sarajevu, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 27. avgusta.

23. AVGUST 2012.

JNA naoružavala VRS, tvrdi svedok

Bosanske Srbe oružjem je snabdevala Jugoslovenska narodna armija (JNA), izjavio je bivši evropski mirovni posrednik na suđenju Ratku Mladiću.

MARIJA RISTIĆ

Kolm Dojl, šef posmatračke misije u BiH tadašnje Evropske zajednice, u četvrtak je svedočio pred Haškim tribunalom na suđenju nekadašnjem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS).

Dojl je rekao da je međunarodna zajednica bila posebno zabrinuta zato što je mobilisan veliki broj bosanskih Srba, koji su bili mnogo bolje naoružani od drugih dveju etničkih grupacija u BiH – Bošnjaka i Hrvata.

"Već su koristili oružje snaga Teritorijalne odbrane, koja je postojala u gotovo svakom gradu u BiH. Ali dobijali su oružje i od JNA. Znali smo da je JNA na strani Srba", kazao je Dojl.

Svedok se prisetio i sastanka sa pokojnim predsednikom Srbije i haškim optuženikom Slobodanom Miloševićem u Beogradu 1992. godine.

Prema Dojlovim rečima, cilj sastanka sa Miloševićem bio je da se izvrši pritisak na Mladića da obustavi granatiranje Sarajeva.

Dojl je izjavio da se u to vreme Milošević protivio opsadi grada, opisavši je kao zločin koji se mora kazniti.

Tokom današnjeg saslušanja sudije su još jednom upozorile Mladića da će biti kažnjen za neprimereno ponašanje u sudnici, pošto je na prethodnom zasedanju svedoka Ernauta van Lindena, bivšeg dopisnika "Skaj njuza", nazvao "lažovom" i "špijunom CIA-e".

Haški tribunal je već doneo odluku 16. avgusta da stavi Ratka Mladića pod video-nadzor dok god je sudnici, zbog njegove stalne upotrebe neprimerenog rečnika.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

On je optužen za genocid u Srebrenici počinjen 1995. i u još nekoliko bosanskohercegovačkih opština 1992. godine.

Mladić se tereti i za progon Bošnjaka i Hrvata sa teritorija pod kontrolom VRS, granatiranje i snajpersko delovanje po Sarajevu, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 24. avgusta.

22. AVGUST 2012.

Svedok: Nije bilo "Zelenih beretki" u Sarajevu 1992.

Na suđenju Ratku Mladiću, bivši novinar "Skaj njuza" tvrdio je da nije video bošnjačke paravojne formacije u Sarajevu.

MARIJA RISTIĆ

U nastavku suđenja bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS), u sredu je pred Haškim tribunalom unakrsno ispitan bivši novinar "Skaj njuza" Ernaut van Linden.

Mladićev branilac Branko Lukić osporio je tvrdnje Van Lindena da su snage bosanskih Srba gađale civilne objekte zato što je tu infrastrukturu koristila Armija BiH (ABiH).

Van Linden je, međutim, ostao pri tvrdnji da u gradu nije video nijednog pripadnika tzv. "Zelenih beretki" – bošnjačke paravojne formacije koja je kasnije prešla u sastav ABiH.

"Srbi su umislili 'Zelene beretke'. Za sve vreme mog boravka tamo nisam video nijednog pripadnika ove jedinice", rekao je Van Linden.

Van Linden je izjavio kako su brojne vojne operacije Bošnjaka za cilj imale probijanje opsade, ali da one nisu uspele zbog jakih i preciznih artiljerijskih napada VRS na grad.

On nije mogao da potvrdi ko je snabdevao ABiH oružjem.

"Čuo sam glasine, ali ne mogu ništa da kažem jer ne raspolažem preciznim informacijama", rekao je Van Linden.

Mladićev branilac je tražio da se deo iskaza svedoka o tipu oružja koji su koristili bosanski Srbi zanemari, jer Van Linden nije vojni ekspert.

"Nisam vojni ekspert, ali budući da imam 23 godine iskustva u izveštavanju sa ratnih područja, sebe smatram ratnim dopisnikom", objasnio je Van Linden.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

On je optužen za genocid u Srebrenici počinjen 1995. i u još nekoliko bosanskohercegovačkih opština 1992. godine, progon Bošnjaka i Hrvata sa teritorija pod kontrolom VRS, granatiranje i snajpersko delovanje po Sarajevu, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 23. avgusta.

21. AVGUST 2012.

Suđenje Mladiću nastavljeno posle letnje pauze

Sarajevo je bilo izloženo dugotrajnom i neselektivnom granatiranju, izjavio je Ernaut van Linden, bivši novinar, u nastavku suđenja Ratku Mladiću.

MARIJA RISTIĆ

Posle letnje pauze, suđenje bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću nastavljeno je pred Haškim tribunalom svedočenjem Ernauta van Lindena, nekadašnjeg dopisnika "Skaj njuza" koji je 1992. izveštavao iz Sarajeva.

Van Linden je izjavio da je u tom periodu Sarajevo bilo pod potpunom kontrolom VRS.

"Nije bilo struje, sve prodavnice bile su zatvorene. Nije bilo hrane. Sve je zavisilo od 'dobre volje' snaga bosanskih Srba", rekao je Van Linden.

"Ujedinjene nacije (UN) su obezbeđivale hranu preko sarajevskog aerodroma. Ali bilo je dana kada ni to nije bilo moguće", objasnio je on.

Tokom zasedanja u utorak, Tužilaštvo je prikazalo Van Lindenove intervjue sa Mladićem.

U to vreme Mladić je govorio da se ne plaši mogućnosti da ga optuži Međunarodni krivični tribunal za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), kao i da se nada da će UN priznati pravo bosanskim Srbima da se brane.

"Mi ćemo da se borimo dok postojimo, jer nemamo drugog izbora", rekao je Mladić 1992. godine Van Lindenu u intervjuu snimljenom u brdima iznad Sarajeva.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Mladićev branilac Branko Lukić pitao je svedoka jesu li Bošnjaci 1992. koristili civilne zgrade kao vojne objekte.

Svedok je potvrdio da jesu, ali je dodao da je to bilo "očekivano, budući da je grad bio pod opsadom".

Lukić je osporio Van Lindenove izveštaje u kojima je ovaj tvrdio da su samo snage bosanskih Srba granatirale područje.

“Jeste, istina je da sam rekao da su bosanski Srbi granatirali grad. Čuo sam da su i Bošnjaci gađali civile, ali to ne mogu da potvrdim. Nisam to video svojim očima”, objasnio je Van Linden.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

On je optužen za genocid u Srebrenici počinjen 1995. i u još nekoliko bosanskohercegovačkih opština 1992. godine.

Tereti se i za progon Bošnjaka i Hrvata sa teritorija pod kontrolom VRS, granatiranje i snajpersko delovanje po Sarajevu, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 22. avgusta.

17. AVGUST 2012.

Mladić pod stalnim video-nadzorom na suđenju

Haški tribunal doneo je odluku o pojačanom video-nadzoru za vreme suđenja ratnom komandantu VRS zbog njegove neprikladne komunikacije sa prisutnima na galeriji.

MARIJA RISTIĆ

Alfons Ori, predsedavajući sudija u predmetu protiv bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) Ratka Mladića, doneo je odluku da će na budućim zasedanjima Suda optuženi biti sniman od trenutka od trenutka ulaska u sudnicu do izlaska iz nje.

"Od početka suđenja, Sudsko veće je primetilo i bilo obavešteno o slučajevima neprikladne komunikacije optuženog sa galerijom u sudnici", glasi odluka sudije Orija.

"Uz to, Sudsko veće je bilo obavešteno o slučajevima neprikladne komunikacije optuženog sa svedokom u sudnici nakon što se Veće povuklo i napustilo sudnicu. I konačno, optuženi je i drugim vrstama ponašanja ometao postupak u sudnici", objasnio je on.

Tokom zasedanja Suda, Mladić je povremeno viđen kako komunicira sa publikom na galeriji, a prisutne žrtve reagovale su na njegove provokacije.

Tokom izlaganja uvodne reči Tužilaštva u maju ove godine, pojedinci prisutni u publici tvrdili su da im je Mladić pretio prelazeći prstom preko prednjeg dela vrata.

Sudija Ori upozorio je da postoji mogućnost da je optuženi i ranije komunicirao na taj način a Sudsko veće to možda nije zapazilo.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

On je optužen za genocid u Srebrenici počinjen 1995. i u još nekoliko bosanskohercegovačkih opština 1992. godine.

Tereti se i za progon Bošnjaka i Hrvata sa teritorija pod kontrolom VRS, granatiranje i snajpersko delovanje po Sarajevu, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 21. avgusta.

15. AVGUST 2012.

Mladićev rođak osuđen za skrivanje bivšeg komandanta

Viši sud u Beogradu osudio je rođaka ratnog komandanta Vojske Republike Srpske Ratka Mladića, što je prva pravosnažna presuda srpskih sudova za skrivanje haškog optuženika.

MARIJA RISTIĆ

Branislav Mladić, brat od strica Ratka Mladića koji je bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) skrivao u svom domu do njegovog hapšenja u maju prošle godine, osuđen je u utorak na uslovnu kaznu.

Viši sud u Beogradu osudio je Branislava Mladića na četiri godine – godinu dana zatvora i tri godine uslovno – na osnovu sporazuma o priznanju krivice koji je Tužilaštvo za ratne zločine sklopilo s njim.

Osuđeni je priznao da je šest godina skrivao Mladića u svojoj kući u selu Lazarevo u Srbiji.

Zamenik tužioca za ratne zločine Bruno Vekarić rekao je da se o priznanju krivice pregovara sa još jednom osobom koja je učestvovala u skrivanju Ratka Mladića u Maloj Moštanici tokom 2006. godine, ali je odbio da otkrije njen identitet.

Tužilaštvo vodi istragu i protiv šestorice osumnjičenih za skrivanje Ratka Mladića, kao i Stojana Župljanina, takođe haškog optuženika, dok je protiv sedam osoba u toku pretkrivični postupak.

Pred Prvim osnovnim sudom u Beogradu u toku je i drugo suđenje desetorici optuženih za skrivanje Mladića. Presuda iz 2010. godine, kojom su oslobođeni svih optužbi, ukinuta je, a suđenje je obnovljeno.

Otkrivanje mreže jataka koji su pomagali Mladiću ostaje nerešeno pitanje između Srbije i Haškog tribunala.

Glavni tužilac Haškog tribunala Serž Bramerc je u svom nedavnom šestomesečnom izveštaju za Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija (UN) izrazio zabrinutost povodom odugovlačenja Srbije da identifikuje one koji su sve ove godine pomagali Radovanu Karadžiću, bivšem predsedniku Republike Srpske, i Mladiću.

Mladiću se trenutno sudi na Haškom sudu za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti počinjene tokom rata u BiH, uključujući genocid u Srebrenici.

20. JUL 2012.

Suđenje Mladiću: Svedočio preživeli sa Branjeva

Peti svedok Tužilaštva na suđenju bivšem komandantu VRS Ratku Mladiću prisetio se kako je preživeo masovno pogubljenje na Vojnoj ekonomiji Branjevo.

Pre letnje pauze, suđenje Ratku Mladiću, bivšem generalu Vojske Republike Srpske (VRS), nastavljeno je u četvrtak i petak iskazima zaštićenog svedoka i bivšeg pripadnika Holandskog bataljona.

Dajući iskaz u četvrtak, zaštićeni svedok pod pseudonimom RM-255 rekao je da su ga 13. jula 1995. godine vojnici VRS odvojili od porodice u Potočarima i odveli do školske zgrade u Bratuncu, gde je držan dva dana.

Vojnici VRS su 16. jula prevezli zatočene Bošnjake autobusom do obližnje Vojne ekonomije Branjevo. Prema rečima svedoka, zatvorenici su postrojeni i pogubljeni hicima iz automatskih pušaka. RM-255 nije pogođen, ali je pao među beživotna tela i ostao da leži sve dok pucnjava nije prestala.

Svedok se prisetio da je posle toga uspeo da odveže ruke i pobegne, zajedno sa još četiri preživela. Posle nekoliko dana lutanja, predao se vojnoj policiji srpske vojske, koja ga je prebacila u zatvorenički logor Batković kod Bijeljine. Oslobođen je pet meseci kasnije.

Prema optužnici Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), VRS je 16. jula 1995. godine, pod komandom Mladića, ubila više od 1.000 Bošnjaka na ekonomiji Branjevo.

Bivši pripadnik Holandskog bataljona UN-a Elko Koster svedočio je u petak o svojim pokušajima u julu 1995. godine da spreči odvajanje muškaraca od žena i dece u izbegličkom logoru u Potočarima kod Srebrenice.

Koster je kazao kako je 12. jula pričao sa Mladićem i pokušao da ga ubedi da dozvoli UNPROFOR-u da evakuiše bošnjačke izbeglice, ali je Mladić to odbio, rekavši svedoku: “Ako mi se usprotiviš, imaćeš problema.”

“Uspeo sam da spasem jednog 16-godišnjeg dečaka koji je odvojen od majke. Njegova majka je plakala. Viknuo sam na vojnike VRS i oni su ga vratili među izbeglice”, dodao je Koster.

VRS je 15. jula 1995. odvojila bošnjačke izbeglice smeštene u Potočarima u grupu za muškarce i grupu za žene i decu. Posle odvajanja, na području oko Srebrenice pogubljeno je više od 7.000 ljudi.

Koster se prisetio i da je 13. jula u Potočarima video devet beživotnih tela.

“Video sam devet tela kako leže u vrsti. Video sam da imaju rane od automatskog oružja na leđima”, objasnio je.

Svedok, međutim, nije mogao da kaže jesu li ubijeni muškarci bili Bošnjaci ili bosanski Srbi.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Koster je potvrdio kako je bio obavešten da su “pre pada Srebrenice” bošnjački borci preuzimali kontrolne punktove UN-a, odakle su pucali na snage bosanskih Srba.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 21. avgusta.

19. JUL 2012.

Suđenje Mladiću: Srebrenica redovno granatirana

Tokom leta 1995. godine Srebrenicu su neprestano granatirale snage bosanskih Srba, izjavio je nekadašnji vojni posmatrač UN-a na suđenju bivšem komandantu VRS Ratku Mladiću.

MARIJA RISTIĆ

Džozef Kingori, posmatrač Ujedinjenih nacija (UN) u Srebrenici 1995. godine, svedočio je u sredu da je granatiranje Srebrenice bilo toliko uobičajeno da mu se nije posvećivalo mnogo pažnje.

On je dodao da su granate ispaljivale snage bosanskih Srba i da je osoblje UN-a moglo da utvrdi tačne koordinate mesta odakle bi potekao napad.

"Postojao je izvesni obrazac granatiranja kojim su se služili bosanski Srbi. Prvo bi granatirali određeno područje, a zatim sačekali da Srebreničani izađu da pokupe tela ranjenih i stradalih. Tada bi ponovo otvarali vatru, ovog puta ciljajući pojedince na ulicama", objasnio je Kingori.

Svedok je rekao i da je, dok je bio u Srebrenici, stekao utisak da su civili u gradu neprestano gladni, jer nisu imali načina da proizvode hranu.

"Zavisili su od zaliha UNHCR-a i sitne robe prokrijumčarene iz obližnjeg sela Žepa", dodao je.

Na saslušanju u sredu, Tužilaštvo je prikazalo video-zapise snimljene 12. jula 1995. godine kod izbegličkog logora u Srebrenici, na kojima se vidi kako Kingori i Mladić raspravljaju o evakuaciji civila.

Kingori je svedočio da je Vojska Republike Srpske (VRS) odvojila Bošnjake iz Srebrenice dvaput – prvo su odvojili muškarce od žena i dece, a zatim dečake uzrasta između 12 i 16 godina od žena.

Srebrenica, u istočnoj Bosni, 1993. godine proglašena je demilitarizovanom zonom pod zaštitom UN-a. Uprkos tom statusu, snage bosanskih Srba počele su da granatiraju grad u leto 1995. godine, zvanično ga zauzevši 11. jula.

U danima koji su usledili, ubijeno je više od 7.000 Bošnjaka na različitim lokacijama oko Srebrenice.

Tokom svog boravka u BiH, Kingori je vodio dnevnik, ali je te beleške lično spalio iz straha za sopstvenu bezbednost.

Kingori je prethodno svedočio na suđenju Radovanu Karadžiću, bivšem predsedniku Republike Srpske.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 19. jula unakrsnim ispitivanjem Kingorija.

18. JUL 2012.

Svedokinja: Srebrenica kao zatvor

Svedočeći na suđenju za ratne zločine bivšem komandantu Vojske Republike Srpske Ratku Mladiću, nekadašnja medicinska sestra opisala je Srebrenicu 1995. godine kao zatvor na otvorenom.

MARIJA RISTIĆ

Kristina Šmic, medicinska sestra "Lekara bez granica" u Srebrenici 1995. godine, svedočila je u utorak kao treći svedok Tužilaštva na suđenju Mladiću.

"Imala sam utisak da nije bilo slobode kretanja, jer, na primer, ako je neko želeo da ide u Sarajevo, nije mogao. Moje kolege koje su radile u obližnjem selu Žepa, krišom su nam doturali stvari [u Srebrenicu]", rekla je Šmicova.

U julu 1995. godine, prisetila se Šmicova, brojni civili sklonili su se u Potočare zato što su se plašili Vojske Republike Srpske (VRS), koja se spremala da zauzme Srebrenicu.

Ona je kazala da ju je Robert Franken, zamenik komandanta Holandskog bataljona snaga Ujedinjenih nacija (UN), obavestio da je Mladić tražio dozvolu od UN-a da organizuje evakuaciju Srebrenice.

Svedokinja se tada usprotivila generalu Mladiću tvrdeći da je evakuacija zaduženje "Lekara bez granica", na šta joj je Mladić poručio da "radi svoj posao".

Šmicova je prethodno svedočila na suđenju Radovanu Karadžiću, bivšem predsedniku Republike Srpske.

Ona je rekla da je videla granatiranje Srebrenice, egzodus ljudi do baze UN-a u Potočarima, odvajanje muškaraca od ostatka populacije i deportaciju žena i dece na teritoriju koju je držala Armija BiH (ABiH).

Šmicova je objasnila da je tada videla srpske vojnike kako odvode zarobljene muškarce na stratišta.

Svedokinja je napustila enklavu 21. jula 1995. godine, zajedno sa ostalim osobljem "Lekara bez granica".

Tokom prve pauze na glavnom pretresu, Mladić se žalio svom advokatu da se ne oseća dobro i tražio da se suđenje odloži. Međutim, predsedavajući sudija Alfons Ori je odbio taj predlog tvrdeći da nije dobio nikakve medicinske izveštaje koji potvrđuju da je Mladićevo zdravlje ugroženo.

Suđenje je prekinuto u četvrtak zato što je Mladiću pozlilo, ali je nastavljeno u ponedeljak pošto su se doktori složili da je optuženi sposoban da prati suđenje.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 18. jula.

17. JUL 2012.

Zvaničnik UN-a: Iran slao oružje u BiH

Na suđenju Ratku Mladiću, bivši zvaničnik Ujedinjenih nacija rekao je da su tokom rata u BiH sve tri strane kršile embargo na trgovinu oružjem.

MARIJA RISTIĆ

Suđenje bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) nastavljeno je u ponedeljak unakrsnim ispitivanjem bivšeg zvaničnika Zaštitnih snaga UN-a (UNPROFOR) Dejvida Harlanda.

Unakrsno ispitivanje bilo je zakazano za prošli petak, ali je odloženo zbog Mladićevog zdravstvenog stanja.

U nastavku glavnog pretresa, Harland je rekao da su se pregovori između Bošnjaka i bosanskih Srba stalno prekidali zato što su obe strane redovno kršile sporazum o demilitarizaciji BiH iz 1993. godine.

Uprkos embargu na uvoz oružja u BiH, sve strane su dobijale oružje iz raznih ilegalnih izvora, napomenuo je Harland.

Na pitanje advokata odbrane Branka Lukića kako je Bošnjacima stizalo oružje, Harland je rekao da se to uglavnom činilo na tri načina.

“Iran je Bošnjacima dostavljao oružje preko Hrvatske i uz odobrenje Sjedinjenih Država. Drugi način bio je vazdušnim putem. Velike količine oružja sa Zapada i iz Turske izbacivane su iz aviona blizu tuzlanskog aerodroma. Treći način bio je lokalnim švercerskim kanalima”, pojasnio je Harland.

Prisećajući se događaja posle pada Srebrenice 1995. godine, svedok je istakao da su civili iz okolnih sela strahovali da će se isto dogoditi i njima.

“Srbi nikada nisu dozvolili da u enklavi bude prisutan veliki broj snaga UNPROFOR-a. U selu Žepa [jugozapadno od Srebrenice] postojao je mali broj pripadnika ukrajinskih snaga, koji su nam rekli da su se Bošnjaci plašili masovnih pugubljenja”, kazao je Harland.

On je rekao da su Bošnjaci i Srbi postigli dogovor oko mirnog povlačenja bošnjačkih snaga iz sela Žepa, koji je kasnije prekršio predsednik BiH Alija Izetbegović odbivši da preda borce.

Harland je dodao da su mu Ratko Mladić i Zdravko Tolimir, bivši ratni načelnik Generalštaba VRS i Mladićev pomoćnik, rekli da su iz osvete Srbi kasnije ubili lokalnog bošnjačkog lidera Avdu Palića.

Do kraja jula 1995. godine gotovo svi Bošnjaci su proterani iz Žepe.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 17. jula.

13. JUL 2012.

Suđenje Mladiću odloženo do ponedeljka

Suđenje bivšem komandantu Vojske Republike Srpske odloženo je do ponedeljka zbog njegovog zdravstvenog stanja, saopštio je u petak Haški tribunal.

MARIJA RISTIĆ

Mladić je pušten iz bolnice i vraćen u pritvorsku jedinicu, saopštio je Haški tribunal u petak popodne.

"Nalazi su potvrdili da nije potrebno dalje lečenje. Prethodna ocena da je Mladić sposoban da prisustvuje suđenju ostaje stoga nepromenjena", rekla je predstavnica Tribunala Nerma Jelačić.

On je u četvrtak prebačen u bolnicu pošto mu je pozlilo tokom suđenja.

Izveštaj o Mladićevom zdravstvenom stanju koji su juče dobile sudije, tužioci i branioci poverljiv je i o njemu nije bilo reči u sudnici tokom kratkog zasedanja Suda u petak.

Branilac Branko Lukić rekao je novinarima da je zdravlje njegovog klijenta i dalje ugroženo, ali da se Mladić oseća bolje nego juče, kada mu je pozlilo tokom suđenja.

"Očito je da su ovi dugi dani suđenja ostavili traga na njemu. Pokušaćemo da dobijemo kraće sesije i manji broj dana u sedmici", kazao je Lukić.

On je dodao da doktori tvrde da su Mladićevi zdravstveni problemi u vezi sa visokim krvnim pritiskom i visokim nivoom šećera u krvi.

"Pošto je Mladić ranije imao tri moždana udara, a juče u sudnici nije mogao da pokrene desnu nogu i ruku, posumnjali smo da je ponovo doživeo moždani udar. U bolnici su zatim obavljena dva skeniranja i rečeno nam je da je sve u redu i da nema novih patoloških promena na njegovom mozgu", istakao je Lukić.

Mladić je od početka suđenja imao problema sa zdravljem. I udruženja žrtava i bivši Mladićevi saborci strahuju da neće dočekati kraj suđenja.

Žrtve se brinu da Mladić neće poživeti da čuje presudu, dok njegovi saveznici strahuju da neće stići da dokaže svoju nevinost.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

Suđenje bi trebalo da se nastavi 16. jula, kada se očekuje unakrsno ispitivanje Dejvida Harlanda, bivšeg zvaničnika UN-a, dok će svedočenje Ričarda Danata, bivšeg komandanta britanskih oružanih snaga, možda biti odloženo za 23. jul.

12. JUL 2012.

Ratko Mladić prebačen u bolnicu

Suđenje bivšem komandantu Vojske Republike Srpske prekinuto je pošto se optuženi požalio da mu je pozlilo, nakon čega je odveden u bolnicu.

MARIJA RISTIĆ

Prema rečima predstavnice Haškog tribunala Nerme Jelačić, Mladić je prebačen u bolnicu "iz predostrožnosti".

Predsedavajući sudija Alfons Ori odlučio je da prekine glavni pretres pošto je Mladićeva Odbrana napomenula da se njen klijent ne oseća dobro i da ne može da nastavi učešće u suđenju.

Mladić je od početka suđenja imao problema sa zdravljem budući da je tokom šesnaestogodišnjeg skrivanja od srpskih vlasti doživeo dva moždana udara.

Pre nego što je suđenje prekinuto, Mladićeva Odbrana nastavila je unakrsno ispitivanje Dejvida Harlanda, bivšeg zvaničnika Zaštitnih snaga UN-a (UNPROFOR) u BiH.

Harland je potvrdio navode Odbrane da je postojao razdor između političkog vođstva bosanskih Srba na čelu sa Radovanom Karadžićem, tadašnjim predsednikom Republike Srpske, i Vojske Republike Srpske (VRS) predvođene Mladićem.

"Kada su bili na terenu, vojni oficiri su slušali komandanta Mladića. Međutim, postojalo je blago neslaganje između Mladića i vlasti na Palama predvođene Karadžićem", rekao je Harland.

Pričajući o opsadi Sarajeva, Harland je rekao da su i Bošnjaci za svoje vojne ciljeve imali punktove u gradu putem kojih se Sarajevo snabdevalo gasom i električnom energijom, verujući da će tako pre primorati međunarodnu zajednicu da dela protiv bosanskih Srba.

"Neki Bošnjaci su smatrali da će to izazvati vojnu intervenciju Zapada. Izetbegović mi je lično rekao da se civilima ne sme dozvoliti da napuste Sarajevo", objasnio je Harland.

On je kazao i da je UNPROFOR predložio evakuaciju civila iz Srebrenice 1993. godine, ali da se bošnjačka vlada energično usprotivila tom predlogu.

Položaj bosanskih Srba, prema Harlandovim rečima, bio je oslabljen usled tri faktora – najpre sankcijama koje je Srbija uvela bosanskim Srbima posle pritisaka Zapada, zatim je Armija BiH ojačala nakon što je počela da pristiže pomoć sa Zapada i iz islamskih zemalja, i na kraju, zbog vojne intervencije NATO-a protiv bosanskih Srba.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 13. jula.

10. JUL 2012.

"Mladić je bio samouveren ali frustriran"

Ratko Mladić je bio vrhovni komandant nad svim srpskim snagama u Bosni, izjavio je u nastavku suđenja bivši zvaničnik UN-a.

MARIJA RISTIĆ

Suđenje bivšem komandantu Vojske Republike Srpske (VRS) Ratku Mladiću nastavilo se u utorak unakrsnim ispitivanjem prvog svedoka Elvedina Pašića, koji je iskaz dao u ponedeljak, zatim i svedočenjem bivšeg zvaničnika Ujedinjenih nacija (UN) Dejvida Harlanda.

Mladićev branilac Branko Lukić rekao je da se Pašićevo jučerašnje svedočenje ne može kompletno uzeti u obzir zato što svedok nije lično video nijedno ubistvo niti tela stradalih u selu Grabovica.

"Svedok nije bio na mestu zločina, a ako se ubistvo i dogodilo, odgovorni su meštani sela, a ne optuženi, kako se navodi u optužnici", rekao je Lukić.

Tokom svedočenja Pašić je tvrdio da su srpske snage odgovorne za ubistvo najmanje 150 Bošnjaka u selu Grabovica 1992. godine.

Odbrana je tražila da se naredna ročišta odlože zato što Tužilaštvo još jednom nije sledilo proceduru izvođenja i obelodanjivanja pisanih dokaza.

Sudsko veće najavilo je da će o najnovijem zahtevu Odbrane za odlaganje suđenja odluku doneti naknadno, a da će se u međuvremenu nastaviti sa procesom.

Dejvid Harland, bivši politički savetnik Zaštitnih snaga UN-a (UNPROFOR) u BiH koji je učestvovao u pregovorima sa srpskim vlastima o slobodi kretanja tokom opsade Sarajeva, rekao je da su snabdevanje vodom, hranom i električnom energijom u gradu kontrolisale srpske snage, nad kojima je Ratko Mladić imao potpunu kontrolu.

Harland se susreo sa Mladićem najmanje 20 puta tokom rata, i opisao je optuženog kao samouverenog čoveka koji je često pribegavao pretnjama u komunikaciji sa zvaničnicima UN-a. On ga je doživeo kao frustriranog komandanta koji je političke lidere smatrao odgovornim za vojne neuspehe bosanskih Srba.

Harland je objasnio da je dnevno tokom opsade ispaljivan veliki broj granata na Sarajevo.

“U proseku bismo prebrojali oko hiljadu detonacija iz teške artiljerije svakog dana. Normalno je bilo da većina granata, ili bar polovina, bude ispaljena samo da bi plašila ljude, nije gađano ništa konkretno”, dodao je Harland.

Suđenje Mladiću trebalo je da se nastavi 25. juna, nakon što je obustavljeno u maju. Pozivanje prvih svedoka odloženo je dvaput, zbog stalnih problema Tužilaštva s obelodanjivanjem dokaza Mladićevoj Odbrani.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim u vezi sa optužbama za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene u periodu između 1992. i 1995. godine.

Suđenje će se nastaviti 11. jula.

09. JUL 2012.

Nastavljeno suđenje Ratku Mladiću

Prvi svedok na suđenju za ratne zločine bivšem komandantu Vojske Republike Srpske, Ratku Mladiću, svedočio je o napadu bosanskih Srba na njegovo selo 1992. godine.

MARIJA RISTIĆ

Elvedin Pašić, koji je u vreme napada imao 14 godina, najpre je opisao napad na svoje rodno selo Hrvaćani u maju 1992, kada je ubijeno pet starijih osoba, a kasnije i mučenja u improvizovanom zatvoru u školi u selu Grabovica, kod Kotor Varoši, u severnoj Bosni.

Nakon prvog napada vojnih snaga na rodno selo, Pašić se sa porodicom krio u okolnim selima. Budući da nije bilo izgleda da će napadi srpskih snaga prestati, u novembru iste godine, Pašić i porodica pokušali su da se probiju do sigurne teritorije u Travniku.

Na putu su ih napali vojnici i zadržali ih u zarobljeništvu u školi u Grabovici, selu sa većinskim srpskim stanovništvom.

Pašić se prisetio kako su, kada su ušli u Grabovicu, srpski žitelji formirali špalir iz kojeg su ih pljuvali, bacali kamenje na njih i dovikivali im: "Idite u Tursku, gde i pripadate."

Prema Pašićevim rečima, vojnici su odvojili muškarce, uključujući njegovog oca, od žena i dece. Muškarci su smešteni na drugi sprat škole, a ostali na prvi.

"Narednog dana, dva autobusa su čekala da nas odvezu do Travnika, samo nas sa prvog sprata... Nikada više nisam video oca. Samo sam video ruku kako nam maše sa drugog sprata, nisam znao čija je, ali tu scenu nikada neću zaboraviti", rekao je Pašić.

Pašić je pred Haškim tribunalom svedočio u još dva procesa.

Ove nedelje svedočiće još šest očevidaca, među njima Dejvid Harland, bivši oficir UNPROFOR-a, Ričard Danat, bivši komandant britanskih oružanih snaga, Kristina Šmic, bivša medicinska sestra u Potočarima, i Ilko Koster, bivši pripadnik Holandskog bataljona.

Na suđenju će se kao zaštićeni svedok pojaviti i jedna od osoba koje su preživele pogubljenje na Vojnoj ekonomiji Branjevo.

Suđenje Mladiću trebalo je da se nastavi 25. juna nakon što je obustavljeno u maju. Pozivanje prvih svedoka odloženo je dvaput, zbog stalnih problema Tužilaštva s obelodanjivanjem dokaza Mladićevoj Odbrani.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, izjasnio se da se ne oseća krivim po optužbi za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH u periodu između 1992. i 1995. godine.

On je optužen za genocid u Srebrenici počinjen 1995. i u još nekoliko bosanskohercegovačkih opština 1992. godine, kao i progon Bošnjaka i Hrvata sa teritorija pod kontrolom VRS-a, granatiranje i snajpersko delovanje po Sarajevu, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce.

Suđenje će se nastaviti 10. jula.

25. JUN 2012.

Mladić: Dokazni postupak 9. jula

Haški tribunal odredio je da dokazni postupak na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), počne 9. jula ove godine.

DENIS DŽIDIĆ

Iako je Odbrana zatražila odgodu od šest mjeseci kako bi se pripremili za prve svjedoke, Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY) donio je odluku da dokazni postupak počne 9. jula ove godine.

“Detaljni razlozi za odluku o datumu početka dokaznog postupka bit će saopćeni naknadno. Dokazni postupak će teći od 9. do 20. jula, nakon čega će uslijediti ljetna pauza u radu. Vijeće moli Optužbu da kao prve svjedoke pozove one za koje se Odbrana može pripremiti, odnosno one za koje su objelodanjeni svi dokazi”, navodi se u saopćenju MKSJ-a.

Suđenje Mladiću počelo je 16. maja ove godine izvođenjem uvodne riječi Haškog tužilaštva, ali je pozivanje prvih svjedoka odgođeno zbog stalnih problema Tužilaštva s objelodanjivanjem dokaza Mladićevoj Odbrani.

Mladić je uhapšen u maju prošle godine, nakon više od 15 godina provedenih u bjekstvu. On je optužen za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH između 1992. i 1995. godine.

Optužnica u 11 tačaka tereti Mladića za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona i običaja rata. U dvjema tačkama, Mladić je optužen za genocid u Srebrenici i još sedam bosanskih općina – Bratuncu, Foči, Ključu, Prijedoru, Sanskom Mostu, Vlasenici i Zvorniku.

Devet tačaka optužnice na teret mu stavlja progon, istrebljenje, ubistva, deportaciju, prisilno premještanje, teroriziranje i nezakonite napade na civile i uzimanje međunarodnih vojnika za taoce.

22. JUN 2012.

Otkrivena mreža jataka haških begunaca

Srpsko tužilaštvo obelodanilo je u petak da je u toku krivični postupak protiv 13 osoba za koje se sumnja da su učestvovale u pomaganju i skrivanju Ratka Mladića i Stojana Župljanina.

Vladimir Vukčević, glavni tužilac za ratne zločince, i Bruno Vekarić, zamenik tužioca. Foto: Beta

MARIJA RISTIĆ

Šest osoba sumnjiči se za pomaganje Ratku Mladiću, bivšem načelniku Generalštaba Vojske Republike Srpske, koji je u bekstvu proveo 16 godina pre nego što je 2011. izručen Haškom tribunalu. Jedno od lica pod istragom je visokopozicionirani pripadnik vojne bezbednosti u penziji.

Za Stojana Župljanina, bivšeg načelnika regionalnog Centra bezbednosti u Banjaluci i haškog optuženika, tvrdi se da je imao najorganizovaniju mrežu jataka, kao i dugogodišnju podršku brojnih visokih političkih funkcionera. U toku je krivični postupak protiv sedam osoba za pomaganje Župljaninu.

Glavni tužilac za ratne zločine Vladimir Vukčević odbio je da otkrije imena onih koji su umešani u skrivanje haških optuženika jer su zaštićeni pretpostavkom nevinosti.

Mladić je uživao podršku Vojske Srbije do 2002. godine, kada je Srbija usvojila Zakon o saradnji sa Haškim tribunalom. Prema Vukčevićevim rečima, posle 2002. godine Mladić je oformio mrežu ljudi, uglavnom iz

Vojske Republike Srpske, koja mu je omogućila da se skriva na 11 lokacija u Beogradu.

Većina Mladićevih jataka uhapšena je 2006. godine i trenutno im se sudi pred beogradskim sudom.

Mladić se u jednom trenutku tokom istrage nalazio "na dohvat ruke" nadležnim organima, ali je tu akciju glavni tužilac opisao kao neprofesionalnu, površnu i traljavu. Dodao je da se taj događaj dodatno istražuje.

Prema tužiočevim tvrdnjama, ljudi iz mreže koja je pomagala Radovanu Karadžiću, bivšem predsedniku Republike Srpske i optuženom za ratne zločine pred Tribunalom, ne mogu krivično da se gone jer su svi članovi njegove uže familije.

Gorana Hadžića, bivšeg predsednika nepriznate Republike Srpske Krajine u Hrvatskoj, o njegovoj optužnici obavestio je neko blizak Haškom tužilaštvu, a on je napustio svoju kuću neposredno pre hapšenja.

"Jedna bliska i veoma poznata saradnica Karle del Ponte obavestila je uglednog beogradskog advokata o tome da se Hadžić nalazi na optužnici, a on je pozvao Hadžića u restoran hotela 'Metropol' i ponudio mu svoje usluge pred Tribunalom", rekao je tužilac.

Tužilaštvo ima i informaciju da se Hadžić skrivao u manastirima širom Srbije, iako niko od sveštenstva nije znao ko je on.

Tužilac je ustvrdio da je Rade Bulatović, bivši direktor Bezbednosno-informativne agencije (BIA), znao za 11 adresa na kojima se Mladić skrivao u Srbiji. On je uhapsio njegove jatake, ali ne i Mladića.

Vukčević je izjavio da nema dovoljno podataka da se pokrene krivični postupak protiv Bulatovića, ali da će biti pozvan da "objasni neke stvari".

On je istakao i da srpsko tužilaštvo ne vodi istragu zbog pritiska Haškog tribunala ili Evropske unije, već zato što svaki građanin koji prekrši zakon mora biti kažnjen.

Glavni haški tužilac Serž Bramerc, u svom šestomesečnom izveštaju Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija predstavljenom u junu, izrazio je zabrinutost zbog odugovlačenja Srbije u identifikaciji onih koji su pomagali Karadžiću i Mladiću da toliko dugo ostanu u bekstvu.

19. JUN 2012.

Mladić: Suđenje odgođeno do daljnjeg

Haški tribunal odgodio je do daljnjeg nastavak suđenja Ratku Mladiću, optuženom za genocid i druge zločine u BiH.

JUSTICE REPORT

Početak dokaznog postupka Tužilaštva u Haagu ranije je bio zakazan za 25. juni.

"Sudsko vijeće odgodilo je do daljnjeg početak izvođenja dokaza Tužilaštva na suđenju Ratku Mladiću. Odluka je donesena nakon podnesaka Odbrane i Tužilaštva u vezi sa objelodanjivanjem dokaznog materijala", saopšteno je iz Haškog tribunala.

Odluka sudija sa obrazloženjem za odgađanje suđenja biće objavljena naknadno.

Mladićeva Odbrana je 31. maja, a potom i šest dana kasnije, zatražila da saslušanje prvih svjedoka bude odgođeno zbog problema u dobijanju dokaza Optužbe.

Tužilaštvo je potom obavijestilo Vijeće da se ne protivi ovom zahtjevu, jer je, kako je navelo, uvidjelo da Odbrana još nije dobila 4.498 dokumenata.

Tužioci su kazali da će preostale dokaze Odbrani dostaviti što je prije moguće ove sedmice.

Suđenje Mladiću, bivšem načelniku Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja počelo je 16. maja ove godine izvođenjem uvodne riječi Optužbe.

Prvobitno je bilo planirano da dokazni postupak Optužbe počne 29. maja, ali je Sudsko vijeće prolongiralo taj datum zbog "grešaka Tužilaštva u objelodanjivanju dokaza".

15. JUN 2012.

Mladić: Tužilaštvo se ne protivi odgađanju suđenja

Tužilaštvo Haškog tribunala je u podnesku sudijama navelo da se ne protivi zahtjevu Odbrane Ratka Mladića za odgađanje saslušanja prvih svjedoka na suđenju optuženom za genocid i druge zločine u BiH.

JUSTICE REPORT

"Tužilaštvo priznaje da je ranija procjena problema koji se odnose na objelodanjivanje dokumenata bila pogrešna. Najnovijim uvidom je utvrđeno da Odbrana nema pristup 4.498 dokumenata. Tužilaštvo trenutno prikuplja ove dokaze i očekuje da će ih dostaviti što je prije moguće iduće sedmice", navedeno je u odgovoru haških tužilaca na zahtjev Mladićeve Odbrane za odgađanje nastavka suđenja.

Sudsko vijeće Haškog tribunala početak dokazanog postupka za Mladića zakazalo je za 25. juni.

Odbrana optuženog je prvo 31. maja, a potom i šest dana kasnije, zatražila da saslušanje prvih svjedoka bude odgođeno zbog problema u dobijanju dokaza od Tužilaštva.

Iako Tužilaštvo smatra da postoji osnova da Sudsko vijeće razmotri svoju odluku o nastavku suđenja, ipak se ne slažu sa određenim navodima Odbrane, kao što je "neprikladan kontakt između Tužilaštva i Sudskog vijeća u pogledu rješavanja problema s objelodanjivanjem".

"Tvrdnja Odbrane da Tužilaštvo stalno pogrešno predstavlja stanje u objelodanjivanju dokaza nije tačna. Tužilaštvo je uvijek radilo s dobrom namjerom i transparentno te je bilo pristupačno za rješavanje ovih problema", naveli su iz Tužilaštva.

Suđenje Mladiću, bivšem načelniku Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja počelo je 16. maja ove godine izvođenjem uvodne riječi Optužbe.

Prvobitno je bilo planirano da dokazni postupak Optužbe počne 29. maja, ali je Sudsko vijeće prolongiralo taj datum zbog "grešaka Tužilaštva u objelodanjivanju dokaza".

14. JUN 2012.

Vojska Srbije znala za jedinicu koja je skrivala Mladića

Sve starešine Vojske Srbije znale su za jedinicu navodno zaduženu za obezbeđenje Ratka Mladića, bivšeg komandanta bosanskih Srba, rekao je svedok u nastavku suđenja "Mladićevim jatacima".

MARIJA RISTIĆ

Oficir Vojske Srbije (VS) Marjan Mirčevski svedočio je u sredu u Prvom osnovnom sudu u Beogradu na suđenju "jatacima" Ratka Mladića da je jedan od optuženih, Blagoje Govedarica, bivši pripadnik VS, bio zadužen za izveštavanje komande o brojnom stanju 30. kadrovskog centra Vojske Jugoslavije (VJ), smeštenog u Topčiderskoj kasarni.

"Sve starešine su znale da je centar u kasarni na Topčideru, i ne samo oni nego i minimum još stotinjak ljudi koji su tamo bili smešteni", rekao je Mirčevski.

Centar su sačinjavali bivši pripadnici Vojske Republike Srpske (VRS), navodno zaduženi za Mladićevo obezbeđenje, a rasformiran je 31. marta 2002, dve godine pošto je Milošević izgubio vlast.

Govedarica je bio zadužen da uzima hranu za Centar, koju je dobijao od VS, a Mirčevski je bio njegov oficir za vezu.

Mirčevski je pojasnio da je Govedarica sve radio u skladu sa zakonom i procedurom, "jer bi u suprotnom odgovarao".

Prema rečima Mirčevskog, isporuka hrane Govedaričinoj četi obustavljena je po gašenju 30. kadrovskog centra VJ 2002. godine.

Ranije je Govedarica svedočio da se nalazio na dnu komandnog lanca i da je naređenja primao od Branislava Puhala, bivšeg šefa obezbeđenja Ratka Mladića.

Sumnjalo se da je Puhalo pomagao Mladiću dok je ovaj bio u bekstvu, ali je istraga obustavljena 2006. godine.

Puhalo je na ročištu 19. aprila svedočio da je ceo državni vrh znao da je Mladić u Beogradu.

Mladić se od Haškog tribunala krio gotovo 16 godina. Uhapšen je 26. maja 2011. u selu Lazarevu, u Vojvodini. Trenutno mu se sudi u Haškom tribunalu po jedanaest tačaka optužnice za ratni zločin i zločine protiv čovečnosti, uključujući genocid u Srebrenici, počinjene tokom rata u BiH.

Ovo je drugo suđenje desetorici optuženih za skrivanje Mladića. Presuda iz 2010. godine, kojom su oslobođeni svih optužbi, ukinuta je, a suđenje je obnovljeno.

Jedan od optuženih, oficir VJ Jovo Đogo, označen kao glavni organizator "jataka", preminuo je u toku prvog procesa.

Sadašnji glavni tužilac Haškog tribunala Serž Bramerc, u svom nedavnom šestomesečnom izveštaju za Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija (UN), naveo je da poslednje pitanje između Srbije i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) – otkrivanje ko je pomagao Mladiću – ostaje i dalje nerešeno.

Suđenje će se nastaviti 2. oktobra.

06. JUN 2012.

Mladić: Odbrana i dalje dobiva nove dokaze

Odbrana Ratka Mladića, bivšeg komandanta Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), dopunila je svoj zahtjev za odgađanje početka dokaznog postupka Tužilaštva, istaknuvši da i dalje dobivaju nove dokaze.

DENIS DŽIDIĆ

Branko Lukić, Mladićev branilac, istakao je u podnesku Sudskom vijeću da je Odbrana 31. maja ove godine zaprimila pet dokumenata koje će Haško tužilaštvo koristiti prilikom ispitivanja nekoliko prvih svjedoka, a koje nije stigla analizirati.

"Pozivanje svjedoka da svjedoče 25. juna ove godine, pod ovim uslovima, bilo bi nerazumno i onemogućilo bi optuženog da se pripremi za suđenje, te bi kršilo njegovo pravo na pošteno suđenje", naveo je Lukić u podnesku.

Mladićev branilac je dodao da je Odbrana u posljednje četiri sedmice dobila ukupno 10.000 novih dokaza i dokumenata od Haškog tužilaštva, te da bi počinjanje dokaznog postupka pod ovim uslovima predstavljalo "kršenje prava na pravdu najgore vrste".

Odbrana Ratka Mladića je 31. maja ove godine zatražila od Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY) da odgodi početak dokaznog postupka za šest mjeseci zbog "problema sa objelodanjivanjem dokaza".

Suđenje Mladiću za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja počelo je 16. maja ove godine izvođenjem uvodne riječi Optužbe.

Iako je dokazni postupak trebao početi 29. maja, Sudsko vijeće odgodilo je pozivanje prvih svjedoka za mjesec dana, jer Odbrana optuženog nije bila u posjedu svih dokaza zbog greške Haškog tužilaštva u njihovom objelodanjivanju.

Odbrana je tada tražila odgodu od šest mjeseci, ali je Sudsko vijeće ocijenilo da bi pauza od mjesec dana bila dovoljna.

Mladić je optužen za genocid u Srebrenici i još nekoliko bosanskohercegovačkih općina, kao i progon nesrpskog stanovništva s teritorija pod kontrolom VRS-a, granatiranje i snajpersko djelovanje po Sarajevu te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce.

31. MAJ 2012.

Mladić: Zatražena odgoda od šest mjeseci

Odbrana Ratka Mladića, bivšeg komandanta Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), ponovno je zatražila od Haškog tribunala da odgodi početak dokaznog postupka za šest mjeseci zbog "kontinuiranih problema sa objelodanjivanjem dokaza".

DENIS DŽIDIĆ

Branko Lukić, Mladićev branilac, istakao je da su na drugim suđenjima pred Haškim tribunalom dokazi odbranama bili dostavljeni "makar tri mjeseca prije dokaznog postupka", ali da to njima nije omogućeno zbog kašnjenja Tužilaštva u dostavljanju dokaza.

"Jasno je da Odbrana i dalje nema sve dokaze, kao i da je Optužba davala pogrešne izvještaje o objelodanjivanju dokaza. Vijeće je donijelo odluku o početku dokaznog postupka vodeći računa samo o tome da Odbrana ima dokaze koje će Tužilaštvo koristiti prilikom ispitivanja svjedoka, a ne vodeći računa o dokazima potrebnim za unakrsno ispitivanje svjedoka", navodi Mladićeva Odbrana.

Suđenje Ratku Mladiću za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja počelo je 16. maja ove godine izvođenjem uvodnih riječi Optužbe.

Iako je dokazni postupak trebao početi 29. maja, Sudsko vijeće odgodilo je pozivanje prvih svjedoka za 25. juni, jer Odbrana optuženog nije bila u posjedu svih dokaza zbog greške Haškog tužilaštva u objelodanjivanju. Odbrana je tražila odgodu od šest mjeseci, ali je Sudsko vijeće ocijenilo da bi pauza od mjesec dana bila dovoljna.

Mladić je optužen za genocid u Srebrenici počinjen 1995. i u još nekoliko bosanskohercegovačkih općina 1992. godine, kao i za progon Bošnjaka i Hrvata s teritorija pod kontrolom VRS-a, granatiranje i snajpersko djelovanje po Sarajevu, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce. On je uhapšen u maju 2011. nakon preko 15 godina provedenih u bjekstvu.

Haško tužilaštvo je u četvrtak, 31. maja, dostavilo Sudskom vijeću pisani podnesak sa izmijenjenim spiskom od 14 svjedoka koje namjerava pozvati u prvih mjesec dana dokaznog postupka.

Tužilaštvo je navelo da je spisak prvih svjedoka sačinjen nakon "odabira onih svjedoka za koje se Odbrana mogla pripremiti, jer su im dostavljeni svi dokazi".

"Ovih 14 svjedoka će govoriti o dva masakra 1992., početnom granatiranju Sarajeva u maju 1992. godine, jednom incidentu snajperskog djelovanja i jednom od masovnih ubistava u Srebrenici. U ovom dijelu će također biti izneseni dokazi u vezi sa organizacionom strukturom VRS-a i kako je Mladić pokazivao autoritet kao komandant Glavnog štaba", navedeno je u podnesku Haškog tužilaštva.

Od navedenih 14 svjedoka, petorica će biti zaštićeni svjedoci koji će govoriti o masovnim ubistvima na području Srebrenice te kampanji terorisanja civila Sarajeva. Jedan od zaštićenih svjedoka bit će nekadašnji pripadnik VRS-a koji će govoriti o instrukcijama koje su date snajperistima Sarajevsko-romanijskog korpusa VRS-a tokom opsade Sarajeva.

Uz njih, u korist Optužbe svjedočit će Rajif Begić i Elvedin Pašić, koji će pričati o masovnim ubistvima Bošnjaka u Ključu i Sanskom Mostu.

O zločinima u Srebrenici, koji su se desili nakon što su snage VRS-a u julu 1995. godine preuzele kontrolu nad tom zaštićenom enklavom, govorit će Joseph Kingori i Eelco Koster, bivši pripadnici Ujedinjenih nacija koji su boravili u Srebrenici, kao i Momir Nikolić, bivši pomoćnik komandanta za bezbjednost Bratunačke brigade VRS-a, koji je 2006. osuđen na 20 godina zatvora za učešće u tim zločinima.

David Harland i John Jordan, nekadašnji pripadnici međunarodnih snaga u BiH, govorit će o zločinima u glavnom gradu BiH, o čemu će iskaz dati i Aernout van Lynden, bivši novinar Sky News televizije, koji je boravio u Sarajevu između 1992. i 1994. godine.

24. MAJ 2012.

Mladić: Prvi svjedok 25. juna

Sudsko vijeće Haškog tribunala zakazalo je početak dokaznog postupka na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), za 25. juni ove godine.

DENIS DŽIDIĆ

Alphons Orie, predsjedavajući Sudskog vijeća, prihvatio je molbu Mladićeve Odbrane da se odgodi početak dokaznog postupka – koji je prvobitno bio zakazan za 29. maj ove godine – zbog problema sa objelodanjivanjem dokaza, ali je odbio zahtjev da ta pauza traje šest mjeseci.

“Pripreme do sada nisu bile uzalud, samo će možda trebati pripremiti dodatne dokaze. Sve to zahtijeva dodatno vrijeme. S druge strane, uticaj problema sa objelodanjivanjem je u određenim segmentima vrlo mali ili nepostojeći”, navodi se u odluci Orieja.

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY) naložio je Haškom tužilaštvu da do 30. maja dostavi novu listu svjedoka koje planira pozvati.

Odbrana Ratka Mladića žalila se Sudskom vijeću 14. maja, dva dana prije početka suđenja, da nisu u posjedu svih dokaza zbog greške Haškog tužilaštva u objelodanjivanju.

Branko Lukić, branilac optuženog, zatražio je da se Odbrani odobri šest mjeseci pauze prije početka dokaznog postupka na suđenju Mladiću, dok je Haško tužilaštvo ocijenilo da bi bila dovoljna “ograničena pauza”.

Mladić je optužen za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja između 1992. i 1995. godine. Optužnicom mu je na teret stavljena odgovornost za genocid u Srebrenici počinjen 1995. i u još nekoliko bosanskohercegovačkih općina 1992. godine, kao i progon Bošnjaka i Hrvata sa teritorija pod kontrolom VRS-a, granatiranje i snajpersko djelovanje po Sarajevu, te uzimanje međunarodnih vojnika za taoce.

On je uhapšen u maju prošle godine, a suđenje je počelo izvođenjem uvodne riječi Tužilaštva u Haagu 16. i 17. maja ove godine.

21. MAJ 2012.

Mladić: Dovoljna "ograničena" pauza

Haško tužilaštvo zatražilo je od Sudskog vijeća da, zbog problema sa objelodanjivanjem dokaza, Odbrani Ratka Mladića ne odobri šest mjeseci pauze na suđenju, smatrajući da je dovoljna "ograničena pauza".

DENIS DŽIDIĆ

U podnesku sudijama Tribunala u Haagu, tužioci su istakli da su Odbrani od početka priprema za suđenje dostavili 19 "paketa" dokaza, te da su se problemi pojavili u "samo dva paketa".

Tužioci su naglasili da su greške "tehničke prirode", zbog kojih Mladićeva Odbrana nije dobila sve dokaze koji su bili najavljeni, i da utiču na "samo malo preko tri posto svih objelodanjenih dokaza".

"Tužilaštvo žali što su se ovi tehnički problemi desili i poduzima sve moguće aktivnosti da ih ukloni. Tužilaštvo je pokazalo spremnost da objelodani sve dokumente i spremni smo postupiti u skladu sa svakim zahtjevom Vijeća. Optužba se ne protivi dodjeljivanju razumnog vremena Odbrani da se pripremi za suđenje, ali nakon ocjene težine grešaka, ističemo da ta pauza treba biti ograničenog trajanja", navodi se u podnesku.

Odbrana Ratka Mladića, bivšeg komandanta Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), žalila se Sudskom vijeću 14. maja, dva dana prije početka suđenja, da nisu u posjedu svih dokaza zbog greške Haškog tužilaštva u objelodanjivanju.

Branko Lukić, branilac optuženog, zatražio je da se Odbrani odobri šest mjeseci pauze prije početka dokaznog postupka na suđenju Mladiću.

Sudsko vijeće je prihvatilo odgodu dokaznog postupka, te je otkazano saslušanje prvog svjedoka Optužbe, koje je bilo planirano za 29. maj ove godine, ali nije saopćeno koliko će pauza trajati.

Mladić je optužen za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja između 1992. i 1995. godine.

On je uhapšen u maju prošle godine, a suđenje je počelo izvođenjem uvodne riječi Tužilaštva u Haagu 16. i 17. maja ove godine.

Optužnicom mu je na teret stavljeno učešće u genociodu u Srebrenici 1995. i u još nekoliko bosanskohercegovačkih općina 1992. godine, kao i progon Bošnjaka i Hrvata sa teritorija pod kontrolom VRS-a, granatiranje i snajperisanje Sarajeva i uzimanje međunarodnih vojnika za taoce.

21. MAJ 2012.

Hrvatska osudila Mladića 1992. za ratne zločine

Haški tribunal nije uvrstio ratne zločine počinjene u Hrvatskoj u optužnicu protiv Ratka Mladića, iako ga je hrvatsko pravosuđe 1992. osudilo u odsustvu na 20 godina zatvora.

BORIS PAVELIĆ

Prema podacima iz Državnog odvjetništva Republike Hrvatske (DORH), u srpnju 1992. Županijski sud u Šibeniku osudio je Mladića za napad na selo Kijevo u dalmatinskom zaleđu počinjen 26. kolovoza 1991. godine.

U to vrijeme, Mladić je bio načelnik Štaba 9. korpusa Jugoslovenske narodne armije (JNA) u Kninu, i u tom svojstvu je izdao naređenje za artiljerijski napad na Kijevo. Oko 1.600 granata, uključujući 16 kasetnih bombi, ispaljeno je na selo koje je u potpunosti uništeno.

Mladić je osuđen i za izdavanje naređenja za napade na sela oko Sinja i Vrlike u dalmatinskom zaleđu u razdoblju između 16. i 23. rujna 1991. godine.

U tim napadima stradali su "mnogi civili", a uništen je veliki broj civilnih i industrijskih objekta, kao i spomenici kulture, stoji u presudi.

U prosincu 1995. godine hrvatski tužitelji podigli su optužnicu protiv Mladića zbog namjere da uništi hidroelektranu Peruča kod Sinja.

Mladić je, prema navodima optužnice, naredio da se brana Peruča minira s 30 tona eksploziva. Hidroelektrana i brana djelomično su uništene 28. siječnja 1993., ugrozivši 50.000 ljudi koji su živjeli nizvodno, ali su prijetnju uklonili radnici Hrvatske elektroprivrede (HEP).

Prije nego što je Mladić 3. lipnja 1991. godine postavljen za zapovjednika 9. korpusa JNA u Kninu, taj teritorij je već bio odsječen od ostatka Hrvatske, zato što su Srbi iz Hrvatske – koji su 1990. proglasili Srpsku autonomnu oblast (SAO) Krajina – 17. kolovoza 1990. godine postavili barikade na puteve oko Knina.

Pod Mladićevom komandom, jedinice JNA, koje su u početku sukoba u Hrvatskoj uglavnom razdvajale sukobljenu hrvatsku i srpsku stranu, ubrzo su se svrstale uz srpske snage.

U optužnici Haškog tribunala protiv Milana Martića, bivšeg predsjednika samoproglašene SAO Krajina, napominje se da napad JNA na selo Kijevo 26. kolovoza 1991. godine, pod komandom Mladića, označava trenutak kada se JNA otvoreno stavila na stranu srpskih snaga u sukobu u bivšoj Jugoslaviji.

Hrvatska je pokrenula nekoliko istraga protiv Mladića.

U siječnju 1996. godine, Tužilaštvo je otvorilo istragu protiv Mladića zbog naređenja izdanog 26. rujna 1995. da se granatira Požega, kada su navodno ranjene "mnoge osobe" i načinjena velika materijalna šteta.

Tužitelji su tvrdili da je Mladić, koji je u to vrijeme bio zapovjednik Vojske Republike Srpske (VRS), naredio granatiranje Požege sa teritorija Bosne i Hercegovina.

Hrvatski tužitelji iz Zadra pokrenuli su istragu protiv Mladića u veljači 2005. zbog toga što je zapovijedao artiljerijskim napadima JNA na Zadar i sela u zaleđu od rujna 1991. do kraja prosinca 1992. godine.

Mnogi civili stradali su ili su bili ranjeni tijekom granatiranja, a gradski vodovod i dovod električne energije bili su blokirani mjesecima.

Kao zapovjednik JNA, Mladić se smatra odgovornim za smrt 88 ljudi u selu Škabrnja kod Zadra 18. studenog 1991. i smrt 30 ljudi u selu Saborsko u centralnoj Hrvatskoj, također u studenom 1991. godine. On, međutim, nikada nije službeno optužen za te zločine niti u Hrvatskoj niti u Haškom tribunalu.

DORH je izjavio da je 2003. obavijestio Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju u Haagu (ICTY/MKSJ) o presudi i istragama protiv Mladića.

Budući da je Mladić uhićen u julu 2011. godine, tadašnja premijerka Republike Hrvatske Jadranka Kosor najavila je da će Hrvatska "inzistirati" da MKSJ u optužnicu protiv Mladića uvrsti i zločine počinjene u Hrvatskoj.

Međutim, MKSJ to nije učinio, izazvavši time ogorčenost javnosti u zemlji.

17. MAJ 2012.

Tužilaštvo: Mladić odgovoran za genocid

Drugog dana iznošenja uvodne riječi, Tužilaštvo u Haagu najavilo je kako će dokazati da je Ratko Mladić komandovao i lično prisustvovao događajima na terenu u Srebrenici u julu 1995. godine.

SELMA UČANBARLIĆ

Ratko MladicSudsko vijeće Haškog tribunala je, poslije iznošenja uvodne riječi Tužilaštva, odgodilo početak dokaznog postupka na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) optuženom za genocid i druge zločine u BiH.

"Izvođenje dokaza trebalo je početi 29. maja, ali u svjetlu ozbiljnih pogrešaka Tužilaštva u objelodanjivanju dokaza, odlučili smo suspendirati početak izvođenja dokaza", kazao je Alphons Orie, predsjedavajući Sudskog vijeća.

Tužilaštvo je dvije sedmice prije početka suđenja trebalo da preda sve dokaze Odbrani, ali je prije nekoliko dana shvatilo da nisu svi dokazni predmeti uneseni u sistem.

Odluka o početku dokaznog postupka bit će naknadno donesena.

Tužilac Peter McCloskey rekao je da će tužioci dokazati Mladićevu krivicu za genocid u Srebrenici.

"Ovo je bio i ostao genocid... dokazi o ovom zločinu su toliko brojni da su neosporivi", kazao je McCloskey.

Tužilac je rekao da Vojska Republike Srpske (VRS) nije bila "vojska van kontrole" i da je Mladić "bio na terenu i lično umiješan".

Mladić je optužen da je orkestrirao pogubljenje više od 7.000 bošnjačkih muškaraca i dječaka nakon što su snage bosanskih Srba zauzele Srebrenicu, enklavu pod zaštitom UN-a, u julu 1995. godine.

On se izjasnio da se ne osjeća krivim ni po jednoj od 11 tačaka optužnice za ratne zločine i zločine protiv čovječnosti, uključujući genocid u Srebrenici, počinjene tokom rata u BiH između 1992. i 1995. godine.

Uz to, tužilac McCloskey je rekao da će biti preslušani presretnuti razgovori koje je snimila Armija BiH (ABiH) te snimci sačinjeni iz vazduha.

Tužilaštvo je kazalo kako će se tokom dokaznog postupka fokusirati na dokumente koji su se razmjenjivali između Mladića i njegovih potčinjenih, jer je "samo vojska koja se strogo kontroliše sa vrha mogla izvršiti ubistva oko 7.000 ljudi".

McCloskey je kazao kako je VRS u julu 1995. godine počela sa provođenjem operacije pod nazivom "Krivaja '95" koja je, između ostalog, imala za cilj napad na civilno stanovništvo i snage UN-a.

Nakon što je stanovništvo iz daljih dijelova enklave Srebrenice prešlo u uži dio grada, 11. jula 1995. Mladić i pripadnici VRS-a su ušli u Srebrenicu.

Tada su se u Potočarima, gdje je bila baza UN-a, nalazili žene, djeca, stariji, ali i dosta vojno sposobnih muškaraca.

"Trupe VRS-s zauzimaju Potočare, autobusi su došli po žene i djecu kako bi ih prevezli do teritorije koja je bila pod kontrolom ABiH. Muškarci su odvajani. Oduzeti su im dokumenti", rekao je McCloskey, dodavši kako muslimani nisu imali nikakvog izbora jer ih je Mladić odlučio protjerati.

O ubistvima muškaraca odlučivano je 13. jula 1995., kako je kazalo Tužilaštvo, a pripadnici VRS-a i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske (MUP RS) pogubili su zarobljene Srebreničane na više lokacija.

"Kada vidite podatke o masovnim grobnicama, možda ćete pomisliti da su to žrtve ubijene u borbama. Međutim, mi imamo veliki broj preživjelih koji svjedoče o ubistvima, ali i veliki broj žrtava pronađenih u masovnim grobnicama koje su imale vezane ruke i oči. Ti ljudi nisu stradali u borbama", kazao je McCloskey.

Tužilaštvo je naglasilo da će pokazati konkretne primjere kako Mladić izdaje naređenja ljudima koji su izvršili krivična djela, te da je koristio svoju komandnu nadležnost da bi počinio određena djela.

"Mladić je podnio prijedlog da se brani alibijem za dešavanja u Srebrenici. Odbrana tvrdi da je od 14. do 17. jula 1995. bio u Beogradu sa međunarodnim pregovaračima i na svadbi, te da nije bio na poziciji da počini i podstakne počinjenje krivičnih djela koja su se desila", rekao je Dermot Groome, haški tužilac.

Tužilaštvo ne sumnja da je bio sa međunarodnim predstavnicima, na svadbi i u vojnoj bolnici u određenom periodu, ali ne prihvata da Mladić nije znao šta se dešava u Srebrenici i da nije bio u stanju da počini krivična djela.

"Činjenica da je Mladić bio u Beogradu ne znači da nije imao namjeru da se zarobljenici ubiju i da to nije naredio. Onog dana kada je bio na svadbi, muškarci su strijeljani na Vojnoj ekonomiji Branjevo", rekao je Groome.

On je dodao da je Mladić "pokrenuo operaciju širokih razmjera u kojoj će biti ubijeno 7.000 srebreničkih dječaka i muškaraca, a raseljeno 30.000 žena i staraca".

Tužilaštvo u Haagu je u uvodnoj riječi govorilo da je Mladić osigurao ogromne količine goriva, oko pet tona, kako bi posmrtne ostatke Srebreničana iz primarnih grobnica razbacali u više manjih grobnica i tako ih sakrili.

Kao neka od mjesta na kojima je sistematski strijeljano najviše muškaraca i dječaka iz Srebrenice, Tužilaštvo u Haagu je navelo Orahovac – oko 1.000, školu u Petkovcima – također oko 1.000, školu u Ročevićima – na stotine, Pilica – 1.500, te Kravica – oko 1.000.

Tokom iznošenja uvodne riječi, Tužilaštvo je prikazalo i veliki broj ratnih snimaka na kojima se vidi Mladić tokom boravka u Srebrenici.

Kada je pušten snimak na kojem Mladić razgovara sa Karremansom te mu govori da međunarodna zajednica šverca sa muslimanima i brani ih, optuženi je u sudnici zapljeskao i klimao glavom gledajući u pravcu galerije za javnost.

"Još uvijek 1.500 muškaraca iz Srebrenice nije pronađeno i možda nikada neće biti. Stradanje ovih žrtava i sakaćenje preživjelih zove se bosanski genocid", kazao je McCloskey.

Odbrana će uvodnu riječ iznijeti nakon okončanja dokaznog postupka Optužbe.

17. MAJ 2012.

Suđenje Mladiću: Naglasak na genocidu u Srebrenici

Drugog dana suđenja bivšem načelniku Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, Haško tužilaštvo govori o njegovoj ulozi u masakru u Srebrenici počinjenom u julu 1995. godine.

DENIS DŽIDIĆ

Sudsko vijeće Haškog tribunala odgodilo je početak dokaznog postupka na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) optuženom za genocid i druge zločine u BiH.

"Izvođenje dokaza trebalo je početi 29. maja, ali u svjetlu ozbiljnih pogrešaka Tužilaštva u objelodanjivanju dokaza, odlučili smo suspendirati početak izvođenja dokaza", kazao je Alphons Orie, predsjedavajući Sudskog vijeća.

Tužilac Peter McCloskey rekao je da će tužioci dokazati Mladićevu krivicu za genocid u Srebrenici.

"Ovo je bio i ostao genocid... dokazi o ovom zločinu su toliko brojni da su neosporivi", kazao je McCloskey.

Tužilac je rekao da Vojska Republike Srpske (VRS) nije bila "vojska van kontrole" i da je Mladić "bio na terenu i lično umiješan".

"Imamo radijske snimke razgovora vojnika i oficira VRS-a u kojima se čuje kako pričaju o ubistvima. Imamo videosnimak dvaju pogubljenja. Dozvolite mi da budem savršeno jasan, naglasak ovog izvođenja dokaza neće biti na zločinu. Ovaj slučaj bavit će se isključivo jednim pitanjem – individualnom krivičnom odgovornošću Ratka Mladića", kazao je McCloskey.

Mladić je optužen da je orkestrirao pogubljenje više od 7.000 bošnjačkih muškaraca i dječaka nakon što su snage bosanskih Srba zauzele Srebrenicu, enklavu pod zaštitom UN-a, u julu 1995. godine.

McCloskey je citirao Mladićevu direktivu snagama bosanskih Srba za napad na Srebrenicu, poznat kao operacija "Krivaja-95".

“Moramo ostvariti naš konačni cilj, a to je potpuno srpsko Podrinje. (...) Neće biti povlačenja kada je u pitanju srebrenička enklava. (...) Život neprijatelja mora se učiniti nemogućim...”, stoji u Mladićevoj direktivi.

Mladić se izjasnio da se ne osjeća krivim ni po jednoj od 11 tačaka optužnice za ratne zločine i zločine protiv čovječnosti, uključujući genocid u Srebrenici, počinjene tokom rata u BiH između 1992. i 1995. godine.

U uvodnoj riječi u srijedu, Tužilaštvo u Haagu najavilo je da će dokazati “‘prste’ Ratka Mladića u svakom od ovih zločina”.

Govoreći u srijedu, tužilac Dermot Groome je rekao da su, u trenutku kada su “ubijali hiljade ljudi u Srebrenici”, general Mladić i njegove trupe već bili “dobro izvješteni u vještini ubijanja”.

Groome je istakao Mladićevu krivicu za teroriziranje stanovnika Sarajeva “kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada”. On je kazao da je Mladić napravio obruč oko Sarajeva i kontrolirao ko će ući, a ko izići iz grada, dodajući da je tu situaciju sam “Mladić opisao kao mišolovku”.

Tužilaštvo u Haagu je tokom iznošenja uvodne riječi govorilo o šest strateških ciljeva koje je tadašnje političko rukovodstvo bosanskih Srba postavilo pred Mladića. Glavni strateški cilj bilo je “sprovođenje etničkog čišćenja u većem dijelu BiH”.

Tužilaštvo smatra da će dokazati i uzimanje oko 200 pripadnika mirovnih snaga za taoce od 26. maja do 19. juna 1995. godine.

Iako je tražio da suđenje bude odloženo da bi imao više vremena da se pripremi, Mladić je bio prisutan prvog dana postupka. Početku suđenja prisustvovao je i veliki broj novinara iz svijeta i predstavnika udruženja žrtava iz BiH.

Tokom iznošenja uvodne riječi, Mladić i žrtve na galeriji upozoreni su da ne gestikuliraju između sebe, jer će u protivnom staklo između njih biti prekriveno.

16. MAJ 2012.

Suđenje Mladiću: Glavni strateški cilj etničko čišćenje

Tužilaštvo u Haagu je tokom iznošenja uvodne riječi govorilo o šest strateških ciljeva koje je tadašnje političko rukovodstvo bosanskih Srba postavilo pred Mladića.

ERNA MAČKIĆ

Prvog dana suđenja Ratku Mladiću, bivšem načelniku Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) optuženom za ratne zločine i zločine protiv čovječnosti, uključujući genocid u Srebrenici, Tužilaštvo je ustvrdilo kako je Mladić bio zadužen za sprovođenje strateških ciljeva koje je političko rukovodstvo bosanskih Srba postavilo prije maja 1992. godine.

Strateški ciljevi bili su razdvajanje srpskog stanovništva od Bošnjaka i Hrvata u BiH, uspostavljanje koridora Semberija – Krajina kako bi se povezali Srbi u zapadnom i istočnom dijelu BiH.

Zatim, uspostavljanje koridora u dolini Drine kako bi dio Bosne koji se nalazi desno od Srbije bio nacionalno čist, kao i povlačenje granice duž rijeka Une i Neretve i to nasilnim putem i sprovođenjem etničkog čišćenja, te podjela Sarajeva, i osiguranje da Srbi imaju izlaz na more.

“Nemojte da postavite ciljeve pa da propadnemo. Dugo sam razmišljao o ovim ciljevima i o njima sam raspravljao unutar najužeg kruga prijatelja”, kazao je Mladić nakon što je dobio strateške ciljeve na realizaciju.

Mladić je uhapšen u maju 2011. godine, a Tužilaštvo u Haagu ga tereti za genocid u Srebrenici u julu 1995., kao i genocid nad nesrpskim stanovništvom u još osam bosanskohercegovačkih općina počinjen 1992. godine.

Mladiću se na teret stavlja i progon Bošnjaka i Hrvata širom BiH i teroriziranje stanovnika Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada, te uzimanje osoblja Ujedinjenih nacija (UN) za taoce, u periodu od 1992. do 1995. godine.

Tužilac Dermot Groome govorio je o ulozi Jugoslavenske narodne armije (JNA), istaknuvši da se, unatoč načelima da štiti sve nacionalnosti, ona opredijelila samo za zaštitu “srpske strane”.

“JNA je dopustila da jedinice Željka Ražnatovića zvanog Arkan i ‘Tigrovi’ uđu u Bijeljinu i razbucaju grad”, kazao je Groome.

Prije imenovanja 12. maja 1992. godine za komandanta Glavnog štaba VRS-a, Mladić je bio zamjenik komandanta u Devetom korpusu JNA, koji se tada nalazio u Kninu.

Groome je govorio i o "sistematskom silovanju žena i muškaraca", naglasivši neke od zatočeničkih objekata, kao što su "Karaman kuća", Srednjoškolski centar i Fiskulturna dvorana "Partizan" u Foči.

"Nisam ni pogledala ko je ušao ili izišao. Ubili su mi majku, brata, i do toga dana su me silovali više od njih 50. Samo sam čupala kosu i govorila: 'O, šta nam ovo rade'", prenio je tužilac dio iz iskaza R.M. koji će biti uvršten kao dokazni materijal.

Jedan od strateških ciljeva koje je trebao ispuniti Mladić bila je podjela Sarajeva na dva dijela – jedan u kojem bi živjeli Srbi, a u drugom ostali.

"Mladić je napravio obruč oko vrata. Kontrolisao je ko će ući, a ko izići iz grada. Sarajevo je bilo blokirano na sve četiri strane i Mladić je to opisao kao mišolovku", kazao je tužilac Groome.

Kada je u pitanju opsada Sarajeva, koja je trajala 1.425 dana, tužilac Groome je govorio i kako je Mladić nabavljao modificirane aviobombe i ispaljivao ih na grad. Kako je objasnio tužilac, modificirane aviobombe ozloglašene su zbog nepreciznosti.

"Nema nikakve sumnje da je Mladić kontrolirao granatiranje Sarajeva. Rekao je 1994. godine da je više granata ispaljeno u sekundi nego do tada u cijelom ratu", kazao je Groome.

Tužilac je u sudnici govorio i o snajperskom djelovanju, navodeći primjer da je ulica koja se prostire uz rijeku Miljacku nazvana "alejom snajperista". Jedan snajperista će na ovom suđenju, rekao je tužilac Groome, potvrditi kako je imao naredbu da ubije sve što se kreće po Sarajevu.

"Nermin Divrić, koji je tada imao sedam godina, vraćao se s majkom i sestrom kući. Snajper ga je pogodio i izazvao smrt", kazao je Groome.

"Njegova majka nije znala da joj je tada sinčić poginuo, već je mislila da se sagnuo zato što ga je tako učila da uradi kada zapuca", ispričao je tužilac.

Mladić je, prema tužiocu, izjavio da je snajperskom vatrom ometao promet te da uvijek kada prolazi pored Sarajeva – "svratim i ubijem nekoga usput".

Osvrćući se na logore i zatočeničke objekte, tužilac je kazao da su oni širom BiH služili za zatvaranje i zlostavljanje nesrpskog stanovništva.

“Mjesta velike patnje, zločini, ubistva, silovanja... Ne bi mogle ni životinje da izdrže, a kamoli ljudi”, kazao je tužilac navodeći logore poput Omarske, Trnopolja, Batkovića, Kule, osnovne škole u Kalinoviku, Sušice u Vlasenici, škole “Veljko Vlahović” u Rogatici i tako dalje.

“U Keratermu, u sobi broj tri, u jednom trenutku je bilo zatvoreno 570 ljudi, bili su kao sardine... Od njihovog znoja orosili su se zidovi, a da bi dobili bilo šta, zatvorenici su lizali te zidove”, ispričao je svjedočenje jednog od zatočenika tužilac iznoseći uvodnu riječ.

Tužilaštvo u Haagu smatra da će dokazati i uzimanje pripadnika mirovnih snaga za taoce od 26. maja do 19. juna 1995. godine. Groome je kazao da su Mladićeve snage uzele 200 mirovnjaka za taoce, a neki od njih su bili vezani, tučeni ili im je prijećeno.

Nastavak iznošenja uvodne riječi zakazan je za 17. maj, kada će Tužilaštvo govoriti o počinjenju genocida u Srebrenici.

16. MAJ 2012.

Pomiješana osjećanja žrtava na suđenju Mladiću

Predstavnici udruženja žrtava iz BiH, koji su prisustvovali početku suđenja Ratku Mladiću pred Haškim tribunalom, izrazili su nadu da će optuženi doživjeti kraj suđenja.

SELMA UČANBARLIĆ

Tokom iznošenja uvodne riječi Tužilaštva u Haagu, optuženi Ratko Mladić i javnost na galeriji sudnice u kojoj je počelo suđenje bivšem komandantu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS) upozoreni su da ne gestikuliraju jer će u protivnom između njih biti postavljen paravan.

Predstavnici udruženja žrtava, njih više od 20 koji su prisustvovali početku suđenja Ratku Mladiću, tvrde da je optuženi tokom suđenja pokazivao prstom u njihovom pravcu.

S druge strane, optuženi se obratio Sudskom vijeću tvrdeći da mu javnost iz galerije nešto gestikulira.

Alphons Orie, predsjedavajući Sudskog vijeća, istakao je da nije važno s koje strane dolaze gestikulacije, ali da komunikacija mora prestati.

Ono što žrtve iz BiH želе kada je u pitanju Ratko Mladić, jeste da dočeka živ kraj suđenja. Nakon iznošenja prvog dijela uvodne riječi Tužilaštva, Šehida Abdurahmanović iz Srebrenice je rekla kako se osjećanja žrtava nakon suđenja ne mogu riječima opisati.

“Sretna sam što sam danas ovdje, što mogu izbliza da pogledam u oči zlikovcu, koljaču, monstrumu. Molimo Boga da mu podari života da ne umre i da dočeka kraj suđenja”, kazala je Abdurahmanović.

Ona se nada da će Mladić biti osuđen po svim tačkama optužnice.

Žrtve su rekle da je Mladić tokom iznošenja uvodne riječi Tužilaštva “klimanjem glave potvrđivao da je uradio sve ono što je uradio”. Također, razočarani su što optužnicom Tužilaštva nisu obuhvaćeni svi zločini za koje je Mladić odgovoran.

“Razočarani smo jer su odustali od dosta općina u kojima je počinjeno mnogo zločina, tako da nismo baš zadovoljni”, kazao je Mehmed Music, dodavši da mu nije bilo jednostavno vidjeti Mladića u sudnici.

Suđenje Mladiću, optuženom za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH, počelo je danas pred Haškim tribunalom iznošenjem uvodne riječi Tužilaštva.

Mladić se tereti za genocid po dvije tačke optužnice, progone Bošnjaka i Hrvata iz 16 općina u BiH, istrebljenje i ubistva, deportacije i nehumana djela, teroriziranje i protivnapad na civile, te uzimanje vojnih posmatrača i pripadnika UN-a za taoce.

Predstavnici žrtava iz Srebrenice su rekli kako se nadaju da će Mladić biti osuđen za genocid u Srebrenici, jer u suprotnom oni ne bi imali podstreka za daljnje traganje za pravdom.

"Mladić je najveći zločinac prošlog stoljeća. Ako se suđenje završi kako treba, nama će to biti velika satisfakcija. Osjećanja su nam pomiješana – od velike nade pa možda i do razočarenja. Međutim, ima i ljutnje kada vidimo da se on ponaša kao da je normalno to što je on uradio", kazao je Šaćir Srebrenica.

Predstavnici žrtva su rekli kako im niko ne može nadoknaditi ono što su tokom rata izgubili, ali se nadaju da će optuženi živ dočekati izricanja presude kako bi doživjeli određenu satisfakciju.

"Mladić ima potpunu njegu u ovom zatvoru. Apelujem da mu se i dalje pruža njega samo da živ dočeka presudu. Ne znam kako bismo se mi, žrtve, osjećali kada on ne bi dočekao presudu", kazala je Munevera Avdić iz Kotor-Varoši.

Prije početka suđenja, pred zgradom Tribunala u Haagu održani su mirni protesti. Na transparentima koje su ispred Tribunala u Haagu nosili predstavnici žrtava pisalo je: "Vratite nam Republiku BiH", "Republika Srpska – genocidna tvorevina", "Mladić – najveći ubica nedužnih ljudi i djece", te slike nestalih članova porodica.

Osim žrtava iz BiH protestima su prisustvovali i predstavnici Udruženja za ugrožene narode iz Njemačke, koji smatraju da je za agresiju počinjenu u BiH "direktno odgovorna Srbija s tadašnjim predsjednikom Slobodanom Miloševićem, zajedno sa svojim saradnicima iz samoproglašene Republike Srpske, uključujući i Ratka Mladića".

16. MAJ 2012.

Počelo suđenje Ratku Mladiću za genocid

Sedamnaest godina pošto je okončan rat u BiH i podignuta prva optužnica protiv njega, u Haagu je počelo suđenje bivšem komandantu Vojske Republike Srpske Ratku Mladiću.

DENIS DŽIDIĆ

Mladić se izjasnio da se ne osjeća krivim ni po jednoj od 11 tačaka optužnice za ratne zločine i zločine protiv čovječnosti, uključujući genocid u Srebrenici, nazvavši optužbe "monstruoznim".

Tužilac Dermot Groome izjavio je da će Tužilaštvo dokazati Mladićevu umiješanost u zločine.

Haški tužioci započeli su izlaganje uvodne riječi govoreći o Elvedinu Pašiću koji je 1992. imao 14 godina. On je ostao bez oca, koji je ubijen zajedno sa 150 muškaraca u selu Grabovica, općina Kotor-Varoš.

Ovo je samo jedan od primjera ubistava počinjenih 1992. godine, koja su nastavljena i kasnije, a koje je tužilac Dermot Groome naveo u uvodnoj riječi.

"Prije četiri dana navršeno je dvije decenije otkako je Ratko Mladić postao načelnik Štaba Vojske Republike Srpske", rekao je on.

"Toga dana, Mladić je započeo svoje potpuno učešće u zločinačkom pothvatu koji je već bio u toku. Toga dana, on je preuzeo dužnost sprovođenja zločinačkih ciljeva etničkog čišćenja većeg dijela BiH putem vojne sile. Toga dana, on je započeo svoje direktno učešće u teškim međunarodnim zločinima."

Groome je rekao da su, u trenutku kada su "ubijali hiljade u Srebrenici", general Mladić i njegove trupe već su bili "dobro izvješteni u vještini ubijanja".

Govoreći o tački optužnice koja se odnosi na opsadu Sarajeva, dugotrajno granatiranje i snajperisanje, tužilac je rekao da je Mladić "stavio obruč oko Sarajeva i kontrolisao ko će izići i ući u taj grad".

"Od 1992. do 1996. godine ciljevi bosanskih Srba su bili da se podijeli Sarajevo i izvrši pritisak na bosansko rukovodstvo. Uskraćivana je hrana, voda, humanitarna pomoć", kazao je Groome.

Tužilac se osvrnuo i na stradanje civila tokom granatiranja sarajevske tržnice.

"To je bio drugi put da tržnica postaje meta. Nije se znalo ko je ranjen, a ko mrtav. Tužilaštvo će izvesti dokaze koji će dokazati 'prste' Ratka Mladića u svakom od ovih zločina", kazao je tužilac Groome.

Početak suđenja Mladiću izazvao je veliko interesovanje u BiH, regionu i svijetu, a Haški tribunal javio je da je akreditirano oko 150 novinara za praćenje izlaganja Tužilaštva.

Dnevni listovi iz Federacije BiH pred početak suđenja Mladiću štampali su razgovore sa žrtvama, dok su novine iz Republike Srpske uglavnom objavljivale kratke vijesti o početku suđenja.

Uvodnoj riječi u Haagu prisustvuju i predstavnici udruženja žrtava iz BiH, koji su se jučer sastali s glavnim haškim tužiocem Sergeom Brammertzom da bi raspravljali o suđenju.

Aktivisti za ljudska prava, predvođeni Društvom ugroženih naroda, okupili su se ispred zgrade Suda u znak podsjećanja na odgovornost evropskih sila za zločine počinjene u BiH između 1992. i 1995. godine. Jedan od slogana aktivista glasio je: "Francuska, Rusija, Velika Britanija i Njemačka – i vi ste KRIVI."

Human Rights Watch izdao je saopćenje u kojem se kaže da će "suđenje Mladiću odagnati uvjerenje da optuženi za ratne zločine mogu umaći pravdi".

Mladić je optužen za genocid počinjen u Srebrenici 1995. i u nekoliko drugih gradova u BiH 1992. godine. Optužen je i za progon civila bošnjačke i hrvatske nacionalnosti iz općina pod kontrolom bosanskih Srba, teroriziranje građana Sarajeva kampanjom artiljerijske i snajperske vatre i uzimanje oficira međunarodnih snaga za taoce 1995. godine.

Haški tužioci izložit će svoju uvodnu riječ u srijedu i četvrtak, 16. i 17. maja, dok se ispitivanje prvog svjedoka očekuje 29. maja.

15. MAJ 2012.

Odbijen Mladićev zahtjev za izuzeće sudije

Predsjednik Haškog tribunala Theodor Meron odbio je prijedlog Odbrane Ratka Mladića za izuzeće predsjedavajućeg Pretresnog vijeća Alphonsa Orieja i odgađanje početka suđenja.

JUSTICE REPORT

Meron je zaključio da argumentacija Odbrane o pristrasnosti Orieja ne stoji i da će suđenje početi sutra, 16. maja, kao što je i planirano.

“Poslije razmatranja svakog Mladićevog argumenta za izuzeće sudije Orieja, kao i odgovora Orieja na zahtjev, nisam siguran da je Mladić pokazao da se radi o pristrasnosti, i stoga smatram da je zahtjev neosnovan”, naveo je Meron u odluci.

Branko Lukić, Mladićev branilac, u podnesku za izuzeće je istakao niz primjedbi na rad predsjedavajućeg Vijeća, koji, po stavu Odbrane, onemogućava pošteno suđenje.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH. Uhapšen je u maju prošle godine.

14. MAJ 2012.

Mladić: Zatraženo izuzeće sudije Orieja

Odbrana Ratka Mladića zatražila je od predsjednika Haškog tribunala da se izuzme predsjedavajući Sudskog vijeća Alphons Orie, te da se odgodi početak suđenja, koji je zakazan za 16. maj ove godine.

DENIS DŽIDIĆ

Branko Lukić, Mladićev branilac, u podnesku Theodoru Meronu, predsjedniku Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY), istakao je niz primjedbi na rad predsjedavajućeg Sudskog vijeća Orieja, koji je, po stavu Odbrane, "pristrasan na štetu Mladića" i onemogućava pošteno suđenje.

"Mladić ima pravo da se prema njemu odnosi pošteno, kao i prema svakom drugom optuženom prije njega. Žurba suca Orieja da otpočne suđenje, koja se očituje kroz žrtvovanje vremena gospodina Mladića za pripremu za suđenje, prvi je put viđena u historiji Tribunala, i ukoliko se dozvoli da suđenje otpočne, bit će to mrlja na zaostavštini Tribunala u Haagu", navodi se u podnesku Odbrane.

Mladićev branilac je u podnesku naveo niz razloga kojima Odbrana nastoji pokazati navodnu Oriejevu pristrasnost.

Branilac Lukić prigovorio je na način na koji je Orie tretirao Mladića prilikom prvog pojavljivanja pred Sudom, kada je, kako je navedeno, uprkos tome što je optuženi odbio da mu se pročita optužnica, Orie u sudnici pročitao sažetak optužbi protiv Mladića.

Lukić je također naveo da Orie ima "privatni interes" da se uvaže utvrđene činjenice s drugih suđenja pred Haškim tribunalom u kojima je učestvovao kao sudac.

Uz ovo, Odbrana smatra da činjenica da je Orie Holanđanin, čini ovog suca neobjektivnim u odnosu na optužbe koje se tiču srebreničkog genocida.

"Treba naglasiti da su holandske snage bile u Srebrenici tokom vremena navedenog u optužnici i veliki broj svjedoka u odnosu na Srebrenicu bit će bivši vojnici iz Holandije. Holandska država je u posljednjih nekoliko godi-

na vrlo aktivno uključena u dešavanja oko Srebrenice, te se stoga ne može očekivati da će sudac Orie biti nepristrasan", stoji u podnesku Odbrane.

Još jedna primjedba Odbrane odnosi se na činjenicu da je Orie odbio prijedlog Mladićevog branioca da se odgodi početak suđenja zbog kašnjenja Haškog tužilaštva u dostavljanju dokaza.

Lukić je istakao da Orie "nameće rani početak suđenja" uprkos činjenici da je Odbrana tek dvije sedmice prije početka suđenja dobila sve dokaze.

"Trenutno stanje i niz problema dokazuju da je Odbrana bila strpljiva i poštena, vjerujući u nepristrasnost suca Orieja, ali trenutne indicije pristrasnosti i nepoštenosti su tako ozbiljne i toliko široko rasprostranjene da je izuzeće suca Orieja jedini način za očuvanje integriteta suđenja i zaštite prava našeg klijenta", naglasio je Lukić.

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), optužen je za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH.

Uhapšen je u maju prošle godine, a suđenje pred MKSJ-om bi mu trebalo početi izvođenjem uvodnih riječi 16. maja ove godine.

04. MAJ 2012.

Mladić: Odbijen zahtjev za odgodu suđenja

Sudsko vijeće Haškog tribunala odbilo je zahtjev Odbrane Ratka Mladića da se početak njegovog suđenja pred Haškim tribunalom odgodi za sredinu augusta ove godine.

DENIS DŽIDIĆ

Odbrana Mladića, bivšeg komandanta Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), na statusnim konferencijama krajem aprila i 3. maja 2012. zatražila je da joj se dozvoli dodatnih 90 dana za pripremu za suđenje i da se odgodi početak suđenja, koji je zakazan za 16. maj ove godine.

Međutim, Alphons Orie, predsjedavajući Sudskog vijeća Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY), odbio je oba zahtjeva Mladićeve Odbrane. Kako je navedeno u njegovoj odluci, Vijeće MKSJ-a će razloge za odbijanje saopćiti naknadno.

Branko Lukić, Mladićev branilac, na statusnoj konferenciji krajem aprila ove godine kazao je da Haško tužilaštvo kasni sa obavezom objelodanjivanja dokaza Odbrani, te da se time krši "suštinski element za pravično suđenje".

Mladić je optužen za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene između 1992. i 1995. godine. Uhapšen je u maju prošle godine, a prvi put se pojavio pred sudijama MKSJ-a 3. juna 2011. godine.

24. APRIL 2012.

Suđenje Mladiću odloženo za 16. maj

Haški tribunal odložio je početak suđenja Ratku Mladiću za 16. maj, pomerivši ga dva dana u odnosu na prvobitno planirani termin.

MARIJA RISTIĆ

Alfons Ori, predsedavajući sudija u procesu protiv Ratka Mladića, bivšeg načelnika Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), rekao je na statusnoj konferenciji u utorak da će početak suđenja biti odložen "iz različitih razloga", ali nije ponudio dalja objašnjenja.

Očekuje se da će Tužilaštvu biti potrebno šest sati za iznošenje uvodne reči.

Mladićeva Odbrana je krajem marta zatražila odlaganje početka suđenja dok Tužilaštvo ne obelodani sve svoje dokaze.

Tužilaštvo i Mladićeva Odbrana sastaće se krajem nedelje da bi zajednički rešili problem oko obelodanjivanja dokaznih materijala, a posle toga će poslati izveštaj Sudskom veću.

Sudija Ori je rekao da će ponovo zakazati statusnu konferenciju kad bude dobio izveštaj.

Mladić je optužen za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH između 1992. i 1995. godine.

Uhapšen je u maju prošle godine, a 3. juna se prvi put pojavio pred sudijama Haškog tribunala.

19. APRIL 2012.

Državni vrh Srbije znao gde je Mladić

Bivši šef Mladićevog obezbeđenja tvrdi da je ceo državni vrh znao da se Mladić nalazio u Beogradu, kao i da je oko 50 vojnika bilo zaduženo za njegovo čuvanje.

MARIJA RISTIĆ

Branislav Puhalo, bivši šef obezbeđenja Ratka Mladića i svedok na suđenju optuženima za njegovo skrivanje, rekao je u sredu u Prvom osnovnom sudu u Beogradu da je 30. kadrovski centar Vojske Jugoslavije dobio nalog "od nekog iz državnog vrha (Srbije)" da čuva Mladića.

Puhalo je naveo da je Mladić u Srbiju stigao 1997. godine, a da je ukazom tadašnjeg predsednika SRJ Slobodana Miloševića, a po naređenju načelnika Generalštaba Momčila Perišića, ustanovljen 30. kadrovski centar Vojske Jugoslavije, koji je između ostalog bio zadužen i za obezbeđivanje Mladića.

Centar su činili bivši pripadnici Vojske Republike Srpske, a rasformiran je 31. marta 2002, dve godine pošto je Milošević izgubio vlast.

"Ceo vrh države je znao da su vojnici smešteni u kasarni na Topčideru i da su tu došli da čuvaju Mladića od lovaca na glave, kojih je u to vreme bilo mnogo", rekao je Puhalo.

On je dodao da su pripadnici Kadrovskog centra dobijali dnevnice od Vojske Jugoslavije, a "sve to nije moglo da se izvede bez znanja predsednika države, Ministarstva odbrane i Generalštaba".

"Sve je to bilo legalno. Imali smo nekoliko vozila, 20 zolja, sanduke municije, kao da smo krenuli na Sinaj. Mladić se 2001. godine slobodno kretao po Beogradu, išli smo na fudbalske utakmice, u MUP, u restorane", objasnio je Puhalo, dodavši da su vlasti mogle bilo kad da uhapse Mladića da su to htele.

Posle 2000. godine, kada je na vlast došla demokratska koalicija, premijer Zoran Đinđić i predsednik Vojislav Koštunica tvrdili su da nemaju informacija o tome gde je Mladić i da on nije u Srbiji.

Mladić se gotovo 16 godina krio od Haškog tribunala, koji je protiv njega podigao optužnicu za genocid u Srebrenici. Uhapšen je 26. maja 2011. godine u selu Lazarevu, u Vojvodini.

Ovo je drugo suđenje desetorici optuženoj za skrivanje Mladića. Presuda iz 2010. godine, kojom su oslobođeni svih optužbi, ukinuta je, a suđenje je obnovljeno.

Da se otkrije kako je Mladić uspeo da se krije toliko dugo jedan je od zahteva koje je srpskim vlastima uputio sadašnji glavni tužilac Haškog tribunala Serž Bramerc.

Jedan od optuženih – Jovo Đogo, bivši oficir Vojske Jugoslavije – preminuo je tokom prvog suđenja.

Ostali optuženi su se izjasnili da se ne osećaju krivim.

17. APRIL 2012.

Mladić: Objavljen plan iznošenja dokaza

Haško tužilaštvo podnijelo je Sudskom vijeću Tribunala u Haagu nacrt plana prema kojem će biti iznijeti dokazi na suđenju Ratku Mladiću, bivšem komandantu Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS).

JUSTICE REPORT

Prema ranijoj odluci Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY), suđenje Mladiću za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja trebalo bi početi 14. maja ove godine izlaganjem uvodnih riječi.

Tužilaštvo u Haagu je u podnesku najavilo kako će im za uvodno izlaganje trebati šest sati.

Izlaganje dokaza protiv Mladića, kako je navedeno, bit će podijeljeno na pet dijelova. Prvi dio će se odnositi na pregled predmeta, potom će Optužba dokazivati zločine počinjene u Sarajevu koji su stavljeni na teret Mladiću.

Treći segment odnosit će se na uzimanje međunarodnih vojnika za taoce tokom 1995. godine, nakon čega će uslijediti dokazi o progonu nesrpskog stanovništva s područja 15 bosanskohercegovačkih općina, te konačno genocid u Srebrenici.

Tokom prvog dijela dokaznog postupka – koji bi, prema najavama Haškog tužilaštva, trebao početi 29. maja – bit će saslušana 23 svjedoka, koji će govoriti o zločinima počinjenim širom BiH u periodu od 1992. do 1995. godine.

Haško tužilaštvo je u podnesku istaklo kako je "trenutno teško predvidjeti tempo suđenja", te je zatražilo od Sudskog vijeća dodatne informacije o tome da li je ovakav raspored u skladu s planovima Tribunala u Haagu.

Nakon što je Sudsko vijeće MKSJ-a odredilo da bi suđenje Mladiću trebalo početi sredinom maja, Odbrana optuženog se žalila tražeći više vremena za pripremu. Sudije Tribunala još uvijek nisu donijele odluku o ovom zahtjevu Mladićeve Odbrane.

Mladić je optužen za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene između 1992. i 1995. Uhapšen je u maju prošle godine, a prvi put se pojavio pred sudijama MKSJ-a 3. juna 2011. godine.

Naredna statusna konferencija zakazana je za 24. april ove godine.

30. MART 2012.

Mladić: Zatražena odgoda početka suđenja

Odbrana Ratka Mladića, bivšeg komandanta Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), zatražila je da se početak suđenja odgodi dok joj Haško tužilaštvo ne objelodani sve dokaze.

DENIS DŽIDIĆ

Branko Lukić, Mladićev branilac, na statusnoj konferenciji pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY) zatražio je da suđenje Mladiću ne počne u maju ove godine, kako je planirano, istaknuvši da se kašnjenjem objelodanjivanja dokaza Odbrani krši "suštinski element za pravično suđenje".

"Objelodanjivanje omogućuje pripremu za postupak. Mi sada nemamo materijale i tražimo da suđenje ne počne i da Tužilaštvo ne može pozvati nijednog svjedoka dok ne izvrši potpuno objelodanjivanje. Smatramo da je to u skladu sa sudskom praksom", rekao je Lukić.

Lukić je sudijama MKSJ-a kazao da samo zato što je Mladić posljednji optuženi pred Haškim tribunalom, njegova prava ne bi trebala biti sužena.

Haško tužilaštvo je pojasnilo da se primjedbe branioca Lukića odnose na oko 900 dokumenata koji nisu pravovremeno odbjelodanjeni.

Na statusnoj konferenciji je pojašnjeno da je do sada riješeno oko "70 posto" zaostalih dokaza, te da se Haško tužilaštvo nada da će ostale dokaze dostaviti Odbrani "u narednih nekoliko sedmica".

Alphons Orie, sudija MKSJ-a, zatražio je da Mladićeva Odbrana pismeno dostavi sudu svoju argumentaciju i prijedlog za odgodu početka suđenja, nakon čega će biti donesena odluka.

Optuženi Mladić se obratio u sudnici i rekao da insistira da svi potencijalni svjedoci i oni koji su dali izjavu dođu i suoče se sa njim.

"Izjave pismene ne prihvatam, neka kažu šta hoće preda mnom. Bez obzira hoće li me blatiti ili ne. Želim da dođe svako od muslimana, Hrvata, Albanaca. Ceo život radio sam sa vojnicima", kazao je Mladić.

Mladić je optužen za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene između 1992. i 1995. godine.

Uhapšen je u maju prošle godine, a prvi put se pojavio pred sudijama MKSJ-a 3. juna 2011. godine.

Sudije Haškog tribunala su odredile da će suđenje Mladiću početi 14. maja ove godine izvođenjem uvodnih riječi.

Optuženi Mladić na kraju je rekao da će ustajati kada sudije uđu u sudnicu i kada budu izlazile, ne zato što ih poštuje nego zato što hoće u postupku da učestvuje kao optužena osoba, te da od njega samo mogu očekivati istinu.

Sljedeća statusna konferencija zakazana je za 24. april.

15. MART 2012.

Mladić: Odluka na "štetu" optuženog

Odbrana Ratka Mladića zatražila je od Vijeća Haškog tribunala dozvolu da se žali na odluku o prihvatanju utvrđenih činjenica.

DENIS DŽIDIĆ

Branko Lukić, glavni branilac Mladića, u podnesku sudijama Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY) istakao je da odluka o prihvatanju određenih činjenica iz drugih pravosnažnih presuda Haškog tribunala "onemogućuje pošteno suđenje".

"Pitanja u vezi sa djelovanjem optuženog su suština onoga o čemu se odlučuje na kraju suđenja. Prihvatanje ovih utvrđenih činjenica značajno utiče na pošteno suđenje, jer prebacuje odgovornost na Odbranu da ih ospori. Ove utvrđene činjenice će uticati na sve druge dokaze koji će biti izvedeni kada počne suđenje", naveo je Lukić u podnesku.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine, optužen je za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene između 1992. i 1995. godine.

U podnesku Mladićeve Odbrane su istaknuti i određeni primjeri o tome na koji način prihvaćene činjenice iz drugih predmeta pred Haškim sudom utiču na presumpciju nevinosti optuženog.

Navod da je Srpska demokratska stranka (SDS) "podržala naoružavanje srpskog stanovništva u BiH", Mladićeva Odbrana smatra neprihvatljivom, s obzirom da je ta stranka u optužnici navedena kao učesnica udruženog zločinačkog poduhvata skupa sa Mladićem.

Odbrana je također istakla da je navod kako su "pripadnici vojne policije premlaćivali zarobljenike u logoru Manjača u blizini Prijedora" na štetu Mladića jer mu je na teret stavljeno da nije preduzeo nužne mjere da spriječi i kazni pripadnike VRS-a pod njegovom kontrolom.

Mladićev branilac je u podnesku naglasio i kako je Vijeće Haškog tribunala određene utvrđene činjenice "parafraziralo" na štetu optuženog.

Tako je, prema viđenju Mladićeve Odbrane, navodu da su "kuće bosanskih muslimana u Ključu uništili vojnici VRS-a", dodata vremenska odrednica,

te utvrđena činjenica glasi “u maju 1992. godine kuće bosanskih muslimana u Ključu uništili su vojnici VRS-a”.

Odbrana naglašava da ova odrednica ide na štetu optuženog s obzirom da je Mladić u maju 1992. preuzeo kontrolu nad VRS-om.

Odluku o tome da li će Mladićevoj Odbrani biti dozvoljeno da se žali na ovu odluku, Vijeće Haškog tribunala donijet će naknadno.

Prvi put pred sudijama MKSJ-a Mladić se pojavio u junu 2011., a suđenje bi mu trebalo početi 14. maja ove godine.

28. FEBRUAR 2012.

Istraživanje OEBS-a: Mladić i Karadžić heroji

Više od 50 odsto stanovnika Srbije veruje da su optuženici za ratne zločine Mladić i Karadžić nacionalni heroji, pokazuje istraživanje Misije OEBS-a u Srbiji.

MARIJA RISTIĆ

Prema istraživanju o stavovima prema Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i suđenjima za ratne zločine u Srbiji, oko 50 odsto stanovništva misli da Ratko Mladić i Radovan Karadžić nisu odgovorni za ratne zločine za koje su optuženi.

Prema rezultatima istraživanja koje su sproveli Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) i Beogradski centar za ljudska prava, 70 odsto Srba ima negativne stavove prema MKSJ-u.

Uzorak je obuhvatio 1.407 ljudi starijih od 16 godina kojima su pitanja postavljena u direktnom razgovoru u septembru i oktobru 2011. godine.

“Ovo je jedno od najobimnijih istraživanja o tranzicionoj pravdi u svetu”, rekao je Ivan Jovanović, šef odseka za pitanja ratnih zločina u Misiji OEBS-a u Srbiji.

“Na osnovu ovih rezultata, zaključili smo da ljudi imaju negativne stavove o ovim pitanjima, ali, nažalost, nemaju dovoljno informacija na kojima baziraju ove stavove”, dodao je on.

Morgijana Breding, predstavnica MKSJ-a, slaže se da postoji nedostatak izveštavanja o pitanjima ratnih zločina u medijima, a i kada ga ima, obično je pristrasno.

“Novinari se odazivaju samo kada su u pitanju optuženici iz njihovih zemalja. Na primer, na suđenjima Gotovini nije bilo srpskih novinara”, rekla je Bredingova, dodajući da je MKSJ započeo svoj program saradnje s javnošću prilično kasno.

Dušan Ignjatović, direktor srpske Kancelarije Nacionalnog saveta za saradnju sa MKSJ-om, rekao je da istraživanje pokazuje kako srpska javnost ne prati pažljivo suđenja MKSJ-a, ali da ipak ima vrlo snažno negativno mišljenje o njegovom radu.

“Lakše je verovati da je Tribunal antisrpski sud nego da su Srbi počinili ozbiljne zločine tokom konflikata devedesetih”, rekao je Ignjatović.

Prema istraživanju, 40 odsto Srba veruje da najveću odgovornost za sukobe snose Hrvati, zatim Albanci sa 17 odsto, dok su Bošnjaci treći sa 10 odsto.

Bruno Vekarić, zamenik srpskog tužioca za ratne zločine, rekao je da problem leži u činjenici da su suđenja za ratne zločine često ispolitizovana.

16. FEBRUAR 2012.

Početak suđenja Mladiću 14. maja

Vijeće Haškog tribunala odredilo je da će suđenje Ratku Mladiću, bivšem načelniku Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), početi 14. maja ove godine izvođenjem uvodnih riječi.

DENIS DŽIDIĆ

Iako je Haški tribunal početkom decembra prošle godine najavio da bi suđenje moglo početi krajem marta ove godine, ovaj datum je odgođen kako bi se omogućilo Odbrani i Haškom tužilaštvu "više vremena da se pripreme za početak suđenja".

"Odgoda će omogućiti i Odbrani dodatno vrijeme da se pripremi za unakrsno ispitivanje svjedoka Optužbe koji će svjedočiti na početku suđenja", navedeno je u odluci Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY).

Mladićeva Odbrana je 10. februara zatražila odgađanje početka suđenja za oktobar ove godine, ali je Vijeće MKSJ-a zaključilo da bi Odbrana mogla biti spremna za početak suđenja i prije tog datuma.

Haško tužilaštvo najavilo je da će tokom dokaznog postupka u sudski spis biti uvršteno 27.906 materijalnih dokaza, a pred Sudsko vijeće će biti pozvano 158 svjedoka. Optužba je ocijenila da će im za to biti potrebno oko 200 radnih sati.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine nakon višegodišnjeg bjekstva, tereti se za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene između 1992. i 1995. godine. Mladić se prvi put pojavio pred sudijama MKSJ-a 3. juna 2011. godine.

U odluci sudija MKSJ-a stoji da Vijeće ne smatra da treba ograničiti broj radnih sati sedmično zbog zdravstvenog stanja Mladića.

Sljedeća statusna konferencija prije početka suđenja Mladiću zakazana je za 29. mart ove godine.

15. FEBRUAR 2012.

Tužioci spremni za suđenje Mladiću

Haško tužilaštvo uvrstilo je oko 28.000 dokaza u spis i pozvaće 410 svedoka u slučaju Ratka Mladića, bivšeg ratnog komandanta bosanskih Srba.

MARIJA RISTIĆ

Tužilaštvo Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) uvrstilo je oko 27.906 dokaznih predmeta u spis u slučaju protiv Ratka Mladića. Ovi dokumenti obelodanjeni su u ponedeljak uveče.

Među njima se nalaze dokumenti koji potiču iz vojske, kao i iz vladinih ministarstava i kancelarija Republike Srpske, srpskog entiteta u okviru Bosne i Hercegovine.

Još jedna velika kategorija dokaza zasniva se na otkriću i identifikaciji posmrtnih ostataka žrtava rata u BiH. Takođe, neki od dosijea su lične beleške, audio i video zapisi i drugi predmeti pronađeni u Mladićevom domu u Beogradu.

Tužilac namerava i da pozove 410 svedoka – 385 očevidaca i 25 veštaka.

Prema tvrdnjama Tužilaštva, da bi izvelo sve svoje dokaze, saslušanja će najverovatnije trajati oko 200 radnih sati.

"Slučaj Ratko Mladić" jedan je od najvećih slučajeva pred MKSJ-om. Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine nakon višegodišnjeg skrivanja, optužen je za genocid, zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja rata u Bosni i Hercegovini između 1992. i 1995. godine.

Početak suđenja s uvodnim rečima obeju strana zakazan je za 27. mart. Međutim, Odbrana je prošle nedelje tražila odlaganje.

Prema rečima Mladićevog advokata Branka Lukića, Odbrana je od tužilaca dobila veliki broj nepravilno zavedenih dokaza, što otežava pretragu i selekciju dokumenata.

Odluka o tome da li će suđenje biti odloženo doneće se na sledećoj statusnoj konferenciji, zakazanoj za 23. februar.

10. FEBRUAR 2012.

Mladićeva Odbrana zatražila odgodu početka suđenja

Odbrana Ratka Mladića, bivšeg načelnika Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), zatražila je odgađanje početka suđenja u Haškom tribunalu, koje je bilo zakazano za kraj marta ove godine.

DENIS DZIDIĆ

Branko Lukić, Mladićev branilac, u podnesku sudijama Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ/ICTY) kazao je da je Odbrana od Haškog tužilaštva dobila veliki broj dokaza koji nisu pravilno uneseni u elektronsku formu, te je stoga pretraga i selekcija ovih dokumenata "postala otežana".

"Ti problemi učinili su nemogućim napore Odbrane da se pripremi za početak suđenja, te da bude sprema za mart ove godine", navodi se u podnesku Mladićeve Odbrane.

Lukić je zatražio od Tribunala u Haagu da naloži Optužbi da ponovno dostavi sve svoje dokaze, ali sa potpunim podacima, te da se početak suđenja odgodi do vremena "kada budu riješeni problemi sa objelodanjivanjem dokaza Odbrani".

Na statusnoj konferenciji koja je održana 8. decembra prošle godine, u sklopu priprema za početak suđenja Mladiću, Vijeće Tribunala u Haagu zatražilo je od Tužilaštva i Odbrane da se spreme za izvođenje uvodnih riječi i početak suđenja 27. marta 2012. godine.

Mladićeva Odbrana se usprotivila ovoj najavi na samoj statusnoj konferenciji, a sudija Alphons Orie je kazao da rok "nije uklesan u kamen", ali je dodao da očekuje da se izvrše napori da se rok ispoštuje.

Mladić, koji je uhapšen u maju prošle godine nakon višegodišnjeg bjekstva, tereti se za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH počinjene između 1992. i 1995. godine.

Sljedeća statusna konferencija prije početka suđenja Mladiću zakazana je za 23. februar 2012.

09. FEBRUAR 2012.

Haški tribunal finansira Mladićevu Odbranu

Mladićev advokat negira tvrdnje da će njegovu Odbranu finansirati Republika Srpska.

GORDANA ANDRIĆ

Odbranu ratnog lidera bosanskih Srba Ratka Mladića finansira Haški tribunal.

“Mi tražimo novac od Tribunala za ono što nam treba, a on nam odobrava”, izjavio je Mladićev advokat Branko Lukić za beogradski dnevni list Blic.

Pitanje ko finansira Mladićevu Odbranu postalo je aktuelno pošto je 7. februara njegov sin posetio Banja Luku, glavni grad Republike Srpske.

Kada je Mladić uhapšen u maju 2011. godine, premijer Republike Srpske Aleksandar Džombić izjavio je da će njegova Vlada pomoći odbranu, preko fonda za pružanje pravne pomoći osumnjičenima na Sudu za ratne zločine u Hagu.

Ali Lukić je rekao da Mladićeva Odbrana neće uzeti novac od vlasti Republike Srpske.

“Čak i da predsednik Republike Srpske Milorad Dodik ponudi finansijsku pomoć Mladićevoj Odbrani, ne bismo prihvatili taj novac. Mladićevu Odbranu finansira Haški tribunal”, rekao je Lukić.

Portparolka Tribunala Nerma Jelačić potvrdila je da Tribunal finansira Odbranu, budući da je zaključeno da ni Mladić ni njegova porodica nisu u stanju da obezbede neophodna sredstva.

“Ako postoje drugi izvori finansiranja odbrane nekog optuženika, Tribunal može da smanji ili ukine finansiranje”, Jelačićeva je rekla za Blic.

Vlada Republike Srbije pomaže odbrane nekoliko optuženika za ratne zločine, ali Mladić ne potpada pod ovu pomoć budući da je ona dostupna samo onima koji su se dobrovoljno predali.

14. DECEMBAR 2011.

Mladić: Užurbane pripreme za suđenje

Nakon što je Haški tribunal kao preliminarni datum za iznošenje uvodnih riječi na suđenju Ratku Mladiću odredio mart naredne godine, tim Odbrane bivšeg komandanta Vojske Republike Srpske (VRS) ocijenio je ovu najavu "neshvatljivom".

Na statusnoj konferenciji održanoj 8. decembra, u sklopu priprema za početak suđenja Mladiću, Pretpretresno vijeće Tribunala u Hagu zatražilo je od Haškog tužilaštva i Odbrane da se pripreme za uvodne riječi do 27. marta 2012. godine.

Mladićevi branioci su se usprotivili ovoj najavi još na statusnoj konferenciji, dok je sudija Alphons Orie kazao da rok "nije uklesan u kamen". Ipak, dodao je da Vijeće očekuje da se ulože napori da se on ispoštuje.

Mladić, koji je uhapšen u maju ove godine nakon višegodišnjeg bjekstva, tereti se za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH između 1992. i 1995. godine.

Miodrag Stojanović, član tima Odbrane Ratka Mladića, rekao je za BIRN Justice Report da je "neshvatljiva brzina kojom Sud želi početi suđenje Mladiću".

"Kada bismo s ovim poredili praksu Suda u Hagu u predmetu Gorana Hadžića, jer je to najsvježija situacija, tamo je najavljeno da suđenje neće početi do novembra 2012. godine, a porediti optužnicu Hadžića sa optužnicom Mladića bilo bi besmisleno... Dakle, rok koji je dat od pretpretresnog sudije da uvodna riječ bude iznesena 27. marta išla bi apsolutno na štetu Odbrane generala Mladića", rekao je Stojanović.

Hadžić, bivši predsjednik Republike Srpske Krajine (RSK), tereti se pred Haškim tribunalom za zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja u Hrvatskoj tokom 1991. i 1992. godine. Uhapšen je u Srbiji 20. jula ove godine, nakon višegodišnjeg bjekstva.

Prema mišljenju Stojanovića, odluka Haškog tribunala da prihvati smanjenje optužnice protiv Mladića na 106 sa 196 zločina, koliko ih je u trećoj izmijenjenoj optužnici – neće bitno umanjiti obim posla Odbrane.

“To su skraćenja koja radikalno ne smanjuju obim posla ni Tužilaštvu, ni Odbrani. Prema tome, ovo bi zapravo bilo samo skraćenje određenih događaja po optužnici, koje ne bi uzrokovalo, da tako kažem, ni bilo kakvo skraćenje, odnosno smanjenje obima posla”, rekao je Stojanović.

S druge strane, Vasvija Vidović, braniteljica pred Haškim tribunalom i Sudom BiH u predmetima ratnih zločina, ističe da Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) generalno “maksimalno poštuje prava Odbrane”.

“Ukoliko bih poredila naše sudove, uključujući Državni sud i lokalne sudove, neuporedivo je bolje poštovanje prava odbrane na Sudu za ratne zločine u Hagu u odnosu na lokalno pravosuđe. Oni itekako poštuju prava odbrane. Ja ne mogu reći u slučajevima koje sam imala da je bilo ijednog ozbiljnog kršenja prava odbrane”, rekla je Vidović.

Sljedeća statusna konferencija prije početka suđenja Mladiću zakazana je za 19. januar 2012. godine.

11. NOVEMBAR 2011.

Hag zadovoljan pripremama za suđenje Mladiću

Na statusnoj konferenciji pred Haškim tribunalom, Vijeće Tribunala je saopštilo da je zadovoljno pripremama za početak suđenja Ratku Mladiću.

Sudija Haškog tribunala Alphons Orie rekao je da je izjašnjavanje Ratka Mladića na izmijenjenu optužnicu, koja sada uključuje optužbe za ubistva počinjena u selu Biševo 1995. godine, odloženo, s obzirom da je Vijeće primilo podnesak od optuženog kojim se žali na loše zdravlje.

Stoga, izjašnjavanje Mladića, ratnog komandanta Vojske Republike Srpske (VRS), po trećoj izmijenjenoj optužnici održaće se u narednom periodu.

"Vijeće je zadovoljno naporima koje su obje strane uložile u pripremi za suđenje", rekao je sudija Orie na statusnoj konferenciji u četvrtak.

Pored ovoga, na konferenciji se raspravljalo i o podnescima u vezi sa dogovorenim i utvrđenim činjenicama, koje Haško tužilaštvo i Mladićeva odbrana trebaju podnijeti Sudu u narednom periodu.

Orie je istakao da obje strane trebaju podnijeti svoj sljedeći izvještaj o dogovorenim činjenicama do 25. novembra.

Haški tribunal je usvojio zahtjev Tužilaštva za odlaganje roka u kom Odbrana treba objelodaniti oslobađajuće materijale do 30. aprila 2012. godine.

Sudija Orie je rekao da je Vijeće razmišljalo o nalogu kojim će zahtijevati podnošenje sveobuhvatnog izvještaja o cjelokupnom zdravstvenom stanju optuženog Mladića.

Mladić, koji je uhapšen u maju ove godine, tereti se za genocid u Srebrenici počinjen u julu 1995. i genocid nad nesrpskim stanovništvom u osam drugih opština u BiH počinjen 1992. godine.

Tereti se i za progon muslimana i Hrvata širom Bosne i Hercegovine, za terorisanje stanovnika Sarajeva granatiranjem i snajperisanjem, kao i za uzimanje pripadnika Ujedinjenih nacija za taoce u periodu od 1992. do 1995. godine.

U oktobru je Tužilaštvo izmijenilo optužnicu protiv Mladića, dodajući ubistva izvršena u selu Bišina, a povezana s genocidom počinjenim u julu 1995. godine.

Sljedeća statusna konferencija biće održana 8. decembra 2011. godine.

11. NOVEMBAR 2011.

Ratko Mladić odsutan zbog bolesti

U pisanom podnesku Sudskom vijeću Haškog tribunala, Ratko Mladić je najavio da zbog bolesti neće prisustvovati ročištu zakazanom za 10. novembar ove godine.

Mladić, nekadašnji načelnik Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), trebao se izjasniti o izmijenjenoj optužnici na ročištu 10. novembra ove godine.

Međutim, u pisanom podnesku obavijestio je Vijeće Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) da nije u mogućnosti prisustvovati ročištu, ali da je o tome razgovarao sa svojim braniocem Brankom Lukićem.

"Razumijem da imam pravo prisustvovati svim sjednicama suđenja protiv mene, međutim, odričem se tog prava danas i dajem svoje dopuštenje da se sudski postupak nastavi u mome odsustvu, ali u prisustvu mog advokata odbrane", naveo je Mladić u svom podnesku.

Prema optužnici Haškog tužilaštva, Mladiću se u dvije tačke na teret stavlja genocid nad oko 8.000 Bošnjaka u Srebrenici u julu 1995., kao i genocid nad nesrpskim stanovništvom u još osam bosanskih općina počinjen 1992. godine.

Mladić je optužen i za progon Bošnjaka širom BiH, kao i za teroriziranje stanovnika Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada, te uzimanje osoblja UN-a za taoce, od 1992. do 1995. godine. Mladić je uhapšen u Srbiji u maju ove godine, nakon dugogodišnjeg bjekstva.

Haško tužilaštvo je u oktobru ove godine dopunilo optužnicu protiv Mladića navodima o ubistvima u selu Bišina, koja se vezuju za genocid počinjen u julu 1995. godine. Mladić se o novim navodima trebao izjasniti na ovom ročištu.

Statusna konferencija održaće se 10. novembra bez prisustva optuženog.

08. NOVEMBAR 2011.

Bramerc u poseti Beogradu

Glavni tužilac Haškog tribunala Serž Bramerc stigao je u Beograd kako bi finalizovao svoj šestomesečni izveštaj o saradnji Srbije sa Hagom.

Međutim, dvodnevnoj poseti Bramerca kao da nedostaje politički značaj kakav su ovakve posete nekada imale. Evropska budućnost ove zemlje više ne zavisi od toga šta će Bramerc napisati, jer su hapšenjem Mladića i Hadžića uklonjene glavne prepreka na putu Srbije ka Evropi.

Tužilac sada traži informacije o Mladićevim pomagačima.

U decembru 2010. godine, sud u Beogradu oslobodio je deset osoba optuženih da su pomagale Mladiću dok je bio u bekstvu. Kako je sud obrazložio, tužioci nisu uspeli da dokažu da su osumnjičeni počinili dela koja su im bila stavljena na teret.

Uoči putovanja u Beograd, Bramerca su pitali da li i dalje "treba uslovljavati" nastojanje Srbije da se integriše u EU, na šta je on odgovorio kako je to odluka "Brisela, a ne Haga", javlja B92.

Bramerc će svoj izveštaj predstaviti Savetu bezbednosti UN sredinom novembra.

21. OKTOBAR 2011.

Moguća "redukcija" optužnice protiv Mladića

Nakon što je Haški tribunal odbacio zahtjev Tužilaštva za razdvajanje optužnice protiv Ratka Mladića, glavni tužilac Serge Brammertz izjavio je da se na ovu odluku neće žaliti, već će izmjenama postojeće optužnice pokušati da ubrza suđenje.

Brammertz je u izjavi novinarima u Hagu objasnio da će Tužilaštvo pokušati da upotrijebi što je moguće više pisanih dokaza kako bi se skratilo vrijeme direktnog ispitivanja svjedoka, te da će se osloniti i na presuđene činjenice, odnosno navode dokazane u drugim procesima pred Haškim tribunalom.

Prema riječima Brammertza, Tužilaštvo će razmatrati i opcije za "redukciju" optužnice protiv Ratka Mladića, bivšeg komandanta Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS).

"Teško je pronaći formulu za skraćivanje optužnice a da se pri tome ne umanji značaj i razmjeri zločina za koje se Mladić tereti. Tužilaštvo u ovom slučaju ne razmatra izbacivanje cijelih komponenti iz optužnice, a svakako ne onih koje se odnose na etničko čišćenje opština, opsadu Sarajeva i genocid u Srebrenici", objasnio je Brammertz.

Sudsko vijeće Haškog tribunala ranije je odbilo zahtjev Optužbe da se Mladiću prvo sudi za učešće u genocidu u Srebrenici 1995., a zatim za zločine počinjene u ratu u Bosni i Hercegovini od 1992. do 1995. godine.

Brammertz je tvrdio da je razdvajanje optužnica neophodno zbog bojazni da Mladić možda neće dočekati kraj dugotrajnog suđenja, za koje se vjeruje da će trajati i poslije 31. decembra 2014. godine, do kada bi trebalo okončati sve procese u Hagu.

Vijest o mogućem skraćivanju optužnice Ratka Mladića negativno su prokomentarisali predstavnici žrtava genocida.

Hatidža Mehmedović, predsjednica Udruženja "Majke Srebrenice" smatra da je ovakav prijedlog Tužilaštva "farsa", te da više nije ni bitno da li će Mladiću optužnica biti skraćena ili ne.

"Neka rade sa njim šta hoće. Oni da su se bojali da on neće doživjeti kraj suđenja, uhapsili bi ga mnogo ranije. Sve je farsa. Naše djece nema, a prava

pravda ga svakako na ovom svijetu neće stići. Ipak, ako ostane nekažnjen, zlo će se opet ponoviti", kazala je Mehmedović za BIRN Justice Report.

Prema optužnici Haškog tužilaštva, Mladiću se u dvije tačke na teret stavlja genocid nad oko 8.000 Bošnjaka u Srebrenici u julu 1995., kao i genocid nad nesrpskim stanovništvom u još osam bosanskih opština počinjen 1992. godine.

Mladić je optužen i za progon Bošnjaka širom BiH, kao i za teroriziranje stanovnika Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada, te uzimanje osoblja UN-a za taoce od 1992. do 1995. godine.

Haško tužilaštvo je 20. oktobra Vijeću Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) dostavilo i treću izmijenjenu optužnicu protiv Mladića.

Kako se navodi u podnesku Haškog tužilaštva, u trećoj izmijenjenoj optužnici je dodat slučaj ubistva više od 30 Bošnjaka u zatvoru Sušica u opštini Bišina 23. jula 1995. godine.

Mladić, bivši načelnik Glavnog štaba VRS-a, uhapšen je u Srbiji u maju ove godine, nakon dugogodišnjeg bjekstva.

14. OKTOBAR 2011.

Odbijen prijedlog o razdvajanju optužnica protiv Ratka Mladića

Vijeće Haškog tribunala odbilo je prijedlog Tužilaštva da se optužnica protiv Ratka Mladića podijeli na dva dijela, te da mu se sudi u dva odvojena postupka.

JUSTICE REPORT

Alphons Orie, predsjedavajući Sudskog vijeća, odbio je prijedlog Haškog tužilaštva da se Mladiću sudi prvo za genocid u Srebrenici, a potom za genocid u drugim opštinama, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja od 1992. do 1995. godine.

Orie je ocijenio da bi razdvajanjem optužnice i održavanjem odvojenih suđenja moglo doći do „narušavanja prava na odbranu" optuženog Mladića, te da bi takav način rada bio i veliko opterećenje za svjedoke, jer bi neki od njih morali po više puta dolaziti da svjedoče.

„S obzirom na ove faktore, Vijeće smatra da nema razloga razdvojiti optužnicu, jer bi takva podjela oštetila optuženog i dovela do toga da suđenje bude manje efikasno. Također treba voditi računa o riziku da se posebno opterete svjedoci", navodi se u odluci sudije Oriea.

Tužilaštvo u Hagu zatražilo je da važeća jedinstvena optužnica protiv Mladića bude podijeljena na dvije, te da budu održana dva suđenja, od kojih bi prvo bilo po optužnici za genocid u Srebrenici u julu 1995. godine, a zatim za progon nesrpskog stanovništva širom BiH, zločine u Sarajevu i uzimanje međunarodnih talaca.

Prema optužnici Haškog tužilaštva, Mladiću se u dvije tačke na teret stavlja genocid nad oko 8.000 Bošnjaka u Srebrenici u julu 1995. godine, kao i genocid nad nesrpskim stanovništvom u još osam bosanskih opština 1992. godine.

Mladić je optužen i za progon Bošnjaka širom BiH, kao i za teroriziranje stanovnika Sarajeva kampanjom artiljerijskih i snajperskih napada, te uzimanje osoblja UN-a za taoce, od 1992. do 1995. godine. Mladić, bivši načelnik Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), uhapšen je u Srbiji u maju ove godine, nakon dugogodišnjeg bjekstva.

Vijeće Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) navelo je u odluci da Mladićevo zdravstveno stanje nije razmatrano pri donošenju

odluke o razdvajanju optužnice, budući da strane „nisu ponudile informacije o tome u podnescima".

„Vijeće nije dobilo medicinske izvještaje te stavove stranaka po ovom pitanju smatra spekulativnim i nepouzdanim", stoji u odluci.

Ipak, Vijeće MKSJ-a odobrilo je Tužilaštvu u Hagu da optužnicu za genocid u Srebrenici dopuni ubistvima u selu Bišćina.

U odluci sudije Oriea stoji da bi se dopunjavanjem optužnice omogućilo „utvrđivanje istinskih pitanja slučaja".

Vijeće MKSJ-a dalo je Haškom tužilaštvu rok od sedam dana da dopuni optužnicu, nakon čega će Mladić moći da se izjasni o dopunjenim dijelovima na narednom pojavljivanju pred sudijama.

Mladić će se pred Vijećem MKSJ-a sljedeći put pojaviti 10. novembra ove godine, kada će biti statusna konferencija.

11. OKTOBAR 2011.

Ratko Mladić "pod medicinskim tretmanom"

Haški tribunal potvrdio je da se ratni komandant Vojske Republike Srpske (VRS) nalazi pod medicinskim tretmanom.

AMER JAHIĆ

"Neki mediji su prenijeli izvještaje da Mladić ima upalu pluća. Potvrđujemo da je on trenutno pod medicinskim tretmanom, ali nismo u mogućnosti da otkrijemo prirodu tog tretmana", saopštili su iz službe za odnose s javnošću Haškog tribunala.

"U vezi s navodima pojedinih medija da je prošle sedmice Mladić kolabirao, željeli bismo naglasiti da su oni potpuno netačni. Kao takve, ove neosnovane spekulacije ne mogu ni na koji način biti dovedene u vezu sa zdravstvenim stanjem zbog kojeg je danas pod medicinskim tretmanom", kažu iz Tribunala.

Mladić, koji je nakon višegodišnjeg bjekstva uhapšen u Srbiji u maju ove godine, tereti se za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona i običaja ratovanja u BiH.

Na probleme sa zdravljem Mladić se požalio na posljednjoj statusnoj konferenciji, kada je rekao da želi izdržati i doći do istine.

"Želim što duže da živim i da dođem do slobode. Ja sam u 69. godini života i imam teške zdravstvene probleme. Boriću se da istrajem. Ne branim sebe ni generala Mladića. Branim Republiku Srpsku i Srbiju i cio narod", rekao je Mladić 6. oktobra ove godine.

Serge Brammertz, glavni tužilac Haškog tribunala, rekao je medijima u regionu da će Haško tužilaštvo uskoro podnijeti prijedloge kako bi se ubrzalo suđenje Mladiću.

Tužilaštvo u Haagu zatražilo je u avgustu ove godine od suda da optužnica protiv Mladića bude podijeljena i da se održe dva suđenja, od kojih bi prvo bilo za genocid u Srebrenici u julu 1995. godine, a zatim za progon nesrpskog stanovništva širom BiH, zločine u Sarajevu i uzimanje talaca.

Mladićeva odbrana se usprotivila ovom prijedlogu, rekavši da se na taj način krše prava optuženog. Haški tribunal će donijeti odluku o prijedlogu u narednom periodu.

10. OKTOBAR 2011.

Mladić: "Želim što duže da živim"

Sudsko vijeće Haškog tribunala zatražilo je na statusnoj konferenciji od Tužilaštva da razmotri koje bi tačke iz optužnice protiv Ratka Mladića mogle biti izostavljene.

Sudija Alphons Orie nije detaljnije obrazlagao na statusnoj konferenciji ovaj zahtjev Sudskog vijeća vezan za optužnicu u kojoj su navedeni zločini u 23 opštine u BiH.

Na statusnoj konferenciji su razmatrana pitanja koja se tiču priprema za suđenje Mladiću, bivšem načelniku Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), optuženom za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja.

Mladić se požalio da mu je pogoršano zdravstveno stanje, ali je istakao da želi izdržati i doći do istine.

"Želim što duže da živim i da dođem do slobode. Ja sam u 69. godini života i imam teških zdravstvenih problema. Boriću se da istrajem. Ne branim sebe ni generala Mladića. Branim Republiku Srpsku i Srbiju i cio narod", rekao je Mladić.

Sudija Orie mu je sugerisao da bi trebalo da se fokusira na odbranu sebe, umjesto na "druge ljude, entitete ili organizacije, koje ovaj sud ne goni".

Optuženi je kazao da ima strašne bolove zbog kamena u bubregu, te apelovao na RS i Srbiju da mu omoguće pregled ljekara koji su ga liječili ranijih godina.

Mladić je takođe prigovorio što nije kompletiran tim Odbrane koji je zahtijevao, na šta mu je sudija odgovorio da su još u toku provjere. Mladić je naveo da sudije i osoblje Tribunala ne smatra neprijateljima, ali da neće podleći izvjesnim pritiscima.

"Što više pritisaka vrše na mene, sve sam jači. Jutros sam imao posjetu iz ambasade Francuske. Jedan gospodin iz ambasade je dolazio i razgovarali smo u hodniku. Donio je tašnicu sa materijalom", naveo je Mladić, nakon čega ga je sudija prekinuo napominjući da treba da govori o svom zdravstvenom stanju.

Optužnica u dvije tačke tereti Mladića za genocid – u Srebrenici i u drugim opštinama u BiH, te za kampanju artiljerijskih i snajperskih napada u Sarajevu, kao i uzimanje pripadnika UN-a za taoce.

Tužilaštvo u Hagu zatražilo je da optužnica protiv Mladića bude podijeljena i da se održe dva suđenja, od kojih bi prvo bilo za genocid u Srebrenici u julu 1995. godine, a zatim za progon nesrpskog stanovništva širom BiH, zločine u Sarajevu i uzimanje talaca.

Odluka Tribunala o ovom zahtjevu još nije donesena, a optuženi je na ročištu izrazio želju da postupak teče hronološki.

“Ljuti me što spominjete Srebrenicu, idite od 1991. godine, otkad sam došao u Knin. Šta znam i šta je istina, ja ću reći”, rekao je Mladić.

Naredno ročište o stanju u postupku protiv Mladića biće održano 10. novembra ove godine.

04. JUL 2011.

Ratko Mladić udaljen iz sudnice

Optuženi za ratne zločine Ratko Mladić udaljen je iz sudnice nakon što je odbio da se izjasni o krivici, a potom i ometao pretres.

DENIC DŽIDIĆ, ERNA MAČKIĆ

"Ne date mi branioca, niste sud... Ne date mi da dišem", kazao je Mladić nakon što je sudija Alphons Orie počeo čitati optužnicu.

Orie je više puta upozorio Mladića zbog ometanja Pretresnog vijeća, zbog čega je donesena odluka da se optuženi udalji iz sudnice. Nedugo zatim kazao je da je Pretresno vijeće Haškog tribunala evidentiralo da se Ratko Mladić izjašnjava da nije kriv za zločine u BiH.

Tokom izvođenja optuženog iz sudnice, mnoge žrtve koje su bile prisutne u galeriji za javnost Haškog tribunala negodovale su i komentarisale da "ne mogu da dišu ni njegove žrtve". Nazivali su ga "ubicom kako bošnjačkog, tako i srpskog naroda".

Mladić, bivši komandant Glavnog štaba Vojske Republike Srpske (VRS), uhapšen je u Srbiji 26. maja ove godine, nakon više od 16 godina provedenih u bjekstvu. Mladiću se na teret stavlja učešće u genocidu i zločinima protiv čovječnosti te kršenje zakona i običaja ratovanja u BiH u periodu od 1992. do 1995. godine.

Mladić se, prema optužnici, tereti u 11 tačaka za genocid počinjen 1992. u sedam bosanskohercegovačkih opština, te 1995. godine u Srebrenici.

Tužilaštvo u Hagu ga tereti za progon nesrpskog stanovništva u 20 opština u BiH, kao i uzimanje za taoce pripadnika mirovnih snaga Ujedinjenih nacija (UN) 1995. godine i učešće u kampanji snajperskog djelovanja i granatiranja Sarajeva, tokom koje je ubijeno više stotina osoba, među kojima su i djeca i žene.

Optuženi je prebačen u pritvor u Hagu 31. maja ove godine, a na prvom pojavljivanju pred sudijama, 3. juna ove godine, branio ga je privremeni branilac Aleksandar Aleksić.

Mladić je na prvom pojavljivanju zatražio dodatno vrijeme da se upozna sa optužnicom prije nego što se izjasni o krivici. Na ovom ročištu Mladić je tražio da mu se obezbijedi prisustvo advokata Miloša Šaljića iz Beograda,

koji ga je zastupao dok je bio u ekstradicionom pritvoru, kao i ruskog advokata Alaksandra Mezjajeva.

“Tražim da budu dva advokata, Šaljić i Mezjajev. Šaljić je bio vojni sudija. Posjetio me je u ćeliji i razgovarali smo četiri sata. Molim da dođe Mezjajev da se upoznamo i s mojim sinom napravimo koncept odbrane”, rekao je Mladić.

Sudija Orie je kazao optuženom da Sekretarijat Tribunala razmatra kvalifikacije Šaljića i Mezjajeva.

Branilac Aleksić, koji je prisustvovao ovom ročištu, kazao je da optuženi odbija saradnju s njim u zadnjih nekoliko dana i da zbog toga traži da bude razriješen. Pretresno vijeće je odbilo prijedlog da Aleksić napusti ovo ročište, te su ga obavezali da primi dokumente koje je Tužilaštvo u Haagu objelodanilo za Odbranu optuženog i da ga zastupa.

“Kada bude imenovan glavni branilac Mladiću, vi ćete, Aleksiću, predati dokumente koje ćete primiti, kako ne bi bili negdje zagubljeni”, kazao je Orie.

04. JUL 2011.

Protest za preusmjeravajnje pažnje na žrtve rata

Današnji protest u Sarajevu pokušaće skrenuti pažnju javnosti sa suđenja optuženom Ratku Mladiću na žrtve rata u Bosni i Hercegovini 1992–1995.

ELDIN HADŽOVIĆ

Prije još jednog pojavljivanja Mladića pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u Hagu, organizatori se nadaju da će privući na hiljade ljudi na Trg djece Sarajeva i privući medijsku pažnju na kontinuirane probleme Mladićevih žrtava.

"Na trgu planiramo da okupimo oko 20.000 ljudi kako bismo alarmirali bosansku javnost i svijet o potrebama pravih žrtava, koje su uvijek ostavljene sa strane", rekao je Murat Tahirović, predsjednik Saveza logoraša BiH.

"Mediji, politika i javnost generalno posvećuju previše pažnje jednom čovjeku, Ratku Mladiću, koji je jedan od najodgovornijih za masovne ratne zločine i ubistva", dodao je on.

Među organizatorima ovog protesta su i udruženja preživjelih, udruženja logoraša, ratnih vojnih invalida i članovi porodice žrtava koji još uvijek čekaju pravdu. Oni pozivaju građane cele zemlje da se okupe kao živi svjedoci Mladićevih akcija.

Mladić, ratni komandant Vojske Republike Srpske, bio je 16 godina jedan od najtraženijih osumnjičenih za ratne zločine na svijetu. Uhapšen je u Srbiji 26. maja, a pred Tribunalom mu se sudi za genocid i druge zločine protiv čovječnosti počinjene tokom rata u BiH 1992–1995.

08. JUN 2011.

Srbija uklonila porodicu Ratka Mladića sa “crne liste”

Porodica osumnjičenog za ratne zločine Ratka Mladića uklonjena je sa crne liste Srbije, čime im je, nakon njegovog hapšenja u maju, omogućeno da napuste zemlju.

BOJANA BARLOVAC

Vlada Srbije je izdala nove biometrijske pasoše članovima porodice Ratka Mladića kako bi ga mogli posetiti u haškom pritvoru, gde se ratni komandant Vojske Republike Srpske (VRS) nalazi nakon što ga je Srbija 26. maja uhapsila, a potom izručila Tribunalu kako bi se suočio s optužbama za ratne zločine.

Njegov sin Darko Mladić potvrdio je ovu informaciju, što znači da porodica Mladić sada može napustiti Srbiju. Darko je dodao da ne zna da li će porodica biti uklonjena i sa crne liste EU, što osobama koje su na njoj ograničava ulazak na određenoj teritoriji.

“Čim budemo u mogućnosti da putujemo, idemo tamo”, rekao je Darko Mladić u utorak za lokalne medije.

Prema “Večernjim novostima”, ovo bi moglo značiti i da će Darkovoj supruzi Biljani biti dozvoljeno da se vrati na posao u Telekom Srbije, odakle je u novembru 2008. dobila otkaz. Ona kaže da je izgubila posao jer je Mladić bio u bekstvu.

Mladić, koji je uhapšen nakon 15 godina provedenih u bekstvu, suočava se s optužbama za genocid, za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti počinjene tokom sukoba u Bosni i Hercegovini. Ko će biti u timu njegove Odbrane još uvek se ne zna.

U međuvremenu, Mladić je iz bolnice u pritvorskom centru prebačen u redovni pritvor, ali još uvek ne kontaktira s drugim pritvorenicima.

Iako je poslednja decenija Mladićevog života tajna, njegova budućnost će biti kao beskrajni dan.

Od sada će bivšem generalu bosanskih Srba dom biti 15 kvadratnih metara u pritvorskoj ćeliji, u kojoj se nalazi krevet sa dušekom i jastukom, kompjuter bez pristupa internetu, satelitska TV, tabla za pisanje, radni sto, aluminijumski umivaonik i čista posteljina i peškire.

Život pritvorenih osoba u pritvorskoj jedinici MKSJ-a, koji se nalazi u zatvorskom kompleksu u selu Ševeningen u Hagu, odvija se po strogom rasporedu.

Ćelije se otvaraju rano ujutru, kada određeni pritvorenici odlaze na sud, dok drugi počinju svakodnevnu rutinu.

Zatočenicima je dozvoljeno da šetaju na spratu na kom se nalaze, da provode vreme s drugim pritvorenicima, da gledaju satelitsku TV, čitaju novine iz zemalja bivše Jugoslavije, da uče engleski jezik, pripremaju svoju odbranu, igraju tenis ili vežbaju u teretani.

Jedinica u Ševeningenu takođe pruža profesionalnu terapiju i duhovne sadržaje.

Oni koji se nalaze na istom spratu učestvuju u grupnim aktivnostima, kao što su časovi engleskog jezika ili verske aktivnosti.

Dozvoljene su dnevne posete porodice i prijatelja i konsultacije sa njihovim advokatima, iako se za Mladića još uvek ne zna s kim će obavljati te konsultacije.

Kao i svi ostali, tako će i Mladić moći da provodi sat vremena dnevno na svežem vazduhu. Oko podneva biće ponovo zaključan u svoju ćeliju, dok traje preuzimanje smene i dok osoblje ruča.

Nakon detaljnog medicinskog pregleda u Ševeningenu, medicinsko osoblje će konstantno pratiti zdravlje Ratka Mladića, koji ima 69 godina, i biće mu pružen potreban tretman.

Prva osoba smeštena u pritvorskoj jedinici bio je Duško Tadić, ratni političar i pripadnik paravojnih snaga bosanskih Srba, u aprilu 1995. Od tada je u Ševeningenu, u različitim periodima, smešteno oko 160 osoba. Prema sadašnjem kapacitetu u pritvorskoj jedinici mogu biti zadržane 64 osobe.

Tu nisu pritvoreni i oni koji su osuđeni. Osuđenici se prebacuju u zatvore van Holandije gdje služe svoje kazne.

03. JUN 2011.

Podeljena mišljenja u Srbiji o prvom pojavljivanju Mladića pred Haškim sudom

Nakon prvog pojavljivanja Ratka Mladića pred sudom za ratne zločine UN-a, ispoljila su se dva suprotna stava u Srbiji. Dok jedni izražavaju podršku haškom optuženiku, drugi su zadovoljni što će se on konačno suočiti s pravdom.

BOJANA BARLOVAC

"Toliko sam zasićen slučajem Mladića da odbijam da slušam bilo kakve vesti o njemu", kaže Marko Dobrić za Balkan Insajt, dodajući da je Mladić trebao biti uhapšen pre 16 godina i da nema potrebe da se od toga pravi velika halabuka sada.

"Iako nikada nije kasno (za postizanje pravde), sramno je što je Srbija uhapsila ovog čoveka tek sada kada demokratima očajnički treba da dobiju status kandidata za EU kako bi osvojili sledeće izbore", istakao je Dobrić. Neuspeh Srbije da uhapsi Mladića bila je jedna od glavnih prepreka na putu zemlje prema EU.

Mladić, koji je 26. maja uhapšen u Srbiji, posle 16 godina provedenih u bekstvu, na suđenju u Hagu je suočen s optužbama za genocid i druge ratne zločine i zločine protiv čovečnosti počinjene tokom rata u BiH.

U svom prvom pojavljivanju pred Tribunalom, koji je uživo emitovan na srpskoj televiziji, Mladić je odbio da se izjasni o krivici. Zato je dobio dodatnih 30 dana, pre nego što od njega bude ponovo zatraženo da se izjasni.

Sudu je rekao da je "teško bolestan čovek" i nekoliko puta ponovio da je branio svoju zemlju i svoj narod.

Dok mnogi Srbi odobravaju hapšenje Mladića, jasno je da ima i onih koji ga podržavaju.

Duška Bogdanović i dalje ne može da veruje da neće više biti akcija pretraživanja ili izveštaja o saradnji Srbije s Hagom.

"Još uvek mi je neverovatno i šokantno da sam Ratko Mladić sedi u sudnici pred sudijom", kaže ona za Balkan Insight i dodaje: "Još uvek nisam sigurna da je to zaista on, jer čak i ne liči na sebe".

I za 62-godišnju Goranku Pavlović slika Ratka Mladića u Hagu je šokantna, ali na drugačiji način.

“Veoma tužan trenutak da vidite nekog ko je branio srpski narod u sudnici tog takozvanog međunarodnog tribunala”, ističe Pavlović.

Komentari s podrškom Mladiću mogu se pročitati i na internet stranicama. “Generale, nijedan zapadnjak nije tebe vredan! Drži se hrabro, mi smo s tobom”, kaže se u jednom od komentara na sajtu Večernjih novosti.

“Mladić je HEROJ, čist i jednostavan! Bilo je tužno i ljutito videti ovako velikog čoveka, u njegovim poznim godinama, poniženog na međunarodnoj televiziji!”, kaže se u drugom komentaru na sajtu B92.

03. JUN 2011.

Mladić: Branio sam svoju zemlju i svoj narod

Osumnjičeni za ratne zločine Ratko Mladić pojavio se u petak prvi put pred Sudom za ratne zločine UN-a u Hagu, rekavši sudijama da je on "teško bolestan čovek".

BOJANA BARLOVAC, LUSI SOMO

"Branio sam svoju zemlju i svoj narod ", rekao je Mladić prkosno u petak na kraju svog prvog pojavljivanja. Ovu je frazu ponovio nekoliko puta, dodavši da "nikoga nije ubio u Libiji ili bilo gde drugde" i da želi da živi kako bi doživeo slobodu, nakon čega ga je predsedavajući sudija Ori prekinuo.

Komandant Vojske Republike Srpske (VRS) pojavio se u sudnici Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) tri dana nakon što je izručen iz Srbije.

Mladić, koji je 26. maja uhapšen u Srbiji, nakon 16 godina provedenih u bekstvu, suočiće se u Hagu s optužbama za genocid i druge ratne zločine i zločine protiv čovečnosti počinjene tokom rata u BiH.

Optužnica ga tereti za genocid u Srebrenici nad preko 7.000 Bošnjaka, ali i za opsadu Sarajeva, tokom koje je ubijeno i ranjeno na hiljade civila.

Mladić je na ročištu u petak formalno potvrdio svoj identitet. Sudije su ga pitale da li je pročitao i razumeo optužnicu. Nakon što je rekao sudu da je "teško bolestan čovek", dodao je da nije imao vremena da pročita sva dokumenta koja su mu data nakon što je smešten u haški pritvor.

Kada je sudija Alfons Ori naglas pročitao sažetak optužnice Mladiću, optuženi je rekao da će mu trebati više od dozvoljenih 30 dana da razmotri "gnusne" optužbe protiv njega i da se izjasni o krivici.

Rekao je da mu je potrebno više od mesec dana da pročita ove "monstruozne reči", koje, kako je istakao, nikada ranije nije čuo.

Veće mu je dalo standardnih 30 dana da pročita optužnicu pre nego što se od njega ponovo zatraži da se izjasni o krivici. Ukoliko odbije da se izjasni, sud će doneti zaključak da se izjasnio da nije kriv.

Suđenje je više od 15 minuta trajalo u okviru privatne sednice, gde se razgovaralo o Mladićevom zdravstvenom stanju. Iako nikakva informacija

o njegovom zdravlju nije objavljena na saslušanju, Mladić je sudu rekao da ne želi pomoć pri hodanju.

Članovi sudskog veća u njegovom predmetu su sudije Alfons Ori, Kristof Fluge i Bakone Džastis Moloto.

Beogradski advokat Aleksandar Aleksić imenovan je u četvrtak za privremenog Mladićevog advokata i on ga je zastupao tokom njegovog prvog pojavljivanja pred Haškim tribunalom.

Aleksić, koji trenutno brani Stojana Župljanina, optuženog za zločine nad nesrpskim stanovništvom u BiH 1992. godine, imenovan je od strane MKSJ-a, jer Mladić još nije utvrdio ko će biti njegov advokat.

01. JUN 2011.

Mladić će se pojaviti u sudnici u petak

Osumnjičeni za ratne zločine Ratko Mladić prvi put će se pojaviti pred Haškim tribunalom u Hagu u petak u 10.00 sati.

BOJANA BARLOVAC

Mladić je u utorak uveče bio smešten u izolacionu ćeliju u pritvorskoj jedinici Haškog tribunala, gde je čekao lekarski pregled pre nego što će se prvi put pojaviti pred sudom.

Mladić (69) će biti podvrgnut kompletnom medicinskom pregledu, koji će obaviti medicinsko osoblje pritvorske jedinice. Njegovo zdravlje će se kontinuirano pratiti i biće mu pružen potreban tretman, saopštio je Tribunal.

Ratni komandant Vojske Republike Srpske (VRS) stigao je u Haški tribunal u utorak uveče nakon što je izručen iz Srbije. Uhapšen je u severnoj Srbiji 26. maja, nakon više od 15 godina provedenih u bekstvu.

Mladić će se na suđenju u Hagu suočiti sa optužbama za genocid i druge ratne zločine i zločine protiv čovečnosti počinjene tokom rata u BiH.

Uskoro se očekuje i objavljivanje datuma Mladićevog prvog pojavljivanja pred sudom.

Kada se pojavi pred sudom, od Mladića će biti zatraženo da formalno potvrdi svoj identitet i odgovori na svaku tačku optužnice. Zvaničnici Tribunala će ga takođe pitati da li ima pritužbi na smeštaj u pritvoru.

Prema Tribunalu, pritvorska jedinica u kojoj je Mladić ispunjava najviše međunarodne standarde tretmana zatočenika, a “vodi se na način koji poštuje dostojanstvo i prava pritvorenika i pruža im sve neophodne uslove za pripremu odbrane”.

U ćeliji od 15 kvadratnih metara nalazi se krevet sa dušekom i jastukom, računar bez pristupa internetu, satelitska TV, tabla za pisanje, sto, aluminijumski umivaonik i čista posteljina i peškiri.

Ambasadorka Bosne i Hercegovine u Holandiji Miranda Sidran-Kamišalić posetila je optuženog Mladića u pritvorskoj jedinici Haškog tribunala u Ševeningenu i ponudila mu podršku Ambasade BiH.

"Ponudila sam mu našu pomoć ukoliko mu nešto zatreba", rekla je Sidran-Kamišalić.

Miloš Šaljić je saopštio da će on biti jedan od Mladićevih advokata, dok drugi članovi njegovog pravnog tima za odbranu nisu najavljeni.

"O imenima drugih advokata koji će ga zastupati još se raspravlja, ali je sigurno da će biti advokati koji su branili i druge optužene u Haškom tribunalu", izjavio je Šaljić lokalnim medijima u utorak po podne.

U međuvremenu, Serž Bramerc, glavni tužilac Haškog tribunala, rekao je za RTS da je izručenje Mladića važan trenutak koji su dugo čekali kako žrtve, tako i međunarodna zajednica i Hag.

Bramerc, koji je nekoliko dana pre hapšenja Mladića Veću sigurnosti UN-a podneo negativan izveštaj o saradnji Srbije sa Hagom, kaže da će u svom usmenom izveštaju pred UN-om dati pozitivnu ocenu.

"U svom govoru u Veću sigurnosti, iako ću napomenuti niz propusta, insistiraću na činjenici da smo veoma zadovoljni što je Srbija ispunila važnu obavezu", rekao je Bramerc.

Srpski predsednik Boris Tadić izjavio je kako je u toku istraga o ljudima koji su bili uključeni u skrivanju Ratka Mladića.

31. MAJ 2011.

Ratko Mladić izručen Hagu

Ratko Mladić je stigao u Hag i prebačen je u pritvorsku jedinicu Suda UN-a za ratne zločine.

TANJUG, BALKAN INSIGHT

Portparolka Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) Nerma Jelačić izjavila je za Balkan Insight da se Mladić sada nalazi u pritvoru Haškog tribunala.

Objavljen je TV snimak na kome se vidi kako helikopter u kome je bio Mladić sleće kraj zatvora Ševeningen u Hagu, odmah iza 21.00 sat. U Roterdam je iz Beograda stigao avionom Vlade Srbije nešto prije 20.00 sati.

Bivši komandant Vojske Republike Srpske (VRS) suočiće se pred Haškim sudom sa optužbama za genocid i druge ratne zločine i zločine protiv čovječnosti počinjene tokom rata u Bosni i Hercegovini. Mladić (69) je, nakon 16 godina provedenih u bjekstvu, uhapšen u Srbiji 26. maja.

Nešto ranije, u 17.30, srpska ministarka pravde Snežana Malović održala je konferenciju za štampu, na kojoj je najavila da će Mladić biti izručen Hagu.

Nakon što su sudije u Beogradu u utorak odbile žalbu protiv izručenja, Malović je danas po podne potpisala nalog za prebacivanje Mladića u Hag, što je bio posljednji proceduralni korak.

Jelačić je za Balkan Insight izjavila da je prerano da kaže koliko bi dugo moglo trajati suđenje Mladiću. Kako je objasnila, on će se suočiti sa 11 tačaka optužnice, ali će trajanje procesa zavisiti i od broja svjedoka koje će Tužilaštvo i Odbrana pozvati.

Mladić će se prvi put pojaviti pred sudskim vijećem dan-dva nakon dolaska u Hag, navela je Jelačić.

"Biće mu pročitana optužnica, i od njega će se tražiti da se izjasni o krivici", objasnila je ona, dodajući da ukoliko se Mladić ne izjasni o krivici, dobiće dodatnih 30 dana da to učini.

Ako nakon tog perioda ponovo odbije da se izjasni o krivici, onda će sud smatrati da se izjasnio da nije kriv.

Odluka srpskih sudija da odbiju Mladićevu žalbu na izručenje objavljena je u utorak, samo nekoliko sati nakon što je zamjenik tužioca za ratne

zločine Bruno Vekarić izjavio novinskoj agenciji Tanjug da je Specijalni sud za ratne zločine primio zahtjev i da će biti formirano tročlano vijeće koje će ga razmotriti.

Nakon što je sudija u petak donio odluku da je Mladić sposoban da mu se sudi i da se može odobriti izručenje, u ponedjeljak uveče je Mladićev advokat Miloš Šaljić uputio poštom žalbu protiv ekstradicije njegovog klijenta, tvrdeći da je Mladić previše bolestan da bi bio upućen u Hag.

Šaljić je u ponedjeljak obavijestio medije da je podnio zahtjev za formiranje nezavisnog tima ljekara koji bi utvrdio zdravstveno stanje Mladića.

“Vjerujem da suđenje neće početi, jer ne vjerujem da će Mladić doživjeti početak suđenja“, rekao je Šaljić novinarima ispred Specijalnog suda u Beogradu.

“Njegovo zdravstveno stanje je alarmantno, pa porodica zahtijeva stručni tim sačinjen od kardiologa, neurologa, ortopeda i gastroenterologa”, rekao je Šaljić.

U međuvremenu je Jelačić izjavila kako nije prvi put da optuženi pokušavaju dokazati da su previše bolesni da bi se suočili sa suđenjem, ali da sud zbog toga nikada nije odbacio optužnicu.

“Svakako ne bi bio prvi put da dođe optuženik koji pokušava dokazati da je fizički ili psihički nesposoban da prati suđenje. Međutim, do sada nismo imali slučaj da je tribunal proglasio nekoga fizički ili psihički nesposobnim da prati tok suđenja”, rekla je ona.

Mladiću je nakon hapšenja dozvoljena posjeta njegove porodice, a u utorak je mogao posjetiti grob svoje ćerke u Beogradu, potvrdio je za RTS Vekarić.

26. MAJ 2011.

Ratko Mladić

Hronologija događaja koji su doveli do hapšenja Ratka Mladića.

BOJANA BARLOVAC

1943.

Ratko Mladić je rođen u selu Božinovići, u Bosni i Hercegovini.

1945.

Njegov otac je ubijen dok je predvodio partizanski napad na rodno selo Ante Pavelića.

1961.

Upisao se na Vojnu akademiju u Beogradu.

1965.

Posle diplomiranja, karijeru je započeo kao potporučnik, nakon čega je komandovao vodom, bataljonom i brigadom.

Avgust 1989.

Imenovan je za načelnika Odeljenja za nastavu tadašnje Treće vojne oblasti u Skoplju.

Jun 1991.

Postao je jedan od pomoćnika komandanta Prištinskog korpusa, a ubrzo posle toga načelnik Štaba 9. korpusa Vojnopomorske oblasti u Kninu.

Oktobar 1991.

Unapređen je u čin general-majora Jugoslovenske narodne armije (JNA).

Avgust 1991.

Pomaže paravojnim snagama Milana Martića, vođe hrvatskih Srba, u opkoljavanju sela Kijeva.

April 1992.

Unapređen je u čin general-potpukovnika.

2. maj 1992.

Dva meseca pošto je Bosna i Hercegovina proglasila nezavisnost, Mladić i njegovi generali opkolili su Sarajevo, otpočevši četvorogodišnju opsadu grada.

9. maj 1992.

Preuzima mesto načelnika Štaba / zamenika komandanta Štaba Druge vojne oblasti JNA u Sarajevu. Sledećeg dana, preuzima dužnost komandanta u komandi Druge vojne oblasti JNA.

12. maj 1992.

U odgovor na otcepljenje Bosne i Hercegovine od Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Narodna skupština Republike Srpske izglasala je formiranje Vojske RS, postavivši Mladića za načelnika Štaba.

Mart 1994.

Mladićeva ćerka Ana izvršila je samoubistvo u Beogradu očevim pištoljem.

Jun 1994.

Mladić je unapređen u čin general-pukovnika.

Jul 1995.

Trupe pod Mladićevom komandom okupirale su Srebrenicu i Žepu, enklave pod zaštitom Ujedinjenih nacija, ubile 8.000 muškaraca i dečaka bošnjačke nacionalnosti i proterale između 25.000 i 30.000 ljudi sa tog područja.

Jul 1995.

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) podigao je optužnicu protiv Mladića za genocid, zločine protiv čovečnosti i brojne ratne zločine.

Avgust 1995.

Predsednik Republike Srpske Radovan Karadžić degradirao je Mladića u čin savetnika, smatrajući ga krivim za gubitak dvaju ključnih gradova u zapadnoj BiH koji su pali u ruke Hrvatima.

Novembar 1995.

MKSJ je proširio optužnicu protiv Mladića, uključivši optužbe za genocid, zločine protiv čovečnosti i ratne zločine u vezi sa napadom na Srebrenicu. Optužen je i za uzimanje pripadnika UN-ovih mirovnih snaga za taoce.

Novembar 1996.

Predsednica Republike Srpske Biljana Plavšić otpustila je Mladića s položaja, ali je on nastavio da prima penziju do novembra 2005.

Mart 2000.

Navodno je viđen u privatnoj loži, okružen osmoricom telohranitelja, na fudbalskoj utakmici između Kine i Jugoslavije u Beogradu.

Mart 2000.

Njegov profesionalni vojni angažman zvanično je okončan odlukom koju je potpisao predsednik Republike Srpske Mirko Šarović.

Januar 2002.

Sjedinjene Države ponudile su pet miliona dolara za informaciju koja će dovesti do hapšenja haških optuženika Ratka Mladića i Radovana Karadžića.

Jun 2002.

Skupština Republike Srbije usvojila je zakon kojim se nalaže saradnja sa MKSJ-om.

Decembar 2004.

Otkriveno je da je Vojska Srbije pružala utočište i štitila Mladića sve do 2004. godine.

Jun 2005.

“Hjuman rajts voč” pozvao je Srbiju, EU i NATO da ispune svoje zakonske i moralne obaveze i osiguraju hapšenje Mladića i Karadžića, jer “srebreničke žrtve ne smeju da čekaju još jednu deceniju do ispunjenja pravde”.

Decembar 2005.

Ministarstvo odbrane Republike Srbije potvrdilo je da je Mladić primao vojnu penziju od Srbije i Crne Gore do novembra 2005. godine.

Februar 2006.

Vlada Rumunije i mnogi strani i domaći mediji javili su da je Mladić uhapšen u Rumuniji, blizu granice sa Srbijom, u sklopu zajedničke operacije Rumunije i Velike Britanije. Glavna tužiteljka Haškog tribunala Karla Del Ponte demantovala je navode o Mladićevom hapšenju i pozvala Vladu Srbije da ga bez odlaganja pronađe.

Septembar 2006.

Srpske vlasti podigle su optužnicu protiv osoba za koje se sumnja da skrivaju Mladića. Otkrivena je mreža Mladićevih bivših kolega iz VRS-a, prijatelja i rođaka koji mu pomažu, kao i da je Mladić više od godinu dana živeo u jednoj zgradi u ulici Jurija Gagarina, u Novom Beogradu.

April 2006.

Skupština Srbije i Crne Gore usvojila je Zakon o zamrzavanju imovine haških optuženika.

Maj 2006.

Pregovori između Srbije i EU suspendovani su zbog neuspeha Vlade Srbije da isporuči Mladića u roku koji je postavila EU.

Jun 2006.

Priča se da je Mladić nedavno preživeo treći moždani udar i da su šanse da preživi male.

Jul 2006.

Vlada Srbije usvojila je Akcioni plan za buduću saradnju sa MKSJ-om.

Maj 2007.

Nacionalistička organizacija "Srpski nacionalni pokret 1389" postavila je lažne oznake na beogradskim ulicama, nazvavši jedan bulevar po Mladiću. Ulica je preimenovana nedelju dana ranije u sećanje na premijera Zorana Đinđića, ubijenog 2003. godine. Nekoliko stotina pristalica Srpske radikalne stranke okupilo se u Beogradu kako bi iskazali podršku Mladiću.

Oktobar 2007.

Srbija je ponudila nagradu od milion evra za informaciju koja će dovesti do Mladićevog pronalaženja ili hapšenja.

Januar 2009.

"Srpski nacionalni pokret 1389" izlepio je grad plakatima sa "pravim Srbima", među kojima je i Mladić. Prema anketi koju je agencija "Strateški marketing" sprovela u Srbiji na uzorku od 1.050 ljudi, dve trećine građana Srbije ne bi odalo Mladića.

Jun 2009.

Federalna TV u Bosni i Hercegovini emitovala je nekoliko video-snimaka na kojima se vidi Mladić kako slobodno živi u Srbiji. Predsednik Nacionalnog veća za saradnju sa Haškim tribunalom Rasim Ljajić izjavio je da se radi o starom snimku koji je već poslat MKSJ-u u martu 2009. godine.

16. jun 2010.

Mladićeva porodica podnela je zahtev da se on, u skladu sa zakonom, proglasi mrtvim, budući da se smatra nestalim već sedam godina.

19. maj 2010.

Tužilac MKSJ-a izjavio je kako je od srpskih vlasti dobio Mladićeve dnevnike. Dnevnici se smatraju ključnim dokazima u nekoliko procesa koji se vode u Haškom tribunalu.

28. oktobar 2010.

Vlada Srbije desetostruko je povećala nagradu za informacije koje će dovesti do hapšenja najtraženijeg osumnjičenog za ratne zločine na Balkanu.

2. novembar 2010.

Srpska policija pretražila je tri lokacije (dve u Beogradu i jednu u Aranđelovcu) na kojima se verovalo da se nalaze osobe bliske Mladiću.

26. maj 2011.

Pripadnici srpske policije uhapsili su Ratka Mladića u Srbiji.